

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

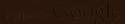
We also ask that you:

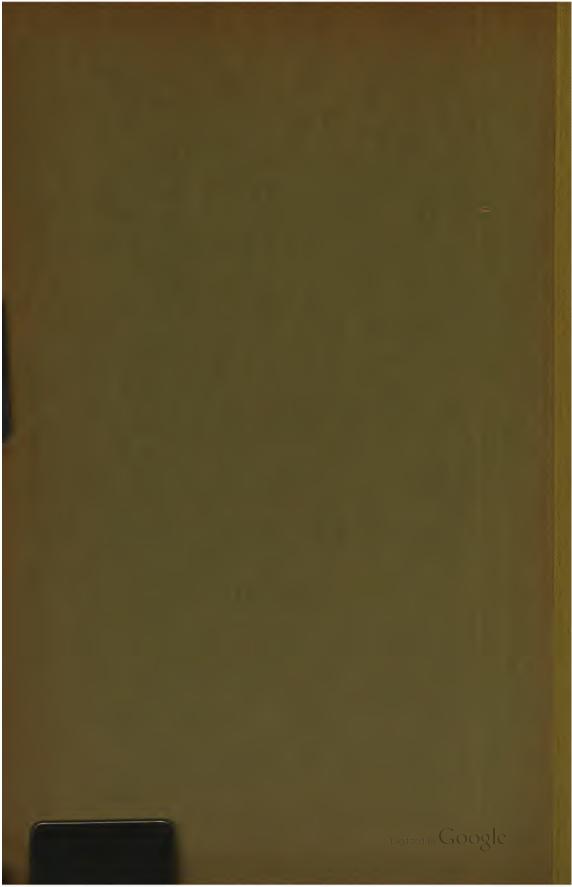
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + Keep it legal Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

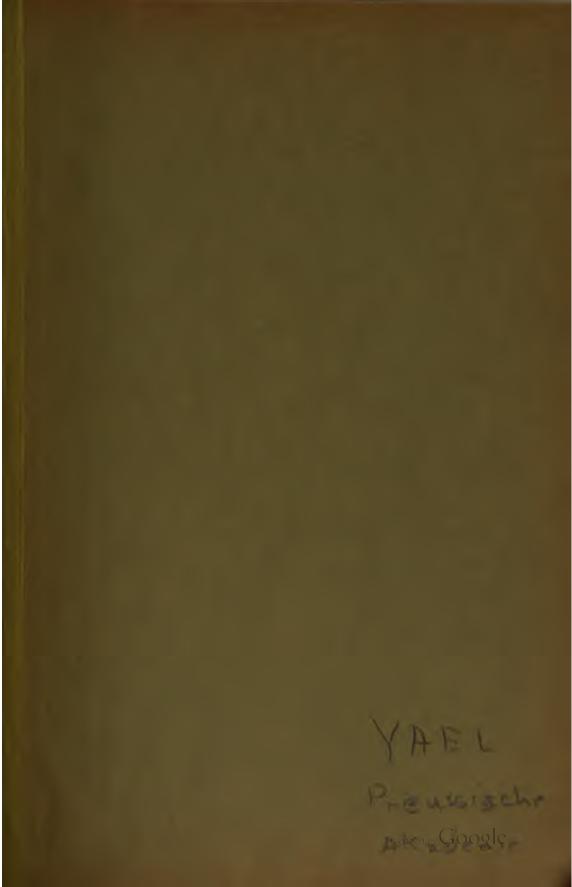
About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

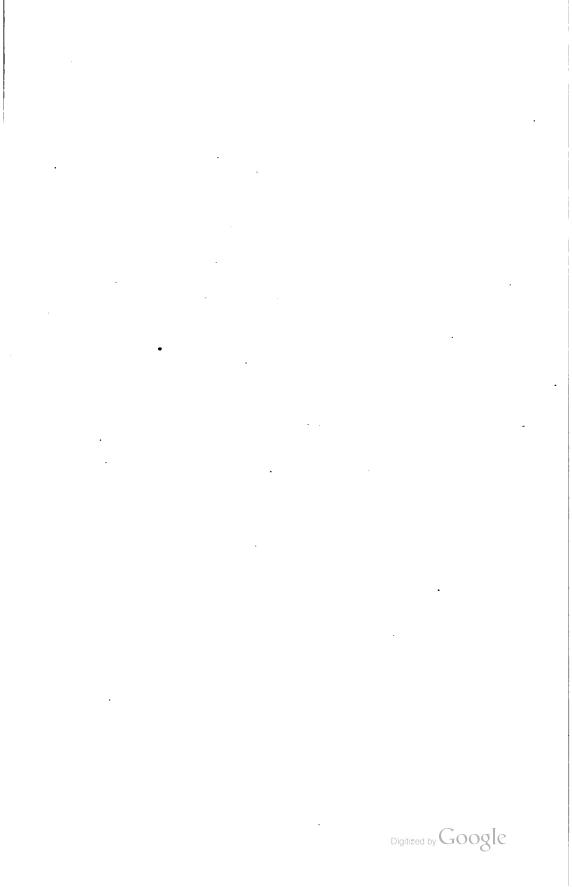

•

;

COMMENTARIA IN ARISTOTELEM GRAECA EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

VOL. II PARS III

ALEXANRI QUOD FERTUR

IN ARISTOTELIS SOPHISTICOS ELENCHOS

COMMENTARIUM

EDIDIT

MAXIMILIANUS WALLIES

BEROLINI

TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI MDCCCLXXXXVIII

Digitized by GOC

COMMENTARIA IN ARISTOTELEM GRAECA

	• paratur •• prelo traditum † editum			
+ I.	Alexander in Metaphysica ed. M. HAYDUCK			
II. † 1.	— in Priora Analytica ed. M. WALLIES	(1883)	•	Mark 14
† 2.	— in Topica ed. M. WALLIES			Mark 28.—
+ 3.	- (Mich. Ephes.) in Soph. elenchos ed. M. WALLIES.	(1898)	•	Mark 10.—
III. *1.	— de Sensu.			
* 2.	— in Meteora.			
IV. +1.	Porphyrii Isagoge, in Categorias ed. AD. BUSSE	(1887)		Mark 9.—
+ 2.	Dexippus in Categorias ed. AD. BUSSE	(1888)		Mark 4.80
	Ammonius in Porphyrii V voces ed. A. Busse			
	Ammonius in Categorias ed. A. Busse			
+ 5.	— de Interpretatione ed. A. Busse			
** 6.	— in Analytica Priora ed. M. WALLIES.	• •		
V. *1.	Themistius in Analytica Posteriora.			
* 2.	— in Physica.			
* 3.	— de Anima.			
* 4.	(Sophonias) in Parva Naturalia.			
* 5.	- de Coelo (ex hebr. in lat. Ven. 1574) et l. XII (Λ)			
	Metaph. (ex hebr. in lat. Ven. 1558).			
VI. 1.	Syrianus in Metaphysica.			
	Asclepius in Metaphysica ed. M. HAYDUCK	(1888)		Mark 19
+ VII.	Simplicius de Caelo ed. I. L. HEIBERG			Mark 30
• VIII.	Simplicius in Categorias.	(,	•	
+ IX.	- in Phys. I-IV ed. H. DIBLS	(1882)		Mark 27
+ X.	— — V—VIII ed. H. DIELS			
+ XI.	— de Anima ed. M. HAYDUCK			
	Olympiodori Prolegomena in Categorias.	(/	•	
* 2.	— in Meteora.			
	Ioannes Philoponus in Categorias ed. A. BUSSE.			
*2.	— — in Analytica Priora cum Anonymo.			
• 3.	— — in Analytica Posteriora c. Anon.			
XIV. *1.	— — in Meteora.			
+ 2.	- de Generatione et corrupt. ed. H. VITELLI	(1897)		Mark 14
* 3.	— de Generatione animantium.	()	•	
+ XV.	de anima ed. M. HAYDUCK	(1897)		Mark 27
+ XVI.	— — in Phys. I—III ed. H. VITELLI			
+ XVII.	in Phys. IV-VIII ed. H. VITELLI			
,	David (Elias) in V voces.	(/	-	
	Davidis Prolegomena et in Categorias.			
	Stephanus de Interpretatione ed. M. HAYDUCK	(1885)		Mark 4
	Agnacius in Ethica			
	Heliodorus in Ethica. ded. G. Hevibur	(1889)	•	Mark 19.—
+ XX.	Michael, Eustratius, Anonymus in Ethica ed. G. HBYLBUT.	(1892)		Mark 25.—
•	Eustratius in Analytica II Post. cum Anonymo.	(-)	-	
	Anonymus Neobarii et Stephanus in Rhetorica ed. H. RABE	(1896)		Mark 17.—
	-5. Michael Ephesius.	()	-	
	Sonhoping de Anime)			
	Paraphrasis in Categorias. } ed. M. HAYDUCK	(1883)	•	Mark 9.—
	[Themistius] in Priora Analytica ed. M. WALLIES .			.
	Paraphrasis in Sophisticos elenchos ed. M. HAYDUCK	(1884)	•	Mark 9.—
	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •			

.

•

. .

.

•

COMMENTARIA IN ARISTOTELEM GRAECA

EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

VOLUMINIS II

PARS III ALEXANDRI Q. F. IN SOPHISTICOS ELENCHOS

BEROLINI TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI MDCCCLXXXXVIII

ALEXANDRI QUOD FERTUR IN ARISTOTELIS SOPHISTICOS ELENCHOS COMMENTARIUM

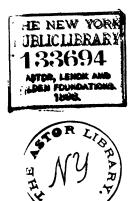
CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

MAXIMILIANUS WALLIES

BEROLINI TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI MDCCCLXXXXVIII

.

PRAEFATIO

Sophisticorum elenchorum commentarium ab Alexandro Aphrodisiensi,¹) cui recentioribus quibusdam codicibus (saec. XV-XVI)²) et editionibus Venetis tribuitur, prorsus alienum esse iam pridem viri docti perspexerunt³) neque quemquam in illius interpretatione et sermone non plane rudem fugere potest. vetustiores libri aut omnino interpretis nomen omittunt aut Michaelem Ephesium ') appellant aut inter hunc et Psellum haesitant⁵). sed hoc alii viderint. nos interim hancquaestionem in titulo eligendo integram relinquendam esse statuimus.

Ut in titulo ita etiam in commentarii ipsius memoria libri in diversa tres classes trahuntur. tres autem classes eorum distinguendae sunt. quarum primae adnumero omnes codices qui commentarium exhibent quale sub Alexandri nomine ex editionibus Venetis adhuc notum erat, alteri eos qui decurtatum praebent, tertiae eos qui plurima quidem huius commentarii

codicum

¹) Huius commentarium Môșule inventum esse testatur Muhammed ibn Ishâq (A. Möller Die griech. Philos. in der arab. Überlieferung Halle 1873 p. 16). — "Alexandri de sophisticá librum Syriace Abu Baschar Mata, Arabice Ebn Naema nec non Iahja ben Adi vorterunt" Wenrich De auctorum Graecorum versionibus et commentariis Syr. Arab. Armen. Persicisque commentatio p. 274 (Lipsiae 1842) cf. Casiri Bibl. arab. hisp. I 243.

^{?)} in cod. Vatic. 269 (saec. XIV) τοῦ ἀφροδισιέως recentiore manu additum est. in uno codice, Vaticano 1018 (saec. XV), commentarium Ammonii nomine ornatur.

³⁾ cf. Chr. Brandis Von d. griech. Auslegern des Organons (Abhandl. d. Berl. Acad. 1833) p. 298. 299. sed Schol. p. 301 • 43 (p. 50,3) xαθ' Ελληνας interpolatum, quod iam aliis offensioni fuerat (cf. Fabric. Bibl. gr. ed. Harles l. IV c. 28 vol. V 657), afferre non debebat. angelorum mentionem p. 44,11 citare poterat. cf. praeterea Ind. sub v. [Alexander].

⁴⁾ cf. Paris. 1972 f. 761r schol. 8 . . . xal ό μεν έφέσιος οδτω το ρητον έπεξηγείται (p. XXV) et Vatic. 241 (saec. XIV) f. 6: είς τοὺς σοφιστιχοὺς ἐλέγγους ὁ ἐφέσιος μιγαήλ (M. Hayduck Steph. de interpr. p. V).

⁵) e primae classis libris vetustioribus unus Parisinus 1917 et is pallidiore atramento titulo subnotavit γρ. οι μέν δτι του έφεσίου, οι δέ του ψελλου, reliqui auctoris nomine carent cf. n. 2.

PRAEFATIO

capita continent aliis scholiis intermista, multa tamen ita variant, ut solitae varietatis lectionum modum longe excedant.

prima classis

Atque primae classis codices, numero non minus sedecim, omnes ex eodem archetypo derivatos esse lacuna p. 165,29 iis communis satis est documento. ex vetustioribus (saec. XIV) huius classis libris tribus eum C quem inscripsimus titulum ferentibus, Vaticano 269 (C), Laurentiano IS LXXXV 1 (I), Parisino 1917 (S), I electus est, qui totus conferretur, ut huic editioni tanquam fundamentum substrueretur. C sane praestantia haud inferior a Torstrikio est iudicatus, sed duos libros tam similis notae excutere vix operae pretium esse videbatur, praesertim cum alia praeterea subsidia adessent'). S vero recentioribus huius classis libris similior est; namque etiam procemium Διδάξας περί τοῦ ἀποδειχτιχοῦ .... τὸ προβαλλόμενον σόφισμα, quod in Parisino ante titulum additum est, in multis eorum commentario ipsi insertum reperitur. totius huius propaa ginis et deterioris et melioris instar nobis sit editio Aldina, cuius varietatem plenam subnotavimus. quod autem editor Hercules Gyrlandus in appendice editionis praedicat multis et vetustis exemplis acto- π íorois se usum, sed nihil aut addere aut demere ausum esse, vix est credibile eum rectas lectiones et supplementa, quae ad f. 2^r-32^v in mantissa affert, si inde ab initio cognovisset, non praelaturum fuisse. immo editione iam ad medium (f. 32^v) perducta melioris notae codicem sive codices invenisse et ad alteram editionis partem adhibuisse videtur, unde quae in priore parte memorabilia videbantur'), mantissae mandaa' bat (a').

altera classis Alterius classis codices aetate vetustioribus primae classis libris non inferiores (Michaelis) Ephesii nomine eadem ex Pseudo-Alexandri commentario excerpta continent³). quorum nullus usque ad finem commen-L^aQ tarii pertinet, sed Parisinus 2019 (L^a) p. 120,10, Parisini 1918 (Q) et RN 1897 (R) et Escorialensis Φ-III-10 (N) iam p. 100,12, Parisinus 1843 K (K) paulo ante finem p. 189,23 deficit, sed iam antea nonnulla in hoc desunt. ad recensenda excerpta cod. L^a, qui neglegentissime scriptus sit, nullius pretii est. NQR autem ut in iisdem verbis desinut, ita inter se

٧I

¹⁾ quae ubi deficiunt, nescio an hinc nonnihil lucrari liceat.

^{?)} typothetae apertos errores in mantissa emendatos notare supersedimus.

⁵) soli huius classis codd. unius Ephesii nomen praebent; reliqui, (class. I) S et (class. III) ATFO, Pselli nomen addunt. ceterum non est neglegendum in K non excerpta ipsa Ephesio tribui, sed άπὸ φωνῆς μιχαὴλ φιλοσόφου τοῦ ἐφεσίου inscribi, cf. Bussei Ammonius in Categ. p. V.

tam similes sunt, ut vetustissimum eorum, R, adhibere sufficeret, nisi item atque N multis locis mutilatus esset. fide QR et K, quorum excerpta mihi usque ad p. 54,36 praesto erant, fere pares aestimandi sunt. plura ex iis describere et conferre non tanti esse videbatur; nam etsi cum ex ipsis excerptis tum e procemio (p. 1-4,5), quod K plenum exhibet, satis manifestum est huius classis codices meliorem sequi memoriam, tamen quae peculiaria servaverunt recta, admodum rara sunt. ad lacunam vero primae classis libris communem supplendam K, qui unus huc usque pertinet, nihil confert, cum excerptor a p. 165,29 $\mu\eta$ réxvov ad vs. 32 tò dè $e\pi$ i tỹç ppovýgewç transsiliat, ut ne hoc quidem diiudicari possit, utrum in exemplari eius verba omissa integra fuerint necne.¹)

Tertiae classis codices congeriem scholiorum continent, quorum quae tertia classis non ad Pseudo-Alexandri commentarium spectant, Leonis Magenteni esse videntur; huius quidem nomen in Coisliniano 167 prae se ferunt. constat autem haec classis ex tribus paribus codicum: Parisino 1972 (A) et A qui ex hoc est descriptus Coisliniano 157 (T), Laurentiano LXXI 17 (F) TF et Parisino 2055 (O), Laurentiano LXXI 13 (G) et Neapolitano III D 37 OG (U), quae inter se quamquam non plane congruunt, tamen tam similia U sunt, maxime AT et FO, ut in cod. A(T) memoria, qui et aetate et fide reliquis praestet, nostro iure constiterimus; nam ad huius quidem commentarii recensionem e scholiis codd. FO et GU nihil redundare, quod non A(T) quoque suppeditet, satis iis quae infra ad scholiorum indolem adumbrandam afferam exemplis comprobatur. ac ne huius quidem varietatem, qui totus in usum nostrum aut transscriptus aut collatus est, plenam subnotavimus, ut nihil usquam e silentio concludendum sit; saepe enim pars tantum scholii, sive prima sive media sive extrema, cum al ita concinit, ut varietatis notationem admittat, reliqua autem in tam diversa trahuntur, ut tota describere quam varietatem lectionum adnotare commodius sit. neque vero me fugit etiam ea quae subnotavi partim intra solitae varietatis fines se non tenere, ut magis verear, ne nimis quam ne non satis multa subnotavisse videar. nam licet omnia, quae in A(T) longius a primae classis libris recedunt, non minus praestantia aut praestantiora sint quam quae hi exhibent, certe non ad librarii sed ad scholiastae operam referenda sunt modo eadem aut simi-

¹) ad hanc classem duo praeterea codices recentiores pertinent quos sero cognovi: Mosquensis 313 (saec. XV), de quo nibil compertum babeo nisi quae e catalogo Chr. Fr. de Matthaei infra transscripsi, et Vatic. 1770 (saec. XVI), cuius specimen infra dedi.

PRAEFATIO

lia modo longe diversa vestigia sequentis. sic enim scholia nonnulla A^b conflata esse¹) inde apparet, quod p. 87,12 πῶς—18 δυάσιν bis in eodem scholio legitur, item atque in al et paucis mutatis, similiterque p. 138,4 ἐν γὰρ — 8 ἀμφιβολίαν et p. 163,5 οδδὲ τὸ πόθεν — 9 ἡχολούθησεν in binis scholiis ceterum diversis reperiuntur.

ratio editoris

In hisce quae exposui subsidiis criticis utendis hanc inii rationem: principem ducem habui Laurentianum I, cuius errores manifestos auxilio Aldinae emendavi semper mihi conscius eam interpolatoris vestigiis non vacare (velut p. 50,3 xað' $E\lambda\lambda\eta\nu\alpha\varsigma$, 141,27 η ėν δνόματι, 173,21 xatà μέντοι γε την δόξαν αότοῦ δίxaιον· ἐχρινε δὲ την). confirmatam tamen auctoritate codicis A(T) confidentius eam secutus sum. neque vero quae A(T) solus praebet commendatiora, ubi intra eos quos supra dixi fines versantur, recipere dubitavi³). sed hi fines non semper tam certi sunt, ut nullus scrupulus resideat, aliique nescio an nonnunquam aliter iudicaturi sint. interdum excerptis codicum KQR accedentibus dubitatio eximitur. at in his non minor cautio adhibenda est, quoniam saepius quid excerptoris libidini, quid exemplari eius tribuendum sit ambiguum est. perpauca igitur ex his solis emendare ausus sum (velut p. 18,20 23,2.3 29,35 41,24 158,13).

Quae recentioris aetatis viri docti ad emendationem contulerunt,
b admodum pauca sunt. Chr. Brandis magnam commentarii partem Schol. p. 296-321 ex Aldina editione imprimendam curavit, cuius leviora pauca menda sustulit. alia temptavit Th. Waitz Organ. II p. X.
v multo plura Isaacus Vossius praestitit, qui exemplum suum Iuntinum, quod nunc in bibliotheca Academiae Lugd. Bat. servatur, e Palatino 270 (B)³) et suis coniecturis emendavit, quibus saepius quae ipse conieceram praeoccupata vidi.⁴)

¹) cf. etiam p. XXIV scholia $\overline{\beta}$, $\overline{\delta}$, $\overline{\zeta}$. quare quae in transitionibus et commissuris differunt, non notata sunt.

²) p. 155,20-24 quae in a I propter homosoteleuton exciderunt, ex A(T) supplere licet; sed p. 165,29 A(T) spatio non relicto etiam verba quae lacunae antecedunt omittit.

³) priori enim procemio $\Delta i\delta a \xi a \zeta \pi \epsilon p i$ τοῦ ἀποδειχτιχοῦ ... ascripsit: 'Hoc procemium non exstat in codice manuscripto bibliothecae Palatinae', et desinunt notae ibidem ubi B (Iunt. f. 63 v = p. 166,25. 26); titulum, quem alteri procemio addidit, indidem transscripsit cf. B et v.

 alia minus feliciter temptavisse videtur, velut p. 104,7 γένοιτο αν (pro λέγειν) 154, 28 έχεινον 155,20 τεθείσης (δτι) 156,30 λύσιμα.

Berolini

Nonis Iuniis MDCCCLXXXXVIII.

M. WALLIES.

CONSPECTUS LIBRORUM MANU SCRIPTORUM ET IMPRESSORUM

I CODICES PRIMAE CLASSIS:

PALATINUS 270 [Brandis Abhandl. d. Berl. Acad. 1831 p. 62 nr. 71] B chartaceus in fol. saeculi XV—XVI inser. dποσημειώσεις εἰς τοὺς σοφιστικοὺς ἐλέγχους ἀφροδισιέως. inc. ⁶Οτι μὲν ὁ περὶ ἀποδείξεως λόγος ... desinit in verbis où γὰρ λέγεται κυρίως ὁ ἄνθρωπος τῶν ζώων (p. 166,25. 26). "desiderantur folia duodecim et amplius" [Catal. p. 148]. usus est hoc codice Is. Vossius cf. p. VIII et infra p. XXVIII sub nota v.

VATICANUS 269 pars I [Brandis l. c. p. 74 nr. 174] chartaceus in fol. C saec. XIV inscr. ἀποσημειώσεις εἰς τοὺς σοφιστιχοὺς ἐλέγχους: — (manu recentiore) τοῦ ἀφροδισιέως. inc. Ὅτι μὲν ὁ περὶ ἀποδείξεως λόγος ... Ad. Torstrik, qui codicis praestantiam praedicat, haec notare satis habuit:

p. 4,9. 10 διημαρτήσθαι || 11 άληθή δὲ || 15 et 16 ἀνδρίαν || 23 οἱ || συνάγοι || **p.** 17, 13. 14 ἀπαριθμεῖται αὐτά || 20 ἢ alt. ut A || 21. 22 συλλογίζονται ... διαλεκτικής habet, σημαίνει οm. || 26 τίνα τέσσαρα λέγει γένη || **p.** 18,4 ἔχη || 5 τῶν α || **p.** 19,9 σοφιστικῶν || **p.** 20, 16 ἀν || 18 ἐν || **p.** 21,31 post σοφισμάτων add. καὶ (fort. recte) || **p.** 22, 6 τρόπω πρώτω τοῦ αὐτοῦ σχήματος || 9 τὰ αὐτὰ om. || 13 ταὐτὰ om. || 14 ante ἕτι add. καὶ || **p. 28,** 30 ἐκάστου || **p.** 27,3 διαλαβών || **p.** 161,8 οἰσθ' utrobique || 22 ἀδιάφορτ || **p.** 165,25 τὸ τοῦδε τοῦδε || 29 hiat ut ceteri codd. (f. 92 ν) || **p.** 166,11 lemmati continuat sequentia Arist. verba ἀλλ' οὕ τι κτῆμα ... ἀγαθὸν τούτου ἀμα (p. 180=11-18) || **p.** 189,1. 2 ἀπλουστέρα || 5 κεραίαν || **p.** 197,17 καλεῖ || 18 ἡ γοργίου || 23 τὰ ἀπὸ τῆς || 24 τέχνη δ' ἐστὶ || 25 οἱ δὲ || 26 οἶς καὶ || 28 συλλογισμοῦ || 29 δηλονότι || **p.** 198,2. 3 ἐπετήδευον || 8 ἀποδειχνύναι || 15 ὅσης || δυνατὸν om.

VATICANUS 1018 [Brandis l. c. p. 52 nr. 6] chartacous in fol. saoc. D XV. f. 601^{τ} xῦδος ἔχουσα μεγαχλεὲς ἐν πάντεσσι σοφοῖσι· τὸ ζαθέ μρς δέξατο | πρς ἐμοῖο· χρύψιος ἕνεχα αἰνῆς ὥλεσα νῦν τό γε οἶμοι. ὄφρα με δῖος ἀνὴρ ἀπόερσε τιμῆς αἰπείης: — | ἀμωνίου φιλοσόφου τοῦ ἑρμείου ἐξήγησις εἰς τοὺς σοφιστιχοὺς ἐλέγχους: — inc. Ὅτι μὲν ὁ περὶ ἀποδείξεως λόγος ...

inde a f. 608 commentarius Aristotelis textui circumscriptus est, ut huius et illius verba inter se non respondeant. ubi rursus margines non suffecerunt, commentarius solus scriptus est. postea initia tantum lemmatum addita sunt; sed f. 643⁷-654^v Aristotelis verba iterum plena exhibent. contulerunt H. Graeven et A. Torstrik (p. 197,17-198,16) haec:

p. 1, 1 – 4, 5. 3 τε] xal || 4 παρεδίδου || 5 έπεὶ οὖν || 9 αὐτόθεν || 13 παραδοθηναι om. || 16 ἐπιγραφόμενοι σοφιστιχοὺς || 19 οὐ habet || **p. 2**, 2 μεθόδου || 3 δυνάμεθα || συλλογισμῶν χατηγοριχῶν || 5 ταῖς αὐτῶν πραγματείαις || 8 λόγων || 10 φαιναχισμός || διλέγχεται || οἱ om. || 11 ἰατροὶ || ὑγίειαν || διδάσχονται || 12 χρήσωνται τούτοις || 15 χαὶ ποῖα || 15. 16 ἀριστοτέλη || 16. 17 οὐδὲ || 19 είδους || πῶς || 20 σοφοῖς ἀνδράσι || εὐδήμω || 21 Κρίτωνι] χλεινία || 23 βούλεσθαι || 25 ὑμώνυμα || τὰς om. || 26 πότερον || 27 τοῦ om. || 28 παρεθάρυνε || 29 ἀποχρίνεσθαι || 32 ὅτι || 33 οὐχ ὑπίσταντο || οὐ δητα· καὶ δς || **p. 3**, 2 τε δ διάλογος οὕτος || 5 ἐλέγχους] λόγους || 8 διαφιλονειχοῦντες || 12 λύσεων || 14 ἐπάγοι || τῷ δεσμῷ om. || 17 τὴν σοφιστιχὴν ταὐτην || 18 γὰρ] δὲ || 22 ὡς ὄντα bis, semel deletum || 23 πρῶτον || post φαινομένοις add. καὶ || 24 προληφθεῖσα || 27 ἀλως || προταχθηναι || 31 προτέρα || 32 δέδειχται || 32. 33 τὸν χαθόλου μαθόντες συλλογισμὸν || 33 ἐξ ἀναγχαίων || ¹¹

γνωρίμοτέρων || 34 περὶ || 35 πόρρου || 36 χαταμάθομεν || παρ' αὐτὰ || **p. 4**,3 τίς μὲν γὰρ || 5 ποιησόμεθα, post quod haec addit: εἰπών περὶ δὲ τῶν σοφιστιχῶν ἐλέγχων ἡνίξατο περὶ δὲ τοὺς σοφιστιχοὺς (ex τῶν σοφιστιχῶν corr.) συλλογισμοὺς χαὶ ἐλέγχων ἡνίξατο περὶ δὲ τοὺς σοφιστιχοὺς (ex τῶν σοφιστιχῶν corr.) συλλογισμοὺς χαὶ ἐλέγχων ἡνίξατο περὶ δὲ σῦς σοφιστιχοὺς (ex τῶν σοφιστιχῶν corr.) συλλογισμοὺς χαὶ ἐλέγχων ἡνίξατο περὶ δὲ τοὺς σοφιστιχοὺς (ex τῶν σοφιστιχῶν corr.) συλλογισμοῦς χαὶ ἐλέγχων ἡνίξα τὸ συλλογιστιχόν σχῆμα. ἐπαγαγῶν δὲ καὶ τῶν φαινομένων ἐλέγχων ὄντων δὲ παραλογισμῶν ἀλλ' οὐχ ἐλέγχων ἡνίξατο χατὰ τοὺς ἡμαρτημένους κατὰ τὸ είδος ἤτοι χατὰ τὸ σχῆμα τὸ συλλογιστιχόν. οἶον ὁ τοῦ χαινέος ἐν δευτέρω σχήματι ἐχ δύο χαταφατιχῶν συλλογιζόμενος δτι τὸ πῦρ ἐν πολλαπλασίω ἀναλογία γεννᾶται χαὶ αῦξεται· οἶτινες χαὶ οὐ συλλογισμοὶ ἀλλὰ παραλογισμοὶ λέγονται. οἱ δὲ χατὰ τὴν ὕλην ἡμαρτημένοι ἤτοι χατὰ τὰς προτάσεις συλλογισμοὶ χαὶ ἕλεγχοι αοφιστιχοὶ όνομάζονται. ἡ χαὶ ἀλλως. ἐπειδὴ ὁ ἀποδειχτιχὸς χαὶ ὁ διαλεχτιχὸς χρῶνται ἐλέγχοις (?) οῖ καὶ χατὰ ἀλήθειαν ἕλεγχοι χτλ.

p. 165, 28. 29 (f. 665) φάναι· τὸ τόνδε εί γοῦν καί τινες neque spatio relicto neque defectus signo posito.

p. 195, 9 - 198, 16. 9 Lévet || 10 δύναμις || 11 δι' is || 12 post προτεθέντος add. προβλήματος, έξ ένδόξων || 13 post ύπέγοντες add. οὐδὲν ἐροῦμεν ὑπεναντίον || 14 τὸ habet || 15 πρός χατασχευάζεται || αὐτὴν || 16 γειτνίασιν τῆς σοφιστικῆς || 17 πρότερον || 18 ή prius habet || 20 oboas || 22 uppmtal om. || 23 μèv habet || 25. 26 γειτνιάζειν τη διαλεκτική || 26 παντός || 26. 27 διαφέρουσι || 29 λόγον om. || 30 σοφιστικός || p. 196, 1 είναι post μή om. || 3 γάρ om. || πλάτωνι γοργίας || 4 πολλῶν ἐτῶν || 5 τις ἐρωτᾶ || 8 ἐργον ἐστὶν || 10. 11 γειτνιάζει || 12 είπων έχει || 14 τη alt. om. || είρηχαμεν || 15 διατί || 17 την om. || 19 post dyvooύντα add. τα || 20. 21 δηλώσαι αὐτὸ || 21. 22 καὶ πόσα πρόσεστι || 22 λέγει || 24 δη || 25 λόγους || 27 έπαχτέον || 28 εύρεθέντα πρότερον || 28. 29 άπ' έχείνους || 29 μετά πόνων χαὶ φροντίδων om. || ἐχάστην || 30 χαὶ habet || 31 γρησιμώτερον || 32 ἡ habet || **p. 197.** 1 τούτου || 3 τοῖς || 5. 6 σμιχρότατον || 6 πολλά ήν ήμιν || 7 μέγα τη || 8 ταύτην || 9 οίδεν || 11 post έν add. τη || 12 χλάδοι || 14 σμιχροτάτη || 17 χαλεί || 18 ή γοργίου || η όμοίως || 19 τοῦ πλ. || 21 όμωνίας || 23 οὐδὲ τ. || τὰ ἀπὸ τῆς || 24 τέχνη ἐστὶ || άληθής || 26 τρόποι || xal alt. habet || 27 της habet || 28 συλλογισμού || 29 δύναται δηλονότι || γάρ] xai || p. 198, 1 xai alt. om. || συλλογίσασθαι || 2. 3 έπετήδευον || 3 τέχνην || 4 άπὸ τῆς || 5 post xai add. οὐ || 7 άπὸ τῆς || 8 άποδειχνύναι || 9 συμπεραίνεσθαι || 15 δυνατόν οπ.

VATICANUS 2171 [Brandis l. c. omisit] chartaceus in fol. saec. XV inscr. f. 1^r αλεξάνδρου άφροδισιέως άποσημειώσεις είς τοὺς σοφιστι-

χοὺς ἐλέγχους. inc. ⁶Οτι μὲν ὁ περὶ ἀποδείξεως λόγος . . . contulit H. Graeven:

p. 1, 1-4, 5. 2 τι δ μέν || 4 παρεδίδου || 5 έπεὶ || τῆς postea add. || 6 τίς γε || 9 ένθα και αὐτόθε || 10 οῦν om. || 16 ante σοφ. add. τοὺς || 17 έλεγχον || τῆς om. || 19 οὐ supra ser. || είναι post σχοπόν colloc. || p. 2, 1 συλλογισμον || 2 χαθόλου, ίσως μεθόδου mrg. || άντι τοὺς || 3 δυνάμεθα || χατηγοριχον || 5 άποδιχτιχοῦ, ἀρχούντα ἐν τῆ ἑαυτοῦ πραγματεία || 5. 6 post διελ. add. xal || 6 άλεξυτήριον || 8 μαλλον om. || λόγων || 9. 10 δι' οῦ τὴν άδειαν εἰς ψευδολογίαν. xaì, τὸ ἀδιανεῖς ψευδολογίαι mrg. || 10 διελέγχεται || 11 ίατροι || δγίαν || διδάσχοντα || 12 χρήσονται || 13 φεύγουσι || 15 όποῖα, om. xai || 15. 16 τοῦ ἀριστοτέλους pr. || 16. 17 οὐδὲ || 19 πῶς || 20 πλάτωνι || 23 βούλεσθαι || 24 τψ] τά || δ δè supra scr. || 25 δμώνυμον || τάς om. || περίηγε || 26 πότερον || 27. 28 έρυθρίασεν || 28 επείδεν || παρεθάρυνέ || αὐτὸν supra scr. || 29 ἀποχρίνεσθαι || ἐχελεύσατο pr. || post ότι deletum xai || 30 ω] ό || 32 ότι || 33 έπίσταντο; ού όητα ή δόσας || p. 8,4 πως] πασών, ίσως πῶς mrg. || 7 άγονιζόμενοι || 8 διαφιλονιχούντες (sic) || ήδη || 9 έμποεί || 10 ย่ง กับ λύει || 12. 13 λύσεων γίγνεται || 14 έπαγάγει || 15 άντι του μετά τά φυσιχά πως πραγματεία || 17 ήδει || 18 άποδιχτιχής || 24 ένεσχεθείσα || 27 προταχθήναι || 28 δέ || 30 τάληθή || μαθόντες || 31 προτέρα || 32 αποδιχτιχή || 33 μανθάνοντες || έξ άναγχαίων || άμέων συγνωριμωτέρων (sic) || 34 γίγνεται || περί || 35 γίγνεσθαι || 36 γιγνόμενον || p. 4,4 αὐτοῦ. p. 165, 28 (f. 81 7) post réxvov rou spatium plus unius versus vacuum reliquit. p. 195, 9 - 198, 16. 9 λέγει || xal om. || 10 δύναμις] λύσις || 11 δι' ής || 14 το habet || xai prius om. || 15 προχατασχευάζεται || 15. 16 αὐτὸν διὰ τὸν || 17 προτέρων || 18 ή prius habet || 20 μη δε ούσας || 23 ήμαρτημένον || 25 είρηται || 26 παντός || 26. 27 διαφέρουσι || 28 γειτνιάζειν || 30 δ δè - 196,2 έρωτα om. (homoeotel.) || p. 196,2 οίον || 3 πλάτωνι γοργίας || 4 post πολλών add. xal || 5 τις έρωτα || 6 γιγνώχει || 8 έργον έστιν || διδόναι 10. 11 γειτνιάζειν || 12 έχει || 13 λαμβάνειν (post άλλα χαί) || 14 δε alt. om. || εἰρήχαμεν ||

16 προηγουμένος || 17 post άλλά expunxit μαλλον λαμβάνειν || 19 άγοοῦντα || 19. 20 οὐχ ἀνάλογον || 20 δηλῶσθαι |! 24 δη || τε om. || 25 λόγον. δηλαδη δὲ || 27 ἐπαχτέον || 28 εύρεθέντα πρότερον, post quae add. e vs. 26. 27 πεπονημένα ὑποστιχτέον εἰς τὸ πρότερον || 29 μετὰ πόνων χαὶ φροντίδων om. || 29 ἕχαστα || 30 χαὶ habet || 31 χρητρ

σιμω || 32 ταυτόν] Ισον || ή habet || **p. 197**, 1 τούτου || τοῦ σẻ (sic) ὕστερον || 3 ἐν τῶ || post φυσικὰ add. καὶ || 4 προσθηναι || πάντων || 5 πᾶσα] non liquet || εὐχὴ || δυνάμει] δεήσει || 5. 6 σμικρότατον || 6 ἐστι habet || 7 ἡ κεχραμὶς || post μέγα add. ὄν || 8 ταῦτα || 9 οἰδεν || ٤λπιζεν || 10 εὐρεθήσει || 12 κλάδοι καὶ φύλα || 13 ἀν τοσοῦτοι ἀν τῶ πλήθει όντες || 14 post αὐτῷ add. καὶ || οῦσης σμικροτάτης || 17 καλείται || 18 τοῦ om. || πραγματείαν ἡ || 19. 20 διδάσκον || 20 ἐγίγνωσκον || 21 ante οῦτοι εκρυπκί τέχνη ἐστὶ πᾶσα (24) || 23 τῆς habet || διδόντες -- ὑπελάμβανον om. || 24 ἐστὶ || ὥ || 25 παιδεύειν || 26 τρόποι || καὶ alt. habet || 27 τῆς habet || 28 συλλογισμοῦ || 29 δηλονότι || δύνται || 30 ορθογραφὴν || **p. 198**, 4 τῆς τέχνης || γίγνεσθαι || διὰ τῆς ἐριστικῆς || 5 τέχνη || 6 διαιρε-

XI

στική || άπορίας || 7 τῆς τέχνης || 8 ἀποδεικνύναι || καὶ τὸ διαιρεῖν post ληφθὲν collocat || 11 θαρροῦντα || 12 ἡρόντων || ἔχον || 15. 16 δυνατὸν ἔχειν om.

Е

NEAPOLITANUS III D 29 (313) [Cyrilli Codd. gr. Bibl. Borb. II 420] forma minore saec. XV inscr. f. 75^r ἀποσημείωσις εἰς τοὺς σοφιστικοὺς ἐλέγχους: τῆς ἀφροδίσεως: — inc. ^oOτι μὲν ὁ περὶ ἀποδείξεως λόγος... contulit H. Graeven:

p. 1, 1 – 4, 5. 4 διελέγεται || παρεδίδου || 6 παρά τῶν || 9 αὐτόθεν || 15 εἶναι] οὐν || διά τοῦτον || 16 ἐπιγράφεσθαι σοφιστιχοὺς || 19 οὐ habet || **p. 2**,1 τῶν om. || 2 μεθόδου ||

3 δυνάμεθα || 4 φημι οπ. || 5 ταῖς αὐτῶν πραγματείαις || 6 φάρχον || 7 ἐνοχλήσεις || 8 λόγων || 9 ἀδρανείσων || 10 διελέγχεται || 11 ἰατροὶ || διδάσχουσιν || 13 post θανάσιμα add. xat || 15 xat ποῖα || 16. 17 οὐδὲ || 17 αὐτοὺς || 18 πεζόντων || 19 πῶς || 21 εἶναι] οὖν || 23 βούλεσθαι || 25 ὁμώνυμα || τὰς οπ. || 26 πότεροί || 27. 28 ἡριθρίασεν || 28 παρεθάρυέ || 29 ἀποχρίνασθαι || 32 ὅτι || 33 ἡ δ' δς || **p. 8**,8 διαφιλονειχοῦντες || 9 post ἐλέγχειν deletum xat artà || 10 τὸν ἀμήχανον || 12 λύσεων || 13 ποριστιχῶν || 14 ἐπαγάγη || 15 φυσιχὴ || $\tilde{a}$

21 συνδευθει || την φαντασία (sic) || 22 τὸ μη ὄντα || 23 προβαλεῖν || 24 γάρ] γε || προληφθεῖσα || αὐτὸν || 27 προταχθηναι || 31 προτέρα || 32. 33 μαθόντες συλλογισμὸν || 33 έξ

άναγχαίων || p. 4, 1 δè om. || 1. 2 προβαλειν || 3 γάρ] γè.

p. 165, 28 (f. 189 v) post téxvov toŭ spatium plus trium linearum vacuum reliquit.

p. 195,9-198,16. 9 δύναμιν om. || λέγει || 10 δύναμις || 11 δι' ής || 12 post προτεθέντος add. προβλήματος έξ ένδόξων || 13 post ὑπέγοντες add. οὐδὲν ἐροῦμεν ὑπεναντίον || 14 το habet || 15 προς χατασχευάζεται || αύτην || 17 προτέρων || δη || 18 ή prius habet || 20 δε οδσας || 23 μεν babet || ήμαρτημένον || 25. 26 γειτνιάζειν τη δ. || 26 παντός || 26. 27 διαφέρουσι || 30 σοφιστικός || p. 196, 3 και έν τοῦ πλάτωνος γοργίας || 4 πολλῶν έτῶν || 5 τις έρωτα || 7 έπίστατα || 8 έργον έστιν || 10. 11 γειτνιάζει || 14 είρηχαμεν || 15 διατί || 17. 18 γειτνίανσιν || 20 λέγει] λέως || 21 αὐτῶν || 24 δη || 25 λόγους || 27 ἐπακτέον || 28 λέγει] λέξεως || μέν τὰ || εύρεθέντα πρότερον || 28. 29 ἀπ' ἐχείνους || 29 μετὰ πόνων χαὶ φροντίδων οιπ. || έχαστην || 30 και babet || 31 χρησιμώτερον || 32 ή om. || ευρεσιν || p. 197, Ι τούτου || τῆς ἀσύστερον || 3 πάντα || τοῖς || 5. 6 σμιχρότατον || 6 ἐστι habet || 7 post μέγα add. δν || 8 ταύτην || 9 οίδεν || 12 χλάδοι || 14 σμιχροτάτη || 15 post πραγματείας add. ού τὸ μέν ἦν, τὸ δ' οὐχ ἦν || 17 χαλεῖ || 18 τοῦ ante γοργ. om. || 18 et 19 λέγει] λέως || 19 πλάτωνα || 21 λιποί || 23 τὰ ἀπὸ τῆς || post τέγνης add. διδόντες παιδεύειν ὑπελάμβανον || 24 τέγνη έστι || 25 οι δε || 26 τρόποι || xal alt. habet || 27 τῆς habet || 28 συλλογισμού || 29 δηλονότι || p. 198, 2. 3 έπιτήδευον || 4 άπο τέγνης || 6 διαλεχτιχή ώστε έν || 8 άποδειχνύναι || 11 θαρρούντες || 14 πρώτος || 15 όσης || δυνατόν οπ.

LAURENTIANUS LXXII 2 [Bandini III 27] chartaceus forma quadrata maiore anno MDXVIII exaratus inc. Διδάξας περί τοῦ ἀποδειχτιχοῦ ... sequitur Arist. text. et comment.: ⁶Οτι μὲν ὁ περί ἀποδείξεως λόγος... ἀλλ' οὐδ' δσην εἰπεῖν ἔχειν χάριν. Torstrikii testimonio Aldinae simillimus est.

Η LAURENTIANUS LXXII 6 [Bandini III 30] chartaceus in fol. saec. XV f. 1^r inscr. αλεξάνδρου αφροδισιέως αποσημειώσεις είς τους σοφιστιχούς ἐλέγχους. inc. Διδάξας περί τοῦ ἀποδειχτιχοῦ... contulit Ludov. de Stefani Neapolitanus:

p. 1-4,5. διδάξας — τὸ προβαλλόμενον σόφισμα] ἀριστετέλης || είδότες τῆς συνθέσεως. ώς — είπεν, ὁ τὸν τρόπον mrg. || p. 4,2 πῆ prius] ῆ in ras. reliqua cum a congruunt.

p. 165,28 post τέχνον τοῦ spatium reliquit unius fere versus voce λεί notatum.

XII

р. 195, 7 — 198, 16. 7 μèv om. || 11 ħv || 14 τὸ habet || 15 προχατασχευάζεται || 17 προτέρων || δη || 18 η prius habet || 22 δε om. || 23 μεν om. || 26 παντός || 26. 27 διαφέρουσιν || 30 ή δε σοφιστική || p. 196, 1 δε alt. om. || 3 πλάτωνι γοργίας || 4 post πολλών add. zai || 5 tic śpwtź || 8 galvetov, ai supersor. man.¹ || śstiv špyov || 10. 11 yeitνιάζει || 12 την αίτίαν φησί || έχει || 14 είρηχειμεν || 17 σοφιστιχής] prius ι ex ο corr. man.¹ || 18 λέγοντα] γ ex o, ut videtur, corr. man.¹ || 24 πό δη || 25 λόγον || 27 έπαναπτέον || 28 πρότερον εδρεθέντα || παραλαμβάνον || 29 άπαντα || post βραγύ add. μετά πόνων καὶ φροντίδων || τῆς καθεκαστης (v superscr. man¹.) προσθή || 30 καὶ habet || 31 χρησιμ² || δστερον έχ] ὑπέρ || 32 ή habet || p. 197, 1 τούτου || δστερον || 3 έν τῶ || 4 παντός || 5 δση || 5. 6 μιχρο || 6 και γαρ om. a || 7 μιχρο || post μέγα add. δν ||8 ταύτην || 9 οίδεν || 11 αὐτῶ || 12 κλάδος || 13 λόγο ἀσώματοι, οι superscr., ἀ ex σ corr. man.¹ || 14 ούσης μιχρο || 16 μαλιστα om. || 17 χαλεί || 18 ante γοργίου add. του || 19 τον πλάτωνος || άνεγνωκώσιν, ο superscr. m.¹ || 23 της om. || post τέχνης add. διδόντες παιδεύειν ύπελάμβανον || 24 έστι] δε || 26 τόποι || zal alt. om. || 27 της om. || 28 συλλογιζεσθαι || 29 δήλος || post τέγνην delevit και m.¹ || p. 198,2. 3 ἐπιτήδευον || 4 ἀπὸ τέγνης || 7 είδόντος || 8 άποδειχνύειν || 9 έμπεράνασθαι || 11 θαρρούντως || 12 post αὐτῶν delevit εἰσι m.1 || 15. 16 duvator typer om. || subscr. telog.

LAURENTIANUS LXXXV 1, qui Oceanus dicitur [Bandini III 237-247 I cf. H. Diels Simplic. in Phys. vol. I p. XII] bombycinus forma maxima saec. XIV post Alexandri in Topica commentarium [cf. editionem meam p. XXIV] f. 321^r-343^v continet ἀποσημειώσεις εἰς τοὺς σοφιστιχοὺς ἐλέγχους. totus accuratissime in usum nostrum collatus est a L. de Stefani.

MARCIANUS Append. IV 8 [cf. Waitz Organ. I 12] saec. XV duo exemplaria huius commentarii continet, quorum unum (f. 1--134) inc. Διδαέας περί τοῦ ἀποδειχτιχοῦ ..., alterum f. 159 inc. °Οτι μέν ὁ περί ἀποδείξεως λόγος ..., inter quae f. 135--157 eadem invenitur paraphrasis quae est in Parisino 1917 f. 538°--550°, de qua cf. Waitz l. c. ex illo Torstrik, qui codicem nullius pretii aestimavit, haec notavit: H^a

p.1 in priore procemic γ' ούν et ols ut a. 4 άπεδίδου || 5 έπεὶ οὐν || 7 τὴν om. || 9 αὐτόθι || 10 ante σχοπὸς add. rubro τίς ὁ σχοπὸς τῆς παρούσης πραγματείας || οὐν om. || 16 ἐπιγεγράφθαι τοὺς || 19 οὐ habet || **p. 2**, 2 μεθόδου.

p. 198, 2 post wore add. xai || 2.3 inerfoevov || 5 ydp] de || 15. 16 duvarde exerv om.

ex hoc:

p. 1, 4 διαλέγεται || παρεδίδου || 5 έπει γούν. **p. 192,** 10 post ούτος add. δ λόγος || 13 έχ ψυχρού θερμόν || 18. 19 δεύτερος λέγει δριμύς λόγος διαλεχτιχός δ έξ. **p. 197,** 23 της habet || 24 τέχνη έστι.

PARISINUS 1832 [H. Omont Invent. somm. des manuscr. grecs de la I^{*} bibl. nat. II 150], olim Mediceus, chartaceus forma maiore saec. XV

· Digitized by Google

L

[cf. Alex. in Top. p. XXVI] post folia 254—261 vacua relicta f. 262^{r} — 374^v perspicue et nitide, sed alia manu atque antecedens commentarium Topicorum scriptum Sophisticorum elenchorum commentarium continet. inc. $^{\circ}$ Ort µèv ó περì ἀποδείξεως λόγος ... titulus abscisus est, sed ἀλεξάνδρου vestigia agnosci posse testatur Torstrik, qui haec notavit:

p. 1, 2 τι μέν || 4 παρεδίδου || 5 έπεὶ || 6 γε || 9 αὐτόθι || 10 οὖν om. || 15 καὶ superscr. m.¹ || 16 έπιγεγράφθαι τοὺς || 17 ἕλεγχον || τῆς om. || 19 οὐ habet || τὸν σχοπὸν είναι || 21 πειρομένοις || **p.** 2,2 ὡς ίσως μεθόδου καθόλου || ἀντὶ τοὺς || 3 post ἐλέγχειν expunxit ίσως || δυνάμεθα || 5 ἐν τῆ ἑαυτοῦ πραγματεία || 5. 6 διέλαβε καὶ ἐν || 8 λόγων] ἐλέγχων || 10 διελέγχηται || διδάσχουσι.

p. 197, 16 πραγματίαν || 17 χαλείται || 18 ή γοργίου πραγματείαν ή || 19 τόν] τῶν || 19. 20 διδάσχων || 20 έγίγνωσχον || άλλήλους pr., corr. m.¹ || 21 oi primum supra scr. m.¹ || oi alt.] ή || 23 τῆς habet || διδόντες — ὑπελάμβανον om. || 24 τέχνη έστὶ || ῶ || 25 παιδεύειν || 26 τρόποι || χαὶ alt. habet || 27 τέχνην || τῆς habet || 28 συλλογισμοῦ || 29 δηλονότι || p. 198, 1 έμποιεῖ || 2. 3 έπιτηδεύων || 3 τέχνην || 4 ἀπὸ τῆς || γίγνεσθαι || 4. 5 διὰ τῆς ἐριστιχῆς συλλογίζονται || 5 τέχνη || 6 διαιρεστιχή || ἀπορίας || 7 συλλογισμός] συλ supra scr. m.¹ || ἀπὸ τῆς || 8 ἀποδειχνύναι || καὶ τὸ διαιρεῖν post ληφθὲν transposuit || 11 θαροῦντα || 12 εὐρόντων] εὑ corr. m.¹ || ἕχον || 15. 16 δυνατὸν ἕχειν om.

P PARISINUS 1946 [H. Omont II 169] chartaceus forma media saec. XVI. f. 1^r-87^v αλεξάνδρου άφροδισιέως αποσημειώσεις εἰς τοὺς σοφιστιχοὺς ἐλέγχους. inc. (Δ)ιδάξας περὶ τοῦ ἀποδειχτιχοῦ . . . notaverunt A. Torstrik et C. Kalbfleisch haec:

p. 1.—3, 15. in priore procemio οἱ τρόποι (post τίνες) οπ. || γοῦν || ὡς || post τὸ προβαλλόμενον σόφισμα habet lemma: περὶ δὲ τῶν σοφιστιχῶν ἐλέγχων ... πόρρωθεν θεωροῦσιν (Arist. p. 164=20—527). 4 παρεδίδου || 5 ἐπεὶ οὖν || 7 τὴν οπ. || 9 αὐτόθι || 10 χοπὸς || οὖν οπ. || 16 ἐπιγεγράφθαι τοὺς || 19 οὐ habet || τὸν σχοπὸν εἶναι || 21 τοῖς οπ. || πειρω

βουλομένοις, supra scr. m.¹ || **p.** 2, 2 μεθόδου παραδιδομένως || ἀν om. || 3 δυναίμεθα || 4 τρίτον pr., corr. m.¹ || 5 ἐν τῆ ἑαυτοῦ πραγματεία || 8 παραδοὺς || μᾶλλον om. || λόγων || 9. 10 φιλοτιμίαι || 10 διελέγχηται || οἱ om. || 11 ἰατροὶ || διδάσχεται || 15 εἰδέναι ὁποῖά ἐστι || οὅτω γὰρ || 16. 17 οὐδὲ || 19 πῶς || 21 χρείτωνι || σοχράτης || 22 ἀτεχνῶς || 23 βούλεται || 25 ὁμώνυμα || εἰς ἀντιφάσεις || 26 πότεροι || 29 ἀποχρίνεσθαι || 32 ⟨πάλιν εἴρετο⟩ ἐχεῖνος· ⟨χαὶ οῦτος ἀπεχρίνεται⟩ (sic) || ὅτι || 33 ἦ δ' ὅς || **p. 8**, 2 πλήρης om. || 12 λύσεων || 14 ὅπως ἐπαγάγοιε τὴν λύσιν.

p. 4,6—13. 6 lemma om. || 8 είναι] ούν || 9. 10 διημαρτήσθαι || 10 έμπίπτοντας || 11. 12 άληθή δὲ τὴν ὅλην οὐδὲ συλλογισμόν άξιον χαλοῦσιν.

p. 5,27 - 6,10. 28 είπεῖν xai τί ἐστι || xai prius om. || 30 τοῖς om. || 31 ξύλον xai λίθους || 32 λέγης θ λέγεις corr. || γοῦν] γὰρ || περὶ || 35 ἐν ἀρχῆ xai xaτὰ || p. 6,1 χρόνω || 2 ἐπάγει || 4 ἐπεὶ || 5 ὡς om. || 7 ἡρεμεῖ || 9 τῶν ἐλέγχων.

p. 7,4 - 28. 6. 7 ώς - φαινομένων om. || 7 xal om. || 12 προειρήχαμεν || δμοίως || 13 είληπται χατά τό σχῆμα || 17 πρότερά έστι || 18 συλλογισμοῦ || 19 δτι] εί τι || χαι habet || 20. 21 χατά φύσιν - πρώτων om. || 23 τοῦτο || πρῶτα || 25 πᾶσιν αι αὐταί || 26 χύχλοι] χλήσεις || 27 την habet.

p. 165,29 (f. 72[•]) hiat ut reliqui codd.

p. 166, 10. 11 lemmati continuat άλλ' οὕ τι ατημα – άγαθὸν τούτου ἄμα i. e. Arist. p. 180 * 11 – 18 (ut C).

p. 197, 16 - 198, 16. 16 λέγει, οι supra scr. m. 1 || 17 χαλεί || αποφαινομένους || 18 ή

γοργίου || 19 τον πλάτωνος || 23 άλλα – τέχνης οπ. || 24 τέχνη έστι || 26 τρόποι || zal ει alt. habet || 27 τῆς habet || 28 δύνάμιν (ει supra scr. m.¹) ἐπιστήμην τοῦ συλλογισμοῦ || 29 δηλονότι || p. 198,4 ἀπὸ τῆς || γίνεσθαι] συλλογίζεσθαι || διαιρετικῆς] διαι in ras. || 5 τέχνη || 7 ἀπὸ τῆς || 8 ἀποδειχνύναι || καὶ τὸ διαιρεῖν post ληφθέν transposuit || 9 καὶ οm. || 13 δεξαμένων || 14 παρ' ἑαυτῶ || δή (sic) || 15. 16 δυνατόν ἕχειν om.

PARISINUS 1917 [H. Omont II 162], olim Mediceus, bombycinus forma S minore saec. XIII—XIV [cf. Alex. in Top. p. XVI] f. 475^v inc. Διδάξας περὶ τοῦ ἀποδειχτιχοῦ ... τὸ προβαλλόμενον σόφισμα: — ἀποσημειώσεις εἰς τοὺς σοφιστιχοὺς ἐλέγχους: (pallidiore atramento subscr.) γρ. οἱ μὲν ὅτι τοῦ ἐφεσίου οἱ δὲ τοῦ ψελλοῦ: — °Οτι μὲν ὁ περὶ ἀποδείξεως λόγος ... contulit C. Kalbfleisch:

p. 1—10,3. in priore procemio γοῦν et ὡς. 4 παρεδίδου || 5 ἐπεὶ || 6 σοφιχῶν || 9 αὐτόθι || 10 οὖν οm. || 16 ἐπιγεγράφθαι τοὺς || 19 οὐ habet || τὸν σχοπὸν εἶναι || **p. 2**, 8 μāλλον om. || 9 αἰ ἀδρανεῖς] αἱ et εῖς corr. || 10 διελέγχηται || 11 ἰατριχοὶ || διδάσχονται || 15 ὁποῖα om. xαὶ || 18 σπουδαζόντων] ου ex ω corr. || 19 πῶς || 22 ἀτεχνῶς || 25 ὁμώνυμα || εἰς ἀντιφάσεις || 26 πότεροί] anceps compend. || 29 ἀποχρίνεσθαι || βούλειτο (sic) ||

32 Sti || 33 & 8' 85 || p. 8,8 diapiloveixouvtes || 12 lúseuv || 14 enarárei || 24 evoreθείσα, ut videtur || 26 πρόσληψις || 27 προταχθηναι || 31 προτέρα || 33 μανθάνοντες || έξ άναγχαίων || 35 γίνεσθαι || 36 παρά || p. 4,4 αύτοῦ || 9. 10 διημαρτήσθαι || 10 ούχ bis, semel supra scr. || 12 συλλογισμόν || 14 ληφθέντων || 23 ol babet || 29 ταύτην || 30 έγοντα μη ύγιως || p. 5,1 αποδεικτικόν corr. ex διαλεκτικόν m.1 || 9 συλλογισμοῖς] οῖς corr. m.1 || 10 τοῖς habet || συντιθεμένοις || 11 τοῖς alt. habet || 14. 15 ἔχοντες – σΥῆμα μέν om. || 19 δέχα και τρία || 22 λόων || ante ούν add. μέν || 23 έπινοηθείη || 31. 32 ξύλον και λίθον λέγης || 35 έν άργη και κατά || p. 6, 1 λόγω || 2 έπαγάγοι, ut videtur || 4 έπει || 7 ήρεμεϊ || 9 τῶν ἐλέγγων || 15 τὸ om. || 16 τὰ om. || διπολλαπλασίονα (sic) || 18 ἐνεργεία || 19 τί δὲ δ δψιν έχων ούγ || 20 post άρα delevit ούγ || 23 χρόνω || 23. 24 σιδηρογένους || 27 τρόπων || 31 δέ habet || γινομένη || p. 7,1 δέ habet || 2 άριστοτέλην παραλογισμούς όνομάζοντα || 12 προειρήχειμεν || 13 είληπται κατά τό σχημα || 14 supra κατά φύσιν scr. κατά τάξιν m.¹ || 16 τοῦ supra scr. m.¹ || 17 πρότερά || 18 συλλογισμοῦ || 19 xal habet || 20 ἀφείλεις || 23 τὰ supra scr. m.¹ || τοῦτο || πρῶτα || 25 πᾶσιν al aὐτal || 27 την habet || 28 xal aὐτος || 30 τοιοῦτον λόγου σοφιστιχού || έφίενται || p. 8,2 γαρ habet || 7 άλλοι || 8 πρός || 8. 9 έννοιαν || 16 ύπομιμνήσχει bis || 19 xal ut aI || 21 xal prius habet || 24 supra εόφυη scr. εύθυς m.¹ || xal habet || 28 ταις προσαγωγαίς || 29 σπεύδουσαι || έτέρα || ὑπερβαλειν έν ταις έορταις || 30 τῆς || γινομένης || 31 λειποχρέω || 32 έμφυσήματος || **p. 9**,1 πρόχλος || 3 χαταγρωννύοντες || 3. 4. σπεύδουσι τους || 5 λέγονται || 11 από της μιχράς, ας corr. || 20 τυγγάνωσιν || 28 post ταῦτα add. xai || ὦσπερ || 30 aὐτῶν || 33 τε || 34 aὐτῶν || τè habet || 35 δια την || p. 10, 3 λαμβάνοντες.

p. 12, 1 — 18 (f. 480^v). 3 τῶν prius om. || 8 συναγαγούσα || 9 οὸχ ἀπατώμεθα || 10 διαλεγώμεθα, ἐπεφέρομεν || 12 προσήρμοχεν || 15 μιᾶς] μ corr. m.¹

p. 17, 13—23. 13. 14 άπαριθμεῖται αὐτὰ || 14 ἐστὶν ὁ λόγος || 15 ἀναδεξάμενος || ἀπορῆσαι || 16 εἰπὼν post λόγων transposuit || 20. 21 καὶ μάλιστα γνωρίμων || 21. 22 συλλογίζονται — σημαίνει habet.

p. 26, 7 - 37 (f. 486 v. 487 r). 9 τινος corr. m.¹ || 12 ού χεχώλυται || 15 άνίστατο ||
16. 17 άνίσταται - ὑγιάζεται || 17 είπεῖν || 21 ἀμφοτέρων || 27 πρό || 28 ταῦτα είπὼν ||
29 ὑγιάζετο || 30 post μέν add. γὰρ || 36 ἀναχτώμενοι λέγοιντο.

p. 165, 29 (f. 530v) spatium duorum versuum reliquit.

p. 197, 15 – 198, 16 (f. 538^{r.} v). 17 καλετται || 18 ή γοργίου || 19 τον || 23 τής habet || διδόντες – ὑπελάμβανον om. || 24 τέχνη έστὶ || 26 τρόποι || καὶ alt. habet || 27 τῆς habet || 28 συλλογισμού compend. || 29 δηλονότι || **p. 198,**2. 3 έπετήδευον || 4 άπο τῆς || 5 τέχνη || 7 άπο τῆς || 8 άποδειχνύναι || χαὶ τὸ διαιρεῖν post ληφθὲν transposuit || 15. 16 δυνατὸν ἔχειν om.

Commentario alia scholia ascripta sunt velut f. 478r iuxta p. 7,4 sqq. περί δὲ τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων κτλ. in dextra parte paginae haec leguntur (cf. Vatic. 1018): εἰπῶν περί δὲ τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων ἡνίξατο τοὺς σοφιστικοὺς συλλογισμοὺς καὶ ἐλέγχους τοὺς ἡμαρτημένους μὲν κατὰ τὴν ὅλην ῆγουν κατὰ τὰς προτάσεις ἔχοντας δὲ ἐρρωμένον καὶ ὑγιὲς τὸ συλλογιστικὸν σχῆμα. ἐπαγαγῶν δὲ καὶ ἐπὶ τῶν φαινομένων μὲν ἐλέγχων ὄντων δὲ παραλογισμῶν ἀλλ' οὐκ ἐλέγχων ἡνίξατο τοὺς σοφιστικοὺς συλλογισμοὺς καὶ ἐλέγχους τοὺς ἡμαρτημένους κατὰ τὸ εἰδος οἶ τινες καὶ φαινόμενοι ἕλεγχοι δοχοῦσιν ὡς ἄτε δὴ παραλογισμοὶ μᾶλλον ὄντες καὶ οὐx ἕλεγχοι. κατὰ τὴν ὅλην ἡμαρτημένος ἐστὶ συλλογισμός οῦτος ὁ καὶ σοφιστικός ἕλεγγος ὀνομαζόμενος· παρὰ δὲ τὸ εἰδος οῦτος· δς καὶ φαινόμενος ἕλεγγος ὀνομάζεται.

f. 478v iuxta αρξάμενοι κατά φύσιν άπό τῶν πρώτων: πολλάκις εἰρήκαμεν κτλ. (p. 7, 14 sq.): ήτοι τῶν ἀρχῶν τῶν οἰκείων τοῖς σοφιστικοῖς συλλογισμοῖς. προσεχεῖς δὲ καὶ οἰκείας ἀρχὰς λέγει τοὺς δέκατρεῖς τρόπους οἶς χρῶνται οἱ σοφισταὶ ὡς ἀρχαῖς καὶ τόποις: —

iuxta δτι μέν ούν κτλ. (p. 8,5 sq.): οἱ ἀποδεικτικοί: — οἱ σοφιστικοὶ εἶτε παρά τὸ είδος είτε παρὰ τὴν ὅλην, ἡμάρτηνται: — είναι. ἤτοι φυσικῶς καὶ ἀληθῶς: —

f. 479° ad xai πιστούται τούτο xτλ. (8,20 sq.): τὸ τὰ xaτὰ ἀλήθειαν μἡ ὄντα τοιαύτα δοχεῖν είναι τοιαύτα διά τινα βραχείαν ὁμοιότητα: —

ad p. 8,22 λόγων: οἱ μέν γάρ εἰσι τῆ ἀληθεία συλλογισμοί. οἶος ὁ (corr.) ἀποδειχτικὸς καὶ ὁ διαλεχτικός. οἱ δὲ φαινόμενοι μέν μὴ ὄντες δέ, οἶοί εἰσιν οἱ σοφιστικοί. πλὴν οἱ σοφιστικοὶ συλλογισμοί, εἰ μέν παρὰ τὴν ὅλην ἡμάρτηνται, λέγονται συλλογισμοί· εἰ δὲ παρὰ τὸ σχῆμα, παραλογισμοἱ τὸ ὅλον καὶ οἱ συλλογισμοί: —

f. 538^v (cf. Marcian. App. IV 8) Ἐπεὶ δὲ καὶ τῶν σοφιστικῶν ἐπακοῦσαι ποθεῖς ἐνοχλήσεων, πειράσομαι καὶ τούτων τοὺς τρόπους ὡς οἶόν τε καὶ σαφῶς καὶ συντόμως σοι παραδοῦναι ... in mrg. manu recentiore παράφρασις οἶμαι τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων cf. Waitz Organ. I 25 et 12: "Ipsam explicationem interpres incipit a capite 19. Catalogus haec scholia epitomen esse dicit commentarii ab Alexandro compositi, quae quidem epitome ita facta est, ut auctor quaecunque placuerint ex Alexandro descripserit ne verbo quidem mutato", id quod Torstrikii notis confirmatur, qui finem huius epitomae cum Aldina congruere testatur omissis verbis τὸ δὲ παρὸν σόφισμα — διάλογός ἐστιν p. 189,25—190,8.

M ESCORIALENSIS Φ-II-6 [Miller p. 156] chartaceus in fol. saec. XVI inser. αλεξάνδρου αφροδισιέως αποσημείωσις είς τοὺς σοφιστικοὺς ελέγχους. inc. Διδάξας περί τοῦ αποδεικτικοῦ ... quae Torstrik notavit, haec sunt:

p. 1 in priore procemio $\gamma \circ \tilde{v} v \in \dot{w} \varsigma$. 4 παρεδίδου || 5 έπει $\circ \tilde{v} v$ || 10 où om. || 19 où habet || τον σχοπον είναι || 21 βουλομένοις || p. 2,2 μεθόδου || dv om. || 3 δυναίμεθα.

p. 198,13 δεξαμένων || 14 παρ' έαυτῶ || 15. 16 δυνατόν έχειν om.

ESCORIALENSIS Q-I-4 [Miller p. 456] chartaceus in fol. anno MDXVII in Creta exaratus post Philoponi in libr. I Analyt. Prior. commentarium f. 161-228 habet Alex. in Soph. elench. inc. Διδάξας περί τοῦ ἀποδειχτιχοῦ ... a Torstrikio notatione non est dignatus.

OXONIENSIS COLLEGII NOVI 231 [Coxe p. 85] chartaceus in fol. saec. XV—XVI [cf. Alex. in Top. p. XXXVI] f. 266^r post Alexandri in Topica commentarium titulo omisso inc. Διδάξας περί τοῦ ἀποδειχτιχοῦ ... quinque paginarum photogrammata mihi praesto erant, ex quibus hace noto:

p. 1-2,3 duvaíµeθa omnia cum P congruunt.

p. 165, 2 τοῦ ἐπους - p. 166, 3 xaθάπερ] 6 εἰ μέν - 8 στίχος om. || 9 πατήρ έστιν ή υίδς, οίον έστιν τό || 10 post xal add. άρα || λύειν δε λέγω || περί || 13 άστέρος || 15 δτι om. || ώς om. || ante δοῦλον add. τὸν || 16 τὸ τὸν || 17 δὲ habet || οῦ || 20 οὐδὲν || 22 σημαίνοντα, δτι τέ χαι δεσπότου || 25 έστι τί τοῦδε || 28 χαι om. || post τοῦ reliquit plus unius versus spatium || 31 περί || 36 πρός την.

p. 197,16 – 198,16 omnia cum P congruunt, nisi quod p. 197,23 in contextu τέχνη, in mrg. τέχνην, p. 198,6 εύπορείας, 7 δότος (initio versus) exhibet.

VINDOBONENSIS phil. graec. 34 [Nessel p. 24] chartaceus forma maxima saec. XVI ["antiquus" secundum Catal.] foliorum 105. f. 1^r rubro inser. αλεξάνδρου αφροδισέως αποσημειώσεις είς τοὺς σοφιστιχοὺ; ἐλέγχους. inc. Διδάξας περί τοῦ ἀποδειχτιχοῦ ... desinit f. 32" in verbis λύουσι μέν οὖν τινες ταῦτα τὰ σοφίσματα xaì ἑτέρως (p. 161,24). f. 33^r (eadem manu) inc. ἐν γένεσι διαφόροις. οἶον ἐπεὶ ή ἐπιστήμη i. e. Alex. in Top. I 17 p. 117,25 et subser. f. 36r τοῦ εἰς τὸ πρῶτον τῶν τοπιχῶν ἀριστοτέλους ἀλεξάνδρου αφροδισιέως ύπομνήματος τέλος., f. 37^r-105[•] Νεμεσίου έπισχόπου, ως τινες φā' Κυρηνείας, περί φύσεως ανόυ χεφαλαιώδης. Ordo foliorum turbatus est; nam post f. 1 διδάξας ... Κλεινία p. 1–2,24 sequitur f. 2 | ταῦθα τὸ χρᾶσθαι ... τούς παρά την αμφιβολίαν i. e p. 26,10-28,19. ipse contuli:

p.1 in priore procemic ώς || post τό προβ. σόφισμα lemma περί δὲ τῶν σοφιστιχῶν ἐλέγχων ... πόρρωθεν θεωρούσιν (Arist. p. 164 = 20 - 27) || 4 παρεδίδου || 5 έπει ούν || 7 την οπ. || 9 αυτόθι || δεί || 10 post σαφηνίζειν rubr. τίς δ σχοπός τῆς παρούσης πραγματείας || σχοπός]

πειρω

Σ rubr. || ούν om. || 16 έπιγεγράφθαι τοὺς || 19 οὐ habet || τὸν σχοπὸν είναι || βουλομένοις || p. 2,2 μεθόδου παραδιδομένως (sic) || αν om., sed 3 δυναίμεθα || 5 έν τῆ έαυτοῦ πραγματεία || 7 περί] έπὶ || 8 παραδούς || μᾶλλον om. || λόγων || 9. 10 φιλοτιμίαι || 10 διελέγχηται || οἱ

om. || 11 ίατροι || διδάσχου || 14 τους superser. || 15 όποια om. και || 16. 17 ούδι || 19 πώς || 22 πανσοφως (ως compend.) άτεγνῶς || 23 βούλεται || 25 δμώνυμα || εἰς άντιφάσεις || 26 πότεροι || 29 άποχρίνεσθαι || 32 (πάλιν ήρετο) έχεινος · (χαι ουτος άπεχρίνατο) || δτι || 33 έπίσταντο || ή δ' δς || p. 8,2 πλήρης om. || 3 δέ om. || 8 διαφιλονικούντες || 12 λόσεων || 14 δπως ἐπάγειε την λύσιν τῶ δεσμῶ || 17 ήδη || 18 προαχθήναι || χρήναι γάρ πρότερον om. || 18. 19 γρονοτριβήσαντες || 19 τοῖς ἀναγχαίοις χαὶ om. || 24 οὐ om. || 27 προταχθήναι || 28 γε superscr. || 31 πρότερα || 32. 33 τόν χύριον συλλογισμόν μανθάνοντες || 33 έξ άναγχαίων || 33.34 χαι προτέρων om. || 34 περί || 36 περί || γενόμενον || εύγερῶς om. || p. 4,1 7v om.

p. 160, 17 - 161, 24. 19 μίαν είναι την || 20 τοὺς om. || 22 οὐσίαν, ἐπὶ || 23 δὲ om. ||

23. 24 α τῷ σ. ὑπάργοντα || 24 δη || 28 δδε ίππος || 32 αληθώς (sic) || p. 161, 1 πότε || δτι om. || 3 πάντας || 5 προσφέρειν || ήτοι || 6 έχει || 7 έρωτας || 11 άγαθη ούση || 13 xal om. || τὸ δὲ || 14 τοιούτον || xal οὐx οίδας om. || 16 πάλιν – ὁ xύων in ras. || 19 έστιν om. || 20 ώς] δτι || 21 την om. || 22 ταύτα || άδιάφορα || 23 δ om.

VINDOBONENSIS phil. graec. 69 [Nessel p. 41] chartaceus forma maxima saec. 'XVI ["antiquus" secundum Catal.] foliorum 25, "ad Joannem Sambucum olim pertinuit". post Ammon. in Porphyr. Isag. [cf. Busse p. XL] f. 20r sine titulo inc. Aidátas περί τοῦ ἀποδεικτικοῦ ... desinit f. 25r in verbis xai anoxpivesdai groutes ody (p. 15,21), post quae reliqua pars Comment. Arist. II 3 [Alexander] in Sophisticos elenchos.

paginae (spatium quattuor versuum) vacua relicta est. quae ipse contuli, maxime cum Vindobonensi 34 congruunt, a quo haec tantum abhorrent:

p. 1 in priore procemio οἱ τρόποι (post τίνες) om. || 9 χρη || 10 τίς δ σχοπός τ. π. πρ. om. || p. 2, 3 δυνάμεθα || 11 ίατροὶ in ras., ut videtur || διδάσχεται || 12 χρήσονται || αί 15 οδτω γὰρ || 20 σοφιστοῖς || 22 ἀποφενεται || 32 εἴρετο || 33 ήπίσταντο || p. 3, 3 δὲ

habet || 8 διαφιλονειχοῦντες || 11 ἀγνοοῦντας || 14 ἐπαγάγοιε || 17 πραγματείαν iterat || 20 χαλλῶς || 24 οὐ habet || 25 ὑποδείξεται || 26 πρόσληψις || 28 ἄχρηστό (sic) || 29 εἰ οm. || 32 χυρίως || 35 γνωσόμεθα || **p. 4**,1 δυνασόμεθα || 2 σοφιστη || 4 αὐτοῦ || 5 τὸν — λόγον.

II CODICES ALTERIUS CLASSIS:

PARISINUS 1843 [H. Omont II 151 cf. Alex. in Analyt. p. XI, in Top. p. XVI] bombycinus quadratus saec. XIII f. 335^r inscr. σχόλια εἰς τοὺς σοφιστιχοὺς ἐλέγχους τοῦ ἀριστοτέλους ἀπὸ φωνῆς μιχαἡλ φιλοσόφου τοῦ ἐφεσίου. inc. Ότι μèν ὁ περὶ ἀποδείξεως λόγος ... f. $336^r - 385^v$ 'Αριστοτέλους σοφιστιχοὶ ἐλεγχοι, quos integros habet; sed commentarius iam in medio f. 382^v desinit in verbis aὐτὸς δὲ διά τε βραχυλογίας [xal abscisum] τὸ φθάσαι τὰ ἀπὸ τοῦ συμβεβηχότος σοφίσματα· ῶν xal τοῦτο ἐστὶ xal δι' ǎλλων ὀνο(μά)των (p. 189,31-33). quae propono, contulit et descripsit C. Kalbfleisch:

p. 1, 4 παρεδίδου || 6 σοφικών || τίς] τῆς || 9 αὐτόθεν || συγγράματος || 14 σοφιστών || 15 τὸν σχοπὸν είναι || 16 ἐπιγράφεσθαι σοφιστιχοὺς || 18 τοῖς] τοι (sic) || 19 οὐ habet || βίου || p. 2,1 περί σοφιχών συλογισμών, alt. λ superscr. m.¹ || 2 μεθόδου || τοὺς corr. e τοῦ m.¹ || 3 δυναίμεθα έλέγχειν || χατηγοριχών] post ι littera deleta, ut videtur, $\sigma || 4$ τρίτον || 5 έν ταϊς αύτῶν πραγματείαις || 7. 8 διαλέγεται] διαλεκτικοῦ || 8 λόγων || 10 διελέγχεται || 11 ίατροι || 11. 12 δηλητηρία || 12 τούτοις corr. e τούτους m. | | χρήσονται || 13 βλεφερά ut videtur pr., corr. m.¹ || ταῦτα om. || 14 ἐγγυμνασθέντες, τες compend. || 15 λαβόντες pr., corr. m.¹ || xαὶ ποῖα || 16 σοφιχῶν || 16. 17 οὐδὲ || 18 τοὺς] τοῦ || 19 εἴδους || πῶς || 22 σοφιχήν corr. ο σοφήν m.1 || πανσόφως άτεγνῶς || 23 βούλεσθαι || ταύτην την μέθοδον xai adros || 25 δμώνυμα || είς άντιφάσεις || 26 οῦτω] άτε || πότεροι || 27 πρῶτον || 28 παρεθάρυνε, alt. ρ supra scr. m.¹ || 29 αποχρίνασθαι || 30 άρα pr., corr. m.¹ || 32 δτε || 33 έπίσταντο || οὐ δητα έλεγεν οὕτος || **p. 3,**1 τὸ ἐναντίον] ὸ ἐ corr. m.¹ || 2 οῦτος] ο prius ex το curr. m.¹ || 4 ώς είπομεν || 7 et 8 σοφισμάτων || 12 συνιστῶν || λύσεων || 14 ἐπάγει || 16 άμφισβητείται] β supra scr. m.¹ || 18 πυθανοίς || 21 συντεθείσα || 23 προσβαλείν post ένδόξοις collocat || 24 ένσχενθείσα (sic), ν prius e σ corr. m.¹ || γάρ] γ e δ corr. m.¹ || προληφθείσα || ὑποστήσεται || 25 άληθη || xal alt. compend. superscr. m.¹ || 27 προσταγθήναι || 29 έτει || 30 τάληθη] τε άληθη, ut videtur || 31 προτέρα || 32 χυρίων pr. || 32. 33 μαθόντες (a supra scr.) συλλογισμόν || 33 έξ άναγχαίων || 34 περί || σχόλου || p. 4, 1 ήσ (sic) || 1. 2 προσλαβείν τοῖς σοφιστιχοῖς pr., corr. m.¹ || 2 διδάσχει corr. non liquet unde m.1 || 4 autou || 5 siphreiner.

post p. 4,5 sic pergit: Περί δὲ τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων καὶ τῶν φαινομένων μὲν ἐλέγχων ὄντων δὲ παραλογισμῶν ἀλλ' οὐκ ἐλέγχων λέγωμεν ἀρξάμενοι κατὰ φύσιν ἀπὸ τῶν πρώτων (lemma ut semper rubrum). ⁶O (om. L^a) ἐριστικὸς (όρ. QR) λόγος ὡς (καὶ add. L^a) ἐν τοῖς τοπικοῖς ἐπεσημήνατο ὁ (ὁ om. L^aQRV) ἀριστοτέλης (ἀρ. om. L^aV) καὶ πλάτων ἐν τῶ

IVIII

K

εύθυδήμω ό αύτὸς έστὶ τῶ σοφιστιχῶ έλέγχω. ἐπιγέγραπται δε σοφιστιχὸς έλεγγος (σοφιστιχοὶ ελεγχοι QR), ούχ ότι τούς σοφιστάς έλέγχει (έλέγχουσιν QR), άλλ' ότι διά τινος των τρόπων οδς (ών ut videtur Q) παραδίδωσιν (παραδώσει LaQR) έλέγχειν δοχούσι (δοχούσιν έλέγχειν L-QR) τούς απείρους της συλλογιστικής μεθόδου. χαι έστιν ή έπιγραφή τοῦ βιβλίου οὐ της άντιλογίας άλλα της συστάσεως. ώσπερ γαρ έν τη γνώσει του δεσμου, ώς έν τοις μετα τα (τά om. Q) φυσικά λέγεται, ή λύσις έπεται, οδτως και έν τη γνώσει (του δεσμού - γνώσει om. La) της συστάσεως δ έλεγχος. είπων δε (δε om. V) περί των σοφιστιχών έλέγχων έπήγαγε χαί τῶν φαινομένων έλέγγων όντων δε παραλογισμών έχ παραλλήλων (παραλλήλου QRV) το αὐτό θείς. ταυτό (ταυτόν QR) γάρ έστι σοφιστικός (συλλογιστικός V) έλεγγος και φαινόμενος έλεγγος. κοινών (χοινόν QRV, ι e v corr. Q') γάρ πάντων των σοφιστιχων έλέγχων το φαίνεσθαι. χαι τούτων την διαίρεσιν ποιετται λέγων· οἱ μέν γὰρ είσι συλλογισμοί, οἱ δὲ δοχοῦσι (δοχοῦσιν είναι QRV). συλλοriguol mer our elsi (el corr. Q^1) sopistizol (zal add. QR) ol tò synma (mer add. QV) Eyovies ύγιες τας δε (δε τας Q) προτάσεις ή την πρότασιν ψευδείς. φαινόμενοι δε οί το σχήμα ούχ ύγιες Exovres (Ex. om. QRV) ras de (de ras Q) mooráseis (Exovres add. V) nore (ore QRV) men άληθεῖς ποτὲ δὲ (ότὲ QRV) ψευδεῖς. τοῦ δὲ ἐλέγχου μέρη εἰσὶ (εἰσὶ om. QR) δεκατρία (τγ QR, γ corr. Q1), it (ξ e ν corr. K1) μέν περί (παρά QRV) την λέξιν, έπτα δέ περί (παρά QRV) την διανοιαν. ούς αυτός έξω της λέξεως χαλεί. χαι ταυτα τά ιγ' δις παραδίδωσι, πρώτον μέν λέγων πῶς ἀπατῶσιν (- οῦσιν V) οἱ σοφισταί, ὕστερονδε λύων αὐτά. ἀρξάμενοι (- ος V) χατά φύσιν άπό τῶν πρώτων (τρόπων R). φύσει δὲ (δὲ om. QRV) πρῶτα λέγει (λέγοι QR) αν η τα χοινά· χοινόν δε (γαρ V) εν (εν om. QR) τούτοις ο συλλογισμός, ου τέσσαρα έξης (εξ ής K) φησιν (φ. έ. QRV) είναι τὰ γένη · η φύσει πρῶτα (σ άρχα delevit K) λέγοι αν (αν supra ser. R1) τὰς οἰχείας ἐχάστου ἀργάς. χαι ὥσπερ φύσει πρῶτα χαι ἀργαι (ἀσυλλόγιστα QR) τῆς γεωμετρίας είσι σημεία και γραμμαι και κύκλοι και τά τοιαύτα, ούτω και της σοφιστικής μεθόδου ή τε διαίρεσις ήν (δν QR) λέγει και το δείξαι ότι έστι τοιούτον είδος λόγου και (το add. QR) ότι προαιρούνταί (o prius corr. Q1) τινες αὐτὸ μετέργεσθαι (μετιέναι QR), χαλ τίνα έστι δι' α μετίασι και ζητούσι τούς τοιούτους λόγους, ότι δια πλούτον και χρηματισμόν. (β mrg. K) Ότι μέν ούν οί μέν (μέ K) είσι (om. Q) συλλογισμοί, οί δ' ούχ δντες δοχούσι, φανερόν. Προθέμενος λέγειν περί των σοφιστιχών έλέγχων (έλ. om. QR), οξ ήσαν φαινόμενοι έλεγγοι, πρῶτον διὰ βραγέων ὑπομιμνήσχει ήμας (ήμας om. R, περί add. QR) της διαιρέσεως αύτων περί ής (xal add. QR) έν τω πρώτω των τοπιχων είπε· των γάρ σοφιστιχών έλέγγων οι μέν είσι συλλογισμοι έχ φαινομένων χαι (χαι om. QR) ένδόξων (έ corr. K1), ώς έπει είπεν (ώς - είπεν om. QR)· οι δε φαινόμενοι συλλογισμοί ούα όντες δέ (δέ om. QR). xal πιστούται τούτο (τ. om. QR) διά της έπαγωγης λέγων . ώσπερ γάρ (xal add. R) έπι τών άλλων (τοῦτο add. QR) γίνεται διά τινος όμοιότητος (- as Q), οὕτως (om. QR) xai ἐπὶ των λόγων, τουτέστιν ώσαύτως έχει χαι έπι (ώσαύτως — έπι οm. QR) των συλλογισμων (ώσαύτως έχει add. QR). και τίνα τα άλλα καταριθμετται (λέγων add. QR): — [inc. f. 336^r in K, in quo hinc commentarius Aristotelis textui circumscribi solet] (7 mrg. K) και γάρ την έξιν (την add. QR) του σώματος οι μεν έχουσιν ευ· οι δε φαίνονται φυλετικώς (φιλετικώς Q: φυλεκτικώς R) φυσήσαντες και έπισκέψαντες (έπισκευάσαντες QR) έαυτούς 🐺 έπει (έπειδή QR) γάρ έν ταις έορταις ώσπερ άθηναιος (άθήναιος QR) έν τοις δειπνοσοφισταις (δειπνησοφιστιχοίς Q: δειπνοσοφιστιχοίς R) και πρόχλος έν τη των έορτων απαριθμήσει είρηκασι, τα ίρεία (lepeia QR) έφυσατο ώστε φανήναι έν ταϊς έορταϊς πίονα, ούτως έχ μεταφοράς τούτων χαθόλου φυλετιχώς (φιλετιχώς Q) πεφυσήσθαι λέγεται (λέγονται QR) οί μή δι' άσχήσεως μηδέ είς άλήθειαν η τα σώματα η την τέχνην μεγάλοι (oι in ras. K¹) άλλα διά τινων έπιτεχνήσεων, οί μέν το σώμα (τα σώματα QR), οί δε τους λόγους δειχνύναι πειρώμενοι, όπερ ούχ έστιν (είσίν QR). ήπερ (ώσπερ QR) ούν έπι τούτων, τον αύτον τρόπον και έπι των συλλογισμών χαι έλέγγων (χαι έπι των έλέγγων χαι έπι των συλλογιστιχών έλέγγων QB) οι μέν (χαι add. Q) είσίν, οί δε (είσι και QR) φαίνονται και συλλογισμοι και έλεγχοι. ώσπερ οι την έξιν εύ έγοντες (έχοντες εὐ QR). οἱ δὲ φαίνονται μέν, οὐχ είσὶ δέ, ὥσπερ οἱ χομμώσαντες ἐαυτούς palvorrai pèr xadol (palvorrai pér, odx — xadol om. QR), odx elsi (pèr palvorrai add. QR) dé. διά την άπειρίαν των άχουόντων· οι γάρ άπειροι ωσπερ αν (xal add. R) άπέγοντες πόρρωθεν

Digitized by Google

B*

θεωρούσιν. ώς γάρ οἱ ἀπὸ πολλού διαστήματος ὁρῶντες (θεωρούντες QR) ἔχ τινος βραγείας όμοιότητος (τὸν add. QR) μὴ σωχράτην σωχράτην οζονται χαὶ τὸ (τὸν QR) μὴ ἄργυρον άργυρον, οῦτω xal οἱ ἄπειροι τῆς συλλογιστικῆς μεθόδου ἐλέγχους εἶναι ἡγοῦνται xal συλλογισμούς από τινων μιχρών όμοιοτήτων τούς ούν οδτως έγοντας. († K, cui cruci in Arist. textu altera respondet) ό μέν γάρ συλλογισμός (έστι add. QR: συλλογισμός έστι bis R) λόγος ην (ην om. QR) εν ω τεθέντων τινών ετερόν τι συμβαίνει δια των χειμένων. ό δε ελεγγος συλλογισμός μετά άντιφάσεως του συμπεράσματος. τουτέστι συλλογισμός (τω συλλογισμῶ QR) προσειληφώς (τ pro σ K) τὸ συμπέρασμα έχον (έχει QR) ἀντίφασιν (φ corr. Q') εί τε πρός (εί τε πρός K: είς Q: 5 fere litt. periorunt in R) τινα χειμένην πρότασιν, ήτοι δι' όμολογίας τινός είλημμένην ή και διά συλλογισμού δεδειγμένην. οίον εί (εί om. QR) κείμενον (έγχείμενου QR) ή τὸ μηδέν είναι χαχὸν αίρετὸν (sequentia usque ad χαχὸν αίρετὸν om. QR) η άπλῶς τεθέν ὡς ἐναργές ἡ χαὶ διὰ συλλογισμοῦ δειχθέν · η̈ν (?) γὰρ λάβη τις μηδέν εἶναι χαχὸν αίρετόν, πῶς (πᾶν QR) δὲ ἀγαθόν αίρετόν, ἔγοι (ἔγει QR) ἀν δι' αὐτῆς (αὐτῶν QR) δεδειγμένον έν δευτέρω σχήματι τὸ (δτι QR) μηδέν είναι χαχὸν άγαθόν. εί οῦν τις ένίσταται πρός τὸ συμπέρασμα λέγων είναι τοῦτο ψεῦδος, δώσει ἀν τὴν ἀντίφασιν τοῦ συμπεράσματος τὴν ὅτι έστί τι (τι corr. Q) άγαθόν χαχόν· εί δή τις τούτου χειμένου προσλάβοι ότι πώς (παν QR) άγαθόν αίρετόν, συνάξοι (συνάξει QR) αν έν τῶ (τῶ om. QR) τρίτω σγήματι τι κακόν αίρετόν είναι. είη δ' αν τούτο xal (xal om. Q) έλεγγος τω αντίφασιν είναι του φθάσαντος ώμολογησθαι (δμολογεισθαι QR) του μηδέν είναι χαχόν αίρετόν. συλλογισμός μέν ούν χαι έλεγγος τοιουτόν (τοιούτος Q) έστι. οί δέ (τούτο add. NQR) φησί (φημί R: compend. Q) ποιούσι μέν ούδαμώς τούτο (τ. om. NQR), δοχούσι δε (μεν Q) τούτο (om. NQR) ποιείν δια πολλάς αίτίας, λέγων airlag (om. Q: ante leyouv colloc. NR) rods is rootsous, in Eva (Evera R) prote elvai (elvai om. NQR) χαι δημοσιώτατον τον δια των (τον R) όνοματων, λέγων έχ (δια QR) των όνοματων ήτοι (ή NR et ante ras. 2-3 litt. Q) τον (ο corr. Q') έχ τῆς δμωνυμίας ή τον έχ τῆς άμφιβολίας (άμφιβολίας—δμωνυμίας NQR) ή τάχα (τ. οπ. Ν) χαὶ ἀμφοτέρους (συναμφοτέρους R). έπει (έπειδη NQR) γαρ ούχ έστιν αύτα τα πράγματα διαλέγεσθαι. είπων (γαρ add. NQR) ότι εύφυέστατος xal δημοσιώτατος τόπος έστιν ό δια των όνομάτων την airian τούτου έπάγει λέγων· έπει (έπειδη NQR) γαρ έν ταις διαλέξεσιν ού τοις πράγμασι χρώμεθα (ού — χρώμεθα ante en colloc. NQR) αλλά τοις τούτων σημαντικοις δυόμασι, τό συμβαίνον έπι τών όνομάτων μεταφέρομεν έπι τὰ σημαινόμενα ὑπ' αὐτῶν. ὧν γὰρ ἐν ὄνομα καί ταυτὸν συμβέβηκεν είναι, τούτων και την ούσίαν και την φύσιν την αύτην (είναι add. NQR) νομίζομεν διά την τοῦ όνόματος ταυτότητα. διο καί οδτως έρωτῶσιν· οδχί ό πλάτων άρρην έστί; (val add. NQR) ούγι ό ποταμός άρρην έστίν; (vaí add. NQR) ό πλάτων άρα ποταμός έστιν. είπών δε ότι τό συμβαίνον έπι των όνομάτων χαι έπι των πραγμάτων ήγούμεθα συμβαίνειν έπήγαγε. χαθάπερ έπι των ψήφων τοις λογιζομένοις. το δε ούχ έστιν δμοιον. άλλ' έπι μεν του άριθμού τὰ συμβαίνοντα έπ' αύτοῦ – είναι (= p. 12, 29-33. post 29 άληθές add. έστιν NQR || post 30 ἄρτιον add. ἀριθμὸν Κ || 32 τῶν ὄντων Κ || εί γὰρ omisso οὐ Q || post τό add. δέ KNQR || 33 άνάγχη K: άνάπαλιν NQR || δίωνα corr. Q¹ || δστις K: δ NQR). τά μέν γάρ όνόματα πεπέρανται (ν ex σ corr. K¹) χαι τό των λόγων πληθος (χαι — πληθος iterat K)· ἐπεί γάρ (ἐπειδή NQR) τὰ στοιχεία τῆς (τῆς om. NQR) ἐγγραμμάτου (ἀγραμμάτου Q) φωνής πεπερασμένα, άνάγχη χαὶ τὰ ἐχ τούτων ὀνόματα πεπερασμένα τυγγάνειν· τὸ γὰρ (δὲ NQR) έχ πεπερασμένων συγχείμενον χαι αυτό πεπεράνθαι άνάγχη. είπων δε ότι ούχ δμοιον έστι το συμβαίνον έπι (τε add. NQR) τῶν πραγμάτων χαι (έπι add. NQR) τῶν ἀριθμῶν, την αίτίαν τούτων (τ. om. NQR) έπάγει δυνάμει λέγων (λ. δ. NQR)· έπει χαι ό άριθμός — γίνεσθαι (= p. 18, 14 - 20. 15 χαθό άριθμητόν Q || 16 πέμπτου Q || 17 είσι om. KNQR || post άριθμόν add. τυγγάνουσι Κ: τυγγάνει NQR || 18 τὸ ἐν ὄνομα || 19 δὲ om. NQ: δ' R || όντως K || el μev iterat K: el μή N || 20 άλλω (ω ex o ut videtur corr.) K: άλλα ut videtur Q || µετάγει KQ: µετάγοι R: ἐπάγει N || δόξη NQR || δ om. NQR).

post p. 48, 27 φαντασίαις haec habet: περί δε τοῦ λόγου (μελίσσου add. QR) οὗπερ ένταῦθα δ άριστοτέλης μέμνηται τοῦ ἕν τὸ ὄν xaì (xaì om. Q) ἄπειρον συνάγοντα (συνάγοντος QR) είρηται μὲν πολλὰ xaì xaλὰ xaì (xaì om. QR) ἐν τῶ πρώτω τῆς φυσικῆς ἀχροάσεως τῶ

φιλοσοφωτάτω σιμπλικίω και θεμιστίω και φιλοπόνω και τοις άλλοις και ού δεί με περί

τούτου πλέον τι λέγειν έχείνων (έχείνου Q: compend. R). τέως δε το χεφα της παραγωγης ην ο μελισσος ποιείται, παρά το επόμενον έστίν. Έλεγε γαρ εί το γεγονος (γεγονώς Q) άρχην έχει, χαι το άρχην έχον (Ε. d. QR) γέγονεν, δπερ έστι ψεῦδος ώς εὐθὺς μετ' όλίγον τη άρχη τη ā (μετ' όλίγον τοῦ α' βιβλίου QR) της φυσιχης άχροάσεως δείχνυται.

f. 344 v post τὰ μὲν οῦν λεγόμενα οῦχ ἂν ἄλλως οἰμαι ἔχη· χατὰ δὲ τὰ (τὴν λέξιν τὴν ἐὰν οῦν χτλ. QR) i. e. p. 52,4 sic pergit nullo spatio relicto: οἱ φαινόμενοι συλλογισμοὶ γίνονται· ταῦτα δ' ἐστὶν οἱ εἰρημένοι δεχατρεῖς τρόποι· δῆλον ὡς ἔχομεν χτλ. i. e. p. 70,14 sq.

f. 345^v — 350^r sparsa quaedam scholia continent, velut f. 346^r ad p. 168*21 doullóγιστοι δε ήσαν οι μή έχ τῶν χειμένων συνάγοντες την άντίφασιν .. ἐπόμενον i. e. p. 55,27— 29 (28 παραλογισμοί om., 29 χαί utrumque om.)

et f. 346^v ad p. 168=38 sq. ού γάρ εί τούτων όντων· ήτοι ού γάρ εί σωχράτους όντος — διαχριτιχόν όψεως i. e. p. 59,11—14 (13 τούτου pro τοῦ χρώματος).

f. 350° — 358° iterum commentarium continuum praebent. f. 358° post eidios à épistixòs i. e. p. 97,28 nullo spatio relicto haec habet neglegentius scripta: eis dè tò $\mu\bar{\eta}$ xos toïs προειρημένοις στοιχείοις χρηστέον[•] δτι μέν στοιχεῖα xaì ἀρχὰς ... πρòs ὀργὴν διαλέγεται i. e. p. 109,23 — 110,11.

f. 358^v — 362^r scholiis vacant. f. 362^v denuo commentarius continuus incipit et usque ad f. 382^v pertinet.

p. 158,3 — **160,**25 (f. 375^{r. v}). 5 άλλ³ δτι πέπωχεν bis, semel deletum || 6 δὲ om. || 8 δ utrumque om. || 10 μή τις εύρε || οὐδὲ || 12 ἤτοι] εἶ τι || 13 τὸ μὲν τό, τόδε || 14 ἕτι - 18 om. || 19 post αὐτὸν add. xaὶ τοὺς xaθέxaστον || 21 οἶον] οἱ || 22. 23 xaθέxaστόν || 26 περιπατεῖν || 28 ἐστι om. || πῶς – 30 τὸ δὲ om. || 30 post ὁμοίως add. δὲ || 31. 32 πρὸς

- xal] τοῦτο || 35 αὐτο sic || διότι οὐx ἕστι] διὰ τὸ μὴ εἶναι || οὐσίαν || **p. 159,1** ὁ habet || περιπατῶν || post σωχρ. add. xal || 2 ὡς - χορίσχου om. || 3 ἶνα - 6 φησίν om. || 7 δυνάμει - λέγων] ἴσον ἐστὶ τῶ || τοὺς || 10 αὐτόν· τὸ δὲ || 11 post αὐτῷ add. λέγων || χρῆσθαι om. || 11. 12 χατασχευάζει - τοῦ] ὁμοίως δὲ xaì τὸ || 13 οὐδὲ γὰρ || 14 δηλονότι] ἴσον ἐστὶ τῶ || δ alt. habet || 15 τὸ δὲ] ὥσπερ xaì . . . (evan.) || 17 οὐσία ἀλλὰ ποιὸν || post ἕτερον add. μὲν || 18 ὥστε - 30 φημι] οἶον εἰ ἕμψυχον συμβαίνει λέγειν ἀποφήσαντα μὴ είναι δηλοῦν δ ἐστιν ἄψυχον· τὸ λεγόμενον ἐστὶν || 31. 32 ἀποφήσαντα εἰπόντα || 33 εἰπὼν || **p. 160,** 1 δὲ om. || ῥητέον ὅτι || 2 ἀλλὰ - 9 οὐχ ἔχει om. || 10 τὸ λεγόμενον] τοῦτο || ἐστὶν] φησὶν || 11 ὅτι om. || 12 τούτω || ἡρωτήμεθα || 13 ἑνιχῶς post 14 εὖρεν collocat || 15-22 οὖσαν om. || 22 φησίν om. || 23 δ - ἐστιν om. || 23. 24 ἀ -- ὑπάρχοντα ἀληθεύονται || 24. 25 φημὶ - πράγματι om. - **p. 165,** 28 xaì - 32 ἐστι om. (f. 376ν).

PARISINUS 2019 [H. Omont II 180] bombycinus forma minore saec. XIV L^a f. 206^r inser. toö éqessiou els tobs soqustuxobs éléqyous. inc. 'Epistuxds lógos, ús xai èv toïs tonuxoïs énesquávato ... quae inde ab infimo f. 227^v sequuntur, et scriptura et atramento ab antecedentibus differunt. desinit f. 235^v in verbis dllà uàv toútuv oŭtus elsóvtuv ... tàv adtàv enistáua [p. 120, 5-10. 6 ante dyusuvoï add. xai || xai alt. om. || 7. 8 edqulartótepov — á dvtíqasus propter homoeoteleuton om.]. tò dè èv toïs èlégyois dvtì toũ ste ellégia foulóueda [p. 120,4. 5]. contulit C. Kalbfleisch initium usque ad tãs sustaises de Elegia de Science et sequentium scholiorum prima verba cum K, ubi varietatem notavi. cf. etiam Waitz Organ. I 75.

PARISINUS 1918 [H. Omont II 193] bombycinus forma media saec. XIV Q inscr. f. 174^r έξήγησις έφεσίου των σοφιστικών έλέγχων. inc. 'Ο όριστικός

CONSPECTUS LIBRORUM MANU SCRIPTORUM

λόγος, ώς ἐν τοῖς τοπικοῖς ἐπεσημήνατο. desinit f. 194^v in verbis πρῶτον μὲν οὖν ἐχ τοῦ πυνθάνεσθαί πως: — πρῶτον μὲν ἀπὸ τοῦ ἐρω(τᾶν) χρυπτικῶς καὶ μὴ προτίθεσθαι τὸ πρόβλημα ὡρισμένον· οἶον εἶ τις θέλων κατασκευάσαι (κα)λὸν τὸ ἐν ἀγορᾶ (γήρα Ν) συνουσιάζειν, ἢ ἐπικρυπτικῶς δ (οἰχ άπλῶς add. R, άπλῶς Ν) ἐστὶ καλόν, καὶ πῆ οἰχ ἔστι καλόν (καὶ — καλόν om. Ν)· εἶτα τοῦτο διδόντος τοῦ ἀποκρινομένου κατασκευάζει δ βούλεται (p. 100, 8—12). contulit C. Kalbfleisch cf. K.

- R PARISINUS 1897 A [H. Omont II 160] bombycinus forma media saec. XIII inser. f. 236^τ ἐξήγησις ἐφεσίου τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων. inc. 'Ο ὁριστικὸς λόγος... desinit f. 251^τ in verbis iisdem atque NQ. subscr. rubris litteris τέλος σὺν θεῶ τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων | ἡμίσεως [hoc quoque rubr., sed non eodem colore]. codex lepide scriptus est; lemmata inde a f. 243^τ rubro picta sunt. sed multa tineis corrosa sunt, foliorum 249-251 inferiores partes misere laceratae sunt. contulit C. Kalbfleisch cf. K.
- N ESCORIALENSIS Φ--III-10 [Miller p. 172] bombycinus quadratus saec. XIII secundum Catalogum, XIV secundum Torstrikium, qui nonnulla (οί δὲ τοῦτο, φησί, ποιοῦσι -- ἐλεγχος γίνεσθαι cf. K) e codice descripsit, egregie exaratus, sed humore ita affectus, ut partim legi non possit. f. 1^r inscr. 'Εφ(εσίου) ἐξήγησις τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων. inc. 'Ο ὁριστικὸς λόγος, ὡς ἐν τοῖς τοπικοῖς ἐπεσημήνατο ... desinit f. 11^r in iisdem verbis atque QR cf. Q.

V VATICANUS 1770 [Brandis l. c. p. 62 nr. 72] chartaceus forma maxima saec. XVI f. 1^τ inscr. τοῦ ἐφεσίου εἰς τοὺς σοφιστιχοὺς ἐλέγχους τοῦ ἀριστοτέλους. inc. °Οτι μὲν ὁ περὶ ἀποδείξεως λόγος . . . inspexit H. Graeven:

p. 1, 2. 3 πραγματείας άπάσης || 4 παρεδίδου || 7 Ελαχε || 8 έπιγράφεται || 9 αὐτόθεν || χρή om. spatio relicto || 12 και om. spatio relicto || λογικής || 14 στοχασμοι γενικοί, $\bar{\beta}$, $\bar{\alpha}$ supra scr. || 15 παρούσης om. || 16 έπιγράφεσθαι σοφιστικούς || 20 post μάλλον add. είπον.

post p. 4,5 haec habet: ἀριστοτέλους σοφιστιχοὶ ἕλεγχοι: (rubr.) Περὶ δὲ τῶν σοφιστεχῶν ἐλέγχων ... λέγωμεν. Ὁ ἐριστιχὸς λόγος, ὡς ἐν τοῖς τοπιχοῖς ἐπεσημήνατο ... (contulit H. Gr. usque ad τῶ σοφιστιχῶ ἐλέγχω et εἰπῶν ... ἑξῆς εἶναι τὰ γένη cf. K).

p. 197, 15 – 198, 16 (f. 110⁷). 15 lemma continuat usque ad τοῖς μανθάνουσι παρ' αὐτῶν (p. 184^a2) || 17 χαλεί || 18 ante γοργ. add. τοῦ || 19 τὸν τοῦ πλάτωνος || 21 οἰ ἐχ τῆς] χαὶ || 22 τὰ – ὅῆλα om. || 23 lemma continuat usque ad πολλὴν ἔχειν χάριν || ἀπὸ τῆς || 24 ἐστὶ om. || 26 τρόποι || χαὶ alt. om. || 27 τῆς om. || συλλογίζεσθαι || δῆλον || **p. 198**, 1 χαὶ om. || 4 et 7 ἀπὸ τῆς || 8 ἀποδειχνύναι || 9 διὰ τῆς || σημαίναντες, γρ. συνάγοντες mrg. || 11 θαρρούντως || 15 δυνατὸν om. || 16 subscr. τέλος χαὶ τῶ θεῶ δόξα: –

MOSQUENSIS 313 [Accurata codd. Gr. mscr. bibliothecarum Mosq. sanctissimae synodi notitia et recensio ed. Chr. Fr. de Matthaei p. 205-206] foliorum 435 "fuit in monasterio Iberorum". pars prior saec. XVI exarata est, pars posterior bombycinus saec. XV inc. f. 295. inscr. f. 420 Έφεσίου ἐξήγησις τῶν σοφιστιχῶν ἐλέγχων. inc. Όριστιχὸς λόγος, ὡς ἐν τοῖς τοπιχοῖς ἐπεσημήνατο...

XXII

III CODICES TERTIAE CLASSIS:

PARISINUS 1972 [H. Omont II 173], olim Mediceus, bombyeinus A forma maiore saec. XIII—XIV f. 654° —769° et qui ex eo nitide et aequabiliter descriptus est COISLINIANUS 157 [H. Omont III 145 cf. etiam T Alex. in Top. p. XL] membraneus forma maxima paulo recentior f. 525° —614° Sophisticos elenchos continent cum scholiis, quorum maiora litteris, minora in margine ascripta signis ad Aristotelis verba interpretanda relata sunt. haec scholia, quorum plurima item atque in Topicis Leonis Magenteni esse e Coisliniano 167 (saec. XIV) apparet, C. Kalbfleisch in usum nostrum e Paris. 1972 aut transscripsit aut contulit et, ubi is mutilatus est, velut in fine, e Coisl. 157, qui prorsus cum illo congruit, ut hunc eadem nota significaverimus. initium commentarii (p. 1,2—5,24 $\ell\lambda\ell\gamma\chi$ ovrat) inscribitur¹) προλεγόμενα εἰς τοὺς σοφιστιχοὺς $\ell\lambda\ell\gamma\chi$ oυς: οί μέν, δτι τοῦ ἐφεσίου: οί δὲ, τοῦ ψελλοῦ:

post p. 5,24 έλέγχονται inscr. άριστοτέλους σοφιστιχοί Ελεγχοι .. τὰ πράγματα η πάντη άληθη είσιν η πιθανά ... άλλ' ίνα ήμεις μη παραλογιζώμεθα παρὰ τῶν σοφιστιχῶν .. σοφιστιχοί δὲ Ελεγχοι ἐπιγέγραπται τὸ βιβλίον ... τούτου χάριν διδάσχει περί τῶν σοφιστιχῶν ἐνοχλήσεων .. (Leo Mag.)

p. 5,31-33 οὕ φησιν - γέγονεν] τοῦτο γὰρ παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν τὸ σόφισμα γίνεται· ἀποχριθέντος μέν τινος τὸ οὕ· ἐπενεγκόντος δὲ τοῦ ἐρωτῶντος ξύλα καὶ λίθους καὶ τοιαῦτα.

p. 6,2 — 7.8 είτα χαταφήσομεν — μη συνωνύμου] οὐ προς τὸ αὐτὸ (τὸ add. Ο) πρᾶγμα ἐποιήσατο τὸν ἕλεγχον· ἀποδοὺς τὸν ποιοῦντα χύνα τὰ χαύματα· πρόσχειται τὸ (τὸ οm. Ο) χαὶ ὀνόματος μη (οἱ Ο) συνωνύμου διὰ τὸ γίνεσθαι πολλάχις χαὶ ἀπὸ συνωνύμων ἀπάτην. οἶον ἀρα γε ζῶον περιπατεῖ; είτα πρὸς τὸν ἀποχριθέντα ἐπαγάγη (ἐπάγει Ο) ὁ ἐρωτῶν. ὅτι (ὅτι οm. Ο) ἕστι τί χαὶ ἡρεμοῦν.

ad Arist. p. 164 * 20-26 περί δε τῶν σοφιστικῶν ελέγχων -- ώσαύτως έχει haec scholia in marg. pertinent:

τούτο τινές έχ παραλλήλου φασίν είρησθαι ώς πάντων των σοφιστιχών ούχ όντων χυρίως έλέγχων άλλά φαινομένων cf. p. 7,4-7.

ώς έπιτοπολύ ουτως όνομάζει τόν μη ύγιως έχοντα κατά το σχημα συλλογισμόν cf. p. 7,1-3.

τοῦτο λέγει διὰ τὸν ἀπλῶς συλλογισμὸν ὡς γένος ὄντα τῶν λοιπῶν τριῶν. καὶ κατὰ τοῦτο φύσει πρότερον. οὅτω δὲ ὀφείλας ποιήσασθαι τὴν σύνταξιν· ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν τῆ φύσει πρώτων· ἀ τινά εἰσι τὰ κοινά· κοινὰ δὲ ἐν τούτοις ὁ συλλογισμός· οῦ ἑξῆς φησι τέσσαρα εἰναι τὰ γένη cf. p. 7,16–23.

διὰ βραχέων ἐνταῦθα ὑπομιμνήσχει ἡμᾶς περὶ ῶν εἰπεν ἐν τῶ πρώτω τῶν τοπιχῶν διαιρῶν τὸν ἐριστιχὸν (σοφιστιχὸν FG) συλλογισμὸν χαὶ τὸν σοφιστιχόν (ἐριστιχόν FG). ῶν ταυτῶν δντων οἱ μέν εἰσι συλλογισμοὶ ἐχ φαινομένων ἐνδόξων ὡς ἐχεῖ εἰπεν· οἱ δὲ φαινόμενοι συλλογισμοὶ οὑχ ὄντες δέ. χαὶ πιστοῦται τοῦτο δι' ῶν ἐπάγει παραδειγμάτων ἄγαν προσφυῶν, οὑ μόνον ἀπὸ ἐμψύχων χαὶ λογιχῶν ἀλλὰ χαὶ (ἀπὸ add. FG) ἀψύχων. cf. p. 8, 16–24.

XXIII

⁾ Prolegomena Michaelis Ephesii in Soph. el. Milleri (p. 91) testimonio continet etiam Escorial. Σ —II—18 chartaceus in fol. saec. XV exeuntis.

in contextu haec sequuntur:

α περί δε των σοφιστιχών ελέγχων. δ σοφιστιχός ελεγχος εί μεν ήμαρτηται περί την ύλην ήγουν τας προτάσεις, χαι ή άμφοτέρας έχει ψευδεῖς ή την μίαν ... οὐδεν δε τούτων ποιούσιν .. (L. M.)

β άρξάμενοι κατά φύσιν άπὸ τῶν πρώτων. ὥσπερ πασα τέχνη καὶ ἐπιστήμη πρῶτα έχει καὶ αἰτια καὶ στοιχεῖα, ὡς ἡ γεωμετρία τὴν γραμμήν· τὴν ἐπιφάνειαν· τὸν κύκλον· τὰ ἀξιώματα· περὶ ῶν πρότερον εἰπόντες οἱ γεωμέτραι, οὕτως εἰς τὴν τῶν κατὰ μέρος διδασκαλίαν ἕρχονται, οὕτω καὶ ἡ σοφιστικὴ πραγματεία κατὰ φύσιν πρῶτα καὶ αἰτίας ἔχει καὶ ἀρχάς· ἐξ ῶν πάντα τὰ σοφίσματα γίνονται (L. M.; sequentia usque ad χρηματίζεσθαι οιυ. Coisl. 167). καὶ πρῶτον μὲν ἀν εἰη ἡ διαίρεσις ἡν λέγει ... πρὸς τὸ χρηματίζεσθαι οιυ. Coisl. 167). καὶ πρῶτον μὲν ἀν εἰη ἡ διαίρεσις ἡν λέγει ... πρὸς τὸ χρηματίζεσθαι (p. 7,28 — 8,4): τά τε περὶ τὴν λέξιν καὶ τὰ ἐκτὸς τῆς λέξεως· τίνα δὲ ταῦτα εἰσί, μετὰ μικρὸν μάθης. ὁ μὲν σκοπὸς τῆς προκειμένης πραγματείας ἐστὶν ὡς είπομεν, τὸ περὶ τῆς γενέσεως καὶ τῆς φύσεως τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων διαλαβεῖν· καὶ κατὰ πόσους τρόπους γίνεται τὰ σοφίσματα· καὶ τίνων οἱ σοφισταὶ στοχάζονται .. (L. M.)

γ δτι μέν ούν είσι συλλογισμοί χυρίως ώς ό άποδειχτιχός χαι διαλεχτιχός· οί δ' ούχ δντες χυρίως συλλογισμοί δοχοῦσιν είναι συλλογισμοί, φανερόν· ὥσπερ γάρ χαι ἐπὶ τῶν άλλων πραγμάτων τῶν ἀψύχων χαι ἐμψύχων γίνεται τοῦτο . . ἰσχνοί δὲ χαι πάντη ἀσθενεῖς φαίνονται τοιοῦτοι .. (L. M.)

ad Arist. p. 164 = 26 - 165 = 5 xal yap - ovoµárwv margines baec praebent scholia:

περί των φυλών και των θυσιών και του φυσήματος λέγουσιν δ τε άθήναιος έν τοις δειπνοσοφισταις και πρόκλος έν τη των έορτων απαριθμήσει .. cf. p. 8,32 sq.

φυλετικώς πεφυσήσθαι καθόλου πάντες οι τοιούτοι ... έαυτούς . p. 9,4-7.

ήγουν xatà την έσφαλμένην ... των χρωμάτων .. p. 9,10-12.

τοῦτο λέγει καὶ ἐν τοῖς δευτέροις τῶν προτέρων ἀναλυτικῶν· πλὴν οὐκ ἔστιν ὁ αὐτὸς τῶ συλλογισμῶ· ἐπιπλέον γἀρ ὁ συλλογισμός· ἔστι γἀρ ἔλεγχος καὶ συλλογισμός· οὐ μὴν τὸ ἀνάπαλιν .. cf. p. 10,9—14.

τούς δεχατρείς λέγει τρόπους δι' ών άπατωσιν .: cf. p. 11, 13. 14.

ἐπίχαιρός τε καὶ κοινὸς τοῖς πολλοῖς· καὶ διὰ τοῦτο δημοσιώτατος· ὅς ἀν εἴη ὁ διὰ τῶν ἀνομάτων· ἤτοι ὁ καθ' ὁμωνυμίαν· ἢ ὁ κατὰ ἀμφιβολίαν· ἢ τάχα καὶ ἀμφότεροι. είληπται δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τῶν ἀνειμένων τοῖς ἅπασι δημοσίων τόπων ∴ cf. p. 11, 15—18.

in contextu sequuntur haec:

α φυλετικώς φυσήσαντες και έπισκευάσαντες έαυτούς. ήγουν έξ έπιτεχνήσεως τινός· φορούσι γαρ ίμάτια πολλά· και ούτως δοκούσιν εύτραφεις· είληπται δε τὸ φυλετικώς φυσήσαντες έκ τῶν ἐν ταῖς ἑορταῖς γινομένων ... φαίνεται δε και δοκει τοιούτος διὰ τὴν ἀπειρίαν και ἀμαθίαν τῆς συλλογιστικῆς μεθόδου τῶν ἀκουόντων .. (L. M.)

β όταν οί άχροώμενοι . . θεωρούσιν . . . 9, 19-26.

γ νοήσεις και ούτω το λεγόμενον· ότι οι άπειροι . . . γνώσεως . p. 9,27-30.

δ οί γὰρ ἄπειροι . . δοχούσιν είναι τοιούτον (L. M.; sequentia Coisl. 167 om.). ἀπό τινων μιχρών όμοιοτήτων δι' ἀπειρίαν τὴν δόξαν ταύτην λαμβάνοντες· ὡς οἱ δοχούντες χαθὰ είρηται τὰ χολοβάφινα χρυσᾶ διὰ τὸ ὁμοιόχρωμον· καὶ τὰ λιθαργύρινα καὶ καττιτέρινα ἀργυρᾶ ∴ cf. p. 9,34—10,3.

ε ό μέν γάρ συλλογισμός έστιν ... συμβαίνει τῶ ταῦτα εἶναι .. (L. M.)

🟅 οί δέ σοφισταί τοῦτο μέν οὐ ποιοῦσιν ... όθεν χαι άπεχρίθη τὸ οὕ .: (L. M.)

f. 761r boc scholion Leonis Mag. reperitur:

🕏 έν δε τοῖς δι' ῶν δηλοῦται (p. 181 • 36). είπὼν πῶς λύονται τὰ σοφίσματα τὰ ποιοῦντα

την άδολεσχίαν έν τῶ πρός τι, νῦν λέγει καὶ τὰς λύσεις τῶν σοφισμάτων τῶν ποιούντων τὴν άδολεσχίαν. ἐφ' ῶν ὁ ὑποκείμενος λαμβάνεται εἰς τὸν ὁρισμὸν τοῦ κατηγορουμένου. οἶον ἡ σιμότης κατηγορεῖται τῆς ῥινός. καὶ ἐν τῶ ὁρισμῶ τῆς σιμότητος λαμβάνομεν τὴν ῥῖνα· λέγοντες σιμότης κατηγορεῖται τῆς ῥινός. καὶ ἐν τῶ ὑρισμῶ τῆς σιμότητος λαμβάνομεν τὴν ῥῖνα· λέγοντες σιμότης κατηγορεῖται τῆς ῥινός. καὶ ἐν τῶ ὑρισμῶ τῆς σιμότητος λαμβάνομεν τὴν ῥινα· λέγοντες σιμότης κατηγορεῖται τῆς ῥινός. καὶ ἐν ἐφέσιος οῦτω τὸ ὑητὸν ἐπεξηγεῖται (cf. p. 183,31 sq.): ἐν δὲ τοῖς ὑποκειμένοις καὶ κατηγορουμένοις δι' ῶν ὑποκειμένων ὅηλοῦνται τὰ κατηγορούμενα. εἰ δὲ βούλει ἀντὶ τοῦ κατηγορουμένοις λάβε κατηγορούμενα κατὰ ἀντίπτωσιν καὶ εἰπέ· ἐν δὲ τοῖς ὑποκειμένοις δι' ῶν ὅηλοῦνται καὶ ὑρίζονται τὰ κατηγορούμενα, τοῦτο λεκτέον· ὡς ἡ κοίλανσις αὐτὴ καθ' ἀὐτὴν ληφθεῖσα καὶ χωρὶς τῆς ῥινὸς οἱ τὸ αὐτὸ ὅηλοῖ καὶ σημαίνει δ ἐσήμαινε καὶ ἐν τῶ λόγω, ἡγουν τῶ ὑρισμῶ τῆς σιμότητος· ὑριζόμενοι γὰρ τὴν σιμότητα ἐλέγομεν είναι κοίλανσιν ἐν ῥινί· καὶ ὑρισμένως ἐντεῦθεν ἐσήμαινε τὴν σιμότητα · ἡ δὲ κοίλανσις αὐτὴ καθ' ἀὐτὴν οἱ σημαίνει τὴν σιμότητα· τὸ γὰρ κοίλον φησιν αὐτὸ μἐν καθ' ἀὐτὸ ληφθέν κοινῆ μὲν καὶ συγκεχυμένως τὸ αὐτὸ ὅηλοῖ ἐπὶ τοῦ σιμοῦ καὶ ὑρισμένως ἡγουν ἀορίστως ἦηλοῖ τὸ σιμὸν καὶ ἑαιβόν· προστιθέμενον δὲ τῆ ῥινὶ οὐδὲν κωλύει σημαίνειν ὑρισμένως τὸ σιμόν. ἀλλὰ τὸ μέν, ἤγουν τὸ σιμὸν σημαίνει, εἰ τὸ κοῖλον πρόσκειται τῆ ῥινί· τὸ δέ, ἤγουν τὸ ῥαιβὸν

LAURENTIANUS LXXI 17 [Bandini III 10] chartaceus forma quadrata F saec. XIV f. 1^r inscr. (προλεγόμενα) εἰς τοὺς σοφιστιχοὺς ἐλέγχους, ὡς μέν τινες ἐφεσίου, ὡς δ' ἄλλοι φασὶ τοῦ ψελλοῦ. inc. Ὅτι μὲν ὁ περὶ ἀποδείξεως λόγος... notavit A. Torstrik haec, unde codicem de exemplari Parisino 1972 persimili descriptum esse apparet:

p. 1, 2-10 cum A congruit, sed 2. 3 πραγματείας άπάσης.

post **p. 5,** 24 δτι έλέγχονται haec habet: ἕτερα είς τοὺς αὐτοὺς σοφιστιχοὺς ἐλέγχους προλεγόμενα: τὰ πράγματα η πάντη άληθη είσιν η πιθανά ... άλλ' ΐνα ήμεῖς μη παραλογιζώμεθα παρὰ τῶν σοφιστιχῶν.

(ἕτερον είς τὸ αὐτό mrg.) τί σόφισμα, τί ἀληθής ἕλεγχος ... λέγειν (p. 5,28—31). τοῦτο γάρ παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν ... xαὶ τοιαῦτα. ἕλεγχος ... ζῶόν ἐστιν (p. 5,33-6,2). οὐ πρὸς τὸ αὐτὸ ... ἔστι τι xαὶ ἡρεμοῦν.

post **p. 7,1** συλλογισμού haec: έξήγησις εἰς τοὺς σοφιστιχοὺς ἐλέγχους ἀριστοτέλους: περὶ δὲ τῶν σοφιστιχῶν ἐλέγχων ... λέγωμεν: τοῦτο τινὲς ἐχ παραλλήλου ... ἀλλὰ φαινομένων. παραλογισμὸν δὲ ὡς ἐπιτοπολὺ ὀνομάζει τὸν μὴ ὑγιῶς ἔχοντα χατὰ τὸ σχῆμα συλλογισμόν (cf. p. 7,1-3). ὁ σοφιστιχὸς ἕλεγχος ... οὐδὲν δὲ τούτων ποιοῦσιν:

f. 25^r ad Arist. p. 165 b 31 scholion Leonis Mag. (οίον ότι μανθάνουσιν οἱ ἐπιστάμενοι. τοῦτο ἐστὶ τὸ συμπέρασμα τοῦ σοφίσματος. τὰ γὰρ ἀποστοματιζόμενα μανθάνουσιν οἱ γραμματιχοί. τοῦτο ἡ μείζων πρότασις· τὴν δὲ ἐλάττονα παρέλειψεν χτλ.) praebet, quod ipsum quoque in A legitur.

PARISINUS 2055 [H. Omont II 185] chartaceus forma minore saec. O XV f. 55^r item inscribitur itemque incipit atque F, ex quo quae A. Torstrik notavit, omnia cum hoc concinunt (sed p. 1, 2 $\dot{\alpha}\pi\dot{\alpha}\sigma\gamma\varsigma$ ante $\pi\rho\alpha\gamma\mu\alpha\tau\epsilon\dot{\alpha}\varsigma$ in mrg. add. man. ead.). sequentia quoque congruere, quae C. Kalbfleisch descripsit, inde concludas, quod haec item in A reperiuntur:

post οὐδέν δὲ τούτων ποιοῦσιν hasec exhibet: ἀρξάμενοι κατὰ φύσιν: τοῦτο λέγει διὰ ... φύσει πρότερον: ἄλλως: οῦτω δὲ ὀφείλεις ... είναι τὰ γένη: ὥσπερ πᾶσα τέχνη ... οἱ σοφισταὶ στοχάζονται: ὅτι μὲν οὖν οἱ μέν εἰσι συλλογισμοί: διὰ βραχέων ἐνταῦθα ὑπομιμνήσκει... ἀλλὰ καὶ ἀψύχων: ὅτι μὲν οὖν εἰσι συλλογισμοί ... φαίνονται τοιοῦτοι:

desinit f. 149^{r.} v in verbis είπών ... παραπλήσια (p. 141,24 — 142,12): ἐπαναληπτέον δ' αύθις τόν λόγον χαὶ ῥητέον· εἰ γάρ τις συμπεράνει (συμπεράνη Α)· ἔστιν ἄρα σιγῶντα

(λέγειν add. A), δεϊ δέ (δέ om. A) σε ένιστασθαι καὶ λέγειν οῦ· προστιθέντα ἀλλὰ τόνδε τὸν σωκράτην σιγῶντα οὺκ ἔστι λέγειν. ὡσαὑτως καὶ ἂν συμπεράνη (τις add. A)· τὸ οὐκ ἔρα συνεπίσταται, δτι ἐπίσταται. τὸ δὲ δτι ἀντὶ τοῦ δ ληπτέον. εἰπὲ ναὶ ἀληθῶς (comp.: ἀληθές A) συμπέρανας (συνεπέρανας A)· ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἐπισταμένων ἀληθεύεις (ἀληθεύει A)· τοὺς δὲ ὡδὶ ἐπισταμένους ἤγουν τοὺς παιδας: reliqua pars paginae vacua est.

quod sequitur f. 150°, "Anonymi opusculum de rebus philosophicis" [inc. τόν λόγον έπι τῆς νῦν γενομένης ἐχλείψεως, ἕσται περὶ (παρὰ Α) τὴν διαίρεσιν· οἶον ἄρα νῦν γέγονεν ἡ (ή om. Α) ἔχλειψις: ἀρ' ὡς δύνασαι (om. Α): ἀρ' ὡς δύνασαι καὶ ἀ δύνασαι· οὕτω καὶ ταῦτχ ποιήσης (ποιήσαις Α) ἄν; ναί. τοῦτο πρόβλημα· εἰτα λαμβάνει· οὺ μὴ χιθαρίζων (ἔχεις δύναμιν τοῦ χιθαρίζειν· πᾶς ὁ ἔχων δύναμιν τοῦ χιθαρίζειν χιθαρίσαι ἄν· οὺ μὴ χιθαρίζων (ἔχεις δύναμιν τοῦ χιθαρίζειν· πᾶς ὁ ἔχων δύναμιν τοῦ χιθαρίζειν χιθαρίσαι ἄν· οὺ μὴ χιθαρίζων add. Α) χιθαρίσαις ἄν· εἰτα ἐπάγει καὶ τὴν λύσιν εὐθὺς (λέγων add. Α)· ἢ οὐχ ἔχει δύναμιν τούτου τοῦ χιθαρίζειν μὴ χιθαρίζων ...] ipsum quoque ad Sophisticos elenchos pertinet, velut p. 150° legitur παρὰ δὲ τὴν προσφδίαν ... οὐχ οῦτως ληφθέντος i. e. p. 149,1—11. ultimum lemma est f. 185°: ἐπεὶ δὲ προσχατασχευσζεται i. e. p. 183°1. desinit in verbis ἐνταῦθα δεῖ πρότερον ... πάντα εἰδέναι i. e. p. 195,16—196,6.

G LAURENTIANUS LXXI 13 [Bandini III 9] membraneus forma quadrata maiore saec. XV f. 1^τ inser. ἐξήγησις εἰς τοὺς σοφιστιχοὺς ἐλέγχους: inc. °Οτι μὲν ὁ περὶ ἀποδείξεως λόγος ... quae L. de Stefani ex hoc cod. contulit et descripsit, paucis levioribus discrepantiis exceptis omnia cum Neapolitano U ita congruunt, ut hic si non pater, at certe patruus Laurentiani putandus sit:

p. 1,2. 3 πραγματείας άπάσης || 3-6=A, sed τε post ών om. || 8-10=A, sed ούν habet || 10 παρούσης iterat || 14 σοφιστῶν (σοφισμῶν U) || δὲ] αὖ (οὖν U) || 16 ἐπιγράφεσθαι σοφιστιχούς || 18. 19 τοῖς σοφισταῖς — τοῦ βιβ in ras. || 19 où habet || p. 2,1 φασί χαι ού περι σοφιστιχών || 1.2 το βιβλίον om. || 2 μεθόδου || 3 δυναίμεθα || 5 έν ταϊς αύτῶν πραγματείαις || 6 ἡμῖν ομ. || 8 λόγων || 10 διελέγγεται || 11 Ιατροί || διδάσκονται || 15 καί ποτα || 16. 17 ούδε || 17 καθ' || 17. 18 διδάσκει· τουτέστι τοῦ || 19 τῶν συλλογισμών || ώς (πώς U) || 22 άτεγνώς || 23 βούλεται και αυτός μαθείν || 25 όμώνυμα || είς άντιφάσεις || 26 πότεροί || 27 πρῶτον (πρῶτα U) || 29 ἀποχρίνεσθαι || 30 post είεν add. ἀν || 31 ώμολόγηχεν || 32 ante έχεινος add. πάλιν ήρετο, post έχεινος add. χαι ούτος άπεχρίνετο (άπεχρίνατο U) || 32 οι τε (ότε U) || 33 έπίσταντο (ήπ. U) || ή δ' ός] είπεν έχεινος || p. 8,2 τε ούτος δ λόγος || 4 ώς έφημεν om. || αποδοθείς || post είπειν add. δηλαδή !| 5 οί σοφισταί ante τους colloc. || 7 σοφισμάτων || άγονιζόμενοι (άγων. U) || 8 διαφιλονειχοῦντες σοφισμάτων || 10. 11 τὸν ἀγνοοῦντα τὸν δησμὸν (δεσμὸν U) || 12 λύσεων || 14 ἐπάγη 16 ante περί add. rubr. τάξις (om. U) || 18 χρην || 18. 19 χρονοτριβήσαντας, ας corr. m.¹ || 19. 20 ούχ άληθώς || 21 συντεθείσα (συνδεθείσα U) || 23 αύτοις || τε om. || 24 ένσγεθείσα || 26 πλείστον || μετατίθεσθαι] σθ in ras. m.¹ || 27 προταγθήναι || 31 ψεύδεσι ;| προτέρα || 32. 33 μαθόντες συλλογισμόν || 33 έξ άναγχαίων || 36 χαταμάθοιμεν || παρ' αὐτά || p. 4,3 post διαλεκτική add. αίτία τῆς ἐπιγραφῆς (om. U): ή μέντοι ἐπιγραφὴ δήλη γίνεται έξ αυτού του σχοπού. σοφιστιχοί γαρ έλεγχοι έπιγέγραπται το βιβλίον ... τούτου χάριν χαί σοφιστιχάς ένογλήσεις τούς σοφιστιχούς έλέγγους φησίν (cf. A): έστιν ούν ή έπιγραφή του βιβλίου ού της αντιλογίας των έριστιχων λόγων άλλα της συστάσεως. τουτο γαρ χαι αυτός διά τοῦ ἐφερμηνευτιχῶς εἰπεῖν χαὶ τῶν φαινομένων ἐλέγχων ἐδήλωσεν· οὐ γὰρ ἡ ἀντιλογία τοῦ ψεύδους φαινομένη έστίν· άλλ' ὥσπερ έν τῆ γνώσει τοῦ δεσμοῦ, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται xaì έν τοις μετά τά φυσιχά λέγεται, ή λύσις ἕπεται, οὕτως χαὶ ἐν τῆ γνώσει τῆς συστάσεως τῶν σοφιστικών παραλογισμών το ψεύδος έλέγχεται (cf. K): || γάρ om. || 4 post αὐτῆς add. άλλα δη || 5-7 ποιησόμεθα τηνδε ποιησάμενοι την άρχην. πλάτων.

p. 8, 16 – 10, 3] δια βραχέων ένταῦθα ὑπομιμνήσχει ήμᾶς . . . χαὶ ἀπὸ ἀψύχων (cf A). ίστι μὲν οῦν χυριώτατος συλλογισμὸς ὁ ἀποδειχτιχός · μετ' αὐτὸν δὲ χαὶ ὁ διαλεκτιχός οῦτοι

δὲ οὐχ ὄντες χυρίως συλλογισμοὶ ἀλλὰ ὅηλοῦσιν εἶναι συλλογισμοί. (rubr.) ὥσπερ φησὶ χαὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πραγμάτων ... ἰσχνοὶ δὲ χαὶ πάντη ἀσθενεῖς φαίνονται τοιοῦτοι (L. M. cf. A).. (rubr.) περὶ τῶν φυλῶν ... ἀπαριθμήσει (= A cf. p. 8, 32 sq.). ἐν οἰς χαὶ περὶ τούτου λέγουσιν ὅτι φυλετιχῶς πεφυσῆσθαι... ἑαυτούς (= A cf. p. 9, 4-7). τοῦτο γὰρ βούλεται σημαίνειν τὸ φυλετιχῶς φυσήσαντες ἑαυτούς· ῆγουν ἐξ ἐπιτεχνήσεώς τινος φοροῦντες ἱμάτια πολλὰ χαὶ δοχοῦντες εὐτραφεῖς· εἶληπται δὲ τὸ φυλετιχῶς φυσήσαντες ἐχ τῶν ἐν ταῖς ἑορταῖς ἐξ ἕθους γινομένων χτλ. (L. M. cf. A).

f. 132^r-134^r haec habet: λοιπόν δέ (ήγουν add. A) έπιλοιπόν (δέ add. A) έστιν ήμιν είπειν τι (βραγύ add. A) περί της έξ άργης προθέσεως άναμνησθείσιν ών είπομεν περί αὐτης. νοείται δε και ούτως. επίλοιπον δε έστιν είπειν περί της έξ άρχης προθέσεως άναμνήσασιν ύμας τί περί αὐτῆς εἰρήχαμεν ἐν τῆ ἀρχῆ τοῦ πρώτου τῶν τοπιχῶν. εἰρήχει (εἴρηχε Α) δὲ ἐχεῖ ούτως · ἐπίλοιπον δέ έστιν είπειν ή μέν πρόθεσις ... γειτνίασιν (p. 195,10-16. 11 ής || 12. 13 ut A, sed post είπων add. έχετσε || 14. 15 ut A). δύναμιν την των τόπων λέγει πραγματείαν εξρηται δε έχει διατί λέγεται δύναμις. (sequentia etiam in A) προειλόμεθα ούν φασι (φασι om. A) και προεθέμεθα είπειν δύναμιν τινά συλλογιστικήν ήγουν μέθοδον δι' ής δυναίμεθ' αν (ήγουν δυναμένην Α) συλλογίζεσθαι περί παντὸς τοῦ προτεθέντος προβλήματος ἐξ ένδόξων προτάσεων· τοῦτο γάρ τὸ περὶ παντὸς συλλογίζεσθαι ἔργον ἐστὶ τῆς διαλεκτικῆς χαθ' αύτό· της δε πειραστικης ήγουν της σοφιστικης έργον έστι τούτο ού χαθ' αύτό, άλλα δια το ύποχρίνεσθαι την διαλεχτιχήν: ένταῦθα δει πρότερον ... έν τοις τοπιχοις (16 - 196, 21. 17 πρότερον || 18 ή prius om. || γεωμετρίαν - πρός την om. propter homoeoteleuton (non om. U) || 20 ούσας || 23 μέν ένδόξων χατά δέ τὸ σγημα || 25. 26 είρηχει γειτνιάζειν τη διαλεκτική || 26 άμφότεραι - 28 τη διαλεκτική om. propter homoeoteleuton (non om. U) || 28 1 de soo. enarr.] enarretterat nat abry || 30 anep av epwra om. || σοφιστιχός || p. 196, 1 μή οίδεν || 2 άρα ώς] δτι || 3 ό έν τῶ πλάτωνι γοργίας || 4 πολλῶν έτῶν || 5 τις έρωτα || 8 ἕργον έστιν || 10 έστι μάλλον || λέγουσαν || 10. 11 γειτνιάζει || 12 έχει || 13 λόγους (λόγον U) || 14 είρηχαμεν || λείπει || 15 άλλ' ένταῦθα διατί || χαι om. || 17 zai om. || 19 αν om. || έρωτῶντα] τὸν έρωτῶντα τὰ έρωτώμενα έρωτῶντα || 20 μαλλον οπ. || 20. 21 λέγω δε δηλωσαι αύτό).

pro 21 ταῦτα γἀρ — 197,2 τελειώσεως scholia Leonis Mag. (μζ – ν signata in U), quae etiam in A exstant. 2 οὐx || 3 ἐν τοῖς. pro 4 τὸ δὲ τὴν ἀρχὴν — 19 ἀνεγνωχόσι scholia L. M. $\overline{\nu}$ — $\nu\beta$ signata in U (=A). 20 ante τοὺς add. εἰς.

pro 22 τὰ δẻ—198,11 ἡ μέθοδος ἰχανῶς scholia L. M. $\overline{v_7}$, $\overline{v\delta}$ signata in U (=A). 11 post τὸ add. δẻ || post άλλαι add. φησί || 12 οὐδέ] οὐ corr. m.¹ || 15 δυνατὸν habet || 16 ἔχειν χάριν post 15 ἔφησεν collocat.

NEAPOLITANUS III D 37 (321) [Cyrilli II 428-430 cf. Alex. in Top. U p. XXXVII] chartaceus forma quadrata saec. XIV-XV f. 250^r inscr. ¿ξήγησις εἰς τοὺς σοφιστιχοὺς ἐλέγχους. inc. Ὅτι μὲν ὁ περὶ ἀποδείξεως λόγος ... Procemium continuis versibus scriptum est; inde a f. 250^r, ubi Soph. el. incipiunt, scholia in marginibus Aristotelis textui circumscripta sunt litteris $\bar{\alpha}$ - $\bar{\rho}$ rubr. distincta et ad verba interpretanda relata. quae H. Graeven ex hoc codice descripsit, paene omnia cum G congruunt, ubi varietatem notavi.

Editiones reperiuntur hae:

a (a1) ALDINA, forma maxima, quae supra Aldi ancoram inscribitur Alexandri Aphrodisiensis, in Sophisticos Aristotelis elenchos, Commentaria. AAEEAN-ΔΡΟΥ ΑΦΡΟΔΙΣΙΕΩΣ ΑΠΟΣΗΜΕΙΟΣΕΙΣ, ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΟΦΙΣΤΙΚΟΥΣ EΛΕΓΧΟΥΣ. f. 1^v epistula est (Hieronymo Canossio Abbati meritissimo, Hercules Gyrlandus honam precatur valetudinem), cuius finem versus legitur: spero fore, ut propediem hunc eundem in priora analytica et in multa a' alia Philosophi opera Alexandrum habeas. — adnexa est mantissa varietatem lectionum et corrigenda continens: Πολλοίς μέν ω φιλολόγοι παλαιοίς τε χαὶ ἀξιοπίστοις, ἐν τῷ ταυτηνὶ τὴν βίβλον τυπῶσαι, ἀντιγράφοις ἐχρησάμεθα. διό χαὶ πολλάς ἐν αὐτοῖς διαφορὰς εὑρόντες ἐτύχομεν. ήμεῖς δὲ μηδέν τι μήτε προσθείναι, μήτε άφελειν ετολμήσαμεν. άλλ' Γνα τοις άπασι τὸ, χατὰ τὸν ίδιον έχάστου νοῦν, ἐπιχρῖναι παραλείποιμεν, τάσδε τὰς ἐνταῦθα διαφορὰς ἐπιγράφεσθαι, ούχ αχρήσιμον ήγησαμεθα. έπισχοπείτε τοίνυν όρθῶς ῶ φιλέλληνες, χαὶ ταῦτα άχριβέστερον άναγινώσχετε. εύρήσετε γάρ προσθήχας τινάς, άμα τε ἐπιδιορθώσεις πολλάς ούχ άνωφελίμους. άλλά τοσαύτας ήμιν επιδιορθώταις έχετε γάριτας: όπόσους έν ταύτη τη τυπουργία πόνους, ήμέρας τε και νύκτας περιμογήσαντες έξενηνόγαμεν. "Ερρωσθε. Α. Εν τη τρίτη σελίδι. γράφε γενικοί στογασμοί. έτι τὸ, άλλοι δὲ οὐ τοῦτον είναι τὸν σχοπὸν (p. 1,14. 19) ..... ἕτι τὸ, χαὶ τοῦ είς ψεῦδος ἄγειν τὸν προσδιαλεγόμενον, τοῦ παράδοξον αὐτὸν ἐλέγγειν λέγοντα (p. 99,25.26). Subscribitur Τέλος. 'Ενετίησιν έτυπώθη παρά τοις περί τον "Αλδον τε, χαι τον Ανδρείαν τον ασουλανόν χιλιοστώ πενταχοσιοστώ είχοστώ από της θεογονίας ένιαυτῷ, ἐπὶ ἄργοντος Λεονάρδου λαυρεδανοῦ τοῦ τὴν τῶν πόλεων βασιλίδα ταύτην δεξιῶς ήνιοχοῦντος. γαμηλιῶνος πρώτη ίσταμένου. Venetiis in Aedibus Aldi, et Andreae soceri, mense Octobri. M. D. XX.

Cum Aldina item atque in Analyticorum commentario Alexandreo (cf. Praef. p. XV), nisi quod titulorum ordinem invertit, plane congruit etiam manifestis typothetae erroribus religiose servatis paene omnibus

IUNTINA, cui subscribitur f. 80^r Florentiae per haeredes Philippi Iuntae, anno domini. M. D. XXI. Mense Augusti. Die. XVI. Leone. X. Pontifice.

Exemplar Iuntinae Leydense "ex bibliotheca viri illustr. Isaaci Vossii" (125) f. 2^r-63^v, ubi desinit Palatinus 270, notis ornatum est, velut hisce:

p. 1-7,13. ad Διδάξας περὶ τοῦ ἀποδειχτιχοῦ χτλ.: Hoc procemium non exetat in codice manuscripto bibliothecae Palutinae. ad. p. 1,2: Ἀποσημειώσεις εἰς τοὺς σοφιστιχοὺς ἐλέγχους ἀφροδισιέως || 4 παρεδίδου || ad 10 σχοπὸς τῆς παρούσης πραγματείας || 14 γενοιχοί correxit || 16 ἐπιγράφεσθαι σοφιστιχοὺς || 19 οὐ add. || p. 2, 2 μεθόδου || 3 ἐγέγχειν corr. || δυναίμεθα || 4 δέδειχται || φημὶ del. || 5 ἐν ταῖς αὐτῶν πραγματείαις || 10 διελέγχεται || 11 ἰατροὶ || διδάσχουσιν || 12 ἐστὶν del. || 17 αὐτοὺς || 19 πῶς || 20 ἐπιστήμωσιν corr. || 23 βούλεται || 25 αὐξάμενος corr. || ὁμώνυμα || 26 πότεροι || 28 Σωχράτη || 30 εἰσιν || p. 8,7 σοφιστῶν || 12 λύσεων || 14 ἐπαγάγηται || ad 16 Περὶ τῆς τάξεως || 26 κὰ corr. || 36 περὶ corr. || p. 4,3 ἀλλά γε || ad 7 sq. ὁ αὐτός ἐστιν ἐριστιχὸς καὶ σοφιστιχὸς συλλογισμός || 9. 10 διημαρτῆσθαι || 11 post ἀληθῆ add. δὲ || 12 post ὅλην add. τοὺς || 14 περὶ

v

corr. || ληφθεισῶν || 17 περὶ (ante τὸ) corr. || 20 post μείζονος add. συμπεραίνεται || 23 οἰ add. || ἐρωτόμενοι corr. || 24 τὸ || p. 5,10 τοῖς add. || 11 τοῖς alt. add. || 17 συλλελογισμένοι || 19 δεχατρία || περὶ bis corr. || ad 28 σόφισμα τί ἐστιν || 32 περὶ corr. || ad 33 ἕλεγχος ἀληθής || 35 ἐν ἀρχῆ || p. 6,2 ἐρωτίσει corr. || 7 ἡρεμοῦν || 8 μὴ δεῖ || 15 τὸ add. || 16 τὰ add. || 19 τί δέ, ὁ δψιν ἔχων οὐχ ὡρῷ || 25 τοῦτον || 27 πρόπων || ad 29 παρέλεγχος || 30 ἀληθῶς || ad 31 παραλογισμός || p. 7,1 δὲ add. || 2 ἀριστοτέλη || ὄνομάζοντα.

p. 163, 15—166, 24. 15 συλλελόγισθαι corr. || 19 χαταφατιχών || **p. 164**, 2 ην || 4 έριζοντα || 4. 5 συνεπεράνω || 5 άφιασι || 8 et 9 συνεπεράνω || 19 ήδει || 31 το alt. add. || 33 χατωτέρω || **p. 165**, 9 η] χαὶ || 17 δὲ || 22 σημαίνοντα || **p. 166**, 14 φήσει || 16 τι add. || 21 τάναγρα || 24 αὐτῶν, quae est ultima nota.

Ex Aldina excerpta edidit Brandis in Scholiorum volumine p. 296 b -321.

VERSIONES quae mihi innotuerunt editionem Aldinam sive Iuntinam Latine interpretantur:

Annotationes Alexandri Aphrodisiensis maximi Peripatetici, in librum Elenchorum, idest de apparentibus redarguendi argumentis Aristotelis, Nuper diligenti cura in latinum conversae. Guilelmo Dorotheo Veneto interprete. Venetiis Apud Hieronymum Scotum. 1541. in fol. et Parisiis Imprimebat Simon Colinaeus sibi et Ioanni Roigny 1542. in fol. ex Ioannis Nabascuensis recognitione, qui in epistula praemissa haec scripsit: Commentarii Alexandri Aphrodisiei in libros Elenchorum Aristotelis, a Dorotheo iam pridem Latinitate donati mihi offeruntur, ut ad Graecum exemplar conferendo expenderem, num essent aliqui errores, vel vitio interpretis vel typographorum admissi, et illos obelisco notarem. Id dum facio, myriades errorum mihi exstitere, quamobrem necessum esse duxi, non tam mendas eximere, quam totum opus a principio ad finem usque retexere. Caeterum ea res liberum prorsus animum requirebat, et tempus admodum longum, quorum utroque ego destituebar: ..... Quare coactus sum, paucis diebus hoc opus cursim perlegere, et sic mutare, quae non satis Alexandri et Aristotelis mentem reddere videbantur. Quae nec adeo pauca erant, nec adeo vulgaria, ut non infinitis propemodum in locis, lectorem vel mediocriter eruditum partim vexare, partim in falsam sententiam inducere potuissent: id quod conferenti libros a nobis recognitos cum Dorothei versione Venetiis excusa facile liquebit. — Commentarius in duos libros divisus est, quorum alter incipit a c. XVI p. 175*2, ubi in margine notatum est: Latini hic faciunt initium secundi libri Elenchorum. lemmata in utraque editione plena sunt. ceterum neque Dorotheus neque Ioannes mantissae exemplaris Graeci rationem habuerunt, velut quae a' p. 17,21. 22 18,18.19 20,4. 5 23,22-25 24,4. 5. 12. 13 28,4-6 29,33-35 30,17-19 addit, uterque omittit. ecce specimen:

Quod sermo de demonstratione sit universae logices tractationis finis, iam praevenientes diximus in eo libro quo Aristo. de syllogismo simpliciter disseruit atque in eo quo assignabat methodum demonstrandi. quoniam igitur a nobis sufficienter (abunde Ioan.) inquisita sunt de illa methodo (quae ad illam methodum pertinerent I.), consequens erit dicere aliquid etiam de sophisticis elenchis. Et primo quae sit intentio praesentis tractationis, et cur postremum habuit ordinem, et cuius gratia deinde (quare I.) inscribuntur sophistici elenchi. Nam ut plerisque in locis diximus, ubi non per se evidens est inscriptio operis conscripti, eam aperire explicareque oportet. Intentio igitur est praesentis tractationis secundum nonnullos, ut nobis tradat viam, qua sophistae constituunt elenchos et imperitos syllogisticue disciplinae ac viae (methodi I.) decipiunt. Est autem haec contenta tredecim modis, qui sunt assignandi ab ipso Aristotele, et sunt veluti quaedam generales coniecturae sophismatum. Hi ergo qui hanc esse intentionem praesentis tractationis ponunt, ob id inscribi sophisticos elenchos asserunt, perinde ac praesens tractatio disserat de hoc, quomodo sophistae argumentis decipiebant (decipiant I.), atque de constitutione ipsorum sophismatum, scilicet fallaciarum (sc. f. om. I.), et non de hoc, quomodo sophistis contradiceremus. Alii vero non hanc esse intentionem libri introduxerunt (censuerunt I.), sed magis tradunt Aristotelem habere intentionem dicendi de hoc (dicere instituisse I.) quonam pacto ipsi didicerimus confutare et contradicere periclitantibus (conantibus I.) nos fallaciis decipere. Nam ob id aiunt librum, nec (non I.) esse inscriptum de sophisticis deceptoriisve syllogismis, sed sophistici elenchi. Deinde ac (, ut I.) universaliter sit assignata via qua possumus (possimus I.) sophistos (sophistas I.) redarguere. Nam posteaquam demonstravit tertiam (triplicem I.) speciem syllogismorum cathegoricorum esse, et de duabus, videlicet, dialectico syllogismo et demonstrativo sufficienter in sua tractatione disseruit, in praesenti libro nobis velut iuvativum (adversus venenum I.) pharmacum praebens, quo sophisticas perturbationes evitemus, de sophistico syllogismo disserit, magis assignando elenchos quam sophisticas rationes, quibus magis animo addictus est tanquam maxime circa verum versentur, quo imbecilles tenuesque evadunt mendaces rationes, et deceptio deprehenditur eorum, quae videntur probabilia. Ut enim medici non solum quae conferunt ad sanitatem docent, sed etiam indagant explorantque venenosa pharmaca quae sint, ne (non ut I.) his utantur sed velut nociva noxiaque ac letalia fugiant, eodem modo oportet omnino eos qui sunt veris exercitati atque accipiunt experientiam probabilium, scire qualia sunt apparentia probabilia. Nam intentio Aristotelis non erat principalis de sophisticis elenchis disserere, id (om. I.) nec per se, sed ob alterum (aliud I.), de dicta specie docet, de redarguendo sophistas. Nam ludentium et non studentium est talis species syllogismi, sed ludicra res, quanquam sit res (est tamen add. I.) admodum affectata apud sapientes et scientes, ut in Euthydemo etiam Plato disserit.

Alexandri Aphrodisiensis in Aristotelis elenchos explanatio a Ioanne Baptista Rasario, Novariensi, Medico in latinam linguam conversa, et cum vetustissimis codicibus diligenter collata, atque emendata. Cum privilegio ad annos X Venetiis, Ludovicus Auancius excudendum curabat, 1557. Subscribitur Venetiis Ioan. Gryphius excudebat, sumptibus Lodovici Auancii et fratrum. Anno a Christi incarnatione MDLVII. in fol. Matthaeo Donato, Aloisii F., cui interpretationem dedicavit, in praefatione Ioannes haec scripsit:

.... Sed audiebas commentarios, qui graece in elenchos scripti sunt, plerisque locis esse depravatos, sic ut nullus persaepe sensus eliciatur: cupiebas autem mirum in modum, ut quoniam ego, cum in hoc studium incumberem, eos latinos feceram, et cum manuscriptis codicibus contuleram, quae meo studio, ac labore essem consecutus, non paterer latere diutius .... apparebunt igitur in tuo nomine explanationes in Aristotelis elenchos a me in latinam linguam conversae, et cum vetustis codicibus, qua fieri potuit diligentia, collatae et plerisque locis restitutae ...

Lemmata haec quoque translatio explet. specimen sit initium et finis:

(p. 1,2 - 2,21) De reprehensionibus autem sophisticis, iisque quae reprehensiones apparent, cum paralogismi sint, non reprehensiones, sumpto secundum naturam a primis initio, dicemus.

Cum Aristoteles de syllogismo demonstrativo deque dialectico disserverit, hoc loco ad sophisticas etiam reprehensiones declarandas aggreditur. quas quidem nos docet, non ut eis perinde ac demonstrativo, dialecticoque syllogismo utamur (Demonstrativus enim ac dialecticus syllogismus scientiam gignunt: at fallaces captiunculae, et sophisticae reprehensiones tantum abest ut scientiam gignant, ut etiam molestas quaedam rationes, et impedimenta scientiarum sint: quemadmodum ipse quoque alibi molestas sophistarum rationes appellavit) sed magis id adeo omnino fecit, ut nos doceat, quibus rationibus sophistae multitudinem, quique methodum syllogismorum conficiendorum non callent, decipere conentur. ita nobis huius modi tradit, non ut eas in disputationibus adhibeamus; sed ut caveamus, ne ei, qui eas proponunt, in errorem nos inducant. cognitis enim rationibus, quibus sophistae utuntur, ut fallacias suas in medium adducant, non modo non decipiemur ab eis, sed etiam adhibita fallaciarum, quas proposuerunt, explicatione, et perspecta earum coniunctione, eos ipsos in fraudem impellemus. nam ut qui genus nodi habet exploratum, quemadmodum ipse alibi memoravit, is, quod vinctum est, enodabit, et expediet; ita qui scit, quomodo confectae et coniunctae sint sophistarum captiunculae, eas explicabit, atque dissolvet. Ac tractationem quidem, quae de demonstratione est, esse finem 🏾 totius Logices, nos iam et in libris, in quibus de syllogismo simpliciter, et in eis, in quibus demonstrationis conficiendae rationem Aristoteles docet, satis diximus. Nunc vero quoniam toti illi quaestioni est a nobis in illis libris abunde satis factum, consequens est, ut aliquid de sophisticis reprehensionibus, quidque huic tractationi propositum sit, et quid causae fuerit, cur extremum locum sit sortita, et quare Elenchi sophistici inscribatur, dicendum esse videatur: cum ut in aliis saepe dixi, ubi libri inscriptio per se ipsa clara non est, eam illustrare debeamus. Atque Aristoteli quidem, ut nonnullis placet, hoc loco propositum est, nobis viam ac rationem tradere, qua sophistae fallacias componebant, et disserendi rationis ignaros circumveniebant. ea ratio continetur tredecim generibus captionum, quae deinceps ab Aristotele quasi communes quidam loci, ex quibus fallaciae sumi possunt, explicabuntur. atque ii, qui id agi hoc libro voluerunt, ob eam causam aiunt librum inscriptum esse Fallaces Reprehensiones, quasi in eo doceamur, quonam modo sophistae reprehenderent, et fallacias fallerent, et non quonam pacto nos contra sophistas dicere valeamus. Quidam vero non esse hoc libri argumentum sunt arbitrati, sed potius velle Aristotelem docere, quomodo nos discere possimus, ut reprehendamus, et resistamus eis, qui nos fallere conabuntur: et ob eam ipsam rem non de syllogismis sophisticis quidem, sed sophisticae reprehensiones, librum inscripsisse: quasi via et ratione¹) nobis commonstrata, cuius usu sophistas ipsos possimus reprehendere. Nam cum ostensum sit, esse tria genera syllogismorum categoricorum, explicatis diligenter duobus, probabili videlicet, et demonstrativo in iis libris, quos de huiusmodi syllogismorum generibus potissimum composuit: restat tertium genus, quod hoc opere persequitur. id quod nobis exponit, quasi salutare remedium, cuius auxilio molestas sophistarum rationes declinare possimus. Disserit autem de sophistico syllogismo, potius tradens fallacium argumentationum reprehensiones, quas veritatis studio commotus cupit explicare : per quam quidem veritatem et falsae atque infirmae argumentationes deprehenduntur, et captio eorum quae probabilia videntur, cognoscitur. Quemadmodum enim medici non solum salutaria discunt, sed etiam pestifera discere student, non ut iis quidem utantur, sed ut ea, utpote quae noxia, et mortifera sint, declinent: ita etiam ii qui in veris exercitati sunt et in probabilibus sunt versati, omnino par est, quaenam probabilia esse videantur, intelligant. neque vero hoc erat Aristoteli in primis et praecipue propositum, ut de reprehensionibus fallacibus dissereret, neque eius ipsius causa, sed alterius, de hoc geners verba facit, ut scilicet sophistas reprehenderemus: siquidem genus hoc

¹⁾ transfert igitur quod praebet a³.

ratiocinationis non vera quaerentium, sed ludentium est. qua vero ratione docti et sapientes viri studiose operam dare ludo queant, in Euthydemo scriptum reliquit Plato.

(p. 198,13-16) At logiça primum ab Aristotele inventa ita perfecta et ad tantam amplitudinem elata est, ut ei non modo magnam gratiam, ut ipse ait, sed etiam quam maximum fieri a nobis possit, habere debeamus.

Alexandri Aphrodisiensis Peripatetici gravissimi excerpta in Aristotelis librum Elenchorum, recens diligentiore cura a Gaspare Marcello Montagnanensi philosopho Patavino in Latinam linguam conversa. Additus est praeterea index admodum diligens omnium capitum, quae in Alexandri expositione complectuntur. Venetiis, apud Hieronymum Scotum MDLIX. in fol. mantissam exemplaris Graeci ab hoc interprete adhibitam esse testimonio sunt ii quos supra (p. XXIX) enumeravi loci, ubi exprimit quae a' omittit. exemplo sit finis commentarii:

(p. 197,15-198,16) Ostendit antiquos non artem sed quae profluunt ab arte tradidisse. Cap. CLVIII.

Huius vero negotii. Negotium dicit aut disserendi artem, aut universam logicam. maxime mercenarios cavillatores vocat, ut ab apparente sapientia divitiis affluentes. quae vero Gorgiae pertractatio cui cavillatoriam similem esse dicit, Platonis Gorgiam legentibus manifesta. cavillatores vero eiusmodi asserit docere orationes, in quas cognovere orationes adinvicem incidere. hae erant quae ex aequivocatione, et quae ex amphibologia, et reliquae, quae sequuntur, plana sunt. non enim artem sed quod ab arte tradentes erudiendi onus sustinuere, omnis vero ars ratiocinativa via est, in qua et verus elenchus consistit. hanc quidem tradens, et artem prodit et erudit. deductiones vero et paralogismi loci, videlicet, deceptionis quibus utebantur, et docebant cavillatores, non ars, sed ab arte, qui enim facultatem et ratiocinandi scientiam habet, illum et decipere posse perspicuum est. ut enim qui recte scribendi, et sanitatis inducendae artem callet, ille et non recte scribere, et mortem inferre maxime novit. hoc pacto et qui scienter ratiocinari valet, ille et fallere novit. quamobrem fallere cui quidem cavillatores suum impendebant studium, et alios docebant, non ars est, sed ab arte produci gignique potest. sed et qui per divisionem ratiocinari docent, et hanc tradunt non artem dant. est enim divisa (ut in libro de propositionum copia dictum est) ut ratiocinatio, imbecillis at ab arte est. qui enim ratiocinari, et demonstrare novit, et dividere, et quod per divisionem sumptum est, ratiocinatione concludere scit: sed et inductione aliquid colligentes idem patiuntur, in oratione vero hac non ex talibus abinitio existentibus disciplinam iuxta ac alias tractationes quae incrementum ex successione habuere, sufficienter traditam, haec dictio sufficienter cum quadam audacia illata est, aliae quidem artes non ab principio neque ab ipsis inventoribus perfectionem, sed ab his qui eas recepere absolutae perfectaeque sunt, logicum vero negotium ab Aristotele primo inventum et ab ipso perfectum, cui nos omnes non plurimam (ut ipse dixit) sed neque tantam quanta oratione complecti potest, gratiam habere oportet.

ALEXANDRI QUOD FERTUR IN ARISTOTELIS SOPHISTICOS ELENCHOS COMMENTARIUM

Comment. Arist. II 3 [Alexander] in Sophisticos elenchos.

С

.

ΑΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΟΦΙΣΤΙΚΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ

⁹Οτι μέν ό περὶ ἀποδείξεως λόγος τέλος ἐστὶ τῆς λογικῆς ἀπάσης <u>A</u>ld. πραγματείας, ήδη φθάσαντες είπομεν έν οίς τε περί τοῦ άπλῶς συλλογισμοῦ διελέγετο ό Άριστοτέλης χαὶ ἐν οἶς τὴν ἀποδειχτιχὴν παρεδίδου 5 μέθοδον. ἐπειδή γοῦν ίχανῶς τὰ περὶ ἐχείνης ἡμῖν τῆς μεθόδου ἐζήτηται, αχόλουθον αν είη είπειν τι χαι περί των Σοφιστιχών έλέγχων, τίς τε ό σχοπὸς τῆς παρούσης πραγματείας ἐστί, xaì διὰ τί τάξιν ἔσγε τὴν τελευταίαν. χαὶ ὅτου χάριν Σοφιστιχοὶ ἐπιγράφονται ἐλεγχοι· ὡς γὰρ ἐν πολλοῖς είπομεν, ένθα μή αὐτόθεν ἐστὶ δήλη ή ἐπιγραφή τοῦ συγγράμματος, γρή 10 και ταύτην σαφηνίζειν. σκοπός ούν έστι τῆς παρούσης πραγματείας κατά μέν τινας, ώς αν ήμιν την μέθοδον παραδφ δι' ής τους ελέγχους συνίστων οί σοφισταί και τους απείρους τῆς συλλογιστικῆς μεθόδου ήπάτων έστι δὲ αῦτη οἱ μέλλοντες παραδοθηναι παρ' αὐτοῦ τοῦ 'Αριστοτέλους δεχατρεῖς τρόποι, οι και ώσπερ τινές είσι γενικοί στογασμοί των σοφισμών. οί δε 15 τοῦτον εἶναι τὸν σχοπὸν τῆς παρούσης πραγματείας τιθέμενοι χαὶ διὰ τοῦτο έπιγεγράφθαι Σοφιστιχούς έλέγχους φασίν, ώς τῆς παρούσης πραγματείας περί τοῦ πῶς ήλεγγον οί σοφισταὶ διαλαμβανούσης καὶ περὶ τῆς συστάσεως τῶν σοφισμάτων αὐτῶν, οὐ περὶ τοῦ πῶς ἀν τοῖς σοφισταῖς ἀντιλέγοιμεν. άλλοι δε ού τοῦτον είναι τὸν σχοπὸν τοῦ βιβλίου εἰσήγαγον, 20 αλλά μαλλον σχοπόν έγειν τον Άριστοτέλην είπειν περί του πως αν αύτοί μάθοιμεν έλέγγειν και αντιλέγειν τοις πειρωμένοις σοφίζεσθαι ήμας. δια

1 Άποσημειώσεις — έλεγγους Ι: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΦΡΟΔΙΣΙΕΩΣ ΑΠΟΣΗΜΕΙΟΣΕΙΣ χτλ. α: de reliquorum codd. titulis cf. Praef. 2 ante ^oOτι μέν exhibet hoc procemium: Διδάξας περί τοῦ ἀποδεικτικοῦ καὶ διαλεκτικοῦ συλλογισμοῦ ὁ Ἀριστοτέλης, νῦν ήκει διδάξων ήμας καὶ περί των σοφιστιχών έλέγγων, ούγ ώστε τούτοις γρήσθαι ήμας ώς τψ άποδειχτιχψ χαί διαλεχτιχψ συλλογισμώ· οι μέν γαρ έπιστήμης έργα, τα δέ σοφίσματα χαι οι σοφιστιχοι έλεγγοι έργον μέν έπιστήμης οδδέν, ένογλήσεις δέ τινες μάλλον χαι έμποδισμοί των έπιστημων, ώς χαι αύτος σοφιστιχάς ένογλήσεις έν άλλοις ώνόμασεν. άλλ η τούτο πάντως ποιεί διδάξων ήμας τίνες οί τρόποι, οίς οί σοφισταί χρώμενοι πειρώνται τούς πολλούς έλέγχειν χαί τούς άμαθεις της συλλογιστικής μεθόδου. διδάσκει γ' ούν ήμας περί τούτων, ούν ώστε γρησθαι αύτοις, άλλ' ίνα μή παρά των γρωμένων έλεγγώμεθα. είδότες γάρ τους τρόπους, καθ' ούς οί σοφισταί τά οίχεια προβάλλονται σοφίσματα, έλεγχθησόμεθα μέν παρ' αύτῶν οὐδαμοῦ, ἐλέγξομεν δε μᾶλλον αὐτοὺς λύοντες τὰ προβαλλόμενα σοφίσματα παρ' αὐτῶν, ὡς (οἶς a) χαὶ τὸν τρόπον εἰδότες τῆς συνθέσεως. ώς γάρ έν άλλοις αύτος είπεν, ό τον τρόπον είδως τοῦ δεσμοῦ, έχεῖνος λύσει το συνδεθέν, χαὶ ό τόν τρόπον είδως της συνθέσεως του σοφίσματος, έχεινος λύσει χαι το προβαλλόμενον σόφισμα a 3-6 πραγματείας, γνωριμόν έστιν απασι, πολλαγόθεν τοῦ παρόντος βιβλίου ότι αΑ: τι Ι της λογικής πραγματείας και μαλλον έξ ών τε περί του άπλως συλλογισμου ό άριστοτέλης διελέγετο καὶ ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς μεθόδου ἡν παρεδίδου. ἀκόλουθόν δ' ἀν Α 4 παρεδί-8-10 γρή γάρ άει σαφηνίζειν την έπιγραφήν τοῦ συγγράμματος, ἕνθα δου Ι: απεδίδου a μή αὐτόθεν ἐστὶ δήλη. σχοπός ἐστι Α 9 αὐτόθεν a: αὐτόθι Ι 16 έπιγράφεσθαι Α 20 τον άριστοτέλην in ras. A1 ante coopier. add. roùs al: om. A 19 où om. a¹ 1

Comment. Arist. II 3 [Alexander] in Sophisticos elenchos.

τοῦτο γάρ φασιν οὐδὲ Περί τῶν σοφιστιχῶν συλλογισμῶν ἐπιγέγραπται τὸ βιβλίον άλλα Σοφιστιχοί έλεγχοι, ώς μεθόδου παραδιδομένης δι' ής αν τούς σοφιστάς έλέγγειν δυναίμεθα. ἐπειδή γάρ τῶν χατηγοριχῶν συλλογισμῶν τὸ είδος τριττόν είναι δέδειγε και περί τῶν δύο, τοῦ τε διαλεκτικοῦ φημι συλλο-5 γισμοῦ xal τοῦ ἀποδειχτιχοῦ, ἀρχούντως ἐν ταῖς αὐτῶν πραγματείαις διέλαβεν, έν τῷ παρόντι βιβλίφ ῶσπερ ήμιν αλεξητήριον παρέχων φάρμαχον είς τὸ ἀποφεύγειν τὰς σοφιστικὰς ἐνογλήσεις περί τοῦ σοφιστικοῦ διαλέγεται συλλογισμοῦ, ἐλέγχους παραδιδούς μαλλον τῶν σοφιστικῶν λόγων, 1.2. οία φιλοτιμούμενος ώς μαλιστα περί τὸ ἀληθές, δι' οῦ αί ἀδρανεῖς ψευδο-10 λογίαι χαὶ ὁ τῶν δοχούντων ἐνδόξων φεναχισμὸς διελέγγεται. ὡς γὰρ οί ίατροι ού μόνον τα πρός ύγείαν συντείνοντα διδάσχονται άλλα χαι τα δηλητήρια τῶν φαρμάχων ἐπιζητοῦσι τίνα ἐστίν, οἰχ ἕνα τούτοις χρήσωνται, άλλ' ώ; βλαβερά ταῦτα φεύγωσι καὶ θανάσιμα, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον χρὴ πάντως και τοὺς τοῖς ἀληθέσιν ἐγγυμνασθέντας και πειραν τῶν ἐνδόξων 15 λαβόντας είδέναι χαι ποια είσι τα φαινόμενα ένδοξα. ου γαρ τω Άριστοτέλει σχοπός ήν προηγούμενος περί των σοφιστιχών έλέγχων διαλαβείν (ού γάρ δι' αύτό άλλά χαθ' Ξτερον περί τοῦ εἰρημένου είδους διδάσχει) (άλλά) περί τοῦ ἐλέγχειν τοὺς σοφιστάς. παιζόντων γάρ, οὐ σπουδαζόντων τὸ τοιοῦτον είδος τοῦ συλλογισμοῦ· τὸ δὲ παίγνιον πῶς αν εἴη περισπούδαστον 20 ανδράσι σοφοίς και έπιστήμοσιν; ώς έν τῷ Εδθυδήμω και Πλάτων διαλαμβάνει, ένθα τῷ Κρίτωνι διαλεγόμενος ό Σωχράτης θαυμασίαν είναι την σοφιστικήν αποφαίνεται και "πανσόφους ατεγνῶς" δνομάζει τοὺς σοφιστας χαι βούλεσθαι μαθείν χαι αύτος ταύτην την μέθοδον. είτα προτρέπεται τον Εύθύδημον τῷ τοῦ 'Αξιόχου παιδὶ Κλεινία προσδιαλεχθηναι· ό δ' 25 εύθύς αρξάμενος χαι όμώνυμα έρωτῶν είς αντιφάσεις περιηγε τον νέον ούτω λέγων. "ω Κλεινία, πότεροί είσι των ανθρώπων οι μανθανοντες; χαὶ τὸ μειράχιον, ἄτε μεγάλου ὄντος τοῦ ἐρωτήματος", πρῶτα μέν ήρυθρίασεν, είτα πρός τὸν Σωχράτην ἀπείδεν· ὁ δὲ παρεθάρρυνέ τε αὐτὸν χαι αποχρίνασθαι διεχελεύσατο δ τι αν βούλοιτο· χαι αποχρίνεται ό Κλει-30 νίας "ότι οί σοφοί είεν οί μανθάνοντες". χαι ό Εύθύδημος άρά γε, ώ Κλεινία, ολδάς τινας διδασχάλους; ώμολόγησεν ούτος. τίνων ούν είσι διδάσχαλοι; ἐχεῖνος· τῶν μανθανόντων. ἀρ' οὖν σοφοί ἦσαν, ὅτε τὰ διδασχόμενα ούκ ήπίσταντο; "ού δητα, ή δ' δς". μανθάνουσιν άρα οί άμαθεις.

¹ τῶν om. A 2 μεθόδου a³A: χαθόλου a¹I 3 δυναίμεθα a²K: δυνάμεθα a¹I: δυνώμεθα Α 4 τρίτον a² 5 έν ταις αὐτῶν πραγματείαις ΑΚ: ἐν τῆ ἑαυτοῦ πραγμαtela al 8 λόγων aA: έλέγγων I 10 διελέγχεται ΑΚ: διελέγχηται αΙ 11 ίατριzoi a¹ διδάσχονται aA: διδάσχουσιν Ι 15 χαί ποῖα AK: ὑποῖα al 16. 17 où yàp A: άλλà alterum addidi ວບໍ່ວິຣໍ al 17 xa? aI: di' A 19 ώς a¹ 20 2080dhuwn (sic) I 21 Evda] Euthyd. c. 1 p. 271C-272B 22 άτεχνώς ΑΚ: άτέχνως 23 βούλεσθαι a¹I: βούλεται a²A al χαὶ αὐτὸς μαθεῖν Α 25 adfápevog a1 post els add. tàs a 26 λέγων] Euthyd. c. 5 p. 275Dόμωνύμως a περήγε a 276 C πότεροί a²A Plato: πότερος a¹: πότερον Ι post μανθάνοντες add. οί σοφοί η oi aµaθεĩc Plato cf. p. 24,16 29 αποχρίνασθαι AK: αποχρίνεσθαι aI 32 στε a'A: 33 h 8' öric a' δτι a¹I post $\tilde{\eta}$ δ' $\tilde{o}$ add. δ νοητέον άντι τοῦ ἔφησεν οῦτος A

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS PROOEMIUM

έπειτα παλιν το έναντίον συνελογίσατο, ὅτι μανθάνουσιν οἱ ἐπιστάμενοι. ἀλλὰ τοιούτων μὲν λόγων πλήρης οὐτός τε ὁ διάλογος καὶ ὁ Πρωταγόρας. ἡμεῖς δὲ παλιν πρὸς τὸ προχείμενον ἐπανέλθωμεν. σχοπός ἐστι τῷ ᾿Αρι στοτέλει, ὡς ἔφημεν, ὁ πρῶτος ἀποδεδομένος περὶ τοῦ εἰπεῖν πῶς συνίστων 5 τοὺς δοχοῦντας ἐλέγχους οἱ σοφισταί, καὶ πῶς ἐδόχουν διὰ τούτων ἐλέγχειν τοὺς ἀπείρους τῆς τέχνης αὐτῶν, καὶ τίνες οἱ γενιχοὶ στοχασμοὶ τῶν σοφισμῶν, καὶ πόσων στοχάζονται οἱ ἐν τοῖς σοφίσμασιν ἀγωνιζόμενοι καὶ διαφιλονειχοῦντες, καὶ πόσα εἶδη τῶν σοφισμῶν, καὶ κατὰ πόσους τρόπους ἐν ἕχαστον τῶν εἰδῶν τὴν φαντασίαν τοῦ ἐλέγχειν ἐμποιεῖ. εἶτα ἐφεξῆς 10 καὶ τὰς προσηχούσας λύσεις ἐπάγει αὐτοῖς· λύειν γὰρ τῶν ἀμηχάνων τὸν δεσμὸν ἀγνοοῦντα. τούτου δὲ φανεροῦ γεγονότος καὶ ἐλέγχειν δυνησόμεθα· άπλῶς γὰρ τὸ εἰδέναι ὅπως ἐχεῖνοι τὰ σοφίσματα συνίστων τῶν λύσεων γίνεται ποριστιχόν, ἐπειἱ ὁ τοῦ δεσμοῦ τὴν γνῶσιν ἔχων οἶδε πάντως καὶ ὅπως ἀν τὴν λύσιν ἐπαγάγῃ τῷ δεσμῷ μηδενὸς προσισταμένου αὐτῷ, ὡς 15 ἐν τῷ Μετὰ τὰ φυσικὰ πραγματεία φησί.

Περί δέ γε τῆς τάξεως ἀμφισβητείται πολλοῖς. οἱ μὲν γάρ φασιν ὡς ἐδει τὴν διαλεκτικὴν πραγματείαν, ὁμοίως δὲ καὶ ταὐτην τὴν σοφιστικὴν τῆς ἀποδεικτικῆς προταχθῆναι· χρῆναι γἀρ πρότερον τοῖς πιθανοῖς χρονοτριβήσαντας εἶθ' οῦτως καὶ τοῖς ἀναγκαίοις καὶ ἀληθέσι προσδιατριψαι. οὐ 20 καλῶς δὲ οἱ ταῦτα λέγοντες ἀποφαίνονται. εἰ γὰρ ἡ τῶν ἀνθρώπων φύσις τῆ ῶλη συνδεθεῖσα ἀπατᾶται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ τῆ φαντασία παρακολουθοῦσα παραλογίζεται καὶ τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα ὑπονοεῖ, οὐ χρὴ πάντως πρώτοις αὐτὴν προσβαλεῖν τοῖς πιθανοῖς τε καὶ φαινομένοις ἐνδόξοις· ἐνσχεθεῖσα γὰρ τούτοις καὶ προσληφθεῖσα οὐ ῥῆον αὐτῶν ἀποστήσεται

25 καὶ τὴν ἀλήθειαν ὑποδέξεται, ἐκεῖνα ἡγουμένη τἀληθῆ καὶ αἰ τόπιστα· ſ. 3r πρόληψις γάρ, κάν ἡ τυχοῦσα εἰη, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ταχέως μετατίθεσθαι οὐ φιλεῖ. ἀλλως τε δὲ ἐκεῖνα προταχθῆναι τῆς ἀποδεικτικῆς ἐπιστήμης ὡφειλον ἀ δὴ καὶ χρήσιμα ἦν εἰς ἀπόδειξιν· ἡ δέ γε σοφιστικὴ ἀχρηστός ἐστι παντελῶς τῆ ἀποδεικτικῆ ἐπιστήμῃ. ἔτι εἰ τὸ ψεῦδος τῆ παραθέσει 30 τῆς ἀληθείας ἐλέγχεται, ἀκόλουθον ἀν εἰη πάντως τἀληθῆ πρῶτον μαθόντας οὕτω τοῖς πιθανοῖς καὶ ψευδέσι προσομιλῆσαι· εἰκότως ἀρα προτέρα τῶν τοιούτων ἡ ἀποδεικτικὴ τέτακται. ἐν αὐτῆ γὰρ τὸν κυρίως συλλογισμὸν μαθόντες, ὅτι ἐξ ἀναγκαίων καὶ ἀμέσων καὶ γνωριμωτέρων καὶ προτέρων τοῦ συμπεράσματος γίνεται, τὸν παρὰ ταῦτά τι συνάγοντα σκώλου 35 παντὸς πόρρω καθισταμένου ῥαδίως ἐπιγνωσόμεθα· εἰ γὰρ τὸ πῶς γίνεται καταμάθωμεν καὶ τίνα τρόπον τὸ ἀληθές, τὸ παρὰ ταῦτα γινόμενον εὐχερῶς

8 διαφιλονιχούντις a 12 λύσεων α²Α: λόγων α¹Ι 13 δεσμού] ε ex corr. Ι 14 έπαγάγη A: ἐπαγάγειε a²S (ει S): ἐπαγάγεσε (sic) I: ἐπήγαγε a¹ 15 έν τη Μετά τα φυσικά πραγματεία] B1 p. 995=29 sq. 18.19 χρονοτριβήσαντα Α 19 ante dan dési add. 19. 20 ούχ άληθῶς Α 23 αύτοις Α τοῖς Α 24 έναγεθείσα a1 τε om. A 27 προσταγθήναι a 28 σοφιστιχή] ή ex òs corr. Ι 31 протероч а 33 µaθόντες, sed ante συλλογισμόν A: μανθάνοντες al έξ άναγχαίων & A : έξανάχης Ι 36 $\pi\epsilon\rho$ ut solet a παρ' αύτὰ Α

Digitized by Google

1*

4

χαταμαθεϊν δυνησόμεθα. ἐπεὶ δὲ οὐχ οἶόν τε ἦν ἐχ ταύτης ἀμέσως προσβαλεῖν τῆ σοφιστικῆ, διδάσχει μεταξὑ περὶ τῆς πῆ μὲν ἀληθοῦς πῆ δὲ ψευδοῦς, ῆπερ ἐστὶν ἡ διαλεχτική. ἀλλὰ γὰρ τίς μὲν ὁ σχοπὸς τῆς παρούσης πραγματείας καὶ περὶ τῆς τάξεως αὐτῆς καὶ τῆς ἐπιγραφῆς ἀρχούντως 5 εἰρήχαμεν. ἦδη δὲ καὶ τῶν τοῦ φιλοσόφου λόγων ἐπίσχεψιν ποιησώμεθα.

p. 164 · 20 Περίδε των σοφιστικών ελέγχων.

Πλάτων μὲν ἐν τῷ Εὐθυδήμφ xal ᾿Αριστοτέλης ἐν προοιμίοις εὐθὺς τῆς διαλεκτικής πραγματείας του αύτου είναι λέγουσιν έριστικου και σοφιστικου συλλογισμόν. τούτους δε τούς συλλογισμούς ποτε μεν κατά την ύλην διημαρ-10 τῆσθαι λέγουσι τῆς συλλογιστικῆς συζυγίας οὐκ ἐκπίπτοντας, οὓς καὶ συλλογισμούς όνομάζουσι, ποτέ δέ τὸ συλλογιστιχὸν είδος μὴ ἔχοντας ἀληθῆ φέρειν την ύλην, ούς ούδε συλλογισμούς άξιοῦσι χαλεῖν άλλά φαινομένους συλλογισμούς. οἶον τί φημι; δταν τις συλλογίσηται τι ἐν συλλογιστική συζυγία διὰ προτάσεων παρά την ύλην ληφθεισών, έριστιχόν μέν ποιεί συλλογισμόν, πλην 15 και σοφιστικόν, ώς δτε λέγει ΄ παζ ό ανδρείος ανδρείαν έχει. έστι δε ό χιτών άνδρεῖος · ό χιτών ἄρα άνδρείαν ἔγει' · οῦτος γὰρ ὁ συλλογισμὸς ἐριστικὸς καὶ σοφιστικός ού παρ' άλλο τι η παρά το ληφθηναι ώς ένδοξον το πάντα τον άνδρεῖον ἀνδρείαν ἔχειν, ἐπειδὴ ἐν συλλογιστικῆ συζυγία ἐν πρώτφ οὕση σχήματι έχ δύο χαταφατιχών, της μέν έπι μέρους της δε χαθόλου της 20 μείζονος. δταν δε πάλιν συλλογίσηται τις τι εξ αληθών μεν προτάσεων μή συλλογιστιχώς δε μηδε φυλάξας το τοῦ σχήματος ίδιον, συλλογισμόν χαι ούτος εποίησε, πλην ούτος φαινόμενος συλλογισμός λέγεται, οίοί είσιν οί έν ἀσυλλογίστψ συζυγία έρωτώμενοι λόγοι. οἶον εἰ συνάγει τις τὸ ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ἕππος ἐστὶ διὰ τοῦ λαβεῖν πάντα ἄνθρωπον ζῷον εἶναι χαὶ 25 πάντα ໃππον ζῷον· ἀσυλλόγιστος γὰρ ἡ ταιαύτη πλοκὴ τοῦ συλλογισμοῦ χαίτοι έξ άληθων ούσα προτάσεων αίτιον δε το είναι δύο χαταφάσεις έν δευτέρφ σγήματι. και πολλά τούτων τα παραδείγματα έν ταῖς πονηθείσαις ήμιν είς την Διαλεκτικήν έξηγήσεσιν. άλλοι δέ τινες σοφιστικοῦ καὶ ἐριστιχοῦ συλλογισμοῦ διαφορὰν ταύτην παραδεδώχασιν, ἐριστιχὸν μὲν εἰπόντες 30 είναι τόν χατά τό συλλογιστιχόν είδος μή ύγιῶς ἔχοντα, σοφιστιχόν δὲ τὸν τὴν ύλην έχοντα διημαρτημένην ύγιες δε το συλλογιστικον είδος. άλλ' έλεγχονται ούτοι παρ' αύτοῦ τοῦ 'Αριστοτέλους ψευδόμενοι· προϊών γάρ έν οἰς

⁷ έν τῷ Εὐθυδήμψ] cf. c. 1 p. 272 B (ταύτης τῆς σοφίας — τῆς ἐριστικῆς) 7. 8 Lv προοιμ. εύθύς της διαλ. πρ.] Top. I 1 p. 100 b 23 sq. 9. 10 διημαρτήσθαι ΑΙ: έξημαρτή-11 φέρειν A: δè I: δè φέροντας a^2 : om. a^1 odal a 12 ob; a²A: om. a¹I 13 τίφημι om. A συλλογισμούς aA: συλλογισμόν Ι 14 ληφθεισών α Α: ληφθέντων α1Ι 15 ώς δ λέγων Α πῶς Ι δ prius om. A ávôpíav itemque in sequentibus A 15. 16 ó yithe avoreios, omisso ésti dè, ante mas collocat A 17 post sogistizós add. zai A τόν om. Α 20 δταν δέ τις συλλογίσηται τι Α 27. 28 xai — ėξηγήσεσιν om. A 22 oldy a^2 23 oi om. a¹ 24 τ**ò A** 29 diaταύτην Α: τούτων Ι: τοιαύτην a φοράν συλλογισμοῦ Α 32 προϊών] c. 11 p. 171 6. 7

τόν αποδεικτικόν λόγον τοῦ διαλεκτικοῦ διίστησι καὶ τοῦτον τοῦ σοφιστικοῦ, φησίν δτι ''ό μέν ούν κατά τὸ πραγμα θεωρών τὰ χοινὰ διαλεκτικός. ὁ δὲ τοῦτο φαινομένως ποιῶν σοφιστικός καὶ συλλογισμός ἐριστικός". ἐπειδή τοίνυν ό έριστικός συλλογισμός ό αὐτός ἐστι τῷ σοφιστικῷ ἐλέγγῳ, εἰπών 5 περί τῶν σοφιστιχῶν ἐλέγχων ἐπήγαγε χαί τῶν φαινομένων έλέγχων όντων δε παραλογισμῶν, έχ παραλλήλου το αύτο θείς· χοινόν γάρ πάντων τῶν σοφιστιχῶν ἐλέγχων τὸ φαίνεσθαι. χαὶ τούτων τὴν διαί- 1.3" ρεσιν ποιείται εύθύς έν τοῖς έξῆς λέγων. οί μέν γάρ τούτων τῶν σοφιστιχῶν ἐλέγχων εἰσὶ συλλογισμοί, οἱ αὐτοὶ ὄντες τοῖς ἐριστιχοῖς συλλογισμοῖς 10 τοις έχ φαινομένων ένδόξων μή όντων δέ συντιθεμένοις. οί δέ δοχούσιν είναι, οί αύτοι και ούτοι όντες τοις έριστικοις λόγοις τοις η έξ ένδόξων η φαινομένων ένδόξων φαινομένοις, οι χαι έριστιχοι μέν λέγονται συλλογισμοί, συλλογισμοί δ' ού. συλλογισμοί μέν ούν είσι σοφιστιχοί οί τό σγήμα μεν έγοντες ύγιες τας δε προτάσεις.η άμφω η την ετέραν ψευδείς. 15 φαινόμενοι δε οί το σγημα μεν μη ύγιες έγοντες τας δε προτάσεις ότε μέν αληθεῖς ότε δε ψευδεῖς. άπλῶς δε πάντες οί φαινόμενοι έλεγχοι ή συλλελογισμένοι είσιν η ασυλλόγιστοι. καν γαρ και το είδος ύγιες έχη, φαινόμενός έστιν έλεγχος χαὶ οὐ χυρίως έλεγχος. τοῦ δὲ ἐλέγχου μέρη είσι δεκατρία· έξ μέν τὰ "παρὰ τὴν λέξιν", ἑπτὰ δὲ τὰ παρὰ τὴν διά-20 νοιαν, ούς ό 'Αριστοτέλης "έξω τῆς λέξεως" καλεί. και ταῦτα τὰ δεκατρία δίς παραδίδωσι, πρώτον μέν λέγων πῶς ἀπατῶσιν οἱ σοφισταί, ὕστερον δὲ λύων αὐτά. Σοφιστικοί οὖν ἔλεγγοι ἐπιγέγραπται ἡ παροῦσα πραγματεία χαλώς. χαι διχώς αν νοηθείη ή επιγραφή, χαι ότι ελέγχουσιν οί σοφισταί χαί δτι έλέγχονται. η το φαινομένων έλέγχων επήνεγχεν ώς έξηγητι-25 χών (· έξηγητιχών) γάρ τὸ πρότερον τοῦ δευτέρου. χαι είη αν ό νοῦς τοῦ λεγομένου τοιοῦτος, ὡς ἦδη λέγωμεν περὶ τῶν μὴ κυρίως ἐλέγγων ἀλλὰ τῶν φαινομένων έλέγγων, οίτινές είσιν οί σοφιστιχοί έλεγγοι. άλλ' άναγχαϊόν έστιν είπεῖν τί τέ ἐστι σόφισμα καὶ τί ἀληθής ἔλεγχος καὶ τί φαινόμενος ἔλεγχος χαὶ τί παρεξέλεγγος χαὶ τί παραλογισμός. σόφισμα μὲν οὖν ἐστι, χαθὼς 30 και αύτος έν τοις Τοπικοις φησι, ταύτον τῷ ἐριστικῷ συλλογισμῷ. οίον άρα έστι σιγῶντα λέγειν; οὐ φησιν ὁ ἀποχρινόμενος· τί δέ, ὅταν ξύλα χαὶ λίθους λέγης, άρ' ού σιγῶντα λέγεις; ίδου γοῦν ἐνταῦθα παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν τὸ σόφισμα γέγονεν. έλεγχος δέ έστιν άληθης "άντίφασις τοῦ αὐτοῦ χαὶ ἑνός. μή δνόματος άλλα πράγματος, χαι δνόματος μή συνωνύμου άλλα τοῦ αὐτοῦ,

35 έχ τῶν δοθέντων ἐξ ἀνάγχης, μὴ συναριθμουμένου τοῦ ἐν ἀρχῆ, χατὰ

5 post gaivouévou add. µèv Arist. 10 τοις om. a1 2 ouv om. A συντιθεμένοις a'A: συντεθημένοις a'I 11 τοῖς alterum om. a¹ 12. 13 galvovtai μέν συλλογισμοί, είσι δ' ού συλλογισμοί Α 15 ύγαξς μή Α 17 συλλογισμέ-20 xalei] c. 4 p. 165 b 24 19 δεχατρία A cf. vs. 20: δέχα χαὶ τρία al VOL A1 28. 29 TÉ 21 πρῶτα Α 22 λύων aA: λέγων I 25 έξηγητικόν addidi IT a 29. 30 σόφισμά έστιν ώς άριστοτέλης έν Α 30 év έστι et sequentia tria xai om. A τοῖς Τοπιχοῖς] VIII II p. 162+17 φησίν, ήγουν έν τῶ ὀγδόω, ταυτόν τι τῶ Α 31 $\xi \dot{\lambda} \alpha - \lambda \partial \theta o \zeta I$: $\xi \dot{\lambda} \delta v - \lambda \partial \delta v a$ 32 λέγης a: λέγεις 1 33 άντίφασις χτλ.] c. 5 35 èv dpyŋ A Arist.: èt dpyŋs al, sed cf. p. 6,8.11 p. 167=23-27 άντίφασιν Ι

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 1 p. 164+20]

ταύτὸ καὶ πρὸς ταὐτὸ καὶ ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνψ". εἰ γἀρ έρωτήσει τις 'άρά γε ό χύων ζῷόν ἐστιν;' εἶτα χαταφήσομεν χαὶ ἐπαγάγοι ό έρωτῶν δτι ό τὰ χαύματα ποιῶν οὐχ ἔστι ζῷον, οὐχ ἀν ἐλέγγοι διὰ τό μή πρός τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ποιήσασθαι τὸν ἔλεγγον. ἐπειδή δὲ πολλάχις 5 χαὶ ἀπὸ συνωνύμων ἀπάτη γίνεται, οἶον ὡς ὅταν ἐρωτήση τις ἑἀρά γε ζῷον περιπατεῖ;', εἶτα καταφήσει ὁ ἀποκρινόμενος καὶ ὁ σοφιστὴς ἐπαγάγη δτι έστι τι χαί ήρεμοῦν, διὰ τοῦτο ἐπήγαγεν δτι "χαί δνόματος μή συνωνύμου." άλλά μηδέ τὸ ἐν ἀρχῆ συναριθμεϊσθαι. τί δὲ τὸ ἐν ἀρχῆ αἰτεῖσθαι, εἴρηχεν ἐν τῷ δευτέρψ τῶν Προτέρων. ὀφείλει δὲ ό ἕλεγγος χαὶ 10 " χατά τὸ αὐτὸ χαὶ πρὸς τὸ αὐτὸ " είναι. εἰ γὰρ μήτε ὑμώνυμον μήτε συνώνυμον είη το ήρωτημένον μήτε το έν άρχη ληφθή, κατ' άλλο δέ καί άλλο μέρος λέγοιμέν τι τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν, οὐκ αν έλέγχοιμεν. οίον άρά γε ό Αίθίοψ μέλας; ναί αλλά μήν τους όδόντας ού μέλας, ώστε ό αύτος χαι μέλας χαι ού μέλας. άλλ' ου χατά το αύτο 15 ό έλεγχος γέγονε. χαὶ εἰ μὴ πρὸς τὸ αὐτὸ εἴη, οὐδὲ οῦτως ἔσται χυρίως έλεγχος. οίον εί τις είπη τὰ δέχα διπλασίονα είναι χαὶ μή· οὐ γὰρ πρὸς τὸ αὐτὸ λέγονται ἀλλὰ πρὸς ἄλλο χαὶ ἄλλο. ἔστω δὲ χαὶ "ὡσαύτως" λεγόμενον, δπερ έστι δηλωτικόν τοῦ δυνάμει η ένεργεία. οἶον ἀρά γε ό κοιμώμενος όψιν έχει; ναί, φησί· τί δέ, ό όψιν έχων ούχ όρα; ναί· ό χοιμώμενος 20 άρα όρα. ούχ έλέγγει γάρ ούτος ό λόγος τον λέγοντα μή όραν τον χοιμώμενον, διότι ό λέγων 'ό όψιν έχων όρα" σημαίνει και τον έχοντα και μή ένεργούντα δυνάμενον δε ένεργειν χαι τον ήδη ένεργούντα. " χαι έν τῷ αὐτῷ χρόνω". οἰον ἀρά γε οί | ἀνθρωποι ἀγαθοί; ἀλλὰ μὴν ἐπὶ τοῦ σιδηροῦ f. 4γένους ούχ αγαθοί. αλλά τὸ τοιοῦτον ούχ αν είη ἔλεγγος αληθής μή ἐπί 25 τοῦ αὐτοῦ χρόνου συλλογισάμενος. ὅταν οὖν μἡ χατὰ τὸν διορισμὸν τούτου

25 του αυτου χρονου συλλογισαμενος. οταν ουν μη χατά τον οιορισμον τουτου τοῦ ἐλέγχου, λέγω ôὴ τοῦ ἀληθοῦς, ἐλέγχη τις τὸν προσδιαλεγόμενον ἀλλ' ἢ xaθ' ὁμωνυμίαν ἢ χατά τινα τῶν σοφιστιχῶν τρόπων, τηνιχαῦτα ἐλέγχοι ἀν οὐχ ἀληθῶς ἀλλὰ σοφιστιχῶς. xaì τὸν τοιοῦτον ἐλεγχον οὐδ' ἐλεγχον ὀνομάζει ὁ 'Αριστοτέλης ἀλλὰ φαινόμενον ἐλεγχου xaì παρεξέλεγχον ὡς 30 ἔξω ὄντα τοῦ χυρίως xaì ἀληθοῦς ἐλέγχου, περὶ οὖ xaì aὐτὸς ὁ 'Αριστο-

τέλης ερεί μετα μιχρόν. παραλογισμός δε έστιν ή γινομένη απάτη ή δια

χρόνψ aA: λόγω I 1.2 αν γάρ τις έρωτήση δτι δ A 1 πρός αύτό Α 2 έπαγάγοι Ι: έπαγάγη a 6 είτα πρὸς τὸν ἀποχριθέντα ἐπαγάγη ὁ ἐρωτῶν Α post χαταφήσει expunxit μέν Ι 7 ήρεμοῦν a³A: ήρεμεῖ Ι: ή βεμα (sic) a¹ 8 an συναριθμείσθω? 8.9 τί -- αίτεισθαι a I: όπερ A 9 έν τοις δευτέροις των προτέρων είρηχεν A έν τῷ δευτέρψ τῶν [Ιροτέρων] c. 16 p. 64 5 28 sq. 10 χατά ταυτό Α 12 λέγοιμεν δὲ τὸ αὐτὸ Α 15 τὸ Aa²: om. a¹I ἔσται aI: εἴη A 16 ante έλεγχος add. δ Α εί τις είπη τά Al: om. a 18 έναργεία a 19 φησί om. Α τὸ δὲ ὄψιν έχον δρα a om. A 22 post auto add. de A 23 γρόνω aA: λόγω I cf. p. 14,18 24. 25 αλλα - συλλογισάμενος] τοῦτο δ' οὐχ ἀληθές. διὰ τὸ μὴ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χρόνου Α 26 τοῦ ἀληθοῦς ελέγχου έλέγχη Α 27 τρόπων a²Al: προτάσεων a¹ 28. 29 σοφιστικώς, ούκ άληθώς. και τον τοιούτον όνομάζει άριστοτέλης φαινόμενον Α 30 κυρίως και om. Α άληθως v 30. 31 περί -- μιχρόν om. A 31 έρεζ p. 165 *2 dé Al: om. a γινομένη Α: γενομένη al

6

την ύλην η δια το είδος του συλλογισμου. ώς επί το πολο δε εσημειωσαμεθα τον 'Αριστοτέλην παραλογισμον ονομάζοντα τον μη ύγιως έχοντα κατά το σχήμα συλλογισμόν.

- Περί δὲ τῶν σοφιστιχῶν ἐλέγχων. τινὲς τῶν ἐξηγησαμένων ἐν-5 ταῦθα ἐχ παραλλήλου, ὡς ἔφαμεν, τεθεῖσθαί φασι τῶν σοφιστιχῶν ἐλέγχων χαὶ τῶν φαινομένων ὡς πάντων τῶν σοφιστιχῶν οὐχ ὄντων χυρίως ἐλέγχων ἀλλὰ φαινομένων. εἰη δ' ἀν τις χαὶ διαφορὰ σοφιστιχοῦ ἐλέγχου χαὶ φαινομένου ἐλέγχου. σοφιστιχὸν μὲν γὰρ ἔλεγχον ἐρεῖς τὸν τὴν ῦλην ἔχοντα ψευδῆ χαὶ ἀπὸ φαινομένων ἐνδόξων ἐπιχειροῦντα τὸ δὲ 10 σχῆμα ὑγιὲς ἔχοντα, φαινόμενον δὲ ἔλεγχον χαὶ παραλογισμὸν τὸν χατὰ τὸ
- συλλογιστιχόν είδος ἐσφαλμένον τῆς ῦλης δπως δήποτε ἐχούσης, ἐπειδὴ προειρήχαμεν δτι ό παραλογισμός χυρίως τῷ ᾿Αριστοτέλει ἐπὶ τῶν μὴ χαλῶς ἐχόντων χατὰ τὸ σχῆμα εἰληπται.

p. 164 · 22 'Αρξάμενοι χατά φύσιν από τῶν πρώτων.

- 15 Πολλάχις εἰρήχαμεν ὡς ὁ άπλῶς συλλογισμος γένος ἐστὶ τοῦ ἀποδειχτιχοῦ καὶ διαλεχτιχοῦ καὶ τοῦ σοφιστιχοῦ συλλογισμοῦ. ἐπεὶ γοῦν τὰ γένη τῷ φύσει πρότερα εἰσι τῶν εἰδῶν, μέλλει δὲ καὶ ἐνταῦθα παραδοῦναι πρῶτον περὶ συλλογισμοῦ κεφαλαιωδῶς, τί τέ ἐστι καὶ πῶς οἱ μὲν μὴ ὄντες δοχοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ ἀλήθειάν εἰσι, διὰ τοῦτό φησιν ὅτι χρὴ καὶ
- 20 ήμᾶς ἄρξασθαι ἀπὸ τῶν πρώτων χατὰ φύσιν (οῦτως γὰρ ὀφείλεις ποιῆσαι τὴν σύνταξιν), τουτέστι τῶν τῆ φύσει πρώτων, ἄτινά εἰσι τὰ χοινά· χοινὰ δὲ ἐν τούτοις ὁ συλλογισμός, οὐ ἑξῆς τέσσαρά φησιν εἶναι τὰ γένη. ἢ τοίνυν χατὰ τοῦτο ῥητέον 'τῶν τῆ φύσει πρώτων', ἢ φύσει πρῶτα λέγοι ἀν τὰς οἰχείας τῆ προχειμένη πραγματεία ἀρχὰς χαὶ οἰονεὶ στοιχεῖα· 25 ἄλλαι γὰρ ἄλλου ἀρχαὶ χαὶ οὐχὶ αἱ αὐταὶ πᾶσιν· ὥσπερ γὰρ τῆς γεωμετρίας φύσει πρῶτα καὶ ἀρχαὶ σημεῖα χαὶ γραμμαὶ χαὶ χύχοι χαὶ ἀξιώματα, περὶ ῶν πρότερον εἰπόντες οἱ γεωμέτραι οῦτως εἰς τὴν τῶν χατὰ μέρος διδασχαλίαν ἔρχονται, οῦτω δὴ χαὶ αὐτὸς ἐνταῦθα ποιήσει. πρῶτα δ' ἀν εἴη τῆς σοφιστιχῆς μεθόδου ή τε διαίρεσις ήν λέγει χαὶ τὸ δειξαι ὅτι ἔστιν 30 εἶδός τι τοιούτου λόγου σοφιστιχοῦ, χαὶ τὸ τίνων ἐφίενται οἱ σοφισταί, χαὶ τύς ἡ τούτων προαίρεσις, χαὶ τίνα ἐστὶ δι' ἀ μετίασι χαὶ ζητοῦσι τοὺς
- τοιούτους λόγους, δτι το δοχείν είναι σοφοί και ό χρηματισμός και ό

¹ dè I: om. a έσημειωσάμεθα] cf. p. 4,22 2 τον (sic) αριστοτέλους — όνομάζοντος a¹ post έφαμεν expunxit φασί Ι 12 προειρήχαμεν a: προειρήχει-5 έφαμεν] p. 5,6 16 τοῦ l: om. a 17 πρότερον a¹ 18 συλλογισμοῦ α: συλλογισμῶν Ι μεν Ι 20 οῦτω δὲ Α όφείλεις a: όφείλει Ι: όφείλας Α 21 ποιήσασθαι Α 19 zail: om. a 22 έξης] c. 2 p. 165 = 38 φησι τέσσαρα Α 23 τούτο Ι: τούτων a πρώτων (post η φύσει) a1 24 πραγματείας I 27 την om. a¹ 28 post xal add. δ I 28. 29 και πρώτον μέν αν είη ή διαίρεσις ην λέγει έν ταύτη τη μεθόδω και Α 30 τι τοιούτον, sed ante είδος, A cf. p. 16,15 λόγου σοφιστιχού Ι: inv. ord. a: λόγου. ήγουν έφίενται a²A: έφίονται a¹l σοφιστιχόν Α

8 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 1 p. 164+22.23]

πλοῦτος. "ἡ γἀρ σοφιστική ἐστι χρηματιστική τις ἀπὸ φαινομένης σοφίας, διὸ καὶ φαινομένων ἐφίενται ἀποδείξεων". κἀν τούτψ γἀρ τῆς διαλεκτικῆς ἡ σοφιστικὴ διαφέρει, ὡς ἐκείνη μὲν πρὸς δόξαν μόνον ἀφορῷ, αὕτη δὲ ⟨καὶ⟩ πρὸς τὸ χρηματίζεσθαι.

5 p. 164 · 23 "Ότι μέν οὔν οί μέν εἰσὶ συλλογισμοί, οἱ δ' οὐχ ὄντες δοχοῦσιν.

Είπομεν ώς τινες άλλο νενοήχασιν είναι τον σοφιστιχον έλεγγον παρά τόν φαινόμενον έλεγχον όντα δε παραλογισμόν. και πρός ταύτην την έννοιαν είρησθαι και τα παρόντα φασίν, ότι οι μέν, οι σοφιστικοι έλεγγοι 10 δηλαδή, είσί τε xal δνομάζονται συλλογισμοί, οί δέ, οί φαινόμενοι έλεγγοι χαί παραλογισμοί, ούχ όντες δοχοῦσιν είναι, άλλ' ούγ οῦτως ἔγουσι. χαθολιχώς δέ φησιν ότι οί μέν περί τινος διαλεγόμενοι χαί συλλογίζονται ύγιῶς, οί δὲ φαίνονται μὲν συλλογίζεσθαι, τὴν πλοχὴν δὲ τοῦ συλλογισμοῦ μή ύγιῆ έγοντες οὐχ ἀν ῥηθεῖεν ἁπλῶς | συλλογισμοὶ ἀλλὰ φαινόμενοι. ſ. 4. 15 προθέμενος δε περί των σοφιστιχών ελέγχων είπειν, οι χαί ήσαν φαινόμενοι έλεγχοι, πρῶτον διὰ βραχέων ὑπομιμνήσκει ήμᾶς τῆς ἐν τῷ πρώτψ τῶν Τοπικῶν γενομένης παρ' αὐτοῦ διαιρέσεως τοῦ ἐριστικοῦ συλλογισμοῦ. τῶν γὰρ σοφιστιχῶν συλλογισμῶν, ταὐτὸν δὲ εἰπεῖν χαὶ ἐριστιχῶν, οἱ μέν είσι συλλογισμοί "έχ φαινομένων ένδόξων", ώς έχει είπεν, οί δέ φαινόμενοι 20 συλλογισμοί ούχ όντες δέ. χαί πιστοῦται τοῦτο δι' ῶν ἐπάγει· ῶσ περ γάρ χαί ἐπὶ τῶν ἄλλων τοῦτο γίνεται διά τινα όμοιότητα, χαὶ έπι τῶν λόγων, τουτέστι τῶν συλλογισμῶν, τοῦτο οῦτως ἔγον ἔστιν ίδεῖν. πιστοῦται δὲ τὸ λεγόμενον οὐχ ἐχ λογιχῶν μόνον ζψων ἀλλὰ χαὶ αὐτῶν τῶν ἀψύχων. εὐφυῆ δὲ χαὶ τὰ παραδείγματα. ὥσπερ γάρ, φησίν, εἰσί 25 τινες τῶν ἀνθρώπων χαλῶς ἔγοντες χαὶ εὐεχτοῦντες (τοιοῦτοι δ' οί άθλητικοί και οί πένταθλοι), οί δε προσποιουνται το εδεκτείν και διά τινων έπιτεχνήσεων περί το σώμα τους εύεχτουντας μιμούνται στολίζοντες έαυτούς παχυτάτοις ένδύμασι, χαὶ ὅπερ αί φυλαὶ ἐν τῇ προσαγωγῇ τῶν ίερείων ἐποίουν (σπεύδουσα γὰρ ἑτέρα τὴν ἑτέραν ὑπερβαλεϊν ἐν ταῖς ἑορταῖς 30 xal ταις πανηγύρεσι της των θυμάτων έν τοις βωμοις γινομένης προσαγωγής ένεφύσα τῷ λειπόχρεψ, χαὶ λιπῶδες ἐποίει φαίνεσθαι τὸ μὴ ὄν

έχ τοῦ ἐμφυσήματος, ὥσπερ Ἀθήναιος ἐν τοῖς Δειπνοσοφισταῖς χαὶ

¹ ή γάρ χτλ.] c. 11 p. 171 b 28 2 xáv A: xậv al yàp AI: on. a 4 xai addidi cf. p. 7, 32 7 είπομεν] p. 4,9 sq. 8 πρός Ι: ούτω πρός a³: om. a¹ 8.9 έννοιαν Ι: διάνοιαν a 16. 17 έν τῷ πρώτῳ τῶν Τοπιχῶν] c. 1 p. 100 b 24 મે 19 post gairouérour add. zai al: om. A Arist. 21 zai prius a Arist.: om. I 24 εύφυή 29 σπεύδουσαι a² 1¹: εὐθὺς a zail: om. a έχατέρα a ύπερβαλλειν (sic) a

τη έορτη a 30 της a: τοις l γενομένης a 31 λιποχρέψ a' 32 έμφυσήματος a²: έχφυσήματος a'l 'Αθήναιος] in nostro Athenaeo hic locus non reperitur τοις δειπνοσοφισταις A (in quo locus sic legitur: περί των φυλών χαι τών θυσιών χαί τοῦ φυσήματος λέγουσιν δ τε 'Αθήναιος χτλ.) Κ: τῷ δειπνοσοφιστη al

Πρόχλος έν τη των έορτων απαριθμήσει ειρήχασι), τοῦτο δη χαι οι χαγεχτοῦντες ποιοῦντες, ναὶ μὴν χαὶ οί δυσειδεῖς χαὶ τὴν ὄψιν αἰσγίονες χαὶ τὸ άληθινόν μή έγοντες χάλλος έπιτρίμμασιν έαυτούς χαταγρωννύοντες σπεύδουσι τούς όρῶντας έξαπατᾶν καὶ φαίνεσθαι δπερ οὐκ εἰσί. φυλετικῶς 5 οῦν πεφυσησθαι πάντες οί τοιοῦτοι χαθόλου λέγονται οί μη δι' ἀσχήσεως μηδέ πρός αλήθειαν τα σώματα μεγαλοι και το είδος περικαλλεῖς, αλλά διά τινων έπιτεχνήσεων έπισχευάζοντες έαυτούς και χομμώσαντες οί μέν χαγεχτούντες τούς εδεχτούντας φαίνονται μιμούμενοι, οί δε δυσειδείς φαίνονται μέν χαλοί, ούχ είσι δέ. όμοίως δε χαι έπι τῶν ἀψύχων τὰ 10 μέν χυρίως έστιν άργυρος άληθῶς χαι γρυσός, τὰ δὲ φαινομένως χατὰ τὴν έσφαλμένην τῆς αἰσθήσεως χρίσιν τῷ ἀπατᾶσθαι ἀπὸ μιχρᾶς ὁμοιότητος, τῆς τῶν γρωμάτων λέγω, δι' ην ἀπατᾶται ή αἴσθησις, ὡς ἐπὶ τοῦ μέλιτος. τοῦτο γὰρ ξανθόν είναι γνωρίσασα χαὶ τῆ γεύσει γλυχὺ χρίνασα, εἴπερ χαὶ άλλο τι θεάσηται τοιοῦτον έχον χρῶμα, εὐθὺς κάκεῖνο μέλι ὑπολαμβάνει 15 διά τὸ συνδραμεῖν ποτε ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄμφω, χαθώς ἐν τῷ Περὶ ψυχῆς ουτός φησιν. δυ ούν τρόπου απάτη πολλάχις γίνεται επί τε των σωματιχῶν διαθέσεων χαὶ ἐπὶ τῶν ἀψύχων, τὸν αὐτὸν τρόπον χαὶ ἐπὶ τῶν ἐλέγχων χαὶ συλλογισμῶν, (ῶν) ὁ μέν τίς ἐστι συλλογισμὸς ἀληθής χαὶ ἐλεγχος, ὁ δὲ ούχ έστι, φαίνεται δε είναι συλλογισμός, δταν οί αχροώμενοι της συλλο-20 γιστικής μεθόδου τυγχάνωσιν απειροι και μηδε τα των αληθώς συλλογισμών χαι ελέγχων είδωσιν ίδιώματα. τοῦτο γάρ, φησί, φαίνεται διὰ την απειρίαν, των αχουόντων δηλονότι· δ χαί έν τη Αποδειχτιχή αίνιττόμενος έλεγεν, δτι περί γεωμετριχών έν άγεωμετρήτοις διαλεγόμενός τις άχροαταῖς "λήσει φαύλως διαλεγόμενος". είτα χατασχευάζει χαί δι' ήν αί-25 τίαν τὰ μή όντα ώς όντα νομίζουσιν οί απειροι· οί γαρ απειροι, φησίν, ώσπερ αν απέχοντες πόρρω θεωροῦσιν. δ διττήν έχει την έξήγησιν. η γάρ τοῦτό φησιν, ὅτι οί ἄπειροι, περί ων ἀπείρως ἔχουσιν, οῦτω πεφύχασι ταῦτα νοεῖν χαὶ διαχρίνειν ῶσπερ αν τῆς τούτων φύσεως πόρρω διαχείμενοι χαι μη είδότες όλως τί έστι το περί ου ή διάλεξις γίνεται. 30 απέχουσι γαρ όντως και πόρρω είσι της περί αύτοῦ γνώσεως. η γοῦν ούτω νοητέον, η μαλιστα δτι ωσπερ οί από πολλου διαστήματος όρωντές τινα πολλάχις απατῶνται ἔχ τινος βραχείας όμοιότητος χαὶ διὰ τὴν τοῦ διαστήματος ασυμμετρίαν χαὶ τῆς ὄψεως τὴν ἀσθένειαν χατά τε διάχλασιν αὐτῆς χαὶ ἀνάχλασιν τὸν μὴ Σωχρά|την Σωχράτην οἴονται χαὶ τὰ χολο- f. 5" 35 βάφινα διά τὸ όμοιόγρωμον γρυσᾶ χαὶ τὰ λιθαργύρινα χαὶ τὰ χατ-

¹ πρόχλος αΑ: πάτροχλος Ι 2 aloxlovies a1 post tertium xal expunxit την όψιν Ι 3 post άληθινόν expunxit χάλλος Ι χαταχρωννύοντες a: χαταχωννύοντες Ι 3. 4 post σπεύδουσι add. γάρ a 5 χαθόλου ante πάντες collocat A λέγονται A: λέγοντες al 7 χαὶ χομμώσαντες om. Α 11 μιχράς A cf. p. 12, 22: μιχρής a: τής I 15 év τφ Π. ψ.] cf. Il 6 p. 418*16 18 ών addidi 20 τυγχάνουσιν a άληθών Α 22 έν τῷ ᾿Αποδειατιαῷ] Ι 12 p. 77 13 26 πόρρωθεν Arist. 28 ώς a¹ τούτων al: τῶν τοιούτων A 30 αὐτοῦ A: αὐτῶν a: compend. I 33 τε I: τὴν a 34 αὐτῆς ν: αὐτοῦ Ι: αὐτῶν a τὰ ΑΙ: om. a 35 τὸ ΑΙ: τὴν a YPUJA ante dià collocat A τà alterum om. A

10 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 1 p. 164+23.165+1]

τιτέρινα ἀργυρᾶ, οὕτως καὶ οἱ ἀνεπιστήμονες τῆς συλλογιστικῆς μεθόδου ἐλέγχους μὲν ἡγοῦνται καὶ συλλογισμοὺς ἀπό τινων μικρῶν ὁμοιοτήτων τοὺς οὐχ οὕτως ἔχοντας δι' ἀπειρίαν τὴν δόξαν ταύτην λαμβάνοντες.

p. 165•1 'Ο μέν γάρ συλλογισμός έχ τινών έστι τεθέντων.

- Τί έστι συλλογισμός και έλεγγος, είρηται έν τε τοις προτέροις Άνα-5 λυτικοῖς καὶ ἐν τοῖς δευτέροις, ἐν μέν τοῖς προτέροις ὅτι ' συλλογισμός έστι λόγος έν ώ τεθέντων τινών έτερόν τι των χειμένων έξ ανάγχης συμβαίνει τῷ ταῦτα εἶναι" xal τὰ έξῆς (xal τίνος χάριν προσετέθη έχάστη τῶν διαφορῶν, ἀρχούντως ἐν τοῖς ἀναλυτιχοῖς διελάβομεν), ἐν δὲ τοῖς δευ-10 τέροις τῶν Προτέρων ἀναλυτικῶν δτι έλεγγός ἐστι συλλογισμός μετὰ άντιφάσεως τοῦ συμπεράσματος οἰ γάρ άνευ συλλογισμοῦ ὁ ἔλεγγος. άλλ' ού διά τοῦτο ό αὐτός τῷ συλλογισμῷ· ἐπὶ πλέον γάρ ὁ συλλογισμὸς τοῦ ἐλέγχου· εἰ μέν γάρ έλεγχος, πάντως καὶ συλλογισμός, οὐ μήν, εἰ συλλογισμός, και έλεγχος. και δτι συλλογισμός μέν γίνεται και άνευ άντι-15 φάσεως έχ δύο χαταφατιχῶν προτάσεων, έλεγχος δ' οὐ γίνεται έχ δύο χαταφατιχών προτάσεων. δει γάρ έν έλέγγω την μέν των προτάσεων είναι χατηγορικήν την δε στερητικήν. ό γαρ έλεγχος προσλαβών το αντικείμενον τῷ ἐξ ἀρχῆς συμπεράσματι συλλογισμός μετὰ ἀντιφάσεως λέγεται τοῦ συμπεράσματος, τουτέστι συλλογισμός προσειληφώς τὸ συμπέρασμα 30 έγον αντίφασιν είς τινα χειμένην αληθή πρότασιν, ή δια συλλογισμοῦ ληφθείσαν η έξ όμολογίας τινός άληθη και αυτόπιστον. οίον εί τις λέγει τόν άνθρωπον ζώον είναι και τοῦτο ἀποδεικνύει διὰ συλλογισμοῦ, ὅτε ό άνθρωπος λογικός, τὸ λογικὸν ζῷον, καὶ τὸ συμπέρασμα δηλον, ἀληθὲς μέν ό τοιοῦτος συνελογίσατο. εί δέ τις ἐνίσταται πρός τὸ συμπέρασμα, 25 ελέγξομεν τοῦτον λαβόντες τὸ ἀντιφατιχῶς ἀντιχείμενον τῷ ἀληθεῖ συμπεράσματι η το έναντίον, δπερ αύτος ύποτίθησι, και την έτέραν όμολογουμένην πρότασιν χαί δείξομεν αύτον τοῖς προδήλοις μαχόμενον. έστω γάρ το ζώον οδδενί ανθρώπω. το ζώον παντί λογικώ. το λογικόν οδδενί ανθρώπω. ην δε και παντί. ίδου γουν λαβόντες το εναντίον τω αληθεί 30 συμπεράσματι άτοπόν τι συνηγάγομεν την όμολογουμένην πρότασιν άνατρέψαντες. έστι δε ταύτο τοῦτο ποιησαι, κάν εί το αντιφατικώς αντικείμενον λάβοιμεν. Γσυλλογιστέον οὖν ἐν δευτέρφ σγήματι διὰ μέσου τοῦ αίρετοῦ
  - μή είναι το χαχόν αγαθόν.] χαί έστω τόδε χείμενον το μηδέν είναι χαχόν

³ λαμβάνοντες ΑΙ: λαβόντες a 4 post τεθέντων add. ήτοι όμολογουμένων χαι ούχ ύποθετιχώς λαμβανομένων a 5. 6 έν τε τοις προτέροις 'Αναλυτιχοίς χαι έν τοις δευτέροις] i. θ. έν τε τῷ πρώτψ τῶν Προτέρων ἀναλυτιχῶν (c. 1 p. 24018) χαὶ ἐν τῷ δευτέρψ (c. 20 6 roi; alterum a: om. I 14 zal tertium AI: om. a 15 8' Al: p. 66 b11) 17 αντιχείμενον scripsi: αντιχείσθαι aAI άληθών Α om. a 20 έγων A 22 αποδειχνύοι Α 23 λογιχόν (post ανθρ.) A 24 ένίσταιτο Α 25 τούτο A 27 τοις προδήλοις Α: προδήλως al 29 γοῦν Al: οὖν a 32. 33 JUDAOYIGTON - 272800 seclusi 32 αίρετοῦ ΑΙ: αίρετὸν a 33 τόδε χείμενον a²ΑΙ: τὸ δειχνύμενον a¹ μηδέν Α: μηδέ aΙ post elvai alterum add. tò a: sequens za- in ras. 4 litt. A¹

άγαθόν, η άπλως τεθέν ώς έναργες η χαι διά συλλογισμοῦ δειχθέν . ώς όταν λάβη τις μηδέν είναι χαχόν αίρετόν, πῶν ἀγαθόν αίρετόν, ἔγοι ἀν διὰ τούτου δεδειγμένον έν δευτέρφ σχήματι το μηδέν είναι χαχον άγαθόν. εί ούν τις ένίσταται πρός τό συμπέρασμα λέγων είναι τοῦτο ψεῦδος, δώσει 5 αν την αντίφασιν τοῦ συμπεράσματος, την ότι έστι τι αγαθόν χαχόν, χαί έλεγγθείη αν έν τρίτω σγήματι συλλογισαμένων ήμων ούτω. το χαχόν τινί άγαθφ χατά την ύπόθεσιν, τὸ αίρετὸν παντί άγαθφ, χαὶ τὸ αίρετὸν τινὶ χαχώ. ήν δε χαι ούδενί. τοῦτο μεν οῦν έλεγγός ἐστιν ό τὸ ἐναντίον ή τὸ ἀντιφατιχῶς ἀντιχείμενον τῷ συμπεράσματι λαμβάνων χαὶ πρότασίν τινα 10 αληθή χαχ τούτου αποδειχνύων ατοπόν τι συναγόμενον. τοιοῦτος μέν δ τε συλλογισμός και ό έλεγχος, και ό συλλογιζόμενος και έλέγχων κατά τούτους συλλογίζεται και έλέγχει. αλλ' οι σοφισται έλέγχουσι μέν ούδαμῶς, δοχοῦσι δὲ ἐλέγγειν διὰ πολλάς αἰτίας, αἰτίας λέγων τοὺς δεχατρεῖς τρόπους δι' ών απατώσι τους προσδιαλεγομένους. ών ξνα τόπον είναί 15 φησιν επίχαιρόν τε και χοινόν τοις πολλοις και διά τοῦτο δημοσιώτατον. τουτέστι χοινότατον, εὐφυέστατον δὲ ὡς ῥάδιον, τὸν διὰ τῶν ὀνομάτων, δς είη αν η ό καθ όμωνυμίαν λεγόμενος η ό κατα αμφιβολίαν η τάχα xal αμφότεροι. xal προστίθη σιν έξ οίας ούτος της altíaς γίνεται. el μέν f. 5. ήν, φησί, δυνατόν διαλεγομένους ήμᾶς αὐτὰ τὰ πράγματα φέρειν εἰς μέσον 20 και ύπ' όψιν τιθέναι, οίον περί κυνός τοῦ καύματα ποιοῦντος διαλεγομένους αύτον έχεινον παριστάν χαι περί τούτου τους λόγους ποιεισθαι, ούχ άν ποτε ήπατήθημεν περί των ύποπιπτόντων αίσθήσει χαί προδήλων διαλεγόμενοι. έπει δε τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι και οὐ τοῖς πράγμασι χρώμεθα ἐν ταις διαλέξεσιν, άλλ' άντι των πραγμάτων τοις τούτων συμβόλοις 25 (σύμβολα δε τῶν πραγμάτων εἰσὶ τὰ ὀνόματα· τὰ γὰρ ἐν τῷ φωνῷ ὀνόματα καὶ ῥήματα, ἀ καθ' αὐτὰ λεγόμενα καὶ αὐτὰ ὀνόματά ἐστι, διὰ μέσων των νοημάτων έξαγγελτικά είσι των πραγμάτων), το συμβαίνον έπί των δνομάτων μεταφέρομεν έπι τα σημαινόμενα ύπ' αύτων. ών γαρ έν

11

30 τὴν αὐτὴν εἶναι νομίζομεν διὰ τὴν τοῦ ὀνόμοτος ταυτότητα. διὰ καὶ οῦτως ἐρωτῶσιν· οὐχὶ ὁ λίθος ἄρρην ἐστίν; οὐχὶ ὁ Καλλίας ἄρρην ἐστίν; ὁ λίθος ἄρα Καλλίας. καὶ πάλιν· οὐχὶ ὁ Πλάτων ἄρρην ἐστίν; οὐχὶ ὁ ποταμὸς ἄρρην ἐστίν; ἱ Πλάτων ἄρα ποταμός ἐστι. κἀντεῦθεν ἡ ἀπάτη γίνεται ὑμωνύμων ὅντων τῶν ὀνομάτων ἢ ἀμφιβόλων· νομίζομεν γάρ, ὅπερ συμ-

όνομα χαί ταύτον συμβέβηχεν είναι, τούτων χαί την ούσίαν χαί την φύσιν

² λάβη ΑΙ: λάβοι a l zai om. A 3 τούτο a 8 xai AI: om. a 10 post μέν add. έστι Α 11 συλλογισάμενος A, sed σαμε in ras. A¹ 11. 12 τούτους ΑΙ: τούτο a 16 post ποινότατον add. παταπόρως γάρ τούτψ παὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γρώνται οί σοφισταί a 16. 17 αν είη ό δια τών όνομάτων. ήτοι ό χαθ Α 17 λεγόμενος 18 άμφότεροι A: άμφοτέρως a: compend. I 18. 19 xai δalt. AI: om. a om.A pholv el fiv A 20 post olov eras. 2 litt. A 26 taurà a 30 rauriv A διό — έρωτωσιν (31)] ώσπερ έπι τούτων των έρωτήσεων Α 31 έρωτῶσιν KQR: έρωτῶν a: épostā I éstiv prius om. A 33 éstiv om. A évteüdev yap j A γίνεται om. A 34 7 al: xal A

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 1 p. 165*1]

βαίνει τοις δνόμασι, τοῦτο ἀχολουθεῖν χαὶ τοις πράγμασι. διὰ τί δὲ οῦτως απαταν πειραται ό σοφιστής, λέγει, δτι δια το απορείν την φύσιν ήμων δνομάτων των άρμοζόντων ένι έχαστω των πραγμάτων γίνεται αύτη ή απάτη χαὶ ὁ παραλογισμός· εἰ γὰρ εὐπορία ἦν πολλῶν ὀνομάτων, οὐχ ἂν 5 αύτη ή ἀπάτη ἐπιπολάζειν ήδύνατο. νῦν δὲ ἀποροῦσα ἡ φύσις ἡμῶν πολλοϊς ούσι και διαφόροις τοις πράγμασι και απείροις, ούγι τη φύσει άλλ' ήμιν, ἐπιθείναι ένὶ ἑχάστω οἰχείον ὄνομα, πολλά τινα χαὶ διάφορα συναγαγοῦσα πράγματα τέθειχεν εν χαὶ τὸ αὐτὸ ὄνομα· ἄπερ πράγματα εί είγον τον οίχειον έν ξχαστον όνομασμόν, ούχ αν ήπατώμεθα, άλλ' δταν 10 διαλεγώμεθα, ύπεφέρομεν αν τη αίθήσει τα πράγματα, και ούτως απρόσχοπος αν εγίνετο ή διάλεξις. νῶν δε ἐπειδή ή φύσις διὰ τὴν ἀπορίαν ού προσήρμοσεν ένι έχαστω το χατάλληλον όνομα, άλλα πολλοῖς πράγμασιν τὸ αὐτὸ χαὶ ἕν ὄνομα ἀγαγοῦσα ἐπέθηχε, διὰ τοῦτο χαὶ ἡ ἀπάτη χώραν έσχε. διό τὰ ἐπὶ τοῦ ὀνόματος ὁμολογηθέντα τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπὸ 15 τοῦ ἀνόματος σημαινομένου συμβαίνειν ἡγούμεθα, ὡς κἀκείνων μιᾶς φύσεως όντων διά την τοῦ δνόματος ταυτότητα, χαι τῷ τὸ όνομα είναι εν ολόμεθα και τα ύπ' αύτοῦ δηλούμενα πράγματα διάφορα και ανομοούσια όντα έν είναι χατά φύσιν, δπερ άδύνατον. οὐ γάρ, εἰ τὸ βασιλίσχος ὄνομά έστιν ἕν τι, ήδη και τὸ σημαινόμενον παρ' αὐτοῦ πρᾶγμα ἔσται ἕν· ἄλλος 20 γάρ ό τοῦς πολλοῖς ἐγνωσμένος βασιλίσχος χαὶ ἄλλος ὁ τοῖς ἐπιστήμοσιν, ό ἐπὶ τῆς Χαρδίας δηλονότι ῶν τοῦ ἀστρψου λέοντος. οὐχοῦν τὸ άπαταν και άπατάσθαι άπό μικράς τινος κοινωνίας και όμοιότητος σοφιστιχόν. χαὶ ὅτι τὸ συμβαῖνον ἐπὶ τῶν ὀνομάτων χαὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων τοῦτο ήγεῖσθαι συμβαίνει, φησί, τοις σοφισταις. παραδείγματι 25 γρηται τῷ ἐπὶ τῶν ψήφων τοῖς λογιζομένοις· & γὰρ ἐπὶ τῶν δακτύλων έν ταις ψήφοις συλλογιζόμενοι εύρίσχουσι, ταῦτα χαὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων μεταφέρουσι, χαὶ τοσαῦτά φασιν ἔχειν χαὶ ταῦτα εἶναι τὰ δαχτυλομετρούμενα. τὸ δ' οὐχ ἔστιν δμοιον, ἀλλὰ ἐπὶ μὲν τοῦ ἀριθμοῦ τὰ συμβαίνοντα ἐπ' αὐτοῦ μεταφέρειν ἐπὶ τὰ ἀριθμούμενα ἀληθές· εἰ γὰρ 30 ό έπτα αριθμός είς περιττόν χαι άρτιον διαιρεϊται, ανάγχη χαι τους έπτα άνδρας, οίτινές είσι τὰ ἀριθμούμενα, είς περιττόν χαὶ ἀρτιον διαιρείσθαι· ἐπὶ δὲ τῶν ὀνομάτων οὐχ ἀληθές· οὐ γάρ, εἰ ὁ Δίων δισύλλαβον, τὸ δισύλλαβον τετρασύλλαβον, ανάγχη τον Δίωνα, δε έστι το πραγμα, τετρασύλλαβον είναι. Ταῦτα είπων χαὶ δείξας πῶς ἀπατώμεθα, δηλονότι δι' ἀπειρίαν χαὶ 35 άγνοιαν καί μαλλον διά την όμωνυμίαν μεταφερόντων των σοφιστικών την έπι των δνομάτων απάτην εις τα πράγματα, ωσπερ οι λογαριασται μετα-

8 συναγούσα (sic) a 10 διαλεγόμεθα a1 ύπεφέρομεν scripsi: ὑπεφέρωμεν (sic) l: 15 μιάν a¹ 17 χαὶ οἰόμεθα τὰ πολλὰ χαὶ διάφορα ἀνομοούσια Α έπεφέρομεν a (antecedentia inde ab 1 dià tí om.) 18 post quoir add. did thy tou dvómatos tautóτητα τοῦ χειμένου ένὸς ὄντος, πολλοῖς Α 19 εν τί έστιν coll. A έσται έν Ι: έστιν Ev a: Ev tí égtiv A 20 βασιλίσχος om. A post ó alt. add. éni aI: om. A 20. 21 50-25 τῷ a²I: τῶν a¹ 26 τοῖς libri, sed cf. p. 13,21.25 29 αὐτοῦ KQR: αὐτοῖ; φοῖς Α εlς σ in fiue versus I 36 λογαρισταί a a: compend. I 30 δ a²I: τὸ a¹

φέρουσι τοὺς | ἀριθμοὺς ἐπὶ τὰ ἀριθμητά, δείχνυσι τοῦτο διάφορον εἶναι f. 6^τ χαί ούχ δμοιον διά τοῦ είπειν τοῦτο δὲ ούχ ἔστιν δμοιον. ἐπὶ μὲν γάρ τῶν ἀριθμῶν καὶ τῶν ἀριθμητῶν καὶ ἄμφω ἄπειρά εἰσι καὶ άπερίληπτα, χαι εύδηλον δτι ώς αν έχοι το έτερον, ούτως έξει χαι θάτερον. 5 έπι δε των δνομάτων και των πραγμάτων ούγ ούτως έγει. τα μεν γαρ δνόματα πεπέρανται χαὶ τὸ τῶν λόγων πληθος. ἐπεὶ γὰρ οἱ λόγοι έξ δνομάτων σύγχεινται (λεγέσθω γάρ νῦν χαὶ τὰ ῥήματα ἀνόματα), τὰ δὲ δνόματα έχ συλλαβών, αί δὲ συλλαβαὶ ἐχ στοιχείων, τὰ δὲ στοιχεία τῆς έγγραμμάτου φωνῆς πεπερασμένα (elxοσιτέσσαρα γάρ), τὸ ἐx πεπερασμένων 10 άρα, ώς έν τῷ ἕχτψ τῆς Φυσιχῆς ἀχροάσεως δέδειχται, ἀνάγχη συμπεπεράνθαι. άλλ' οῦτω μὲν πεπερασμένα εἰσὶ τὰ ἀνόματα. πῶς δὲ ὁ ἀριθμὸς χαί τὰ πράγματα ἄπειρά είσι, χαί δπως ούγ δμοιόν έστι τὸ συμβαίνον έπί τε τῶν πραγμάτων καὶ ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν, τὴν αἰτίαν τούτου ἐπάγει δυνάμει λέγων· έπει και ό αριθμός έπ' άπειρον αύξειν δύναται και τά 15 αριθμητά, ούχ ἐνδέχεται τὰ διάφορα ἀριθμητὰ χαθὸ ἀριθμητὰ τῷ αὐτῷ χαι ένι αριθμώ δηλούσθαι, οίον τα έπτα χαι έξ δια του πέντε αριθμού. τά δε πράγματα έπείπερ άπειρά είσι τον αριθμόν, τά δε δνόματα πεπέρανται, άναγχαῖον πλείω τὸν αὐτὸν λόγον χαὶ τοὔνομα τὸ ἕν σημαίνειν. τούτου δε όντος, εί μεν έπ' άλλου δοίη ό αποχρινόμενος, επ' 20 άλλου δε μεταγάγοι ό ερωτῶν, δόξειεν αν ό ελεγχος κίνεσθαι. χραται δε τοῖς ἀριθμοῖς καὶ ταῖς ψήφοις πρός τὸ δεῖξαι τοὺς σοφιστὰς τῷ τὰ ὀνόματα μεταφέρειν έπ' αὐτὰ τὰ πράγματα παραλογιζομένους τοὺς ἀνεπιστήμονας. ώς γάρ ἐπὶ τῶν ψήφων οἱ μὴ δεινοὶ ἀλλ' ἐπιπόλαιοι καὶ ἰδιῶται τῷ τοὺς ἀριθμοὺς φέρειν ἐπὶ τὰ ἀριθμούμενα παρ' ἑαυτῶν χαὶ παρὰ τῶν 25 περί τὰς ψήφους χαί τοὺς ἀριθμοὺς ἐπιστημόνων ἀπατῶνται χαὶ διὰ τοῦτο xal ὑπὸ τούτων παραχρούονται, τὸν αὐτὸν δή φησι τρόπον έχειν χαί έπι των λόγων των έξ δνομάτων. οι γάρ άξύνετοι χαι άνεπιστήμονες τῆς τῶν ὀνομάτων δυνάμεως χαχῶς διαλεγόμενοι παραλογίζονται χαὶ αὐτοὶ διαλεγόμενοι χαὶ ἄλλων ἀχούοντες. δτι 30 ἐλάττω τὰ ὀνόματα τῶν πραγμάτων, xal ἐx τῆς ἐνεργείας ἐνεστι πιστοῦσθαι· πολλά γάρ ούχ ωνόμασται· χαὶ τὰ μὲν πράγματα ἄλλοτε ἄλλα, τά δὲ ὀνόματα τὰ αὐτά. οὐχ ὅτι δὲ διὰ τοῦτο μόνον αί ὁμωνυμίαι λέγει, άλλ' δτι διά τοῦτο ἐξ ἀνάγχης, εἰ χαὶ δι' ἄλλας αἰτίας τινὰς αί ὁμωνυμίαι. η ή μεν όμωνυμία έξ ανάγχης δια τοῦτο πάντως γάρ ό τιθέμενός τινι 35 δνομά τι χρήσεται φωνη χατ' άλλου τινός είρημένη. ή μέντοι πρός τόνδε

13

² µèv om. A 4 απερίληπτα aA: απαράληπτα Ι Eyel a 5 Exel on. A 5. 6 τα μέν, ήγουν οι λόγοι, πεπέρανται. έπει Α 7 σύγχεινται οπ. Α 9 éz πεπερασμένων aA: πεπερασμένον Ι 10 τῶ ἔχτω ΑΙ: ζ a άχροάσεως] χ. εχ. γ corr. I έν τῷ ἕχτψ τῆς Φυσικῆς ἀχρ.] c. 7 p. 238 13 10. 11 πεπεράνθαι 20 γράται AI: γρηται a δè alt. aI: γάρ A scripserim 23 post zal add. oi A 26 τρόπον δή φησιν Α 24 περί (ante τῶν) a¹ 27 post λόγων άσύνετοι a τών add. λεγομένων Α 28 διαλεγόμενοι A: διελεγχόμενοι al 32 ravrá a 35 όνόματι aI 33 altías a: om. I είρημένου a

14 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 1 p. 165+1. 17. 19]

Τ τόνδε όμωνυμία οὐχ ἔστιν ἀναγχαία ἡδύνατο γὰρ ἀλλφ τινὶ χαὶ μὴ τοιούτῷ όμωνύμῷ εἶναι. ὅτι δὲ πεπέρανται τὰ ὀνόματα, ὅῆλον ἔχ τε τοῦ τὰ στοιχεῖα, ῶν ἐν τῆ συνθέσει τὰ ὀνόματα, πεπεράνθαι· τῶν δὲ πεπερασμένων χαὶ ἡ σύνθεσις πεπερασμένη· χαὶ ἔτι ἐχ τοῦ μηδὲ πᾶσαν σύνθεσιν 5 γραμμάτων συλλαβὰς ἢ ὀνόματα ποιεῖν δύνασθαι· αί γὰρ πρὸς τὰ φωνήεντα συμπλοχαί τε χαὶ συνθέσεις αὐτῶν μόναι τοῦτο ποιοῦσι.

p. 165 = 17 Διὰ μέν οῦν ταύτην τὴν αἰτίαν.

Ποίαν αίτίαν; τὴν ἐχ τῶν ὀνομάτων, δηλονότι τὴν ἐχ τῆς ὁμωνυμίας, xaì τὰς μελλούσας λεχθῆναι τῶν λοιπῶν δώδεχα τρόπων. ἔστιν ἐν συλλο-10 γισμοῖς xaì ἐλέγχοις, ὡς εἴρηται, xaì τὸ φαινόμενον xaì τὸ ἀληθές, τὸ μὲν σοφιστιχὸν ὄν τὸ δὲ ἐπιστημονιχόν.

p. 165 * 19 'Επεί δ' έστί τισι μαλλον πρό έργου.

Είπων δτι διά ταύτην την αίτίαν χαι τὰς ἄλλας γίνεται ή ἀπάτη ή σοφιστιχή, προτίθεται εἰπεῖν χαι δι' ην αἰτίαν ἐπιτετήδευται. λέγει τοίνυν 15 ὅτι τινὲς δοχεῖν θέλοντες μᾶλλον ἤπερ είναι σοφοι διὰ τὸ εὐχερῶς χαι ράδίως χαι ἀνιδρωτὶ αὐτοῖς τοῦτο προσγίνεσθαι διὰ πολλοῦ τιθέασι χαι τὸ τοῦ σοφοῦ ἔργον δοχεῖν μᾶλλον ποιεῖν παρὸ ποιεῖν χυρίως. οὐ μόνον γὰρ ἐν τοῖς χατωτάτοις χρόνοις τὸ δοχεῖν μὲν είναι σοφοῖς μὴ είναι δὲ σπουδάζεται, ἀλλὰ χαι ἐν τοῖς πάλαι χρόνοις τὸ τοιοῦτον περισπούδαστον

- 20 ήν τοῖς | σοφισταῖς· ή γὰρ σοφιστική φαινομένη μέν ἐστι σοφία f. 6 οὐκ οὖσα δέ, καὶ ὁ σοφιστής χρηματιστής ἀπὸ φαινομένης σοφίας. δηλοῦσι δὲ τοῦτο Ἱππίαι καὶ Πρωταγόραι καὶ Γοργίαι καὶ Πρόδικοι, ῶν ὁ βουλόμενος τὴν σοφίαν καὶ τὸν πλοῦτον δν ἐκ ταύτης συνήθροισαν μαθεῖν ἐντυγχανέτω τοῖς ὁμωνύμοις τούτων διαλόγοις τοῦ Πλά-25 τωνος. καὶ ὁ σοφώτατος δὲ Σωκράτης ἐν τῷ τοῦ Πλάτωνος Γοργία τοῦ
- θρασυτάτου Πώλου το ἐπηρμένον xal τοῦ Καλλικλέους το ἀμαθὲς διελέγχων ἐπιστημονικῷ λόγῳ xal ταπεινῷ φρονήματι πάντως πιστούμενος τὴν σοφιστικὴν δοκήσει μόνον είναι σοφίαν φησὶ xal οἀκ ἀληθεία xal τὸν σοφιστὴν

¹ άδύνατον γάρ άλλο a¹ 2 δμωνύμω I: δμωνυμίαν a τοῦ &: τῶν Ι 3 ππεράνθαι scripsi: πεπέρανται al 5. 6 μόναι γάρ αί πρός τά φωνήεντα συνθέσεις αὐ-6 τοῦτο ποιοῦσι AI: inv. ord. a 10 ώς εἴρηται (sc. p. 8,7 sq.) post τῶν Α συλλογισμοϊς collocat A 13.14 ή σοφιστική απάτη, λέγει και δι' ην A 16 ανιδρώτι a¹: 18 γρόνοις aKQR: λόγοις 1 cf. p. 6,23 n. εύ νι δι τὶ (sic) Ι 18.19 µt) elvai ôè KQR, omisso & a: om. I 19 σπουδάζοντες a τοῖς—χρόνοις aKQR: τῶ χρόνω Ι 20 μέν om. a 23.24 δν – συνήθροισαν om. A 25 τῶ τοῦ Α τῷ a: compend. supra lineam Ι έν τῷ τοῦ Πλάτωνος Γοργία] cf. c. 18 p. 463 B sqq. 25 τῶ τοῦ Α: χαλλιχλέους 8²: χαλλίχλου 8¹: χαλλιχλέος ΑΙ 26 έπαρμένον a¹ 26. 27 τῷ λόγφ τῷ ἐπιστημονιχῷ διελέγχων a² 27 πάντως om. A 28 soplar A: soplas al άλήθεια Α: άλήθειαν a: άληθείας Ι qaol a

δοχήσει μόνον είναι σοφόν τη δ' άληθεία ασοφον χαί χρηματιστήν, ήγουν γρημάτων ένεχεν άγωνιζόμενον άπο φαινομένης σοφίας. ότι δ' ή σοφιστική φαινομένη έστι σοφία και ού κυρίως, δήλον έκ τοῦ κατά δόχησιν είναι· τα γαρ χατα δόχησιν ου χυρίως· εί γαρ ή δόχησις φαι-5 νομένη έστιν ύπάρξις, ή δε φαινομένη ύπάρξις ού χυρίως έστιν ύπάρξις, χατ' ἐπαναδίπλωσιν τοῦ μείζονος δρου ή άρα δόχησις οὸ χυρίως ἐστί. διὰ τοῦτο ή τε σοφιστική φαινομένη σοφία και ό σοφιστής φαινόμενος σοφός, και τὸ ἔργον τοῦ σοφοῦ (φαινομένου) φαινόμενον καὶ οὐκ ἀληθές. καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ φαινομένης σοφίας έγρηματίζοντο, αχόλουθον ήν πάντως δοχειν μαλλον 10 ποιείν τό τοῦ σοφοῦ ἔργον ἢ ποιείν. ό μέν γάρ ὄντως σοφός ποιεί μαλλον το τοῦ σοφοῦ ἔργον ἢ δοχεῖ· δηλοῖ δὲ ὁ Σωχράτης μηδὲν εἰδέναι πανταχοῦ διαβεβαιούμενος μηδέ σοφόν τι ποιείν χαίτοι πάντα χαὶ λέγων χαλ πράττων απ' άχρας έπιστήμης. οί δε σοφισταλ τούναντίον πάντα γάρ είδέναι διαβεβαιοῦνται· 'οὐδεὶς γὰρ οὐδέπω μέχρι καὶ τήμερον', φησὶν ό 15 Πρωταγόρας, ' αινόν τί με ήρώτησε', μόνον ούχι λέγων ' αὐτὰ ἐχεῖνα παρὰ πάντων έρωτῶμαι άπερ τυγγάνω είδώς'.

p. 165=24 "Εστιδ' ώς εν πρός εν είπειν έργον.

Είπων όποία έστιν ή των σοφιστών σοφία, δτι φαινομένη σοφία, καί όποιον το έργον αύτων, δτι το δοχείν ποιείν το του σοφού έργον, νύν 20 προστίθησι xal τὸ τῶν ἀληθῶν σοφῶν ἔργον. Γνα γὰρ μή τις εἶπη ἡπῶς δε και τίνα τρόπον έρωταν καλώς, ώσαύτως και αποκρίνεσθαι γνόντες ούχ άλωθείημεν τοῖς ἐπιχειροῦσι σοφίζεσθαι;', φησὶ τῶν ἐπιστημόνως ἐρωτώντων χαὶ ἀποχρινομένων τοῦ μὲν ἐρωτῶντός ἐστιν ἔργον τὸ ἀψευδεῖν περὶ τὰς έρωτήσεις και τον αποκρινόμενον έμφανίζειν ψευδόμενον, εί που κακῶς 25 καὶ ψευδῶς ἀποκρίνεται, τοῦ δ' ἀποκρινομένου τὸ ἐμφανίζειν, εἴ που διαψεύδεται ό έρωτῶν. καὶ τὸ μὲν ἐμφανίζειν τὸν ψευδόμενον, δπερ ἐστίν έργον τοῦ ἀποχρινομένου, ἐν τῷ δύνασθαι ὑπέχειν λόγον ἐστίν· ὁ γὰρ είδώς, είτε πολλαχῶς είτε μοναγῶς τὰ πράγματα λέγεται, τὸν ἐρωτῶντά τι τῶν πολλαχῶς ὡς μοναχῶς λεγόμενον οὐ συγχωρήσει τοῦτον ἀπατῆσαί 30 τε καί σοφίσασθαι. το δε άψευδείν εν τῷ λαμβάνειν, δ έστι τοῦ έρωτῶντος. ὁ γὰρ δυνάμενος χαλῶς ἐρωτῶν οὐδέποτε πρότασιν ἐρωτήσει άφ' ής συμβήσεται τὰ ἐναντία λέγειν ἑαυτῷ· ὡς γὰρ ἐρωτῶν χαλῶς οὐ δι' έαυτον δείχνυσι ταναντία συμβαίνειν, ώς είδως έρωταν αναμαρτήτως, άλλά διά τον άποχρινόμενον.

15

² post χρημάτων add. έρῶντα· χαὶ τούτων Α άγωνιζόμενος a 8 pairopérou add. v zal prius AI: eotiv a 10 7 doxeiv I σοφιστής a1 12 ποιών Α 14. 15 δ Πρωταγόρας] immo δ Γοργίας, 14 βεβαίοῦνται a μέχρι A: om. al qui c. 2 p. 448 A dicit xal λέγω ότι ούδείς μέ πω ήρωτηχε χαινόν ούδεν πολλών έτων 15 περί a¹ 17 έργον om. A 18 σοφιστών AI: σοφιστιχών a 23 έργον έστι A 24 εί που a²A: είπερ a¹I 25 post άποχρίνεται add. άποχρινόμενος aI: om. A 29 ພໍຣ μοναχώς om. a¹ λεγομένων a 30 τε I: om. a δ I: om. a 33 τά έναντία a άναμαρτήτως α: άναμάρτητα Ι

p. 165 * 24 "Εστιδ' ώς εν πρός εν.

^αΙνα συνελών εἴπω ὡς Ἐν πρὸς Ἐν τὰ ἀμφοτέρων ἔργα, τοῦ μὲν καλῶς ἐρωτῶντος ἔργον ἐστὶ τὸ λαμβάνειν προτάσεις κυρίας καὶ μὴ ἀμφιβόλους, τοῦ δέ γε ἀποκρινομένου ἔργον ἐστὶ τὸ δύνασθαι τὸν ἐρωτῶντα 5 ἐλέγχειν ψευδόμενον· τὸ δὲ δύνασθαι τὸν ψευδόμενον ἐλέγχειν γίνεται παρὰ τὸ εἰδέναι τά τε ὁμώνυμα καὶ ἀμφίβολα καὶ τάλλα δι' ὧν ἀπατᾶν πειρᾶται ὁ ἐρωτῶν. ἢ τοίνυν τὸ Ἐν πρὸς Ἐν οῦτω νοητέον ἢ καὶ οῦτως ὀφείλει νοεῖσθαι· ὅτι ἐπειδή με ἐρωτᾶν βούλει, γίνωσκε ὅτι, εἰ θέλεις μὴ παρατραπῆναι, ἐρώτα καλῶς καὶ ἀληθῶς, ὅπερ ἐστὶν ἔργον τοῦ ἐπιστη-10 μόνως ἐρωτῶντος, καὶ σπούδαζε τὸν ψευδόμενον ἐλέγχειν δι' ὧν εἴπομεν, ὅπερ ἐστὶν οἰκεῖον ἔργον τοῦ ἐπιστημόνως ἀποκρινομένου. ἢ τοίνυν κατὰ τὸ πρῶτον νοητέον τὸ Ἐν πρὸς Ἐν ἢ κατὰ τὸ δεύτερον· † σψζει γὰρ καὶ ἐπὶ τούτου· δύο γάρ τινα εἶπε, τό τε πῶς δεῖ ἀποκρίνεσθαι | καὶ τὸ ἐρωτᾶν. f. 7· Γαῦτα δὴ εἰπὼν ὑπομιμνήσκει ἡμᾶς ὧν ἔδειξε· καὶ γὰρ ὅτι ἔστι

- 15 τοιοῦτον εἶδος λόγων, ὅπερ οἱ σοφισταὶ διώχουσιν, συνέστησεν ἐν οἰς xaì τὴν ὁμωνυμίαν παρέθετο, προσθεὶς xaì τὴν aἰτίαν δι' ῆν ἐφίενται τῆς τοιαύτης τῶν λόγων δυνάμεως ὡς εὐχεροῦς xaì ῥαδίας, xaὶ ὅτι ἡ τοιαύτη δύναμις τῆς ἔριδος ποιεῖ τὸν φαινόμενον σοφόν, δι' οὐ τυγχάνουσιν οἱ σοφιστάὶ τὴν προαίρεσιν ἔχοντες. συνίστησι δὲ τρόπον τινὰ διὰ τούτων
- 20 ό 'Αριστοτέλης ὅτι ἀναγχαϊόν ἐστι τῷ φιλοσόφψ χατ' ἀλήθειαν χαὶ ἐπιστημονιχῶς χαὶ τοῦτο εἰδέναι τὸ εἶδος τῶν λόγων τὸ παρὰ τοῖς σοφισταῖς σπουδαζόμενον. πῶς γὰρ τὸ ἀγνοούμενον ἐλεγχόμενον ἔσται; ἀλλὰ δῆλον ὅτι τὸ γινωσχόμενον. εἰ γὰρ ή ἀπειρία χαὶ ή ἄγνοια τῶν τοιούτων λόγων τῆς φαντασίας αἰτία, δῆλον ὡς ή γνῶσις αὐτῶν ἅμα τῆ γνώσει χαὶ ἐλεγχός
- 25 έστι. ταῦτα δείξας ἐπὶ τούτοις προτίθεται εἰπεῖν περὶ οὖ ἡ προχειμένη πραγματεία· ἔστι δὲ περὶ τῶν σοφιστιχῶν ἐλέγχων, πῶς τε γίνονται xaὶ διὰ τίνων.

p. 165=34 Πόσα δέ έστιν είδη τῶν λόγων τῶν σοφιστιχῶν.

Είσβαλλει νῶν εἰς τὴν τῶν σοφιστιχῶν ἐλέγχων διδασχαλίαν, χαὶ ζητεῖ 30 πρότερον πόσα εἰσὶν εἴδη τῶν λόγων τῆς σοφιστιχῆς χαὶ ἐχ πόσων σύνεστηχε τὸ σοφιστεύειν. τὸ δὲ πόσα ἐστὶν εἴδη τῶν λόγων χαὶ ἐχ πόσων τὸν ἀριθμὸν ἢ ἐχ παραλλήλου χεῖται, ἢ τὸ μὲν πόσα ἀντὶ

2 συνελόντα δ' είπειν ώς έν πρός έν έστι τά Α 3 et 4 épyov ésti om. A xuplas A: χυρίους α: χοινάς Ι 6 τὰ άλλα a 7 το έν πρός έν om. Α 7. 8 xai et opelles νοείσθαι. ότι οm. Α 8 their a^1 : eig superson, sequens μ in ras. A^1 12 an áp-13 τούτου Ι: τούτοις a μόζει? δει I: δή a 14 δέ a²: om. A ήμιν a' Egti 15 τοιούτων aA Arist.: τοιούτων I (f, pr. B) τι Arist. (τι om. C) δπερ ΑΙ: δπως 2 20. 21 έπιστημονιχώς Α: έπιστημονιχώ Ι: έπιστημοσυνέστηχεν a έν om. A 22 post άγνοούμενον add. xαì a γίαν a 25 τούτου Α 28 dé I: TE a 29 την των in ras., ut videtur, A¹ 30 των λόγων om. A 32 των αριθμών A(i)

τοῦ 'τίνα εἰσὶ τὰ εἶδη τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων', ἄπερ εἰσὶ δύο, τὰ παρὰ τὴν λέξιν καὶ τὰ ἔξω τῆς λέξεως, τὸ ἐκ πόσων δὲ ἀντὶ τοῦ 'πόσα μέρη ἑνὸς ἑκάστου τῶν τοιούτων εἰδῶν'· μέρη γὰρ τῶν εἰδῶν τὰς ὑποδιαιρέσεις τῶν εἰδῶν λέγει. δύναται τὸ καὶ πόσα μέρη τῆς πραγματείας 5 τυγχ άνει λέγειν ὡς ἴσον τῷ 'καὶ πόσων οἱ σοφισταὶ στοχάζονται'· οἰ γὰρ μόνον τοῦ ἐλέγχειν δοκεῖν ἀλλὰ καὶ ἄλλων τινῶν, ἀ μετ' ὀλίγον ἐρεῖ. δύναμιν δὲ λέγει τὴν σοφιστικήν, ἤτοι ὅτι μὴ τέχνη μηδ' ἐπιστήμη· περὶ τάληθῆ γὰρ ἐκείνων ἑκατέρα, ἤ τε τέχνη ''ἕξις οἶσα μετὰ λόγου ἀληθοῦς ποιητική'' καὶ ἡ ἐπιστήμη ἕξις ἀποδεικτικὴ περὶ τὸ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχον· ἦ 10 τέχνην εἶπε τὴν σοφιστικὴν χοινῶς καὶ γενικῶς, ἤτοι δυνάμει· λέγει γὰρ αὐτὴν καὶ τέχνην κοινότερον χρώμενος τῷ τῆς τέγνης ὀνόματι.

p. 165=38 "Εστι δή τῶν ἐν τῷ διαλέγεσθαι λόγων τέσσαρα γένη.

Κοινοποιείται πρότερον πάντα τα τῶν συλλογισμῶν είδη και ἀπαριθμειται αύτά, και τότε το περί ου ό λόγος έστιν αύτω είδος του συλλο-15 γισμοῦ ἀναλεξάμενος τὴν περὶ αὐτοῦ ποιεῖται διδασχαλίαν. ἀπορῆσαι δὲ άξιον, πῶς εἰπὼν τῶν ἐν τῷ διαλέγεσθαι λόγων εἶναι τέτταρα γένη έπήνεγκε τοὺς διδασκαλικοὺς λόγους προηγουμένως, οἶτινές εἰσιν ἀποδεικτικοί. ού γάρ οί άποδεικτικοί λόγοι έξ ένδόξων είσιν, ούτε έκ τῶν πασι δοχούντων ούτε έχ των τοις πλείστοις ούτε έχ των τοις σοφοις, η 20 τῶν πᾶσι δοχούντων σοφοῖς η τῶν τοῖς πλείστοις η τῶν (τοῖς) μάλιστα γνωρίμοις χατά φιλοσοφίαν, ούδε περί παντός τοῦ προχειμένου συλλογίζονται. τὸ γὰρ ἐχ τούτων συλλογίζεσθαι, ὡς ἡ πρόθεσις τῆς διαλεχτιχῆς σημαίνει, ούχ έστιν αποδείξεως χαι αποδειχτιχοῦ λόγου αλλά τῆς διαλεχτιχῆς. η ληπτέον έπι τοῦ συλλογίζεσθαι νῦν τὸ διαλέγεσθαι· ὁ γὰρ ἀποδειχνύων οὐ 25 διαλέγεται άλλὰ συλλογίζεται, χαθάπερ ἐπὶ γεωμετρίας ἔγει χαὶ ἄλλων τινών. θεις δε τίνα τα τέσσαρα γένη λέγει και την πρός άλληλα τούτων διά συντόμου λόγου διδάσχει διαφοράν, διδασχαλιχοί μέν φάσχων είσιν οί έχ τῶν οίχείων ἀρχῶν ἑχάστου μαθήματος γινόμενοι ἀλλ' οὐχ οί έχ τῶν δοχούντων τῷ ἀποχρινομένω, ἦγουν ἀποδειχτιχοί μέν είσι συλλο-30 γισμοί, οίον φέρε είπειν έπι αριθμοῦ οί δια ποσοῦ διωρισμένου συλλογιζόμενοι και γεωμετρικοί οί διά ποσοῦ συνεχοῦς και άπλῶς ἕκαστος ἐξ οἰκείας έπιστήμης xal τοῦ οἰχείου ὑποχειμένου τὰς ἀργὰς ἔγων, xal ἀποδειχτιχὸς

1 post είδη add. των λόγων, και έκ πόσων τὸν ἀριθμὸν, ἢ τὸ μέν πόσα ἀντὶ τοῦ πόσα είδη
 4 τὸ xal AI: inv. ord. a
 5 στοχάζονται in ras., ut videtur, A¹

 ἐρεῖ] c. 3 p. 165 b 12 sq.
 7 δύναμιν (δ ex v corr.) I: δύναται a
 al: om. A 6 ð superscr. I λέγει scripsi: λέγειν al 8. 9 Εξις χτλ.] Eth. Nic. VI 4 p. 1140=10 et 1139=31 10 80νάμει Ι: δύναμιν a 13.14 άπαριθμεϊται αὐτά ΑΙ: άπαριθμεϊ ταυτά a 14 τò om. A δ 15 αναλεξάμενος Α: αναδεξάμενος al λόγος ioriv aA: inv. ord. I αύτοῦ είδους Α 17. 18 οι αποδειχτιχοί εί άπορήσαι AS: άπορίας Ι: άπορεῖν a 16 τέσσαρα aA 18 ante if add. oox A 20 η alterum A: xαl al τοῖς alt. addidi cf. Top. I 1 γὰρ Α p. 100b23 21 γνωρίμοις scripsi: γνωρίμων aAI συλλογίζονται—σημαίνει (22) om. a¹ 24 ληπτέον ούν οπ. η Α 26 τίνα λέγει τέσσαρα γένη Α 27 diagopàv ante dià 29 / your I: of de a collocat A 31 ex the A

Comment. Arist. II S [Alexander] in Sophisticos elenchos.

ό ούτω xal ex τοιούτων συλλογιζόμενος, ούχ ex των του αποχρινομένου δοξών. αίτιον δε τούτου το τον μανθάνοντα πιστεύειν, δ γίνεται, | δταν έχ τῶν οἰχείων ἀργῶν τοῦ πράγματος ὁ διδάσχων ἀχολού- Γ. 7. θους έγη τούς οίκείους λόγους. ού γάρ αν μάθοι τις τά δεύτερα μή περί 5 τῶν πρώτων πεπεισμένος. διαλεχτιχοί δέ είσι συλλογισμοί οί έχ τῶν ένδόξων συλλογιστιχοί άντιφάσεως. ἀεὶ γὰρ ὁ διαλεχτιχὸς τὴν ἀντίφασιν πειράται συλλογίζεσθαι τοῦ προβλήματος, xal γυμναστικός τις ῶν έπ' άμφότερα έγχειρει δι' ένδόξων και τῶν ἀντικειμένων ἐστι συλλογιστικός. τρίτον φησίν είναι τον πειραστικόν συλλογισμόν, δς έστι καί 10 αὐτὸς διαλεχτιχός μέρος γάρ τοῦ διαλεχτιχοῦ. διαφέρει δὲ τοσοῦτον έχείνου, δτι μή έστιν έχ των άπλως ένδόξων άλλα χαί έχ των δοχούντων τῷ ἀποχρινομένψ περί οῦ προσποιεῖται τὴν ἐπιστήμην έχειν. τούτω γάρ διαφέρει, ώς εἴρηται, δ πειραστικός τοῦ διαλεκτικοῦ χαίτοι χαὶ αὐτὸς διαλεχτιχὸς ών, τῷ τὸν διαλεχτιχὸν ἐχ τῶν άπλῶς 15 ένδόξων συλλογίζεσθαι, άπερ έστι τα δοχούντα πάσιν η τοις πλείστοις η τοῖς σοφοῖς, τὸν δὲ πειραστικὸν καὶ ἐκ τῶν άπλῶς ἐνδόξων καὶ ἐκ τῶν δοχούντων πασι τοῖς προσποιουμένοις είδέναι την ἐπιστήμην ἐχείνην χαθ ήν ή πειρα γίνεται, α χαι αὐτὰ ἐνδοξα, εἰ χαι μή άπλῶς, ἀλλὰ χατὰ την επιστήμην εχείνην. τα γαρ εν ταῖς ψευδογραφίαις ταῖς χατά την 20 γεωμετρίαν λαμβανόμενα ούχ έχ τῶν δοχούντων πᾶσίν εἰσιν ἀλλ' ἐχ τῶν τοῖς γεωμέτραις, τῶν ἀναγχαίων παρ' αὐτῶν ἐχείνων τῶν γεωμετριχῶν γινώσχεσθαι. γράφεται δε έν τισι και άναγκαῖον διά τοῦ ο μικροῦ, καί είη αν έλλειπτικόν ώς έξωθεν λαμβάνεσθαι το 'ών την έπιστήμην έγειν άναγχαῖον τῷ προσποιουμένω είδέναι'. Εν τισι μέντοι άντιγράφοις οὐ τέτ-25 ταρα γένη άλλα τρία φέρεται, έπει τοῦ πειραστικοῦ δοχεῖ ὡς μέρους τοῦ διαλεκτικού μνημονεύειν προελθών. πολύ δε και το της πειραστικης είδος παρά Πλάτωνι έστιν εύρειν έν τε τῷ Εύθύφρονι χαι έν απασι σχεδόν αὐτοῦ τοῖς διαλόγοις. μνημονεύει δὲ τῶν πειραστιχῶν χαὶ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Τοπιχών, ένθα διέξεισι πρός τίνα χρήσιμός έστιν ή διαλεχτιχή εχείνο γάρ 30 ήνίξατο διά τοῦ δν τρόπον δέ, διώρισται έν έτέροις. έριστιχούς δέ λέγει είναι τοὺς ἐχ τῶν φαινομένων μὲν ἐνδόξων μὴ ὄντων δὲ

² αίτία δε τούτου α: τούτου δε αίτία Α 4 έχη C: έχει al δύο Ι: β a 5 τῶν ວນ໌ 00 prius Cv: τοῦ al πεπισμένος a 4.5 δύο – α΄ Ι: β–α a 7 τού α I: αa προβλήματος πειράται συλλογίζεσθαι Α τις om. A 8 έπ' om. A έπιγειρεί διά των ένδόξων A 9 post τρίτον add. δè A 12 post où add. oùtoc A 16 post ένδόξων 15.16 συλλογίζεσθαι — σοφοίς iterata expunxit I 18.19 xa? -- éxelvyv om. a1 19 thv alterum om. a 20 elouv a²AI: 7 a¹ άλλ' KQR: άλλὰ xai (ut vs. 11) aAI 21 yewμετρῶν Α 22 γράφεται a³I: γίνεται a¹ έν τισι] velut Arist. codd. BC μιχρόν a¹ 23 έλληπτιχόν a 24-26 έν τισι τρία φέρεται. δτι προελθών δοχεί μνημονεύειν του πειραστιχοῦ, ὡς μέρους τοῦ διαλεχτιχοῦ Α 24. 25 réosapa a 25 pépous scripsi: μέρη Ι: μέρος a 26 προελθών] p. 165 b10 27 παρά KQ: περί al: deletum A πλάτωνι Α: πλάτωνα al έστιν om. a': post εύρειν add. a² αύτου σχεδόν Α 29 τοπιχών aKQR: τόπων Ι 28. 29 έν τῷ πρώτφ τῶν Τοπικῶν] c. 2 p. 101 * 36 sq. 31 elvai om. A uiv om. A Arist.

(ούτοι δέ είσιν οί το σχημα έχοντες ύγιές) και τοὺς φαινομένους συλλογισμούς· ούτοι δε πάλιν εἰσιν οί κατά το σχημα ήμαρτημένοι. ἀγωνιστικοὺς δε και ἐριστικοὺς τοὺς αὐτοὺς λέγει. περι μεν οὖν τῶν ἄλλων, φησί, τῶν διδασκαλικῶν και ἀποδεικτικῶν λόγων, ἐν τοῖς 'Υστέροις εἴρηται 5 ἀναλυκτικοῖς, περι δε τῶν διαλεκτικῶν και ἐριστικῶν νῦν λεκτέον.

p. 165 12 Πρώτον δη ληπτέον πόσων στοχάζονται οί έν τοῖς λόγοις άγωνιζόμενοι.

Είπών διαλαβείν πόσα τε είδη έστι των σοφιστικών συλλογισμών και πόσα 10 ένος έκάστου των είδων μέρη και περί των συμβαλλομένων είς την παρούσαν πραγματείαν, νῦν ἄρχεται τὴν ἐπαγγελίαν πληροῦν. xal πρῶτον ἐχτίθησι πόσων στοχάζονται οί έν τοῖς λόγοις ἀγωνιζόμενοι, τουτέστιν οί σοφισταί, χαὶ φησὶ πέντε εἶναι ταῦτα τὸν ἀριθμὸν ὡν στογάζονται, έλεγχον, ψεῦδος, παράδοξον, σολοιχισμόν χαί τὸ ποιῆσαι ἀδο-15 λεσχείν τον προσδιαλεγόμενον. τί δε τούτων ξχαστόν έστι, προϊόντες μαθησόμεθα. τί δέ έστι τὸ ποιησαι ἀδολεσγεῖν τὸν προσδιαλεγόμενον, διά τοῦ ἐπαγομένου δηλοῖ· ἐφερμηνευτικόν γάρ ἐστι τοῦ τί ποτ' έστι τὸ ἀδολεσγεῖν τὸ πολλάχις ἀναγχάζεσθαι τὸ αὐτὸ λέγειν. μήποτε δέ, ἐπεὶ μὴ ἀληθῶς λέγουσιν οἱ σοφισταί, τῷ μὴ ἐπιγειρεῖν ἐξ 20 ένδόξων άλλ' έχ φαινομένων ένδόξων, διά τοῦτο χαί τὸ στογάζονται είρηχεν. άλλα περί τούτων μέν, τί ποτέ έστιν ξχαστον, τα δοχούντα ρηθήσεται, δταν και αύτος περί τούτων διέξεισι. το δε η το μη ον άλλά τό φαινόμενον ξχαστον είναι τούτων τοιοῦτόν ἐστιν· ἀπαριθμησάμενος γαρ τίνων οί σοφισταί στοχάζονται, λέγει δτι έχαστον τούτων τῶν 25 παρ' αύτῶν στοχαζομένων οὐχ ἔστιν ἀληθῶς ὄν ἀλλὰ φαινόμενον. ἔστι δὲ ή λέξις οῦτως. τὸ ἕχαστον τούτων μή είναι ον άλλά φαινόμενον. οὖτε γάρ άληθώς δειχνύουσι ψευδόμενον τον άποχρινόμενον, άλλα φαινομένως, ούτε σο λοιχίζοντα τον δοχοῦντα σολοιχίζειν. ἐν γὰρ τῆ ἐρωτήσει τῆ ʿάρα δ 1.8" λέγεις είναι, έστι τοῦτο; λέγεις είναι Σωχράτην· ἔστιν ἄρα Σωχράτην' οὐχ 30 άληθής έστι τοῦτο σολοιχισμός άλλὰ φαινόμενος. τὸ δὲ η τὸ μὴ ὄν άλλά τό φαινόμενον έστι χαί ούτως έχλαβειν, ώς εί έλεγεν ή ώς είναι τοῦτο τῆς δοχούσης ἀπορίας τοῦ πῶς ἐλέγχουσιν οἱ σοφισταὶ λυτιχόν, εἰ

καὶ ψεύδους καὶ ἐλέγχου καὶ τῶν τοιούτων στοχάζονται, ἀλλ' ἕκαστον τούτων μὴ ὄν ἐστι καὶ φαινόμενον· οὕτε γὰρ ὁ ἔλεγχος ἀληθής ἐστιν

2*

Digitized by Google

^{1. 2} ύγιές. φαινόμενοι δε οί κατά Α 2 slow om. a¹ 2. 3 άγωνιστικολ - έριστι-3 λέγει om. a¹ 9 είπων] c. 1 p. 165=34-37 zol a¹ σοφιστιχών Α: 14 έλεγγος - σολοικισμός Α τό ποιήσαι AI: πεποιήσαι a1: ποιήσαι a2 om. al 15 προϊόντες] p. 165 18 sq. 16 άδολεσγήσαι I Arist. 19 fort. έλέγγουσιν 20 tò 0m. a¹ 23 τοιούτόν Ι: τοιούτων a 25 αύτων scripsi: αύτου al 27 deixvusi a 29 σωχράτης (post ápa) a¹ 31 άλλως Α ώς άνεί Α 32 λυτικόν post τούτο collocat A 34 egtiv om. A

20 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 3.4 p. 165b12. 23]

έλεγχος, ούτε μήν ό σολοιχισμός σολοιχισμός, ούτε τῶν ἀλλων οὐδὲν τοιοῦτον οἶον xaì φαίνεται. ἀληθής μὲν γὰρ ἕλεγχος ὁ τὴν ἀντίφασιν τοῦ συμπεράσματος xaì μίαν τῶν προτάσεων λαβών xaì ἀνελών τι τῶν xειμένων· ὁ δὲ λέγων ʿǎρʾ ἔστι σιγῶντα λέγειν; οὖ· τί δέ, ὅταν ξύλα xaì 5 λίθους λέγης, οὐ σιγῶντα λέγεις; ἔστιν ἀρα σιγῶντα λέγειν' οὐx ἐλέγχει· διττὸν γάρ ἐστι τὸ σιγῶντα. ὅτι δὲ ἢ τὸ μὴ ὄν ἀλλὰ τὸ φαινόμενον ἕχαστον εἰναι τούτων οῦτως εἰρηχεν ὡς εἰπομεν, ὅῆλον xaì αὐτὸς πεποίηχε διὰ τοῦ μάλιστα μὲν γὰρ προαιροῦνται φαίνεσθαι ἐλέγχόντες xaì τῶν ἑξῆς. ἔφη δέ τις xaì οῦτως ἑρμηνεύεσθαι τὸ ῥητόν, ὅτι 10 τὸ πειρᾶσθαι ἐλέγχειν τὸν σοφιστὴν οὐχ ἔστι μὴ ὄν τοιοῦτον ὡς τὸ τῷ ἀληθεία xaì τῷ φαινομένφ, οἶον τὸ μηδαμῷ μηδαμῶς δοχοῦν, ἀλλὰ μὴ ὄν ὅσον xaθ' ἑαυτό, ὄν δὲ ὅσον χατὰ τὸν δοξάζοντα xaì διὰ τοῦτο φαινόμενον.

p. 165 b 23 Τρόποι δ' είσι τοῦ μέν ἐλέγχειν δύο.

- 15 Νῦν προτίθεται λέγειν περὶ τῶν τρόπων τῶν παραλογισμῶν. δέκα δὲ καὶ τριῶν αἰτῶν ὄντων δύο τρόπους αἰτῶν εἶναί φησιν. εἶη δ' ἀν ἀντὶ τοῦ εἴδους τὸν τρόπον παραλαμβάνων, καὶ ἐστι τρόπον τινὰ λέγων οῦτως, δτι εἴδη τῶν σοφιστικῶν ἐνοχλήσεών εἰσι δύο, καὶ τὸ μὲν ἕν τῶν εἰδῶν ἕξ τρόπους περιέχει, τοὺς παρὰ τὴν λέξιν λεγομένους, τὸ δὲ ἕτερον ἑπτά,
- 20 οδς έξω χαλεῖ τῆς λέξεως. εἰσὶ δὲ οἱ παρὰ τὴν λέξιν ποιοῦντες τὴν φαντασίαν όμωνυμία, ἀμφιβολία, σύνθεσις, διαίρεσις, προσφδία, σχῆμα λέξεως. οἱ δ' ἔξω τῆς λέξεως εἶς μὲν ὁ παρὰ τὸ συμβεβηχός, δεύτερος δὲ ὁ παρὰ τὸ ἀπλῶς ἢ μὴ ἀπλῶς ἀλλὰ πῇ ἢ ποῦ ἦ ποτὲ ἢ πρός τι λέγεσθαι χαὶ μὴ χυρίως προσαγορευόμενος, τρίτος δὲ ὁ παρὰ
- 25 τὴν τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν, τέταρτος ὁ παρὰ τὸ ἑπόμενον, πέμπτος ὁ παρὰ τὸ ἐν ἀρχῆ αἰτεῖσθαι, ἕκτος ὁ τὸ μὴ αἴτιον ὡς αἴτιον τιθείς, ἕβδομος ὁ παρὰ τὸ τὰ πλείω ἐρωτήματα ἐν ποιεῖν. ἐπεὶ δὲ ἡ τῶν ὄντων ἀνωτάτη διαίρεσις εἰς φωνάς ἐστι καὶ πράγματα καὶ τούτων τὰ μέν εἰσι λεκτὰ τὰ δὲ τυγχάνοντα, λεκτὰ μὲν αἱ φωναί, τυγχάνοντα δὲ τὰ πράγματα, καὶ ἡ 30 τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων διαίρεσις τὴν πρώτην ἔχει διαίρεσιν ἢ περὶ φωνὰς
- η περί πράγματα· έχάτερον δε τούτων είς πλεῖστα διαιρεῖται. xal εἰ μεν περί φωνάς, περί ταύτας έσονται οἱ παρά την λέξιν εξ τῶν σοφισμάτων τρόποι· εἰ δε περί πράγματα, οἱ τῶν ἔξω τῆς λέξεως λοιποὶ ἑπτὰ τρόποι.

¹ ούτε μην δ σολ. σολ. om. A post alterum quoque oore add. unv al: om. AKQR 2 άληθῶς Α 4 ου - λέγειν (5) om. a¹A 5 ού σιγώντα λέγεις om. a³ έλέγχη a 6 σιγώντα ΑΙ: σιγάν a post σιγῶντα delevit λέγειν Ι or AKQR: 7 Εχαστον είναι Arist.: Εχαστον έστι αΑ: έστιν Εχαστόν έστι (compend.) Ι τò al 8 γάρ προαιρούντος Ι 12 δόξαντα Α 14 post eloi add. 7γ ouv elon a² om.a έλέγχου a1(T) 15 έκτίθεται τούς τρόπους Α 16 αὐτῶν prius om. A elvai 17 τόν A: om. aI om. A av om. al παραλαβών Α xai - outers al: ωσπερ εί έλεγεν Α 18 žv om. a¹ 21. 22 σύνθεσις — σχήμα λέξεως al: xai τά λοιπά & αύτὸς λέγει Α 23 de AKQR: om. al post µh add. tò a 27 ανωτάτη α: ανατάτω Ι

πρώτον μέν οὖν λεκτέον περί τῶν παρά τὴν λέξιν σοφιστικῶν τρόπων, ὅστερον δὲ περί τῶν ἔξω τῆς λέξεως. ἀνάγκη τοίνον τὰ παρὰ τὴν λέξιν σοφίσματα περί φωνὰς ὅντα ἢ ἐκ τῶν κατ' αὐτὰς είναι ἢ ἐκ τῶν περί αὐτάς. καὶ εἰ μὲν ἐκ τῶν κατ' αὐτάς, ἢ ἐκ τῶν άπλῶν διάφορα 5 πράγματα περιεχουσῶν, καὶ γίνεται τὸ πρῶτον είδος τῶν εἰρημένων παραλογισμῶν τὸ κατὰ τὴν ὁμωνομίαν, ἢ ἐκ τῶν συνθέτων φωνῶν ὁμοιοτρόπως διάφορα πράγματα περιεχουσῶν, καὶ ἀποτελεῖται τὸ δεύτερον είδος τὸ κατὰ τὴν ἀμφιβολίαν. τέσσαρες δέ εἰσι τρόποι ἐξ ῶν τὰ δύο ταῦτα συνίστασθαι εἴωθε. πρῶτος μὲν ὅταν ὁ λόγος ἢ τοὖνομα πλείω σημαίνῃ, δς 10 καὶ κοινός ἐστιν ἀμφοῖν ἐπ' ἴσης, ὡς μαθησόμεθα. δεύτερος δὲ ὅταν εἰωθότες ῶμεν οῦτω λέγειν· τί δέ ἐστι τὸ εἰωθότες ῶμεν οῦτω λέγειν, ὅτε τὴν λέξιν ἐπισκεψόμεθα, δηλοποιηθήσεται· πλὴν καὶ οῦτος κοινός ἐστιν ἀμφοῖν, ὡς καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ. τρίτος δὲ ὅταν τὸ συντεθὲν πλείω σημαίνῃ, κεχωρισμένον δὲ άπλοῦν ἐστιν, δς τρόπος ἴδιός ἐστι 15 τοῦ κατὰ ἀμφιβολίαν μόνου. τέταρτος δὲ ὁ ἀντιστρόφως τούτφ ἔχων, ἡνίκα

- τό μέν σύνθετον έν σημαίνει | τὸ δ' άπλοῦν πολλά. [ἀλλ' ὅπερ ἐλέγομεν] f. 8ν η γοῦν, ὡς ἄνωθεν ἐλέγετο, τὰς άπλᾶς φωνὰς διατηρεῖ τις διάφορα δὲ πράγματα περιεχούσας, καὶ ποιεῖ τοὺς εἰρημένους δύο τρόπους τῶν σοφισμάτων η τὰς άπλᾶς συντίθησι καί τι ἑπόμενον ἐκ τῆς συνθέσεως τῆς ὅλης φωνῆς λαμβάνει, 20 καὶ ποιεῖ τὸ κατὰ σύνθεσιν τρίτον εἰδος τῶν ἐν λέξει, ἡ ἀντιστρόφως τούτψ, καὶ ποιεῖ τὸ κατὰ τὴν διαίρεσιν. ἀλλ' ἐκ μὲν τῶν κατ' αὐτὰς τὰς λέξεις σοφιστικῶν τρόπων ταῦτα συνίστανται τὰ σοφίσματα. ἐκ δὲ τῶν περὶ αὐτὰς ἕτερα δύο συνίστανται. ἡ γὰρ παρὰ τὸν τόνον ἢ καὶ τὸ πνεῦμα,
- xal ποιεῖ τὸ παρὰ τὴν προσφδίαν, ἢ παρὰ τὴν ποιὰν σχέσιν τοῦ σχημα-25 τισμοῦ τῆς λέξεως, xal ποιεῖ τὸ παρὰ τὸ σχῆμα xaλούμενον εἰδος τῆς λέξεως. xal οῦτοι μὲν οἱ ἐx τῶν λεxτῶν τρόποι ἕξ. πῶς δὲ xal δθεν ἕxaστος τούτων συνίσταται, παραxaτιόντες ἐροῦμεν xal διὰ παραδειγμάτων τὸ σxοτεινὸν τοῦ λόγου διαφωτίσομεν.

p. 165 b 27 Τούτου δè πίστις ή τε διά της έπαγωγης.

30 ^{*}Εφησεν ἐν τοῖς ἀνω ὅτι ἕξ εἰσι μόνοι τρόποι τῶν παρὰ τὴν λέξιν σοφισμάτων, οἰδεἰς ἕτερος, καὶ τὸν ἑαυτοῦ λόγον πιστούμενος τὸν ὅτι οὖτε πλείους εἰσὶν οὖτοι τῶν ἕξ λέγοντα οὖτε ἐλάττους φησί· πίστις δὲ τοῦ ἕξ εἶναι αὐτοὺς καὶ μὴ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ὑπερβαίνειν ἢ τε ἐπαγωγή, ἢτις παρ' ἐμοῦ ὅστερον ἐπαχθήσεται, ἐχτιθεῖσα τοὺς παρὰ τὴν λέξιν σοφισμοὺς 35 καὶ πῶν δ ἀν εἴη ἕτερον σόφισμα γινόμενον ἐχ τῆς λέξεως εἰς τούτους

4 άπλῶν scripsi: άπλῶς aAI 5 περιεγουσών] περιε in ras. A άδιάφορα Ι 8 τὴν δι' ῶν Α post δύο add. είδη A om. A 9 πρῶτα Α σημαίνει a 10 pn 8/-Geral in ras. A1 μαθησόμεθα] p. 28,4 sq. δεύτερον Α 12 έπισκεψόμεθα a: έπι-16 σημαίνει a: σημαίνη AI σχεπτόμεθα Ι 14 σημαίνει a τὸ δ' ἀπλοῦν πολλά Α: άλλ' δπερ έλέγομεν (έλεγεν a) aAI: om. KQR 17 ήγουν a om.aI άπλῶς a ðè om. a 18 ποιείται a **19 άπλῶς a** φωνής οπ. Α 24 thy prius AI: 0m. a σχέσιν aI: λέξιν Α 25 είδος al: σγήμα A 32 είσιν ούτοι I: inv. ord. a

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 4 p.165b27]

άνάγουσα, χαί ό συλλογισμός, άν τε ληφθή τις έτερος. έτερος δέ λέγει τοὺς προσυλλογισμοὺς ἑχατέρας τῶν προτάσεων τοῦ παρ' αὐτοῦ τιθεμένου συλλογισμοῦ. καὶ αὐτὸς οὐτος ὁ προσεχῶς τοῖς λεγομένοις παρ' αύτοῦ τούτου τιθέμενος, εί και άσαφῶς και οίον είπειν αινιγματωδῶς. πῶς 5 δε ταῦτα ἔγει, λεκτέον τοῦ σαφοῦς ἕνεκα. ὁ συλλογισμός ἐν πρώτψ σγήματι γίνεται και πρώτω τρόπω τοῦ πρώτου σχήματος. όμοίως και έκάτερος προσυλλογισμός έχατέρας προτάσεως. έγει δ' δ συλλογισμός ούτως, ώς χαι Γαληνός φησι· τα παρά την λέξιν σοφίσματα γίνεται παρά το μή τα αύτα τοις αὐτοῖς ὀνόμασι καὶ λόγοις δηλοῦσθαι· πάντα τὰ μὴ τὰ αὐτὰ τοῖς αὐτοῖς 10 δνόμασι και λόγοις δηλούμενα έξαχῶς συμβαίνει γίνεσθαι πάντα ἄρα τὰ παρά την λέξιν σοφίσματα έξαχῶς συμβαίνει γίνεσθαι. τοιοῦτος μέν οῦν ό συλλογισμός. άλλον δε συλλογισμόν λέγοι αν τόν κατασκευάζοντα την μείζονα πρότασιν την λέγουσαν δτι παν το μη ταυτό τοις αυτοίς δνόμασι χαι λόγοις δηλούμενον έξαχῶς συμβαίνει γίνεσθαι, ἔτι τὸν χατασχευάζοντα 15 την έλάττονα την λέγουσαν 'τὰ παρὰ την λέξιν σοφίσματα γίνεται παρὰ τὸ μή τα αύτα τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι καὶ λόγοις δηλοῦσθαι'. δείχνυται δὲ ή έλάττων αύτοῦ πρότασις, ἀν ληφθη μέσος δρος τὰ παρὰ τὴν χαχίαν τῆς λέξεως. και είη αν ό συλλογισμός ό την ελάττονα πρότασιν κατασκευάζων τοιοῦτος· τὰ σοφίσματα παρὰ τὴν χαχίαν τῆς λέξεως γίνεται· τὰ παρὰ τὴν 20 κακίαν τῆς λέξεως γινόμενα πάντα παρά τὸ μὴ τὰ αὐτὰ τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι καί λόγοις δηλοῦσθαι γίνονται · τὰ ἄρα σοφίσματα παρὰ τὸ μὴ τὰ αὐτὰ τοῖς (αὐτοῖς) ὀνόμασι καὶ λόγοις δηλοῦσθαι γίνονται. ὅπερ δὴ συμπέρασμα ή έλάττων ήν, ώς εξρηται, πρότασις τοῦ προγεγονότος συλλογισμοῦ. xal ή μείζων όμοίως δείχνυται τῷ ληφθηναι μέσον τὸ η δυνάμει η ένεργεία 25 ή φαντασία. έστι δε και ούτος ό συλλογισμός κατασκευάζων την μείζονα τοιοῦτος· ὁ λόγος xal τοὕνομα τὸ διττὸν ἔχει, τουτέστιν οὸ τὸ αὐτὸ δηλοῦσι· πᾶν δὲ διττὸν ἐν ὀνόματι xal λόγφ ἢ δυνάμει ἢ ἐνεργεία ἢ φαντασία. το δε δυνάμει η ένεργεία η φαντασία δις λαμβανόμενον έξαχῶς συμβαίνει γίνεσθαι· χαὶ τὸ συμπέρασμα δῆλον. λεγθείη δ' αν σαφέστερον 30 ό συλλογισμός και ούτως. πόθεν δηλον δτι πάντα τα μή τα αύτα τοις αύτοις δνόμασι και λόγοις δηλούμενα έξαχῶς συμβαίνει γίνεσθαι; η πάντως τῷ ή δυνάμει ή ένεργεία ή φαντασία τὸ | διττὸν ἔχειν· πάντα δὲ τὰ 1.9 ούτως έχοντα έξαχῶς συμβαίνει γίνεσθαι· και διά τοῦτο τὰ μή τοις αύτοῖς ἀνόμασι χαὶ λόγοις δηλούμενα ἑξαχῶς συμβαίνει γίνεσθαι. οὐχοῦν 35 χοινόν πασι συμπέρασμά έστι τὸ τὰ παρὰ τὴν λέξιν σοφίσματα έξαγῶς γίνεσθαι συμβαίνειν. χαὶ τὰ μέν τῶν συλλογισμῶν τοιαῦτα. ἐνεργεία μέν οδυ το διττόν έχουσιν οί παρά την όμωνυμίαν και την αμφιβολίαν

1 Erepos alterum I: Erepov a1 et (typothetae errore) a3 3 ante & expunxit nescio 5 post ταύτα add. ούτως a² 7 Γαληνός] Περί τῶν παρά τὴν λέξιν σοφ. 1 XIV. quid I 8 γίνεται post δηλοῦσθαι (9) collocat A p. 584 9 πάντα τὰ al: τὰ γινόμενα παρὰ 10 δηλούσθαι Α πάντα om. Α а́ра post софісµата (11) collocat A tò A 13 ταύτό a: om. Ι 19 τοιούτος Ι: ούτος a 21 τὰ ἄρα—γίνονται (22) aKQR, sed ταυτόν (τὸ αὐτὸ Κ) et δηλοῦν KQR: om. I 22 autois addidi 28 tò bè — pavtasla aKQR: 32 τῷ a: τὸ I 30 rd avrd a: om. I om. I 36 συμβαίνειν Ι: συμβαίνει a

22

σοφισμοί, έν δνόματι μέν οί παρά την δμωνυμίαν, έν λόγω δέ οί παρά την αμφιβολίαν. ένεργεία δέ, δτι τω όντι δύο σημαίνουσι. τό τε γάρ χύων όνομα ούχ ένός έστι δηλωτιχόν, άλλά χαι το 'άρ' έστι σιγώντα λέγειν;' ούχ ένος άλλα δύο. δυνάμει δε το διττον έγουσι οι παρά την 5 προσφδίαν χαι την σύνθεσιν χαι την διαίρεσιν. ούτοι γάρ πλείω μέν ού σημαίνουσιν άλλα πάντως έν. δια δε το έχατέρως δέγεσθαι διττοί λέγονται. διό καί δυνάμει φαμέν αύτούς. τοιούτον γάρ το δυνάμει. το γάρ όρος έστηχεν' ένεργεία μέν ούδενός έστι δηλωτιχόν έχφωνούμενον μόνως. γραφέν δε δύναται πολλών γενέσθαι δηλωτιχόν η δασείας η ψιλης τιθε-10 μένης έν τῷ ορος. πῶς δὲ χαὶ οἱ παρὰ τὴν σύνθεσιν χαὶ τὴν διαίρεσιν δυνάμει τὸ διττὸν ἔχουσι, προϊόντες εἰσόμεθα. φαντασία δὲ τὸ διττὸν έχουσιν οί παρά το σχήμα της λέξεως. τοῦ γάρ 'όρῶ' καὶ 'λέγω' όμοίως έχφερομένου φασίν οι σοφισται άρ' ολχί το όραν και λέγειν όμοίως λέγεται; ναί· ἔστι δὲ τὸ λέγειν ἐνεργεῖν· xal τὸ ὁρῶν ἄρα· ἀλλὰ μήν ἐστι 15 καί πάσγειν το όραν, είπερ συγκρίσει και διακρίσει των αίσθητηρίων ή αντίληψις τῶν αἰσθητῶν γίνεται. πολλὴν δὲ τὴν ἀσάφειαν ὁ Ἀριστοτέλης έποίησε τον συλλογισμόν έχτιθείς. σαφηνισθήτω δε ή λέξις αύθις αύτην άναλαβόντων ήμῶν. πίστις έστι τοῦ ξξ είναι τὸν ἀριθμὸν τὰ παρὰ τὴν λέξιν σοφίσματα ή έπαγωγή και ό συλλογισμός, άν τε ληφθή τις 20 άλλος, άλλον συλλογισμόν ωσπερ λέγων τούς προσυλλογισμούς τούς την μείζονα χαι ελάττονα πρότασιν συνιστώντας. το δε χαι δτι τοσαυταγώς άν τοῖς δνόμασι τοῖς αὐτοῖς xal λόγοις xal μή ταὐτὰ δηλώσαιμεν ή μείζων έστι πρότασις τοῦ παρ' αὐτοῦ τιθεμένου συλλογισμοῦ. ίσον δέ έστι το τοσαυταγώς αν τοις αύτοις δνόμασι και λόγοις 25 δηλώσαιμεν μή ταύτο τῷ 'πᾶν τὸ μή τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι χαὶ λόγοις δηλούμενον έξαγῶς συμβαίνει γίνεσθαι'. έγένετο δ' αὕτη ή ἀσάφεια ἐκ τοῦ ταύτην δὴ μόνην θείναι τὴν πρότασιν τὴν δὲ ἐλάττονα καὶ τὸ συμπέρασμα καί τους προσυλλογισμούς άφειναι.

p. 165 b 30 Elsi δε παρά μεν την όμωνυμίαν οί τοιούτοι τῶν λόγων

30 ^{*}Αρχεται τῶν παρὰ τὴν λέξιν σοφισμάτων, καὶ τίθησιν ἕκαστου τῶν Ἐξ τρόπων παραδείγματα, καὶ πρῶτον τῶν παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν. εἰσὶ δὲ οἰ πρὸς παράδειγμα ληφθέντες αὐτῷ τοῦ ἐξ ὁμωνυμίας παραλογισμοῦ σοφισμοὶ τέσσαρες. πρῶτος ὁ συμπεραίνων τὸν ἐπιστήμονα ἀνεπιστήμονα, δεύτερος ὁ τὰ κακὰ ἀγαθὰ καὶ ὁ τὸν καθήμενον ἑστηκέναι καὶ ἔτι ὁ τὸν κάμνοντα 35 ὑγιαίνειν. εἴωθε δὲ πρῶτον ἐπάγειν τὸ συμπέρασμα τὸ σοφιστικὸν καὶ

¹ σοφισμοί Ι: σοφίσματα a όνόματι aKQR: όνόμασι Ι 2 évepysia aKQR: δε — σημαίνουσι QR: δε ότε τω όνόματι δύο σημαινόμενα ή K: γαρ τω ένεργείας Ι όντι δύο σημαίνει, δταν τῶ όνόματι δύο σημαίνη (σημαίνει a) al 3 χύων KQR: χύ-7 et 10 όρος a: δρος Ι 11 προϊόντες] p. 166 = 23 sq. 14 post λέριον αΙ 22 xal μη – λόγοις (25) om. a¹ 22. 23 et 25 δηλώσαιμεν yerv add. xal a Arist.: δηλώσωμεν Ι: δηλώσομεν a² 24 τοις αύτοις όνόμασι Ι Arist.: τοις όνόμασι τοις αύτοις a? 30 Exágtou I: Exagta a

τότε τιθέναι χαί τον συλλογισμόν. το γάρ μανθάνουσιν οί έπιστάμενοι, τοῦτό ἐστι τὸ συμπέρασμα. xaì ἔοιxe λαμβάνειν ἀντὶ τῶν ἐπιστημόνων τους γραμματιχούς και την ελάττονα παραλιμπάνειν πρότασιν την δτι οί γραμματικοί αποστοματίζουσιν. ό δε δλος συλλογισμός έγοι αν ούτως. 5 άρ' οῦν οὐχ οἱ ἐπιστάμενοι ἀποστοματίζουσι; ναί; οἱ δ' ἀποστοματίζοντες μανθάνουσι; ναί· οί άρα επιστάμενοι μανθάνουσι. λύων ούν τον τοιούτον παραλογισμόν φησίν δτι τό μανθάνειν όμώνυμον, ήγουν διττόν, τό μέν λεγόμενον έπὶ τοῦ χρωμένου τῷ ἐπιστήμῃ xal ξυνιέντος xal σημαϊνον τὸ νοείν, ωσπερ είώθαμεν λέγειν μανθάνω τα λεγόμενα' αντί τοῦ 'νοῶ', τὸ 10 δε τιθέμενον έπι τοῦ ἀναλαμβάνοντος ἐπιστήμην xai ἐξ ἀγνοίας ἀγομένου είς γνῶσιν καὶ μὴ εἰδότος μέγρι τοῦ νῦν. διόπερ φαμέν τοὺς ἐπιστήμονας χαί μανθάνειν χαί οὐ μανθάνειν, μανθάνειν μέν χατά τὸ χρᾶσθαι τῆ ἐπιστήμη και ξυνιέναι, ού μανθάνειν δε κατά το άναλαμβάνειν την επιστήμην. τὸ δὲ σόφισμα, ὡς ἐν προοιμίοις εἰρήχαμεν, ἐχ τοῦ Πλάτωνος εἶληπται, 15 έγον ούτως. ήρώτα ό Εύθύδημος τον Κλεινίαν ω Κλεινία, πότεροι τών άνθρώπων μανθάνουσιν, οί σοφοί η οί άμαθεῖς; οί σοφοί, ἔφη ὁ Κλεινίας. και ό Εδθύδημος· είσι δε διδάσκαλοι; ναί. τίνων; τῶν μανθανόντων. τί δέ, οί μαν θάνοντες οἶον σὺ ἠπίστασο & ἐμάνθανες; οὐ δῆτα. ἀρα σοφὸς ſ.9. ής, δτε ταῦτα οὐχ ἡπίστασο; οὐδαμῶς. οὐχοῦν εἰ μὴ σοφός, ἀμαθὴς πάνυ· 20 οί αμαθεϊς άρα, ῶ Κλεινία, μανθάνουσιν αλλ' ούχ οί σοφοί. είτα παλιν έπεγείρει ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ Εδθύδημος· λέγε, ῶ Κλεινία, ' ὑπότε ἀποστοματίζοι ύμιν ό γραμματιστής, πότεροι των παίδων έμανθανον τα αποστοματιζόμενα, οί σοφοί η οί αμαθεῖς; οί σοφοί. οί σοφοί άρα μανθάνουσιν, ούχ οί άμαθεις". έν μέν δή τῷ πρώτφ παραλογισμῷ ό μέν 25 Κλεινίας το μανθάνειν δέδωχεν έπι τοῦ συνιέναι και νοεῖν τα λεγόμενα, ό δὲ Εδθύδημος έλαβεν ἐπὶ τοῦ ἐξ ἀνεπιστημοσύνης xaì ἀγνοίας εἰς ἐπιστήμην χαί γνῶσιν ἄγεσθαι· ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου ἀνάπαλιν. ἀλλὰ τοιοῦτος μέν ό είρημένος παραλογισμός. ό δὲ τὰ χαχὰ ἀγαθὰ συμπεραίνων τοιοῦτος. είληπται μέν χαι ένταῦθα πρότερον τὸ συμπέρασμα τὸ ὅτι τὰ χαχὰ 30 αγαθά· συνελήφθησαν δε και αί δύο προτάσεις. έχει δε ούτως· ούχι τὰ χαχὰ δέοντά ἐστι; ναί · οὐχὶ τὰ δέοντα ἀγαθά ἐστί; ναί · τὰ ἄρα χαχὰ ἀγαθά. χαὶ οῦτος οῦν ὁ παραλογισμὸς παρὰ τὸ διττόν· σημαίνει γάρ το δέον και το ώφέλιμον και το καλόν. οίον δέον τα δίκαια ποιείν, ήγουν χαλόν, όμοίως χαὶ τοῖς νόμοις πείθεσθαι η τοῖς γονεῦσι· σημαίνει

¹ xai aI: om. A 3 παραλαμβάνειν I pr. 4.5 δ δè — αποστοματίζουσι a'I: om. a' 7 ήγουν Al: ήτοι a 4 δλως a² 8 τη έπιστήμη a: την έπιστήμην Ι 10 άναλαμβάνοντος Ι: άναλαβόντος a 12.13 xai où - µavdáver a³I: om. a¹ 14 06φισμα aKQR: σοφίσμασιν Ι έν προοιμίοις] p. 2,20 sq. Eiphraper a: Elphreiέχ τοῦ Πλάτωνος] Euthyd. c. 5 p. 275 D - 276 C memoriter citat μεν Ι 17 8 scripsi: δύο Ι: om. a 21 έχ τοῦ ἐναντίου Ι: εἰς τοὐναντίον a 21. 22 datoστοματίζοι ύμιν Plato: αποστοματίζει ήμιν al 24 ante oby add. αλλ' Plato: ex-25 τοῦ συνιέναι KQR: τοῦ ξυνιέναι a: τοσοῦτον ίέναι Ι punxit I 31 vad alterum a: om. I 33 yap to deov, quod post on malves (34) collocant al, huc transxal to way. deleverim posui 34 ήγουν Ι: ήτοι a

καί τὸ ἀναγκαῖον, καθό φαμεν δέον τὸ γινόμενον φθαρῆναι ἀντὶ τοῦ ἀναγχαΐον. σημαίνει τὸ δέον χαὶ τὸ συμφέρον. δέον γάρ φαμεν, ήτοι συμφέρον, γυμνασίαις χρησθαι τοιαίσδε. τριχώς ούν λεγομένου τοῦ δέοντος ό Άριστοτέλης τὸ ἐν σημαινόμενον παρείς, τὸ χατὰ τὸ συμφέρον, ἐχ τῶν 5 δύο ἐμφανίζει τὰς μογθηρίας τῶν παραλογισμῶν. ἐν μὲν οὖν τῆ ἐλάττονι προτάσει τῆ λεγούση τὰ κακὰ δέοντα τὸ δέον ἀντὶ τοῦ ἀναγκαῖον είληπται· μάστιγες γάρ και πληγάι και σφαγαι και άλλα τινά κακά όντα άναγχαΐα τυγχάνει πρός τινας ληστάς χαι φονείς. έν δε τη μείζονι άντι τοῦ ἀγαθόν εἶληπται, xal πapà τοῦτο τὸ xaxòv είναι ἀγαθόν συμπεπέ-10 ρασται. εί γοῦν τις διείλε το δέον και τούτου το μέν ἔφησεν είναι άναγχαΐον το δε άγαθόν, επέσγεν αν τον σοφιστην επαγαγείν το συμπέρασμα διά το μή το άναγχαῖον δέον, ήγουν την τομήν χαι την χαῦσιν την έξ άνάγχης έπαγομένην, τῷ ὑγιαίνοντι ἀγαθόν είναι· αὐται γάρ, ἡ τομή φημι χαί ή χαῦσις, χαθ' έαυτὰ τυγγάνουσιν όντα χαχά. γέγονε τοίνυν ό παρα-15 λογισμός δια τόν μέσον δρον άλλον και άλλον λαμβανόμενον. τοιοῦτοί είσι χαι ούτοι· ούχι ό χόραξ πτηνόν έστι; τί δέ, ούχι το όργανον ώ χλείομεν τὰς θύρας χόραξ ἐστί; τὸ ὄργανον ἄρα πτηνόν ἐστιν· ὁμώνυμον γὰρ τὸ χόραξ. χαί πάλιν ούχι ό άετος πτηνόν έστι; ναί τί δέ, ούχι ό ίχθυς ό αετός αετός έστιν; ό ίγθυς άρα πτηνόν έστιν. ίδωμεν και τα έξῆς 20 δύο τοῦ παραλογισμοῦ τοῦ ἐξ δμωνυμίας παραδείγματα.

p. 165538 "Ετι τὸν αὐτὸν χαθῆσθαι χαὶ ἑστάναι χαὶ χάμνειν χαὶ ύγιαίνειν.

Και ταῦτα τρόπον τινὰ τὰ συμπέρασματά εἰσι τῶν παραλογισμῶν. αί δὲ ἀγωγαὶ τῶν σοφισμάτων τοιαῦται · οἰχὶ ὁ καθήμενος ἄνισταται; ναί· 25 τί δέ, οἰχ ὁ ἀνιστάμενος ἕστηκε; καὶ πῶς γὰρ οὖ; ὁ ἀρα καθήμενος ἕστηκε. πάλιν οἰχὶ ὁ ὑγιαζόμενος ὑγιαίνει; ὁμολογουμένως· οἰχὶ ὁ κάμνων ὑγιάζεται; ναί· ὁ ἀρα κάμνων ὑγιαίνει, ὅπερ ἀτοπον. ἐν ἑκατέρφ οὖν τούτων τῶν συλλογισμῶν τὴν ἀπάτην ἡ μείζων ἔχει πρότασις· τὸ γὰρ τὸν ἀνιστάμενον ἑστηκέναι καὶ τὸν ὑγιαζόμενον ὑγιαίνειν διττόν· τὸ μὲν 30 ὅτι ἀμα ἡρξατο ἀνίστασθαι καὶ ἑστηκώς ἐστι, καὶ ἁμα ἡρξατο ὑγιάζεσθαι καὶ ὑγιεινός ἐστιν, ἅπερ οὐ δοτέον· ψευδῆ γάρ εἰσι· τὸ δὲ ὅτι ἐνδέχεται τὸν πρότερον ὑγιαζόμενον καὶ πρότερον ἀνιστάμενον νῦν ὑγιαίνειν καὶ ἴστασθαι, ἐφ' ῶνπερ καὶ τὸ ναὶ φατέον. διὸ κατὰ μὲν τὸ ἑστηκέναι τὸν ανιστάμενον, ὅτε ἡρξατο ἀνίστασθαι, ἐστὶ τὸ ἀδύνατον, καὶ οὐ δεῖ ἐπ' ἀὐτοῦ 35 συγχωρεῖν τὸ ναί· κατὰ δὲ τὸ νῦν ἑστηκέναι τὸν πρφήν ἀνιστάμενον τὸ

Digitized by Google

l xai a: om. I 3 χρήσθαι Ι: χράσθαι a 5 oùv om. A έλάττω αι 6 τοῦ AI: 6. 7 άναγκαίου λαβών Α 7. 8 μάστιγες — φονεζς om. A 9 dyadov prius I: om.a 9.10 an συμπεπέρανται? άγαθοῦ aA είληπται om. Α 12 ήγουν AI: ήτοι a 13 φημι corr. e φησι Ι: om. A 15 τὸ & 16 έστι al: om. A 18 odyl alterum aA: oùy I 19 6 detòs A: om. aI 20 παραδείγματος a 21 IOTĂVAI & 24 σοφισμών pr. m. Ι 27 έχατέρω a: έχατέρων Ι 33 gatéon aKQR: gaté I

26 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 4 p. 165b38]

δυνατόν, και δει έπ' αύτου συγγωρείν το ναί. όμοίως και έπι τῷ τὸν ύγιαζόμενον ύγιαίνειν· τὸ μὲν γὰρ ὅτι | ἄμα ὑγιάζεταί τις καὶ ὑγιαίνει f. 10^r άδύνατον καί ού συγκαταθετέον τῷ λέγοντι· τὸ δ' δτι δ πέρυσιν ύγιαζόμενος ύγιαίνει αληθές, και έπι τούτου το συγκαταθέσθαι ούκ άλογον. 5 παρά οὖν τὴν δμωνυμίαν ἐν τοῖς λόγοις τούτοις δ ἔλεγγος ἢ xal τὴν ἀμφιβολίαν · χοινωνοῦσι γὰρ αὐται ἀλλήλαις, ὥσπερ χαὶ πρότερον εἶρηται χαὶ προϊόντες μαθησόμεθα. ώς έγει χαι το νῦν προβαλλόμενον ἀρ' οὐγ ὁ διχαστής χραται τω έργω του νομοθέτου; ναί τί δ', ούχ ό χρώμενος τῷ τινος ἔργψ ἀρχιτεκτονεῖν ἐκείνου λέγεται; πάντως γε· ὁ δικαστὴς ἄρα 10 τοῦ νόμου ἀρχιτεκτονεῖ. διττὸν γὰρ κάνταῦθα τὸ γρᾶσθαι τῷ τινος ἔργφ, τό μέν ώς δργάνφ, δπερ ούχ έστιν εύρειν έπι του διχαστου, το δε ώς άργη της οίχείας συστάσεως, δπερ ού χεχώλυται διά τοῦτο χαὶ ὑπὸ τὸν νομοθέτην είναι και ύπάγεσθαι αύτῷ και άρχιτεκτονεῖσθαι η άρχιτεκτονεῖν. είπών δε τάς μείζους χαι ελάττους προτάσεις των παραλογισμών, τάς μεν 15 μείζους έν οἰς λέγει δσπερ ἀνίστατο, ἕστηχε, χαὶ δσπερ ὑγιάζετο, ύγιαίνει, τάς δε ελάττους έν οίς φησιν δτι ανίστατο ό χαθήμενος χαὶ ὑγιάζετο ὁ χάμνων, ἐπάγει τὸ γὰρ τὸν χάμνοντα ὁτιοῦν ποιεῖν ή πάσχειν ούχ έν σημαίνει. δπερ δηλοϊ δτι ούχ έν έστι χαί έν σημαίνει τὸ ὑγιάζετο ὁ ὑγιαίνων χαὶ ἀνίστατο ὁ ἐστηχώς, ἀλλ' ὁμώνυμόν 20 έστιν. ἕστι δε τὸ μεν ποιειν μηνυτιχόν τοῦ χαθησθαι η μαλλον τοῦ άνίστασθαι, η τάγα και άμφοτέρων, το δε πάσχειν τοῦ κάμνειν. ην δ' αν σαφέστερον, εί ούτω έχειτο· τὸ γὰρ ύγιαίνειν τὸν χάμνοντα χαὶ ἑστηχέναι τον ανιστάμενον οδχ έν σημαίνει, διότι ότε μεν δια τοῦ λόγου τοῦ λέγοντος δτι ό ύγιαζόμενος ύγιαίνει σημαίνεται δτι ό ύγιαζόμενος νῦν 25 ύγιαίνει, δπερ έστι και ψευδές (άδύνατον γάρ έστιν ένεργεία έχειν την ύγίανσιν τον νῦν ύγιαζόμενον χαὶ τὴν ύγείαν χατ' όλίγον προσχτώμενον), ότε δε σημαίνεται πάλιν δια τούτου δτι δς ύγιαζετο πρό δέχα τυχον ήμερῶν, τουτέστι πρός την ύγείαν ανήγετο, νῦν ύγιαίνει. ταῦτα εἰπὼν ἐπάγει πλην ύγιάζετο μέν χαί χάμνων χαί ό χάμνων χαί τὰ έξῆς, απερ ώς λύσις 30 έστι τῶν σοφισμάτων. ἔστι δὲ δ λέγει τοιοῦτον ύγιάζεσθαι μὲν λέγεται χαί ό χάμνων νῦν χαὶ ὁ χάμνων παλαι, ὑγιαίνειν δὲ οὐχ ὁ νῦν ὑγιαζόμενος ἀλλ' δστις πάλαι ύγιάζετο. χάμνων δε είληπται τῷ Άριστοτέλει ό νῦν χάμνων, ό χάμνων δε ό ποτε χάμνων. ύγιαίνει δε ούγι ό χάμνων νῦν άλλα ό χάμνων πρότερον xal od νῦν. Γνα δὲ xal ἔτι σαφέστερον γένηται τὸ λεγόμενον, 35 ρητέον ούτως· xai ό xάμνων νῦν xai ό xάμνων πρότερον [πρός] ύγείαν άναχτώμενοι λέγοιντο αν ύγιάζεσθαι· πλην ύγιάζετο μέν ο χάμνων, ότι έχαμνεν, ύγιαίνει δέ, δτι οὐ χάμνει.

² άμα a²: άλλα a¹Ι 4 τούτου Ι: τούτω a 6 είρηται] p. 21,8 sq. 7 προϊόντες] 12 ού χεχώλυται Ι: ούχ έχώλυτο a διά τοῦτο χαι scripsi: χαι διά p. 166 14 sq. 15 avistato a Arist.: avistata 1 16. 17 avistato - byidieto Arist.: avistaτούτο α Ι ται — ὑγιάζεται al 17 χάμνοντα] χάμν corr. Ι ποιείν a Arist.: είπειν Ι 21 aupotepov a' 27 πρό Ι: πρός a 28 post ταῦτα add. δὲ a 29 ύγιάζετο a Arist.: ὑγιάζεται Ι 35 πρός delere quam άναγόμενοι (cf. vs. 28) aut προσατώμενοι (cf. vs. 26) scribere malui 36 ανακτώμενοι λέγοιντο Ι: ανακτώμενος λέγοιτο a ύγιάζετο a: ύγιάζεται Ι

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 4 p. 166+6. 14]

p. 166 • 6 Παρὰ δὲ τὴν ἀμφιβολίαν οἱ τοιοίδε· τὸ βούλεσθαι λαβεῖν με τοὺς πολεμίους.

Περί τοῦ παρὰ τὴν όμωνυμίαν γινομένου παραλογισμοῦ διαλαβών xaì διδάξας πῶς γίνεται, μέτεισι χαὶ εἰς τοὺς παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν γινομένους 5 παραλογισμούς τῆς ἀχολουθίας ἐχόμενος· χαὶ γὰρ χαὶ ἐν τῷ ἀπαριθμήσει τῶν παρὰ τὴν λέξιν σοφισμάτων δευτέραν τὴν ἀμφιβολίαν ἔταξε. σαφῆ δε λίαν τίθησι τα παραδείγματα, και ού μόνον οία δηθεν προβλήματα παρα τών σοφιστών λέγονται, άλλ' οία είχος χαι έν λόγψ μή συλλογιζομένψ εύρίσχεσθαι· τό γάρ βούλεσθαι λαβείν με τούς πολεμίους ούχ έστιν 10 ώς πρόβλημα. ότι δέ έστιν αμφίβολον, δήλον. σημαίνει γαρ ό λόγος ή τὸ ἐμὲ γενέσθαι τῶν πολεμίων ἐπιχρατῆ ἢ τοὺς πολεμίους ἐμοῦ. τοιοῦτόν έστι και τὸ "γένοιτο καταβαλεῖν τὸν ὖν ἐμέ". σημαίνει γάρ ὁ λόγος σφάς αύτους έλειν τε και άναιρεθήναι. ή δε άγωγή του έφεξής σοφίσματος τοιαύτη· άρα δ γινώσχει τις, τοῦτο γινώσχει; γινώσχει δέ τις λίθον· 15 γινώσκει άρα ό λίθος. πάλιν άρ' ούν όρα δ όρα τις; ναί όρα δέ τις ξύλον· όρα άρα τὸ ξύλον. σαφής καὶ ἀμφοτέρων ἡ λύσις· διττὸς γἀρ καὶ έν αμφοτέροις ό λόγος. όμοίως δε τούτοις έχει και το άρα σύ φής είναι δ σύ | φής είναι; φής δ' είναι λίθον· σύ άρα φής είναι f. 10* λίθος. έτι καί τὸ ἀρ' ἐστι σιγῶντα λέγειν; ἔχει γάρ καὶ τούτου 20 ή άγωγή τοῦ σοφίσματος οὕτω. φής δ σὸ φής; ναί. φής δὲ σιγᾶν. σιγῶν άρα φής, η και τούμπαλιν φής σιγῶν. το δε σόφισμα το άρ' έστι σιγώντα λέγειν; οῦτως Εὐθύδημος ήρώτα. ἀρ' ἔστι σιγώντα λέγειν; οὐδαμῶς. τί δ', δταν λίθους λέγης και ξύλα και σίδηρον, οὐ σιγῶντα λέγεις; ναί· έστιν άρα σιγώντα λέγειν. είτα πάλιν ἐπιχειρών είς τούναντίον 25 έλεγεν· άρ' έστι λέγοντα σιγαν; ούδαμῶς· τί δέ, δταν σιγας, ού πάντα σιγάς; ναί· ούχοῦν καὶ τὰ λέγοντα σιγάς· ἔστιν ἄρα λέγοντα σιγάν. ένταῦθα γάρ τὸ μὴ λέγειν ἐπὶ τοῦ μὴ λέγοντος δέδωχεν· ὁ δ' ἔλαβεν έπὶ τὰ λεγόμενα.

p. 166=14 Είσι δε τρεῖς τρόποι τῶν παρά τὴν ὁμωνυμίαν και τὴν 30 ἀμφιβολίαν.

Εξρηχε μέν έχ τῶν δέχα χαι τριῶν τρόπων, χαθ' οῦς γίνονται οἱ παραλογισμοί, μόνους τοὺς δύο, τόν τε παρὰ τὴν όμωνυμίαν χαι τὸν παρὰ τὴν

⁶ Erats] p. 165026 6. 7 τίθησι δὲ σαφή λίαν Α 3 διαλαβών Ι: χαὶ λαβών a 8 συλλογιζομένω Α: -- μένους Ι: -- μένου a 11 έγχρατη A 12 γένοιτο - έμέ] Nauck^{*} fr. ddfor. 188 cf. Alex. in Top. 378,3 13 σφας αύτους] η έμε η τον σύν ν 14 τις γινώσχει Α 15 δ λίθος άρα γινώσχει Α 19 $\lambda(\theta_{05} a Arist.: \lambda(\theta_{07} I$ 19-22 έγει - λέγειν (ante ούτω) a: 21.22 το δε - λέγειν KQR: om. Ι 22 Εύθύδημος] c. 26 p. 300 B.C memoriter citat 22. 23 of A 23 λίθον - ξύλον Α λέγεις a 25 σιγῶντα λέγειν; οὕ Α de Al: om. a πάντα aA Plat.: πάντως Ι 24 és a 26 post σιγάς alterum add. πάνυ γε Α 28 λεγόμενα Κ: λέγοντα al 31 είρηχε μέν 13. 32 χαθ' — παραλογισμοί aI: διδάξας Α 32 tòv alt. om. A om. A

28 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 4 p. 166-14. 23]

άμφιβολίαν. πρό δε τοῦ xai τοὺς έξῆς ἐxθεῖναι, xaτὰ ποίους xai πόσους τρόπους ή τε όμωνυμία και ή αμφιβολία γίνεται, διδάσκει, και φησι τρεῖς είναι χαθ' οὓς γίνονται οί χατά ταύτας παραλογισμοί. χαὶ εἰς μέν ἐστιν, δταν ό λόγος η τὸ ὄνομα χυρίως σημαίνη πλείω. δ γίνεται χαὶ ἐν 5 τοῖς παρά τὴν όμωνυμίαν χαὶ ἐν τοῖς παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν παραλογισμοῖς. χαὶ ἐπὶ μὲν τοῖς παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν τὸ ὄνομα πλείω σημαίνει ὡς ἐπὶ τῶν όμωνύμων, ώς άετὸς χαὶ χύων χαὶ χόραξ χαὶ χλεῖς. ἐπὶ δὲ τοῖς παρὰ τὴν άμφιβολίαν, ώς εἴρηκε, πλείω σημαίνει ὁ λόγος. ἐπεὶ γὰρ ὁ λόγος σύνθεσίς έστιν δνομάτων (ρητέον δε και νῦν, ὡς πολλάκις εἶπομεν, δνόματα και τὰ 10 ρήματα), τὸ διττὸν ἢ ἐν τισι τούτων τῶν ὀνομάτων ἐστὶν ἢ ἐν αὐτῷ τῷ λόγω· ἐν γὰρ τῷ δ όρặ τις, τοῦτο όρặ xal δ γινώσχει, τοῦτο γινώσχει έν τῷ λόγφ εύρίσχεται τὸ διττόν. δεύτερος δὲ τρόπος, χαθ' δν πάλιν οί παρά άμφότερα παραλογισμοί γίνονται, όταν είώθαμεν ούτως όνομάζειν αὐτά έχεινα τα δνομαζόμενα. είωθότων γαρ ήμῶν λέγειν σιγῶντα χαι τὸν 15 σιγώντα άνθρωπον και τα σιγώμενα εύρίσκει χώραν ό παραλογισμός και απατά τον αχούοντα. εί δε σιγώντα μόνως ελέγομεν τον σιγώντα ανθρωπων, όμοίως δε χαι τα σιγώμενα μόνως σιγώμενα ελέγομεν, ού μην επετίθεμεν τούτοις ποτέ χαὶ τὸ σιγῶντα, οὐχ ἀν ἐγίνετο ὁ παραλογισμός. οὐ μόνον δε και ούτος ό τρόπος τους παρά την αμφιβολίαν αποτίκτει παρα-20 λογισμούς άλλά χαί τούς παρά την όμωνυμίαν. εἰώθαμεν γὰρ λέγειν χύνα χαι τον αστρώον χαι τον χερσαιον. ει γοῦν μη τῷ αὐτῷ ὀνόματι τον άστέρα χαί τὸ χερσαῖον ζῷον χαλεῖν εἰώθαμεν, οὐχ ἄν ποτε ἡμᾶς ἡπατήχει τὸ ὄνομα ἐφ' ἑνὶ μόνψ χείμενον. τρίτον τρόπον φησὶ τῶν παρὰ τὴν όμωνυμίαν καὶ ἀμφιβολίαν σοφισμάτων, ὅταν αὐτὰ μὲν καθ' αὐτὰ τὰ 25 δνόματα άπλα τυγγάνη, συντεθέντα δε διττόν τινα εχφαίνωσι νοῦν. τά τε γάρ γράμματα χεγωρισμένως τεθέντα οὐδὲν ήμιν διττὸν ἀποτίχτουσιν, όμοίως δε χαί τὸ ἐπίσταται· συμπλαχέντα δε χαι συνηνωμένως έχφωνηθέντα διττά αποχυίσχουσι τα νοήματα.

p. 166=23 Παρά δε την σύνθεσιν τά τοιάδε, οίον τό δύνασθαι.

30 Διαχόψας τὸν λόγον ὁ ᾿Αριστοτέλης χαὶ χαθ' ὅσους τρόπους ἐν τε ὁμωνυμία χαὶ ἀμφιβολία τὰ σοφίσματα γίνεται μεταξῦ παραθεἰς χαὶ διαλαβῶν

¹ ôè om. A τοῦ aA: om. I τούς έξης έχθειναι αΙ: περί των λοιπων διαλαβειν Α 2 τρόπους οπ. Α διδάσχει ante 1 χατά collocat A 3 xaθ' — παραλογισμοί al: 4 χυρίως σημαίνη πλείω ΑΙ: πλείω σημαίνει a 8 - on maire (6) om. A xal in ras. A 5. 6 xai ev — buwvuulav a'A: om. I om. a¹ ώς — είπομεν om. Α πολλάχις] velut p. 13,7 9 & Al: om.a 9. 10 xai 11 τις --- όρα om. a¹ 13 άμφότερα ΛΙ: άμφότερον τα ρήματα όνόματα Α 17 dè om. A 18 to aA: tov I 21 tòv alterum AI: om. a ante ota tov tertium add. xal A 22 αστέρα ΑΙ: αστρώον a τό αΑ: τόν Ι elúdeuuev scripserim, at cf. p. 31,14 27 συνηνωμένως α: συνωνύμως Ι 31 όμω. π epi ϑ els a νυμίας — άμφιβολίας αι

περί τούτων καί τρεῖς αὐτοὺς εἰπών εἶναι, νῦν ἀνάγει τὸν λόγον εἰς τὴν άχολουθίαν χαι τον τρίτον τρόπον τῶν παρά την λέξιν σοφισμάτων (ἔστι δε ούτος ό παρά την σύνθεσιν) εχτίθεται. δνομάζεται δε παρά την σύνθεσιν, ώς της μεν έννοίας τοῦ λεγομένου συνθέτως δυναμένης νοεισθαι 5 χαλώς, παρά την σύνθεσιν δε τιθεμένου τινός χαι τον παραλογισμόν άποτίχτοντος. οίον τί φημι; έστι συλλογισμός τοιοῦτος· ό χαθήμενος δύναται βαδίζειν ό Σωχράτης χάθηται ό Σωχράτης άρα βαδίζει άλλα μην χαί χάθηται · βαδίζει άρα χαι ού βαδίζει. γέγονεν ούτος δ παραλογισμός παρά την σύνθεσιν. έδει γάρ συντεθήναι χαί το 'δύναται'. τούτου γάρ προστε-10 θέντος και τοιούτου τοῦ συμπεράσματος έξενηνεγμένου 'ό Σωκράτης | άρα f. Ilr δύναται βαδίζειν' οὐδὲν αν συνήγετο άτοπον. νῦν δὲ παρὰ τὸ μή συντεθήναι καί το 'δύναται' τον παραλογισμον έχει ο έλεγχος. τοιοῦτος μέν καί ό τρόπος ούτος. ίδωμεν δε και τα τοῦ φιλοσόφου ρητά· παρα δε την σύνθεσιν τα τοιάδε, οίον το δύνασθαι χαθήμενον βαδίζειν 15 χαί μή γράφοντα γράφειν. τοῦτο οὐ συμπέρασμά ἐστιν ἄτοπόν τι συνάγον, άλλ' ή πρότασίς έστιν ή άληθής ή προσληφθείσα· xai εί άληθής ή ' δ Σωχράτης χάθηται', έαν μή παρά την σύνθεσιν γένηται, έξενεχθείη αν τὸ ἀληθές συμπέρασμα τὸ 'δ Σωχράτης δύναται βαδίζειν'. δμοιον τούτω χαί το μή γράφοντα γράφειν. έλλειπτιχόν γάρ έστι χαί συνεφέλχον το 20 δύνασθαι. δεικτικά δέ είσι τοῦ δτι οί σοφιζόμενοι τοιαύτας μέν τὰς προτάσεις λαμβάνοντες, είτα παρά την σύνθεσιν ποιοῦντες ἀποτελοῦσι τὸν σοφισμόν. άλλα γαρ πρότερον έχαστου των σοφισμάτων την αγωγήν είπωμεν, και τότε και τὸ τῆς λέξεως διασαφήσωμεν ασαφές. είσι δὲ τοιαῦτα· ούχι ό χαθήμενος δύναται βαδίζειν; ναί· ούχι ό Σωχράτης 25 χάθηται; ναί· ό Σωχράτης άρα βαδίζει· άλλὰ μήν χαι χάθηται· ό Σωχράτης άρα βαδίζει χαι ού βαδίζει. πάλιν άρά γε ό μη γράφων δύναται γράφειν; ναί· ό δε Πλάτων οδ γράφει· ό Πλάτων άρα γράφει. πάλιν άρά γε ό ἐπιστάμενος γράμματα δύναται μανθάνειν νῦν γράμματα; τί δέ, ό Σωχράτης νῶν ὑπνώττων οἰχὶ ἐπίσταται γράμματα; ναί· ὁ Σωχράτης άρα 30 μανθάνει νῦν γράμματα· άλλὰ χαὶ οὐ μανθάνει· χοιμᾶται γάρ. πάλιν έρωτα. ό ξν μόνον δυνάμενος φέρειν δύναται και πολλά φέρειν; ναί· άλλά μην ό 'Αλχιβιάδης Εν μόνον φέρει· ό 'Αλχιβιάδης άρα πολλά φέρει· άλλα μην και ού πολλά· Εν γάρ φέρει. έστι δε και ούτως έρωτησαι· ούγι ό πολλά δυνάμενος φέρειν χαι εν δύναται φέρειν; ναί· ό 'Αλχιβιάδης 35 πολλά φέρει· ό 'Αλχιβιάδης άρα εν φέρει. αί μεν ούν άγωγαι των σοφισμάτων, άπερ είς παράδειγμα τίθησι τοῦ παρά την σύνθεσιν παραλογισμοῦ,

9 et 11, 12 ouvredeivai a 9 et 12 δύναται AI: δυνατόν a 9. 10 JUNTE 86 YTOS A 16 εl scripsi: η al 23 είπωμεν scripsi: είπομεν al 13 ρητά Ι: ρήματα a διασαφήσωμεν α: διασαφήσομεν Ι 25. 26 άλλα — αρα βαδίζει a: om. 1 27 val om. A ante παίλιν add. xal A 31 έρωτῶσιν (έρωτῶ σε K) ἄρά γε δ KQR 33 άλλὰ μὴν-ἕν φέρει (35) om. a¹ ἕν γὰρ ΔΙ: ἕν γὰρ μόνον a² 34 34 δύνα-35 al μέν-τινες (p. 30,1) aI: τοιαύται ούν al των σοφισμάτων ora (post ev) a² άγωγαί, άπερ — παραλογισμού Α ούν KQR: om. al 36 παραδείγματα A.Ipr.

29

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 4 p. 166+23]

30

τοιαῦταί τινες. τὸ δὲ οὐ γὰρ ταὐτὸν σημαίνει, ἀν διελών τις εἶπη χαί συνθείς τοιοῦτόν ἐστιν· δταν τὸ δύνασθαι βαδίζειν διέλη τις χαί ποτε μεν κατηγορήση μόνον το βαδίζειν ποτε δε το δύνασθαι βαδίζειν κατά τοῦ Σωχράτους, οὐ ταὐτὸν σημαίνει· οὐ γάρ ἐστι ταὐτὸν τὸ ὁ Σωχράτης 5 βαδίζει' τῷ 'ό Σωχράτης δύναται βαδίζειν'. Τστε παρά την σύνθεσιν γίνεται τὸ σόφισμα. έδει γὰρ συνθέντα χαὶ συνάψαντα τὸ δύνασθαι χαὶ τὸ βαδίζειν χατά τοῦ Σωχράτους είπειν άλλ' οὐχὶ τὸ βαδίζειν μόνον. χολοβῶς οὖν καὶ οἶον εἰπεῖν ἡκρωτηριασμένως τῆς συνθέσεως γεγονυίας καλῶς είρηται παρά την σύνθεσιν είναι το σόφισμα. σημειωτέον δε δτι σύνθεσιν 10 λέγει ό 'Αριστοτέλης xal το χωρίς τοῦ δυνατοῦ το βαδίζειν χατηγορείσθαι. είπών ούν δτι ού ταύτον σημαίνει, αν το βαδίζειν γωρίς του δύνασθαι χατά τοῦ χαθημένου χατηγορήση, δπερ διά τοῦ αν διελών τις εἴπη έσήμανε, και δταν αύθις το βαδίζειν μετά τοῦ δύνασθαι (διὰ τοῦ καὶ • συνθείς, ώς δυνατόν τόν χαθήμενον), τοῦ μὲν ένὸς τρόπου, χαθ δν 15 το βαδίζειν μετά τοῦ δύνασθαι χατηγοροῦμεν, παράδειγμα τέθειχε το ώς δυνατόν τόν χαθήμενον βαδίζειν χαί τόν μή γράφοντα γράφειν, έν ψ και αύτψ προσυπακούειν δει το 'δυνατόν', ίνα ή 'και δυνατόν τον μή γράφοντα γράφειν'. τοῦ δὲ λοιποῦ τρόπου, χαθ' δν συντίθεμεν τῷ χαθημένω το βαδίζειν γωρίς τοῦ δυνατοῦ, μηνυτιχον ἐπήγαγε το καὶ τοῦθ' 20 ώσαύτως, δταν συνθή τόν μή γράφοντα γράφειν. ταυτα θείς τῶν δύο τρόπων, τοῦ τε ἔχοντος τὸ βαδίζειν μετὰ τοῦ δυνατοῦ χατηγορούμενον χαὶ τοῦ μή τὸ δυνατὸν ἔγοντος, σαφηνίζων τίνος ἐστιν ἑχάτερος δηλωτιχός, ἐπήγαγε λέγων σημαίνει γάρ ώς έχει δύναμιν τοῦ μη γράφων γράφειν χαι τα έξης. έστι δε δ λέγει δυνάμει τοιοῦτον. δ μεν γάρ το βαδίζειν 25 μετά τοῦ δυνατοῦ χατηγορῶν χατά τοῦ χαθημένου χαὶ λέγων ὡς ὁ χαθήμενος δύναται βαδίζειν σημαίνει δτι ό χαθήμενος ού βαδίζει, ούδε ό μή γράφων γράφει, δύναται δὲ μετὰ ταῦτα βαδίσαι καὶ γράψαι. δπερ ἐστίν άληθές. ἐάν δὲ μὴ τῷ βαδίζειν ἢ τῷ γράφειν συνθη ὅτι (ἔχει) δύναμιν καὶ ἀμφότερα κατὰ τοῦ καθημένου καὶ μὴ γράφοντος κατηγορήση, ἀλλὰ f. ll 30 το βαδίζειν μόνον και το γράφειν, ούτος ου λέγει δτι δύναμιν έχει ό μη γράφων νῦν ἢ ὁ χαθήμενος ὕστερον γράψαι ἢ βαδίσαι, ἀλλ' ὅτι νῦν, ὅτε ού γράφει, δύναμιν έγει τοῦ γράφειν, τουτέστι νῦν, δτε οὐ γράφει, γράφει τὸ γὰρ ἔχει δύναμιν, ὅτε οὐ γράφει, τοῦ γράφειν ὡς ἴσον εἶληπται τῷ δύναμιν έχει άμα τε και κατά ταύτον και γράφειν και ού γράφειν', 35 δπερ άδύνατον. ἐν ἄλλφ μέν γάρ χρόνψ γράφειν καὶ ἐν ἄλλφ μή γράφειν

³ χατηγορήση AI: χατηγορήσει a δύνασθαι α: δύναται ΑΙ 3. 4 xard rou cooxpá-8 είπειν om. a^1 16 τον prius a I (T i f, corr. c): το omisso seq. tous om. A γράφοντα a Arist.: γράφειν Ι 17 έν ψ-βαδίζειν (19) om. a¹ τòν Arist. αύτῷ a?: αύτό Ι 20 τόν a I (T c u f): τό Arist. 22 δηλωτιχόν I pr. 23 δύναμιν γράφων a Arist.: γράφειν Ι a Arist.: δυνάμει Ι 24 8 λέγει a³I: δ λόγος a¹ 27 dè KQR: om. al 28 συνθή a Arist.: συνθήσει Ι Eyet v Arist.: om. al 29 άμφότερον a хатηγορήση KQR: хатηγορήσει Ι: хатηγορή a 33 post ypáqu add. δύναμιν έγει a 34 έγει Κν: έγειν al τε καί KQR: τό Ι: καί a 35 yàp γράφει utrobique a om. a

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 4 p. 166+23. 33]

δυνατόν, όμοίως χαί βαδίζειν χαὶ μὴ βαδίζειν. τὸ δὲ μανθάνειν νῦν γράμματα, εἴπερ ἐμάνθανεν ἀ ἐπίσταται ἀπολύτως εἴρηχε χαὶ χαθ' αὐτό· ἐστι δὲ παράδειγμα τοῦ συνάγοντος σοφίσματος τὸν χοιμώμενον μανθάνειν νῦν γράμματα.

5 p. 166=33 Παρά δὲ τὴν διαίρεσιν δτι τὰ πέντε ἐστὶ δύο xal τρία xal περισσά xal ἄρτια.

Και τον τέταρτον τρόπον τῶν παρά την λέξιν φαινομένων ἐλέγγων (έστι δε ούτος ό παρά την διαίρεσιν) εκτιθείς ού διά σοφισμάτων ήμιν αύτον οίός έστι παρίστησιν, άλλα χαι δια παραδειγμάτων τινών, α ούχ 10 είσι σοφίσματα παραλογιστικά άλλ' άπλῶς οῦτως ἐν πεζῷ λόγφ κείμενα. τίνα δέ είσι ταῦτα, παρακατιόντες ἐροῦμεν. παρά δὲ τὴν διαίρεσιν οὐτος δνομάζεται, διότι άτινα τῷ λεγομένψ πρόσεισι δυνάμει, ταῦτα διαιρῶν ό σοφιστής xal ίδία τιθείς συνάγει ένεργεία ταῦτα προσεῖναι τῷ περί ού συλλογίζεται τοῦτο δ' αν οὐ συνήχθη, εἰ μὴ ή διαίρεσις γέγονεν. οἶον 15 τί φημι; τον πέντε αριθμον δυνάμει έχοντα έν έαυτῷ το περιττον χαι το άρτιον ό σοφιστής διαιρῶν μή άρτιον όντα χαὶ άρτιον ἀποδείχνυσι χαὶ μή άρτιον, ούτωσί έν πρώτω σχήματι την άγωγην ποιούμενος τοῦ σοφίσματος. ούχι ό πέντε είς δύο και τρία διαιρείται; ναί τί δέ, ό τρία και ό δύο ού περιττός και άρτιος; ό πέντε άρα περιττός και άρτιός έστι. παρά την 20 διαίρεσιν το σόφισμα. τα γαρ μόρια έν τῷ δλφ δυνάμει είσίν. έν γαρ τῷ πέντε ό τρία και ό δύο δυνάμει είσι. το δε δυνάμει τι όν ούκ έστιν έχεινο δ δύναται γενέσθαι· οίον το δένδρον το έστηχος δυνάμει πλοιον ον ούχ έστι πλοιον. άλλά και ό άσχημάτιστος χαλχός δυνάμει ων άνδριάς ούχ έστιν ανδριάς. τον μέν ούν τα πέντε συνάγοντα παραλογισμον χαί 25 άρτια είναι και περισσά πάνυ σαφῶς ὁ Ἀριστοτέλης ἐξέθετο. τὸν δὲ τὰ μείζονα ίσα τοις ελάττοσι συνάγοντα πάνυ βραχέως και δια τοῦτο ασαφῶς άπαγγέλλειν δοχεί. δεί δè προσυπαχούειν έν τῷ χαὶ τὸ μείζον ίσον τὸ 'τῷ έλάττονι', ໃνα ή τὸ πλῆρες τῆς λέξεως τοιοῦτον. ἡ δ' ἀγωγἡ τοῦ σοφίσματος ούτως ήρωτατο. ούγι ό όχτω είς έξ χαι δύο διαιρείται; ναί. τί 30 dé, odyl els tría xal πέντε; ναί· ό δχτώ άρα els ξ xal δύο xal τρία χαι πέντε διαιρείται· τὰ δὲ ἕξ χαι δύο χαι πέντε χαι τρία ις' ἐστίν· ό όχτω άρα είς ις διαιρειται. ίσος άρα ό ις τψ όχτω, ό μείζων τψ έλάττονι. παρά δὲ τὴν διαίρεσιν χαὶ τοῦτο τὸ σόφισμα· δυνάμει γάρ ἐν τῷ όχτώ ταῦτα. τὸ δὲ τοσοῦτον γὰρ τὸ μεῖζον χαὶ ἔτι πρός οῦτως

Digitized by Google

31

ł parodator aI (B u i, pr. A): parodator Arist. 2 επίσταιτο a 8 ante aut post ήμτν excidisse μόνον suspicor 9 αύτῶν a 10 sici AI: sori a ovrwc I pr. 11 & prius I: om. a. 12 δπ A. 17 obroci a 18 val. τίδε Ι: τία: om. A 18. 19 τὰ δύο χαὶ τὰ τρία περιττὰ χαὶ ἄρτια είσίν Α 18 & tertium KR: 19-21 παρά-είσι om. A 21 δέ al: γάρ A om. al cf. vs. 21 ante oùn add. Evepyela A 22 post έστηκό; add. έν τω όρει Α 23 post πλοΐον add. zai èvepyela A άλλα om. A 24 post άνδριας add. ένεργεία A 27 άπαγythew (sic) I and I: om. a 30 de I: om. a 34 ro µettov aAI (BT): om. Arist.

32 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 4 p. 166+33. b1]

ἐπῆκται, ώσεὶ ἕλεγεν ὁ ις΄, τουτέστι τὸ μεἴζον, τοσοῦτός ἐστιν ὅσος ὁ ὑκτὰ καὶ ἔτι πρός. αἰνιξάμενος δὲ τὸν παρὰ τὴν διαίρεσιν παραλογισμὸν δι' ῶν ἐπήνεγκε σοφισμάτων, ἐπάγει καὶ παραδείγματα δεικνύντα τὸν αὐτὸν δόγον διηρημένον καὶ συγκείμενον μὴ ταὐτὸν σημαίνειν. τὸ γὰρ ἐγώ σε ἑθηκα δοῦλον αὐτὸ λεγόμενον καθ' αὐτὸ καὶ αῦ παλιν τὸ ἐγώ σε ἑθηκα ἐλεύθερον οὐ ταὐτὸν σημαίνουσι, καὶ ὅταν ἀμφότερα συντεθέντα λόγον ἀπαρτίσωσι τὸν λέγοντα ἐγώ σε ἑθηκα δοῦλον ὄντα ἐλεύθερον. ὅμαίτον τοὐτὰν καὶ τὸ ἐφεξῆς τούτου κείμενον. οὐ γὰρ ὡς σόφισμα τέθειται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ὥσπερ παράδειγμα εἶληπται τοῦ μὴ ταὐτὸν σημαίνειν τὸν

- 10 λόγον τοῖς μέρεσιν. ἔστι δὲ τοῦτο τὸ πεντήχοντ' ἀνδρῶν ἐχατὸν λίπε δῖος ᾿Αχιλλεύς· ἄλλο γὰρ δηλοῖ διαιρουμένων τῶν ἀνδρῶν ἀπὸ τῶν πεντήχοντα χαὶ | ἄλλο συντιθεμένων· εἰ μὲν γὰρ ὑποστίζομεν εἰς f. lễr τὸ πεντήχοντα λέγοντες δτι πεντήχοντα ἑχατὸν ἀνδρῶν, σημαίνει δτι ὁ δῖος ᾿Αχιλλεὺς ἀπὸ τῶν ἑχατὸν ἀνδρῶν χατέλιπε πεντήχοντα· εἰ δὲ εἰς 15 τὸ ἑχατόν, ἕτερον πάλιν δηλοῦται, ὅτι ἀπὸ τῶν πεντήχοντα ἀνδρῶν χατέ-
- 15 το έκατον, ετερον παλιν δηλουται, ότι από των πεντηκοντα ανόρων κατελιπεν έκατόν.

p. 16661 Παρά δὲ τὴν προσφδίαν ἐν μὲν τοῖς ἄνευ γραφῆς διαλεχτιχοῖς οὐ βαδίον ποιῆσαι λόγον.

Πέμπτος τρόπος τῶν παρὰ τὴν λέξιν σοφισμάτων ὁ παρὰ τὴν προσφ-20 δίαν ἐστίν, ὅστις ἐν μὲν τοῖς διαλεχτιχοῖς λόγοις τοῖς μὴ γεγραμμένοις ἀλλὰ λεγομένοις οὐ ῥαδίως γίνεται, ἐν δὲ τοῖς γεγραμμένοις δύναται γενέσθαι. ὀνομάζεται δὲ παρὰ τὴν προσφδίαν, ὅτι ὁ τόνος, πρὸς δν ἄδομεν xal τοὺς λόγους ποιούμεθα, ποιεῖ τὸν παραλογισμόν, νῶν μὲν οὕτως ἀλλοτε δ' ἀλλως ἢ xal ἀλλαχοῦ τιθέμενος. οἶον τί φημι; ἐν μὲν ὑμιλία 25 xal διαλέξει οὐχ ἀπατήσει ποτὲ ὁ λέγων "ἑταίρα χρυσία εἰ φοροίη, δημοσία ἔστω"· εἶληπται γὰρ ὁ λέγων παροξυτόνως τὸν λόγον ἐξενεγχῶν ἢ τυχὸν xal προπαροξυτόνως, xal οὐχ ἀν σοφίσαιτό ποτε τὸν ἡχροαμένον νῶν μὲν παροξυτόνως λέγων νῶν δὲ εἰς προπαροξύτονα μεταλαμβάνων· ἄπαξ γὰρ εἰρηχῶς ἐσήμανε τὸ ἑαυτοῦ βούλημα. εἰ δὲ ἐν γραφῆ εἰη 30 χείμενον τὸ δημοσια οὐδένα τόνον ἔχον, τότε δῆτα xal τὸν παραλογισμὸν ⟨ἀν⟩ ἀποτέχοι. εἴρηχε δὲ τὸ οἱ ῥαδίως γίνεσθαι λόγον ἐν τοῖς ἀνευ γραφῆς, διότι ἔστιν ὅτε xal ἐν αὐτοῖς οῦτος ἀποτελεῖται, ὥσπερ ὅταν τις εἴπη· ἀρ' ἔστι τὸ οῦ χαταλύεις οἰχα; ναί· τὸ δὲ 'οὐ χαταλύεις' τοῦ

⁴ σημαίνει a¹ 2 δè Ι: γάρ a 3 παράδειγμα δειχνύντος a¹ 13 & I: om. a 21 post γεγραμμένοις add. διαλεκτικοϊς λόγοις και τοις όμηρικοις ποιήμασι a 22 magà δε τ. πρ. όνομάζονται οί παραλογισμοί, διότι ό τόνος ή τὸ πνεῦμα πρός Α 23 ποιού-24 **h** om. A 25 εί φοροίη χρυσία Α 26-29 είληπται - βούμεν Α λημα aI: είτε παροξυτόνως έξενέγχη τον λόγον, ώς είπομεν, είτε προπαροξυτόνως A 28 προπαροξύτονον fort. recte v 31 dv dποτέχοι scripsi: dποτέχη a²AI: dπέχη a^t 32. 33 ωσπερ — είπη aI: γίνονται δε παράλογισμοι παρά την προσωδίαν xei τό om. A άγράφως ούτως Α 33 τὸ prius om. Α post val add. το δε ου χαταλύεις αντί τοῦ ὅπου χατασχηνοῖς νοητέον Α ante rou add. où A

'καταλύεις' ἀπόφασις; ναί· ή οἰκία ἄρα ἀπόφασις. παρὰ τὴν προσφδίαν τὸ σόφισμα ἐν μὲν τῷ πρώτῃ προτάσει τοῦ 'οῦ καταλύεις' περισπωμένως δοθέντος, ἐν δὲ τῷ δευτέρα οἰχ οῦτως ληφθέντος. παλιν· ἀρ' ἔστηκεν ὄρος; τί δέ, τὸ ζῷον λογικὸν ἐπιστήμης δεκτικὸν οἰχ ὅρος; ἔστηκεν ἀρα 5 τὸ ζῷον λογικὸν ἐπιστήμης δεκτικόν. παρὰ τὴν προσφδίαν καὶ τοῦτο. παράδειγμα δὲ ἐπιφέρει τοῦ παρὰ τὴν προσφδίαν, ὅπερ ἐν ποιήμασιν ἔφη μαλιστα γίνεσθαι παρὰ τοῦ 'Ομήρου. κεῖται δὲ ἐν τῷ ψ' τῆς 'Ιλιάδος, ἔνθα καὶ ἐπὶ τῷ Πατρόκλῷ ὁ ἱππικὸς ἀγῶν ἐτετέλεστο· πεποίηται δὲ τῷ ποιητῷ ὁ Νέστωρ τῷ παιδὶ 'Αντιλόχῷ τὰ περὶ τῆς ἱππικῆς ὑποτιθέμενος 10 καὶ περὶ τοῦ τόπου διαλεγόμενος ἔνθα ἔμελλεν ἀγωνίζεσθαι μετὰ τῶν λοιπῶν ἡνιόχων. μετὰ δὲ τῶν ἄλλων φησὶ καὶ τὰ περὶ τῆς νύσσης οῦτως ἔγοντα·

> σῆμα δέ τοι ἐρέω μαλ' ἀριφραδές, οὐδέ σε λήσει. ἕστηκε ξύλον αὖον, ὅσον τ' ὄργυι', ὑπὲρ αἴης, ἢ ὅρυδς ἢ πεύκης· τὸ μὲν οὐ καταπύθεται ὅμβρψ· λᾶε δὲ τοῦ ἐκάτερθεν ἐρηρέδαται δύο λευκὼ ἐν ξυνοχῆσιν όδοῦ, λεῖος δ' ἱππόδρομος ἀμφίς.

15

Τινές οῦν ἐχάχιζον τὸν Ὅμηρον περισπωμένως τὸ οῦ ἀναγινώσχοντες καὶ λέγοντες ἄτοπόν τι αὐτὸν εἰρηχέναι διὰ τούτου, ὡς λέγοντα δῆθεν ὅτι 20 τοῦ ξύλου ἐχείνου τοῦ ἐξανέχοντος, δ δρύινον ἢ πεύχινον ὀνομάζει, τὶ μὲν κατασήπεται, τὶ δὲ οὐ κατασήπεται· εἰ γὰρ μὴ καὶ τοῦτο ἐδήλωσεν ἐναργῶς, τὸ 'τὶ δὲ οὐ κατασήπεται' λέγουσιν ἀντιχρος δηλοῦσθαι διὰ τοῦ εἰρημένου τοῦ ''οῦ τὸ μὲν καταπύθεται'', ὡς τινὸς μὲν ἐχ τῆς πεύχης τοῦ δένδρου σηπομένου τοῖς ὀμβρίοις ὕδασι τινὸς δὲ μὴ σηπομένου. 25 τινὲς μὲν οὖν ἐχάχιζον τὸν Ὅμηρον, ὡς εἶπον, ἀτόπως τόδε εἰρηχότα. ἐπιδιορθοῦται δὲ τούτους [ἐν τῷ Περὶ ποιητικῆς], ὡς αὐτὸς ᾿Αριστοτέλης ἐν τῆ ἘΡητορικῆ φησιν, Ἱππίας ὁ Θάσιος μὴ περισπωμένως ἀναγινώσχων τὸ οῦ ἀλλ' ἀποφατιχῶς, ὅπερ αὐτὸς ὀξύτερον εἴρηχεν, ἕνα ἦ τὸ λεγόμενον ὡς ἡ πεύχη τὸ δένδρον οὐ καταπύθεται ὄμβρψ. λέγει δὲ Θεόφρα-

9 ύποτιθέμενος Ι: ύποθέμενος a 14 όργῦ Α ὑπέρ in ras. Α¹ 16 έριρέδα Ι

δύω A λευχώ A: λευχοί aI 17 ίππϋ I 18 ante τινές add. φησί γάρ τῶ ἀντιλόχω ό νέστωρ· ὡς ἕνθα ίδης ξύλον ἐχ πεύχης ἰστάμενον, τούτου πλησίον γενόμενος, πρὸς τὴν νύσσαν τοὺς ἕππους ἔθυνε A τινές μὲν οὖν τὸν δ. χαχίζουσι A 19 τούτου AI: τοῦτο a 23 post χαταπύθεται add. ὅμβρψ a 23. 24 τοῦ δένδρου τῆς πεύχης a 24 ὅμβροις a¹ 25 εἰρηθέντα a¹ 26 ἐν τῷ περὶ ποιητιχῆς, emendationem scilicet sequentis ἐν τῷ ἡητοριχῷ falso loco insertam, delevit Vahlen Poet.³ p. 69 27 ἐν τῷ Ῥητοριχῷ] immo ἐν τῷ Ilερὶ ποιητιχῆς c. 25 p. 1461 = 22 28 όξυτόνως a 29 χαταπείθεται I 29 post δὲ add. xal ν Θεόφραστος] Hist. plant. V 4,3 hoc de quercu dicit, cf. Brandis Von den griech. Auslegern des Organons (Abhandl. d. k. Ak. d. Wiss. Berlin 1833) p. 299

Comment. Arist. II 3. Alexander in Sophisticos elenchos.

33

⁴ δρος a: δρος I 7 τοῦ ὁμήρου I: τῷ ὁμήρψ a ἐν τῷ ψ΄ τῆς ᾿Ιλιάδος] v. 326—330 8 τῷ prius om. a¹ πατρόχλψ a: πρόχλω I δὲ aI: γὰρ A 9—11 ἀντιλόχω μέλλοντι μετὰ τ. λ. ἡ. ἀγωνίσασθαι διατιθέμενος τὰ π. τ. ἱ. χαὶ τοῦ τ. δ. ἕ. ἔ. ἀγωνίσασθαι A

στος τὸ φυτὸν τῆς πεύχης ὀμβρίοις ὕδασι καὶ πηγαίοις μὴ σήπεσθα, θαλαττίοις δὲ μαλιστα. ἀλλὰ τοιοῦτον μὲν | τὸ ἐν παράδειγμα. τὸ δὲ ſ. Ι2^ν ἔτερον τὸ ἐπαγόμενον τὸ περὶ τὸ ἐνύπνιον τοῦ ᾿Αγαμέμνονος, ὅ φησι τὸν Δία εἰπεῖν, τὸ δίδομεν δέ οἱ εῦχος ἀρέσθαι, οὐδαμοῦ κεῖται ἐν τỹ 5 Ἰλιάδι· τὰ μὲν γὰρ περὶ τοῦ ὀνείρου ἐν τῇ ἀρχῷ τοῦ βῆτά ἐστιν, οὐδἰ ὅλως δ' εὑρήσει τις τοῦτο πρὸς ἔπος ἐκεῖ κείμενον. καὶ ἔοικε τὸν μὲν νοῦν ἐκεῖθεν λαβεῖν, αὐτὸς δὲ πλάσασθαι τὸ τοῦ στίχου τεμάχιον τὰ ἔπη τάδε μεταβαλών·

> θωρῆξαί ἑ χέλευε χαρηχομόωντας 'Αχαιοὺς πανσυδίη· νῦν γάρ χεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν.

Τοιαῦτα μèν τὰ ρητά. αὐτὸς δὲ xaì οἴxοθεν βουλόμενος ποιῆσαι τοῦ παρὰ προσφδίαν παράδειγμα ὡς ἐχ τοῦ ὑΟμήρου τοῦτο ἐπήγαγε. φασίν οδν τινές δτι είς το δέ οί έστιν ο παραλογισμός και ή άμαρτία τοῦ Ομήρου· ἐχεῖνος μέν γὰρ οὕτως ἔγραψε, δίδομεν δέ οἱ εὖχος ἀρέσθαι, 15 τουτέστι φησίν ό Ζεύς τῷ ὀνείρω ὡς ἀπελθών ἀπάγγειλον τῷ ᾿Αγαμέμνονι ώς οί θεοί πάντες έψηφίσαντο το σοί την νίχην διδόναι. είσιν ούν τά ρήματα τοῦ Διὸς πρὸς τὸν ὄνειρον δτι βὰς ταῦτα είπὲ τῷ ᾿Αγαμέμνονι, δτι δίδομεν αύτῷ πάντες οί θεοί την νίχην. φασίν οῦν οί ταῦτα λέγοντες ώς ένταῦθα άμαρτάνει ό ποιητής εἰσάγων τὸν Δία λέγοντα ταῦτα τῷ 20 δνείρφ και τρόπον τινά ψευδόμενον, δπερ ούκ έστι θεοῦ. οί γοῦν ἐπιδιορθούμενοι τοῦτόν φασιν ώς οὐ τῷ ᾿Αγαμέμνονι ὁ Ζεὺς έλεγε τὸ εὖγος δοθήναι άλλα τῷ ὀνείρω κατά τοῦ ᾿Αγαμέμνονος· ἀναγινώσκουσι δὲ οῦτως, δίδομεν δε οί αντί τοῦ 'σοί', τῷ δνείρω. ἔστι δε και τοῦτο ψεῦδος. ό γάρ αύτὸς νοῦς ἐστι, κἂν ὁ τόνος ἀναβιβασθείη, κἂν περισπασθείη ή 25 αντωνυμία ή 'οί'. ποῦ γοῦν ἐστιν ή άμαρτία; η οὐχ εἰς τὸ δέ οἱ αλλ' είς το δίδομεν έπειδη γαρ ίδιόν έστι της Δωρικής διαλέκτου το αντί τοῦ διδόναι λέγειν διδόμεναι χαὶ ἀντὶ τοῦ εἶναι τὸ ἔμμεναι, τῆς αὐτῆς δὲ χαι το άποχόπτειν πολλάχις το αι της άπαρεμφάτου έγχλίσεως, τοῦτο χαί

34

10

¹ τά φυτά b 3 έτερον τό om. A έπαγόμενον a²A: ἑπόμενον a¹I τò alterum om. A 6 post koixer add. & apistotelys A 7 αὐτὸς Α: αὐτὸ Ι: 4 τò om. A ούδαμῶς Α αὐτὸν a 9 ante θωρήξαι add. versus proximos: βάσκ' ίθι — ἐπιτέλλω (B 8-10) A post εύρυάγυιαν add. ex Homero τρώων A 11 post βητά add. του 10 Eloi A xal om. A ποιήσαι post παράδειγμα (12) collocat A 12 post Entrage δμήρου Α add. τὸ δίδομεν δέ οἱ εὖγος ἀρέσθαι Α 13 φασί γοῦν Α 14 exeïvos A: exeïvo al post άρέσθαι add. ήγουν αύτῶ τῶ άγαμέμνονι Α 15 φησίν post έγραφεν Α όνείρω collocat A 16-19 έψηφίσαντο πάντες αὐτῷ τὴν νίχην δοθηναι. λέγουσι γοῦν ὡς άμαρτάνει ένταῦθα Α 16 τὸ fort. delendum 18 δίδομεν a1: διδόαμεν a2I oi alt. I: 19 Δία λέγοντα scripsi cf. p. 35, 5. 6: διαλεγόμενον aAI 20 Supoi a' om.a 22 άναγινώσχουσι δε ούτως aI: διο χαι έλεγον ότι ούτως δει άναγινώσχεγοῦν al: δὲ Α 23. 24 Eori de - eori al: edyog deerdai 23 oi a άντι τοῦ aΙ: ήγουν Α σθαι Α ού γὰρ τῶ ἀγαμέμνονι ὡς εἴρηται ὁ ζεὺς ἕλεγε τὸ εὖχος δοθῆναι· ἀλλὰ τῶ ὀνείρω κατὰ τοῦ άγαμέμνονος και ούτως Α 25 oi (post ή) a post of add. πάλιν άπατεών ό ζεύς φαίνεται . ώς δύναμιν διδούς τω όνείρω άπατησαι τον άγαμέμνονα Α άμαρτία aA: άντω-26 post δίδομεν add. xal έστιν ή λύσις τούτου τοιαύτη A 27 tò AI: om. a νυμία Ι post dè add. dialéxtou ésti A 28 καί τὸ & Α: τὸ καὶ Ι αι ΑΙ: om. a

ένταῦθα εύρίσχεται. εἰ γοῦν τὸ δίδομεν δέ οἱ εῦχος ἀρέσθαι ἀναγνῷ τις τὸν τόνον θεὶς εἰς τὸ δἶ, τὸν Δία ποιεῖ ψευδόμενον ὡς ὑπισχνούμενον διδόναι τὴν νίχην καὶ μὴ εἰς ἔργον ἐξάγοντα τὴν ὑπόσχεσιν. εἰ δὲ εἰς τὸ δο τὸν τόνον θεἰς ἀναγνῷ τὸ ἑξῆς, καὶ τὸν Δία τοῦ ψεύδεσθαι 5 ἀπολύσει καὶ τῷ ὑΩμήρῷ περιποιήσεται τὸ ἀνέγχλητον, ὡς τοῦ Διὸς λέγοντος τῷ ὀνείρῷ καὶ ἐπιτάττοντος διδόμεναι αὐτὸν τὸν ὄνειρον τὸ εὖχος τῷ ᾿Αγαμέμνονι καὶ μὴ αὐτοῦ τοῦ Διός· καὶ γοῦν ὁ ὄνειρος ὑπισχνεῖται τῷ ᾿Αγαμέμνονι τὸ εὖχος καὶ ψεύδεται καὶ οὐχ ὁ Ζεὺς αὐτός.

p. 166ь10 Οίδὲ παρά τὸ σχῆμα τῆς λέξεως συμβαίνουσιν, δταν τὸ μὴ ταὐτόν.

Ο έκτος τρόπος τῶν παρὰ τὴν λέξιν σοφισμάτων οι παρὰ τὸ σχῆμα τής λέξεως συμβαίνοντές είσι παραλογισμοί· οῦτως δὲ λέγεται, δτι ή ποιὰ σχέσις τοῦ σχηματισμοῦ τῆς λέξεως αἰτία γίνεται τοῦ παραλογισμοῦ, xaì δτι τὸ σχημα ταὐτὸν ὄν τοῖς μὴ ταὐτοῖς χατὰ τὴν φύσιν ταὐτὰ ταῦτα 15 φαίνεσθαι ποιεί. οἶον τί φημι; τὸ παθητιχὸν διὰ τὸ ὁμοιόσχημον είναι τῷ ἐνεργητικῷ ὡς ἐνεργητικὸν λαμβάνει ὁ σοφιστὴς καὶ παραλογίζεται, ώς ἐπὶ τοῦδε· πότερον τὸ μανθάνειν ἐνεργεῖν ἐστι περὶ τὴν μάθησιν; ναί· τὸ ἐνεργεῖν περί τὴν μάθησιν διδάσχειν ἐστί; ναί· τὸ ἄρα μανθάνειν διδάσχειν έστί. παρά τό σχημα οδν της λέξεως λέγεται, δτι έσχημά-20 τισται το παθητικόν είς το ένεργητικόν και το ένεργητικόν είς το παθητικόν, και διότι το ένεργειν περί την μάθησιν δηλοί και άμφότερα. παρίστησι γάρ και ενέργειαν τοῦ διδάσκοντος, όμοίως δε και πάθος τοῦ διδασκομένου (ή μαλλον είπειν γένεσιν, χαθώς έν τη Περί ψυχής πραγματεία φησί. τὴν γὰρ τοῦ μαθητοῦ τελείωσιν γινομένην παρὰ τοῦ διδασχαίλου οὐ πάθος 25 είναι φησιν άλλα γένεσιν μαλλον. εί δέ τις αίροιτο και πάθος κατονομάζειν, ούχ άπλῶς αν είη πάθος άλλὰ τελειωτικόν). κατὰ γοῦν τὸ ἐσγηματίσθαι κατ' ένέργειαν τον λόγον γίνεται ή απάτη και το μή ταυτόν, ήγουν το παθητιχόν, μή όν δμοιον τῷ ένεργητι χῷ ώσαύτως αὐτῷ f. 13r έρμηνεύεσθαι, η τὸ ἀνάπαλιν· συμβαίνει γάρ τὸν σοφιστην ἀπατᾶν τὸν 30 προσδιαλεγόμενον, και όταν τὸ ἐνεργητικὸν μὴ ὄν ἴσον τῷ παθητικῷ ὡς παθητιχόν λέγηται. τὰ δὲ σοφίσματα ῶν αὐτὸς μνημονεύει τοιαῦτά εἰσιν·

παθητικον λεγηται. τα δε σοφισματα ων αυτος μνημονευει τοιαυτα είσιν ούχι το άρρεν ούδέτερον; ούχι το θηλυ ούδέτερον; το άρρεν άρα θηλυ και το θηλυ άρρεν. η παλιν το μεταξύ, ήγουν το ούδέτερον (τοῦτο

35

3*

² δι ν: δίδομεν aAI 4 είς — έξης al: οῦτως ἀναγνῶ τίς, διδόμεν δέ οἱ εὐχος ἀρέσθαι, ώς είναι τὸ διδόμεν ἀντὶ τοῦ διδόμεναι Α τὸ δο a: om. Ι 5 ἀπολύσει Α: ἀπο-λύσεις al 8 τῷ (anto εὖχος) a 13 σχέσις Α: λέξις al 14 τοῖς μὴ ταυτοῖς Α: λύσεις al 15 noiel A: neldei al του μή ταυτού al ταυτά ταῦτα Α: ταυτά Ι: ταυτόν a 20. 21 xal- παθητικόν om. a1 20 post xal add. άνάπαλιν a² 21 xal διότι iterat A άμφότερα AI: άμφότερον a 22 post ένέργειαν add. την I: om. aA 23 ante γένεσιν add. την a έν τη Περί ψυχης πραγματεία] II 5 p. 417012 sq. 25 φησίν AI: φημί a alpoīto AI: έρει τό a 26. 27 έσχηματίσται (sic) I 27 ταυτό Α 29 έρμηνεύεσθαι scripsi: έρμηνεύεται aAI 30 xal, quod ante mh add. I, transposui: om. aA

γάρ έστι τὸ μεταξύ θήλεος καὶ ἄρρενος), ὡς θάτερον τούτων ἑρμηνεύεται, η ώς άρρεν η ώς θηλυ. έστι δε και ή του τοιούτου σοφίσματος άγωγή τοιαύτη ούχι ό λίθος άρρην; ούχι ό Καλλίας άρρην; ό λίθος άρα Καλλίας. ίδου γοῦν τὸ οὐδέτερον, ήγουν ὁ λίθος, διὰ τὸ σγῆμα τῆς 5 λέξεως, ήγουν το άρσενικῶς ἐκφωνεῖσθαι, άρρεν δοκεῖ. το δὲ ὅτι τὸ ποιόν ποσόν η τό ποσόν ποιόν ούτως ήρωτάτο. ούχι τό ποιόν ούδέτερον; ούγι το ποσον ούδέτερον; το ποιον άρα χαι το ποσον ταυτόν. τό ποιοῦν πάσχον η τό διαχείμενον ποιοῦν, διαχείμενον τό πάσγον λέγων. συλλογίζονται δε το ποιοῦν ώς πάσχον καὶ το πάσχον ώς ποιοῦν 10 ούτως. ούγι το 'τύπτεται' ρημά έστιν; ούχι το 'μέμφεται' ρημά έστι; το 'μέμφεται' άρα και το 'τύπτεται' ταυτόν. το ένεργειν άρα και το πάσγειν ταύτόν το γαρ μέμφεται ένεργητικον ον ώς ταύτον ον τῷ τύπτεται συνάγουσι. xal τάλλα δέ, φησίν, ώς διήρηται, τουτέστι xal τας άλλας χατηγορίας, ας έν ταις Κατηγορίαις έδίδαξε, δύναται ό σοφιζόμενος έν 15 παραλογισμφ παραλαμβάνειν χαὶ τὸ ποιὸν ὡς πρός τι δειχνύναι χαὶ τὸ ποσόν ώς πρός τι χαί τὸ πρός τι ώς ποιὸν χαί τὸ ποιειν πάσγειν. τίθησι δε χαί τούτου παράδειγμα τοιοῦτον· ούχι το ύγιαίνειν ἀπαρέμφατον; ούγι το τέμνειν απαρέμφατον; το ύγιαίνειν άρα χαι το τέμνειν ταυτόν. άλλα το μεν ύγιαίνειν πάσχειν τί έστιν, είπερ ή ύγεία διάθεσις σώματος 20 ζφου έν συμμετρία θερμῶν χαὶ ψυχρῶν χαὶ ξηρῶν χαὶ ὑγρῶν (τούτου γάρ έστι δηλωτικόν τὸ καίτοι τὸ μὲν ποιόν τι καὶ διακείμενόν πως δηλοϊ), τὸ δὲ τέμνειν χαὶ οἰχοδομεῖν ποιεῖν· τούτου γὰρ πάλιν ἐστὶ δηλωτιχόν το το δε ποιεῖν τι. ήρώτα δε χαι τοιοῦτον λόγον ό Εὐθύδημος. "πότερον όρῶσι χαὶ οἱ Σχύθαι χαὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τὰ δυνατὰ 25 όρᾶν ἢ τὰ ἀδύνατα; τὰ δυνατὰ δήπου· οὐχοῦν χαὶ σὺ χαὶ ἐγώ; ναί· ὁρặς δε τα ήμέτερα ίμάτια; ναί· δυνατα οὖν όρᾶν ἐστι ταῦτα"· όρặ ἀρα τα ίμάτια. ούγ δσα γοῦν ἐνεργητιχῶς λέγεται, ἐνεργειῶν είσι δηλωτιχά· τὸ γάρ όραν ένταῦθα, εί και ένεργητικόν έστιν, ἀλλ' ἀντί τοῦ ὁρᾶσθαι δέδωκεν. ό δε Εδθύδημος έλαβεν έπι τοῦ βλέπειν, χαι συνήγαγεν ὅτι δύναται βλέπειν 30 τα ίματια. το δε έστι γάρ το μή των ποιείν ον ώς των ποιείν τι τη λέξει σημαίνειν ίσον έστι τῷ έστι γὰρ ἀπὸ τῶν σημαινόντων ἐνέργειαν το μή δν λαμβάνειν ώς ένεργείας δν σημαντικόν', ώς έπι τοῦ μανθάνειν και τοῦ όρᾶν εἴρηται. και οί μεν παρά την λέξιν τρόποι τῶν σοφισμάτων τοσοῦτοί είσιν, άντι τοῦ ἕξ, χαι τοιοῦτοι, οίον χαθ' ἕχαστον 35 αύτῶν είναι ἐφημεν.

36

⁶ ποιόν prius $a^{2}I$: ποιείν a^{1} ήρωτατο Ι: έρωταται a 8 ποιοῦν prius QR Arist .: 9 post λέγων add. το γάρ πάσχον διάχειται χατά την πάθησιν a ποιόν al 13 X om. a 15 poiety a^1 17 xal om. a 20 έν συμμετρία a¹I: ώς συμμετρία a² 23. 24 δ Εύθύδημος] c. 25 p. 300 A 24 xal prius om. a 30 ws a Arist .: 31. 32 ένέργειαν Κ: ένεργεία a: compend. I xai I 31 γάρ om. a¹ 32 évepyeias QR: évepyeia a: compend. I 34 τοσούτοι a2: τοιούτοι a1

p. 166 b 21 Τῶν δὲ ἔξω τῆς λέξεως παραλογισμῶν εἴδη ἐστὶν ἑπτά.

Είπομεν καὶ πρότερον δτι πάντων τῶν ὄντων εἰς φωνὰς καὶ πράγματα διαιρουμένων καὶ ἐν ἑκάστοις τούτων παραλογισμῶν γινομένων εἰπὼν ὁ 'Αριστοτέλης τοὺς ἐν ταῖς φωναῖς γινομένους παραλογισμούς, οὖς καὶ παρὰ 5 τὴν λέξιν ἐκάλεσε, καὶ διαλαβών περὶ αὐτῶν ἀρκούντως, πῶς γίνονται καὶ πῶς συνίστανται μόνον (ὕστερον γὰρ καὶ περὶ τῆς αὐτῶν ἐρεῖ λύσεως), νῶν καὶ τοὺς ἐκ τῶν πραγμάτων γινομένους παραλογισμοὺς τίθησιν, οὖς καὶ ὀνομάζει ἔξω τῆς λέξεως, διότι οἰχὶ ἡ λέξις κἀνταῦθα ἢ ἡ ταύτης σύνθεσις ἢ διαίρεσις ἢ ὁ ἐν τῆ λέξει τόνος ἢ τὸ πνεῦμα ἢ τὸ ὑμοιό-10 σχημον τῆς λέξεως αἶτιον γίνεται τοῦ παραλογισμοῦ. διαλαβών δὲ καὶ πεἰρὶ τούτων, ὅπως τε γίνονται παρὰ τῶν σοφιστῶν καὶ συνίστανται, f. 13ν προϊὼν καὶ περὶ τῆς τούτων λύσεως ἐν τῷ προσήκοντι διαλήψεται. καὶ γοῦν πρότερον ἀπαριθμεῖται αὐτοὺς λίαν σαφῶς, πόσοι καὶ τίνες εἰσίν. ἑπτὰ μὲν οὖν οἱ πάντες· ὑποῖοι δέ, ἐν τοῖς ἑξῆς θεωρήσομεν. καὶ πρῶτος 15 τῶν ἄλλων ἐστὶν ὁ παρὰ τὸ συμβεβηκός.

p. 166+28 Οί μέν ούν παρά το συμβεβηχός παραλογισμοί είσιν.

Ο πρῶτος τρόπος τῶν ἐχτὸς τῆς λέξεως σοφισμάτων ἐστὶν ὁ παρὰ τό συμβεβηχός. γίνεται δε ούτος, δταν τις άξιοι παν τό προσόν τω χατηγορουμένω ύπάργειν χαὶ τῷ ὑποχειμένω, ὅπερ οὐχ ἀναγχαῖόν ἐστι. 20 παρά γοῦν τὸ τὰ συμβεβηχότα τῷ χατηγορουμένω λαμβάνειν τὸν σοφιστὴν χαι λέγειν χατά τοῦ ὑποχειμένου μή ὀφείλοντα λέγεσθαι ὁ παραλογισμὸς γίνεται. δταν οδν, φησί, τὶς ἀξιοῖ ὁμοίως ὑπάρχειν τι τῷ πράγματι χαί τῷ συμβεβηχότι, πρᾶγμα μέν λέγων τὸ σύνθετον χαὶ ὑποχείμενον, συμβεβηχός δὲ άπλῶς πᾶν χατηγορούμενον, καν τε τῶν οὐσιωδῶς καὶ 25 χαθ' αύτο ύπαρχόντων τῷ χαθ' ου χατηγορεῖταί ἐστι κάν τε καὶ μή. φησί γοῦν ὡς οἰχ ἀναγχαῖόν ἐστιν, ὅσα συμβέβηχε τῷ χατηγορουμένψ, χαὶ τιῷ ὑποχειμένω ταῦτα συμβαίνειν. οἶον τί φημι; χατηγορεῖται τὸ λευκόν κατά τοῦ Σωκράτους. ὑπάρχει δὲ τῷ λευκῷ καὶ τὸ χρῶμα διακριτιχόν όψεως. εί τις ούν άζιοι και τω Σωχράτει ύπάρχειν το χρώμα δια-30 χριτιχόν όψεως λέγων οῦτως 'ό Σωχράτης λευχός, τὸ λευχόν χρῶμα διαχριτιχόν όψεως, ό Σωχράτης άρα χρῶμα διαχριτιχόν όψεως', ποιείται παρά τὸ συμβεβηχὸς τὸν παραλογισμόν. οὐ γὰρ τὸ τῷ συμβεβηχότι ὑπάργον

post έπτά add. ήτοι τρόποι Ι 6 épei] c. 19-23 1 έστιν έπτά om. a γινομένους --- τίθησιν al: παραδίδωσιν Α 8 όνομάζει post λέξεως 7 έχ al: άπὸ A xavraüda om. A 8. 9 ταύτης σύνθεσις al: σύνθεσις της λέξεως A collocat A 9 ante diaip. add. h A 10 αίτια γίνονται τῶν παραλογισμῶν Α 11 τούτων al: 12 προϊών] c. 24 sqq. 14 έν τοις έξῆς βηθήσεται. πρῶτος 19. 20 ὑπάρχειν – χατηγορουμένψ om. a¹ 21 ἀφείτών έξω της λέξεως Α de A 18 άξιοῦν a¹ 23 λέγων scripsi: λέγει al 24 συμβέβηχε a1 λοντος a1 post πα̈ν add. τò A 26 άναγχαΐον Ι: άνάγχη &Α 32 τὸ alt. I: om. a 25 τῷ al: τὸ A

χαὶ τῷ ὑποχειμένο ἀνάγχη ὑπάρχειν, ὅτι οὐδὲ ταὐτόν ἐστι τὸ συμβεβηχὸς γωρίς δυ τοῦ ῷ συμβέβηχε χαὶ πρός αὐτὸ συγχρινόμενου χαὶ μετὰ τοῦ φ συμβέβηχε, πρός τὸ φ συμβέβηχε συγχρινόμενον μόνον. οἰον εἴ τις εἴπη ό Κορίσχος άνθρωπος, ό άνθρωπος έτερος Κορίσχου, ό Κορίσχος έτερος 5 ανθρώπου', λέγεται δη το σόφισμα παρά το συμβεβηχός, δτι ού ταὐτόν έστι τὸ συμβεβηχὸς χωρίς τε χαὶ μετὰ τοῦ φ συμβέβηχεν. ῶσπερ γὰρ χαι έπι του άνωθεν είρημένου ήμιν παραδείγματος ό σοφιστής λέγων ό Σωχράτης λευχόν, τὸ λευχόν χρῶμα, ὁ Σωχράτης ἄρα χρῶμα' ἐν μὲν τῆ προτάσει τῆ 'δ Σωχράτης λευχός' τὸ συμβεβηχός χαὶ τὸ ϣ συμβέβηχεν 10 όμοῦ ώς ἕν τι λαμβάνει, ἐν δὲ τῆ 'τὸ λευκὸν χρῶμα' τὸ συμβεβηκὸς μόνον γωρίς τοῦ ὑποχειμένου, οῦτω χαὶ ὁ λέγων 'ὁ Κορίσχος ἄνθρωπος' τὸ συναμφότερον λαμβάνει, τὸν συγχατατεταγμένον τῷ Κορίσχω ἄνθρωπον χαὶ τον Κορίσχον, έν δε τη άνθρωπος ετερος Κορίσχου' τον αχατάταχτον άνθρωπον τὸν χαθόλου. παρὰ τὸ συμβεβηχὸς ἄρα· οὐ γὰρ δσα συμβέβηχε 15 τῷ άπλῷ καὶ ἀκατατάκτῷ ἀνθρώπῷ τῷ καθόλου, ταῦτα ἀνάγκη καὶ τῷ συγκατατεταγμένω και συνθέτω ύπάρχειν. τῷ μèν γàp άπλῷ συμβέβηκε τὸ ἑτέρφ είναι Κορίσχου· οὐχ ἀνάγχη τοίνυν τοῦτο χαὶ χατὰ τοῦ Κορίσχου κατηγορείσθαι, δτι μηδε καθ' αύτο πρόσεστι τῷ άπλῶ; ἀνθρώπψ. ὅσα μέν γάρ ούσιωδώς ύπάργει τούτω, ταῦτα δηλονότι καὶ τῷ Κορίσκω ὑπάρξει. 20 δσα δε μη ούσιωδώς και καθ' αύτο άλλ' ώς συμβεβηκότα ώς έν ύποκειμένω αύτῷ τὸ είναι έχει, οὐχ ἀνάγχη χαὶ τῷ Κορίσχω ταῦτα ὑπάρχειν. οίον τῷ βροτῷ τῷ κατηγορουμένω πολλά συμβέβηκε, τὸ δισύλλαβον είναι, τό έτερον Κορίσχου, τὸ είδος ζώου, τὸ ἔμψυχον, τὸ αἰσθητιχόν οὐχ ανάγχη οὖν ταῦτα πάντα, ἐπειδὴ τῷ χατηγορουμένω συμβέβηχε, χαὶ χαθ' 25 οῦ χατηγορείται ὑπάρχειν. οὐ γὰρ ''δσα χατὰ τοῦ χατηγορουμένου λέγεται, ταῦτα πάντα καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ῥηθήσεται", ὡς ἐν ταῖς Κατηγορίαις ἐμάθομεν. τὸ αὐτὸ χαὶ ἐπὶ τῶν γενῶν χαὶ εἰδῶν. ὅσα μὲν γὰρ έν τῆ οὐσία τοῦ γένους ἐστὶ συμπληροῦντα αὐτοῦ τὸ εἶναι, ταῦτα ἀνάγκη χαι τῷ εἶδει ὑπάρχειν, ἐπειδὴ τὰ γένη συνωνύμως τῶν είδῶν χατηγο-30 ρειται. δσα δὲ συμβέβηχε τῷ γένει, οὐ πάντως ταῦτα χαὶ ἑχάστῳ τῶν αύτοῦ | εἰδῶν ἀνάγκη συμβεβηκέναι· συμβεβηκέναι γὰρ τῷ γένει λέγεται ſ. 14 χαί δσα ένι τινι είδει των έν τω γένει συμβέβηχεν η χαί έν τη ούσια έστιν αύτοῦ. οἶον τῷ ζψψ συμβέβηχε τὸ λευχόν, ἐπεὶ ὁ χύχνος ζῷον ῶν λευχός έστι· τὰ δὴ οῦτω συμβεβηχέναι λεγόμενα τῷ γένει οὐχ ἀνάγχη 35 χαὶ τῷ εἶδει συμβεβηχέναι. ἢ μᾶλλον τὸ ἐπεὶ γὰρ τῷ αὐτῷ πολλὰ συμβέβηχεν, ούχ ανάγχη πασι τοῖς χατηγορουμένοις χαὶ χαθ' ού χατηγορεϊται τοιοῦτόν ἐστιν· συμβέβηχε τῷ Σωχράτει ἀνθρώπφ

3 συγχρινόμενον μόνον I: inv. ord. a 4 xoploxos prius corr. I post xopioxo; alt. add. ápa a 7 xal scripsi: ws aI: ws xal v 13 τῶ Α 14 ανθρωπον 19 post yap add. toic a (i. e. avov) scripsi cf. vs. 15 et p. 39,24: autov aAI 20 συμβεβηχότι a1 ώς alt. om. A: xαl ώς fort. recte v 21 αὐτῶν Α 24 post έπειδη expunxit xal I 26. 27 ώς — έμάθομεν om. A έν ταϊς Kaτ.] c. 3 p. 1011 cf. c. 5 p. 2 = 27 sq. 27 post auto add. de A 28 συμπληρούνται Ι 35 yàp τώ om. A 36 *nã*3a A 37 σωχράτη Ι

38

είναι· ἐπεὶ οὖν τῷ αὐτῷ πολλὰ ὑπάρχει, οὐχ ἀνάγκη ταῦτα πάντα, ὅσα πασι τοις κατηγορουμένοις έπεται (τοῦτο γὰρ λείπει), καὶ τῷ ὑποκειμένφ Επεσθαι· τοῦτο γὰρ εἶπε χαθ' οὐ χατηγορεῖται· οὐ γὰρ ὄσα ὑπάργει τῷ ζψψ και τῷ λογικῷ, ταῦτα και τῷ Σωκράτει ὑπάρχει· οὐτε γὰρ ὁ Σω-5 χράτης διαφορά έστιν, έπειδη το λογιχον το χατά του Σωχράτους λεγόμενον, ούτε δισύλλαβον, διότι και το ζώον δισύλλαβον. ωσαύτως δε ούχί, εί ύπάρχει τῷ Κορίσχω ό ἀνθρωπος, τῷ δὲ ἀνθρώπω τὸ ἕτερον είναι Κορίσχου, και τῷ Κορίσχι το Ετερον είναι Κορίσχου ὑπάρξει, δτι τῷ ἀνθρώπω το έτερον είναι Κορίσχου χατά συμβεβηχός έστιν. εί δε τον άν-10 θρωπον συμβεβηχέναι τῷ Σωχράτει είπομεν, χαταχρηστιχώτερον τοῦτο λέλεκται αντί τοῦ ὑπάργειν καὶ καταγορεῖσθαι αὐτοῦ· ἄλλως τε δὲ καὶ αὐτὸς ὁ ᾿Αριστοτέλης ἐν τῆ τῶν πρός τι διδασχαλία χατὰ συμβεβηχὸς τὸν Σωχράτην άνθρωπον είναι φησιν. ή μέν ούν των λεγομένων διάνοια τοιαύτη τίς έστι. χατά δὲ τὴν λέξιν εί μὲν τὸ ὁ Κορίσχος Ετερον 15 ανθρώπου ώς ίσον ληφθείη τῷ 'ό ανθρωπος Ετερον Κορίσκου' (σύνηθες δέ έστι τῷ Άριστοτέλει τοῦτο ποιείν χαὶ πολλαῖς τοιαύταις ἑρμηνείαις γρησθαι), σαφές έστι τὸ λεγόμενον. χαὶ εἶη αν ή μείζων πρότασις τοῦ παραλογισμοῦ αῦτη, τὸ δὲ ἔστι γὰρ ἄνθρωπος ή ἐλάττων, ὡς γίνεσθαι τόν συλλογισμόν έν πρώτω - σχήματι ούτως · ό Κορίσχος άνθρωπος, ό 20 άνθρωπος έτερος Κορίσχου, ό Κορίσχος άρα αυτός έαυτοῦ έτερος. εί δε μή ούτω το χωρίον μεταληφθεν ερμηνευθείη, αλλ' ωσπερ χείται έν τῷ ἐδαφίφ γεγραμμένον ληφθείη, δύο συλλογισμούς ἐντεῦθεν μανθάνομεν, παριστώντος τοῦ μèν ένὸς τὸν Κορίσχον οἰχ ἄνθρωπον, τοῦ δὲ ἑτέρου τὸν Κορίσχον Ετερον άνθρώπου. λέγοι δ' αν χαὶ έχατέρου μόνας τὰς ήττους 25 προτάσεις. χαί έστι το μέν ό Κορίσχος έτερος ανθρώπου πρότασις τοῦ τοιούτου συλλογισμοῦ· ὁ Κορίσχος έτερος ἀνθρώπου· τὸ δὲ έτερον ἀνθρώπου ούχ άνθρωπος· ό Κορίσχος άρα ούχ άνθρωπος. το δε έστι γάρ άνθρωπος τοῦ ἑτέρου συλλογισμοῦ ήττων πράτασις. ἔστι δὲ xal aὐτὸς τοιούτος· ό Κορίσχος άνθρωπος, ό άνθρωπος έτερος Κορίσχου, ό Κορίσχος 30 άρα έτερος ανθρώπου. δμοιον τούτοις χαὶ τὸ ἐφεξῆς παράδειγμα, πλὴν έν τούτω και αμφότεραι αί προτάσεις ελήφθησαν. ή μεν γαρ εί Σωκράτους έτερος ή μείζων έστίν, ή δε ό δε Σωχράτης άνθρωπος ή έλάττων. και έστι τοιούτον· ό Σωκράτης άνθρωπος, ό άνθρωπος έτερος Σωχράτους, ό Σωχράτης άρα έτερος Σωχράτους. το δε λέγειν έτερον

l post elvai add. χαταχρηστιχώς δε λέγομεν τούτο συμβεβηχέναι· άντι γαρ του υπάρχειν χαι χατηγορεϊσθαι αύτοῦ ληπτέον τὸ τοιοῦτον. ἡ χαὶ αὐτὸς—φησίν (12.13) Α 🛛 2 πᾶσι om. Α 9 $\frac{1}{7}$ (ante el) a^1 el $\delta e - \varphi \eta \sigma v$ (13) om. A cf. ad vs. 1 6 de om. A oùx a 11 λέγεται a 12 έν τη των πρός τι διδ.] immo Metaph. A 1 p. 981=19. 20 14 ἕτερος 15 ώς om. Α δ om. Α 16 τοῦτο ποιείν xaì om. Α 17 γρασθαι Α: A(uT) άν om. a¹ 18 & AKQR: om. al 20 έαυτοῦ aA: κεγρησθαι a γάρ έστιν a αύτοῦ Ι 21 ymplov $a^{1}AI$: ympl a^{2} 21. 22 έν τῶ βιβλίω, δύο συλλογισμοὶ γίνον-24 άνθρώπου scripsi: αὐτοῦ al cf. vs. 30 et p. 38,14 λέγει a ται Α έχατέρου α: έχατέρων Ι 31 h I: el a 31. 32 σωχράτους a Arist.: 28 & I: om. a σωχράτης Ι 32 dè alt. I Arist.: om. a 34 post σωχράτους alt. intulit e p. 40,1.2 ό γάρ σωχράτης άνθρωπος α³ λέγων a¹

39

40 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 5 p. 166 b 28. 37]

άνθρώπου ώμολογηχέναι ταὐτόν ἐστι τῷ 'ἕτερον Σωχράτους'· ὁ γὰρ Σωχράτης ἄνθρωπος. προστίθησι δὲ καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ πόθεν συμβαίνει τὸν Σωχράτην ἕτερον ἑαυτοῦ εἶναι· διὰ γὰρ τὸ συμβεβηχέναι, φησίν, οἱ ἕτερον ἑφησεν, εἶναι τοῦτον ἄνθρωπον. δ τοιοῦτον ἔχει τὸν 5 νοῦν· ἐπειδή, φησί, συμβέβηχε τοῦτον, δηλαδὴ τὸν Σωχράτην, ἄνθρωπον είναι, οἱ δὴ Σωχράτους ἐν τῷ μείζονι προτάσει ἕτερον είναι τὸν ἄνθρωπον είπε, τὸν καθόλου δηλονότι.

p. 166 b 37 Οί δὲ παρὰ τὸ άπλῶς τόδε ἢ πῆ λέγεσθαι xaì μὴ xυρίως.

Δεύτερος ούτος τρόπος έστι των έκτος της λέξεως σοφισμάτων. 10 γίνονται δε καί εκ τούτου οί παραλογισμοί, δταν τα πη, ήγουν ήνωμένως χα! άμα χατηγορούμενά τινος, ώς άπλῶς τις, τουτέστιν ίδία χαι χωρίς χατηγορούμενα λήψαιτο, χαί τὸ ἀνάπαλιν. τῶν γὰρ χατηγορουμένων ὅσα μέν χατά συμβεβηχός τῶν ὑποχειμένων χατηγορεῖται, ὡς ἐν τῷ Περὶ ἑρμη-15 νείας δέδειχται, οἶον τοῦ ἀνθρώπου τὸ λευχὸν χαὶ τὸ μου σιχόν, ταῦτα f. 14* ού δυνατόν και διηρημένως και συνημμένως κατηγορείσθαι, έπει συμβεβήχασιν άμφω τῷ αὐτῷ. διὰ τοῦτο οὐδὲ ὁ σχυτεὺς ἀπλῶς ἀγαθός, διότι χατὰ συμβεβηχὸς τὸ 'ἀγαθός' τοῦ σχυτέως χατηγορεῖται. εἰ δέ γε ἀνεπισφαλή τις την χατηγορίαν ποιήσασθαι βούλοιτο, τα ούσιωδώς χατηγορού-20 μενα τοῦ σχυτέως, τὸ ζῷον χαὶ τὸ δίπουν, ταῦτα δὴ ἰδίως χατηγορούμενα χαὶ ἄμα χατηγορῆσαι δύναται. ἀλλ' αῦτη μὲν ἡ γωρὶς γινομένη χατηγορία δυναμένη δε και αμα λέγεσθαι. έστι δέ τις ετέρα κατηγορία, ή χωρίς μέν άληθῶς κατηγορηθήσεται, άμα δὲ ψευδῶς, ώς ἐπὶ τοῦ Σίμωνως· κατά τούτου γάρ κατηγορεῖται τὸ μὲν 'σκυτεύς' κατά τέχνην, τὸ δὲ 25 ' αγαθός' χατά την διαγωγήν χαι την έν ήθεσιν εύτροπίαν. τοιοῦτος γάρ ήν ό σχυτεύς έχεινος ό τω Σωχράτει συγγεγονώς, την μέν σχυτιχήν ού πάνυ τι διαχριβωσάμενος, την δε έξιν της ψυγης αγαθός. τα γοῦν ίδία τούτου χαταγορούμενα, τό 'σχυτεύς' χαὶ 'ἀγαθός', οὐ δύναται χαὶ ὁμοῦ χατ' αὐτοῦ λεχθήναι· εί γάρ άμα κατηγορήσομεν, παραλογισμόν ποιήσομεν ώς ψευδό-30 μενοι. οίον Σίμων σχυτεύς άγαθός, ό άγαθός σχυτεύς άγαθῶν πεδιλων δημιουργός, ό Σίμων άρα άγαθῶν πεδίλων δημιουργός. ἐψεύσμεθα τοίνυν, δτι ό Σίμων σχυτεύς μέν ήν την τέχνην, αγαθός δε χατά τους τρόπους. τὰ γὰρ άπλῶς κατηγορούμενα τοῦ σκυτέως αμα κατηγορούμενα την ἀπάτην έποίησαν. πάλιν πρόχειται άνθρωπος τεθνεώς διτταλ φέρονται χαλ χατά

² πόθεν αΑ: πόθου Ι συμβαίνειν a 4 έτερον έφησεν aAI(uT): inv. ord. Arist. post τοῦτον add. είναι Arist. τòν om. A 6 έν τῆ al: ἐπὶ Α τόν al: τού-10 τρόπος ούτος a 11. 12 ήγουν τα άμα και ήνωμένως τινών κατηγορούτον Α μενα άπλῶς ὁ σοφιστὴς, ἤγουν ἰδίως καὶ Α 13 έλαβε Α 14 έν τῷ Περὶ ἑρμ.] c. 11 p. 20 b 31 sq. 15 olov - μουσιχόν om. A 19 post ποιήσασθαι repetit τίς a 20 post δίπουν add. χατηγορήσει v 21 χατηγορήσαι Ι: χατηγορεϊσθαι a 22 δυνάμενος a1 24 τούτου γάρ I: inv. ord. a 29 χατηγορήσομεν a: χατηγορήσειε I 34 xai a: om. I

τούτου κατηγορίαι, η τε 'άνθρωπος' και ή 'νεκρός' άλλα συνημμένως μεν τα δύο ταῦτα δνόματα κατηγορῆσαι τοῦ ποκειμένου ανθρώπου νεκροῦ ανεπισφαλές, ού μήν και διηρημένως. αύτη πάλιν άλλη τίς έστι κατηγορία ή χατηγοροῦσα χατά τινός τινα άμα μεν αληθῶς χωρίς δε ψευδῶς. χαί 5 παλιν χατά τῆς λιθίνης χειρός όμοῦ μὲν χατηγορῆσαι χαὶ τὸ λιθίνην χαὶ χειρα αληθές, διηρημένως δ' ού. έχ των χατηγοριών ούν τούτων οί παραλογισμοί οί παρά το πη χαι άπλως γίνονται, ώς ού δει γινομένων των συμπλοχών. ούτε γάρ πάντα τα άμα χατηγορούμενα χαι ίδία χατογορείται, ούτε τα ίδία και άμα, αλλ' έκεινα και άμα και ίδία κατηγο-10 ρεῖσθαι δύναται δσα οὐσιωδῶς χατηγορεῖταί τινος. ὅτι δὲ άπλῶς λέγεται τὰ χωρίς χατηγορούμενα, πῆ δὲ τὰ όμοῦ, χαὶ ἐν τῷ Περὶ ἑρμηνείας περί τὸ τέλος τοῦ τρίτου τμήματος δέδειχται, ἐν οἶς φησιν ''ῶστε ἐν δσαις χατηγορίαις μήτε έναντιότης ένεστιν, έαν λόγοι άντ' όνομάτων λέγωνται καί καθ' έαυτά κατηγορηται και μή κατά συμβεβηκός, έπι 15 τούτων τὸ τὶ xal άπλῶς ἀληθές ἐστιν εἰπεῖν" λέγει γὰρ "άπλῶς" τὰ χωρίς χατηγορούμενα, "τί" δὲ τὰ όμοῦ· οἶον ὁ Σίμων σχυτεύς ἐστιν άπλῶς, όμοίως και το 'ό Σίμων αγαθός έστιν' τι δέ, δπερ ταυτόν έστι τῷ όμοῦ, το 'ό Σίμων σχυτεύς αγαθός έστιν'. δνομάζει δε τι η πη την σύνθετον κατηγορίαν, δτι καί τὸ τὶ μερικόν ἐστι καὶ πᾶσα σύνθεσις μερική, καὶ διότι 20 ή σύνθετος χατηγορία μεριχώτερόν έστι δηλωτιχόν το γαρ ζώον λογιχόν χαθολιχώτερόν έστι τοῦ 'ζῷον λογιχόν θνητόν', ὥσπερ χαὶ τὸ ζῷον λογιχόν μεριχώτερον τοῦ ζψου. παρά τὸ πỹ οὖν, φησί, χαὶ άπλῶς εἰσι παραλογισμοί, δταν τὸ ἐν μέρει, τουτέστι τὸ ὁμοῦ λεγόμενον, ληφθῆ ώς άπλῶς, τουτέστι γωρίς δυνάμενον λέγεσθαι. οἶον χατὰ τοῦ 'Ομήρου 25 λέγεται συνημμένως τὸ είναι ποιητήν εἰ γοῦν τις ίδία λαβών τὸ είναι κατηγορήσει τοῦ 'Ομήρου καὶ εἴπη ' Όμηρος ἔστι', ψεύδεται· πάλαι γὰρ τέθνηχεν· εί δ' είπη 'ό "Ομηρος ποιητής έστιν' ήλήθευχε, το όμοῦ λεγόμενον είς το άπλῶς μη λαβών. τοιαύτη τίς έστι και ή περί τοῦ δοξαστοῦ τοῦ σοφίσματος ἀγωγή· λέγει γὰρ ὁ σοφιστής· οἰχὶ ὁ τραγέλαφος μὴ ὄν 30 έστιν; ούχὶ ὁ τραγέλαφος δοξαστόν ἐστι; τὸ μὴ ὄν | ἄρα ἔστιν. ὁ f. 15r συλλογισμός έν τρίτω σχήματι. τὸ σόφισμα δὲ παρὰ τὸ πῆ καὶ άπλῶς. ού γάρ, εί χωρίς μέν ό τραγέλαφος και μή όν είναι λέγεται και δοξαστόν, ήδη xal έστιν· ού γάρ ταύτόν έστι τὸ εἶναί τι xal άπλῶς εἶναι. xal γάρ, ώς μιχρόν άνωθεν εξρηται, χαι ό Ομηρός έστί τι, οίον ποιητής, αλλ' 35 ούχι και άπλῶς ἔστιν οὐ γὰρ ἔστιν ό Ομηρος. ἐπάγει δὲ και ἕτερον

41

³ xai I: δ' έτι a 6 alydés scripsi: alydis al 11 έν τῷ Περί έρμ.] c. 11 p. 21 • 29 - 32 13 ένεστιν aA Arist.: έστίν I(e) 14 λέγονται a éautà aA Arist.: αύτα I(f n) κατηγορείται a 15 άληθές έστιν AI: έσται άληθές a: inv. ord. Arist. 16 τί a¹A, supra πη scriptum I: τί πη δέ a² πη a¹: τί πη δέ a² 20 δηλωτική A 22 τοῦ ζώου μερικώτερον A 23 όμοῦ λεγόμενον aKQR: δμολογούμενον Ι post λεγόμενον add. ήγουν άμα και ήνωμένως κατά τινός ύποχειμένου a 24 δυνάμενον QR: δυναμένου K: άνα μέρος a: άναμένως (sic) I 26 (δ) δμ. conicio 25. 26 κατηγορήσει ΑΙ: κατηγορή a 27 ò om. A 34 είρηται Ι: είρηχεν a 28 tò aA: tà 1

42 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 5 p. 166 b 37]

παραλογισμόν τόν τό όν μή όν είναι λέγοντα. έστι δε και ούτος παρα τὸ πỹ xai άπλῶς· τὸ γὰρ τὶ μὴ ὄν xai άπλῶς φησιν είναι μὴ ὄν. ἔστε δε και ούτος ό συλλογισμός εν πρώτω σγήματι. ούγι το δν ετερόν έστιν άνθρώπου; ούχι και ίππου και βοός και ούρανοῦ και γῆς και άπλῶς πάν-5 των τῶν ὄντων; ναί· τὸ ἕτερον τῶν ὄντων μὴ ὄν· τὸ ὂν ἄρα μὴ ὄν. λύει οῦν τοὺς τοιούτους παραλογισμοὺς διὰ τοῦ ἐπαγομένου· οὐ γάρ, εἰ μή έστι τὸ ὄν τὶ ὄν, οἶον ἀνθρωπος ἢ ἕππος ἢ βοῦς, xal άπλῶς μὴ ὄν έστιν. καί πόθεν γοῦν ή ἀπάτη γίνεται; φήσειέ τις. διαλυόμενος δὲ καὶ τοῦτο λέγει φαίνεσθαι έλεγχον διά το δοχεῖν η μηδέν η μιχρόν δια-10 φέρειν το είναι τι τοῦ είναι άπλῶς το γάρ τι προσχείμενον μηδέν τι πλέον δηλοῦν οἰόμεθα τοῦ εἶναι. τὸ δ' αὐτὸ γίνεσθαι καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ είναι τι και έπι τοῦ μη είναι· τὸ γὰρ μη ὄν τι και άπλῶς μη ὄν οιόμεθα. τοῦτο δ' οὐχ ἔστιν· οὐ γάρ, εἰ μὴ τόδε τί ἐστι, χαὶ άπλῶς οὐχ ἔστιν. όμοίως δέ, φησί, τούτοις ό παραλογισμός γίνεται, δταν τὸ πῆ λεγόμενον 15 ώς άπλῶς τις λαβών εἰς ἀντίφασιν περιαγάγη. οἶον εἴ τις ἔροιτο· τὸν ταὶ δίχαια λέγοντα χρή χαταδιχάζειν η τον τὰ άδιχα; τί δέ, δταν ύβρισθείς τις και τυφθείς και χρημάτων άφαίρεσιν ύπομείνας είτα προσελθών τιῦ δικαστή και έλεεινολογούμενος λέγη & πέπονθεν, ούχι τὰ άδικα λέγει; δετ άρα τον τοιοῦτον καταδικάζειν. παρά το πη ούτος ό παραλογιμός. ού 20 γάρ, εί πη άδιχα, λέγει χαι άπλῶς άδιχα. τοιοῦτον χαι τὸ περί τοῦ Αίθίοπος· τὸ γὰρ πỹ λευχὸν εἶναι, οἶον χατὰ τοὺς δδόντας, λαβών λέγει χαὶ άπλῶς εἶναι λευχόν. ἐπεὶ δέ ποτε οἱ ἐρωτώμενοι παρὰ τῶν σοφιστῶν στενοχωροῦνται περί τὴν ἀπόκρισιν, λέγει πῶς καὶ τοῦτο γίνεται. φησὶ γάρ δτι έπι τινῶν μέν οὐ λανθάνει ό παραλογιζόμενος, δταν τὸ πῃ λεγό-25 μενον ώς άπλῶς λεγόμενον λαμβάνη, ώς ἐπὶ τοῦ Αἰθίοπος · ἐπὶ τὶ γὰρ όντος λευχοῦ ώς άπλῶς όντος λευχοῦ ἔλαβε, χαὶ οῦτω διαλεξάμενος ό σοφιστής οίεται συλλογιστιχώς περάναι το τον Αίθίοπα είναι λευχόν χαι ού λευχόν. ἐπὶ τινῶν μὲν οὖν, φησίν, οὐ λανθάνει· ἐπὶ τινῶν δὲ λανθάνει πολλάχις, έφ' δσων πη μέν λέγεται χαὶ δοχεῖ χαὶ άπλῶς ἀχολουθεῖν. 30 τοιοῦτον γάρ ἐστι τὸ Χἆν δόξειεν ἀΧολουθεῖν ἀντὶ τοῦ ʿπῆ μὲν λέγεται και δοκεί και το άπλως ακολουθείν', ως έπι τοῦδε τοῦ σοφίσματος αρ' ένδέγεται τὸν αὐτὸν ἅμα ἐπιορχεῖν χαὶ εὐορχεῖν; οὐ δῆτα· τί δέ, ὁ ὀμόσας έπιορχήσειν χαί έπιορχήσας ούχ εύωρχησεν; ένδέχεται άρα τον αύτον άμα έπιορχείν χαὶ εὐορχείν. ἐν πρώτω σχήματι τὸ τοιοῦτον σόφισμά ἐστι. 35 παρά δὲ τὸ πῆ ὁ παραλογισμός ἐστιν· οὐ γάρ ὁ χατὰ τὶ μὲν εὐορχῶν χαὶ άπλῶς εὐορχεῖ· χαὶ λανθάνει ὅτι οὐχ άπλῶς εὐορχεῖ ἀλλὰ πῇ. ἐπί τε

4 xai (post oùyi) om. A 5 post utrumque μή ὄν add. έστι A 6 λύει — παραλογισμούς] παρά τὸ πῆ χαὶ ἀπλῶς χαὶ οὖτος ὁ παραλογισμὸς γέγονε. χαὶ λύει τοῦτον Α 10 προχείμενον a¹ 15 περιαγάγη AI: περιάγη a 7 ante zal add. hon A 16 τὸν τὰ ἄδικα iterat A 17 post ruggels repetit rls I προελθών a¹ 18 *\t*m A: λέγει aI 20 et 23 περί aA: παρά I 28 ouv om. A 29 μέν πη Α 30 ydp om. A 33 $\dot{\epsilon}\pi iopxl(\xi eiv - \dot{\epsilon}\pi iopxl(zag - edopxl(zev a)))$ doxeiv a 35 de A: ού γάρ ΑΙ: οὐδὲ a ante eùopxov add. & a om. al

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 5 p. 166 b 37. 167 a 21] 43

ούν τούτων λανθάνει το άπλως χαι πῆ, χαι δοχεί χαι το πῆ χαι άπλῶς λέγεσθαι και έπ' έκεινων έν δσοις μή βάδιον θεωρήσαι ποτέρως το πράγμα γρή χαλειν. οίον την ανδρείαν λέγομεν χαλόν διά το αγαθόν χαι την άρετήν, χαχόν δε δια τα έν πολέμφ τραύματα χαι τας σφαγάς. ποτέρως 5 οὖν χρή χαλεῖν αὐτήν, χαλήν η χαχήν, οὐ ῥάδιον εἰπεῖν. χαὶ ἐπὶ τῶν τοιούτων τοίνυν λανθάνει πολλάχις έν δσοις όμοίως ύπάρχει τὰ άντιχείμενα, ώς είρηται έπι της ανδρείας· όμοίως γάρ έστιν έν αύτη το χαλον χαί τὸ χαχόν. ἀλλὰ χαὶ ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ· τούτου γὰρ τὸ μέν ῆμισυ λευχόν, τὸ δὲ ήμισυ ού τοιοῦτον. οὐχ ἐπὶ τούτων δὲ μόνων γίνεται 10 σαφές τὸ λεγόμενον, ἀλλὰ χαὶ ἀφ' οἶ φησιν αὐτὸς ἀλλαγοῦ ὑποδείγματος. δταν γάρ τι μέγεθος είη τῷ μὲν | πλάτει δίπηγυ τῷ δὲ μήχει τετρά- 1. 15* πηχυ, ἕπειτα ἐρωτψμεθα πότερον τοδί τὸ μέγεθος δίπηχύ ἐστιν ἢ οὕ, έπι του τοιούτου γουν ού ράδιον είπειν η το ναι η το ού, αλλ' αναγχαζόμεθα η άμφω δοῦναι χαὶ εἰπεῖν χαὶ δίπηγυ χαὶ τετράπηγυ, χαὶ οὐ δια-15 λεκτικώς αποκρινόμεθα και το ναι γάρ φαμεν και το ου. η γουν και άμφω έπὶ τοῦ τοιούτου δοχεί διδόναι η μηδέτερον.

p. 167=21 Οί δε παρά το μή διωρίσθαι τί εστι συλλογισμός.

'Ο τρίτος τρόπος τῶν ἐχτὸς τῆς λέξεως σοφισμάτων ἐστὶν ὁ παρὰ την τοῦ ἐλέγγου ἄγνοιαν λεγόμενος, δς οῦτω λέγεται, δτι ὁ είδὼς τί ποτέ 20 έστιν έλεγγος ού περιπεσείται τῷ τοιούτφ σοφίσματι. έλεγγος γάρ έστι τοῦ αὐτοῦ καὶ ἑνὸς καὶ ἑξῆς ὅσα ἄλλα ἐν τῷ ὁρισμῷ τοῦ ἐλέγγου χεινται· ό δὲ χατασοφισθεὶς παρά τινος διά τι τῶν ἐν τῷ ἐλέγχψ χειμένων τῷ χυρίως, οὐτος οὐχ ἠλέγχθη. δταν δέ τις ἐλεγχθείη τοῦ αὐτοῦ χαὶ ένὸς ὀνόματος ληφθέντος χαὶ τῶν ἄλλων άπάντων τῶν περὶ τοῦ ἀλη-25 θῶς καὶ κυρίως ἐλέγγου διοριζομένων, τότε δητα καὶ ἐλέγγεσθαι λέγοιτ' αν χαι είς αντίφασιν περιάγεσθαι. γίνονται δε οι παρά την τοῦ ελέγχου άγνοιαν παραλογισμοί παρά την έλλειψιν τοῦ λόγου, τουτέστι τοῦ όρισμοῦ τοῦ ἐλέγχου· ὁ γὰρ παρά τι τῶν ἐν τῷ ὁρισμῷ τοῦ ἐλέγγου σοφιζόμενος, ώς εlρήκαμεν, παρά την τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν παραλογίζεσθαι 30 λέγεται. η τὸ παρά την ἔλλειψιν τοῦ λόγου τοῦτο δηλοῖ, ὅτι παρά την έλλειψιν τοῦ συλλογισμοῦ. ἐπεὶ γὰρ καὶ ὁ ἔλεγγος ὡς συλλογισμός τίς έστι, και ώσπερ ό συλλογισμός έχ τῶν κειμένων δφείλει συνάγειν τὸ συμπέρασμα μή όμωνύμου τινός λαμβανομένου μή συναριθμουμένου τοῦ

πότερον a 1 τούτων ΑΙ: τούτοις a 2 post exelver add. xal a 3 γρη supra dei scriptum I λαβεϊν A ανδρίαν A post λέγομεν add. xal al: om. A όμοίως A: όμοία al 8 τὸ prius A: 5 λαβείν Α 7 άνδρίας Α om.al 10 άλλαχοῦ] cf. p. 167=32.33 add. ὅτε Α 18 ὁ prius al: om. A 12 έστιν om. Α 14 post τετράπηχυ 19 τοῦ έλέγχου AQR et om. τοῦ Κ: 22 τι Α: τε Ι: τινος a 22. 23 έν τῶ χυρίως έλέγχω χειμένων Α om. al 24 περί a: παρά AI 24. 25 άληθοῦς a είρήχειμεν I: εἴρηται A 31 ὡς AI: om. 26 παράγεσθαι Α 29 είρηχαμεν α: 31 ώς AI: om. a 32 δπερ Α

έξ ἀρχῆς, οῦτως καὶ ὁ ἐλεγγος ἔγειν ὀφείλει. ἀλλὰ δεῖ πρότερον πᾶσαν την λέξιν θέντας τὰ περὶ τοῦ όρισμοῦ τοῦ ἐλέγγου χατὰ λέξιν χατασχοπῆσαι. ἕλεγγός ἐστιν ἀντίφασις τοῦ αὐτοῦ xal ἑνός. εἰ γὰρ μέλλομεν έλέγξαι τον ήμιν προσδιαλεγόμενον παρά το είχος ένιστάμενον, δφεί-5 λομεν αὐτὸν ἑαυτῷ μαγόμενον ἀπελέγγειν χαὶ τὰ ἐναντία ἀποφαινόμενον. τοῦτο γάρ xal ἀντίφασις λέγεται, δταν περί τοῦ αὐτοῦ xal ἑνὸς τὰ ἐναντία λέγη τις, ού περί άλλου και άλλου εί γαρ φαίημεν Πλάτωνα μέν διαλέγεσθαι Σωχράτην δὲ μή, οὐδὲν ἐναντίον ἔσται. διὰ τοῦτο εἰπὼν ἀντίφασιν ἐπήγαγε τοῦ αὐτοῦ xal ἑνός. οὐ γὰρ περί άλλου φησί πειρᾶσθαι 10 προσάγειν τῷ προσδιαλεγομένω τὸν ἐλεγγον (οὐ γὰρ ἐλεγγος τοῦτο) ἀλλὰ περί ένος και τοῦ αὐτοῦ. όμοίως τούτω και ό λέγων πάντα άγγελον άγαθόν και οδδένα δαίμονα αγαθόν οδκ έλέγχει τον λέγοντα τας έναντίας προτάσεις έπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης συμψεύδεσθαι· οὐ γὰρ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ύποχειμένου άλλ' ἐπ' άλλου χαὶ άλλου τὸν λόγον συνεπεράνατο. ὅεῖ ῶὲ 15 έφ' ένος και τοῦ αὐτοῦ. είτα ἐπεὶ πολλὰ εν ὄντα τῷ ὀνόματι τὴν φύσιν διάφορα τυγχάνει, ώς τὰ όμώνυμα, ἐπήνεγχε μη ὀνόματος ἀλλὰ πράγματος, οίον μή δνόματος μόνον άλλά χαι πράγματος. ού γάρ μόνον το όνομα εν είναι δεϊ, άλλά χαὶ τὸ σημαινόμενον πρᾶγμα εν. τὸ γἀρ μἡ δνόματος αντί τοῦ 'μὴ μόνον δνόματος' τέθειχεν. εί γὰρ ἕν ὄνομα ή 20 πολύσημον δέ, χαι οῦτω τάναντία λέγων τις οι διαψεύδεται. οίον χύων ύλακτει, κύων ούχ ύλακτει. έπει δε ού μόνον εξ όμωνυμίας συμβαίνει τινά τά έναντία λέγοντα μη διαψεύδεσθαι άλλά και άπο συνωνυμίας (έστι γάρ τινα τάναντία λέγειν και άληθεύειν· οίον ζώον περιπατεί, ζώον ού περιπατεί· ἐνδέχεται γάρ τινά μέν περιπατείν τινά δὲ μή), ἐπήγαγε καί 25 δνόματος μή συνωνύμου άλλά τοῦ αὐτοῦ xai ένὸς μήτε όμωνύμου μήτε συνωνύμου. χάχ τῶν δοθέντων ἐξ ἀνάγχης. ἔστιν ὅμοιον τοῦτο τῷ ἐν τῷ ὑρισμῷ τοῦ ἀπλῶς συλλογισμοῦ λεγομένῳ τῷ "ἐχ τῶν χειμένων έξ ανάγχης". εί γάρ τις πειραται έλέγγειν τον προσδιαλεγόμενον μή έξ ών αύτος ό προσδιαλεγόμενος δίδωσιν, ου λεγθήσεται ούτος ελέγγειν. μή 30 συναριθμουμένου δέ, φησίν, τοῦ ἐν ἀρχῆ, τουτέστι μὴ λαμβανομένου τοῦ ζητουμένου εἰς τὸν λόγον τῆς ἀποδείξεως· οὐ γὰρ δι' ἑαυτοῦ χρή δείχνυσθαι τὸ μὴ δι' έαυτοῦ δῆλον, ὅτι μηδὲ ἔλεγγος τὸ τοιοῦτον. ἔστι δὲ τὸ τοιοῦτον, ὅταν ὁ μέσος ὅρος ὁ αὐτός τινι τῶν ἄχρων ληφθης, f. 16r μετωνομασμένος μέντοι χαὶ ἄλλως χατὰ τὴν προφορὰν ἐχφερόμενος. 35 ζητουμένου γάρ τοῦ εἰ ἀθάνατος ή ψυγή, τὸ οῦτως εἰπεῖν, ὅτι ή ψυγή

44

¹ έγειν όφείλει AI: inv. ord. a 6 xal prius supra lineam I¹ 7 λέγη A: λέγοι al 9 an allou (xai allou)? cf. vs. 7. 14 et 45, 14. 17 sq. 8 έσται Ι: έστιν a 18 elvai dei AI: inv. ord. a 19. 20 εί γάρ - διαψεύδεται om. a1 20 tà évavtia a² δıαμ΄ μ΄ 21. 22 δμωνυ — συνωνυ Ι ψεύσεται Α έξ όμωνυμίας post συμβαίνει τινά collocat A 22 rivà om. a 23 τὰ έναντία Α 27 άπλῶς ΑΙ: άπλοῦ a λεγομένφ] ω corr., ut videtur, alia manu I έx των xτλ.] cf. Anal. Pr. I 1 p. 24b19, Top. I l p. 100 • 26 28 πειράται Α: πειράτο Ι: πειρώ α: fort. πειρώτο 29 λεγθήσεται Δ: ληφθήσεται al 34 μετωνομαζομένου a1 35 post addavatos add. Estiv A

άθάνατος, χαι έτέραν σύν ταύτη ἐπαγαγεῖν πρότασιν χομιδη ήλίθιόν ἐστιν. ό γοῦν τὸ ἐν ἀργῆ βουλόμενος παραλαμβάνειν μεταλαμβάνει εἰς ἕτερον ίσοδύναμον όνομα τῷ ζητουμένφ και ουτως ποιειται τον παραλογισμόν. οίον εί τις έροιτο πότερον ή ψυχή αθάνατος η ού, τοῦ δὲ ἀποχρινομένου 5 απαρνησαμένου το είναι αύτην αθάνατον, αύτος ούτωσι συλλογίζεται ή ψυχή άφθαρτος, τὸ ἄφθαρτον ἀθάνατον, ή ψυχή ἄρα ἀθάνατος· ἀλλὰ μήν καί οὐκ ἀθάνατος κατὰ σέ. οὐκ ἐλέγγει ὁ οῦτως συλλογιζόμενος τὸν λέγοντα αὐτὴν μὴ ἀθάνατον· τὸ γὰρ ἐν ἀρχῆ ήτήσατο· δ γὰρ ἔμελλε δείξαι, ἔλαβε· τὸ γὰρ 'ή ψυχὴ ἄφθαρτος' ταὐτόν ἐστι τῷ 'ή ψυχὴ ἀθάνατος'. εἴρηται 10 δε το 'Αριστοτέλει περί του το έν άργη αίτεισθαι και λαμβάνειν τουτο, τί ποτέ έστι καὶ πῶς γίνεται, ἐν τῷ δευτέρω τῶν Προτέρων ἀναλυτικῶν. δει δέ τον έλεγχον και κατά το αύτο είναι. εί γαρ έν και το αύτο είη τὸ ήρωτημένον, μήτε όμώνυμον μήτε συνώνυμον, μήτε τὸ ἐν ἀρχῆ ληφθῆ, χατ' άλλο δε χαι άλλο μέρος λέγοιμέν τι τῷ αὐτιῷ ὑπάρχειν, ἀληθεύειν 15 συμβήσεται οἶον δ Αιθίοψ λευχός, δ Αιθίοψ οὐ λευχός, χατά μέν την έπιφάνειαν ού λευχός, χατά δε τούς δδόντας λευχός. δει ούν χαι χατά τό αὐτό, ἕνα μή χατ' ἄλλο χαὶ ἄλλο μέρος λέγωμέν τι ὑπάρχειν. οὐ μήν ἀλλὰ καί πρός το αύτό φησιν, άλλ' ού πρός άλλο και άλλο, άλλά πρός το αύτο δειχνύναι χαταφάσχοντα χαὶ ἀποφάσχοντα τὸν προσδιαλεγόμενον, εἰ μέλλοιμεν 20 αὐτὸν ἐλέγγειν ἑαυτῷ ἀντιφάσχοντα. ὁ γὰρ συλλογιζόμενος τὸν δύο διπλάσιόν τε και ού διπλάσιον ούκ έλέγγει τον λέγοντα αύτον μή διπλάσιον είναι. ού γάρ πρός τόν αύτόν χαί ένα άριθμόν δείχνυσιν αύτόν διπλάσιόν τε χαί ού διπλάσιον άλλα πρός άλλον χαι άλλον, πρός μέν το έν διπλάσιον, πρός δε τα δ' ού διπλάσιον. αλλα χαι ωσαύτως φησίν, ήγουν μη τον μεν 25 τὸ δυνάμει λαμβάνειν, τὸν δὲ τὸ ἐνεργεία διδόναι· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ οῦτως έσται αντίφασις. ό γαρ λέγων, δτι ό χοιμώμενος όψιν έχει, ό έχων όψιν όρα, ό χοιμώμενος άρα όρα, ούχ έλέγχει τον λέγοντα μή όραν τον χοιμώμενον. τὸ γὰρ ἱό ὄψιν ἔχων ὅραζ δύο σημαίνει, τὸν ἔχοντα καὶ μὴ ἐνεργούντα δυνάμενον δε ένεργειν και τον ήδη ένεργούντα. και έν τψ αύτψ 30 δέ, φησί, χρόνφ. το γάρ κατ' άλλον και άλλον χρόνον φαῦλόν τε και ού φαῦλον λέγειν τον αὐτον οὐχ ἀδύνατον. ὁ δὲ λέγων πάντα ἄνθρωπον ἐπὶ τοῦ παρ' 'Ησιόδω γρυσοῦ γένους ἀγαθόν είναι καὶ οὐδένα ἄνθρωπον ἐπὶ τοῦ σιδηροῦ ἀγαθόν, εἶτα συνάγων πάντα ἄνθρωπον χαὶ μηδένα ἄνθρωπον ἀγαθόν είναι ούχ έλέγχει τὸν μὴ τοῦτο λέγοντα. οὐ γὰρ ἔδειξεν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνφ 35 άγαθούς είναι χαί μή άγαθούς πάντας άνθρώπους, ού δειγθέντος άληθής αν πν έλεγχος, αλλ' έν αλλφ και αλλφ χρόνφ. αλλα και ό λέγων, δτι τό σχυλάχιον όρα, το σχυλάχιον ούχ όρα, ούχ έν τω αύτω χρόνω συνάγει την φαινομένην αντίφασιν αλλ' έν αλλφ και άλλφ. ταῦτα δη πάντα

⁵ τὸ aA: τοῦ l συλλογίσεται οὕτως Α 6 αφθαρτον (post ψυχή) pr. I 10 τό AI: om. a xal a'AI: où a' 11 άναλυτιχῶν om. A έν τῷ δευτέρφ τῶν Προτ. ἀναλ.] c. 16 p. 64 b 28 sq. 12 xal alt. aQR: om. I 17 χατ' aI: πρός A 18 τὸ alt. QR: om. al 19 an (δεῖ) deixv.? at cf. vs. 24. 25 et 44,9 20 800 a: om. I 22 TE a: om. I 24 hyouv a21: 25 τῷ (post δè) a¹ η a¹ 26 έσται ΑΙ: έστιν a 28.29 δύο γάρ τὸ ὁρᾶ σημαίνει. χαι τόν δυνάμενον ένεργειν, χαι τόν ένεργούντα Α 32 horodou a 38 det A

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 5 p. 167a21]

46

είδέναι χρεών τὸν μήτε ἀπατᾶσθαι ἐθέλοντα [μᾶλλον μὲν οὖν σπουδάζοντα] xal τὸν ἀπατῶντα ἐλέγχειν, ὡς εἰ μὴ είδείη, οὖτε ἐλέγχειν δυνήσεται xal αὐτὸς τοῖς ἀπατᾶν ἐσπουδακόσιν άλώσεται.

Καὶ τοῦτό ἐστι τὸ παρὰ τὴν τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν. εἰπὼν δὲ τίς ἐστιν 5 ὁ χυρίως ἐλεγχος, χἀντεῦθεν δείξας ὡς οἱ κατὰ τὸν διορισμὸν τοῦ ἐλέγχου τούτου ἐλεγχόμενοι χυρίως ἐλέγχονται, ἑξῆς φησι κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον γίνεσθαι καὶ τὸ ψεύσασθαι περί τινος. ὥσπερ γὰρ τὸ ἀληθῶς ἐλέγχεσθαι γίνεται, ὅταν τις εἰς ἀντίφασιν περιενεχθῆ τοῦ αὐτοῦ καὶ ἑνὸς ληφθέντος πράγματος, καὶ ὅταν μὴ συναριθμηθῆ τὸ ἐν ἀρχῆ,

- 10 ούτως και τὸ ψευδῆ γενέσθαι τὸν παραλογισμὸν συμβαίνει, ὅταν ῆ ὑμώνυ|μον ληφθῆ ἢ τὸ ἐν ἀρχῆ συναριθμηθῆ. και διὰ τοῦ ἐπαγομένου f. 16ν μάλιστα τοῦτο σαφηνίζει. ἐνιοι γάρ, φησίν, ἀπολείποντές τι τῶν λεχθέντων φαίνονται ἐλέγχειν, οὐκ ἐλέγχουσι δέ. θέμενος δὲ τὸν ὁρισμὸν τοῦ ἐλέγχου τοῦ πρὸς ταὐτὸ και τοῦ κατὰ ταὐτὸ τίθησι παρα-
- 15 δείγματα· φησὶ γὰρ ὅτι φαίνονταί τινες ἐλέγχοντες, ὅταν λέγωσιν τὰ δύο διπλάσια, τὰ δύο οὐ διπλάσια· τοῦ μὲν γὰρ ἑνὸς διπλάσια, τῶν δὲ τριῶν οὐ διπλάσια. καὶ τοῦτο μὲν ἔφησεν ἐνδειχνύμενος τὸ πρὸς ταὐτό· εἰ γάρ τις τὰ δύο διπλάσια τοῦ ἑνὸς ἀποδείξειε καὶ τοῦ αὐτοῦ πάλιν οὐ διπλάσια, τότε καὶ χυρίως ἐποιήσατο ἑλεγχον. τὸ δὲ παράδειγμα δεύτερον τιθέμενον
- 20 εἰς ἐνδειξιν τοῦ κατὰ ταὐτὸ τέθεικεν. οὐ γὰρ οὐδὲ ὁ τόδε τὸ μέγεθος ἑτέρου λέγων εἶναι διπλάσιον καὶ οὐ διπλάσιον, κατ' ἄλλο δὲ καὶ ἄλλο, οἶον κατὰ μὲν τὸ μῆκος διπλάσιον, κατὰ δὲ τὸ πλάτος οὐ διπλάσιον, οὐδὲ οῦτος ἔλεγχον ἐποίησε. τότε γὰρ ἔσται ἀν ἀληθὴς ὁ ἔλεγχος, εἶπερ τὸ μέγεθος τόδε κατὰ τὸ μῆκος μόνον ἐδείκνυτο διπλάσιον καὶ οὐ
- 25 διπλάσιον. τὸ δὲ ἑξῆς τούτων τ(θησι δεικτικὸν τοῦ μὴ μόνον καὶ κατὰ ταὐτὸ καὶ πρὸς ταὐτὸ καὶ ὡσαύτως ὀφείλειν ἔχειν, εἴπερ ἀληθὴς ἔλεγχος μέλλει ἔσεσθαι ὁ τὴν ἀντίφασιν τοῦ αὐτοῦ καὶ ἑνὸς συνάξων, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ὀφείλειν κατασκοπεῖσθαι. εἰ γὰρ τὸ αὐτὸ μὲν καὶ ἕν ἐστι τὸ πρᾶγμα, μὴ λαμβανομένου τοῦ ἐξ ἀρχῆς, μήτε κατ' ἄλλο καὶ ἀλλο
- 30 μέρος λέγοιτο, οὐ λαμβάνοιτο δὲ xaì ẩμa, τουτέστιν ἐν τῷ aὐτῷ xaì ἑνὶ χρόνῳ, φαινόμενος ἕλεγχος γενήσεται.

Ταῦτα εἰπών καὶ τὸν ἐλεγχον τὸν ἀληθῶς ὅστις ἐστὶν ἀκριβῶς διορισάμενος ἐπάγει· ἕλκοι δ' ἀν τις τὸν τρόπον τοῦτον τὸν σοφιστικὸν

¹ θέλοντα Α μάλλον μέν ούν σπουδάζοντα aAI: om. KQR 5 & om. A 6 ôè om. A 7 ψεύσασθαι A Arist.: ψεύδεσθαι al cf. vs. 10 παρά I 8 post oray add. de al: περιενεχθή Α: περιενεχθείη aI 10 post το add. ψεύδεσθαι η a om. A άπολείποντες Al(C): άπολίποντες (sic) a: άπολιπόντες Arist. 12 φασίν Α 14 et 17 πρός ταὐτὸ v cf. p. 45, 18: πρὸς αὐτὸ al 14 τοῦ tertium a: om. I 16 TŻ δύο οὐ διπλάσια om. pr. I, add. I¹ 16. 17 διπλάσια - διπλάσια Arist .: διπλασίου --διπλα Ι: διπλάσιον utrobique a 18 διπλάσια (post où) scripsi: διπλάσιον a: διπλα-

clou I 19 παράδειγμα β a¹: περί πόδας a²: παρά πο I 23 Εσται αν I: έστίν a 24 ού om. a¹ 26 πρός αύτό a 27 μέλει, ut videtur, pr. I 32 είπον a 33 τις τούτον τρόπον τόν σοφιστιχόν a

τόν παρά την τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν καὶ εἰς τοὺς παρά την λέξιν· ὁ γἀρ παρὰ την ὁμωνυμίαν καὶ ὁ παρὰ την ἀμφιβολίαν τῶν παρὰ την λέξιν ήσαν τρόπων· τὸ δὲ ἱ ἑ κοιμώμενος ὄψιν ἔχει' ἀμφίβολον· ἢ γὰρ ὅτι ἐνεργεῖ τῷ ὄψει, δύναταί τις ὑπονοεῖν, ἢ ὅτι ἐνεργήσειεν ἄν.

5 p. 167=36 Ol δε παρά το εν άρχη λαμβάνειν γίνονται μεν ουτως.

'Ο τὸ ἐν ἀργῆ λαμβάνων παραλογισμὸς τέταρτός ἐστι τρόπος τῶν έχτος τῆς λέξεως σοφισμάτων, χαὶ εἴρηται περὶ τούτου πρὸ βραχέος ὅπως γίνεται· προχειμένου γάρ τοῦ προβλήματος τοῦ δτι ή ψυγή άθάνατος, λαβών τις το 'άφθαρτος' και 'άιδιος' ώς έτερα όντα και μη ταύτα τῷ 10 ' άθάνατος' συνεπεράνατο την ψυχην άθάνατον. είρηται δε τελεώτερον έν τοῖς δευτέροις τῶν Προτέρων ἀναλυτιχῶν οὐ μὴν ἀλλὰ χαὶ ἐν τοῦ δγδόψ τῶν Τοπιχῶν σαφέστατα εἶρηται ὡς πενταγῶς αἰτειται. παραλογίζονται δε οί μή δυνάμενοι συνοραν δτι ταυτόν έστι το άφθαρτον xal τὸ ἀθάνατον καὶ ἀπατῶνται ὑπὸ τῶν σοφιστῶν μηδὲν ἀποδεικνυόντων ἀλλά 15 δι' έαυτοῦ δειχνυόντων τὸ μὴ δι' έαυτοῦ δῆλον χαὶ πρότασιν ποιουμένων τὸ πρόβλημα. δταν γὰρ ζητουμένου τοῦ εἰ ή ψυχὴ ἀθάνατος λέγῃ ὁ σοφιστής 'ή ψυγή ἄφθαρτος, τὸ ἄφθαρτον ἀθάνατον, ή ψυγή ἄρα ἀθάνατος', ούδεν αποδείχνυσιν, αλλά το έξ αρχής αιτειται. αλλά χαν τινος λέγοντος δτι ούχ έστι τόπος συνάγη τις το είναι τόπον οῦτω πως λέγων 20 'εί έστιν άνω και κάτω και πρόσθεν και όπισθεν και δεξιόν και άριστερόν, έστι τόπος. άλλα μην έστιν άνω χαι χάτω χαι τα λοιπά. έστιν άρα τόπος', τὸ ἐν ἀρχῆ καὶ οὕτος αἰτεῖται, ἤτοι δ ἔδει δεῖξαι, ἐλαβεν ἀναποδείκτως. εί γάρ το δλον ούδεν άλλο έστιν η τα έαυτοῦ μέρη, ο λέγων εί έστι τα μέρη τοῦ τόπου, ἔστιν ὁ τόπος' οὐδὲν ἄλλο φησίν η 'εἰ ἔστιν ὁ τόπος, 25 έστιν ό τόπος'.

p. 16761 'Ο δὲ παρὰ τὸ ἐπόμενον ἐλεγχος διὰ τὸ οἴεσθαι ἀντιστρέφειν τὴν ἀχολούθησιν.

'Ο παρά τὸ ἑπόμενον ἔλεγχος πέμπτος ἐστὶ τρόπος τῶν ἐκτὸς τῆς λέξεως φαινομένων ἐλέγχων. μέρος δέ ἐστι τοῦ παρά τὸ συμβεβηκὸς

¹ τούς a Arist.: το I 2 δ παρά την om. A 4 av QR: om. aAI 7 τούπρό βραχέος] p. 44,30 sq. 8 γίνονται a 9 λαμβάνων Α των & 10 συμπεράνατο a¹ 11 έν τοῖς δευτέροις (δευ corr. 1¹) τῶν Προτέρων (προ corr. 1¹) άναλ.] cf. p. 6,9, ubi idem caput citatur 11. 12 έν τῷ ὀγδόφ τῶν Τοπιχῶν] c. 13 р. 162 b 31 sq. 12 сафестаточ а είρηται aI: περί τοῦ ἐν ἀρχῆ Α αίτεῖται Α: είρηται al 13 φθαρτόν Α 14 μή Α 15 έαυτοῦ utrobique AI: έαυτό --αύτό α δειχνύντων α 16 λέγει α 19 συνάγει α 20 πρόσθεν αΙ: Εμπροσθεν Α 21 Εστιν (post μην) aA: om. I 22 ήτοι — αναποδείχτως om. A 23 το γαρ omisso εl A post δ add. γοῦν Α 24 δ prius om. A εl om. a δ 25 δ om. A 26 τὸ alterum a Arist.: τοῦ I alterum I: om. aA 28 τρόπος ε έστι Α

παραλογισμοῦ, δς πρῶτός ἐστι τῶν ἐχτὸς τῆς λέξεως σοφισμάτων· τοῦτο δε και αυτός δ Αριστοτέλης προϊών έρει. άμφότεροι γάρ ουτοι οί σοφισμοί άπό συμβεβηχότος ωρμηνται. διαφέρουσι δέ, δτι ό μέν παρά τὸ συμβεβηχός ούχ | αντιστρέφει τοὺς δρους, αλλ' ούτωσὶ συλλογίζεται· ό Σωχράτης f. I7 5 ζώον, τὸ ζώον γένος, ὁ Σωχράτης ἄρα γένος· ὁ δὲ παρὰ τὸ ἑπόμενον ώς αντιστρέφοντας λαμβάνει τοὺς δρους και γίνεται, δταν και τὰ μὴ αντιστρέφοντα ώς αντιστρέφοντα λαμβάνηται. ἐπειδή γαρ ἕπεται τῷ χλέπτη τὸ νύχτωρ πλανᾶσθαι, ἀντιστρέφοντες οί σοφισταὶ λέγουσι χαὶ 'ὁ νύχτωρ πλανώμενος χλέπτης έστί' χαι έπειδη το μέλι ξανθόν έστι, χαι το ξανθόν 10 μέλι είναί φασι. χαί χατά τοῦτο τὸν χατασοφισμὸν συμβαίνει γίνεσθαι. ούχ ανάγχη δέ, εί ό μοιγός χαλλωπίζεται, χαι τον χαλλωπιζόμενον μοιγόν είναι· πολλοῖς γάρ ταῦτα ὑπάργει, λέγω δὲ καὶ τὸ νύκτωρ πλανᾶσθαι χαί το χαλλωπίζεσθαι· το δε χατηγορούμενον ούχ ύπάρχει. άλλά τοιαύτη μέν ή τῶν λεγομένων διάνοια. τὰ δὲ χατὰ τὴν λέξιν οῦτως ἔχει. 15 δταν γαρ μέλιτος όντος έξ ανάγχης έπεται χαι το ξανθόν, χαι τινός ξανθοῦ όντος οίονται είναι μέλι· χαι γίνεται ό παραλογισμός έντεῦθεν· συμβαίνει γὰρ είναι χολήν, ήτις έστι ξανθή, πλην ούχι χαι μέλι. ό δε παραλογιζόμενος ούτως απατά. ούχι το μέλι ξανθόν έστί; ναί. ωστε και το ξανθόν μέλι. ή δε χολή ξανθή. ή χολή άρα μέλι. χαι αί περι την δόξαν απάται έν-20 τεῦθεν τίχτονται· ή μὲν γὰρ γεῦσις ἀντιλαμβάνεται τοῦ μέλιτος ὡς γλυχέος, ή δὲ ὄψις ώς ξανθοῦ· ἀφ' ῶν ἡ δόξα τὰ πάθη συνθεῖσα καὶ ώς εν δοξάζουσα, όπηνίχα ένεργει ή όψις περί τι ξανθόν και όρα τι χολοβαφές, εύθύς χαὶ μέλι τοῦτο είναι δοξάζει. πάλιν ἐπειδὴ ἐξ ἀνάγχης ὄμβρου χατενηνεγμένου ή γη διάβροχος γίνεται, χαι όπηνίχα ὕδατος ἔχχυσις 25 γένηται, ύετοῦ χαταφοράν γενέσθαι νομίζομεν. ἐντεῦθεν χαὶ τὸν ἥλιον πολλάχις ποδιαίον ή όψις είναι δοξάζει διά το έπεσθαι ταῖς τῆς ὄψεως φαντασίαις. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ῥητορικοῖς συλλογισμοῖς αί σημειώδεις αποδείξεις έχ τῶν ἑπομένων γίνονται. ἐπειδή γαρ σημεῖον τοῦ μοιχοῦ τὸ χαλλωπίζεσθαί ἐστι χαὶ τοῦ χλέπτου τὸ νυχτὸς πλανᾶσθαι (ἕπεται γὰρ 30 χαὶ τῷ μοιγῷ τὸ χαλλωπίζεσθαι χαὶ τῷ χλέπτῃ τὸ νυχτοπορεῖν), διὰ τοῦτο αί ρητοριχαί αποδείξεις έχ τῶν έπομένων γίνονται· ό γαρ βουλόμενος δείξαι δτι μοιχός έστι, το έπόμενον έλαβεν, δτι χαλλωπιστής, και ό τον κλέπτην έλέγξαι βουλόμενος δτι νύκωρ πλαναται. το δὲ πολλοῖς μὲν ταῦτα ὑπάρχει, τὸ δὲ χατηγορούμενον οὐχ 35 ύπάρχει λύσις έστί. χατηγορούμενον δε λέγει την μεν μοιχείαν χατηγο-

1. 2 8ç - épei om. A 2 épei] c. 6 p. 168627 sq. παραλογισμοί Α 3 post and 4 συλλογίζονται pr. Ι 6 ws aveadd. tou A συμβεβηχότων a 8€ om. a¹ 8 et 12 νύχτωρα a 10 σοφισμόν a 11 TON KQR: στέφοντας post δρους collocat A ante μέλι add. τὸ a 18 ώστε Ι: ώς a 19 ή χολή om. a' 16 οίωνται Ι τòal 24 και όπηνίκα scripsi: inv. ord. I: όπηνίκα δε a 21 συντιθείσα a χαὶ Ι: ἡ a 26 ή όψις ποδιαΐον πολλάχις Α immo ή δόξα cf. vs. 21 27.28 σημειώδεις] ειώ non 34 post ύπάρχει add. ήγουν το χαλλωπίliquet in I 29 νύχτα α γάρ al: δὲ Α 35 post ύπάργει add. ήγουν το μοιγός και το κλέπτης ζεσθαι χαὶ τὸ νυχτορεῖν a: om. AI 35. p. 49,1 την - χατηγορίαν ΑΙ: τὸν μοιγὸν χατηγορούμενον a a: om. AI

48

ρίαν τοῦ χαλλωπίζεσθαι, τοῦ δὲ νυχτός βαδίζειν τὸ χλέπτειν, οὐχ ὡς άληθῶς κατηγορουμένων (εἴρηται γὰρ ὡς οὐκ ἀνάγκη ἀντιστρέφειν), ἀλλ' ώς ύπό τῶν σοφιστῶν ὡς χατηγορουμένων λαμβανομένων. ὁμοίως δέ, φησί, χαι έν τοις συλλογιστιχοις, ήτοι τοις χατά συλλογισμόν δοχοῦσι 5 προβαίνειν λόγοις, οἶος δοχεί χαι ό τοῦ Μελίσσου είναι. οῦτος γάρ, δείξαι θέλων δτι έν έστι τὸ ὄν καὶ ἄπειρον, κατεσκεύαζε τοῦτο διὰ τῆς σὺν ἀντιθέσει τάχα αντιστροφής λέγων ώς εί το γενόμενον άρχην έχει, το μή γενόμενον λοιπόν οδχ έξει άρχήν είτα προσετίθει και την ετέραν πρότασιν, δτι τὸ μὴ ἀργὴν ἔγον ἄπειρον, ὡς εἶναι τοιοῦτον τὸ συλλογιζόμενον. 10 τὸ ὄν οὐ γέγονε, τὸ μὴ γενόμενον ἀργὴν οὐχ ἔγει, τὸ μὴ ἔγον ἀργὴν άπειρον, τὸ ὄν άπειρον. τούτου γοῦν τοῦ λόγου πολλὰ μὲν xal άλλ' άττα αlτιάματα έν τῷ πρώτψ τῆς Φυσικῆς ακροάσεως εἶρηται τῷ 'Αριστοτέλει· ἀπεδείχθη δε και τὸ ἡμαρτημένον, ἡ σὺν ἀντιθέσει ἀντιστροφή· ταύτης γάρ τη αναιρέσει τοῦ έπομένου και τὸ ήγούμενον αναιρούσης οὐχ 15 ούτως έχει και ή παρά του Μελίσσου. εί μεν γάρ άνθρωπός έστιν, Επεται και ζώον είναι έξ ανάγκης. ζώου δε μη όντος εύδηλον ώς ούδε άνθρωπος. έγρην ούν και τον Μέλισσον ούτως αντιστρέψαι και είπειν, ώς εί τὸ γενόμενον ἀρχὴν ἔχει, τὸ μὴ ἀρχὴν ἔχον οὐ γέγονεν· ὁ δ' οὐχ ούτω πεποίη κεν, άλλά τη άναιρέσει του ήγουμένου συνανείλε και το f. 17 20 έπόμενον. άλλ' έπισχεπτέον αδθις τα ρητά χατά λέξιν. οίον ό Μελίσσου λόγος δτι άπειρον το άπαν. έδείχνυε, φησίν, ο Μέλισσος δτι άπειρον τὸ ἄπαν, τουτέστι τὸ ὄν· τὸ γὰρ ἄπαν ἀντὶ τοῦ ὄντος είληφεν. ἐδείχνυε δε τοῦτο λαμβάνων δτι τὸ ὄν ἀγένητον, ἤτοι τὸ ὄν οὐ γέγονε. καὶ τίθησι την τούτου κατασκευήν εί γαρ το δν λέγει τις γενέσθαι, η έξ όντος αν 25 γένοιτο η έχ μη όντος. άλλ' έξ όντος μέν γενέσθαι ούχ ένδέχεται. τά αύτα γαρ και περί έκείνου ζητήσομεν. όμοίως δε άδύνατον καί έκ μη όντος είπειν γενέσθαι τὸ ὄν, διὰ τὸ χοινὸν ἀξίωμα είναι τῶν φιλοσόφων μηδὲν έχ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄντος γίνεσθαι. συνάγεται λοιπόν τὸ ὄν ἀγένητον είναι. εί γοῦν τὸ γενόμενον ἀρχὴν ἔχει, τὸ μὴ γενόμενον ἀρχὴν οὐχ 30 ἕξει· τὸ δὲ μὴ ἔχον ἀρχὴν ἄπειρον. πρὸς τοῦτο οὖν φησιν ὁ ᾿Αριστοτέλης ώς ούχ ανάγχη, εί το γενόμενον άπαν αρχήν έχει, και το αρχήν έχον γεγονέναι. τοιοῦτον δέ τινα νοῦν ἔχει τὸ λεγόμενον. ὁ Μέλισσος τὸ μὴ γεγονέναι καὶ τὸ ἀρχὴν μὴ ἔχειν ταὐτὸν ἐνόμιζεν είναι καὶ ἐξισάζειν xal αντιστρέφειν. ὑπήχθη δὲ εἰς ταύτην την ἔννοιαν ἀπὸ τοῦ xal τὸ γενό-

Comment. Arist. II 3 [Alexander] in Sophisticos elenchos.

4

¹ τόν χλέπτην a 3 ws prius om. A 4 xal I Arist.: om. a ήτοι Ι: ήγουν a 7 έχειν, post quod xal το άρχην έχον γεγονέναι δ ψεύδος έστίν· είσι γάρ τινα άρχην μέν é ex p. 50,2. 3 illata expunxit, I 11 τὸ ὄν ἄπειρον οπ. Α post öv add. γοῦν Al: οὖν a μèv om. A τούτου — λόγου iterata delevit A¹ doa a 11. 12 άλλάττα (sic) Ι: άλλα τα aA 12 έν τῷ πρώτψ τῆς Φυσικῆς ἀκρ.] c. 3 p. 186*8 sq. 13 xal τὸ ήμαρτημένον aI: δτι ήμαρτημένη xal A 15 Eyet AI: 21. 22 éde(xvue --παρά AI: περί ut solet a 20.21 xard— aπav om. A ton a άπαν supra lineam I¹ 22 τουτέστι ΑΙ: τόδε έστι a τό γάρ - είληφεν om. Α τοῦ I: om. a 23 ήτοι ΑΙ: ήγουν a 25 post ex add. tou a 33 ante doyhv add. µŋ A raund A

50 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 5 p. 167 b1. 21]

μενον χαὶ τὸ ἀρχὴν ἔχον ταὐτὰ οἴεσθαι χαὶ ἀντιστρέφοντα, ὥστε χαὶ πῶν τὸ γενόμενον ἀρχὴν ἔχειν χαὶ πῶν τὸ ἀρχὴν ἔχον γεγονέναι, δ ψευδός ἐστιν· εἰσὶ γάρ τινα ἀρχὴν μὲν ἔχοντα μὴ γεγονότα δέ, ὡς τὰ οὐράνια xaὶ θεῖα σώματα. εἰ γοῦν τοῦτο ψεῦδος, δῆλον ὡς οὐδὲ τὸ μὴ γενόμενον 5 xaὶ τὸ μὴ ἀρχὴν ἔχον ταὐτά εἰσιν.

p. 167621 'Ο δὲ παρὰ τὸ μὴ αἴτιον ὡς αἴτιον, ὅταν προσληφθῆ τὸ ἀναίτιον.

Ούτος ό τρόπος έχτος έστι τῶν ἐχτὸς τῆς λέξεως παραλογισμῶν. δ δε ένταῦθα παρά το μή αίτιον ώς αίτιον χαλεί, τοῦτο έν τοῖς δευτέροις 10 τῶν Προτέρων ἀναλυτιχῶν "μη παρὰ τοῦτο" ἀνόμασε. γίνεται δὲ τοῦτο έν τοῖς δι' ἀδυνάτου συλλογισμοῖς, δταν καὶ δίχα τῆς ὑποθέσεως ούδεν ήττον περαίνηται το αδύνατον, συναγόντων των σοφιστών το τοιούτον άδύνατον και λεγόντων δτι διά την υπόθεσιν ήμῶν τῶν προσδιαλεγομένων αύτοις τοῦτο γέγονε τὸ ἀδύνατον, μηδαμῶς τῆς ὑποθέσεως ἡμῶν αἰτίας 15 ούσης του συμβαίνοντος άδυνάτου. τότε γάρ μαλιστα έστι λέγειν το "μή παρά τοῦτο". ἔσται δὲ δῆλον τὸ λεγόμενον ῶδε· εἴ τις λέγει τὸ ζῷον παντί λευχῷ χαὶ ἡμῶν λεγόντων μὴ εἶναι ἀληθές (οὐ γὰρ πᾶν λευχὸν ζῷόν ἐστι) πειρᾶται ἐλέγχειν ἡμᾶς λέγων 'εἰ γὰρ ψεῦδος τὸ παντί, ἔσται άληθές τὸ ἀντιφατικῶς ἀντικείμενον τὸ ζῷον οὐ παντὶ λευκῷ', ἐπειτα τῆ 20 θέσει ταύτη τη λεγούση το ζώον ου παντί λευχώ δειχνύς αδύνατόν τι έπόμενον, ψεῦδος μὲν είναι λέγει τὸ τὸ ζῷον οὸ παντὶ λευκῷ, ἀληθὲς δε είναι είσαγει το δ αύτος έλεγε, το παν λευχον είναι ζώον. δείχνυσι δε τοῦτο οῦτως συλλογιζόμενος. τὸ ζῷον χαθ' ὑμᾶς οὐ παντὶ λευχῷ, τὸ λευχὸν παντί πτηνώ, τὸ πτηνὸν παντί χόραχι, τὸ λευχὸν ἄρα παντί χόραχι· ἀλλὰ μὴν 25 τοῦτο ψεῦδος· ψευδής ἄρα xal ή ὑπόθεσις ή τὸ ἀδύνατον ἡχολούθησε xal άφ' ής γέγονε το ψεῦδος. ήν δε ή λέγουσα δτι το ζῷον οὐ παντί λευχῷ. άληθές άρα τὸ παντί. πρὸς τοῦτο ῥητέον· οὐ παρὰ τοῦτο· οὐ γὰρ παρὰ

1 ταυτά ΑΙ: ταυτόν a xal alt. A: ws I: et a 2 Eyelv AI: Eyel a πάν Α: 3 post de add. xad Ellyvac a 9 ralei ante évraúda collocat A om. aI τοις δευτέροις Ι: τοις β a: τω δευτέρω, quod coniecit Waitz Organ. II p. X, A cf. p. 47,11 10 αναλυτιχών om. Α 9. 10 ev tois deutépois twv [Ipot. dval.] c. 17 p. 65=38 11 post συλλογισμοϊς add. τοις άδύνατόν τι συνάγουσιν έχ τινος ύποθέσεως ψευδούς τεθείσης. ή χαι ψευδούς προτάσεως έγχαταμιχθείσης, δι' ής άναγχαϊον άναιρεϊν τινά των χειμένων προτάσεων, έξ ής το άδύνατον χαι το ψεύδος συνήχθη. γίνεται ούν τούτο, ώς είπομεν, έν τοις δι 12 περαίνηται ούδεν ήττον Α άδυνάτου συλλογισμοῖς Α συναγόντων οπ. Α 12. 13 τὸ τοιοῦτον - ὅτι aΙ: διενισταμένων, ὡς Α 14 τούτο γέγονε aI: συνήχθη A post άδύνατον add. xal ταῦτα A 14. 15 ούσης της υποθέσεως αιτίας Α 15 ante συμβαίνοντος delevit συμπεράσματος A¹ post µáliora add. Elos A 16 EGTI & 18 πειράται - γάρ aI: άληθεύει γάρ μάλλον το ζώον εί τις λέγοι τῶν σοφιστῶν τὸ Α ού παντί λευχῶ, είτα λάβη ό σοφιστής πειρώμενος ήμᾶς έλέγχειν. και είπων εί Α 19 post αντιχείμενον add. δπέρ έστιν A post ζώον add. xað buže έστιν a (e vs. 23) A 21 τὸ alt. om. A 22 συνάγει είναι Α 23 buãs AI: thuãs a 26 ή Al: om. a δτι al: ώς A 27 ρητέον ούν πρός τόν σοφιστήν, ώς ού A

την υπόθεσιν την λέγουσαν το ζώον ου παντί λευχώ συνηχται το λευχόν παντί χόραχι, άλλά παρά την σην την λέγουσαν το λευχόν παντί πτηνώ. άφαιρεθείσης γάρ της ύποθέσεως ήμῶν της, ώς λέγεις, αίτίας γενομένης τοῦ άτόπου πάλιν το ψεῦδος συνάγεται. δείχνυσι δε και αὐτός, δπως οὐ γίνεται 5 παρά την ύπόθεσιν ήμῶν τὸ ψεῦδος ἀλλὰ παρὰ την τῶν σοφιστῶν, χαὶ έπὶ παραδείγματός τινος. ἔστι δὲ τὸ λεγόμενον τοιοῦτον. λέγει τις ἀληθώς δτι ή ψυχή και ή ζωή ταύτον τῷ αιτίφ. πειραται οῦν ό σοφιστής δειχνύναι τοῦτο ψεῦδος χαὶ φησίν· εἰ ἔστιν ἡ ψυχὴ χαὶ ἡ ζωὴ ταὐτὸν τω αιτίω, ούγ εψεταί τι τη ύποθέσει αδύνατον· αλλά μην εψεται, ώς 10 δειγθήσεται· ούχ άρα ή ψυγή και ή ζωή ταύτον τῷ αίτίψ. είτα πειραται δειχνύναι αδύνατόν τι τοῦτον τὸν τρόπον, εἰ γὰρ ἡ φθορὰ λέγων χαὶ ἡ γένεσις έναντία, καί τη τινί φθορα έσται τις γένεσις έναντία. 1.18τις δε φθορά ό θάνατός έστιν. ώστε έσται τῷ θανάτω τινί όντι φθηρα έναντία τις γένεσις. οὐδὲν δὲ ἄλλο τῷ θανάτῷ ἐναντίον ἢ ἡ ζωή. 15 ή ζωή άρα γένεσις. εί δε ή ζωή γένεσις, χαί το ζην γίνεσθαι. ώστε χαί το ζώον, ή ζη, γίνεται αδύνατον δε τω ζώω, ή ζη, γίνεσθαι εί δε τοῦτο ἀδύνατον, ἀδύνατος χαὶ ἡ ὑπόθεσις παρ' ἢν τοῦτο γίνεται· ἦν δὲ ή λέγουσα δτι ή ψυχή χαι ή ζωή ταυτόν τῷ αιτίφ. ούχ ἔστιν άρα ή ψυχή χαι ή ζωή ταυτόν. φαμέν ούν πρός τουτο δτι ού παρά τουτο. 20 ού γάρ παρά τὸ λέγειν ήμᾶς τὴν ψυχὴν χαὶ τὴν ζωὴν ταὐτὸν συνήχθη τό 'τὸ ζῷον, ή ζῆ, γίνεται', ἐπεί και τούτου μή κειμένου οὐδὲν ήττον διά τών λοιπών προτάσεων το αδύνατον συναχθήσεται· αλλά το αδύνατον συνήχται παρά το λέγειν σε την ζωήν έναντίαν τῷ θανάτφ όντι φθορα. ή γάρ φθορά ού τη ζωή έναντία έστιν άλλά τῷ άψύχω σώματι. 25 τῆ δὲ ζωῆ ἡ διάλυσίς ἐστιν ἐναντία. ἡ διάλυσις δὲ οὐ ταὐτὸν τῆ φθορặ. ού γαρ ανάγχη τα διαλυόμενα χαι απ' αλλήλων χωριζόμενα φθείρεσθαι. ίδου γάρ τις διέλυσε μέν απ' αλλήλων τα έξ έρίου και έκ σηρών νήματα άλλήλοις συνημμένα και κεκλωσμένα ή δε τούτων διάλυσις ούκ ήδη γέγονεν αύτοις και αιτία φθορας. πάλιν έαν τις από τοῦ σωροῦ διακρίνη 30 τον σίτον και την κριθην αλλήλοις όντα συμπεφυρμένα, διαλυσις μέν χαι διάχρισις γέγονεν απ' αλλήλων, φθορα δε ούδαμῶς. εί οῦν χαι ό θάνατος διάλυσίς έστι και διάκρισις ψυγής και σώματος απ' αλλήλων, ούκ αν είη ό θάνατος φθορά. δτι δε ό θάνατος ού ταύτόν έστι τη φθορα, δήλον καί έκ τοῦ θνήσκειν μέν λέγεσθαι τὰ ζῶντα, φθείρεσθαι δὲ τὰ

Digitized by Google

51

³ λέγεις Α: λέγεται Ι: έλέγετο a 1 συνήχθη Α 4 τὸ αὐτὸ ψεῦδος χαὶ ἀδύνατον συνάγεται έχ των παρά σου τεθεισων προτάσεων Α 8 τὸ ψεῦδος τοῦτο a 9. 10 oby έψεται - τῷ αίτίφ AKQ (sed τις pro τι et άδύνατον om. K): om. al 12 έναντίον utrobique A(C) 13 έσται ΑΙ: έστι χαι a 14 άλλφ a ή ο**ω. a**. 15 post dè 16 ζη alt. om. a¹ 21 το alt. I: om. aA add. zal al: om. AKQR 23, 24, 25 Évav-27 ίδου - 30 διάλυσις μέν al: ώς πυρός της 24 αψύχω a²A: έμψύχω a¹I τίον Α χριθής ή το χεχλωσμένον σηριχον έχ τοῦ έρίου· οὐ γάρ airia φθορας ή τούτων γέγονεν dπ' άλλήλων διάλυσις. Εστιν ούν χαι ό θάνατος διάλυσις Α έξ (ante σηρ.) a 29 TI a 31. 32 γέγονεν - διάχρισις om. a1A 32 ante ψυχης add. της a2 33 δτι — p. 52,3 γίνεται ού om. a¹ 33. 34 δ θάνατος καὶ ἡ φθορὰ οὐ ταυτά είσι, δῆλον ἀπὸ τοῦ Α^b bis habet A

^{4*}

νεχρά χαι άψυγα τῶν σωμάτων. εί δ' ἦν ό θάνατος χαι ή φθορά ταὐτόν, άμα τῷ χωρισθῆναι τὴν ψυχὴν τοῦ σώματος ἐφθείρετο ἀν τὸ σῶμα. νῦν δε ούχ έστι τοῦτο, ἀλλά μετά πολύ ή φθορά τοῦ σώματος γίνεται. τὰ μέν οὖν λεγόμενα οὕτως ἔχει. τὸ δὲ ἐἀν ἐγχαταριθμηθῆ ἐν 5 τοῖς ἀναγχαίοις ἐρωτήμασι πρό τοῦ συμπέρασματος τὸ συμβαίνον αδύνατον τοιοῦτόν ἐστιν. ἐὰν ἐν τοῖς ἀναγχαίοις ἐρωτήμασι, τουτέστι ταῖς παρὰ τοῦ ἐρίζοντος λεγομέναις προτάσεσι (ταύτας γὰρ ἀνα γχαΐα λέγει έρωτήματα, ούγ δτι άναγχαϊόν τι συνάγουσιν, άλλ' δτι τούτων μή ληφθέντων ούχ αν συνήχθη το προχείμενον αδύνατον), έαν ούν έν ταις 10 τοιαύταις τοῦ ἐρίζοντος προτάσεσιν ἐγχαταμιχθη παρ' αὐτοῦ δὴ τούτου τοῦ σοφιστοῦ πρό τοῦ ἐπενεχθῆναι παρ' αὐτοῦ τὸ συμπέρασμα τὸ συμβαίνον άδύνατον, τουτέστιν ή ψευδής πρότασις ή αίτία γινομένη τοῦ συμβαίνοντος άδυνάτου (δι' αύτης γάρ περαίνεται το τοιούτον άτοπον), δόξει πολλάχις παρά τοῦτο γίνεσθαι ὁ ἔλεγγος, ῶσπερ δη χαὶ 15 ένταῦθα γέγονε. συγκατεμίχθη γάρ τοῖς ἀναγκαίοις ἐρωτήμασι τὸ ἡ ζωή έναντία τῷ θανάτῳ όντι φθορά'· οὐ γάρ ἐστιν, ὡς εἶρηται, ὁ θάνατος φθορά άλλά διάλυσις ψυχής χαι σώματος. συγχατεμίχθη ούν τοις άναγχαίοις έρωτήμασι το 'ό θάνατος χαι ή φθορά ταὐτόν' οῦ ληφθέντος συνη**χται χαί ή ζωή γένεσις χαί το ζῆν γίνεσθαι χαί το ζῷον, ή ζῆ, γίνεσθαι**. 20 τούς τοιούτους δέ συλλογισμούς άσυλλογίστους μέν άπλῶς φησι μή είναι, τουτέστι χαθόλου, πρός δε τό προχείμενον ασυλλογίστους, δτι ού συλλογίζονται δ αίροῦνται διὰ τὸ ψευδεῖς τὰς προτάσεις λαμβάνειν. χατά τοῦτο γοῦν είσιν ἀσυλλόγιστοι. τὸ δὲ λανθάνειν πολλάχις οὐχ ήττον αύτούς τούς έρωτῶντας τοιοῦτόν ἐστιν, δτι οὐ μόνον οἱ ἀπο-25 χρινόμενοι ἐπιλανθάνονται χαὶ νομίζουσι τὰ μὴ ταὐτὰ ὡς ταὐτὰ χάντεῦθεν απάτη ύπαγονται και σοφίζονται, αλλα και οι έρωτῶντες αὐτοι τοῦτο πάσχουσιν, ωσπερ και ό Πῶλος την βούλησιν και την δόκησιν ταὐτὸν νομίζων ώς εν όντων ήρώτα τον Σωχράτην.

p. 167 b 38 Οί δὲ πἀρὰ τὸ τὰ δύο ἐρωτήματα ἐν ποιεῖν, ὅταν λαν θάνη πλείω ὄντα, καὶ ὡς ἐνός.

°Εβδομος καὶ τελευταῖος τρόπος τῶν ἐκτὸς τῆς λέξεως σοφισμάτων ἐστὶν ὁ παρὰ τὸ τὰ ὃύο ἐρωτήματα ἐν ποιεῖν. λέγεται δὲ οῦτως, ὅτι ἔκαστον τῶν ὑποκειμένων καὶ περὶ ῶν ὁ λόγος ἐστὶν ἰδίας ἐρωτήσεως

Ι άψυγα σώματα Αδ 2 post dy add. xal Ab 3 τῶ σώματι Αυ 4 obv prius έγχάταριθμηθή a⁹I: ούν χαταριθμηθή a¹: χαταριθμηθή A: ούν έγχαταριθl: om. a ມາອີາງ Arist. 5 πρό a²I (cui T, corr. A): πρός a¹: πρό — άδύνατον om. A 7 τοῦ 9 ouv om. A σοφιστού Α 10 τούτου οπ. Α 11 πρό τοῦ ΑΙ: πρός τό a 14 είπερ a¹ 16 έναντίον Α 19 ħ AI: el a 21 άσυλλόγιστος a1 23 xal λανθάνει Arist.: xal add. Q 26 απάτη υπάγονται om. A χατασοφίζονται fort. recte v: άπατῶνται A aurol, quod coniecit Waitz I. c., Av: aura a1: aurous a2: 27 post πάσχουσιν add. 8 συνέβη ένταῦθα· Ελαβον γάρ καὶ τὴν φθοράν compend. I χαί τὸν θάνατον ταυτά Α ώς A 28 ώς έν όντων om. A howita] Gorg. c. 21 p. 466 B-E

δεόμενον οὐ προτείνεται | ίδία καὶ ίδία ὁ ἐρωτῶν, ἀλλὰ συμμίξας τὰ διά- 1. 187 φορα ύποχείμενα χαί ώς περί ένος έρωτῶν ἀπατῷ τὸν ἀποχρινόμενον, δταν χαὶ αὐτὸς τὴν ἀπόχρισιν ὡς ἑνὸς ὄντος τοῦ ὑποχειμένου δοίη, ὡς ἐπὶ τοῦδε τοῦ σοφίσματος· ὁ δεῖνα Σωχράτην χαὶ Πλάτωνα τύπτει· ὁ Σωχράτης 5 και ό Πλάτων ανθρωπός έστιν. ό δείνα άρα ανθρωπον άλλ' ούκ ανθρώπους τύπτει. τοιοῦτόν τι πεποίηχε χαὶ ὁ Πῶλος ἐν τῷ Γοργία τὰ πλείω ώς εν ερωτήσας τον Σωκράτην. ην δε ή ερώτησις τοιαύτη 'είπε μοι, ῶ Σώχρατες, οὐ δοχοῦσί σοι οἱ ῥήτορες ῶσπερ χαὶ οἱ τύραννοι ποιεῖν άπαντα ά βούλονται και δοκεί αύτοις βέλτιστα είναι'. τα πλείω γαρ έν-10 ταῦθα ήρώτησεν ώς εν ό Πῶλος· άλλο γὰρ βούλησις χαὶ άλλο δόχησις. δν ό Σωχράτης ἐπέπληξε πλείονας άμα ἐρωτήσεις ἐρωτήσαντα ώς την διαφοράν τῆς βουλήσεως χαὶ τῆς δοχήσεως ἀγνοήσαντα χαὶ ὡς ἑνὸς ὄντων μίαν την έρώτησιν ποιησάμενον. ἐπ' ἐνίων μὲν οὖν, φησί, ῥάδιόν έστιν ίδειν δτι πλείω έρωτήματά έστιν οίον πότερον ή γη θάλαττά 15 έστιν η δ οδρανός. δήλον γαρ ένταῦθα δτι δύο τυγγάνει τα έρωτήματα. έδει γάρ ούτως έρωτησαι, πότερον ή γη θαλαττά έστιν, είτα αύθις πότερον ό ούρανος θαλαττά έστιν. ἐπ' ἐνίων δέ, φησίν, ούχ ἔστι ῥάδιον ίδειν δτι πλείω τα έρωτήματά έστιν, χαθάπερ είγεν ή προειρημένη τοῦ Πώλου έρώτησις. και διά το μη είναι δηλον δτι πλείω είσι τα έρωτώ-20 μενα η όμολογοῦσι τῷ μη ἀποχρίνεσθαι τὸ ἐρωτώμενον η ἐλέγχεσθαι φαίνονται. τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ λεγόμενον· οἱ ἐρωτώμενοι την τοιαύτην έρώτησιν η όμολογοῦσι μή ἀποχρινόμενοι τὸ ἐρωτώμενον φαῦλοι χοινωνοί είναι ώς έμποδίζοντες το χοινόν έργον, ώς είναι έξωθεν λαμβανόμενον το 'είναι φαῦλοι χοινωνοί' (όμολογοῦσι γάρ φαῦλοι είναι 25 χοινωνοί τῷ μή ἀποχρίνεσθαι τὸ ἐρωτώμενον), ή τῷ ἀποχρίνεσθαι φαίνονται έλεγχόμενοι. έστι και ούτω νοησαι το λεγόμενον. οί έρωτώμενοι η οδδέν τι αποχρίνονται, χαι όμολογοῦσι δια τῆς σιωπῆς τρόπον τινά (ή γάρ σιωπή δηλοί το ναί, το τῆς συγκαταθέσεως πρόσρημα), η ἀπόκρισιν διδόντες έλέγγεσθαι φαίνονται. το δε η πάλιν, ών τα μέν έστιν 30 άγαθὰ τὰ δὲ οὐχ ἀγαθά, πάντα ἀγαθὰ ἢ οὐχ ἀγαθά, χαὶ τοῦτο παράδειγμά έστι τοῦ τὰ πλείω ὡς ἐν ἐρωτῶντος. ἔδει γὰρ οὕτως εἰπεῖν, πότερον ή σωφροσύνη άγαθον ή φαῦλον, χαὶ πότερον ή ἀχολασία ἀγαθον ή φαῦλον· δ δὲ μίξας ἀμφότερα xai ὡς περὶ ἑνὸς ἐρωτήσας οὐx ἄδηλον δτι απατήσει τον αποχρινόμενον, εί γε συνυπαγθείς τη έρωτήσει χατα-35 φήσει η αποφήσει. εί γαρ έρωτηθείς τις, πότερον ή σωφροσύνη χαι ή άχολασία άγαθόν έστιν η φαῦλον, εἴπη ὅτι ἀγαθόν, συμβήσεται τὴν ἀχο-

2 τὸν ΑΙ: τὸ a 5 ápa om. A 1 & Av: om. al 6 τι a: τε AI xal b έν τῷ Γοργία] p. 466 B. C memoriter citat 8 ώ σωχράπώλος πεποίηχεν Α δοχοῦσί σοι al: δοχοῦσιν A 11 δν a^{1} : οίον a^{2} The al $\pi\lambda\epsilon(ovac)$ el corr., ut 14. 15 πλείω — ένταῦθα ὅτι QR: om. aAI 14 θάλασσα QR 15 8 videtur, I 18 είδειν α 18.19 ή του πώλου έρώτησις ή προειρη-Q: om. R (c u i T, del. vult A) 19. 20 έρωτήματα Α 24. 25 φαῦλος είναι χοινωνός τὸ a 30 7 oux uém a 34 άπατήσει AQR: άπατήσειε aI τόν έρωτώμενον Α dyaðá a Arist.: om. I

53

λασίαν μή οδσαν των άγαθων είναι άγαθόν · εί δ' άποφήσει, συμβήσεται πάλιν την σωφροσύνην ούσαν των άγαθων μη είναι άγαθόν. xal ποτέ μέν ούτως φησί γίνεσθαι φαινόμενον έλεγγον έχ τοῦ μόνον φησαι η άποφήσαι έν τη έρωτήσει τη τα πλείω ώς έν πυνθανομένη. το γαρ φάναι 5 τῶν μὴ ἀγαθῶν τι είναι ἀγαθόν ἢ τῶν ἀγαθῶν τι μὴ ἀγαθόν ψεῦδος. ποτέ δέ συμβήσεται καὶ ἔλεγχον γενέσθαι ἀληθινὸν προσληφθέντων τινών οίον εί τις έροιτο 'άρά γε δ έφ' ένός, τοῦτο xal ἐπὶ πολλῶν;' χαί τοῦτο λαβών προσλάβοι 'ἐπεί τυφλόν ἐστι τὸ μὴ ἔγον ὄψιν πεφυχὸς δὲ ἔχειν, χαὶ τυφλὰ ἔσται τὰ μὴ ἔχοντα ὄψιν πεφυχότα δὲ ἔχειν, 10 καί εί λευχόν έστι τὸ έχον χρώμα διαχριτιχὸν ὄψεως, καὶ λευκά ἔσται τὰ έχοντα χρῶμα διαχριτιχὸν ὄψεως'. χαὶ γὰρ ἐπὶ τούτων οὐ μία ἐστὶν ἡ έρώτησις. το γάρ άρά γε, εί τυφλόν έστι το μή έγον όψιν πεφυχός δέ έχειν, καί τυφλά έσται τά μή έχοντα όψιν πεφυκότα δε έχειν; ούκ έστιν εν έρώτημα. έπειδή γάρ έχεινό έστι τυφλόν δ πεφυχός όψιν έγειν ούχ 15 έχει, οίον το διά πήρωσιν μή έχον όψιν, το δε μήπω πεφυχός έχειν όψιν, ώς τὸ σχυλάχιον, χαταγρηστιχῶς φαμεν τυφλόν (οὖπω γὰρ τοῦτο πέφυχεν έχειν όψιν), πῶς οὐχ ἀν εἴη διάφορα ἐρωτῶν ὁ λέγων ' ἀρά γε, εἰ τυφλόν ἐστι τό μή έγον όψιν πεφυχός δὲ έγειν, χαὶ τυφλὰ έσται τὰ μή έγοντα όψιν πεφυχότα δε έχειν'; εί γαρ το μεν έν έστι τυφλον δια πήρωσιν, δ χαί 20 τυφλόν | είπεῖν ἀληθές ἐστι, τὰ δὲ διὰ τὸ μήπω πεφυχέναι ἔχειν, ἂ χαὶ ſ. 19 χαταχρώμενοί φαμεν τυφλά, ώς ἐπὶ τῶν σχυλαχίων (οὐ γὰρ ἀληθές ἐστιν είπειν δτι τυφλά), δύο ούν ούσων των έρωτήσεων ού μία έσται πρός ταῦτα απόχρισις. εί δέ τις συναρπασθείη ύπο της έρωτήσεως χαί ωσπερ μιας αύτῆς οὕσης εἴπη ὅτι ναί, τυφλά ἐστιν, ὅταν τὰ μὲν σχυλάχια βλέπη τὸ δὲ 25 μή (οὐ γὰρ δυνατόν ἐστι τὸ πεπηρωμένον βλέψαι), ἔσονται ἢ πάντα όρῶντα ἢ πάντα τυφλά. 'διὰ τίνα γὰρ λόγον', εἶποι ἂν ὁ σοφιστὴς πρὸς τον αποχρινόμενον, 'τα μεν έσται όρῶντα, το δε μή όρῶν; έπει γαρ αμφότερα έφησας είναι τυφλά μή έχοντα όψιν πεφυχότα δὲ έχειν, ή άμφότερα άνάγκη όραν η μηδέτερον'. το δε τοιούτον σόφισμα ου μόνον γέγονε 30 παρά τὸ τὰ δύο ἐρωτήματα ὡς ἐν ἐρωτηθῆναι ἀλλά καὶ παρά τὴν ἔλλειψιν τοῦ χυρίως χαὶ ἀληθῶς ἐλέγγου· εἴρηχε γὰρ ἐν αὐτῷ μετὰ τῶν ἄλλων χαί τὸ ὅτι δεῖ λαβεῖν ' ὡσαύτως χαὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνψ", τουτέστι τὸ ἐρωτώμενον μή είναι τοιοῦτον ώς τὸν μὲν ἐρωτῶντα άλλου χρόνου λαμβάνειν το ύποχείμενον, τον δε αποχρινόμενον ετέρου. τοῦτο δέ έστι χαι ενταῦθα. 35 οὐ γὰρ πᾶν τὸ πεφυχὸς ἔχειν ὄψιν χαὶ μὴ ἔχον τυφλόν ἐστιν, ἀλλὰ τὸ μὴ

έχον ότε πέφυχεν έχειν.

6 γενέσθαι χαὶ άληθινὸν ἕλεγγον Α 10. 11 χαὶ ἄπαντα τὰ λευχὰ ἔσονται γρώματα διαχριτιχά όψεως Α 10 έσται Ι: έστι a 12 yàp aA: om. I 13 Eσται AI: έστι a 14 έπειδή ΑΙ: έπει a έχειν όψιν Α 15 μὴ om. a¹ ante όψιν prius add. την a 16 φαμέν ΑΙ: φασὶ a τοῦτο ΑΙ: ταύτην & 17 64W Al: 20 tò AI: om. a om.a 18 Egrai AI: Egri a 22 Eσται AI: έστὶ a 24 είπω a¹ σχυλάχια ΑΙ: σχυλαχίων a τό AI: τά a 25 έστι αΑ: έσται Ι 26 eln A δom.a. 27 έσται ΑΙ: έστιν a 31 sipyxe] c. 5 p. 167=26 32 τὸ prius AI: om. a λαβεῖν aI: λαμβάνειν τὸ ὑποκείμενον A

54

p. 168 17 ³Η δη ούτως διαιρετέον.

Είπων δύο είδη είναι των παραλογισμών χαθ' ούς φαίνονται έλέγχειν οί σοφισταί τους έντυγγάνοντας, και διδάξας δσοι τε και τίνες οι τρόποι οί ύπὸ τὰ είδη ταῦτα τῶν σοφισμῶν τελοῦντες, xaì τὸ μὲν [τὰ] παρὰ τὴν 5 λέξιν όνομάσας τὸ δ' ἐκτὸς τῆς λέξεως, καὶ τοὺς μèν παρὰ τὴν λέξιν τρόπους σοφιστιχούς έξ είναι παραδούς, όμωνυμίαν, αμφιβολίαν, σύνθεσιν, διαίρεσιν προσφδίαν, σγημα λέξεως, τοὺς δ' ἐκτὸς τῆς λέξεως ἑπτὰ είναι σαφέστατα έχθέμενος, τὸν παρὰ τὸ συμβεβηχός, τὸν παρὰ τὸ άπλῶς ἢ πῆ καὶ μὴ κυρίως λέγεσθαι μέρη, τὸν παρὰ τὸν διορισμὸν τοῦ συλλογισμοῦ 10 και έλέγχου, τον παρά το έν άρχη λαμβάνειν, τον παρά το έπόμενον, τόν παρά το μή αίτιον ώς αίτιον χαι τον παρά το τα δύο έρωτήματα έν ποιείν, νῦν λέγει ὅτι ἢ οὕτως διαιρετέον τοὺς σοφιστιχοὺς ἐλέγχους, xal λεχτέον δτι οί μέν είσι παρά την λέξιν, οί δε έχτος της λέξεως, xal οί μέν παρά την λέξιν έξ όντες είσιν οίδε, οί δε έχτος της λέξεως έπτα 15 τυγχάνοντές είσιν οίδε, η πάντας τους φαινομένους συλλογισμούς χαί έλέγγους ανακτέον είς την τοῦ έλέγγου άγνοιαν. χαι λέγει πῶς άναγθήσονται, μαλλον δε αύτος άνάγει πάντας. έπειδη γαρ έλεγγός έστιν, ώς είρηται, "τοῦ αὐτοῦ xal ένός, μη δνόματος ἀλλά πράγματος, xal δνόματος μή συνωνύμου άλλα τοῦ αὐτοῦ καὶ ἑνὸς ὑποκειμένου, ἐκ τῶν δοθέν-20 των τῷ ἀποχρινομένω, μὴ συναριθμουμένου τοῦ ἐν ἀρχῆ, xαὶ xατὰ τὸ αύτὸ xai πρὸς τὸ αὐτὸ xai ώσαύτως xai ἐν τῷ αὐτῷ γρόνω", ὁ ταῦτα άγνοήσας ή τι τούτων έξ άνάγχης περιπεσείται τω ψεύδει χαὶ ἀπατηθήσεται. ἐπειδή οῦν, ὡς εἴρηται, ἐλεγγός ἐστι συλλογισμός ἀντιφάσεως, ὁ δε συλλογισμός έχ τῶν χειμένων ἐστίν, δ ἀγνοῶν δ τι ποτέ ἐστι συλλογισμός, 25 και δτι έκ των κειμένων δεί συμβαίνειν το συμπέρασμα, απατηθήσεται παρά τοῦ μή συλλογιζομένου μηδὲ ἐχ τῶν χειμένων συνάγοντος τήν δοχοῦσαν ἀντίφασιν. τοιοῦτοι δ' ἦσαν οἱ μὴ ἐχ τῶν χειμένων συνάγοντες την αντίφασιν, οί το μη αίτιον ώς αίτιον παραλαμβάνοντες παραλογισμοί χαι οί τὸ ἐν ἀργῆ αίτοῦντες χαι οί παρὰ τὸ ἑπόμενον. πρῶτον μέν οὖν, 30 φησίν, άπλῶς ἀναγθήσονται πάντες οί παραλογισμοί εἰς τὴν τοῦ ἐλέγγου άγνοιαν ώς ασυλλόγιστοι και μή έκ τῶν κειμένων συνάγοντες, ὅπερ ἐστίν ίδιον τοῦ χυρίως συλλογισμοῦ. ἔπειτα ἀναχθήσονται πάντες οὐτοι χαὶ εἰς τὰ μέρη τοῦ όρισμοῦ τοῦ ἐλέγχου, xal δειχθήσεται ὡς παρὰ τὴν ἔλλειψίν τινος τῶν ἐν τῷ ἐλέγχῷ τὸ σόφισμα συνίσταται, ἢ παρὰ τὸ ὁμώνυμόν τι 35 ληφθήναι ή παρά τὸ ἀμφίβολον ή ἕτερόν | τι. f. 19v

 1 post διαιρετέον add. τοὺς φαινομένους a
 4 τὰ alt. I: τὸ a: delevi
 18 εἴρηται]

 c. 5 p. 167 = 23 — 27 memoriter citat
 23 ἐπειδὴ AI: ἐπεὶ a
 27 μὴ om. A

 28 παραλογισμοὶ aA: παρασυλλογισμοὶ I
 29 τὸ prius AI: om. a
 33 δειχθήτονται A

 p. 168=23 Τῶν μèν γàρ èν τῆ λέξει οί μέν είσι παρά τὸ διττόν.

Είπεν δτι τῶν παραλογισμῶν ἕχαστος ἀναγθήσεται εἰς τὴν τοῦ ἐλέγγου άγνοιαν. χαι άπλῶς μεν εν έφησεν ἀπελέγχον τοὺς παραλογισμούς, τὸ μὴ έχ τῶν χειμένων αὐτοὺς συνάγεσθαι, ὅπερ χαὶ ἐν τῷ διορισμῷ τοῦ ἐλέγχου 5 είρητο. νῶν δὲ xaì πap' ἕν ἕχαστον τῶν μερῶν τοῦ ἐλέγγου γίνεσθαι τούτους διδάσχει, χαὶ πρότερον τὸν ἐχ τῆς ὑμωνυμίας φησὶ γίνεσθαι παρά τὸ μὴ ἕν εἶναι τὸ ὄνομα χαὶ τὸ πρᾶγμα χαὶ τὸν ἐχ τῆς ἀμφιβολίας. τούτους γάρ έδήλωσε διά τοῦ ή τε όμωνυμία χαὶ ό λόγος. οὐτοί τε οὖν χαὶ ἡ ὁμοιοσχημοσύνη τῆς λέξεως, τουτέστιν οἱ παρὰ τὸ σχῆμα τῆς 10 λέξεως, δτι παρά την τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν γίνονται, δηλον· χειται γάρ τον έλεγχον είναι ''τοῦ αὐτοῦ xal ἑνός, μὴ ὀνόματος ἀλλὰ πράγματος''· οἱ δὲ ἐx τῆς όμωνυμίας χαὶ ἀμφιβολίας ἐξ ὀνομάτων εἰσὶ χαὶ λόγων οὐχ άπλῶν άλλα διάφορα σημαινόντων, ναι μην χαι ή δμοιοσχημοσύνη. τό τε γαρ μανθάνειν δύο σημαίνει χαι όμώνυμον, αλλά χαι ό άμφίβολος λόγος ό 'δ 15 όρα τις, τοῦτο όρα' λέγων δύο παρεμφαίνει, τόν τε όρῶντα χαὶ τὸ όρώμενον· καί τὸ ἐνεργεῖν περὶ τὴν μάθησιν δύο ταῦτα δηλοῖ, ὡς εἴρηται· πάθους γάρ έστι καὶ ἐνεργείας σημαντικόν, ὅπερ ἐστὶ τοῦ παρὰ τὸ σχημα της λέξεως συλλογισμοῦ. δηλον οὖν ὡς εἰς την τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν xaì οί τρεϊς ούτοι αναγθήσονται, δτι ού πράγματός είσιν ένός δεϊ δε τον συλλο-20 γιζόμενον καὶ ἐλεγχον ποιῆσαι βουλόμενον τὸ αὐτὸ καὶ ἕν πρᾶγμα λαμβάνειν. τὸ δὲ σύνηθες γὰρ τὸ πάντα ώς τόδε τι σημαίνειν περὶ τῆς ἀμφιβολίας δοχεῖ εἰρῆσθαι, οὐ περί τοῦ παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως παραλογισμοῦ, δυ όμοιοσχημοσύνην, ώς εἴρηται, ἐνταῦθα λέγει· σύνηθες γάρ σιγῶντα λέγειν μή μόνον τον σιγῶντα άλλά και τὰ σιγώμενα και 25 δρῶντα τόν τε δρῶντα xal τὰ δρώμενα. ἐπήγαγε δὲ τοῦτο ἀναμιμνήσχων τοῦ ἔμπροσθεν εἰρημένου, ὅτι εἶς τρόπος τῶν παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν καὶ την αμφιβολίαν και ούτος, "δταν είωθότες ώμεν ούτω λέγειν". και ή από τῆς συνθέσεως, φησί, καὶ διαιρέσεως ἀπάτη εἰς τὴν τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν αναχθήσεται. δει γαρ έπι του χυρίως έλέγγου το αύτο δηλουσθαι χαι γωρίς 30 καί μετά τῆς συνθέσεως. ὅπερ ἐπὶ τῆς συνθέσεως καὶ τῆς διαιρέσεως οὐ συμβαίνει, άλλ' ἕτερον μέν ἐστι τὸ χωρὶς ὑπὸ τῶν ὀνομάτων ἢ ῥημάτων δηλούμενον, έτερον δὲ τὸ ὑπὸ τῆς τούτων συνθέσεως. τὰ γὰρ γράμματα χωρίς και τὸ 'ἐπίσταται' χωρίς οὐ ταὐτὸν σημαίνει και συντεθέντα, ὡς ἐπὶ

56

³ iv om. A 5 είρηται Α 6 πρότερον aI: παρά A 8 τοῦ ΑΙ: τὸ a τε alt. a²AI: δè a¹ 10. 11 χείται — είναι aI: ἐν τῶ δρισμῶ τοῦ ἐλέγχου χείται Α 12 είσι ΑΙ: η a1: είσιν η a² 13 ναι μην -- 18 συλλογισμοῦ al: ώς xal οι παρά το σχημα τής λέξεως Α 15 τὸ ex τὸν corr. I 16 είρηται] p. 35, 21 sq. 19 πράγματος δει scripsi: δείν al 20. 21 λαμβάνειν Ι: μεταλαμβάνειν a ένός είσι σημαντιχοί Α 22 περί τοῦ al: παρά τὸ A 26 τοῦ ἔμπροσθεν εἰρημένου] c. 4 p. 166=17 28 002θέσεως a¹I: συνθέτου φύσεως a² post xal add. The a 29 ydp al: dt A 30 της tertium om. A où I: om. aA

τοῦ 'γράμματα ἐπίσταται' ἀλλὰ καὶ ό Σωκράτης κάθηται, ὁ καθήμενος δύναται βαδίζειν, δ Σωχράτης βαδίζει' οὐ ταὐτὸν σημαίνει, ὥσπερ είρηται και πρότερον. ταῦτα εἰπών λέγει τὴν αἰτίαν δι' ἢν ἀναγθήσονται οί προειρημένοι παραλογισμοί είς την τοῦ ἐλέγχου ἀγνοιαν· ἔστι δὲ αῦτη 5 τὸ μὴ τὸ αὐτὸ σημαίνειν τὸ ὁμώνυμον καὶ τὸν ἀμφίβολον λόγον. νοηθήσεται δε xal περί της συνθέσεως xal διαιρέσεως τοῦτο εἰρησθαι, ὅτι εἰς την τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν ούτοι ἀναγθήσονται παρὰ τὸ μη ταὐτὸ σημαίνειν. τὸ γὰρ 'βαδίζει' xal τὸ 'δύναται βαδίζειν', ναὶ μὴν xaì τὸ 'οῦ xaτaλύεις' χαι το 'ου χαταλύεις' ου ταυτόν σημαίνει· ο γαρ αμφίβολος λόγος χαι 10 τὸ ὄνομα τὸ διαφέρον οὐ ταὐτὸν σημαίνουσι. χρεών δὲ εἶναι καὶ τοῦτο, ήγουν τὸ ὄνομα μὴ διάφορα σημαίνειν. ὥσπερ γὰρ τὸ πρᾶγμα εν xai ταύτον είναι δεί, εί μέλλει έλεγχος γενέσθαι, ούτω και το όνομα ού πολλών είναι δηλωτικόν. ώσπερ γάρ, φησίν, ου γίνεται έλεγγος, αν έπ' άλλου μέν πράγματος ό έρωτώμενος χαταφήση, έπ' άλλου δέ την αντίφασιν την 15 δοχούσαν συναγάγη ό έρωτῶν, οὕτω, Χάν τὸ πρᾶγμα μέν ἕν ή πολυώνυμον δέ, μη έπι τοῦ αὐτοῦ δὲ ἀνόματος, ἐφ' οὐ χατέφησεν ὁ ἐρωτώμενος, συναγάγη την αντίφασιν ό έρωτῶν, οὐ δοχεῖ έλεγχος αληθής γίνεσθαι, | άλλ' έτι έρωτήματος δει εί ταὐτόν έστι τοῦτο χάχεινο. οἰον εί τις 1.201 ούτως συλλογίσεται· πότερον και Σκύθαι και οι άλλοι άνθρωποι τά 20 δυνατά όραν όρωσιν η τα αδύνατα; τα δυνατά δήπου. ούκουν και σύ χαὶ ἐγώ; ναί· ὁρặς δὲ τὰ ἡμέτερα λώπια; ναί· δυνατὰ οὖν ὁρᾶν ἐστι ταῦτα· όρῷ ἄρα τὰ ήμέτερα ίμάτια· ἀλλὰ καὶ οὐχ όρῷ· ἐπὶ τούτου, εί και ταυτόν έστι το λώπιον και το ιμάτιον, άλλ' δμως διά το πολλούς τῶν ἀχουόντων ἀορισταίνειν δεῖται ὁ λόγος ἐρωτήματος εἰ ταὐτόν ἐστι 25 τὸ λώπιον τῷ ίματίφ. δει οὐν ὥσπερ τὸ πρᾶγμα εἶναι ταὐτὸν xal ἕν, εί μέλλει έλεγγος έσεσθαι, ούτω και το όνομα το αύτο και έν είναι και μή ίματίου προχειμένου αποδειχνύναι λώπιον αλλα ίματιον. αληθής μεν γαρ ό συλλογισμός έστι χάχεινος ό άντι ίματίου λώπιον συλλογισάμενος, άλλ' έπειδή, εί άγνοει τις δτι ταύτόν έστι τὸ ίμάτιον τῷ λωπίω, θροηθήσεται

30 οὐx ἀπεικότως xἀντεῦθεν ζητήσει τὸ διὰ τί, διὰ τοῦτό φησι μἡ συλλογίζεσθαι τὸν οῦτω συλλογιζόμενον.

p. 168+34 Οί δὲ παρὰ τὸ συμβεβηχὸς ὁρισθέντος τοῦ συλλογισμοῦ.

'Ανήγαγε μέν έν τοῖς ἄνωθεν εἰρημένοις τοὺς παρά τὴν λέξιν παρα-35 λογισμοὺς εἰς τὴν τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν. νῦν δὲ xaì τὸν πρῶτον τῶν ἐxτòς

¹ γράμματα scripsi: γράμματος al2 post Σωχράτης add. άρα a cf. p. 49, 113 πρότερον] p. 29,6 sq.5 σημαίνει a¹8 βαδίζει a¹I: βαδίζειν a²13 immoώσπερ δε15 et 17 συνάγει a¹19 συλλογίζηται aπότερον — 22 ίμάτια] cf.p. 36,24 — 2720. 21 οὐχοῦν — ἐγώ aI: τί δὲ. οὐχὶ καὶ ἐγὼ καὶ σύ Α21. 22 ὄυνατὰ(δυνατὸν I) — οὐχ ὁρᾶ aI: εἰτα μὴ συλλογίσηται καὶ συμπεράνη, ὡς τὰ ἡμέτερα ἔμάτια ὁρᾶ Α26 ante ἔσεσθαι add. γενέσθαι ἢ a29 εί I: καὶ a

τῆς λέξεως τὸν παρὰ τὸ συμβεβηχὸς εἰς τὴν τοῦ ἐλέγχου ἀνάγει ἀγνοιαν, χαὶ φησίν ώς από τοῦ δρισμοῦ τοῦ συλλογισμοῦ φανερόν γενήσεται xal ή εἰς τὴν τοῦ ἐλέγγου ἀγνοιαν τῶν τοιούτων σοφισμάτων ἀναγωγή. ὅτι δὲ ἀπὸ τοῦ όρισμοῦ τοῦ συλλογισμοῦ εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ἀνάγεται τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν, 5 πιστοῦται ἐχ τοῦ τὸν συλλογισμὸν ὁρίσασθαι· εἰ γἀρ συλλογισμός ἐστι "λόγος èv φ τεθέντων τινῶν ἕτερόν τι τῶν χειμένων συμβαίνει", ἐπὶ δὲ τοῦ συμβεβηχότος οὐχ ἀπὸ τῶν χειμένων ἕτερόν τι συνάγεται, ὁ ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος άρα ούκ έστι συλλογισμός, διο ούδε έλεγχος. φανερόν άρα ώς χαλώς χαι ούτος ανάγεται είς την του έλέγχου άγνοιαν. άγνοει γαρ 10 πῶς δεῖ ἐλέγγειν ὁ οὕτως ἐλέγγειν δοχῶν. τούτφ δὲ τοῦ ἐλέγγου ὁ συλλογισμός διενήνοχε, τῷ προσχεῖσθαι ἐπ' αὐτοῦ τὴν ἀντίφασιν· ἐλεγχος γάρ έστι συλλογισμός μετά άντιφάσεως τοῦ συμπεράσματος. εί γάρ τις συλλογίσαιτο τὸν ἄνθρωπον χατ' οὐδενὸς λίθου διὰ μέσου τοῦ ζψου οῦτω λέγων 'τὸ ζῷον χατὰ παντὸς ἀνθρώπου, τὸ ζῷον χατ' οὐδενὸς λίθου', ἐνίσταται 15 δέ τις πρός αύτόν μή ούτως έχειν το συναγόμενον, άλλα κατά τινός λίθου χατηγορείσθαι τον άνθρωπον, εί τοῦτο τεθη, προσληφθη δὲ χαὶ ή ἑτέρα πρότασις ή τὸ ζῷον ἀπὸ τοῦ λίθου ἀποφάσχουσα, ἐν τρίτφ σχήματι ὁ συλλογισμός γενήσεται το ζώον κατ' ού παντός άνθρώπου συνάγων, δπερ έστι ψεῦδος. παντί γάρ ἀνθρώπφ τὸ ζῷον. xai οῦτως ὁ συλλογισμὸς τοῦ 20 ελέγγου γενήσεται την αντίφασιν τοῦ πρώην ἔγων συμπεράσματος. οἶτος ούν ό χυρίως έλεγχος, έν φ ή αντίφασις τοῦ συμπερανθέντος παραλαμβάνεται. ό δ' από τοῦ συμβεβηχότος οὐχ ἔλεγγος. ἐν δευτέρφ δὲ σγήματι χαὶ τὸν τοιοῦτον συναχτέον συλλογισμόν. ὅτι μέν οὖν ὁ ἔλεγχος συλλογισμός αντιφάσεως, εἴρηταί τε καὶ δέδεικται. ὅτι δὲ καὶ περὶ ἄλλων τινῶν, 25 οδ μήν άλλα και περί τούτου και Άριστοτέλης αδτός έν τῷ δευτέρφ τῶν Προτέρων αναλυτιχῶν εἴρηχε χαὶ ήμεῖς ἐν ταῖς ἡμετέραις εἰς ἐχεῖνα σγολαῖς, οί τῷ τοιούτφ ἐντυχόντες ὑπομνήματι γνώσονται, ἐν ῷ xal τὸν ἀπὸ τοῦ συμβεβηχότος μη όντα συλλογισμόν ἀπεδείξαμεν διὰ τὸ μη ἐχ τῶν χειμένων συνάγειν τι έτερον. παντί γαρ δηλον ώς ούχ έστιν ό τοιοῦτος 30 σώζων έν έαυτῷ τὸν τοῦ συλλογισμοῦ όρισμόν τὸ γὰρ τὸν ἄνθρωπον λέγειν μουσικόν, τὸ δὲ μουσικὸν συμβεβηκός, εἶτα τὸν ἄνθρωπον συνάγειν συμβεβηχός χαί την ούσίαν ποιόν πόρρω της συλλογιστιχής μεθόδου έστί.

58

ανάγει άγνοιαν AI: inv. ord. a 1 τόν αΙ: τῶν Α 2 ή I: om. a 6 λόγος χτλ.] Anal. Pr. I 1 p. 24 b 19, Top. I 1 p. 100 a 25 έν ῷ τεθέντων — p. 59,27 έν δευτέρψ σχήματι 7 post Ετερόν post p. 89,12 προαιρέσει denuo scripsit (= Ib) et lineis ductis delevit I 9 χαχῶς Α τι add. συμβαίνει η a 11 προσχείσθαι alb: προχείσθαι Ia 12.13 μετά άντιφάσεως - δια μέσου aAlb: om. la 16 προσληφθή a'AI: προστεθή a' xal om. a ή om. A 18 xat' où AI: xatà a 19 γάρ a²AI: δὲ a¹ 20. 21 την - ούν in ras. A' 21 συμπερασθέντος a¹ 21. 22 παραλαμβάνεται Α, pr. Ι: περιλαμβάνεται a, corr. Ι 23 συνταχτέον a²: συντεθέντα a¹ 24 τε I: om. aA 24-30 περί - σώζων al: ό άπὸ τοῦ συμβεβηχότος συλλογισμὸς οὐχ ἔστι συλλογισμός, δῆλον· οὐ γὰρ σώζει οὖτος Α 25. 26 έν τῷ δευτέρψ τῶν Προτέρων άναλ.] c. 20 p. 66 • 4 sq. 26 rais I: om. a 27 τῶ τοιούτω Ι: τῶν τοιούτων a ύπομνήματα a¹ 28 post tou expunzit µh δντος Ι= 32 μεθόδου έστι ΑΙ: συζυγίας έστιν ή μεθόδου a

τὸ δὲ οὐ γὰρ εἰ τούτων ὄντων ἀνάγχη τόδε εἶναι χατασχευαστική αίτία έστι τοῦ μη είναι τὸν ἀπὸ τοῦ συμβεβηχότος συλλογισμὸν συλλογισμόν. χειμένων μέν γάρ τινων χατά την συλλογιστικήν μέθοδον χατ' 1.20* έχείνην συνάγεται συλλογιστικόν χαὶ τὸ συναγόμενον εἰ δὲ μή, ὡς ἡ 5 τέχνη παραχελεύεται, οί δροι τεθώσιν, αλλ' αλλως ληφθώσι χαι αλλως, ούδε το συμπέρασμα τεγνηέντως συμπερανθήσεται, ωσπερ δη χάπι τοῦ παραδείγματος γινόμενον φαίνεται. ασάφειαν δε τω λόγω ένεποίησε διά τε τοῦ τὸν ἐλάττονα δρον παραλιπεῖν, εἰ xal μὴ πάντῃ, xal διὰ τοῦ τὸ τόδε τι έπὶ τοῦ συνθέτου λαβεῖν ἐπὶ οὐσίας μόνης λεγόμενον· πᾶσα γὰρ 10 ούσία τόδε τι σημαίνειν δοχεί. δεί ούν χαταστήσαι την λέξιν χαι ούτως είπεῖν· οὐ γὰρ εἰ τούτων ὄντων ἀνάγκη τόδε εἶναι, ἤτοι οὐ γὰρ εἰ Σωχράτους όντος λευχόν έστι, τὸ δὲ λευχόν γρῶμα διαχριτιχόν όψεως (άντι γάρ τοῦ γρώματος τὸ λευχόν παρέλαβεν), ἀνάγχη τὸν Σωχράτην γρώμα είναι διαχριτιχόν όψεως διά τόν έπισυναγθέντα ψευδή συλλογισμόν. 15 τούτου γάρ δηλωτικόν τό διά τόν συλλογισμόν. η τό διά τόν συλλογισμόν αντί τοῦ 'διά τὸν φαινόμενον μέν είναι συλλογισμόν μή ὄντα δε διά το άπο του συμβεβηχότος συναγόμενον ψευδος'. ου γάρ συλλογισμός ό τοιοῦτος διὰ τὸ μηδὲ τὸν αὐτὸν μέσον ἐν ἀμφοτέραις λαμβάνεσθαι ταῖς προτάσεσιν, εί χαι τοις άτέγνοις συλλογισμός χαι τό τοιουτον δοχεί. άλλως 20 μέν γάρ το λευχον έν τη έλάττονι προτάσει παρείληπται τη λεγούση 'δ Σωχράτης λευχός έστι' χαι άλλως έν τη μείζονι έν μέν γάρ τη έλάττονι τὸ σύνθετον παρελήφθη, αὐτὴ λέγω ἡ οὐσία μετὰ τῆς ποιότητος, ἐν δὲ τη μείζονι μόνη αυτή ή ποιότης. ου δει δ' ουτως έχειν τον αληθώς συλλογισμόν, άλλα τον αύτον δρον και όμοίως έν ταις δυσι προτάσεσι 25 παραλαμβάνεσθαι. μαλλον δε οίμαι το τοιούτον σόφισμα από του Φαίδρου χαὶ ἐνταῦθα παρειλῆφθαι, διὰ τὸ ἐχεῖσε τὸν Σωχράτην ὁμόδουλον ἑαυτὸν αποφαίνειν τῷ χύχνω, Γν' ἡ δ λόγος οῦτως ἐν δευτέρω σχήματι ἐχ δύο χαταφατιχών μεριχών συναγόμενος· ό Σωχράτης λευχός, ό χύχνος λευχός, ό Σωχράτης άρα χύχνος, ώς είναι τὸ τοῦτο δέ ἐστι λευχόν ἴσον τῷ 30 'τοῦτο δὲ τὸ λευχὸν χύχνος ἐστί', χαὶ δεῖ παραλαμβάνειν ἀντὶ τοῦ λευχοῦ τόν χύχνον. τὸ δὲ οὐδ' εἰ τὸ τρίγωνον δυοῖν ὀρθαῖν ἴσας ἔχει χατασχευαστιχόν έστι χαὶ αὐτὸ τοῦ μὴ εἶναι τοῦ συμβεβηχότος συλλογισμόν. τοῦτο δέ ἐστιν δ φησιν οὐ γὰρ εί τὸ τρίγωνον δυσίν δρθαῖς ίσας έχει τὰς γωνίας, συμβέβηχε δ' αὐτῷ χαὶ σχήματι είναι, 35 δ τι σχημα, έστι τοῦτο, τουτέστι τοῦτο, λέγω δη τὸ έχειν τὰς τρεῖς

3 µèv A: om. al 4 immo συλλογιστιχώς ante zai add. h a² h superscr. A1 6 post οὐδὲ add. οὕτως a² 7 γενόμενου A, τος γε in ras. A¹ ἐποίησε A 8 τò om. A 9 μόνης a²AI: μέν a¹ 11 εί γάρ τούτων omisso οὐ Α οὐ alt. in ras., ut videtur, A¹ 12 ante éort expunxit elvat Ib 13 post χρώματος add. τούτου A post avayxn 15 post γάρ add. έστι Α 18 μη Α 19 xal alt. om. A add. xal A 21 LEUXÓV A 23 αύτη μόνη Α έχειν Αν: έλέγχειν αΙ άληθῶς scripsi: άλλως al: 24 όμοίως και Α 25 άπὸ τοῦ Φαίδωνος (cuius citatur c. 35 p. 85 B) v om. A 26 ivraúdol A 30 dè om. A 27 ούτος Α 28 συναγόμενος Αν: συναγόμενον al 31 opdais a1 32 too prius a?: xal a1I 32. 33 συλλογισμός α1 35 Estai sive έστιν, (έσται) conicio

59

γωνίας δυσίν δρθαῖς ἴσας, ὑπάρξει παντί σχήματι· τοῦτο γάρ τὸ ὅ τι σγήμα σημαίνει. ή ούτω· ούδ' εί το τρίγωνον δυσίν όρθαις ίσας έγει τὰς γωνίας, συμβέβηχε δ' αὐτῷ σγήματι είναι, ὅτι σγῆμα, άντι τοῦ 'διότι σχημα το τρίγωνον', ήδη παντι σχήματι το έχειν τὰς τρεῖς 5 γωνίας δυσίν όρθαις ίσας υπάρξει. ου γάρ ώς έπι σχήματος ποιούμεν την των γωνιών απόδειξιν, αλλ' ώς έπι τριγώνου. ή δε των παραλογισμῶν ἀγωγὴ ἐν τρίτψ σχήματι συναγθήσεται· τὸ τρίγωνον σγῆμά ἐστι, τὸ τρίγωνον τάς τρεῖς γωνίας δυσίν όρθαῖς ίσας έχει, τὸ σχῆμα άρα τὰς τρείς γωνίας δυσίν όρθαις ίσας έχει. ώστε και το τετράγωνον διά το 10 είναι σχήμα τας γωνίας τοιαύτας έξει· τοῦτο δὲ ἄτοπον· οὐ γάρ ἐστι τὸ ὀχτάγωνον τοιοῦτον η τὰ λοιπὰ σχήματα η ὁ χύχλος. ἀλλὰ χαὶ ὁ συλλογισμός ό συνάγων δια μέσου τοῦ τριγώνου, ὅτι ἡ ἀργἡ xaì τὸ πρώτον δυσίν δρθαῖς ἴσας ἔχει τὰς γωνίας, ἐν τρίτψ συνάγεται σχήματι. δεῖ ούν ούτως είπειν. ούχ εί τό τρίγωνον δυσίν όρθαις ίσας έγει τάς 15 γωνίας, συμβέβηχε δ' αὐτῷ χαὶ σχήματι εἶναι ἢ πρώτψ ἢ ἀργῆ, διότι τοῦτο, τουτέστι τὸ τρίγωνον σχῆμά ἐστιν ἢ ἀρχὴ ἢ πρῶτον, ἤδη πᾶν σχημα τας τρεῖς γωνίας δυσιν όρθαῖς ἴσας ἕξει· οὐ γὰρ ὡς ἐπὶ σχήματος τὰς τῶν γωνιῶν ἀποδείξεις ἀλλ' ὡς ἐπὶ τριγώνου ποιοῦμεν, οὐδ' ὡς ἐπὶ πρώτου ή άρχης. δμοιος τοις ρηθείσιν παραλογισμοίς έστι και ούτος. ό κύων σός 20 έστιν· ούτος πατήρ έστιν· ό χύων άρα σός πατήρ έστιν. όμοίως δε χαί έπι τῶν ἄλλων σοφισμά των τῶν παρὰ τὸ συμβεβηχός· ἐλλιπὴς γὰρ ή, Γ.21 λέξις. εί οὖν ὁ ἔλεγχος συλλογισμός τίς ἐστιν, ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ συμβεβηχότος ούχ έστι συλλογισμός, ούδε έλεγχος άρα. δια δε το άγνοειν τον χυρίως έλεγχον και οι τεχνίται και δλως οι έπιστήμονες περί έκαστα 25 ύπὸ τῶν ἀνεπιστημόνων, ἤτοι τῶν σοφιστῶν, δοχοῦσιν ἐλέγγεσθαι· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἐλέγχονται. ἕχαστος γὰρ ἐπιστήμων, εἰ τύχη ἀγνοῶν τίς ό έλεγγος, απατηθήσεται περί έχεινα, περί α έστιν έπιστήμων, ύπὸ τοῦ ἀνεπιστήμονος, ὅστις ἐστίν ὁ σοφιστής· οἶον ὁ περὶ τὰ μαθηματικὰ η τὰ μουσικὰ ἐπιστήμων ἀγνοῶν τὸν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος συλλογισμὸν 30 η έλεγχον απατηθήσεται από γαρ των συμβεβηχότων ποιούνται πρός τούς επιστήμονας οί ανεπιστήμονες τούς συλλογισμούς. οί δε επιστήμονες, εί τύχωσι μή δυνάμενοι διαιρείν χαὶ διαχρίνειν ποῖοι οἱ ἀπὸ τῶν χαθ' αύτό συλλογισμοί χαι ποΐοι οί από των χατά συμβεβηχός, ή έρωτώμενοι συγγωροῦσι τὰ ἐρωτηθέντα χαὶ ἐλέγγονται, ἢ μὴ συγγωροῦντες 35 άλλά την σιωπην τιμῶντες χαὶ οὕτως συγχατανεύειν τῷ ἐρωτήσει παρὰ τῶν ἀχουόντων ὑπολαμβάνονται διὰ τὸ τὴν σιωπὴν συγχαταθέσεως εἶναι δηλωτιχήν.

Digitized by Google

60

^{8.9} τὸ σχῆμα — ἔχει a: om. Ι 14 οὕτως εἰπεῖν I: inv. ord. a εἰ a²I: ἔστι a' 15 xal I: om. a 21 ἐλλειπὴς a 28 περὶ a²: παρὰ Ι: πᾶς a¹ 30 ἀναπατηθήσεται a 33 ἢ I: oἱ a

p. 16811 Οί δὲ παρὰ τὸ πỹ xai ἁπλῶς, ὅτι οὐ τοῦ αὐτοῦ ἡ xaτάφασις xai ἡ ἀπόφασις.

Δεύτερός έστιν, ώς έμάθομεν, τῶν ἐχτὸς τῆς λέξεως παραλογισμῶν δ παρὰ τὸ πỹ χαὶ άπλῶς. ὅτι δὲ χαὶ οῦτος παρὰ τὴν τοῦ ἐλέγγου 5 άγνοιάν έστι, πασι καταφανές. έλεγχος γάρ έστιν, ως πολλάκις εἴρηται, δταν έξ ων δίδωσιν ό αποχρινόμενος συμβαίνη αποφάσχεσθαι δ χατέφησεν. έπι δε τούτου ούγ ούτως. ού γάρ, εί του άποχρινομένου διδόντος πη είναι λευχόν τόν Αιθίοπα ό έρωτῶν δι' όλου τοῦ σώματος μέλανα είναι αύτον αποδείχνυσιν, είς αντίφασιν ήγαγε τον προσδιαλεγόμενον. δηλα δέ 10 τὰ λεγόμενα ἐξ ῶν εἴπομεν, ὅτε τὸν τρόπον τοῦτον χατ' ἀρχὰς ἐξηγούμεθα. χαι πάντες μέν ούν, φησίν, οι παραλογισμοι είς την τοῦ ἐλέγχου άγνοιαν άναγθήσονται· φανερώτατοι δε μάλιστα πάντων των είς αύτην άναγομένων οί παρά την λέξιν, ένθεν χαι ούτω προσηγορεύθησαν, ώς της λέξεως αίτίας γινομένης τοῦ παραλογίζεσθαι. το δὲ παρὰ 15 γάρ τοῦ λόγου την ἔλλειψιν ή φαντασία γίνεται χαθολιχῶς λέλεχται. τοιοῦτο δέ ἐστι τὸ διὰ τούτου δηλούμενον, δτι πᾶς οίοσδήποτε παραλογισμός και πάσα φαντασία παραλογισμοῦ παρά έλλειψίν τινα γίνεται τοῦ λόγου, τουτέστι τοῦ όρισμοῦ τοῦ ἐλέγγου. ή λόγου τοῦ συλλογισμοῦ φησι χαθ δυ ό άληθής έλεγχος γίνεται. δταν γάρ μηδέν τι έλλείπη τοῦ προ-20 ειρημένου διορισμοῦ, ἔλεγγος ἀληθής γίνεται· δταν δέ τι ἐλλείπῃ, φαινόμενος.

p. 168622 Οί τε παρά το λαμβάνειν το έν άρχη χαι το άναίτιον.

Πάνυ σαφη είσι ταῦτα τοῦ ᾿Αριστοτέλους τὰ ῥήματα καὶ οὐδέν τι παρανενοημένον ἔχουσι· δηλοῦσι γὰρ ὅτι καὶ οἱ δύο οὐτοι παραλογισμοί, 25 ὅ τε τὸ ἐν ἀρχη λαμβάνων καὶ ὁ τὸ ἀναίτιον ὡς αἶτιον τιθείς, ὅῆλοί εἰσιν ὡς εἰς τὴν τοῦ ἐλέγχου ἀγνοιαν ἀνάγονται διὰ τοῦ ὅρισμοῦ τοῦ ἐλέγχου. ἐπειδὴ γὰρ ὁ ἔλεγχος, ὡς πολλάκις εἰρηται, συλλογισμός ἐστιν, ἐν δὲ τιῷ συλλογισμῷ οὐτε τὸ ἐν ἀρχη κεῖσθαι δεῖ, καὶ τὰ κείμενα δὲ αἴτια χρὴ εἶναι τοῦ συμπεράσματος, ὁ τὸ ἐξ ἀρχῆς αἰτούμενος καὶ τὸ 30 ἀναίτιον ὡς αἴτιον λαμβάνων ὅῆλον ὡς οὐ συλλογίζεται· εἰ δὲ μὴ συλλογίζεται, οὐδὲ ἐλέγχει. εἰσὶ δὲ καὶ οῦτοι τῶν ἐκτὸς τῆς λέξεως παρα-

³ ώς έμάθομεν οπ. Α 6 δ χατέφησεν Α: δ χαταφήσει a² I: η χαταφάσχειν a¹ 7 ante τοῦ add. ἀπὸ a¹ 10 εἴπομεν] p. 40,10 sq. 12 ante φανερώτατοι add.

xai a 13 αὐτὴν scripsi: aὐτὰ a: αὐ Ι ἕνθεν scripsi: ἕνθα aI 14 post δὲ expunxit γὰρ Ι 15 post γίνεται add. ἡ τοῦ ὄοχεῖν ἐλέγχειν xai ἀπατᾶν a: om. AI 19 γὰρ μηδέν a²AI: δέ a¹ ἐλλίπη A 22 τε I Arist.: δὲ a (C) 23 τὰ I: om. a 24 παρανενοημένον scripsi: περινενοημένον aI 29 τὸ prius a²I: τοῦ a¹ 30 ἀναίτιον I: μὴ αίτιον a

62 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 6 p. 168 b 22. 27]

λογισμῶν· τέταρτος δὲ ὁ τὸ ἐν ἀρχῆ αἰτούμενος xaì λαμβάνων, ἕχτος δὲ ὁ τὸ μὴ αίτιον ὡς αίτιον τιθείς.

p. 168b27 Oi δè παρά τὸ ἑπόμενον μέρος εἰσὶ τοῦ συμβεβηχότος.

Πέμπτος μέν έστι τῶν ἐχτὸς τῆς λέξεως σοφισμάτων ὁ παρὰ τὸ 5 έπόμενον παραλογισμός. ύπάγει δε και τοῦτον εἰς τὴν τοῦ ἐλέγγου άγνοιαν συλλογιζόμενος. συλλογίζεται δε ούτω· οί παρά το επόμενον παραλογισμοί μέρη είσι τοῦ συμβεβηκότος. οί ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος παραλογισμοί είς την τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν ἀνάγονται· δηλον οὖν ὡς xai οί παρά τὸ ἑπόμενον εἰς τὴν | τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν ἀνάγονται. τὸ γὰρ f. 21. 10 ξανθόν τὸ ἑπόμενον τῷ μέλιτι καὶ τὸ διάβροχον είναι τὴν γῆν ὑετοῦ χατενηνεγμένου συμβεβήχασι, τὸ μὲν τῷ μέλιτι, τὸ δὲ τῷ γῷ. χαὶ ὅτι μὲν μέρος είσι τοῦ συμβεβηχότος οί παρὰ τὸ ἑπόμενον, δῆλον. φανερὰ δέ ἐστι χαὶ ἡ τούτων διαφορά· διαφέρουσι γὰρ οί παρὰ τὸ ἑπόμενον ἐλεγγοι τῶν παρά τὸ συμβεβηχός, ὅτι οί μὲν παρά τὸ συμβεβηχὸς ἐφ' ἑνὸς μόνου 15 λαμβάνονται, τουτέστιν έφάπαξ, χαὶ οὐχ ἀντιστρέφονται. ἐφ' ἑνὸς γὰρ μόνου ληψιν το μή αντιστρέφειν λέγει, ώς έπι τούτου· το μέλι ξανθόν, τό ξανθόν χρῶμα, τὸ χρῶμα ποιότης, τὸ μέλι ἄρα ποιότης. η τὸ ἐφ' ένδς λαβεϊν τοιοῦτόν τι σημαίνει, ώς ό σοφιστής τὸ συμβεβηχὸς χαὶ τὸ ύποχείμενον ώς έν χαὶ ταὐτὸν λαμβάνει χαὶ μίαν φύσιν οἴεται ἑχατέρων. 20 ἐπειδή γάρ, φησί, τὸ μέλι χαὶ τὸ ξανθὸν ταὐτόν, τὸ δὲ ξανθὸν γρῶμα, τὸ μέλι άρα χρῶμα. και πάλιν ἐπειδή το λευκον κύκνος, ό δε κύκνος οὐσία, χαι τὸ λευχὸν οὐσία. ἢ οῦτως. δ ἐγώ εἰμι, σὸ οὐχ εἶ. ἀνθρωπος δ' εἰμὶ έγώ. σύ άρα άνθρωπος ούχ εί. οί μέν ούν παρά τό συμβεβηχός έφ' ένός μόνου λαμβάνονται, οί δὲ παρὰ τὸ ἑπόμενον ἀεὶ ἐν πλείοσι, τουτέστιν 25 αἰεὶ ἐν ἀντιστροφη̃· οἶον εἰ ὁ χλέπτης νύχτωρ πλανᾶται, χαὶ ὁ νύχτωρ πλανώμενος κλέπτης έστι· και εί ό τυραννήσειν μέλλων δπλα παρασκευάζει, χαι ό δπλα παρασχευάζων τυραννήσειν μέλλει αλλά μην ό Σωχράτης νύχτωρ πλανάται, καί ό Περικλής δπλα παρασχευάζει· κλέπτης άρα ό Σωχράτης, χαὶ ὁ Περιχλῆς τυραννήσειν μέλλει. ὤστε ὅταν μὲν ἀντιστρέ-30 ψωμεν τούς δρους, ώς έπὶ τούτων ἔγει τῶν εἰρημένων, χαὶ μετὰ τὴν άντιστροφήν προσλάβωμεν δρον, παρά το έπόμενον το τοιούτον λέγεται σόφισμα. δταν δε μή αντιστρέψωμεν, αλλ' εύθύς τη ληφθείση προτάσει προσλάβωμεν έτέραν πρότασιν, ώς δταν λέγωμεν 'τὸ μέλι ξανθόν, τὸ ξανθὸν γρώμα', παρά τὸ συμβεβηχός ἐστι τὸ σόφισμα. μέρος ἄρα ἐστὶ τὸ παρά 35 τὸ ἑπόμενον τοῦ παρὰ τὸ συμβεβηχός. διαιροῦνται γάρ οἱ παρὰ τὸ συμ-

^{8. 9} δήλον — ανάγονται a: om. Ι 17 post & to add. xal A 5 xal I: om. a 18 τοιούτόν τι ΑΙ: τοιούτον έστιν, η τί τοιούτον a σημαίνειν a 19 post oleral add. elvat A 23. 24 οι μέν — λαμβάνονται om. A 25 del om. a1 26 πατασπευάζει Α 28 παρα-26, 27, 29 TUPAVVIZEIV a 27 χατασχευάζων Α 29 post wore add. xal A 29. 30 στρέψωμεν s σχευάζει α: χατασχευάζει ΑΙ 32 άναστρέψωμεν a

βεβηχός είς τε τούς λαμβάνοντας τούς δρους ώς αντιστρέφοντας χαί είς τούς μή τοιούτους. άλλ' ίσως έρωτήσειε τις, δτι διά τί ούχ είπεν οί παρά τὸ ἐπόμενον ἀεὶ ἐν ἀντιστροφης, ἀλλ' ἀεὶ ἐν πλείοσιν. ἡ διότι ἀλλο μέν έστι τὸ λέγειν 'ό χύχνος λευχός' χαὶ άλλο τὸ λέγειν 'τὸ λευχὸν 5 χύχνος' έχείνως μέν γάρ ό χύχνος έστιν ύποχείμενον, τό δέ λευχόν χατηγορούμενον, ούτως δε το έμπαλιν υπόκειται μεν το λευχόν, χατηγορείται δε ό χύχνος. οί μεν ούν παρά το επόμενον παραλογισμοί τοιουτοί είσι, δηλονότι αντιστρέφοντες τους δρους και έτερον προσλαμβάνοντες, και τοιοῦτοι άποτελούμενοι. δρα δε και το τοῦ Αριστοτέλους παράδειγμα. ἐπειδη γάρ 10 ό χύχνος χαί ή χιών τῷ λευχῷ ταὐτόν ἐστιν (ἄμφω γάρ λευχά), τὸν χύχνον χιόνα άξιοῦσιν είναι· νομίσαντες γάρ δτι, ἐπειδή ή χιών λευχή, χαὶ τὸ λευχόν χιόνα δια της αντιστροφής + λέγοντες, έστι δε χαι ό χύχνος λευχόν, ύπολαμβάνομεν δτι και ό κύκνος γιών έστι. και δια τοῦτο γίνεται ό παρα τὸ ἐπόμενον ἔλεγγος. ἔστι δ' οὐχ ἀναγχαῖον, ἐπειδὴ ὁ χύχνος χατὰ συμ-15 βεβηχός έστι λευχόν. τοιοῦτόν ἐστι χαὶ ὁ τοῦ Μελίσσου λόγος, ὡς χαὶ έν τοις προλαβούσιν έδειξαμεν. λαβών γάρ δτι τό γεγονός άρχην έχει χαὶ νομίσας ἀντιστρέφειν συνεπεράνατο λέγων. εἰ τὸ γενόμενον ἀρχὴν ἔχει, χαί τὸ ἀρχὴν ἔχον γέγονεν. ὥστε, εἴ τι μὴ γέγονεν, ἀρχὴν οὐχ ἔγει. τὸ δὲ μὴ ἀργὴν ἔχον ἄπειρον. ὥστε τὸ μὴ γεγονὸς ἄπειρον. τὸ δὲ ὄν οὐ 20 γέγονεν · τὸ ον ἄρα ἄπειρον. τὸ δὲ η τὸ ἴσοις γίνεσθαι καὶ τὸ αύτο μέγεθος λαμβάνειν δτι μέν παρά το έπόμενόν έστι, δηλον. έστι δέ και το σόφισμα τόδε τοιούτον. εί τα το αύτο και έν μέγεθος λαμβάνοντα ίσα έστί, και τὰ ίσα γινόμενα τὸ αὐτὸ μέγεθος και ἕν λαμβάνουσι. Σωχράτης δε χαι Θεαίτητος ίσα εστί. Σωχράτους άρα χαι Θεαι-25 τήτου το μέγεθος ταύτον και έν έστιν άλλα μην ούκ έστι ταύτόν. τίνα δέ άν είη τὰ τὸ αὐτὸ χαὶ ἕν μέγεθος λαμβάνοντα; η δηλονότι τὰ πο λυώνυμα. δ γάρ μέγεθος λαμβάνει ό άνθρωπος, τοῦτο χαὶ ὁ βροτός, 1.221 χαί δ τὸ ἰμάτιον, τοῦτο χαὶ τὸ λώπιον. ὥστε τὰ τὸ αὐτὸ μέγεθος λαμβάνοντα καὶ ἴσα ἐξ ἀνάγκης γίνεται· οὐ μὴν καὶ τὰ ἴσα γινόμενα τὸ αὐτὸ 30 λαμβάνει μέγεθος. οὐ γὰρ ταὐτὸν τὸ τοῦ Σωχράτους μέγεθος τῷ τοῦ Θεαιτήτου, εί xal ίσα ἐστίν, ἀλλ' ἕτερον. ὁμοίως, φησί, xal ἐπὶ τῶν ίσων γινομένων. γίνεται γάρ χαι ό παραλογισμός ούτος παρά τὸ ἑπόμενον. τὰ μὲν γὰρ τὸ αὐτὸ μέγεθος χαὶ ἕν λαμβάνοντα ἴσα γίνεσθαι άληθές, ού μήν xal τὰ ἴσα γινόμενα τὸ αὐτὸ μέγεθος λαμβάνει. 35 γίνεται δε ό παραλογισμός διά τό έχει μεν τό ταύτό χαί εν μέγεθος ταύτον λέγειν τῷ δρω· ό γὰρ Σωχράτης χαι ό Πλάτων, εί τύχη χαι ἄμφω

⁴ ό χύχνος - λέγειν om. A 1. 2 eic to a1 3 post h add. πάντως A 5 éxelvou a¹ 6 post de add. xai a λευχός a¹I: λευχόν a² 9 yàp I: el a 11 άξιούμεν a 12 aut Léyopev (cf. vs. 13) aut Léyev Éouv scribendum videtur λευχόν alt. om. a¹ 13 ύπολαμβάνομεν Ι: ύπολαμβάνοντες a 16 έν τοϊς προλαβούσιν] 23 xal alt. I: om. a 24. 25 σωχράτης άρα χαι θεαίp. 49,5 sq. 18 τι om. A 26 λαμβάνοντα Ι: λαμβάνουσιν a 29 post μήν add. άλλά a: om. AI τητος a 30 τῶ AI: τὸ a 31 post eỉ add. γὰρ aI: om. A εἰσίν A, sed cf. vs. 24 32 γὰρ zai om. A 33. 34 ylveodai scripsi: ylvetai aAI 35 ταυτό ΑΙ: αύτό α 36 τύγοι Α

τριπήχεις όντες, τὸ αὐτὸ καὶ ἐν μέγεθος ἐχοντες ἴσοι εἰσί· ταὐτὸν γάρ ἐστι τῷ ποσῷ τὸ ἀμφοτέρων μέγεθος· οὐ μὴν καὶ τὰ ἴσα γινόμενα τὸ αὐτὸ μέγεθος ἔχουσιν· οὐ γὰρ οἱ αὐτοὶ παίλιν ἴσοι ὄντες τὸ αὐτὸ τῷ ἀριθμῷ μέγεθος ἔχουσιν· ἀλλο γὰρ τὸ μέγεθος τὸ ἐν τῷ Σωκράτει καὶ ἕτερον τὸ 5 ἐν τῷ Πλάτωνι. ἐκεῖ μὲν οὖν, ὡς εἴπομεν, τὸ αὐτὸ τῷ εἴδει καὶ τῷ ὅρῳ λαμβάνεται, ἐνταῦθα δὲ τῷ ἀριθμῷ. ἐπισκεπτέον δέ, φησί, τοῦτο καὶ ἀλλως. αὐτὸς μὲν συλλογισάμενος τὸν παρὰ τὸ ἑπόμενον παραλογισμὸν εἰς τὴν τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν ἀνήγαγεν· ἐπισκέψασθαι δὲ λέγει, μήποτε καὶ καθ' ἕτερόν τινα τρόπον εἰς τὴν τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν ἀναχθή-10 σεται, ἢ παρὰ τὸ ἀλλον καὶ ἀλλον λαμβάνειν τὸν μέσον ἢ κατ' ἀλλο τι

τῶν ἐν τῷ όρισμῷ τοῦ ἐλέγχου ἀπηριθμημένων.

p. 169 • 6 Οί δὲ παρὰ τὸ τὰ πλείω ἐρωτήματα ἕν ποιεῖν.

Καὶ ὁ ἕβδομος τῶν ἐχτὸς τῆς λέξεως παραλογισμῶν, ὁ παρὰ τὸ τὰ δύο έρωτήματα έν ποιειν γινόμενος, δτι είς την τοῦ ἐλέγγου ἄγνοιαν ἀνά-15 γεται, δηλον· ἐπειδή γάρ, ὡς πολλάχις εἴρηται, ὁ ἐλεγχος συλλογισμό; έστιν άντιφάσεως, έν δὲ τῷ συλλογισμῷ ἕνα δεῖ εἶναι τὸν ὑποχείμενον χαὶ ένα τὸν χατηγορούμενον, ἐν δὲ τῆ τὰ πλείω ἐρωτήματα ἐρωτώση τοῦτο ούχ ἔστι, δῆλον ώς ούχ ἂν εἶη συλλογισμός. γίνεται οὖν, φησίν, ἐν τῷ μή διαιρείν τον αποχρινόμενον τον της προτάσεως λόγον, τουτέστιν 20 έν τῷ μή δύνασθαι αὐτὸν διαιρεῖν τὴν χυρίως πρότασιν ἐχ τῆς δοχούσης προτάσεως κάντεῦθεν ἀπατᾶσθαι. πρότασις μέν γάρ ἐστιν ἡ ἕν καθ' ένος ύποχειμένου χατηγορούσα. αύτη δε ή του σοφιστού πλείω χαθ' ένος λέγουσα ούχ έστι πρότασις. τὸ δὲ ὁ γὰρ αὐτὸς ὅρος ἑνὸς μόνου χαὶ άπλῶς τοῦ πράγματος τοιοῦτόν ἐστιν, ὅτι xal τὸ xατηγορούμενον εν 25 δφείλει είναι και το ύποκείμενον εν και ο αύτος δρος αμφοτέρων. ή μαλλον ούτω· δ αὐτός, φησίν, δρος ένδς μόνου, τουτέστιν εν μόνον δφειλει είναι τὸ χατηγορούμενον, χαὶ άπλῶς εἰπεῖν χαὶ τοῦ ὑποχειμένου· πρᾶγμα γάρ, ώς πολλάχις είπομεν, τὸ ὑποχείμενον λέγει. τὸ δὲ οἶον ἀνθρώπου χαὶ ἑνὸς μόνου ἀνθρώπου παράδειγμα ἐπήγαγεν χατηγορουμένου χαὶ 30 ύποχειμένου, ανθρωπον μεν λέγων τον χατηγορούμενον, ένα δε μόνον ανθρωπον τὸν ὑποχείμενον· εἰ γὰρ χατηγορεῖται ὁ ἀνθρωπος, χαθ' ἑνὸς

² άμφοτέρων ΑΙ: άμφότερον a 4 to alterum om. a σωχράτη a 5 tò 9 xa8' a: 8' I ταυτό Α 8 ôè a: om. I άγνοιαν a: om. I 13 τό I: om. a 12 πλείονα a έρωτήματα om. a 17 έρωτώση Α: έρω-18-22 έν τῷ - κατηγορούσα aI: διὰ τὸ μἡ διαρθρούν καὶ ἀκριβῶς γινώσκαν THOEL aI ήμᾶς τὸν λόγον καὶ τὸν ὁρισμὸν τῆς κυρίως προτάσεως. ἡ μὴ διαιρεῖν. ἡγουν διὰ τὸ μἡ δύνασθαι διαχρίναι τίς έστιν ή χυρίως πρότασις, χαι τίς ή δοχούσα χαι φαινομένη, χάντεύθιν άπατασθαι· χυρίως γάρ πρότασις έστιν ή έν χατηγορούμενον (v prius in ras.) χαθ' ένος ύποκειμένου λαμβάνουσα Α 23 post yàp add. & A 25 αμφοτέρων A: αμφότερος a: compend. I 26 post by add. xai a 28 πολλάκις] velut p. 37,23 λέγει ΑΙ: λέγεται & 30 μόνον om. A 31 ante xa? add. xal A

μόνου κατηγορηθήσεται τοῦ Σωκράτους, οἰ κατὰ Σωκράτους καὶ Πλάτωνος καὶ ᾿Αλκιβιάδου. καταχρηστικώτερον δὲ τῷ τοιούτῳ ἐχρήσατο παραδείγματι. σαφῶς δὲ καὶ αὐτὸς ὁ ᾿Αριστοτέλης τὰ ἑξῆς ἀπαγγέλλει, πλὴν ἐν τῷ λέξει τῷ φανερὸν ὅτι καὶ οὕτος ἐν τῷ τοῦ ἐλέγχου ἀγνοία 5 τὸ οῦτος περὶ τοῦ παραλογισμοῦ εἴρηκε τοῦ ἐκ τοῦ τὰ πλείω ἐρωτήματα ἕν ποιεῖν ὡρμημένου. εἰ μὲν οὖν δέδωκε, φησίν, ὁ ἐρωτηθεἰς ὡς πρὸς μίαν ἐρώτησιν, ἔσται ἐλεγχος. κυρίως μὲν οὖν οὐδ' οῦτως ἐλεγχός ἐστι, πλὴν ἐπειδήπερ μὴ προσσχὼν τοῖς ἐρωτωμένοις δέδωκεν ὡς μίαν ἐρώτησιν ἐρωτηθείς, λέγεται ἡλέγχθαι. εἰ δὲ μὴ δέδωκεν ἀλλὰ φαίνεται, ὅηλονότι 10 δεδωκώς (τοῦτο γὰρ δεῖ ἔξωθεν προσεπινοεῖν), ἔσται φαινόμενος ἕλεγχος. αλλὰ πότε δὴ μὴ δεδωκώς φαίνεται δεδωκέναι; ἢ δηλονότι, ὅταν τὸ 'ἴσως'

- άλλά πότε δη μη δεδωχώς φαίνεται δεδωχέναι; η δηλονότι, όταν το `ίσως' η το `τρόπον τινά' η το `έστω' έν ταῖς ἀποχρίσεσι προσεπιφθέγγηται· οἶον εἴ τις ἦρετο `ἀρά γε δ τοῦτον τύπτων ἀνθρωπον τύπτει;', δ δὲ ἀ|ποχρι- 1.22 νόμενός φησιν ἴσως η δτι τρόπον τινὰ η δτι ἔστω, ἐχ τοῦ λόγου φαίνεται
- 15 μέν δεδωχέναι, οὐ δέδωχε δέ. οῦτω καὶ Πρωταγόρας καὶ Θρασύμαχος καὶ ἄλλοι πολλοὶ τὰς ἀποχρίσεις φαίνονται ποιούμενοι· τὸ γὰρ 'ἴσως' ἢ τὸ 'ἔστω' καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ δοχοῦσιν εἶναι συγχωρούντων ἀλλὰ μὴ ἀρεσχομένων τῆ ἐρωτήσει. τυχὸν δὲ καὶ μὴ ἀποχρινόμενοι ἀλλὰ σιγῶντες φαίνονται δεδωχέναι, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐλέγχεσθαι φαίνονται, ἀλλ' οὐ χυρίως 20 ἐλέγχονται.

p. 169=18 ⁹Ωστε πάντες οί τρόποι πίπτουσι.

Δείξας ἐχ τῆς ἐπαγωγῆς, ὅτι πάντες οἱ τρόποι εἰς τὴν τοῦ ἐλέγχου ἀγνοιαν ἀνάγονται, χαὶ πάλιν ἡμᾶς ἀναμιμνήσχει τῆς τούτων ἀναγωγῆς, χαὶ σαφέστερον ἀπαγγέλλει πῶς οἱ δεχατρεῖς τρόποι εἰς τὴν τοῦ ἐλέγχου 25 ἀγνοιαν ἀνάγονται. χαὶ φησὶν ὅτι οἱ μὲν παρὰ τὴν λέξιν εἰς τὴν τοῦ ἐλέγχου ἀγνοιαν ἀνάγονται διὰ τὸ μὴ ἀληθῆ συνάγειν ἀντίφασιν, ὅπερ ἐστὶν ἰδιον ἐλέγχου, ἀλλὰ φαινομένην· οἰ γὰρ τοῦ ἐλέγχου ἐστὶ τοῦ χυρίως ἰδιον τὸ φαινομένην συνάγειν ἀντίφασιν, ἀλλὰ τούτου μὲν τὸ ἀληθῆ ἀντίφασιν, τοῦ δὲ σοφιστιχοῦ τὸ φαινομένην. τοῦ γὰρ ἀποχρινομένου δόντος 30 τὸν σιγῶντα μὴ λέγειν ὁ σοφιστὴς οἱ τοῦτο συνάγει, λέγω δὴ τὸ τὸν σιγῶντα λέγειν, ἀλλ' ὅτι τὰ σιγώμενα δυνατόν ἐστιν ἡμᾶς λέγειν· ὥστε οἰχ ἀληθῶς ὁ ἀποχρινόμενος ἐλέγχεται παρὰ τοῦ σοφιστοῦ ἀλλὰ παρὰ

5

^{7. 8} χυρίως μέν οὐδ' οῦτω· πλην χαθό Α 1. 2 ού - Άλχιβιάδου om. A 8 προσσχών scripsi: προσχών aAI έρωτημένοις (sic) a post epwrwuevous add. 8. 9 δέδωχεν απόχρισιν ώς έρωτηθείς μίαν πρότασιν Α άλλα ι συναρπαγείς Α 11 τότε a¹ 15 post δέδωχε eras. 2-3 lit. Ι post ούτω add. γάρ A ante πρωταγόρας et ante θρασύμαχος add. δ Α 18 τυχών a 19 xai alt. om. A άλλ' A: xai al post zuplws add. de a 21 post πίπτουσιν add. ex Arist. είς την τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν Α 23 xal om. Α 24 27 φαινομένην a: φαινομένως Ι 28 τὸ prius I: την a 24 σαφέστατα a άναγγέλλει a1 τό alt. Ι: την τό άληθές a 32 ούχ άληθώς a²I: ού χαλώς a¹ 29 φαινομένως a

Comment. Arist. II 3 [Alexander] in Sophisticos elenchos.

την τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν. καὶ οἱ μὲν παρὰ την λέξιν οῦτως ἀνάγονται εἰς την τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν, οἱ δ' ἄλλοι (ἀλλους δὲ λέγει τοὺς ἐκτὸς τῆς λέξεως παραλογισμοῦς) εἰς την τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν ἀνάγονται παρὰ τὸν τοῦ συλλογισμοῦ ὅρον· εἰ γὰρ συλλογισμός ἐστι ''λόγος ἐν ῷ 5 τεθέντων τινῶν ἕτερόν τι τῶν κειμένων συμβαίνει'', οἱ δὲ παρὰ τὸ συμβεβηχὸς καὶ τὸ ἐπόμενον καὶ οἱ λοιποὶ οἰχ ἐχ τῶν τεθέντων τῷ ἀποκρινομένῳ τὰ συναγόμενα συμπεραίνονται, ὅῆλον ὅτι παρὰ τὸν τοῦ συλλογισμοῦ ὅρον ταῦτα συνάγουσι. καὶ εἶη ἀν τὸ παρὰ τὸν τοῦ συλλογισμοῦ ὅρον τῶν τῷ 'ἀσυλλόγιστοι δέ εἰσιν οἱ ἐκτὸς τῆς λέξεως παρα-10 λογισμοί'.

p. 169=22 'Η δ' ἀπάτη γίνεται τῶν μὲν παρά.

Είπών πόσοι τε και τίνες είσιν οι τρόποι καθ' ούς οι σοφισται τούς διαλεγομένους ἐπηρεάζουσι, μετὰ δὲ ταῦτα δείξας ὅτι πάντας δυνάμεθα λέγειν παρά την τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν γίνεσθαι, λέγει και την αιτίαν καθ 15 ην παρά τῶν σοφιστῶν ἀπατώμεθα. xai alτιᾶται τὴν ἄγνοιαν ἡμῶν· ή άπάτη γάρ, φησί, γίνεται έπὶ τῶν όμωνύμων χαὶ τῶν ἀμφιβόλων (λόγον γάρ την αμφιβολίαν λέγει) διά το μή δύνασθαι διαιρείν ποσαχώς το πράγμα λέγεται· χαὶ δπηνίχα τι ἐρωτηθῶμεν δμώνυμον ἢ ἀμφίβολον, ώς άπλῶς λεγόμενον συγχωροῦμεν καὶ ἀπατώμεθα· ἐπὶ τινῶν γὰρ οὐκ 20 εύγερές έστιν ούδε ράδιον συνιδείν δτι τῶν πολλαχῶς λεγομένων ἐστὶ τὸ έρωτώμενον, ώς τὸ ἕν χαί τὸ ὄν χαί τὸ ταὐτόν. τῶν δὲ παρά τὴν σύνθεσιν χαί διαίρεσιν παραλογισμών αίτιον αύθις γίνεται το μη είδέναι ήμας δτι ού ταύτον σημαίνει ό λόγος συντιθέμενός τε και διαιρούμενος, άλλά τοτέ μέν έτερον νοῦν εἰσάγει, τοτέ δὲ ἕτερον· οἰόμεθα δὲ ταὐτὸν 25 σημαίνειν τόν λόγον χαί συντιθέμενον χαί διαιρούμενον, ώς ἐπὶ πολλών έχει· έπι γαρ τών πλείστων ούκ άλλο δηλοϊ ό λόγος συντιθέμενος χαὶ ἄλλο διαιρούμενος ἀλλὰ τὸ αὐτό. ὁμοίως δὲ χαὶ ἐπὶ τῶν παρὰ την προσφδίαν έχει παραλογισμών ου γάρ ισασιν οι έρωτώμενοι δτι άλλο σημαίνει ό λόγος ανιέμενος χαι έπιτεινόμενος, τουτέστιν 30 δξυνόμενος η περισπώμενος. έπ' ούδενος γάρ το αύτο σημαίνει έπιτεινόμενος χαι ανιέμενος, η μαλλον ούχ έπι πολλών έπ' όλίγων δε πάντη. Θαλῆς γὰρ καὶ Θάλης τὸ αὐτὸ δηλοῖ· καὶ ἄμφω γὰρ ὀνόματα κύρια· ἄγνος δε και άγνος και Άργος και άργος άλλο και άλλο δηλοϊ, και σγεδον έπι πάντων. ἐπὶ δὲ τῶν παρὰ τὴν δμοιοσχημοσύνην γινομένων παραλογισμῶν 35 ή ἀπάτη γίνεται διὰ τὸ χαλεπὸν εἶναι διελεῖν ποῖα ὡσαύ τως xal 1.23r ποῖα ὡς ἑτέρως λέγεται. τοῦτο δὲ εἴρηται διὰ τὰ ἐνεργητικῶς μὲν

⁴ λόγος ΑΙ: δ λόγος a²: om. a¹ cf. p. 58,6 6 ούχ om. A 11 post παρά add. την a 13 πάντας ΑΙ: πάντες a 17 post διαιρεῖν add. ταῦτα Α 20 λεγόμενον a 24 τότε utrobique a 31 μᾶλλον scripsi: μάλιστα aI πάντων a¹ 32 ἅγνος al 36 μέν I: om. a

ἐχφερόμενα παθῶν δὲ ὄντα σημαντικά, οἶόν ἐστι τὸ ὁρᾶν, τὸ ἀχούειν καὶ τὸ μανθάνειν· ταῦτα γὰρ ἐνεργείας εἰσὶ καὶ πάθους ὅηλωτικά, καὶ λαμβάνει μὲν ὁ σοφιστὴς ὡς παθητικά, οἶεται δὲ ὁ ἐρωτώμενος ὡς ἐνεργτικὰ καὶ δίδωσιν οῦτως αὐτά, κἀντεῦθεν καὶ ἀπατᾶται. τὸ δὲ σχεδὸν 5 γὰρ ὁ τοῦτο δυν άμενος ποιεῖν ἐγγύς ἐστι τοῦ θεωρεῖν τἀληθές τοιοῦτον ἔχει τὸν νοῦν· ὁ δυν άμενος διαίρεσιν ποιεῖσθαι τῶν ἐνεργείας καὶ πάθους σημαντικῶν, ναὶ μὴν καὶ τῶν ὅσα μὲν διαιρούμενα ἄλλο τι σημαίνει, συντιθέμενα δ' ἕτερον, οἰχ ῆκιστα δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων, καὶ συνιεἰς τῶν πολλαχῶς εἶναι λεγομένων τὸ ἐρωτώμενον, ὁ τοιοῦτος ὡς δυνάμενος 10 ἐπὶ πάντων διαίρεσιν ποιεῖσθαι οἱ ῥαδίως ἀπατηθήσεται, καὶ μὴ ἀπατώμενος ἐγγύς ἐστι τοῦ θεωρεῖν τὸ ἀληθές.

p. 169=33 Μάλιστα δε επίσταται συνεπινεύειν.

Περί τοῦ παρά τὸ σχῆμα τῆς λέξεως συμβαίνοντος παραλογισμοῦ τὸν λόγον ποιησάμενος και είπων δτι έπι των δι' αύτοῦ γινομένων παρα-15 λογισμών το αίτιον έστι της απάτης το δυσχολαίνειν ήμας περί την διαίρεσιν τῶν ποῖα μέν ώσαύτως χαὶ ποῖα ὡς ἑτέρως λέγεται, ἔτι περί τοῦ αὐτοῦ τούτου διέξεισι. xal φησίν δτι μάλιστα δε συμβαίνει ήμας απατασθαι δια το οίεσθαι δια την όμοιοσχημοσύνην ταύτον είναι τόν τε χαθόλου άνθρωπον χαί τον μεριχόν του Σωχράτην έπει γαρ 20 χαχείνος ό χαθόλου ανθρωπος λέγεται χαι ούτος ό μεριχός ανθρωπος, απατώμεθα δια το τῆς λέξεως όμοιόσχημον. μαλιστα δέ, φησί, δύναται συμπείθειν. η ούτως μάλιστα δε δύναται πείθειν είς το συνεπινεύειν χαί όμολογείν τας τῶν σοφιστῶν προτάσεις, δ πάλιν ταὐτόν ἐστι τῷ μάλιστα δε απατασθαι συμβαίνει ήμας δια το νομίζειν δτι παν το κατηγορού-25 μενόν τινος τόδε τί έστι καί έν και ταύτόν έστι τῷ ὑποκειμένφ. γίνεται δε τοῦτο διὰ τὸ ἐν όμοίψ σχήματι τῷ ἀνθρωπος τῷ ἐνικῷ ἀμφότερα, τὸ χατηγορούμενον χαὶ τὸ ὑποχείμενον, σημαίνεσθαι. τοῦτο δὲ οὐχ έστιν άληθές· ώς γάρ έν ταῖς Κατηγορίαις εἴρηται, τῷ μὲν ἑνὶ xal τῆ πρώτη ούσία το τόδε τι άρμόττει. "άτομον γάρ και έν άριθμῷ το δηλού-30 μενόν έστιν. έπι δε των δευτέρων ούσιων φαίνεται μεν δσον τω σχήματι τής προσηγορίας δτι τόδε τι σημαίνει, δταν είπη ανθρωπον". πόθεν ούν γίνεται ή απάτη; η ώς και άνωθεν εξρηται, δια το ανώμαλον της συνηθείας, ήτις και τα ανόμοια πράγματα όμοίοις σχήμασι λέξεων είωθε

67

Digitized by Google

5*

² everytitiza a1 είσι post δηλωτικά collocat a² 4 άπατᾶ a¹ 7 σημαίνουσι A 8 έτερον aA: έτερα Ι 11 Sempeir A Arist .: non liquet I: Sempourtos a cf. vs. 5 13 post περl add. δt aI: om. A συμβαίνοστος (sic) I 12 lemma a: om. AI 24 bit a'I: xai a' 25 έστι τῶ Ι: om. a 27 post τό prius add. τε v 28 yàp I: ош. а ev ταις Κατηγορίαις] c. 5 p. 3 b 10 sq. 30 STON al: Smolus Arist. 31 post άνθρωπου add. ή ζωου, ού μην άληθές· ού (ή v) γαρ δευτέρα ούσία ούχ ώς τόδέ τι δείχνυται, η λέγεται, άλλ' ώς τοϊόνδε. διότι περί ούσίαν το ποιόν, ώς έν έχείνοις εξρηται, apoplier as v

πολλάχις σημαίνειν και γαρ δταν είπη τις ανθρωπον, πιθανήν φαντασίαν έμποιει, ώς άρα ό άνθρωπος δμοιός έστι τῷ Σωχράτει χαὶ εἰς ἀριθμῷ, έπειδη είδει έστιν είς. το δε τω γαρ ένι και τη ούσία μάλιστα δοχεί παρέπεσθαι τὸ τόδε τι έν χαὶ οὐσίαν τὰς ἀτόμους λέγει 5 οὐσίας, οἰον Σωχράτην, Πλάτωνα χαὶ τὰς τοιαύτας. ὡς οὖν ἐπὶ τούτων διά το όμοίω σγήματι της προσηγορίας σημαίνεσθαι τω ένιχω (xal γάρ χαι ό Σωχράτης ανθρωπος, χαι ό ανθρωπος όμοίως ανθρωπος, άλλ' ούχ άνθρωποι πληθυντικώς), ώς ούν έπι τούτων διά το έν όμοίω σγήματι σημαίνεσθαι φαντασίαν έμποιει δτι ό χαθόλου ανθρωπος δμοιός έστι το 10 Σωχράτει και είς άριθμῷ, οῦτως και ἐπι τῶν άλλων συμβαίνει γίνεσθαι τῶν παρὰ τὴν δμοιότητα τῆς λέξεως γινομένων παραλογισμῶν. οίμαι δὲ μή έπι πάντων άπλῶς τῶν παρὰ την όμοιότητα τῆς λέξεως είπεῖν τοῦτο, άλλ' ἐπ' ἐχείνων μόνων ἐφ' ῶν διὰ τὴν όμοιότητα τὰς χαθόλου οὐσίας τάς αύτάς είναι τῷ ἀριθμῷ ταῖς μεριχαῖς συνάγειν πειρῶνται. διὰ τοῦτο 15 γάρ είπε διό χαί τῶν παρά τὴν λέξιν ούτος ό τρόπος θετέος, ώς εί έλεγεν 'ού μόνον τους ήδη ρηθέντας άλλά και τους τα καθόλου τοις μεριχοῖς τὰ αὐτὰ συνάγοντας διὰ τὴν τῆς λέξεως ὁμοιότητα ταῖς παρὰ τὴν λέξιν απάταις συντακτέον'. είπων δε δτι και τοῦτον τον τρόπον εν τοῖς παρά την λέξιν θετέον, αίτίας τούτου δύο ἐπήγαγε, μίαν μὲν λέγων δτι 20 μαλλον ή απάτη γίνεται | μετ' άλλων σκοπουμένοις. έχεινοι 1.23 γάρ πρός τοὺς λόγους καὶ τὰ ἀνόματα καὶ οὐχὶ πρός τὰ πράγματα τὰς έρωτήσεις ποιοῦνται. τοῦτο δὲ τοιοῦτόν ἐστιν. δταν μὲν χαθ' ἑαυτοὺς σχεπτώμεθα περί τινος πράγματος, ούχι πρός τα δνόματα χαι τοὺς λόγους την σχέψιν ποιούμεθα άλλά πρός τό πραγμα, χαι διά τοῦτο ήττον συμ-25 βαίνει ήμας απατασθαι. δταν δε μετ' άλλων περί τινος σχεπτώμεθα, πρός τούνομα καί τους λόγους τάς σκέψεις ποιούμεθα, έν οίς και αι απάται, ἐπ' ἄλλου μέν τῶν ὑπὸ τοῦ ὀνόματος ἢ τοῦ λόγου δηλουμένων τοῦ έρωτωμένου την απόχρισιν διδόντος, έπ' άλλου δε τοῦ συλλογιζομένου λαμβάνοντος. δια μίαν μεν ούν ταύτην αιτίαν χαλῶς έχει έν τοῖς παρά 30 την λέξιν παραλογισμοῖς xal τοῦτον τάττειν. δι' ἑτέραν δέ, ὅτι ἡ ἀπάτη τοῦ τὸν χαθόλου ἄνθρωπον τῷ Σωχράτει ταὐτὸν συνάγεσθαι ἐχ τῆς όμοιότητος γίνεται, ή δ' όμοιότης παρά την λέξιν, ώστ' είκότως [γάρ] τοῖς παρά τὴν λέξιν και κατά τοῦτο ὑπαχθήσεται. εἰπών δὲ δτι, όταν χαθ' έαυτούς σχεπτώμεθα, ήττον συμβαίνει απατασθαι, διότι ού δια 35 λόγων χαί δνομάτων άλλά δι' αύτῶν τῶν πραγμάτων τὴν σχέψιν

68

² σωχράτη Ι 3 eldet I: om. a τῶ Ι: τὸ ឩ 5 post roiabras add. odolas A 6 an (iv) buolo ut vs. 8? 7 xai prius AI: om. a 15 post yap add. xai I: post θετέος add. ό τὸ χαθόλου ἐν τῷ μεριχῷ ταυτὸν συνάγων θετέον Ι om. aA διά την της λέξεως όμοιότητα a 18 συνταχτέον ΑΙ: συντάττει a TOIC A: τηΪ 20 μαλλον ή απάτη a Arist.: ή απάτη μαλλον Ι μετ' άλλως Ι σχοπούμενος a1 21 γάρ scripsi: δè al 22 éautoùs scripsi cf. vs. 34 et p. 69, 1: έαυτό al 29. 30 τοίς — παραλογισμοίς a: τῶ (compend.) — παραλογισμῶ Ι 33 γαρ delevi ύπαγθήσεται a²: άπαγθήσεται a¹Ι

ποιούμεθα, ἐπήνεγκεν δτι καί καθ' ἑαυτοὺς ποιουμένους τὴν σκέψιν οὐδὲν κωλύει ἀπατηθῆναι, δταν μὴ ἐπὶ τοῦ πράγματος ἀλλ' ἐπὶ τοῦ λόγου τὴν σκέψιν ποιώμεθα.

p. 169b3 Τῶν δὲ παρὰ τὸ συμβεβηχὸς διὰ τὸ μὴ δύνασθαι.

Είπών περί τῶν παρά τὴν λέξιν παραλογισμῶν καὶ τὰς αἰτίας παρα-5 θέμενος, χαθ' ας απατώμεθα έν ένι έχάστω των έξ, νῦν χαι περί τῶν έχτὸς τῆς λέξεως ἑπτὰ παραλογισμῶν, πῶς συμβαίνει ἡμᾶς χαὶ ἀπὸ τούτων άπατασθαι, διέξεισι. χαὶ φησίν αἰτίαν περὶ τῶν παρὰ τὸ συμβεβηχὸς παραλογισμών τὸ μὴ δύνασθαι διαχρίνειν τὸ ταὐτὸν χαὶ τὸ Ξτερον 10 καί ξν καί πολλά. και είρηται περί τούτων έν τῷ πρώτψ τρόπψ τῶν έκτος της λέξεως (έκεινος γάρ ην ό παρά το συμβεβηκός), δπως το έτερον ώς ταὐτὸν χαὶ τὰ πολλὰ ὡς Ἐν συνάγειν ἐπειρῶντο οί σοφισταί, χαὶ οὐ δεῖ πάλιν τα αύτα περί των αύτων λέγειν. το δε μηδε τοις ποίοις των χατηγορημάτων πάντα ταὐτὰ χαὶ τῷ πράγματι συμβέβηχεν 15 ίσον έστι τῷ ποίοις τῶν χατηγορουμένων πάντα ταλτά χαι τοῖς ύποχειμένοις συμβέβηχεν', ώς είναι τοιούτον το λεγόμενον έν τοις παρά το συμβεβηχός παραλογισμοῖς γίνεται ή ἀπάτη παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι διαιρεῖν τὸ ταὐτὸν χαὶ τὸ ἕτερον χαὶ ἕν χαὶ πολλὰ χαὶ παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι διακρίνειν ποίοις τῶν κατηγορουμένων πάντα, δσα κατ' αὐτῶν λέγεται, 20 δύναται καί κατά τῶν ὑποκειμένων λέγεσθαι. ἐπεὶ δέ, ὡς δέδεικται, μέρη είσι τῶν παρά τὸ συμβεβηχὸς οί παρὰ τὸ ἑπόμενον, ὁμοίως ἔχει χαὶ ἐπὶ τῶν παρὰ τὸ ἑπόμενον παραλογισμῶν. ὡς γὰρ ἐν τοῖς παρὰ τὸ συμβεβηχός απατώμεθα, ούτω χαί έν τοις παρά τὸ ἑπόμενον. τὸ δὲ ἔτι χαί έπι πολλών φαίνεται χαι άξιοῦται οῦτως δυνάμει τοιοῦτόν ἐστιν. 25 ἐπεὶ γὰρ ἐπὶ τινῶν ἀντιστρέφει τὰ ὑποχείμενα πρός τὰ ἑπόμενα, ὡς ὁ ἄνθρωπος πρός το γελαστικόν και ό ίππος πρός το γρεμετιστικόν, και έπι άλλων πολλῶν τοῦτο ἀξιοῦται, ἕνα, εἰ ἕπεται τὸ λευχὸν τῷ γιόνι, ἀντιστρέψη και ή χιών πρός τὸ λευχόν, και εί τὸ ξανθόν τῷ μέλιτι, και τὸ μέλι πρός τό ξανθόν, χαί εί τὸ γεγονός ἀρχήν ἔχει, χαί τὸ ἀρχήν ἔχον 30 γεγονέναι. ἐπὶ δὲ τῶν παρὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ λόγου xal ἐν τοῖς παρά τὸ πῆ καὶ άπλῶς παραλογισμοῖς ἡ ἀπάτη γίνεται διὰ τὸ νομίζειν μηδέν διαφέρειν άπλῶς τι συγγωρειν η πη. ώς γαρ οἰόμενοι μηδέν τι πλέον σημαίνειν τοῦ πῆ τὸ άπλῶς δίδομεν καὶ ἀπατώμεθα, ὡς ἐπὶ τοῦδε δηλον. ἄρά γε τὸ ἀποβαλεῖν, ὅπερ ἔχει τις, οὐ κακόν ἐστιν; ἀλλά 35 μήν έχει τις νόσον· τὸ ἀποβαλεῖν ἄρα νόσον χαχόν ἐστιν. ή ἀπάτη ἐν-

4 διά τὸ μὴ δύνασθαι om. A 5-8 παραθέμενος ένὶ ἑχάστω τῶν ἕξ, χαθ 5 είπον a^1 ας άπατώμεθα έν αύτοις, νῦν διέξεισι χαὶ πῶς ἀπατώμεθα ἐπὶ τῶν ἐχτὸς — παραλογισμῶν Α 13 ποιοῖς Ι 9 xp(vetv a1 10 είρηται] p. 37, 17 sq. 14 ταύτα Ι 15 τφ 16 συμβέβηχεν Waitz l. c.: συμβεβηχέναι al 19 ποίοις scripsi cf. a'l: tois a? 0 δύναται a: δύνανται Ι 22 et 23 τοῖς v: τῷ al 30. 31 τῷ – παραλογισμῷ a 20 δύναται α: δύνανται Ι vs. 15: ποία al 21 eloi a31: 7 a1 31 to alt. om. a δίδομεν a: διδόαμεν I cf. p. 34, 18 n. 33 on µalver a

69

ταῦθα γέγονε παρὰ τὸ πỹ · οὐ γάρ, εἰ κακόν ἐστι τὸ ἀποβαλεῖν τινα ῶν ἔχει τις, καὶ ἀπλῶς ἐστι κακόν. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν τὸ ἐν ἀρχ ἢ αἰτούντων καὶ τῶν τὰ πλείω ἐρωτήματα ἕν ποιούντων ἡ ἀπάτη γίνεται διὰ τὸ παρὰ μικρόν · οὐ γὰρ ἐξακριβούμεθα τὸν τῆς προτάσεως λόγον λέγοντα 5 πρότασιν είναι τὴν ἕν καθ' ἑνὸς ἔχουσαν, | οὕτε τὸν τοῦ συλλογισμοῦ f. 24^r ὅρον τὸν λέγοντα ἕτερόν τι δεῖν τῶν κειμένων συνάγεσθαι, κάντεῦθεν ἀπατώμεθα. οἰκ ἐξακριβούμεθα δὲ ταῦτα διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν, ῆτις ἐστὶ τὸ παρὰ μικρόν. ἢ εἰ θέλεις, νόησον εἰρημένην αἰτίαν καὶ τὸ μὴ εἰδέναι τὸν τῆς προτάσεως λόγον καὶ τοῦ συλλογισμοῦ.

10 p. 169b18 'Επεί δ' έχομεν παρ' δσα γίνονται οί φαινόμενοι συλλογισμοί.

'Επειδή φαινόμενος συλλογισμός χαι σοφιστιχός συλλογισμός ταὐτόν έστιν, ώς έν άρχη τοῦ παρόντος βιβλίου δέδειχται, έχομεν δὲ παρ' όπόσα οί φαινόμενοι συλλογισμοί γίνονται (ταῦτα δέ ἐστιν οί εἰρη-15 μένοι δεχατρεϊς τρόποι), δηλον ώς έχομεν χαί παρ' όπόσα γίνονται οί σοφιστιχοί συλλογισμοί. παρ' δσα γάρ οί φαινόμενοι, παρά τοσαῦτα χαι οί σοφιστιχοί· παρά δε τους είρημένους τρόπους οί φαινόμενοι· παρά τούτους άρα χαὶ οἱ σοφιστιχοί. τὸ δὲ παρ' ὅσα γίνονται οἱ φαινόμενοι ίσον έστι τῷ 'δι' δσα'. δι' δσους γάρ τρόπους χαι δι' δσας αιτίας 20 οί φαινόμενοι, διὰ τοσούτους οί σοφιστιχοί. είπων δὲ ὅτι παρ' ὅσα γίνονται οί φαινόμενοι, παρά τοσαῦτα καὶ οί σοφιστικοί, λέγει ὅτι ού μόνον τόν φαινόμενον συλλογισμόν. ούτος δέ έστιν ό μή το σχημα έχων ύγιές, ώς καὶ ἐν ἀρχῆ τοῦ βιβλίου εἴρηται, οἶος ὁ ἐκ δύο καταφατιχῶν ἐν δευτέρῳ σχήματι ἢ ὁ ἐχ δύο μεριχῶν ἐν τινι τῶν σχημάτων 25 πειρώμενός τι συνάγειν. οὐ μόνον οὖν φησι τὸν φαινόμενον συλλογισμόν γίνεσθαι παρά τοὺς εἰρημένους τρόπους ἀλλά καὶ τόν ὄντα μὲν φαινόμενον δε οίχεῖον τοῦ πράγματος, μὴ όντα δε οίχεῖον. τοῦτο γάρ δει προσυπαχούειν. ούτος δέ έστιν ό ύγιῶς μέν συλλογιζόμενος μή χατά τὸ πρᾶγμα δέ, δπερ οὐ τῆς σοφιστιχῆς λέγει εἶναι ἀλλὰ τῆς πειρα-30 στικής. οί γαρ πειραστικοί πρός ωφέλειαν του προσποιουμένου το πράγμα είδέναι μή είδότος δε τους λόγους ποιούμενοι έλεγχουσι μεν τον αποχρινόμενον χαὶ εἰς ἀντιφάσεις συνθλίβουσιν αὐτόν, ἀλλ' οὐχ ἐχ τῶν οἰχείων τοῦ πράγματος περί οὗ τοὺς λόγους ποιοῦνται, ἀλλ' ἔχ τινων δοχούντων μὲν οίχείων είναι τοῦ πράγματος μὴ ὄντων δέ. διὰ τοῦτο γὰρ μὴ χατὰ τὸ 35 πράγμα έλέγχειν οί τοιοῦτοι λέγονται, δτι τάς μέν άρχας φυλάττουσι τοῦ

² τις a²: τί a¹Ι 4 λέγοντα a: λέγοντες Ι: (τὸν) λέγοντα conicio cf. vs. 6 8 tò παρά Ι: περί τό a 10. 11 post oullogiopol add. ex. Arist. Eyoper xal a 13 dédeixtai] p. 5,5 sq. 16 soqustized scripsi: soqusted al 14 δσα a¹ 18 xai 21 xai I: om. a 23 είρηται] p. 4,22 sq. I: om. a ol alterum a: om. I 29 της σοφιστικής a2: τού σοφιστικού a1 25 πειρώμενοι a¹ 32. 33 τοῦ πράγματος 35 οί τοιούτοι al: ούτοι A a²A: τῷ πράγματι a¹I

πράγματος, παραλογίζονται δε τον αχροατήν μεταξύ τι παρεντιθέντες, δι' ού γίνεται ή παραγωγή · "τῷ γὰρ τὰ ήμιχύχλια γράφειν μὴ ώς δεί", ώς έν τῷ πρώτῳ τῶν Τοπιχῶν εἴρηται, '' χαὶ γραμμάς τινας ἄγειν μη ὡς ἀν άχθεῖεν ό παραλογισμός γίνεται", και δοκεί μεν έκ τῶν οἰκείων τοῦ πράγ-5 ματος είναι, ούχ έστι δέ. είτα χαι την αιτίαν τίθησι τοῦ πῶς ὁ πειραστικός δύναται έλέγγειν τον προσποιούμενον είδέναι και μη είδότα λέγων έστι δε ή πειραστική μέρος της διαλεκτικής. εί ούν ή πειραστική μέρος έστι τῆς διαλεκτικῆς, αὐτὴ δὲ ἡ διαλεκτικὴ δύναται συλλογίζεσθαι ψεῦδος δι' ἄγνοιαν τοῦ διδόντος, συλλογίζεται xal τὸ μέρος αὐτῆς τὸ 10 τοιοῦτον. πῶς δέ ἐστιν ή πειραστική μέρος τῆς διαλεκτικῆς, προϊών έρει, και ήμεις τα δοχούντα έχεισε έρούμεν. αλλ' ό μέν διαλεχτιχός και πειραστικός δηλον ποιοῦσι τὸν ἀποκρινόμενον ὡς ἀγνοεῖ διὰ τὸ τὰ συμπεράσματα συνάγειν έχ τῶν δοχούντων χαὶ συγχεγωρημένων τῷ ἀποχρινομένω. έχομεν δε τούτων πολλην αφθονίαν έν τε τῷ Πρωταγόρα και τῷ 15 Γοργία και τοις άλλοις διαλόγοις τοῦ Πλάτωνος, ἐν οἰς κατὰ τῶν σοφιστῶν άγωνίζεται. ό δε σοφιστιχός, άν συλλογίζηται την αντίφασιν, ού ποιεί δήλον εί άγνοεί ό άποχρινόμενος. όμώνυμα γάρ χαί άμφίβολα χαι σία πολλάχις εξρηται τὰ έρωτήματα προφέροντος τίς οίδε τῶν ἀχροωμένων, πρός τίνα τῶν ὑπὸ τούτων τῶν ἐρωτημάτων σημαινομένων ὁ μὲν 20 έρωτα, ό δε αποχρίνεται; καν γάρ τύχη ό αχροατής είδως όσαχῶς τὸ έρώτημα λέγεται, δμως έμποδίζεται διαχριναι εί έλήλεγχται ό αποχρινόμενος. ἐπὶ γὰρ τοῦ 'ἀρ' ἔστι σιγῶντα λέγειν;' τίς οἶδε τῶν ἀχροωμένων περί τίνος τῶν σιγώντων ή τε ἐρώτησις xal ἀπόχρισις γέγονεν, Γνα διαχρίνη τον αποχρινόμενον εί αγνοει ή μή; όμώνυμα γαρ έρωτώντων τῶν 25 σοφιστών και αμφίβολα ούδεις οίδεν εί την αντίφασιν συνάγουσι τοῦ 1.24* τεθέντος παρά τοῦ προσδιαλεγομένου, η δλως εἰ ἀγνοει ὁ προσδιαλεγόμενος αν αμφίβολόν έστι το ήρωτημένον η όμώνυμον η μη καλώς συντεθέν η διαιρεθέν. εί γάρ τις έρωτηθείη παρά σοφιστοῦ 'ἀρά γε ό χύων χαύματα ποιει;', ό δε είπη 'ου' διά το τον χερσαίον χύνα μη ποιείν χαύματα, έμ-30 ποδίζεται ό αχροατής έληλεγμένον έχειν τον αποφήσαντα. δσον γαρ έπι

τούτφ, τῷ χερσαίφ φημὶ χυνί, ἠλήθευχεν ὁ ἀποχρινόμενος καὶ οὐκ ἐλήλεγκται.

1 παρατιθέντες Α 2 ή παραγωγή a²AI: ό παραλογισμός a¹ post vàp add. η a δει, ώς in ras. A¹ 3 έν τῷ πρώτω τῶν Arist. (om. o) περιγράφειν Arist. Τοπιχών] c. 1 p. 101=15-17 memoriter citat 8 έστι om. al αὐτὴ a: αῦτη Ι 10 dé éstiv om. A 10. 11 προϊών έρει ante πως collocat A 11 έρει] c. 11 p. 17164 sq. έροῦμεν] cf. p. 72,27 sq. χαί — έροῦμεν om. A ήμεις Ι: ήμιν a ό μέν ούν A 14 ἕν τε ΑΙ: ὡς ἐν a τῷ alterum ΑΙ: om. a 15 xaτὰ ΑΙ:
 17 ὑμωνύμον — ἀμφίβολον a¹ 21 ἐλήλεγχται a²Α: ἐλήλεχται a¹Ι omisso daa' A μετά a 22 705 I: om. a 23 rlvwv a 23. 24 diaxplvei a 24. 25 δμώνυμα — άμφίβολα AI: δμώνυμον — αμφίβολον a cf. p. 72,34-73,3 26 άγνοει αΑ: άγνοεις Ι δ A: om. al 27 ήρωτημένον AI: έρωτώμενον a 29 ante moui add. où A post zaúpara add. zal a 31 roúrw et gypl om. A

71

p. 169630 Οτι δε έχομεν αὐτοὺς τῆ αὐτῆ μεθόδφ, δῆλον.

Είπών δτι "έχομεν παρ' δσα οί σοφιστιχοι γένοιντ' αν συλλογισμοί" διὰ τὸ ἔχειν ἡμᾶς "παρ' δσα γίνονται οἱ φαινόμενοι" χαὶ μεταξύ παρενθεὶς τὰ εἰρημένα, παλιν ἐπάνεισιν ἐπὶ τὸ προχείμενον, χαὶ κατασχευάζει 5 τοῦτο χαὶ ἀπὸ τῶν ἀχροωμένων λέγων παρ' δσα γὰρ ἀν τῶν μὴ χαλῶς ἡρωτημένων φανείη τοῖς ἀχροωμένοις ὡς χαλῶς ἡρωτῆσθαι. ἀπατηθήσεται δὲ ὁ ἀχροατὴς ἢ διὰ τὴν ὁμωνυμίαν ἢ διὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως ἢ διά τι τούτων· χαὶ ὁ ἀποχρινόμενος ἀρα χατά τι τούτων παραλογισθή-10 σεται. ὥστε ἐσονται συλλογισμοὶ ψευδεῖς διὰ τῶν ἀπηριθμημένων τρόπων ἢ πάντων συνελθόντων εἰς τὸ ἀπατηθῆναί τινα ἢ τινῶν. εἰπὼν δὲ παρὰ τοσαῦτα ἀν χαὶ τῷ ἀποχρινομένω δόξειεν ὦ δόξειεν ἐπάγει δ γὰρ

μή ἐρωτηθεὶς οἴεται δεδωκέναι, καν ἐρωτηθεὶς θείη, τουτέστιν δπερ ἐν τῆ οἰκεία διανοία καλῶς ἠρωτῆσθαι ἐνόμισε καὶ ὡς ἀληθεῖ συνέ-

- 15 νευσε, κάν ήρωτήθη, έδεδώκει άν. πλήν, φησίν, ἐπί τινων, οἶον ἐν τοῖς παρὰ τὴν λέξιν καὶ τὸν σολοικισμόν, οὐκ ἄφωνοι διατελοῦσιν οἱ ἀποκρινόμενοι τὸν λόγον συμπεράναντος τοῦ σοφιστοῦ, ἀλλὰ προσερωτῶσι τὸ ἐνδεὲς καὶ τὸ ψεῦδος ἐμφανίζουσιν. εἰπόντος γὰρ τοῦ σοφιστοῦ ἱ δεῖνα κάθηται, ὁ καθήμενος δύναται βαδίζειν' καὶ ἐπάγοντος
- 20 δτι ό δεΐνα βαδίζει, εὐθὺς ό xal μιχρὸν δυνάμενος συνορᾶν προσεπερωτήσοι ἀν τὸ ἐνδεές, τὸ 'δύναται', xal ἐμφανίσοι τὸ ψεῦδος. πάλιν λέγοντος τοῦ σοφιστοῦ 'ἀρ' δ φὴς εἶναι, τοῦτ' ἔστι; φὴς δὲ λίθον εἰναι· ἔστιν ἄρα λίθον' οὐχ ἄφωνοι διατελοῦσιν οἱ ἀποχρινόμενοι, ἀλλά φασιν 'οὐχζ, ἀλλ' ἔστιν ἄρα λίθος'.
- 25 'Αλλά περί μέν τούτων σαφές γενήσεται τὸ λεγόμενον, δταν τὰς λύσεις τῶν σοφισμάτων καὶ αὐτὸς ἐπαγάγῃ. νῦν δὲ τὸ μικρῷ πρόσθεν εἰρημένον, τὸ ὅτι ἡ πειραστικὴ μέρος ἐστὶ τῆς διαλεκτικῆς, εἶπωμεν. λέγεται τοίνυν ὑπὸ τὴν διαλεκτικὴν εἶναι ἡ πειραστική, διότι καὶ αὐτὴ ψεῦδος δύναται συλλογίζεσθαι διὰ τὴν τοῦ διδόντος ἄγνοιαν ὥσπερ ἡ δια-30 λεκτική, διαφέρουσι δὲ ἀμφότεραι τῆς σοφιστικῆς, ὅτι αἱ μὲν δῆλον ποιοῦσιν ὅτι τὴν ἀντίφασιν συλλογίζονται τῆς τοῦ ἀποκρινομένου θέσεως (οὐ γὰρ ἐρωτῶσιν ἀμφίβολα καὶ ὁμώνυμα καὶ τοιαῦτά τινα), οἱ δὲ σοφισταί, ἀν καὶ συλλογίζωνταί ποτε τὴν ἀντίφασιν, οὐ ποιοῦσι δῆλον εἰ ἀγνοεἰ ὁ προσδιαλεγόμενος· ὁμώνυμα γὰρ ἐρωτώντων καὶ οἶα πολλάκις εἰρηται

¹ μεθόδφ δήλον om. Ι 6 είρωτημένων Ι, ωτ superscr. I¹ άχροαμένοις Ι 7 8664 a² cf. vs. 12: dofeiav A: dofei av a¹I 7 ήρωτήσθαι Av: είρησθαι aI 12 έπάγειν Β 14 άληθη a 15 fort. (εί) ήρωτήθη έδεδώχει] δε superscr. I1 16 TOIS A 8 Arist.: τῶ Ι 17 συμπεράναντες a 20. 21 προσεπερωτήσοι Α: προσεπερωτήση al 21 ένδέον Α έμφανίσοι Α: έμφανίση Ι: έμφανίζει a 22 elvas prius AI: 23 λίθον ΑΙ: λίθος a om.a 25-28 άλλά - πειραστική al: είπομεν δέ μικρώ πρόσθεν δτι ή πειραστική ύπό την διαλεκτικήν έστι· διατί; Α 25 Stav] c. 19sq. 26 λύσις a1 τῷ μιχρῷ & πρόσθεν] p. 169 6 25 34 δμώνυμα AI: όμώνυμον a cf. p. 71, 17 sq.

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 8 p. 169b30. 37. 170=5] 73

ούδεις οίδεν εί την αντίφασιν συνάγουσι τοῦ τεθέντος παρά τοῦ προσδιαλεγομένου, η δλως εί αγνοει ό προσδιαλεγόμενος αν αμφίβολόν ἐστι τὸ ηρωτημένον η όμώνυμον η άλλο τι.

p. 169537 Εἰ οὖν οἱ παραλογισμοὶ τῆς ἀντιφάσεως παρὰ τὸν 5 φαινόμενον ἕλεγχόν εἰσιν.

Είπων δτι παρ' δσα είσιν οί φαινόμενοι συλλογισμοί, παρά τοσαῦτα και οί σοφιστικοί, δείκνυσιν δτι και οί ψευδεῖς παρά τοσούτους γίνονται τρόπους παρ' δσους οί φαινόμενοι και οί σοφιστικοί. εί γαρ ψευδής συλλογισμός ό παρά τον άληθινον συλλογισμόν έστι, δήλον δτι 10 δσα μόριά είσι τοῦ ἀληθινοῦ συλλογισμοῦ, παρὰ τοσαῦτα ἔσονται οί ψευδείς. του δε αληθινου συλλογισμου μόρια είσι το του αύτου χαί ένὸς πράγματος είναι καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ δσα πολλάχις εξρηται· ψευδής άρα έσται, όταν μή πρός τὸ αὐτὸ μηδὲ χατὰ τὸ αύτο χαί τα δμοια γίνηται. είπων δε δτι ό φαινόμενος παρά τα μό-15 ρια τοῦ ἀληθινοῦ | γίνεται (ἐλλείψαντος γάρ τινος μορίου τῶν τοῦ 1.25* άληθινοῦ συλλογισμοῦ σοφιστιχός φανείη ἀν ἐλεγγος), συνίστησι τοῦτο διά της έπαγωγης λέγων οίον ό παρά το μή συμβαϊνον διά τον λόγον, ό είς τὸ ἀδύνατον. τὸ δὲ λεγόμενόν ἐστι δυνάμει τοιοῦτον· ἐπεί συλλογισμός έστι λόγος συνάγων έτερόν τι τῶν χειμένων έχ τῶν χειμένων, 20 ό τὸ μὴ αἴτιον ὡς αἴτιον τοῦ συνηγμένου ἀδυνάτου λαβῶν δῆλον ὅτι παρὰ τὸ μόριον τοῦ συλλογισμοῦ τὸ ψεῦδος συνήγαγεν. ἔστι δὲ τὸ χατάλληλον της λέξεως τοιούτον. ό είς το αδύνατον δοχών άγειν τον λόγον γίνεται παρά τὸ μὴ συμβαίνον διὰ τὸν λόγον, ἤτοι παρά τὸ τὸ μὴ αἴτιον ὡς αίτιον λαβείν. όμοίως δε και ό τας δύο ερωτήσεις μίαν ποιῶν παρά 25 τον όρισμον της προτάσεως το ψεῦδος συνάγει. χαι ό ἀπὸ τοῦ συμβεβηχότος ψεῦδός τι συλλογιζόμενος παρά τὸ μόριον τοῦ ἀληθινοῦ συλλογισμοῦ τοῦτο συλλογίζεται· ἐχ τῶν χαθ' αύτὰ γὰρ ὑπαργόντων ὁ ἀληθής συλλογισμός άλλ' ούχ άπό συμβεβηχότων. άλλά μην χαι ό παρά τό έπόμενον, δστις μόριόν έστι τοῦ παρὰ τὸ συμβεβηχός, ώς δέδειχται, διὰ 30 την αύτην αίτίαν γίνεται.

p. 170=5 "Ετι τό μή ἐπὶ τοῦ πράγματος.

Καὶ ὁ παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν τρόπος σοφιστικός· τοῦτον γὰρ δηλοῖ λέγων τὸ μὴ ἐπὶ τοῦ πράγματος ἀλλ' ἐπὶ τοῦ λόγου συμβαῖνον,

⁹ συλλογισμόν ΑΙ: συλλογισμός a 11 τό ex τοῦ, ut videtur, corr. I 5 estiv I pr. 13 ápa Ésta: AI: inv. ord. a 14 γίνηται ΑΙ: γένηται a 12 elvat om. A δτι 18 ante ò add. zai a post énei 16 συλλογισμού α: συλλογισμῶν Ι om. a' add. yàp A 20 άδύνατον λαβείν a' 23 ήτοι AI: η a το το μη scripsi: το μὴ τὸ Ι: τὸ μὴ ἑΑ 27 αὐτὰ Ι: αὐτὸ ἑ yàp I: om. a 29 δέδειχται] cf. p. 69,20 33 συμβαίνον a³I: συμβαίνειν a¹ Arist.

74 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 8 p. 170=5. 8. 12]

διότι τὸ ἔστιν ἄρα σιγῶντα λέγειν' οὐχ ἐπὶ τοῦ πράγματος ἀλλ' ἐπὶ τοῦ λόγου συμβαίνει. xαὶ οῦτος δῆλον ὅτι παρὰ τὸ μόριόν ἐστι τοῦ ἀληθινοῦ λόγου. xαὶ ὁ παρὰ τὸ πỹ xαὶ ἀπλῶς παρὰ τὸ μόριόν ἐστι τοῦ ἀλήθινοῦ λόγου. xαὶ ὁ παρὰ τὸ πỹ xαὶ ἀπλῶς παρὰ τὸ μόριόν ἐστι τοῦ ἐλέγχου· τοῦτον γὰρ σημαίνει διὰ τοῦ εἶτ' ἀντὶ τοῦ xαθόλου τὴν ἀντίφασιν. 5 xαὶ τὸ μὲν xαθόλου τέθειχεν ἀντὶ τοῦ ἀπλῶς, τὴν ἀντίφασιν δὲ ἀντὶ τοῦ πỹ· δόντων γὰρ ἡμῶν ἀπλῶς ὅτι ὁ Αἰθίοψ μέλας, συνάγει ὅτι τοὺς ὀδόντας λευχός, ἤτοι πỹ λευχός· ἢ πάλιν λεγόντων 'οὐδεἰς ἐπιορχῶν ἅμα εὐορχεῖ' ἐπιφέρει 'ὀμόσας τις ἐπιορχήσειν ἐπιώρχησεν· ἅμα ἄρα ἐπιορχεῖ xαὶ εὐορχεῖ'. ὅτι δὲ χαὶ οἱ μὴ χατὰ ταὐτὸ χαὶ πρὸς τὸ αὐτὸ χαὶ 10 παρὰ τὸ ἐπί τι παρὰ τὰ μόρια εἰσι τοῦ ἀληθινοῦ λόγου, παντί που δῆλον καὶ εἴρηται πολλάχις χαὶ οἱ δεῖ παίλιν μηχύνειν.

p. 170+8 "Ετι παρά τὸ τὸ ἐν ἀρχῆ μη ἐναριθμουμένου.

Τὸ ἐν ἀρχῆ αἰτεισθαι xaì λαμβάνειν ὅτι παρὰ τὸ μόριόν ἐστι τοῦ ἀληθινοῦ συλλογισμοῦ xaì διὰ ἐλλειψιν τοῦ ἀληθοῦς γίνεται ἐλέγχου, 15 πολλάκις εἰρηται. οῦτως οὖν δείξας διὰ τῆς ἐπαγωγῆς ὅτι παρὰ τὰ μόρια τοῦ ἀληθινοῦ συλλογισμοῦ τὸ ψεῦδος xaì οἱ φαινόμενοι ἐλεγχοι γίνονται, συμπεραίνεται λέγων ὥστε ἐχομεν παρ' ὅσα γίνονται οἱ παραλογισμοί· παρὰ πλείονα μὲν γὰρ τῶν τρόπων τούτων οὐδεὶς ἀν γένοιτο, παρὰ δὲ τὰ εἰρημένα ἐσονται πάντες.

20 p. 170 * 12 "Εστι δέ ό σοφιστιχός έλεγχος.

Τούς σοφιστιχούς απαντας χαὶ φαινομένους συλλογισμούς ἀναγαγὼν εἰς τὴν τοῦ ἐλέγχου ἀγνοιαν, ἔτι γε μὴν διδαξας ὡς οἱ σοφιστιχοὶ ἐλεγχοι διὰ ἔλλειψιν τοῦ χυρίως χαὶ ἀληθοῦς ἐλέγχου γίνονται, χαὶ διὰ τῆς ἐπαγωγῆς τὸ λεγόμενον πιστωσάμενος, ἐφιστάνει λέγων ὅτι ὁ σοφιστιχὸς 25 ἕλεγχος οὐχ άπλῶς ἐστιν ἔλεγχος, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἀποχρινόμενον δοχεῖ εἶναι ἐλεγχος. εἰ μὲν γὰρ τύχῃ οὖτος εἶναι τῶν ἀμαθῶν, συγχωρήσει τε τὰ λεγόμενα, οἶα ἀν ῶσι, χαὶ ἀπατηθήσεται, χαὶ δοχήσει ἐλεγχθῆναι. εἰ μέντοι γε τῶν συνιέντων τις εἴη, οἰχ εἰθὺς ὁμολογήσει τὰ ἐρωτώμενα, κἀντεῦθεν ἐπίσχει καὶ τὸν δοχοῦντα ἐλέγχειν χαὶ συλλογίζεσθαι. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ 30 σοφιστιχὸς συλλογισμὸς οἰχ άπλῶς ἐστι συλλογισμὸς ἀλλὰ πρός τινα, ἦγουν τὸν ἀγνοοῦντα τὰς δυνάμεις τῶν λέξεων καὶ πρὸς τὸν συγχωροῦντα τὸ μὴ ἀπλῶς λεγόμενον ὡς άπλῶς λέγεσθαι καὶ τὰ λοιπὰ πάντα.

1 ἄρα ν: ἔτι Ι: ἐπὶ a: om b 4 τοῦτον Ι: τοῦτο a ἐπιώρχη a¹: ἐπιόρχησεν a² 10 εἰσι a²Ι: ἦ a¹ 8 έπιορχήσειν Ι: έπιορχίζειν a 12 το το Ι: το μή του a 15 πολλάχις] velut p. 61,24 sq. 16 ante φαινόμενοι add. λεγόμενοι A 19 πάντα a 23 άληθώς **v** 26 τύγοι Α 27 post oia 18 πλείονας Α δόξει Α 28 γε AI: om. a 29 έπίσχει a: έπίσχη Al: add. 8' al: om. A fortasse έπισχήσει 30 post συλλογισμός prius add. δ A 31 frouv iteratum delevit A post ήγουν add. πρός A

δτι δὲ πρός τινά ἐστιν ὁ σοφιστιχὸς ἔλεγχος, χατασχευάζει ἀπὸ τοῦ μὴ δύνασθαι τὸν σοφιστὴν ποιῆσαι τὸν ἔλεγχον, ἐἀν μὴ λάβη παρὰ τοῦ ἀποχρινομένου τὸ ὁμώνυμον ὡς ἐν σημαῖνον. ὁμοίως καὶ ὁ παρὰ τὴν ὁμοιοσχημοσύνην συλλογισμός, ἐἀν μὴ λάβη παρὰ τοῦ ἀποκρινομένου

5 τὸ σημαίνειν τὸ ἐρωτώμενον πρᾶγμα μόνον τόδε τι, | ἤτοι τὸ ἐνεργη- ſ.25ν τιχὸν ῥῆμα ἐνεργείας μόνης δηλωτιχόν, οὐδ' οὕτος ἀπατήσει. εἰ μὲν οὖν μὴ λάβῃ ὁ σοφιστής, οὕτε ἀπλῶς συλλογισμὸν ποιεῖ οὕτε πρὸς τὸν ἐρωτώμενον. ἐὰν δὲ λάβῃ τὸ ὁμώνυμον ὡς μὴ ὁμώνυμον, πρὸς μὲν τὸν ἐρωτώμενον πεποίηχε τὸν ἔλεγχον, ἀληθῶς δὲ χαὶ χυρίως ἔλεγχον 10 οὐ πεποίηχε, διότι οὐχ ἕν εἴληφε, τουτέστι μὴ ὁμώνυμον, ἀλλὰ φαινό-μενον, χαὶ παρὰ ἀνεπιστήμονος ἀχροατοῦ. ὥστε οὐχ άπλῶς ἐστιν ἑλεγχος ὁ σοφιστιχὸς ἔλεγχος ἀλλὰ πρός τινα.

p. 170=20 Παρά πόσα δὲ ἐλέγχονται οἱ ἐλεγχόμενοι.

Παρ' όσα μέν, φησί, φαινομένως ελέγγεσθαί τινες δοχοῦσιν, εἴρηται, 15 και ωρίσθησαν οί φαινόμενοι έλεγχοι, και δέκα και τρεϊς είσιν οί πάντες. ών πάντων η ένίων παραλαμβανομένων ό παραλογισμός χαὶ ό φαινόμενος έλεγγος γίνεται. παρ' δσα δὲ ἀληθῶς ἐλέγγονται οἱ ἐλεγγόμενοι, ούδεις αριθμησαι η παραδούναι δύναται ούδε είς αριθμόν τινα θείναι ώρισμένον τούς τρόπους δι' ών έλέγγονται οί αληθώς έλεγγόμενοι. όσαι 20 γαρ αποδείξεις, τοσοῦτοι δύνανται χαὶ ἐλεγγοι γίνεσθαι πρὸς τοὺς μἡ τιθεμένους το συναγθέν έχ τῶν δοθέντων συμπέρασμα λαβοῦσι τὴν ἀντίφασιν. ού δει ούν, φησί, πειρασθαι λαμβάνειν δι' ζσων και οζων τούς άληθεις έλέγχους ποιοῦσιν οἱ αληθινῶς ἐλέγχοντες, εἰ μή τις εἴη τὰς ἐπιστήμας πάσας είδως καί έν πάσαις έχων το ακρότατον. εί γαρ μή τοιοῦτός έστι, 25 πῶς αν δυνηθείη αληθῶς απελέγγειν τον ἐν τινι ἐπιστήμη σφαλλόμενον; τοῦτο δέ, τὸ πάσας εἰδέναι, οὐ μιᾶς ἐστι τέχνης xal ἀδύνατον· ἄπειρα γάρ τὰ άληθῶς δειχνύμενα· ἄπειροι άρα χαὶ οἱ ἀληθεῖς ἐλεγγοι. év dè τῷ ἄπειροι γὰρ ἴσως αί ἐπιστῆμαι τὸ ἴσως εἶπε χατὰ τὴν έαυτοῦ δόξαν· ἀιδίου γὰρ ὄντος χατ' αὐτὸν τοῦ χόσμου, ὡς ἐν τῷ Περὶ οὐρανοῦ 30 αὐτῷ δέδειχται, ἐπ' ἄπειρον χαὶ αί ἐπιστῆμαι αὐξηθήσονται. οὐ δεῖ μὲν ούν ζητείν χατά πόσους τρόπου; οί αληθείς έλεγχοι γίνονται. δτι δε δλως είσιν αληθεις έλεγγοι ωσπερ και φαινόμενοι, δηλον. δσα γάρ, φησίν, έστιν αποδείξαι τη χαλουμένη έπ' εύθείας δείζει, έστι χαὶ δι' αὐτῆς χαὶ διά τῆς ἀδυνάτου δείξεως ταῦτα συστῆσαι χαὶ ἐλέγξαι τὸν μὴ συγχωροῦντα 35 τὸ συνηγμένον ἐχ τῶν τεθέντων ἀλλὰ τὸ ἐναντίον τιθέντα τῷ ἀληθεῖ.

3 on walver a 4 παρά Al: om. a 5 post πραγμα add. τό a τόδε τι μόνον Α 6 οὐδ'ΑΙ: οὐγ a οὖν ΑΙ: οm. a ήτοι ΑΙ: ήγουν a 13 έλεγχόμενοι om. I 19 όσα a¹ 20 τοιοῦτοι Α 15 eloiv a21: 7 a δύναται a ylveodar aI: delxvuofan A 24 post yap add. xal a 26 τὸ om. a¹ ούδεμιας Arist. v έστι Ι: om. a 29 τῷ al: τοις Αν έν τῷ Περὶ οὐρανοῦ] Ι 10-11 1 30 αὐτῷ om. A al.om. a µèv om. A 34 douvátou iteratum a 35 άληθη a

76 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 9 p. 170-20. 30. 34]

δ δὲ τοῦτον ἐλέγχων xal ἀποδειχνὺς ψευδόμενον συλλογισμὸς ἀληθής ἐσπν ἐλεγχος. ὥστε τὸν μέλλοντα ἀληθῶς ἐλέγχειν δεῖ πάντων ἐπιστήμονα τυγχάνειν· τοιοῦτος γὰρ ῶν ῥαδίως ἀν ἐλέγξη τὸν μὴ συγχωροῦντα τὴν θέσιν ἢ τὸ συμπέρασμα λαβῶν τὴν ἀντίφασιν. εἰπῶν δὲ ὅτι δεήσει
5 πάντων ἐπιστήμονα εἶναι, ἐπήγαγεν οἱ μὲν γὰρ ἐσονται παρὰ τὰς ἐν γεωμετρία ἀρχάς, ὥστε γεωμετρίαν δεῖ τὸν μέλλοντα ἐλέγχειν τοὺς παρὰ τὰς ἀρχάς τῆς γεωμετρίας συλλογιζομένους καὶ ἰατρικὸν τοὺς παρὰ τὰς τῆς ἰατρικῆς καὶ μουσικὸν ὡσαύτως τοὺς παρὰ ⟨τὰς⟩ τῆς μουσικὸν ὡσαύτως τοὺς παρὰ ⟨τὰς⟩ τῆς μουσικὸν ὡσαύτως τοὺς παρὰ ⟨τὰς⟩ τῆς μουσικὸν ὡσαύτως τοὺς παρὰ ἀληθῶς ἀληθής ἐσονται.

p. 170=30 'Αλλά μήν χαι οί ψευδεῖς έλεγχοι όμοίως έν ἀπείροις.

Απειροι μέν είσι, φησίν, οί αληθεϊς έλεγχοι, άπειροι δὲ καὶ οἱ ψευδεῖς. ψευδεῖς δὲ ἐλέγχους οὐ τοὺς σοφιστιχούς φησιν ἐνταῦθα ἀλλὰ τοὺς δοχοῦντας μὲν εἶναι ἀπὸ τῶν οἰχείων ἀρχῶν τῆς ἐπιστήμης, περὶ ἤς τὸν 15 λόγον ποιοῦνται, μὴ ὄντας δέ. ὥστε ἐπειδὴ ἀπειροι οἱ ἀληθεῖς εἰσιν ἕλεγχοι, ἀπειροι ἀν εἶεν καὶ οἱ ψευδεῖς. καὶ τὰ μὲν λεγόμενα δῆλα. ἡ δὲ λέξις ἡ οἶον κατὰ γεωμετρίαν ὁ γεωμετριχὸς ἐλλιπῶς εἰρηται. εἰη δ' ἀν τὸ πλῆρες τοιοῦτον· ὁ γεωμετριχὸς ψευδὴς ἔλεγχος κατὰ γεωμετρίαν ἐστιν ὁ παρὰ τὰς ἀρχὰς τῆς γεωμετρίας γινόμενος, ὁποῖος ἦν ὁ τοῦ Βρό-20 σωνος τετραγωνισμός. οἱ μόνον δὲ τοὺς μὴ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ὡρμημένους τῆς ἐπιστήμης, ὑφ' ῆν ἐστι τὸ πρόβλημα, δοχοῦντας δὲ εἶναι ψευδεῖς ἐλέγχους φησὶν ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐχ τῶν οἰχείων μὲν τῆς ἐπιστήμης ἀρχῶν κατά τι δὲ παραλογιζομένους, οἶά εἰσι τὰ τοῦ Εὐχλείδου | ψευδογραφή- f. 26r ματα.

25 p. 170=34 Δηλον ούν ότι οὐ πάντων τῶν ἐλέγχων.

Είπών δτι άπειροί είσιν οί ἀληθεϊς έλεγχοι καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστήμαις δυνάμενοι γίνεσθαι, ὁμοίως δὲ ἀπειροι καὶ οί ἐναντίοι τούτοις ψευδεῖς συλλογισμοί (κατὰ πᾶσαν γὰρ τέχνην ἐγχωρεῖ γίνεσθαι καὶ τούτους), φησὶν δτι τὸ παραδοῦναι ἐλέγχους καθολικοὺς πάντων τῶν ψευδῶν συλλο 30 γισμῶν οὐ τῆς παρούσης ἐστὶ σκέψεως. νῦν γάρ, φησίν, οὐ ληπτέον τόπους καὶ ἀρχὰς πάντων τῶν ἀληθῶν ἐλέγχων ἀλλὰ τῶν παρὰ τὴν διαλεκτικήν. τοῦτο δέ ἐστιν, ἤτοι τὸ τοῦτο ποιῆσαι, οἰκειόν ἐστι

¹ συλλογισμός scripsi: συλλογισμόν al 2 ἐπιστήμονα Ι: ἐπιστήμης a 8 tàs prius τάς alt. addidi 9 μέλλει Ι: μέλλοι a a⁹: om. al 11 όμοίως έν άπεφοις 12 μέν om. A • om. I 13 ένταῦθα φησίν Α 17 έλλείπως a 18 tò ài πληρες, omisso είη αν, Α 19 ἔστι δὲ ὁ Α τάς γεωμετριχάς Α 23 post τά add. παρά a² 26 καί om. A 27 post δέ add. καί a ol AI: om. a 28 γενέσθαι Α 29 δτι περί το δούναι a 32 & om. A htol AI: hyouv a

τη διαλεκτική και τοις έν έκείνη παραδιδομένοις τόποις. και προστίθησιν έφεξής την αίτίαν τοῦ την διαλεκτικήν δύναμιν [έν] πᾶσιν ἐπιγειρεῖν λέγων ούτοι γάρ χοινοί πρός απασαν τέχνην χαί δύναμιν. έν άπάση γάρ τέγνη δύναται ό διαλεκτικός συλλογίζεσθαι έκ κοινῶν καὶ ἐνδόξων. ἀλλὰ 5 καὶ τὸν ἐλέγγοντά τινα κατά τινα ἐπιστήμην, είτε ἀληθῶς ἐλέγχει είτε φαινομένως, ού παντός έστι διαγνώναι άλλά τοῦ ἐπιστήμονος μόνου. ό τοιοῦτος γὰρ δυνήσεται γνῶναι εί ἐχ τῶν οἰχείων τῇ ἐπιστήμῃ λημμάτων ό έλέγχων έλέγχει. τον δε έλέγχοντα από τινων χοινών χαι ένδόξων διαγνώσεται ό διαλεκτικός. και δπως προστίθησι δυνάμει λέγων ώς ήδη 10 φθάσαντες παραδεδώχαμεν έν τοῖς Τοπιχοῖς, ἐξ ῶν ἄν τις περί παντὸς τοῦ προτεθέντος συλλογίσαιτο'. ἐχ τούτων οὖν τις ὁρμώμενος δύναται χαι έλέγγειν. 8 τε γαρ διαλεχτιχός αντίφασιν πειραται συλλογίζεσθαι. τό δ' αύτὸ τοῦτο καὶ ὁ ἔλεγγος. πλὴν ποτὲ μὲν δι' ἑνὸς συλλογισμοῦ τὴν άντίφασιν συμπεραίνει, ποτέ δὲ διὰ δύο. περί δὲ τοῦ πότε μέν ἐν ένί, 15 πότε δε έν δυσίν, είρηχεν έν τῷ περί τοῦ έξ ἀντιχειμένων συλλογίζεσθαι, δτι εί μέν έν ένὶ βουλόμεθα συλλογίσασθαι την αντίφασιν, γρη ταύτην χαί έν μια των προτάσεων λαβείν, οίον δτι ή ίατριχή έπιστήμη, πάσα έπιστήμη ύπόληψις και ούχ ύπόληψις, ή ιατρική άρα ύπόληψις και ούχ ύπόληψις. άλλ' έπειδη ώς φανερόν τοῦτο οὐχ ἀν τις συγχωρήσειε πώποτε, 20 χρή έν δυσί πειρασθαι συνάγειν την αντίφασιν χαί δειχνύναι την ίατριχην ποτε μεν ύπόληψιν ποτε δε μη τοῦτο διηρημένως και εν δυσί συλλογισμοῖς. ἐροῦμεν δὲ περὶ τούτου xaì ἐν τοῖς ἑξῆς τὰς λύσεις τῶν σοφισμάτων χατασχεπτόμενοι.

Έχομεν άρα παρ' δσα πάντες είσιν οί ψευδεῖς ἐλεγχοι, ἤτοι 25 οἱ σοφιστιχοί. εἰ δὲ γινώσχομεν ὅπως γίνονται χαὶ διὰ ποίας αἰτίας, εὐδηλον ὡς χαὶ τὰς λύσεις τούτων ἔχομεν· ಔ γὰρ ἐνιστάμενοι προφέρομεν τοῖς συλλογιζομένοις παρ' ὁμωνυμίαν ἢ ἀμφιβολίαν ἢ χατά τινα τῶν λοιπῶν τρόπων, ταῦτα ἂν εἶεν χαὶ λύσεις αὐτῶν. ὅταν γὰρ ὁ σοφιστὴς ἐλέγχῃ τὸν λέγοντα τὸν χύνα μὴ ὑλαχτεῖν, ὡς ὑλαχτοῦντος δηλονότι τοῦ 30 χερσαίου, αὐτοὶ ἐνιστάμενοι ὡς περὶ ἄλλου τὴν ἀπόχρισιν δόντες εἶημεν ἂν ἐχ ταύτης τῆς ἐνστάσεως λύοντες χαὶ τὸν φαινόμενον ἔλεγχοι, ἐπειδὴ δέ, φησίν, ἔχομεν παρ' ὁπόσα γίνονται οἱ σοφιστιχοὶ ἐλεγχοι, ἔχομεν ἄρα χαὶ παρ' ὁπόσα γίνονται οἱ φαινόμενοι. τοῦτο δὲ χαὶ ἐν τοῖς ἄνωθεν

¹ της διαλεκτικής Α παραδιδομένοις ΑΙ: παραδεδομένοις a τρόποις Α 2 év ut e vs. 3 illatum delevi 3 άπάση ΑΙ: πάση a 5 xai AI: om. a έλέγχοντα 6πάντως a. 7 δ AI: om. a. τοιούτο Ι AI: ELEYYOV a 9 δπερ a¹ 11 συλλογίζαιτο (sic) a 14 ev om. a 15 elonxev] Anal. Pr. II 15 p. 64 17 sq. post τοῦ delevit πῆ Ι 16 ἐν aA: om. I παρà I βουλόμενος Α 17 λαμ-18. 19 υπόληψιν ubique I 19 συγχωρήσειε a²A: συγχωρήση a¹I βάνειν Α 21 υπόληψις a1 24 ήτοι Ι: ήγουν a 25 ol a: ή Ι 27 χατά την όμωνυμίαν ή την Α 28 dv om. A 30 αύτοι a: αύτός ΑΙ ένιστάμενοι α: ένιστάμενος Ι: ένίσταται Α ພ໌ com. A post άλλου add. χυνός λέγων A 30. 31 dontes -δεγχον al: δούναι, είη αν ή τοιαύτη ένστασις λύσις του φαινομένου έλέγχου A 32 mapà mósa a1

78 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 9. 10 p. 170+34. b12]

εἰρημένοις εἶπε. φαινομένους δὲ λέγει ἐλέγχους οὐχὶ τοὺς τυχοῦσι δοχοῦντας xal ἰδιώταις (οἱ γὰρ μὴ εἰδότες ἐξ οἱωνδήποτε ἀπατηθήσονται, ὥστε xal ἀπειρα ἐσονται τὰ τοὺς τοιούτους ἀπατῶντα), ἀλλὰ τοὺς [φαινομένους ἐλέγχους λέγω] τοῖς εἰδόσι xal ἐπιστήμοσιν. ἀλλὰ xal ὁ διαλεκτικὸς 5 μόνος, φησί, δύναται γνῶναι παρ' ὅσα διὰ τῶν χοινῶν γίνεται ἀληθὴς ἔλεγχος ἢ φαινόμενος. τίς δὲ ὁ ἀληθὴς ἔλεγχος xal τίς ὁ φαινόμενος xal τίς ὁ διαλεκτικὸς xal ὁ φαινόμενος διαλεκτικός, ἐπὶ δὲ τούτοις xal ὁ πειραστικός, εἰρηται πολλάκις, xal περιττὸν αὖθις λέγειν περὶ αὐτῶν.

p. 170612 Ούχ έστι δε διαφορά των λόγων ην λέγουσί τινες.

Διελών τούς τρόπους, χαθ' ούς οί παραλογισμοί γίνονται, είς δύο τούς 10 ανωτάτω | xal τους μέν αύτῶν παρά την λέξιν φήσας είναι τους δὲ ἔξω f. 26τ τῆς λέξεως, νῦν εὐθύνει τοὺς μὴ οῦτως λέγοντας ἀνάγοντας δὲ πάντα τὰ σοφίσματα είς τοὺς πρός τοὕνομα λόγους καὶ εἰς τοὺς παρὰ τὴν διάνοιαν· τό γάρ πρός την διάνοιαν άντι τοῦ 'παρά την διάνοιαν' είληπται, 15 και δηλον αύτος τοῦτο ποιεί διὰ τοῦ μετ' όλίγον ἐπαγθέντος τοῦ τί γάρ έστι τὸ μὴ πρὸς τὴν διάνοιαν. ἀνατρέπων (οῦν) τοὺς μὴ ούτωσὶ διαιροῦντας πάντας τοὺς παραλογισμούς, ὡς αὐτὸς ἐδίδαξεν, ἀλλὰ λέγοντας, δτι οί μέν είσι πρός τούνομα οί δὲ παρὰ τὴν διάνοιαν, λέγει xal δείχνυσι μή άλλους είναι χαὶ άλλους άλλὰ τοὺς αὐτούς. οἶ τε γὰρ παρὰ 20 την διάνοιαν πρός τούνομα, χαὶ οἱ πρὸς τοὕνομα παρὰ την διάνοιαν, ὥστε ού δύο τρόποι είσιν άλλ' είς. το γάρ μή προς την διάνοιαν διειλέχθαι τί, φησίν, άλλο ἐστὶν ἢ ὅταν μὴ χρῆται ὁ ἐρωτῶν τῷ ὀνόματι, ἐφ' ώ ολόμενος έρωτασθαι ό έρωτώμενος έδωχε την απόχρισιν; τοῦτο γάρ έστι τὸ τῆς λέξεως κατάλληλον. εἰ γάρ τις ἐρωτηθῆ 'ἀρά γε ὁ κύων ὑλα-25 χτεῖ;', ὁ δὲ τὸν χερσαῖον οἰόμενος ἐρωτᾶσθαι δοίη ύλαχτεῖν, ὁ δὲ ἐρωτῶν το χύων όνομα έπι τον ίχθυν μεταφέρων λέγει άλλα μην ό ίχθος χύων ῶν οὐχ ὑλακτεῖ', οὐ πρὸς τὴν διάνοιαν τοῦ ἀποκρινομένου τῷ ὀνόματι χέχρηται· τὸ δὲ τοιοῦτον σόφισμα χαὶ πρὸς τοὕνομά ἐστιν. ὥστε ὥσπερ ού πρός την διάνοιάν έστι συλλογιζόμενος ό μη χρώμενος τῷ χύων όνό-30 ματι πρός τον χερσαίον, δν και διανοούμενος ό αποκρινόμενος ύλακτείν έφησεν, οῦτως ἐμπαλιν πρὸς τὴν διάνοιάν ἐστι συλλογιζόμενος, ὅταν χρῆται τω δνόματι κατά τοῦ πράγματος, δ διανοούμενος κατέφησεν ό έρωτη-

¹ elne] c. 8 p. 169b18-20 λέγει α: λέγω Ι 3. 4 φαινομένους — λέγω delevi 11 τούς μέν - Εξω al: είπων τα σοφίσματα γίνεσθαι η παρά την λέξιν η έκτος A 12.13 νῦν δείχνυσι καὶ εὐθύνει μὴ καλῶς λέγοντας τοὺς ἀνάγοντας ταῦτα εἰς Α 13 παρά I: $\pi \epsilon \rho i$ ut solet a: $\pi \rho \delta \varsigma A$ 14-16 τὸ γάρ - διάνοιαν al: τὸ πρὸς δὲ ἀντὶ τῆς παρὰ ληπτέον. ήγουν παρά το όνομα και παρά την διάνοιαν. το δε παρά το όνομα και την διάνοιαν ταυτά έστι χαὶ οὐχ ἕτερα· ὅθεν χαὶ Α 14 to5 I: om. a 15 αύτὸς ν: αὐτὸ al 18 παρά Α: περί α: πρός Ι 16 ouv addidi ούτω a 21 post eisiv add. eis ob; άνηγον τὰ σοφίσματα Α 24 χύω Ι 26 post ίγθυν expunxit χαταφεύγει Ι λέγει ίχθύς οπ. Α om. A 27 ŵv om. A τοῦ ἐρωτωμένου Α 32 TO a': TÒ a'I

θείς (δ καὶ αὐτὸς ἐδήλωσε διὰ τοῦ τὸ δὲ πρὸς τὴν διάνοιαν, δταν ἐφ' ῷ δέδωκε διανοηθείς. διανοηθέντα δὲ λέγει τὸν ἀποχρινόμενον). εἰ γὰρ μὴ πρὸς τὴν διάνοιάν ἐστι τὸ μὴ χρῆσθαι ἐφ' ῷ δέδωκε, τὸ χρῆσθαι ἐφ' ῷ δέδωκε πρὸς τὴν διάνοιαν εἶη ἄν. εἰ δὲ ταῦτα ἀληθῆ, 5 ἄτοπον τὸ ὑπολαμβάνειν ἄλλους μὲν εἶναι πρὸς τοὖνομα λόγους, ἑτέρους δὲ παρὰ τὴν διάνοιαν. ὅπου γὰρ τὸ κατὰ διάνοιαν, ἐκεῖ καὶ τὸ κατ' ὄνομα, καὶ τὸ ἀνάπαλιν καὶ ὅπου τὸ παρὰ τοὖνομα, ἐκεῖ καὶ τὸ παρὰ τὴν διάνοιαν.

p. 170b20 Εί δή τις πλείω σημαίνοντος τοῦ ἀνόματος.

Είπών και συστήσας ταύτον είναι το πρός τούνομα και μη πρός την 10 διάνοιαν διαλέγεσθαι επάγει. δταν μεν γαρ πλείω σημαίνοντος τοῦ δνόματος οίοιτο χαί δ έρωτῶν χαί ό έρωτώμενος μη πλείω σημαίνειν, ούτος χαὶ πρός τούνομα χαὶ πρός τὴν διάνοιαν διείλεκται τοῦ ἀποκρινομένου (ἐρωτώμενον γὰρ τὸν ἀποκρινόμενον εἴρηκεν, 15 ώσπερ και τό ή πρός την διάνοιαν αντί τοῦ 'και πρός την διάνοιαν'). έπει γαρ έφ' ψ έδωχεν ό αποχρινόμενος, πρός τοῦτο χαι ό έρωτῶν έγρήσατο τῷ δνόματι, ἀμφοτέρων οἰομένων χαθ' ένδς χαὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος λέγεσθαι τοῦ ὀνόματος δῆλον ὅτι xal πρός τὴν διάνοιαν xal πρός τούνομα διείλεχται. ύπόθου γάρ τον Παρμενίδην εν ήγούμενον σημαίνειν το 20 δν χαι το έν, όμοίως δ' έχειν τούτω χαι τον αύτοῦ ζηλωτην Ζήνωνα· ό ούν Παρμενίδης έρωτῶν τὸν Ζήνωνα, εί εν τὸ ὄν, τούτου χαταφήσαντος χαὶ ὁμολογήσαντος οὐχ ẩν ἐπ' ἄλλου τινὸς ἐχεῖνος μεταγάγοι, ἀλλὰ χαί πρός τούνομα χαί πρός την διάνοιαν τοῦ ἀποχρινομένου ἔσται διειλεγμένος. εί δέ γε ό αποχρινόμενος οίεται πολλά σημαίνειν, ή χαί ό 25 έρωτῶν, και ό μέν πρός άλλο δέδωκεν, ό δὲ πρὸς άλλο κέχρηται τῷ δνόματι, ώς ἐπὶ τοῦ χυνὸς ἀνωθεν εἴρηται, δῆλον ὡς οὐ πρὸς τὴν διάνοιαν άλλὰ πρός τούνομα (τοῦτο γάρ λείπει) διείλεχται· τό γάρ πλήρες τοιοῦτόν ἐστι· δήλον ὅτι οὐ πρός τὴν διάνοιαν ἀλλὰ πρός τούνομα διείλεχται. τοῦτο εἰπών ἐπιφέρει τὸ γὰρ πρὸς τοὐνομα χαὶ 30 μή πρός την διάνοιαν διειλέχθαι πρώτον μέν περί τούς τοιούτους έστι λόγους, δυνάμει τάδε λέγων, ώς ψεῦδός ἐστι τὸ λέγειν δτι πάντες οί παραλογισμοί είς τὸ | πρὸς τοῦνομα xai παρὰ τὴν διάνοιαν f. 27" άνάγονται· πρώτον μέν γάρ περί τους τοιούτους έστι λόγους δσοι πλείω σημαίνουσιν. ούτοι δ' αν είεν οι όμώνυμοι χαι αμφί-35 βολοι, οί δ' άλλοι οὐχί· εἶτα περὶ ὑντινοῦν ἐστι, λέγων ὑντινοῦν τὸν έρωτῶντα καὶ ἀποκρινόμενον· ἐνδέχεται γὰρ τοῦ λόγου ἢ τῆς λέξεως μὴ

10 μη al: το A 12 post μή expunxit πρός Ι 16 & alt. om. a¹ 17 20 19 δπόθεσις a1 post on malver add. and A (ante dv.) a¹ 21 post ov add. fori a: om. AI 22 μεταγάγοι ΑΙ: μετάγοι a 23 Egrai AI: Egri a 31 λόγους a2AI: δ λόγος a1 26 είρηται] p. 78, 24 sq. 33 μέν γάρ om. A 34 2000 - on maiver A 35 όντινοῦν utrobique a Arist.: ότινοῦν Ι: όντιναοῦν Α (C u T)

80 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 10 p. 170 b 20. 35]

πλείω σημαίνοντος τον έρωτῶντα η τον ἀποχρινόμενον οἶεσθαι πλείω σημαίνειν, και έσται τότε ούκ έν τω λόγω το παρά την διάνοιαν και πρός τούνομα άλλ' έν τῷ τὸν ἀποχρινόμενον ἔγειν πως πρός τὰ δεδομένα. ότι δε το περί όντινοῦν τοῦτο σημαίνει, δῆλον έχ τοῦ 5 ἐπαγομένου· φησί γάρ ού γάρ ἐν τῷ λόγψ ἐστί τὸ παρά τὴν διάνοιαν είναι άλλ' έν τῷ άμαθῶς ἔχειν τὸν ἀποχρινόμενον πρός τὰ ήρωτημένα και τα μοναχῶς λεγόμενα όμώνυμα νομίζειν. εί δη καί, ώς είρηται, οί πρός τούνομα παρά την διάνοιάν είσιν, ένδέγεται πάντας τούς παραλογισμούς, χαὶ τοὺς ἐχ τῶν λόγων χαὶ ὀνομάτων τῶν πλείω σημαι-10 νόντων όντας χαί τους έχ τῶν ἀποχρινομένων χαι ἐρωτώντων τῶν ἐγόντων πως πρός τὰ δεδομένα χαὶ άπλῶς τοὺς τρισχαίδεχα τρόπους πάντας, πρός τούνομα λέγειν. εί γαρ είς δύο ταῦτα πάντες ανάγονται, ώς αὐτοῖς άρέσχει, τόν τε πρός τούνομα χαὶ τὸν παρὰ τὴν διάνοιαν, οῦτοι δὲ μηδέν, ώς δέδειχται, διαφέρουσιν άλλήλων άλλ' είσιν οι αύτοι, δηλον δτι ένδέγεται 15 πάντας πρός τούνομα λέγειν· τούτου γάρ έστι δηλωτιχόν τὸ εἶτα πρός τούνομα ένδέχεται πάντας αύτους είναι. εί δὲ εύρεθῶσί τινες, ώς δειχθήσεται, μή όντες πρός τούνομα, ούτοι ούδὲ πρός την διάνοιαν ἔσονται, καὶ ἔσονταί τινες παραλογισμοὶ τῆς παρούσης ἔξω πίπτοντες μεθόδου. τὸ γὰρ ἘΣωχράτης χάθηται, ὁ χαθήμενος δύναται βαδίζειν, ὁ Σωχράτης 20 άρα βαδίζει' ούτε πρός τούνομα ούτε πρός την διάνοιάν έστιν. ούδεν γάρ των είλημμένων πολλαχώς λέγεται. είπων δε δτι ένταῦθα, ήγουν έν τη παρούση μεθόδω, τὸ πρὸς τοὕνομα λέγειν ταὐτόν ἐστὶ τῷ παρά την διάνοιαν, ἐπήγαγεν εί γάρ μη πάντες, ἔσονταί τινες ἕτεροι. έλλιπέστερον δε εξρηται· το γάρ πληρές έστιν εί γάρ μη πάντες προς 25 τούνομά είσιν, έσονταί τινες έτεροι'. δ δε λέγει δυνάμει, τοιοῦτόν ἐστιν. εί γάρ, ώς δέδειχται, πᾶν τὸ πρὸς τοὕνομα χαὶ παρὰ τὴν διάνοιάν ἐστιν, είπερ εύρεθωσί τινες μή πρός τούνομα όντες άλλά παρ' άλλο τι, ούχ αν είη χοινή τις ή διαίρεσις αύτῶν χαὶ χαθόλου, εἰς ην απαντα ἀνάγεσθαι βούλονται, άλλ' έλλιπής και διά τοῦτο ἀδόκιμος.

30 p. 170 b 35 'Αλλά μήν δσοι συλλογισμοί είσι παρά τὸ πλεοναγῶς.

Εἰπών ὅτι, εἶπερ εύρεθῶσί τινες μὴ πρός τούνομα λέγεσθαι δυνάμενοι, ἔξω πεσοῦνται τῆς διαιρέσεως, ἐπάγει ἀλλὰ μὴν ὅσοι συλλογισμοί εἰσι παρὰ τὸ πλεοναχῶς. ἐστι δὲ δ λέγει τοιοῦτον· εἶπερ φαμὲν συλλογίζεσθαι πρὸς τοῦνομα xαὶ τὸν λόγον, ἤτοι τὴν ἀμφιβολίαν, 35 ὅσοι περὶ τὰς ὅμωνυμίας xαὶ ἀμφιβολίας διατρίβουσιν, ἐν οἶς μή εἰσιν

² Eoto a1 1 σημαίνοντα Α 3 $\pi p \partial \varsigma$ alt. om. a¹ 4 post δè add. πρός a² όντινοῦν a: ότινοῦν I: όντιναοῦν A cf. ad p. 79,35 7 xaí alt. om. A 11 δεδόμενα (sic) τρεισχαίδεχα a 12 post el eras. 1 lit. A a, I pr. 13 TO TE A tòv alt. a: 21 είλημμένων ΑΙ: είρημένων a om. AI πολλαχώς aA: πολλαχοῦ Ι 22 Lévet a1 23 Egovtai iterat a 34 ήτοι ΑΙ: ήγουν a

όμώνυμα ή αμφίβολα τα λεγόμενα, ούτοι ούχ έσονται πρός τούνομα. έστι δέ τὸ τῆς λέξεως τοιοῦτον. δσοι συλλογισμοί εἰσι παρά τὸ πλεοναχῶς, τουτέστιν δσοι ούχ είσι τῶν πλεοναχῶς τισι χρωμένων, ἀλλ' ἐχτός είσι τούτων, ώς έπὶ τοῦ 'Σωχράτης χάθηται, ὁ χαθήμενος δύναται βαδίζειν,

- 5 ό Σωχράτης άρα βαδίζει', ούτοι ούχ έχ τῶν πλεοναγῶς ἀλλ' ἐχ τῶν παρὰ τὸ πλεοναχῶς, ὥστε οὐδὲ πρός τοὔνομα ἔσονται οὐδὲ πρός τὴν διάνοιαν. τὸ δὲ τούτων είσί τινες ού παρά τούνομα ταύτόν έστι τῷ 'τούτων είσί τινες οί μή πρός τούνομα όντες'. πῶς οῦν ἀναχθήσονται οῦτοι εἰς τοὺς παρὰ τὴν διάνοιαν; ού μόνον γάρ, φησίν, άτοπόν έστι το τους τρισχαίδεχα τρόπους
- 10 λέγειν πρός τούνομα, άλλ' ούδε αύτους τους παρά την λέξιν εξ είς τους παρά τούνομα ανάγειν χρεών. εί γοῦν χαὶ μὴ πάντες οί φαινόμενοι έλεγγοι είς τούς παρά τούνομα ανάγονται, αλλ' οδν είσι πινες παραλογισμοί έν οίς οὐ γίνεται ἡ ἀπάτη διὰ τὸ τὴν ἀπό χρισιν σφαλερὰν γενέσθαι, ἀλλὰ 1.27ν διά τὸ τὸν προταθέντα λόγον όμώνυμον είναι η άμφίβολον. εἰ γάρ τις,
- 15 εί τύχη, τοιαύτην προενέγχοι έρώτησιν ώς 'άρα γε ό χύων ύλαχτει ή ού;' · xal τοῦ ἀποχρινομένου οἰομένου μοναχῶς τὸν χύνα λέγεσθαι, οἶον, εἰ τύχη, τόν χερσαΐον, ό έρωτῶν ἐπὶ τοῦ ἀστρώου ἐπαγάγη τὸ συμπέρασμα, οὐ γέγονεν ή απάτη δια το κακώς έξενεχθηναι την απόκρισιν (καλώς γαρ δσον πρός την τοῦ ἀποχρινομένου διάνοιαν), ἀλλὰ διὰ τὸ τὸν ἐρωτηθέντα 20 λόγον έγειν το διττόν.
  - p. 171 1 Ολως τε άτοπον τό περί ελέγχου διαλέγεσθαι.

Δείξας τοὺς πρὸς τοὖνομα καὶ παρὰ τὴν διάνοιαν απαντα τὰ σοφίσματα ανάγοντας μή χαλώς διαιροῦντας μέμφεται τούτους χαὶ άλλως λέγων. δλως τε άτοπόν τι ποιοῦσιν οί ούτωσι διαιροῦντες τὰ σοφίσματα 25 περί έλέγχου διαλεγόμενοι μή πρότερον περί συλλογισμοῦ διαλαβόντες. ό γαρ έλεγχος συλλογισμός έστιν αντιφάσεως. έδει ούν ζητησαι τί ποτέ έστι συλλογισμός, χαὶ τούτου εύρεθέντος εύρεῖν τί ἐστιν ἐλεγγος, εύρόντας δε τί έστιν έλεγγος η τρισχαίδεχα λέγειν χαι αύτους των σοφισμάτων τρόπους, ωσπερ και ήμεις λέγομεν, η πάντας είς την τοῦ έλέγγου 30 ανάγειν άγνοιαν. ώστε έγρην πρότερον περί συλλογισμοῦ είπεῖν· ἔστι γὰρ ό σοφιστιχός έλεγγος φαινόμενος συλλογισμός άντιφάσεως. διό άν ή φαινόμενος έλεγχος (ούτω γάρ συντακτέον το χωρίον), τουτέστιν εί μέλλει φαινόμενος έλεγγος και σοφιστικός συλλογισμός γενήσεσθαι, δει το αίτιον τῆς ἀπάτης xal τοῦ ψεύδους ἢ ἐν τῷ συλλογισμῷ, τουτέστι τῷ συμπερά-35 σματι, είναι η έν τη αντιφάσει, τουτέστι τη χατ' αντίφασιν έρωτήσει

Digitized by Google

² της λέξεως ΑΙ: λεγόμενον a 7 où aAI (T, corr. Ac): oi Arist. 8 toùs a'I: 9 τρεισχαίδεχα a 10 et 12 eic roùc al : eic rò A 14 προταθέντα ν: τό a¹A προτεθέντα ΑΙ: προστεθέντα a 16 χαι om. Α τύχοι aA 18 xaxŵç 15 τύγοι Α 24 οι ούτωσι om. A 25 διαλεγόμενος Ι ΑΙ: χαλῶς a 23 allous a³ 34 et 35 τουτέστι aI: ήγουν A 34 ante ro alt. 34 χαι του ψεύδους om. A xat' dvtladd. ev a²A 35 είναι al: χεῖσθαι Α ante rŋ alt. add. ev A φασιν Ι: της αντιφάσεως a: τη χατά άντίφασιν προτεινομένη post έρωτήσει Α Comment. in Arist. II 3. [Alexander] in Sophisticos elenchos.

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 10 p. 171*1]

(προσχεῖσθαι γὰρ δεῖ ἐν τῆ ἐρωτήσει τὴν ἀντίφασιν· οἶον ἀρ' ἔστι σιγῶντα λέγειν ἢ οὕ;), ποτὲ δὲ ἐν ἀμφοῖν, xal ἐν τῷ ἀντιφάσει xal έν τῷ συμπεράσματι. ἐν μὲν οὖν τῇ ἀντιφάσει καὶ οὐκ ἐν τῷ συμπεράσματι τὸ τῆς ἀπάτης αἴτιόν ἐστιν ὡς ἐπὶ τοῦδε· ἀρ' ἔστι σιγῶντα λέγειν 5 η ού; ούδαμῶς· τί δέ, δταν ξύλα λέγης και λίθους και σιδήρια, ού σιγῶντα λέγεις; ναί· έστιν άρα ξύλα και λίθους και σιδήρια λέγειν, τουτέστιν έστιν άρα τὰ σιγῶντα λέγειν. τὸ μὲν οὖν σόφισμα τοιοῦτον. τὸ δὲ αἴτιον τῆς άπάτης ούχ έν τῷ συμπεράσματι (άληθές γάρ έστι· λέγομεν γάρ χαὶ ξύλα xal λίθους, απερ έστι σιγῶντα) άλλ' έν τῆ ἀντιφάσει, τῆ τῆς ἀντιφάσεώς 10 φημι έρωτήσει, ήτις είχε το διττόν. το γαρ 'άρ' έστι σιγώντα λέγειν;' δηλοϊ καὶ τὸν σιγῶντα καὶ τὰ σιγώμενα. ἢ οῦτως· ἀρ' ἔστι λέγοντα σιγάν; ού δητα· τί δέ, δταν σιγάς, ού πάντα σιγάς; ούχοῦν χαι τὰ λέγοντα σιγάς. έχ των πάντων γάρ είσιν. έστιν άρα λέγοντα σιγάν. ένταῦθα γάρ λέγοντα τα λεγόμενα έλαβεν ό έρωτῶν ό δὲ ἀποχρινόμενος ἐπὶ τοῦ λέγον-15 τος έδωχε. χαὶ οῦτος μὲν ὁ παραλογισμὸς ὡς χαὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ ἐν τῷ άντιφάσει έχει τὸ αἴτιον. ὁ δὲ ἀ μὴ ἔχει τις, δοίη ἀν ἐν ἀμφοῖν, xaì έν τῆ ἀντιφάσει καὶ ἐν τῷ συμπεράσματι. ὅπως δέ, δῆλον ἔσται καὶ τοῦτο θεμένοις το σόφισμα. έστι δε τοῦτο αρ' δ μή έχει τις, δοίη αν; οδοαμῶς· τί δέ, δ μὴ ἔχει τις ταχέως, δοίη ἄν ταχέως; ναί· δ ἄρα μὴ 20 έχει τις, δοίη αν. ένταῦθα καὶ έν τῆ ἀντιφάσει καὶ ἐν τῷ συμπεράσματί έστι τὸ αἴτιον τοῦ ψεύδους. xαὶ ἐν μὲν τῷ συμπεράσματι δῆλον. έδει γάρ μή συμπεράνασθαι 'δ άρα μή έχει τις, δοίη άν', άλλ' δτι δ μή έχει τις ταχέως, δοίη αν ταχέως. τοῦτο γὰρ ἦν ἀχόλουθον. ἀλλὰ μὴν χαὶ ἐν τῷ ἀντιφάσει ἐνορᾶται τὸ αἶτιον τοῦ ψεύδους. οῦτως γὰρ ἐχρῆν τις, δοίη άν;'. έν δὲ τῷ συμπεράσματι μόνφ ἔχων τὸ ψεῦδος παραλογισμός ούτος· ό δείνα χάθηται, ό χαθήμενος δύναται βαδίζειν, ό χαθήμενος άρα βαδίζει. ένταῦθα αί μὲν προτάσεις ἀληθεῖς, ἐν δὲ τῷ συμπεράσματι γέγονεν ή ἀπάτη. ἀλλὰ καὶ ὁ λέγων 'τὰ ἔπη κύκλος, ὁ κύκλος σχῆμα, 30 τα έπη σχημα' έν τῷ συμπεράσματι μόνω έχει το αίτιον, διότι δ 1.28 μέσος δρος ώς πλειόνων δηλωτιχός έν μέν ταις διαλεκτιχαις συνουσίαις λαμβάνεται, έν δε ταῖς ἐπιστημονιχαῖς οὐχέτι, ὡς χαὶ ἐν τῷ ᾿Αποδειχτικῷ έπεσημήνατο· έχεινα γάρ μόνα οίδε χαι λέγεσθαι συγχωρει ό γεωμέτρης χύχλους, δσοις ό τοῦ χύχλου ἐφαρμόζει ὁρισμός, οἰς δὲ μή, οὐχέτι. ὁ μὲν 35 οῦν φαινόμενος έλεγγος ἢ ἐν τῇ ἀντιφάσει ἢ ἐν τῷ συμπεράσματι ἢ

82

¹ δει γάρ την άντίφασιν όλην προσχείσθαι τη έρωτήσει. ωστε έρωταν ούτως. άρ' έστι Α 5 ξύλον λέγεις a λίθους λέγης zal ξύλα A Plato l. c. p. 27,22 sq., sed cf. vs. 6 5 et 6 sidfipia A Plato: sidnpa al 6 Estiv alt. I: om. aA 7 τὰ AI: om. a 11 post δηλοϊ add. δέ a 12 xai AI: om. a τό — τοιούτον om. A λεγόpost δηλοϊ add. δέ a 12 και Al: om. a 14 τοῦ a²I: om. a¹ 16 ἔχει aI (Cc T): ἔχοι Arist. μενα a¹ 13 τῶν om. A post dv add. xai a² 17 Eoraí I: éori a 22 et 23 Eyoi a 22 an dll' 8 apa? 26. 27 ψεῦδος παραλογισμός al: αίτιον τῆς ἀπάτης Α 8 alt. I: om. a 29 xat a'AI: om. a¹ 32 έν τη Άποδειχτική] Ι 11 p. 77=9 33 post µóva add. xal A 34 oux tri al: ou A

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 10 p. 171+1. 12. 17]

πολλάχις χαὶ ἐν ἀμφοῖν τὸ αἶτιον φέρει τοῦ ψεύδους. ὅστις δὲ μηδαμοῦ έχει ποιοῦν τὴν ἀπάτην, οὗτος ἀληθής ἐστι συλλογισμός· ἀληθῶν γὰρ ούσῶν τῶν προτάσεων ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸ συμπέρασμα ἔσται ἀληθές.

p. 171=12 'Αλλά δη δθεν ό λόγος ηλθεν.

5

Πάλιν έπι το προχείμενον έπανηλθε, και δείχνυσι μη έτερον είναι το πρός τούνομα και παρά την διάνοιαν συλλογίζεσθαι άλλ', ώς δέδεικται, ταύτόν. χαι φησίν έρωτῶν πότερον οί έν τοῖς μαθήμασι σοφιστιχοί λόγοι καὶ ἀπατητικοί, μαθήματα λέγων ἀριθμητικήν, γεωμετρίαν καὶ τὰ συγγενῆ ταύταις, πότερον οί ἐν τοῖς μαθήμασι πρὸς τὴν διάνοιάν εἰσι, 10 τουτέστι χατά (την) διάνοιάν είσι τοῦ ἐρωτωμένου; χαὶ ἐρωτήσας ἀποχρίνεται λέγων η ού, δηλών δια τούτου δτι ού χατα την έχείνου διάνοιαν, ώς ίσου όντος τοῦ η οὐ τῷ ἡ δηλονότι παρὰ την διάνοιάν είσι τοῦ ἀποχρινομένου'. εί γαρ ό αποχρινόμενος οἴεται πολλά σημαίνειν το τοῦ τριγώνου όνομα, τό τε σχαληνόν χαὶ τὸ ἰσοσχελές, χαὶ ἐρωτηθεὶς ʿάρα παντὸς 15 τριγώνου αί πρός τη βάσει γωνίαι ίσαι άλλήλαις είσιν;' έδωχεν, δτι ίσαι άλλήλαις ἐπὶ τοῦ ἰσοσχελοῦς, ὁ δὲ σοφιστὴς ἐλέγχει αὐτόν, ἄρα χατὰ την διάνοιαν διείλεχται ούτος τοῦ ἐρωτωμένου; χαὶ ἐπάγει την λύσιν λέγων η ού οι γάρ πρός την διάνοιαν διείλεκται τοῦ ἀποκρινομένου δ έρωτῶν, εἴπερ ὁ μὲν ἀποχρινόμενος, εἰ οῦτως ἔτυχε, τὸ σχῆμα ἢ τὸν 20 χύνα δέδωχεν έπι τοῦ χερσαίου η τοῦ ἐπιπέδου σχήματος, ἐχείνος δ' ἐπι τόν άστρῷον μετήνεγχεν η τὰ ἐπη. δηλον άρα ώς πρός τὸ ὄνομα διείλε**χται χαὶ οὐ πρὸς τὴν διάνοιαν τοῦ ἀποχρινομένου· ταὐτὸν ἀρα τὸ πρὸς** τούνομα καί παρά την διάνοιάν έστιν. Ιστέον δε ότι εφ' εκάστης τῶν αύτοῦ ἐρωτήσεων τὸ ἢ οὕ ὡς ἀπόχρισίς ἐστι xal οίονεὶ ἀπόφασις xal 25 απάρνησις αντί τοῦ 'φανερόν δτι οὐχ ἔστι πρός τὴν διάνοιαν'.

p. 171 = 17 'Ετι εί πολλά μέν σημαίνει τοὔνομα.

Έτι τὸ πρὸς τοὕνομα χαὶ παρὰ τὴν διάνοιαν ταὐτὸν εἶναι δείχνυσι, χαὶ φησίν εἰ πολλὰ σημαίνοντός τινος ὀνόματος μ ἡ νοεῖ τοῦτο οὕτως έχειν ό αποχρινόμενος αλλα μοναχῶς λέγεσθαι νομίζει, εἶτα ἐλέγχεται 30 παρά τοῦ σοφιστοῦ, πάντως οὐ κατὰ τὴν οἰκείαν διάνοιαν ἡλέγχθη. ταὐτὸν ούν άρα τὸ πρὸς τούνομα χαὶ παρὰ τὴν διάνοιαν. τὴν δὲ λέξιν τὴν ἔτι εί πολλά μέν σημαίνει τούνομα, ό δε μή νοει μηδ' οίεται,

1 xal om. a¹ φέρει τὸ αἶτιον Α 1. 2 δστις - απάτην aI: ό δε εν μηδετέρω, ήγουν μήτε έν τῶ συμπεράσματι μήτε έν τῆ έρωτήσει ἕχων τὸ αίτιον τῆς ἀπάτης Α 3 έσται ΑΙ: έστιν a 2 ποιούν Ι: ποιείν a έστι οm. Α 6 πapà scripsi 7 post μαθήμασι expunxit πρός την διανοίαν έστι (sic) τουτέστι cf. vs. 22. 23: πρός al 12 👌 alterum a⁹I: om. a¹ (cf. vs. 9. 10) 1 10 τὴν v: om.al 13 πολλούς a² 15 αλλήλαις a^2 : αλλήλοις a^1 17. 18 ούτος — διείλεχται om. a^1 21 dotpuov a cf. 26 µèv a Arist.: om. I p. 81,17: dortepa I τούνομα a 27 tò om. A $\pi \alpha \rho \lambda$ om. A

83

6* Digitized by Google

ł

πῶς οῦτος οὐ πρὸς τὴν διάνοιαν διείλεκται; τριχῶς ἔστιν ἐκλαβεῖν. καθ' ἕνα μὲν τρόπον οῦτως· εἰ τοῦ ὀνόματος διττοῦ ὄντος μὴ νοεῖ τοῦτο ὁ ἀποκρινόμενος, πῶς οῦτος ἠπάτηται, κατὰ διάνοιαν ἢ οὖ; καὶ πρὸς τοῦτο λύσις οὐ πρὸς τὴν διάνοιαν, ἦγουν οὐ κατὰ τὴν διάνοιαν. ἢ κατ' 5 ἐρώτησιν ἀναγνωστέον καὶ ὑπερβατῶς οῦτως· ἆρά γε οῦτος πρὸς τὴν διάνοιαν διείλεκται; καὶ οῦτως ἐπακτέον ὡς ἀρνητικόν τε καὶ ἀποφατικὸν τὸ οὖ· σύνηθες γὰρ αὐτῷ τοῦτο, ὡς καὶ ἐν τῆ Φυσικῆ ἀκροάσει εἶπεν ''ἀλλ' ἐπειδὴ περὶ φύσεως μὲν οὕ, φυσικὰς δὲ ἀπορίας συμβαίνει λέγειν αὐτοῖς''. ἢ οὖν οῦτω τὴν λέξιν ἀναγνωστέον, ἢ ἀποφατικῶς ὥδε· ἔτι 10 εἰ πολλὰ μὲν σημαίνει τοὕνομα, ὁ δὲ μὴ νοεῖ μηδὲ οἶεταί πως· καὶ στίξαντας ἐπαγαγεῖν οῦτος οὐ πρὸς τὴν διάνοιαν διείλεκται ὡς ἴσον τῷ 'πάντως ὁ τοιοῦτος δῆλός ἐστιν ὅτι οὐ πρὸς τὴν διάνοιαν διείλεκται ἀλλὰ παρὰ τὴν διάνοιαν'. ἀλλὰ μὴν τοῦτο καὶ πρὸς τοὖνομά ἐστι· ταὐτὸν ἄρα τὸ πρὸς τοὕνομα καὶ τὸ παρὰ τὴν διάνοιαν.

15 p. 171 · 18 "Η πῶς δεῖ ἐρωτᾶν, πλὴν διδόντα διαίρεσιν.

Άποδείξας δια τῶν εἰρημένων ταὐτὸν εἶναι τὸ πρὸς τὴν διάνοιαν χαὶ πρός τούνομα, έτι | δε χαι ότι ου πάντες οι ψευδείς συλλογισμοι χαι 1.28. έλεγγοι είς τὸ πρὸς τοὕνομα καὶ παρὰ τὴν διάνοιαν ἀνάγονται διὰ τὸ μὴ δυνατόν είναι τούς έξω της λέξεως άναγθήναι είς ταῦτα, νῦν ὡς τινὸς 20 είπόντος ώς δύνατόν έστι πάντας τοὺς ἐλέγγους ἀναγθη̈ναι εἰς ταῦτα, εἰ χατά διαίρεσιν ή έρώτησις γίνοιτο, φησίν ώς πῶς οὖν δεῖ έρωτᾶν; ἢ χαθ' ύμᾶς διὰ διαιρέσεως. εί γὰρ μη οῦτως αί ἐρωτήσεις προάγονται, ὥσπερ δή και έλέχθησαν, οΐον 'άρ' έστι σιγῶντα λέγειν; ἀρ' δ χύχλος σγῆμα;', πάντως χατά διαίρεσιν λοιπόν προαχθήσονται, δπερ έστι το πλην 25 διδόντα διαίρεσιν. είτα και την κατά διαίρεσιν έρώτησιν τίθησιν· οί γάρ λέγοντες ανάγεσθαι πάντας τους ελέγχους είς το πρός τουνομα χαί παρά την διάνοιαν ίσως αν είποιεν, δτι από τοῦ μη χατά διαίρεσιν τὰς έρωτήσεις γίνεσθαι συμβαίνει μηδέ τους έλέγγους είς τα είρημένα ανάγεσθαι. τίς δὲ ή χατὰ διαίρεσιν ἐρώτησις χαὶ πῶς εἰσαχθήσεται, σαφῶς 30 παριστῶν φησιν εἶτ' ἐρωτήσειέ τις εἰ ἔστι σιγῶντα λέγειν ἢ οὐ, η έστι μέν ώς ού, έστι δ' ώς ναί, τοιοῦτόν τι διά τούτων παριστῶν, ώς ό διαιρετιχῶς ἐρωτῶν οὐ προάγει τὴν ἐρώτησιν οῦτως, ὡς ἀρ' ἔστι σιγώντα λέγειν η ού, άλλα χατα τόνδε τον τρόπον · άρ' έστι σιγώντα

¹ ού πρός a Arist. cf. vs. 4: παρά AI 5 ante xal add. h a ύπερβατώς ΑΙ: ύπερβατιχώς a 7 xai om. A έν τη Φυσική ακροάσει] I 2 p. 185=18 9 άποφαντιχώς Α 11 στίξαντες αι 14 τò alterum om. A 15 διδόντα a¹I(C): διδόναι a² Arist. 16 ταύτην Α 17 ôż om. A 18 napà om. A 21 γίνοιτο ΑΙ: γένοιτο a ώς al: ὄτι Α 22 ὑμᾶς] ὑ ex ή, ut videtur, corr. A προσάγονται a 23 έλέγχθησαν a 25 the rate AI: rate the s1: the rate thy a2 29 έρώτησις om. Α 32 διαλεκτικώς a¹ 33 toy om. a1

λέγειν ή ούχ έστιν, άλλ' έστι μέν ώς έστιν, έστι δ' ώς ούχ έστι: τουτέστιν άρ' έστι λέγειν σιγῶντα, η άπλῶς μεν ό σιγῶν οὐ λέγει, τρόπον δέ τινα έστι λέγειν τον σιγῶντα, τρόπον δέ τινα ού; τουτέστι χατά τὶ μέν λέγει ό σιγῶν, κατὰ τὶ δ' οὕ; φησίν οὖν πρὸς τοῦτο ὁ ᾿Αριστοτέλης, ὡς καν κατὰ 5 διαίρεσιν ή έρώτησις γένηται, οί συναχθησόμενοι πάλιν λόγοι, είς & xai πρώην ανήγοντο, και πάλιν είς ταὐτα άναγθήσονται, είς τε τὸ πρὸς τοῦνομα χαί πρός την διάνοιαν, δπερ έδείχθη ταύτόν. εί γάρ έχ διαιρέσεως προβαίη ή ἐρώτησις καὶ ὁ μὲν ἀποχρινόμενος ἀποφήσει μὴ δυνατὸν είναι λέγειν τόν σιγῶντα, ό δ' ἐρωτῶν ἐπαγάγη συμπέρασμα ὡς δύναται λέγειν ὁ 10 σιγῶν, δῆλον ώς οὐ πρός τὴν διάνοιαν, τουτέστιν οὐ χατά τὴν διάνοιαν διειλέχθη τοῦ ἀποχρινομένου ὁ ἐρωτῶν ἀλλὰ πρὸς τὸ ὄνομα. οἶον ὁ ἐρωτων ούτως προήγαγε την έρωτησιν, ως άρ' έστι σιγώντα λέγειν η ούχ έστιν, άλλα τρόπον μέν τινα έστι, τρόπον δέ τινα ούχ έστιν; ό δε αποχρινόμενος το 'ούχ έστιν' έφησε. δηλός έστι δια τοῦ 'ούχ έστι' τοῦτο εἰπών, ώς 15 ούχ έστι λέγειν τον σιγώντα· το γαρ 'ούχ έστι' τοῦτο δηλοῖ, το 'ούχ ένδέχεται κατά τὶ μὲν λέγειν τὸν σιγῶντα κατὰ τὶ δὲ μή, ἀλλ' ἁπλῶς μη λέγειν'. αν ούν ό αποχρινόμενος ούτως είπη, τουτέστιν ούχ έστι λέγειν τον σιγῶντα', ό δ' ἐρωτῶν ὅτι ἔστι συλλογίσεται, φανερόν ἐστιν ώς άπ' άλλου μεν σιγώντος το λέγειν άπέφησεν ό άποχρινόμενος, χατ' άλλου 20 δε ό έρωτῶν συνεπέρανε. την (δε) λέξιν την άρ' ού πρός την διάνοιαν διείλεχται δέυτόνως άναγινώσχειν δεί χαι χατά άπόφασιν, άλλ' ούχι χατά έρώτησιν. Ιν' ούν συντόμως έροῦμεν, τοῦτό ἐστιν δ φησιν, ὡς εἰ xai κατά διαίρεσιν καθ' ύμας ή έρώτησις γίνοιτο, ήν δή και προλαβόντες ειρήχαμεν, χαὶ τῆς διαιρέσεως γενομένης ὁ μὲν ἀποχρινόμενος εἶπῃ μηδαμῶς 25 λέγειν τον σιγώντα, ήτοι οδό' δλως, ό δ' έρωτών συμπερανεί λέγειν αυτόν, άρ' οὐ κατὰ τὴν διάνοιαν τοῦ ἀποκρινομένου διείλεκται, ἵν' ἡ τὸ ' ἄρα' συμπερασματικόν. καίτοι ούτος ό λόγος, τουτέστιν ό παρά την διάνοιαν, καί παρά τὸ ὄνομά ἐστιν· οὖτε γάρ ή αὐτὴ διάνοια τοῦ ἐρωτῶντος καὶ τοῦ ἀποκρινομένου, ούτε πρός τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, πρὸς δ ή τοῦ ἀποχρινομένου ἀπόχρισις 30 γέγονε, πρὸς ἐχεῖνο χαὶ τὸ συμπέρασμα ἐξενήνεχται, χαν τὸ αὐτὸ ὄνομα ἦν. ώστε τὸ αὐτό ἐστι τό τε πρὸς τοῦνομα χαὶ πρὸς τὴν διάνοιαν. τὸ δὲ οὐχ άρα έστι γένος τι λόγων το πρός την διάνοιαν τοιοῦτόν ἐστιν, ΐνα xal τό πληρες τη λέξει προσθήσομεν. έπει απεδείχθη το αύτο είναι το πρός τούνομα και πρός την διάνοιαν, ούκ έστι λοιπόν το γένος των παρά την 35 διάνοιαν λόγων άλλο των παρά τούνομα άλλα ταυτό. όμοίως χαι το άλλ'

35 olavolav no jev anno lev napa loovopa anna laolo. Opoleo, xal lo an

Digitized by Google

85

⁵ γένηται aI: έστιν Α 2 ante civerra add. tov A 6 πρόην a'I 4 τούτους Α 8 h om. A άνήγοντο al: ανάγονται Α ταύτα a³ eite a1 7 γούν Α 17 είπη Ι: είποι a 19 σιγῶντα a¹ 20 de 11 fort. olov (el) ó 18 συλλογίζεται a prius om. a1 δè alt. v: om. al 23 γίνοιτο ΑΙ: γένοιτο a 24 post eing add. on I: om. aA 25 ήγουν a συμπεράνει (sic) Ι 26 τὴν Al: om. a post rou add. d' a 27 τουτέστιν om. A 30 éthveztai a' 32 post ti add. τών Α χαίοπ. Α 33 προσεπιθήσομεν Α τό τὸ αὐτὸ a 34 τὸ ὄνομα 35 τών AI: om. a ταυτόν Α χαί τὸ Α

86 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 10 p. 171=18. 28]

οί μέν πρός τούνομά είσι τοιοῦτον, ὅτι ἀλλ' οί μέν, ἤτοι τινὲς τῶν ψευδῶν συλλογισμῶν, πρός | τοὐνομα καὶ παρὰ τὴν διάνοιάν εἰσι, πλὴν f. 29° οὐ πάντες εἰς ταῦτα ἔχουσι τὴν ἀναγωγήν. τὸ δὲ καὶ τοιοῦτοι οὐ πάντες τοιοῦτόν ἐστιν, οὐχ ὅτι οὐ πάντες οἱ ἔλεγχοι τοιοῦτοι, ἤτοι εἰς 5 τὰ πολλάκις εἰρημένα ἀναγόμενοι, ἀλλ' οὐδ' οἱ φαινόμενοι ἔλεγχοι εἰς ταῦτα ἀνάγονται, τουτέστιν οὐ μόνον τοῦτό φημι, ὡς οὐχ ἀνάγονται πάντες άπλῶς οἱ ἐλεγχοι εἰς ταῦτα, ἀλλ' οὐδ' οἱ φαινόμενοι· τῶν γὰρ φαινομένων ἐλέγχων οἱ μὴ παρὰ τὴν λέξιν, τουτέστιν οἱ ἐκτὸς τῆς λέξεως, οἰον οἱ παρὰ τὸ συμβεβηκὸς καὶ οἱ λοιποὶ ἕξ, οὐχ εἰς τὴν διαίρεσιν ταύ-10 την ἀνάγονται. ὥστε ματαία ἡ εἰσαγομένων.

p. 171 · 28 Εί δέ τις άξιοι διαιρείν δτι λέγω δέ.

Είπων ώς ούχ έγχωρει τα σοφίσματα πάντα είς το πρός τούνσμα ανάγεσθαι χαί παρά την διάνοιαν, απαντήσας δε χαί πρός τους ίσως αντι-15 πεσόντας και φήσαντας δυνατόν είναι δια της διαιρέσεως ανάγεσθαι είς αύτα καί δείξας, δτι καν δώσομεν πάντα είς ταῦτα ανάγεσθαι, αλλ' οῦν πάλιν και ούτως οί παρά την διάνοιαν και οί προς τούνομα οί αυτοί είσι, νῦν εὐθύνει xaì τὸν ἀξιοῦντα λόγον xaτὰ διαίρεσιν ἐρωτᾶν. xaì πειρᾶται άνατρέπειν αύτον λέγων ώς εί τις ούτως άξιοι λέγων ούτω και έρωτων 'άρ' 20 έστι σιγῶντα λέγειν; έστι δὲ σιγῶντα δ τε μή λαλῶν ἀνθρωπος καὶ τὰ σιγώμενα' (τοῦτο γάρ δηλοῖ διά τοῦ τὰ μὲν ώδί, τὰ δ' ώδί· τὰ μὲν γάρ ούτως είσι σιγώντα ώς δύναμιν μέν έγοντα τοῦ λαλεῖν, νῦν δὲ σιγῶντα, τὰ δὲ οῦτως ὡς μὴ πεφυχότα λαλεῖν), εἶ τις οῦτως ἐρωτα, οὐ χαλῶς άξιοι, ότι χαίπερ της άξιώσεως άπρεπους ούσης έπι μέν των πολλαχώς 25 λεγομένων ίσως αν τις χατά διαίρεσιν έρωτήση, έπὶ δὲ τῶν μὴ πολλαγῶς πῶς ἐνδέγεται διαιρεῖν; δ γὰρ μὴ ο ἴεται πολλάχις αὐτὸς ὁ ἐρωτῶν ὁμώγυμον είναι άλλ' άγνοει, μάταιόν έστι διαιρείν αύτον τοῦτο, μᾶλλον δὲ άδύνατον. άλλως τε καί παρά την διαλεκτικήν μέθοδον την άξίωσιν ποιείται ό ούτως έρωτων διδασχόντων γάρ έστι το διαιρείν ποσαχώς 30 λέγεται τὸ πρᾶγμα, οἶον δξὺ φέρε εἰπεῖν λέγεται xaì ή φωνή xaì δ όγχος, χαὶ ὀξεῖα μὲν φωνή ἐστι τόδε, ὄγχος δὲ τόδε. τῶν διδασχόντων

¹ post τοιούτον add. έστιν A ήγουν a χαίτοι ούτοι a 3 ταυτά Α είρημένον a²: είρήχαμεν a¹ 4 τοιούτόν a⁹AI: τοιούτος a¹ ήγουν a 5 τὸ ឩ 7 post έλεγχοι add. οί διαλεκτικοί a 8 oi alterum AI: om. a 10. 11 ώς — συναγομένων postea add., ut videtur, A^1 9 & (post οίον) Α 14 παρά l: δè I: τè a διαίρεσιν a¹ ίσων a¹ 16 αὐτὰ v: αὐτὸ a: compend. Ι πρός a 17 πάντες καὶ οῦτοι a³ διάνοιαν Ι: διαίρεσιν a 18 λόγων a¹ 19 abròv a¹: αὐτὴν a²Ι 21. 22 τά μέν γάρ — νῦν δέ σιγῶντα om. a¹ 22 γάρ Ι: om. a³ έχοντα τοῦ a²: έχοντες Ι 23 τις a: τι I 24 μέν vb: δè (ex versu sequenti illa-26 αύτὸς aA: αὐτὸ Ι 27 αὐτὸν A: αὐτὸ aI 28 άλλως τε al: tum) al 29 **b** om. A διδάσχων a¹ ποσαχώς - p. 87, 1 διαιρείν : έπειτα Α ποσαχῶς — πράγμα A: om. I πολλαχῶς 81

οῦν ἐστι τὸ διαιρεῖν. ἕπειτα ἐπεὶ πρὸς νίχην ἢ ἀπάτην τοῦ ἀποχρινομένου ὁρῷ ὁ τὰς ἐρωτήσεις ποιούμενος, εἰ διαίρεσιν ποιησάμενος ἔροιτο, γνώριμον ποιήσει τῷ ἀποχρινομένφ ποσαχῶς λέγεται μὴ εἰδότι μηδ' ἐπεσχεμμένφ ὅτι τοσαυταχῶς χαὶ χατὰ τοσούτων χαὶ τοιούτων λέγεται 5 γνωρίμου δὲ γενομένου ποσαχῶς τὰ σιγῶντα λέγεται χαὶ τοῦ ἀποχρινομένου, εἰ τύχῃ, ἐπὶ τοῦ σιγῶντος ἀποφήσαντος, ἀν ὁ ἐρωτῶν ἐπὶ τὰ σιγώμενα μετενέγχοι τὸν λόγον, χαταγέλαστος δόξειεν.

p. 171=34 'Επεί χαι έν τοις μή διπλοις τι χωλύει τουτο ποιειν;

Είπών δτι ένίστε τὸ έρωτώμενον χαίτοι πολλαγῶς λεγόμενον οὐ δοχεί 10 πολλαχῶς λέγεσθαι (δ δὲ μὴ οἶεται πολλαχῶς λεγόμενον, πῶς αν διέλοι ό έρωτῶν;), νῦν ώς ἀπ' ἐχείνων ἐπάγει τὸ λεγόμενον τὸ ἐπεὶ χαὶ ἐν τοῖς μή διπλοῖς. ἔστι δὲ τὸ λεγόμενον τοιοῦτον, ὅτι πῶς φής, ᾿Αριστόπελες, δτι δει το έρωτώμενον όμώνυμον είναι, ίνα ή χατά διαίρεσιν προβαίη ἐρώτησις; δυνατόν γάρ χαὶ ἐν τοῖς μἡ διπλοῖς, τουτέ-15 στι μή όμωνύμοις, τοῦτο ποιεῖν, ήγουν τὸ χατὰ διαίρεσιν ἐρωτᾶν. είτα χαί πῶς ἐνδέγεται τὰ μὴ πολλαγῶς ἀλλὰ μοναγῶς λεγόμενα διαιροῦντας ἐρωτᾶν, διδάσχων ἐπάγει ἀρά γε αί ἐν τοῖς τέσσαρσι μονάδες ίσαι είσι ταις δυσί δυάσιν, ήτοι άρα αι τέσσαρες μονάδες ίσαι είσι ταις δυσί δυάσι; λέγω δε ούχι εχάστην τῶν μονάδων ἴσην τῆ δυάδι, 20 άλλ' όμοῦ τὰς τέσσαρας μονάδας ἴσας ταῖς δυσὶ δυάσι. τὸ δὲ εἰσὶ δὲ δυάδες αί μέν ώδι ένοῦσαι αί δὲ ώδί ἴσον ἐστὶ τῷ 'λέγω δὲ ώδὶ μέν ίσας ώδι δε μή, όμοῦ μεν τὰς δύο δυάδας ίσας ταῖς τέσσαρσι μονάσιν, έχάστην δε τῶν μονάδων έχάστη τῶν δυάδων οὐχ ἴσας.' χαὶ ἶνα σαφέστερος ό λόγος γένηται, οῦτως αὐτὸν δέξη· αἰ τέσσαρες μονάδες 25 ώδὶ μὲν ἐνοῦσαι xal λαμβανόμεναι ἴσαι εἰσὶ ταῖς δυσὶ δυάσιν, ώδὶ δέ, ήγουν μία έχαστη των μονάδων μια των δυάδων, ού. εί τις ούν ούτως, φήσουσιν έχεινοι, την | έρώτησιν ποιήσεται, χατά διαίρεσιν ήρώτησε f. 29" χαίτοι μήτε τῶν μονάδων μήτε τῶν δυάδων πλεοναχῶς λεγομένων. εἶτα χαί Ετερον παράδειγμα τίθησι τὸ άρα τῶν ἐναντίων μία ἐπιστήμη;

 η άπάτην a¹I: ή άπάτη a² 2 el aºI: xal a1 3 πολλαγῶς a¹ 4 τοιούτων ε τοσούτων corr. Ι 6 δ 1: om. a 7 fort. dotetev $\langle av \rangle$ sive dotet av; $\langle av \rangle$ 9 où δοκεί AI: oùx εὐδοκεί a²; οὐδ' δ a¹ 10 post οἴεται add. δόξειεν ν διέλοιτο Λ 11. 12 νῦν — ὅτι aΙ: νῦν τὸ λεγόμενον τοῦτο ὡς ἀπ' τό a³ έχείνων έπάγει πρός έαυτὸν δῆθεν λέγοντα μὴ δυνατὸν εἶναι τὰ μὴ ὁμώνυμα χατὰ διαίρεσιν έρωταν· χαί φησί Α 11 έπεχείνων a³ 11. 12 το έπει — το λεγόμενον om. a¹ 12 πῶς - 18 δυάσιν bis habet A φής aAbl: λέγεις Aa 12. 13 άριστοτέλης a 13. 14 είναι όμώνυμον, ΐνα χατὰ διαίρεσιν προβαίη ή έρώ-13 δτι aIAb: ώς A* xαì om. a¹ 14. 15 ήγουν έν τοῖς τησις Α. 14 post γάρ add. έστι aA^a 16. 17 είτα διδάσχων πῶς χαὶ ἐν τοῖς μὴ ὑμωνὑμοις ἔστι χατὰ διαίρεσιν όμωνύμοις Α 17 ус ош. Ав έρωτάν Α* τάις a 18 είσιν ίσαι Αα τήγουν a 19 sloì iterat I bè AI: om. a 23 έχάστην Α: έχάστη a²I: χατά a¹ έχάστη Ala³: έχάστας a¹ 24 σαφέστερος l: ἕτι σαφέστερος A: δι' ἕτερον a 26 post µiā add. έxáora a2 διεξήει α³

87

88 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 10. 11 p. 171*34. b3.6.7]

δ οῦτως ἀν χαταλλήλως ἐρωτηθείη· ἀρ' ἐπεὶ τῶν ἐναντίων τὰ μέν ἐστι γνωστὰ τὰ δὲ ἀγνωστα, ἔστιν αὐτῶν μία ἐπιστήμη; ταῦτα εἰπὼν λέγει ὥστε ἔοιχεν ἀγνοεῖν ὁ τοῦτο ἀξιῶν ὅτι ἕτερον τὸ διδάσχειν τοῦ διαλέγεσθαι· τὸν μὲν γὰρ διδάσχοντα δεῖ μὴ ἐρωτᾶν ἀλλὰ 5 λαμβάνειν ἀφ' ἑαυτοῦ χαὶ πάντα δῆλα ποιεῖν τῷ μαθητῆ, τὸν δὲ πρὸς ἀπάτην ἢ νίχην ὁρῶντα οὐδαμῶς.

p. 17163 "Ετι τὸ φάναι ἢ ἀποφάναι ἀξιοῦν.

Έτι ἀναιρεῖ τοὺς κατὰ διαίρεσιν ἐρωτῶντας, καὶ φησί· τὸ τὴν πρότασιν οῦτως ἐρωτᾶν ὡς ἀναγκάζεσθαι τὸν ἀποκρινόμενον ἢ τὸ 'ναί' ἢ τὸ 10 'οῦ' λέγειν (ταῦτα γὰρ εἶπε φάναι ἢ ἀποφάναι) οὐ δεικνώντος ἐστίν, ἀλλὰ πεῖραν λαμβάνοντος τοῦ ἀποκρινομένου εἰ γινώσκει τὸ ἐρωτώμενον. πῶς οὖν ἐνδέχεται τὸν ἀπόπειραν ποιούμενον διαιρεῖν καὶ διδάσκειν τὸν ἐρωτώμενον δ ζητεῖ μαθεῖν εἰ οἶδεν; ἡ γὰρ πειραστικὴ οὐ διδασκαλική ἐστιν, ἕνα δῆλα ποιῇ τὰ πράγματα, ἀλλὰ διαλεκτική τις, ὡς καὶ ἐν 15 τοῖς προρρηθεῖσιν εἴπομεν, καὶ θεωρεῖ οὐ τὸν εἰδότα ἀλλὰ τὸν προσποιούμενον εἰδέναι ἀγνοοῦντα δέ.

p. 17166 'Ο μέν ούν κατά τὸ πρᾶγμα θεωρῶν τὰ κοινὰ διαλεκτικός ἐστιν.

'Εμφήνας διά τοῦ εἰπεῖν, ὅτι ἡ πειραστικὴ διαλεκτική τίς ἐστιν, 20 ὅτι μὴ ταὐτών ἐστι πειραστικὴ καὶ διαλεκτικὴ ἀλλὰ διάφοροι, ἀκολούθως τὴν διαφορὰν αὐτῶν παραδίδωσι, καὶ τὸν μὲν κατὰ τὰ κοινὰ θεωροῦντα τὸ πρᾶγμα (οῦτω γάρ ἐστι τὸ ἐξῆς τῆς λέξεως. [ώς] κοινὰ δὲ λέγει τὰ δοκοῦντα πᾶσιν ἢ τοῖς πλείστοις ἢ τοῖς σοφοῖς), τοῦτον καλεῖ διαλεκτικών, τὸν δὲ ἐκ τῶν δοκούντων τῷ ἀποκρινομένψ πειραστικών (τοῦτο γὰρ λείπει), τὸν δὲ 25 ἐκ τῶν φαινομένων ἐνδόξων μὴ ὅντων δὲ σοφιστικόν καὶ ἐριστικών. πỹ δὲ διαφέρει ὁ σοφιστικὸς τοῦ ἐριστικοῦ, μετ' ὀλίγον ἐρεῖ.

p. 171b7 Καὶ συλλογισμὸς ἐριστικὸς καὶ σοφιστικός ἐστιν εἰς μὲν ὁ φαινόμενος.

Παραχατιών μὲν φαίνεται παραδοῦναι μέλλειν διαφορἀν ἐριστιχοῦ xaὶ 30 σοφιστιχοῦ. νῦν δὲ ὡς ἐν λαμβάνει τὸν ἐριστιχὸν xaὶ σοφιστιχὸν συλλο-

^{3. 4} τοῦ διδάσχεν τὸ Α 8 φησίν ώς το Α 9 wore 2 égre AI: om. a 10 *Léyeu* al: άξιοῦν τὸν ἀποχρινόμενον χαὶ ἀναγχάζειν Α 9.10 tò öv a' δούναι Α post où add. τοῦ Α 11 άλλὰ aI: ήγουν τοῦ ἀποδεικτικοῦ καὶ διδάσχοντος. άλλά του πειραστιχού τουτέστι του έριστιχού του Α 12 post ποιούμενον add. xal ζητοῦντα γνῶναι εἰ ἐπιστήμων ἐστὶν ὁ αὐτῶ προσδιαλεγόμενος Α τò (post διδ.) Α 13 post πειραστ. add. ήγουν ή έριστική Α ού διαλεχτιχή 81 15 είπομεν] c. 8 p. 169 • 25 14 ποιή Ι: ποιεί α: ποιήση Α 22 ws delevi 29 palverat om. a': ante miv add. a' δέ I: om. a 26 έρεῖ] p. 171 b 25 sq. μέλλειν scripsi: μέλλει a11: μέλλει δέ a3

γισμόν. διαιρεί δε τοῦτον εἰς δύο, καὶ ἕνα μέν φησι συλλογισμον ἐριστιχόν χαί σοφιστιχόν είναι τόν φαινόμενον μέν συλλογισμόν όντα δέ άσυλλόγιστον, δς καί συλλογίζεται περί τῶν ἐνδόξων, περί ῶν ἡ διαλεκτική πειράζει. έστι δε ούτος ό έχ δύο χαταφατιχών συνάγων τι έν δευτέρφ 5 σχήματι η ό έχ δύο μεριχών έν όποιφοῦν τῶν σχημάτων η δπως άλλως παρά τούς συλλογιστικούς τρόπους συνάγων τι, ώσπερ δ Καινεύς έκ δύο καταφατικών έν δευτέρφ σχήματι συνηγεν, δτι το πορ έν πολλαπλασίονι άναλογία έστίν, ούτωσί την άναγωγην ποιούμενος τοῦ σοφίσματος. τὰ έν πολλαπλασίονι άναλογία ταγύ αύξονται, τὸ πῦρ ταγύ αύξει, xal τὸ συμ-10 πέρασμα δηλον. δ μή το σχημα ούν, φησίν, ύγιες έγων εριστιχός χαί σοφιστικός έστιν, έκ παραλλήλου θείς το αύτό· ό γάρ έριστικός καί ό σοφιστής δ αύτός, τη προαιρέσει μόνον διαφέροντες, ώς μετ' όλίγον έρει. έστιν ούν ασυλλόγιστος ό τοιοῦτος συλλογισμός, xαν ψευδές xαν αληθές ή το συμπέρασμα. και την αιτίαν ἐπάγει τοῦ είναι τοῦτον ἀσυλλό-15 γιστον· τόν γάρ μέσον δρον, δς χαί αιτιός έστι τοῦ συμπεράσματος, δν χαι διά τί όνομάζει, απατητιχόν έχει· χαν γάρ αληθώς κατά άμφοτέρων τῶν ἄχρων χατηγορηται ὁ μέσος ὅρος ἐν τῷ δευτέρψ σγήματι, ὅταν άμφότεραι αί προτάσεις χαταφατιχαί ληφθῶσιν, δμως ούχ ούτως έδει ταύτας λαβείν, άλλά την μέν ούτως την δε στερητικώς. ώστε άπατητι-20 χός ἐστι τοῦ διὰ τί. ἀλλὰ χαν τὰς δύο μεριχὰς λάβη, ὡς ἐπὶ τοῦδε ό Πιτταχός σοφός, ό Πιτταχός σπουδαΐος, οί σοφοί άρα σπουδαΐοι', άπατητικός και ούτος του μέσου καίτοι αληθούς όντος του συμπεράσματος. ού γάρ ανάγχη, εί ό Πιτταχός σπουδαΐος χαί σοφός, χαί τους σοφούς σπουδαίους είναι διά τον συλλογισμόν. περί α ούν, φησίν, ή διαλεκτική 25 πειραστική έστι (χαὶ εἴρηται χατ' ἀρχὰς πῶς ἐστι), περὶ ταῦτα ἡ σοφιστική απατητική έστι· προσποιείται γαρ είδέναι. αλλ' ό μεν πειρα- f. 30r στικός έπ' ώφελεία, ώς είρηται, τοῦτο ποιεί τοῦ προσποιουμένου είδέναι τὸ πρᾶγμα καὶ ἐκ τῶν ἁπλῶς ἐνδόξων ἢ τῶν δοκούντων τῷ προσποιουμένω είδέναι το πράγμα (χαί πολύ τοῦτο παρά τῷ Πλάτωνι το είδος τῶν 30 λόγων), δ δε σοφιστής έχ τινων όμωνύμων η αμφιβόλων ή τινων άλλων τοιούτων. δύο ούν, φησίν, είσιν οί έριστιχοί συλλογισμοί, είς μέν ό προειρημένος δ άσυλλόγιστον έχων το σχημα, έτερος δε δς ούχ έχ τῶν οἰχείων άρχῶν τῆς προχειμένης ῶν μεθόδου μηδὲ ταῖς οἰχείαις τοῦ πράγματος χρώμενος προτάσεσι δοχεί είναι χατά την τέγνην, ήγουν (έχ) των οίχείων

89

⁶ παρά Ib: περί ala 5-7 h & ex-oxphan iterat I 5 δ Ib: om. ala 7 τὸ I: om. a 8 άναλογία a²: άναλογίαν Ι: άνάλογον a¹ 8.9 το — άνάλο-707 a1 9 autovi a' 9. 10 τὸ σύμπαν a² 11 έριστικός α1: έριστός Ι: δ alterum A: om. aI épiorths te a3: épiorths A 12 post προαφέσει induxit έρει] p. 171 b 30 sq. 13 ψευδές a: p. 58,6-59,27 έν ψ τεθέντων - έν δευτέρω σγήματι Ι 19. 20 dπατητικός a Arist.: dπατητική Ι 21. 22 post απατητικός ψεῦδος Ι add. de a 24 post oùv add. vūv a 27 είρηται] p. 70,30 sq. ποιείν a 28 7 al: 1700v A 29 post πράγμα expunxit xai έχ των άπλως ένδόξων (e vs. 28 30 TIVEN alt. om. A 31 είσι συλλογισμοί illata) I τώ AI: om. a άσυλλόγιστος a¹ Epistizol a 32 Som. A 34 éx addidi

90 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 11 p. 171 b7. 18]

τη τέχνη. διά τοῦτο τὰ ψευδογραφήματα οἰχ ἐριστιχά· ἐχ γὰρ τῶν οίχείων άρχῶν ὥρμηνται τῆς γεωμετρίας. αί γραφαί δὲ οὐ γίνονται ὡς δει. και είρηται έν τῷ πρώτφ τῶν Τοπικῶν περί τούτων· λέγει γάρ ἐν έχείνοις "τῷ γὰρ ἢ τὰ ήμιχύχλια περιγράφειν μὴ ὡς δεῖ ἢ γραμμάς τινας 5 άγειν μή ώς αν άγθείησαν τον παραλογισμον ποιειται ό ψευδογραφών". ούχ έριστιχά ούν τά ψευδογραφήματα, δτι άπο τῶν οίχείων ἀρχῶν παραλογίζονται, ούδε εί τί έστι ψευδογράφημα περί άληθές, έριστιχόν ἔσται, οἶος ὁ τοῦ ἱΙπποχράτους χαὶ ὁ διὰ τῶν μηνίσχων τοῦ Ἀντιφῶντος τοῦ χύχλου τετραγωνισμός οὐ γάρ εἰσιν ἐριστιχοί, ὅτι τηροῦσι 10 τας οίχείας αρχάς τῆς γεωμετρίας. αλλ' ό τοῦ Βρύσωνος τετραγωνισμός τοῦ χύχλου έριστιχός έστι χαί σοφιστιχός, δτι ούχ έχ των οίχείων άρχων της γεωμετρίας αλλ' έχ τινων χοινοτέρων. το γαρ περιγράφειν έχτος τοῦ χύχλου τετράγωνον και έντος έγγράφειν έτερον και μεταξύ τῶν δύο τετραγώνων έτερον τετράγωνον, είτα λέγειν δτι ό μεταξύ τῶν δύο τετραγώνων χύχλος, 15 όμοίως δε και το μεταξύ τῶν δύο τετραγώνων τετράγωνον τοῦ μεν εκτός τετραγώνου έλάττονά είσι τοῦ δὲ ἐντὸς μείζονα, τὰ δὲ τῶν αὐτῶν μείζονα χαι έλάττονα ίσα έστίν, ίσος άρα ό χύχλος χαι το τετράγωνον, έχ τινων χοινών αλλά χαι ψευδών έστι, χοινών μέν, ότι χαι έπ' αριθμών χαι γρόνων χαὶ τόπων χαὶ άλλων χοινῶν άρμόσοι ἄν, ψευδῶν δέ, ὅτι ὀχτώ 20 και έννέα των δέκα και έπτα έλάττονες και μείζονές είσι και δμως ούκ είσιν ίσοι. άλλα και ό συνάγων ότι αί αρεται διδακται έκ τοῦ λέγειν ότι τὰ διδαχτὰ πρότερον μὴ όντα ὕστερον ἡμῖν ἐπιγίνεται, αί δ' ἀρεταὶ πρότερον ούχ ένοῦσαι ὕστερον ἐπιγίνονται, αί ἀρεταὶ ἄρα διδαχταί, ἐριστιχὸς χαί σοφιστιχός. ού γάρ έχ τῶν οίχείων τοῦ πράγματος συνάγει τὸ προχεί-25 μενον· τοῦτο γὰρ άρμόσει χαὶ ἐπ' ἄλλων λέγειν πολλῶν.

p. 171618 ^αΩστε δ τε περὶ τῶνδε φαινόμενος συλλογισμός ἐριστικός λόγος.

Δύο είπὼν ἐριστιχοὺς συλλογισμούς, τόν τε κατὰ τὸ σχῆμα ἡμαρτημένον καὶ τὸν μὴ ἐχ τῶν οἰχείων ἀρχῶν τῆς προχειμένης μεθόδου φαινό-30 μενον δὲ ἐχ τούτων, νῦν συνάπτει τούτους, ἢ μᾶλλον ἐν ὄνομα καὶ ἀμφοτέροις τίθησιν. ἐριστιχὸς γάρ ἐστι λόγος καὶ ὁ περὶ τῶνδε φαινόμενος, περὶ τῶνδε φαινόμενον λέγων τὸν μὴ κατὰ τὸ σχῆμα ὑγιῆ. καὶ ὁ κατὰ τὸ πρᾶγμα δὲ φαινόμενος, κἂν ὑγιὴς μέν ἐστι κατὰ τὸ σχῆμα

² yapa-1 post τὰ add. περὶ ἀληθη A post ἐριστικὰ add. ἀλλὰ διαλεκτικά a gal (sic) I 3 έν τῷ πρώτψ τῶν Τοπιχῶν] c. 1 p. 101=15-17 4 η prius om. a¹ 8 Estai a: om. I 12 περιγράφειν a²: παραγράφειν a¹ 5 ψευδογράφων a 13 ένγγράφειν a1 14 δ I: om. a 15 τοῦ μέν corr. Ι 16 έντὸς a²l: 19 ψευδών α: ψευδώσ Ι 21 & om. a¹ 24 705 έχτὸς a¹ δτια: ό Ι 32 λέγων scripsi: πράγματος al: ἀρχῶν Α 26 ὅ τε a Arist.: ὁ I(u C) λέγοντες Ι: λέγοντος a¹: λέγοντα a⁹: λέγει v 33 xatà alt. om. a' μὴ 0m. a²

(τοῦτο γάρ δηλοῦται διά τοῦ x αν ή συλλογισμός [δοχῶν]), δοχῶν δὲ συνάγεσθαι μέν έχ τῶν ἀρχῶν τοῦ πράγματος, μὴ συναγόμενος δὲ ἀπ' έχείνων άλλα φαινομένως, έριστιχός έστι λόγος. δια τί δε εριστιχός έστιν, έπήγαγε λέγων φαινόμενος γάρ έστι χατά τὸ πρᾶγμα, ώστε ἀπα-5 τητιχός χαί άδιχος διά τοῦτο γοῦν χαί σοφιστιχός. ὦσπερ δε χαί έν τοις δρομικοις αγῶσιν αδικία τίς έστιν, δταν οί δρομεις αφέντες εὐθὺ τῆς νύσσης φέρεσθαι αλλήλους ἐμποδίζουσιν, οῦτως ἐστὶ xal ἐν διαλέξει άδιχομαγία τις έριστική τιθέντων των διαλεγομένων άλλήλοις σχώλα πρός τό μή συναγθήναι τό παρ' έχατέρου μελετώμενον. ή ώσπερ έν τῷ 10 τοιούτω άγῶνι άδιχία γίνεται, δταν προεχτρέγοντος άλλου χαί προπορευομένου άλλος ύποφθάσας χατάσχη αὐτὸν χαὶ χωλύση τοῦ δρόμου (ἔδει γάρ άμφω τρέχειν και ούτω φανηγαι τον δόκιμον), ού τω και τους f. 30* διαλεγομένους δει μή σπεύδειν άδιχειν τον προσδιαλεγόμενον διά τοῦ ἀπαταν. εί δε μή τοῦτο γίνεται, τότε ό ἀγαθός διαχρίνεται περί την διαλεξιν. 15 νῦν δὲ δι' ŵν λέγει καὶ τὴν διαφοράν τοῦ σοφιστικοῦ καὶ ἐριστικοῦ παραδίδωσιν. ούτε γάρ οί αύτοί είσι πάντη ούτε πάντη έτεροι, άλλ' ή μέν τῶν αὐτῶν λόγων είσιν οί φιλέριδες και οί σοφισται και ἀμφότεροι ἐκ φαινομένων ένδόξων μη όντων δε έπιγειροῦσιν, είσιν οί αὐτοί, ή δε οί μέν έριστικοί χάριν νίκης και της άπο των παρεστώτων δόξης τοῦτο

20 ποιοῦσιν, οί δὲ σοφισταὶ χάριν χρηματισμοῦ xaì πλούτου, διαφέρουσιν.

p. 171 b 34 'Ο δ' έριστικός έστί πως οὕτως ἔχων πρός τὸν διαλεκτικόν.

Τέσσαράς τινας λαμβάνει, ἐριστικὸν καὶ διαλεκτικόν, ψευδογράφον καὶ γεωμετρικόν, καὶ φησὶν ὅτι ὡς ἔχει ὁ ψευδογράφος πρὸς τὸν γεωμέτρην 25 (ὑποδύεται γὰρ αὐτὸν καὶ ἀπὸ τῶν οἰκείων αὐτοῦ ἀρχῶν συλλογίζεται), οῦτως καὶ ὁ ἐριστικὸς ἔχει πρὸς τὸν διαλεκτικόν. προσέθηκε δὲ τὸ πώς, ὅτι ὁ μὲν διαλεκτικὸς καὶ ἐκ δοκούντων καὶ ἐξ ὅντων συλλογίζεται, ὁ δὲ ἐριστικὸς ἐχ δοκούντων μὲν μὴ ὅντων δὲ ἀλλὰ φαινομένων. ἐλλιπῶς δὲ ἔχει ἡ λέξις· ἔστι δὲ τὸ πλῆρες τοιοῦτον· ἐκ γὰρ τῶν αὐτῶν τῆ δια-30 λεκτικῆ παραλογίζεται, ὥσπερ καὶ ὁ ψευδογράφος ἐκ τῶν αὐτῶν τῆ γεωμετρία. πῶς δὲ ἐκ τῶν αὐτῶν; ὅτι καὶ ὁ διαλεκτικὸς καὶ ὁ ἐριστικὸς ἐξ ἐνδόξων, ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ δοκούντων καὶ ὄντων, ὡς εἴρηται, ὁ δὲ ἐκ δοκούντων μὴ ὅντων δέ. διὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐριστικὸς ὁ ψευδογράφος, ὅτι οὐκ

doxŵv prius delevit v δηλούτο a1 3 φαινομένως Ι: φαινόμενος a 1 yàp I: ốt a 9 πρός v cf. p. 93,6: περί a' Ι: παρά a³ post ouvay 87 vai add. 8 doixía a1 4 ώς a τρ΄ έχα Ι: έχάστου a': έχάτερα a² 10 προεχτρέγοντος Αν: προεχτρέ Ι: προεχτρέels a³ άλλου καί A: inv. ord. a: καί άλλου καί Ι 13 τοῦ ΑΙ: τὸ a γηται a 14 immo πρός την 17 sopistal Arist. v cf. vs. 20: sopistized al 23 40000-24 πρός τόν γεωμετριχόν A Arist. 26 τὸ I: om. a γράφον Α: πειραστιχόν al 30. 31 τη γεωμετρία ΑΙ: τῷ γεωμέτρη a 30 zai AI: om. a 33 fort. (μέν) μή cf. vs. 28 et p. 92, 1 n.

έκ δοκούντων μέν ένδόξων μή όντων δέ άλλ' έκ τῶν ἀρχῶν καὶ συμπερασμάτων τῶν ὑπὸ τὴν τέχνην ψευδογραφεῖ. ὁ δ' ὑπὸ τὴν διαλεκτικήν, ήγουν ό έριστικός, περὶ μὲν τὰ ἄλλα, ήτοι τὰ μαθήματα, δτι έριστικός έστιν, ούκ άδηλον. ού γάρ έκ τῶν άργῶν τῆς γεω-5 μετρίας τον χύχλον τετραγωνίζειν πειραται αλλ' έχ τινων χοινοτέρων, ώσπερ ό Βρύσων, οῦ ό τετραγωνισμός ἐστι καὶ ἐριστικός. ό δὲ διὰ τῶν μηνίσχων ούχ έριστιχός, δτι έχ τῶν ἀρχῶν τῆς γεωμετρίας τοὺς λόγους ποιείται. χαί διά τοῦτο τὸν μὲν οὐχ ἔστι μετενεγχείν ἐπ' άλλα, δτι τὰς ἀρχὰς τῆσδε τῆς ἐπιστήμης ἀδύνατον ἐπ' ἀλλην μετάγειν· 10 τον δε τοῦ Βρύσωνος πρός πολλά, ωσπερ και έν τη Άποδεικτική εἶρηται τῷ Άριστοτέλει δτι " χατά χοινόν τε γάρ δειχνύουσιν οί τοῦ Βρύσωνος λόγοι, δ και έτέρφ ύπάρξει. διο και έπ' άλλων έφαρμόττουσιν οί λόγοι ου συγγενών". οίς γάρ ό Βρύσων έπι ποσόν έχρήσατο, ταῦτ' ἔστι μετενεγχεῖν χαὶ ἐπὶ ποιά· ἔστι γὰρ οῦτως εἰπεῖν· τὸ ψιμμύθιον χαὶ ἀὸν χιόνος 15 μέν μελάντερα, τιτάνου δὲ λευχότερα· τὰ δὲ τῶν αὐτῶν λευχότερα χαὶ μελάντερα όμοίως είσι λευχά. το ώδν άρα χαι το ψιμμύθιον όμοίως είσι λευχά. πάλιν ό γλίχων χαι τὸ σχόροδον πυρός μέν ψυχρότερα, έλαίου δέ θερμότερα· τὰ δὲ τῶν αὐτῶν θερμότερα xaì ψυγρότερα όμοίως εἰσὶ θερμά· ό γλίγων άρα και το σκόροδον όμοίως είσι θερμά. ώστε τον Βρύσωνος 20 συλλογισμόν δυνάμεθα μετενεγχείν χαι είς άλλα, δταν οί αποχρινόμενοι η άχροώμενοι άγνοῶσι χαὶ οὐχ ἴσασι (δεῖ δὲ ἔξωθεν ὑπαχούειν τὸ ἀληθῶς) έχ τίνων μέν συνάγεται τὸ ἀδύνατον, ἐχ τίνων δὲ οὐχ ἀληθῶς. ἢ χαὶ ούτως συμβιβάσεις το απορούμενον ώδι λέγων. τον μέν του Άντιφῶντος, δηλονότι τον διά των μηνίσχων, ούχ έστι μετενεγχείν, τον δε ώς άπο 25 χοινοῦ λαμβάνοντα ἔστι μετενεγχεῖν τὸν τοῦ Βρύσωνος πρὸς πολλοὺς διαλεγομένφ, δσοι μή ίσασιν άληθῶς τὸ δυνατὸν ἐν ἐχάστφ χαὶ τὸ άδύνατον άρμόσει γάρ έπι πολλά μεταχθήναι ούτος παρό ό τοῦ Άντιφῶντος. πάλιν ἐάν τις συλλογίζηται ὅτι οὐ συμφέρει περιπατεῖν άπό δείπνου, δτι χίνησις ούχ έστιν, ώς ό Ζήνων συλλογίζεται, ούχ 30 έστιν ζατρικός· ού γάρ έκ τινων ζατρικῶν ἐστιν ἀργῶν ἀλλ' ἐκ κοινῶν. διό έστι καί τοῦτον μετενεγκείν εἰς άλλα, οἶον δτι οὐ συμφέρει εἰς ἀγορὰν

1 post μέν expunxit μή δντων δέ (illata e p. 91, 33) Ι 3 hyouv corr. I 3.4 obx άδηλον δτι έριστικός έστι περί τάλλα ήγουν περί τα μαθήματα Α 8 μετενεγχείν] μετ 10 έν τη Άποδειχτιχή Ι 9 p. 75 • 41 – 43 corr. I 12 ὑπάρξει Ι Arist.: ὑπάργει a (F) 14 et 16 ψιμμύθιον a²I: ψιμύθιον a¹: ψιμμίθιον A 14. 15 xai tò wòv tặc μèv γιόνος είσι μελάντερα, τοῦ δὲ τιτάνου λευκότερα Α 15 μελάντερον - λευκότερον 81 15. 16 rd dè - Leuxá om. A 15 αύτῶν a²I: ὦῶν a¹ 16 ψιμμίθιον — ώὸν Α όμοίως aI: έπ' ίσης Α 17 και πάλιν τα σκόροδα και ό γλίγων του μέν πυρός είσι ψυχρότερα, τοῦ δὲ ἐλαίου Α 18 dè om. A ψυχρότερα χαί θερμότερα Α 20 of a^2I : eight a^1 21 elsasi a1 23 αποχροώμενον a1 24 τόν prius om. A 25 λαμβάνοντα a1: λαμβάνειν το a3I: λαμβάνων το A post 25. 26 διαλεγομένω a 1: διαλεγομένου a³A μετενεγχείν add. ήγουν A 26 Exágtou a1 27 άρμόσει AI Arist. άρμόζει a (u) πολλούς a¹ 28 JUDA γίζηται α: συλλογιήται Ι

[ALEXANDR1] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 11 p. 171 • 34. 172 • 9] 93

η είς διδασχαλεῖον φοιτᾶν· οὐ γὰρ ἔστι χίνησις. ὁ δὲ λέγων μὴ δεῖν ἀπὸ δείπνου περιπατεῖν, ἕνα μὴ ἀπεπτα τὰ βρώματα ὑπὸ | τῶν φλεβῶν 1. 31⁻ ἕλχηται, ἰατριχός, xal οὐχ ἔστιν εἰς ἀλλα μετενεγχεῖν.

p. 172*9 Εί μέν οδν πάντη όμοίως είχεν ό έριστικός πρός τόν 5 διαλεκτικόν.

Την αίτίαν δια τούτων λέγει δι' ην έχει χώραν ή έριστική πρός τα μαθήματα, καί φησί διά τό μή πάντη όμοίως έγειν τον έριστικόν πρός τόν διαλεκτικόν ώς τόν ψευδογράφον πρός τόν γεωμέτρην. δτι δε ού πάντη όμοίως έχει ό εριστικός πρός τον διαλεκτικόν ώς 10 δ ψευδογράφος πρός τόν γεωμέτρην, δηλον έντεῦθεν. ό μέν γάρ γεωμέτρης χαὶ ὁ ψευδογράφος ἐχ τῶν αὐτῶν τῆς γεωμετρίας ἀρχῶν συλλογίζονται· ὁ δ' έριστικός καί 6 διαλεκτικός ούκ έκ τῶν αὐτῶν, ἀλλ' ὁ μέν διαλεκτικός ἐκ τῶν ένδόξων, ό δε έριστιχός έχ τῶν φαινομένων μεν μή όντων δέ. ώστε χαθό μέν περί πάντων τῶν προτεθέντων συλλογίζεται και ό ἐριστικός ώσπερ και ό 15 διαλεκτικός, έχει όμοιότητα πρός τον διαλεκτικόν, ή δε οόκ έκ τών αύτών άρχων, διαφέρει. άλλα πως ό έριστικός δια τό μή πάντη όμοίως έγειν πρός τόν διαλεχτιχόν ώς ό ψευδογράφος πρός τόν γεωμέτρην χώραν έχει πρός τὰ ψευδογραφήματα; η διότι ψευδογράφημα έξ ένδόξων γενέσθαι οὐ δύναται, άλλ' ἐχ φαινομένων μέν τῆ γεωμετρία μή 20 όντων δέ · xal διά τοῦτο ούδεις διαλεχτιχός ψευδογραφείν ἐπιγειρεί, άλλ' ό έριστικός. το δέ νῦν οὐκ ἔστιν ὁ διαλεκτικός περί γένος τι ώρισμένον ού της ανομοιότητός έστι δεικτικόν άλλα μαλλον της όμοιότητος άόριστος γάρ και ό διαλεκτικός και ό έριστικός. είπων δε δτι ούχ έστι περί γένος τι ώρισμένον ό διαλεχτιχός χαί διά τοῦτο 25 ούδε αποδειχτικός και συλλογιστικός ενός τινος αλλά περί παν [δ] έξ ενδόξων συλλογιζόμενος, λέγει οδδε τοιοῦτός ἐστιν οἶος ὁ χαθόλου, λέγων καθόλου τον θεολόγον. οδ γάρ έστιν δ διαλεκτικός η δ έριστικός οίος ό καθόλου. εί γάρ και περί τα αύτα αναστρέφεται ό διαλεκτικός τῷ θεολόγψ (περί γάρ πάντα τὰ όντα άμφότεροι), άλλ' ούχ ώσαύτως, 30 άλλ' δ μέν θεολόγος περί τα χοινά χαι έχ τῶν χαθ' αύτα χαι ή αὐτά τοις πράγμασιν όντων την θεωρίαν ποιείται, ό δε διαλεκτικός και εριστιχός περί τα χαθ' ξχαστα διατρίβουσι, χαι ούχ έχ τών χαθ' αύτα άλλ' έχ τῶν ἐνδόξων ή τῶν φαινομένων ἐνδόξων τοὺς λόγους ποιοῦνται.

¹ διδασχάλειον a1 1. 2 περιπατείν άπό δείπνου a 6 δ έριστικός a1 πρός scripsi cf. vs. 17 et p. 91,9: περί al 9. 10 δτι δέ - τόν γεωμέτρην Av: om. al 11 775 γεωμετρίας α: τη γεωμετρία Ι 13 μέν Ι: om. a. 21 vũv d' oòn Arist. 23 ó épistizós (superscr. β') zal ó dialextizós (superscr. α') I 25 & delevi 29 άμφότεροι a¹A: άμφότερα a³I 26 **τοιούτον** a¹ 29. 30 ούχ ώσαύτως, άλλ' 30 ό μέν πρώτος φιλόσοφος και θεόλογος συλλογίζεται έκ τῶν κοινῶν και Α om. A abrà a: abrò A: compend. I 30. 31 ή -- ποιείται al: αίτίων χαι πρώτων όντων τοίς 32 mepl rd — xal om. A αύτό Α 33 post τῶν prius add. πράγμασιν Α χαθέχαστα χαὶ τῶν Α τοὺς λόγους ποιοῦνται aΙ: περὶ παντός συλλογίζεται Α

ότι δε ούχ έστιν ωρισμένης τινός φύσεως ή διαλεχτιχή, χαὶ διὰ τοῦτο οὐδ' ή μιμουμένη ταύτην έριστιχή, εἴρηται χαὶ ἐν τῷ πρώτω τῶν Τοπιχῶν. δείχνυσι δε χαι ένταῦθα λέγων οὕτε γάρ ἐστιν ἄπαντα ἐν ἑνί τινι γένει, τουτέστιν εί μεν ήν χοινόν πάντων γένος το όν, ένην ίσως λέγειν δτι περί 5 τι ώρισμένον είσιν ή διαλεκτική και ή πειραστική · έπει δε δέκα τα γένη, ούχ έστι λέγειν δτι περί μίαν τινά ώρισμένην φύσιν είσίν. άλλά χαν ήν, φησίν, δυ χοινόν γένος πάντων τὸ ὄν, ούγ οἰόν τε ἦν ὑπὸ τὰς αὐτὰς άρχὰς είναι πάντα τὰ ὄντα· ἄλλαι γὰρ ἄλλων εἰσί, χαὶ ἀλλα ὑπ' ἄλλας τυγγάνουσι. τῶν μέν γάρ φυσιχῶν ἀργαί είσιν είδος, στέρησις, ὕλη, γεω-10 μετρίας δε γραμμαί, σημεία, χύχλοι, ίατριχῆς πῦρ, γῆ χαὶ τὰ μεταξὺ χαὶ άλλων άλλαι. ωστε κάν εν ήν πάντων χοινόν γένος τό όν, έπειδή τα ύπο τό όν, περί α ή διαλεχτιχή στρέφεται, διάφοροι φύσεις είσίν, δτι χαί αί άρχαι αύτῶν διάφοροι, ούχ αν εἶη ώρισμένης τινός χαι μιᾶς φύσεως ή διαλεκτική, ωστε ούδ' ή ταύτην ύποκρινομένη έριστική. δείκνυσι δὲ τὸ 15 προχείμενον χαι άλλως, δυνάμει συλλογιζόμενος ούτως αί μιᾶς τινος φύσεως χαὶ ἑνός τινος ὑποχειμένου οὖσαι οὐχ ἐρωτῶσιν· ἡ διαλεχτιχὴ χαὶ ἡ πειραστικὴ ἐρωτῷ· ἡ διαλεχτικὴ ἄρα χαὶ ἡ πειραστικὴ οὐκ εἰσὶν μιᾶς τινος ώρισμένης φύσεως οδδε ενός τινος ύποχειμένου. οδ γαρ εξ. εστιν δποτερονοῦν τῶν μορίων δοῦναι. διὰ τούτου δὲ τὴν μείζονα 20 πρότασιν παρασχευάζει, δτι αί μιᾶς τινος φύσεως χαὶ ένὸς ὑποχειμένου ούσα ιούχ έρωτῶσιν. είη αν (ούν) τὸ δοῦναι ἀντὶ τοῦ συλλογίσασθαι εἰρηχώς. ού γαρ έξεστιν ούδε δυνατόν έστι τῷ αποδειχνύντι δειξαι τὰς τρεῖς τοῦ τριγώνου γωνίας, εἰ τοῦτο εἴη δειχνύμενον, δύο δρθῶν ἐλάττονας η την διάμετρον σύμμετρον τη πλευρά. ή γαρ | απόδειξις έχ των οίχείων f. 31 25 καί καθ' αύτα καί ή αὐτα, ώς ἐν τη ᾿Αποδεικτική δέδεικται, τοῦ δεικνυμένου γίνεται· έχ δε τῶν χαθ' αύτα ύπαρχόντων ἕν τι δείχνυται, τάλη-

94

^{1. 2} δτι δε ή διαλεκτική ούκ έστιν ώρισμένης τινός φύσεως, ήγουν περί εν ύποκείμενον καταγίνεται, διὰ τοῦτο οὐδὲ ἡ ἐριστική ἡ ταύτην ὑποκρινομένη Α 2 έν τῷ πρώτψ τῶν Τοπιχών] c. 1 p. 100=19 3—5 ούτε—πειραστική al: εί μέν γάρ άπαντα τα ύποχείμενα έχάστης έπιστήμης έν ένί τινι γένει έθεωρούντο, ήγουν εί μέν ήν χοινόν γένος πάντων αύτων τό δν, ίσως αν, έλέγομεν ότι ή διαλεκτική και ή πειραστική περί τι ώρισμένον καί έν ύποχείμενον χαταγίνεται Α 4 μέν a: μὴ Ι ἦν a²Ι: οὖν a¹ ย่งกุ่ง I: อิง กุ่ง a 5 post γένη add. τὰ γενιχώτατα Α 6 ὅτι aI: ὡς Α είσίν al: ήγουν περί εν ύπη-6. 7 ήν φησιν al: δώσομεν Α χείμενον χαταγίνεται Α 7 πάντων aI: είναι A ούγ οίόν τε al: ούδ' ούτως Α ύπὸ al: λέγειν A 8 πάντων των όντων Α άλλα scripsi: άλλαι aAI 9 post τυγγάνουσι add. xal γάρ τά άλλα (ante γάρ) a^1 ύπο το δν, οίον δένδρα. λίθοι. άνθρωπος. Ιππος χαι τα τοιαύτα, διαφόρους τας φύσεις έχουσι χαὶ διατοῦτο χαὶ αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν εἰσι διάφοροι Α post φυσιχῶν add. πραγμάτων A όλη και στέρησις Α 10 γραμμή. σημείον και κύκλοι και ιατρικής τα τέσσαρα στοιχεία, 14 οὐδ' ή Ι: οὐδὲ a 11 άλλαι άλλων Α 12 ai I: om. a πῦρ Α ύποχειμένου aA: om. I post ούσαι add. τέγναι χαὶ ἐπι-16 τινος AI: om. a 16. 17 ή δε διαλεκτική και έριστική έρωτα. ούκ είσιν άρα ή διαλεκτική καί στήμαι Α έριστιχή Α 18 wpiquévns om. A tivos alt. om. A 19 μωρίων a¹ 25 ev to Ano-20 πρότασιν Ι: πρότερον a 21 ouv addidit v 23 ταύτα a¹ 26 iautà a δειχτιχή] I 4

θές. ώστε έπει ούχ έστιν αύτφ δυνατόν έχ των αύτων χαι το άντιχείμενον δειχνύναι, ούχ έρωτα. ό γαρ έρωτων ούτως έρωτα ώς παρεσχευασμένος το έναντίον τοῦ τεθέντος συλλογίσασθαι. η το δοῦναι αντί τοῦ συγγωρήσαι και ώς αληθώς όν λαβείν είρηται το γαρ μέλλοντι δεικνύναι 5 τας τοῦ τριγώνου τρεῖς γωνίας δυσιν δρθαῖς ἴσας οὐχ ἐξεστι λαβεῖν χαί ώς αληθεί γρήσασθαι δτι τοῦ τριγώνου αί τρείς γωνίαι ανισοί είσι δύο ταῖς ἐφεξῆς. οὐ γὰρ ἐχ τούτου ἀλλ' ἐχ τοῦ ἴσας εἶναι δείχνυται τὸ τὰς τρείς γωνίας δυσίν όρθαις ίσας έχειν. ή το ού γάρ έξεστιν όποτερονούν των μορίων δουναι ίσον έστι τῷ οὐ γὰρ έξεστι τῷ ἀποκρινομένω 10 έν τοις αποδειχτιχοις δούναι οίον αν μόριον βούληται της αντιφάσεως'. συλλογισμός γάρ, τουτέστιν απόδειξις και συλλογισμός αποδεικτικός, ού γίνεται έξ άμφοιν. εί μέν γάρ σχοπόν είχεν ό γεωμέτρης συνάγειν άμφότερα, τό τε τας τρεῖς γωνίας δυσίν όρθαῖς ίσας έχειν καὶ μὴ ίσας, τότε ἀν ήρώτα, ίνα έχ μέν τοῦ λαβεῖν τάς τρεῖς γωνίας δυσί ταῖς ἐφεξῆς ἴσας 15 είναι συναγάγη το τας τρεϊς γωνίας δυσίν δρθαις ίσας είναι, έχ δε τοῦ λαβειν μή ίσας είναι τας τρεϊς δύο ταις έφεξης τουναντίον έπει δε μόνης της άληθείας αντέγεται καί τὸ ὄν συλλογίζεσθαι βούλεται, οὐκ ἐρωτῷ, ἀλλά λαμβάνει δι' ών τὸ ἀληθὲς δείχνυται. ὥστε οἰχ ἔξεστι τὸ ψεῦδος ὡς άληθές τιθέναι. εί οῦν αί ἐρωτήσεις ἐπ' ἐχείνων γίνονται ἐφ' ῶν ἔξεστιν 20 όποτερονοῦν τῆς ἀντιφάσεως μόριον δοῦναι, ἐπὶ δὲ τῶν ἀποδειχτιχῶν τοῦτο ούκ έστιν, ούκ αν είη έπι τούτων το έρωταν.

p. 172 • 18 Εί δε έδείχνυεν, εί χαι μή πάντα, άλλα τά γε πρώτα.

Είπων δτι ή διαλεκτική ἐρωτητική ἐστι καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἀποδεικτική (ὁ γὰρ ἀποδεικνὺς οὐκ ἐρωτῷ, ὅτι μηδὲ τὴν ἀντίφασιν συλλογίζεται, 25 ἀλλὰ λαμβάνει τὸ ἀληθές), νῦν αὐτὸ τοῦτο πάλιν κατασκευάζει, ὅτι οὐκ ἀποδεικνύει ὁ διαλεκτικός. φησὶ γὰρ εἰ δὲ ἐδείκνυεν, οὐκ ἀν ἡρώτα, εἰ καὶ μὴ πάντα, ἀλλὰ τά γε πρῶτα καὶ τὰς οἰκείας ἀρχάς. τὸ γὰρ ἑξῆς τῆς λέξεως, ἀν πλῆρες, τοιοῦτον. εἰ ἐδείκνυε, φησίν, ὁ διαλεκτικός, οὐκ ἀν ἡρώτα. διὰ τί; ὅτι ''οὐκ ἐρωτῷ ἀλλὰ λαμβάνει ὁ 30 ἀποδεικνύων", ὡς ἐν τοῖς 'Αναλυτικοῖς εἴρηται. ὥστε ἢ περὶ οὐδενὸς ἀν ἡρώτα ὅλως, ἀλλὰ τὰ οἰκεῖα τοῦ δεικνυμένου λαμβάνων συνεπέραινεν ἀν τὸ προχείμενον, ἢ εἴπερ ὅλως ἡρώτα, ἀλλ' οὖν περὶ τῶν πρώτων καὶ τῶν οἰκείων ἀρχῶν οὐκ ἀν ἡρώτα καὶ ἀπό τινων ἐνδόξων συνελογίζετο καὶ ῥοπὴν ἐδίδου πρὸς συγκατάθεσιν αὐτῶν· οὐδεμία γὰρ ἐπιστήμη περὶ

95

^{3. 4} συγχωρήσαι a'AI: συγχωρηθήναι a² 4 άληθές A δν Av: iv al 5 έξεστι ΑΙ: ἔστιν a 6 άληθῶς a 8 où yàp AI: oùr a 10 οίον αν μόριον a'AI: τό μύριον οίον αν a² 12. 13 άμφύτερον a 14 δύο A 15 συναγάγηται omisso τό a 16 δυσί **v** 19 άληθές Av: άληθῶς al ai Av: om. al 21 έξεστιν Α 22 άλλα τά γε πρῶτα Ι: om. a 26 έδείχνυεν Ι Arist.: έδείχνυεν δ διαλεχτιχός a: δ διαλεχτιχός άπεδείχνυεν Α 28. 29 6 διαλεκτικός A: om. al 30 έν τοις Άναλυτιχοις] Anal. Pr. I 1 p. 24=24 31 GUVERÉPAIVEN AI: GUVERÉPAVEN a 34 πρός ΑΙ: πρός την a

96 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 11 p. 172•18. 21]

τῶν οἰχείων διαλέγεται ἀρχῶν, ἀλλ' ὡς οῦτως ἐχούσαις χρωμένη τὸ ἑξῆς συμπεραίνεται. ὅτι δὲ καὶ τὰς ἀρχὰς ὁ διαλεχτιχὸς συλλογίζεται, ὅῆλον· λαμβάνει γὰρ οῦτως· πῶν πέρας μιῷ διαστάσει λείπεται οἱ ἐστι πέρας, ὥστε καὶ ή στιγμὴ πέρας οὖσα γραμμῆς μιῷ διαστάσει ἀπολειφθήσεται 5 τῆς γραμμῆς· ἐπεὶ δὲ ἡ γραμμὴ ἐφ' ἐν διαστατή, ή στιγμὴ ἔσται ἀδιάστατος καὶ ἀμερής. τὸ δὲ μὴ διδόντος γὰρ οὐχέτ' ἀν εἰχεν ἐξ ῶν διαλέξεται τοιοῦτόν ἐστιν· εἰ γὰρ ἀποδειχνύουσα μὴ ὡς ἀληθέσιν οὐσαις ἐχρῆτο ταῖς ἀρχαῖς, ἀλλ' ἡρώτα, οἶον, εἰ οῦτως ἔτυχεν, ἀρά γε αί ἀπὸ τοῦ κέντρου ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν, ὁ δὲ ἀποχρινόμενος ἀπέφησεν, οὐχ ἀν 10 εἰχεν ἐξ ῶν ἔτι διαλέξεται καὶ δείξει ὅτι εἰσιν ἴσαι· εἰ γὰρ αἱ δείξεις ἐχ τῶν προτέρων καὶ αἰτίων, τῶν δὲ ἀρχῶν οὐδέν ἐστι πρότερον, οὐχ ἀν εἰχε δεῖξαι ὅτι ἴσαι εἰσίν. ὥστε διὰ ταῦτα οὐχ ἐρωτῶσιν οἱ ἀποδειχνύντες. ἐπεὶ οὖν ὁ μὲν δειχνύων οὐχ ἐρωτῷ, ὁ δὲ διαλεχτικὸς ἐρωτῷ, ὁ 5 δειχνύων ἐρωτῷ, πῶς διαλεχτικὸς ἐρωτῷ, καὶ τὸ συμπέρασμα ὅῆλον.

p. 172 = 21 'Η δ' αὐτὴ καὶ πειραστική.

Είπών την διαλεχτιχήν περί πολλά χαταγίνεσθαι, νῦν φησιν δτι ή αὐτὴ δέ ἐστι | τῷ διαλεχτιχῷ καὶ ἡ πειραστιχή· περί πολλά γἀρ καὶ f. 32° αῦτη χαταγίνεται. πειραστιχήν δὲ ἐνταῦθα λέγει οὐχί την ἐν τοῖς μαθή-20 μασι γινομένην (αῦτη γἀρ ἐν μόνοις τούτοις ἐστίν) ἀλλά τινα ἄλλην καθόλου καὶ ἐν μαθήμασι καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις τέχναις εὑρισχομένην καὶ τὸ προσωπεῖον τῆς διαλεχτικῆς ὑποδυομένην καὶ ἐπιχειροῦσαν περὶ παντὸς τοῦ προτεθέντος, ὡς καὶ ἡ διαλεχτική, πλὴν οὐχ ἐπιστημόνως καὶ αῦτη ἐπιχειρεῖ, ὡς ἡ ἐν τοῖς μαθήμασι πειραστιχή, ἀλλά φαινομένως τε καὶ τὸ 25 ὅλον ὡς ἔτυχε. καὶ ὅτι τοιαύτη ἐστί, φησίν, ἡ πειραστιχή, πρόδηλον ἐξ ὧν ἐπάγει· οὐ γἀρ ἡ πειραστιχή, φησί, περὶ ἕν τι χαταγίνεται, ὡς ἡ γεωμετρία, ἀλλὰ τοιαύτη ἐστὶν ἢν ἀν ἔχοι καὶ μἡ εἰδώς τις, ὅπερ τοιοῦτόν ἐστι· πολλάχις τινὲς ἀλλήλους πειραζοντες ἐρωτῶσιν, ὁ ἀδιχηθεἰς τὸν ἀδιχήσαντα, ἱδέδωχά σοι τόδε ἢ οῦ; ἐποίησας τοῦτο ἡ οῦ;'· ἰδοὺ 30 οὖν ἐνταῦθα μὴ εἰδώς τις τὴν ἀντίφασιν διὰ ταύτης πειράζει.

¹ άρχῶν διαλέγεται Α 3 λαμβάνει γάρ ούτως Av: om. al 5 της γραμμή; post diagraph add. xal A γραμή Ι έφ' AI: ὑφ' a Ecrai AI: om. A 7 αποδειχνύουσα μη ΑΙ: μη αποδείχνυσα μη a': αποδείχνυσε (sic) μη a² éctiv a 8 άλλ' aI: oùz αν A 9 post xέντρου add. εύθείαι A 10-12 it wv-elye aA: om. I 10 loat a²A: loa a¹ 12 ταύτα ΑΙ: τούτο a 15 πῶς a¹ 21 έν μαθήμασι ΑΙ: ένθυμήμασι α': έν 16 post auth add. ήγουν διαλεκτική a τοϊς μαθήμασι a³ 23 έπιστήμονος a 25 φησίν ή A: φησί al 27-30 allaπειράζει al: xai τὰ έξῆς Α 29 τούτο Ι: τόδε a 30 rig I: ri a

p. 172 23 ^{*}Εξεστι γάρ πεϊραν λαβεϊν χαι τόν μη είδότα τὸ πρᾶγμα τοῦ μη είδότος, εἴπερ χαι δίδωσιν οὐχ ἐξ ῶν οίδεν οὐδὲ ἐχ τῶν ἰδίων ἀλλ' ἐχ τῶν ἑπομένων, ὅσα τοιαῦτά ἐστι.

Τὸ προειρημένον κατασχευάζει τὸ δτι " καὶ μὴ εἰδώς" τίς ἐστι πειρα-5 στιχός. ώσπερ γαρ διχάζονταί τινες ατέγνως χαι δίγα της των νόμων γνώσεως και πειραν λαμβάνουσιν άλλήλων περί ου δικάζονται, πῶς ἔγουσι πιθανότητα πρός τὸ πρᾶγμα, xal λόγους ἐχφέρουσι μηδὲ ὄναρ γευσάμενοι ρητορικής, ούτω καί συλλογίζονται· και γάρ και ό μή είδως παρά του μη είδότος έρωτῶν καὶ λαμβάνων συλλογίζεται καίπερ άγνοῶν τί ἐστι 10 συλλογισμός. συλλογίζεται ούν και πειραν λαμβάνει ό μη είδως [παρά] τοῦ όμοίως αὐτῷ μη είδότος. ἐχείνου γὰρ διδόντος συνάγει τι οὐτος ἐχ των δοθέντων τουτο δε τρόπον τινά συλλογίζεσθαί έστιν. είσι γάρ τινα λίαν έναργῶς ἑπόμενά τισιν, ῶν διδομένων μὲν παρὰ τοῦ ἀποχρινομένου λαμβανομένων δε παρά τοῦ έρωτῶντος ἐπάγεταί τι ὕστερον ὡς συμπέρασμα. 15 και έξεστι τούτου πίστιν λαβειν τῷ προσέχοντι τοις πολλοις, και μαλιστα τρίς χοινωνοῦσί τινων χαι λόγους διδόντων χαι λαμβανόντων τῆς χοινωνίας. έστιν ούν ό πας τοῦ λεγομένου σχοπός τοιοῦτος, δτι έξεστι χαί τῷ μή είδότι την αντίφασιν (ταύτην γαρ πραγμα λέγει) απόπειραν λαβειν τοῦ μή είδότος αύτήν, έπει και δίδωσιν ούκ έξ ών οίδεν ώς έπιστήμην 20 έχων και των οικείων τη έπιστήμη, αλλ' έκ των κοινών και συνήθων τοις πασιν, α είδώς τις ούχ οίδε την τέχνην. έστι δε χαί το δια τούτου λεγόμενον τοιοῦτον· οὐδὲν χωλύει τὸν εἰδότα τὰ ἑπόμενα τῷ πράγματι, περί οδ την πειραν λαμβάνει, την τέγνην άγνοειν, ωσπερ καί οί έμπειριχολ των ζατρών. οδδέν οδν χωλύει την τέχνην άγνοειν, άλλ' ένδέχεται 25 και γινώσκειν και άγνοειν. 6 δε μή είδως τα επόμενα εξ άνάγκης άγνοει και την τέχνην. έστι δε ό μεν τα επόμενα θεωρών και την τέχνην είδως ό διαλεκτικός. ό γάρ μετά τέχνης πειράζων ό διαλεκτικός. ό δè την τέχνην μέν άγνοῶν τὰ δὲ ἑπόμενα είδὼς ὁ ἐριστικός.

p. 172 • 27 °Ωστε φανερόν δτι ούδενός ώρισμένου ή πειραστική
 30 ἐπιστήμη ἐστί.

Τόν περί πειραστικοῦ καὶ διαλεκτικοῦ λόγον συμπεραινόμενος φησίν δτι ῶσπερ ή διαλεκτική οόχ ώρισμένα έχει τὰ ὑποκείμενα, οῦτως οὐδ' ή

⁵ ώσπερ a¹I: είπερ a² της om. a¹ 7 πιθανότερον a1: 4 το prius a⁹I: τί a¹ 10 παρά ut e vs. 8 πιθανότητος fort. recte v post λόγους expunxit έχουσι Ι 13 post ών add. xal A 14 ύστερον a²AI: ἕτερον a¹ ώς aI: illatum delevi 15 τοις προσέχουσι Α zal alt. om. A 16 λόγους a⁹I corr.: λόγοι I pr.: xal A λαμβανομένων a1 17 έστιν ούν aI: έξεστι γάρ πείραν λαβείν Α λογισμούς α'Α post τοιούτος add. έστίν A 20 Exwv AI: Exe a 23. 24 πειραστιχοί Α 24 ίατρών Abv: ίατριχών al 25 zal prius om. A 27 & yàp al: 85 31 πειραστικής και διαλεκτικής V xai A πειράζει Α ό διαλεκτικός alt. om. A Comment. Arist. II S [Alexander] in Sophisticos elenchos.

98 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 11 p. 172+27.36]

ταύτην ύποδυομένη πειραστική. διό και περί πάντα έστίν. έπειτα καί την αίτίαν αποδίδωσι δι' ην περί πάντων θεωρεί ό πειραστικός. καί φησίν δτι είσι τινα χοινά χαί πασι γνώριμα, & ούδε άφωρισμένης μιας τινός έστιν έπιστήμης, οίον το 'υβρισας τον δείνα η ού;' και 'συνεγένου το 5 τούτου φίλη η ου;' και 'εί μεν έμοίγευσας, ἕπεται τόδε, εί δε μή, τόδε.' ότι δ' απαντες μετέγουσι των χοινών, σημεϊόν φησιν είναι το πάντας μέχρι τινός και ύπέγειν λόγον και απολογεισθαι έπιγειρείν. το δε τρόπον τινά προσέθηχε δειχνύων δτι τά χοινά ταῦτα, κάν εί απαντες γινώσχωσιν, άλλ' ούν ούχ όμοίως. ό μέν γάρ διαλεχτιχός οίδεν δτι τὸ έρω-10 τώμενον αντίφασις, και ώς ανάγ κη θάτερον είναι αληθές· ό δε πολός f. 32 όγλος ατέγνως προίσγεται την έρώτησιν. περί δὲ τῆς ατέγνου ταύτης πειραστικής και έν τοις είς την 'Ρητορικήν πονηθείσι διειλήφειμεν. τα γούν χοινά όντα, εί χαι άνεπιστήμονές είσι χαι δοχοῦσιν έξω λέγειν τῆς ἐπιστήμης, αλλ' οὖν ἴσασιν οἱ πολλοί, [xaì] xαν ἀτέγνως μετέγωσι τούτου. 15 λέγουσι γάρ, ώς πολλάκις εἰρήχαμεν, τὴν ἀντίφασιν, ἦς ἐντέγνως μετέγει ό διαλεκτικός.

p. 172=36 'Επεί δέ έστι πολλά μέν ταῦτα.

'Επειδή, φησί, τὰ κοινὰ ταῦτα πολλά εἰσι καὶ ἐν πάσαις ταῖς τέχναις καὶ ταῖς ἐπιστήμαις ταῦτα εύρίσκονται, οὐ τοιαῦτα δέ εἰσιν ὥστε μιᾶς 20 τινος εἶναι φύσεως καὶ ὑφ' ἐν ἀνάγεσθαι γένος (πῶς γὰρ ἄν καὶ ἀναχθείησαν;) καὶ διὰ τοῦτο οὐδ' ὑρισμένα εἰσιν ἀλλ' οἶον αἱ ἀποφάσεις, τουτέστιν ἀόριστα (καὶ γὰρ αἱ ἀποφάσεις ἀόριστοί εἰσιν· ἡ γὰρ λέγουσα ἀπόφασις 'τόδε οὐ λευκόν ἐστιν' ἀόριστος), ἐπεὶ γοῦν τὰ μέν εἰσι κοινὰ καὶ ἀόριστα, εἰσὶ δέ τινα καὶ μὴ κοινὰ ἀλλ' ἰδιά τινος ἐπιστή-25 μης, δυνατόν ἐστιν ἐκ τούτων τῶν κοινῶν περὶ πάντων πεῖραν λαμβάνειν, καὶ ἔστι τις τέχνη ἡ ἀπὸ τῶν κοινῶν ἐπιχειροῦσα, καθὸ ὁμιλεῖ τε καὶ ἐρωτῷ, οὐχὶ τοιαύτη δὲ οἶαί εἰσιν αἱ ἐπιστημονικαί. τὸ δὲ διόπερ ὁ ἐριστικὸς οὐκ ἔστιν οῦτως ἔχων καὶ τὰ ἑξῆς ἀποδοθήσεται μὲν καὶ πρὸς τὰ ἀνωθεν εἰρημένα· ἔλεγε γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν,

^{2. 3} ή πειραστική· είσι γάρ τινα και γνώριμα πασιν Α 1 πάντων Arist. V 4 eloiv A η oδ om. A 5 τούτου φίλη a1 I: τούτου φιλία a3: τοῦ φίλου A zal om. A 7.8 προσέθηχε δε τό τρ. τ. Α 8 εί aI: οί Α 8.9 γινώσχωσιν Α: γινώσχωμεν Ι: γινώσχομεν α 11 προίσχετο a περl a: πως I 12 διειλήφαμεν b 13 άνεπιστήμονές Ι: άνεπιστήμονα a 14 xal delevi 15 elphraper a: elphraper I: 18 φησί om. A είπομεν Α 18 et 19 raï; om. A 19 ταῦτα om. A εύρίσχονται ante 18 έν πάσαις collocat A ante où add. χοινόν δε λέγω ώς το έπι παντός ή χατάφασις η ή άπόφασις Α post είσιν add. τὰ χοινὰ Α 19. 20 ώς μιᾶς τινος φύσεως είναι και έπιστήμης και ύφ' έν γένος άνάγεσθαι, ήγουν ύπο ποσόν ή ύπο ποιόν Α 20. 21 dvadeixdelygav a1 21 ούδ' ώριαμένα ΑΙ: ού διωρισμένα a 22 7/youv α

άόριστοι A ante al add. xal I είσιν om. A 23 λέγουσα om. A post άπόφασις add. η A 27 τε I: τί a 29 πρός άνω είρημένον. προλαβών γάρ Ελεγεν Α Ελεγε] c. 11 p. 171 b 34 sq.

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 11. 12 p. 172+36. b5. 9] 99

δτι δ ἐριστικός περὶ πολλὰ καταγίνεται ὡς ὁ διαλεκτικός, καὶ ὅτι οὐκ ἔχει όμοιότητα πρὸς τὸν διαλεκτικὸν τὴν αὐτὴν ῆν ὁ ψευδογραφῶν πρὸς τὸν γεωμέτρην, καὶ διὰ τοῦτο εύρίσκεται καὶ ἐν τοῖς μαθήμασι. ῥηθήσεται δὲ καὶ πρὸς τὰ προσεχῶς εἰρημένα συναπτόμενον. καὶ ἔστι τὸ λεγόμενον 5 τοιοῦτον, ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ ἐριστικὸς οῦτως ἔχων πρὸς τὸν διαλεκτικὸν ὡς ὁ ψευδογραφῶν πρὸς τὸν γεωμέτρην· εἰ γὰρ ῆν τοῦτο καὶ ἦσαν ὡρισμένα αὐτοῦ τὰ ὑποκείμενα ὥσπερ δὴ καὶ τὰ τοῦ ψευδογραφοῦντος, οὐκ ἂν ἦδύνατο περὶ παντὸς τοῦ προτιθεμένου παραλογίζεσθαι· νῦν δὲ διὰ τοῦτο συμβαίνει ἀπατητικὸν εἶναι αὐτόν, διὰ τὸ περὶ πάντων ἐπιχειρεῖν.

10 p. 172b5 Τρόποι μέν ούν είσιν ούτοι των σοφιστιχών έλέγχων.

Είπων πόσοι είσιν οί σοφιστικοί έλεγχοι, και άναγαγών αὐτοὺς εἰς τὴν τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν και πρός τοὺς διαιροῦντας αὐτοὺς εἰς τοὺς πρός τοὕνομα και παρά τὴν διάνοιαν ἀπομαχεσάμενος, ἔτι γε μὴν και διαφορὰν πειραστικοῦ και ἐριστικοῦ παραδούς, και αὐτὸν δὲ αὖθις τὸν ἐριστικὸν εἰς 15 τὸν σοφιστικὸν και ἐριστικὸν διελών και διαφορὰν ἑκατέρου ἀποδούς, νῦν μέλλων εἰπεῖν, πῶς οἱ σοφισταὶ ἐλέγχουσί τινα ψευδόμενον ἢ παράδοξα λέγοντα ἢ ἀδολεσχοῦντα ἢ σολοικίζοντα, πρῶτον τοῦτο λέγει, ὅτι ὁ διαλεκτικὸς δύναται θεωρῆσαι περὶ τῶν σοφισμάτων καὶ διακρῖναι ταῦτα καὶ ἐλέγξαι σοφίσματα ὅντα. τὸ γὰρ τάττειν τὰς προτάσεις καὶ συντιθέναι 20 τῆς διαλεκτικῆς ἐστιν· εἰ γοῦν τοῦτο τῆς διαλεκτικῆς, λοιπὸν αὐτῆς καὶ τὸ κρίνειν τὰ σοφίσματα. ἄπασαν τοίνυν τὴν περὶ τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων θεωρίαν ἡ διαλεκτικὴ μέθοδος κέκτηται.

p. 17269 Kal περί μέν των έλέγχων είρηται των φαινομένων.

Πέντε τινών στοχάζεσθαι κατ' άρχὰς τῆς παρούσης πραγματείας ἔφη 25 τοὺς σοφιστάς, τοῦ πειρᾶσθαι ἐλέγχοντας φαίνεσθαι καὶ τοῦ εἰς ψεῦδος ἄγειν τὸν προσδιαλεγόμενον, τοῦ παραδοξον αὐτὸν ἐλέγχειν λέγοντα, τέταρτον σολοικίζειν ποιεῖν καὶ πέμπτον ἀδολεσχοῦντα ἀποδεικνύειν τὸν ἀποκρινόμενον. καὶ περὶ μὲν τοῦ πῶς σπουδάζουσιν ἐλεγχον φαινόμενον ποιεῖν εἶρηκε, καὶ τὸν λόγον συγκεφαλαιούμενος καὶ αὐτὸς τοῦτο δηλοῖ· λέγει γὰρ

l post ws add.xal A 1-3 δτι - γεωμέτρην, zal om. Ι 1. 2 ούx — την αύτην Β: ού την αύτην όμοιότητα έχει πρός την διαλεκτικήν Α 3 xal prius a: om. A οιά τοῦτο aI: δθεν A 3 xai alt. AI: om. a 3-5 βηθήσεται — έριστιχός aI: ταῦτα είπὼν άνω, ένταῦθα φησίν ὅτι ὁ ἐριστικὸς οὐκ ἔστιν Α 6 ψευδογράφος Α ትኦ τούτο xai om. A 7 αὐτοῦ Ab: αὐτῶν a: compend. I xai AI: om. a 8 προτιθεμένου Ι: προτεθέντος Α: προχειμένου a παραλογίσασθαι Α 9 είναι αὐτὸν Ι: πάντων a: πάντας Ι 12 πρός prius scripsi: είς aAI inv. ord. a: elvai A τούς alt. A: τόν a: compend. I 13 xai alt. om. A 14 πειραστιχοῦ — έριστιχοῦ Av: πειραστιχῆς — έριστιχῆς al 15 έχατέρου scripsi: έχατέρων A: compend. I: έχάστου a 16 σοφισταί Av: σοφιστιχοί al 17 άδολέσγοντα a 18 θεωρηθήναι a' 24 Eqn] c. 3 p. 165 b 13 sq. 26 παράδηλον a¹ 29 τούτο δηλοί I: inv. ord. a

περὶ μὲν οὖν τῶν φαινομένων ἐλέγχων εἴρηται. νῦν δέ, δ δεύτερον αὐτοῖς σπουδάζεται (ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ἀποδειχνύναι ψευδόμενον τὸν προσδιαλεγόμενον), διέξεισι, χαὶ φησὶ πρῶτον μὲν γίνεσθαι τοῦτο ἐχ τοῦ πυνθάνεσθαί πως, τουτέστι χρυπτιχῶς. οὐ γὰρ ἀπλῶς τις προάγων τὴν

- 5 ἐρώτησιν ἐλέγξει ψευδόμενον τον ἀποχρινόμενον ἐχ δὲ τοῦ πῶς ἐρωτᾶν, τουτέστι μετ' ἐπι|χρύψεως, χαὶ διὰ τῆς τοιᾶσδε ἐρωτήσεως συμβαίνει £ 33r τοῦτο μάλιστα· τὸ γὰρ μὴ ὑποθέμενον πρόβλημα ὡρισμένον ποιεῖσθαι τὴν ἐρώτησιν θηρευτιχόν ἐστι τοῦ σπουδαζομένου. οἶον εἶ τις θέλων χατασχευάσαι χαλὸν τὸ ἐν ἀγορῷ συνουσιάζειν μὴ ἁπλῶς ὁρίσαιτο τὸ
- 10 λεγόμενον, άλλ' οὕτω πως εἴπη χρυπτιχῶς 'ἀρά γε δ άπλῶς χαλόν, καὶ πῆ οὐχ ἔσται καλόν;'· εἰτα τοῦτο δόντος τοῦ ἀποχρινομένου κατασκευάζεται δ βούλεται ὁ ἐρωτῶν. ὅταν γὰρ μὴ ὑρισμένον ἢ τὸ περὶ οῦ ὁ ἐρωτῶν βούλεται συλλογίσασθαι, άμαρτάνουσιν οἱ ἀποχρινόμενοι εἰχῆ λέγοντες. οἱ μὴν ἀλλὰ κῶν ὑρισμένον εἶη τὸ πρόβλημα, ἔσται παλιν τὸ εἰς
- 15 άδοξον ἀγαγεῖν τὸν ἀποχρινόμενον, εἶ τις πολλὰ ἐρωτῷ. καὶ ἔοικεν ἐλλειπτικὴ εἶναι ἡ λέξις· εἴη δ' ἀν ὅλόκληρος, εἰ οῦτως ληφθείη· τό τε ἐρωτῶν πολλά, κἀν ὡρισμένον ἡ πρὸς δ διαλέγεται, εἰς ἄδοξον δύναται ἀγαγεῖν. ἐπὶ τούτφ καὶ τοῦτο κατορθοῖ τὸ σπουδαζόμενον, τὸ ἀξιοῦν τὸν ἀποχρινόμενον λέγειν τὰ δοκοῦντα τοῖς πολλοῖς. πλὴν ὅταν
- 20 ή, φησίν, ώρισμένον το πρόβλημα, ήττον χαχουργεϊν οί σοφιστεύοντες δύνανται, χάν πολλά τινα έρωτῶσιν. ήττον γὰρ ἀπατηθήσεταί τις παρὸ πρότερον, ὅταν ἀόριστον καὶ ἀγνωστον εἶη τῷ ἀποχρινομένψ τὸ πρὸς δ διαλέγεται. πῶς δέ, φησίν, ήττονα τότε δύνανται χαχουργεῖν, διότι, εἰ οἰδεν ὁ ἀποχρινόμενος τὸ πρόβλημα, εἰ ἐναχθείη εἰς ἀτοπόν τι παρὰ τοῦ ἐρωτῶντος, 25 εὐθὺς ἀπαιτεῖ καὶ φησὶ τί τοῦτο πρὸς τὸ προχείμενον;'.

p. 172622 Στοιχείον δέ τοῦ τυχείν ή ψεύδους τινός.

Όπερ άνωθεν έλεγε, καὶ ἔτι τὸ αὐτό φησι. σαφέστερον δὲ νῦν τὸν λόγον μεταχειρίζεται λέγων ἀρχὴν εἶναι καὶ οίονεὶ στοιχεῖον τοῦ ἐλέγξαι τινὰ ψεῦδος ἢ ἄδοξον λέγοντα τὸ μὴ δῆλον ποιεῖν τὸ βούλημα μηδὲ τὸ 30 πρόβλημα τιθέναι καὶ ἐρωτᾶν, ἀλλὰ λέγειν μὴ πειραστικῶς διαλέγεσθαι, ἐρωτᾶν δὲ χάριν μαθήσεως· τὸ γὰρ λέγειν σε μαθητείας χάριν προσδιαλέγεσθαι πολλὴν παρέξει ἀφθονίαν εἰς τὸ ἀπατῆσαι αὐτὸν μὴ προορῶντα τὸ συμβησόμενον. ἔτι πρὸς τὸ ψευδῶς τινα ἀπελέγχειν μέθοδος ῆδε, ῆτις καὶ σοφιστική ἐστι· τὸ γὰρ τιθέναι τι πρόβλημα, εἶτα τούτου μὲν ἀναχω-35 ρεῖν ἐπ' ἀλλα δέ τινα κατατρίβειν μὴ ἀναγκαῖα τῷ προβλήματι λόγων

¹ de I: om. a 2 αύτοις ν: αύτός al 9 tòv év a δρίσαιτο] το postea add. I1 16 τε Ι: τ' Α: γε a 15 šoize dè, om. zai, A 18 έπι τούτου Α 19 tor éposτώμενον Α post léver add. zal A 23 Artov Arist. v δύνανται A Arist.: δύναται aI 24 τοῦ έρωτῶντος Α: τῶ έρωτῶντι al 26 post rivés add. 7 doéfou a 27 έλεγε ΑΙ: έλέγετο a 28 deitai A 29 ψευδόμενον η άδοξόν τι Α post un add. τόν έρωτῶντα Α 29. 30 το βούλημα δ βούλεται, μη δε την θέσιν ήγουν το πρόβλημα έρωταν Α

δ' εύπορίαν τῷ ἐρωτῶντι διδόντα σοφιστιχόν ἔργον ἐστίν. ἔστι δὲ τοῦτο ποιεῖν χαὶ χαλῶς χαὶ τοὐναντίον· εἰ μὲν γὰρ πρός ἀναγχαῖα τῷ προβλήματι τὸν λόγον μετέφερον, χαλῶς ἀν ἐποίουν· νῦν δὲ μὴ ποιοῦντες οῦτως οὐ δοχοῦσι χαλῶς ποιεῖν τὴν μεταφοράν. ὡς γὰρ ἐν τοῖς Τοπιχοῖς 5 ἐδίδαξε, χάριν τεσσάρων ἀναχωρεῖ τις τοῦ προβλήματος, ἢ χάριν χρύψεως ἢ χάριν ὄγχου ἢ ''ἐπαγωγῆς χάριν τοῦ δοθῆναι τὸ χαθόλου'' ἢ ''πρὸς τὸ σαφέστερον γενέσθαι τὸν λόγον''· εἰ δὲ μηδὲν τούτων γένηται, οὐ χαλῶς τέ εἰσι τὰ τοιαῦτα εἰλημμένα χαὶ σοφιστιχή ἐστιν ἡ διάλεξις.

p. 172 b 29 Πάλιν πρός τὸ παράδοξα λέγειν σχοπεῖν.

10 Πῶς ἄν τις εἰς τὸ φαινόμενον ψεῦδος τὸν ἀποχρινόμενον ἀπενέγχοι, εἰπῶν νῦν καὶ περὶ τῆς εἰς παράδοξον ἀπαγωγῆς φησιν. εἰ βούλει γάρ, φησί, ποιεῖν τὸν ἀποχρινόμενον παράδοξα λέγειν, σχόπει καὶ ἐξέταζε ὁποῖός τίς ἐστιν οἶτος καὶ ποίας αἰρέσεως καὶ ποίου δόγματος ἀντέχεται τῆς φιλοσοφίας, εἰ Περιπατητικός ἐστιν ἢ Στωικός· καὶ εἰ Περιπατητικός 15 ἐστιν, ἐρεύνα ὅπερ εἶπον οἶτοι παράδοξον καὶ ἐναντίον τοῖς λοιποῖς, οἶον ὅτι πέμπτου σώματός ἐστιν ὁ οὐρανός, καὶ ἐρώτα τοῦτο, εἶτα παράγαγε τοὺς πολλούς· τούτοις γὰρ ἀνόητον πάντῃ καὶ παράδοξον τὸ τοιοῦτον φανεῖται. ὅτι δὲ ἑχάστη αἴρεσις ἔχει τι παράδοξον, ἐδήλωσεν εἰπῶν ἔστι γὰρ ἐν ἑχάστοις τι τοιοῦτον. ἀρχὴ δὲ καὶ τοῦ εἰς παράδοξον 20 ἄγειν τὸν ἀποχρινόμενον τὸ μὴ ἀπλῶς καὶ ἀνακεκαλυμμένως καὶ φανερῶς

- xal χωρίς ἐπιχρύψεως τιθέναι τὰ τῶν αίρέσεων παράδοξα ἀλλὰ μέσον τῶν προτάσεων· ἐπεὶ γάρ, εἰ ἐρωτηθείησαν ἀνέδην, ἴσως οὐx ἀν αὐτὰς ὁμολογήσειαν διὰ τοὺς πολλούς, δεῖ τὰς παραδόξους τῶν οἰς προσδιαλεγόμεθα ὑπολήψεις, ἅς xal παρὰ τοὺς πολλοὺς δογματίζουσι, παραλαμβάνειν ἐν ταῖς
- 25 προτάσε σιν. ούχ ήν δὲ ἄρα ό Σταγειρίτης εἰς τὸ παραδιδόναι μέθοδον f. 33ν τῆ ἀπάτῃ μόνον δεινός, ἀλλὰ καὶ λύσιν τούτου παρασχεῖν πολὺ δυνατώτερος. εἰ γοῦν τις, ῶ Περιπατητιχέ, φησίν, εἰς παράδοξόν σε ἄγει πέμπτου σώματος τὸν οὐρανὸν λέγοντα, φάθι τούτῳ μὴ διὰ τὸν σὸν λόγον μηδὲ διὰ τὰς σὰς ἀποδείξεις τοῦτο συμβῆναι ἀλλὰ διὰ τοὺς πολλοὺς προχατει-

¹ δ' al: τέ A σοφιστικόν aA: σοφιστικῶν Ι 2 xal prius om. A (i) 4 τοῖς τοπιχοῖς Ι: τῶ ā τῶν τοπιχῶν a; citatur VIII 1 p. 155 b 21 sq. πρός Ι: περί a 7 μηθέν Ι 8 είλημμένα ΑΙ: είλήμματα a 9 σχοπεί a 19 supra τοιούτον scripsit παράδοξον Ι' 22 αύτὰς A: αὐτὸ a: compend. Ι 22. 23 δμολογήσειεν A 24 παρά τοὺς πολλοὺς AI: περὶ τοῖς πολλοῖς a 25 δὲ om. A, sed cf. p. 103,9 26. 27 δεινός παραδιδόναι μέθοδον του πως δεϊ άπαταν χαί παραλογίζεσθαι, άλλά πολύ δυνατώτερος παρασγείν λύσιν της άπάτης και των παραλογισμών Α 27- p. 102,2 ώ περιπατητικοί φησιν είς τὸ παράδοξόν τι είπεῖν ἀγάγη σε λέγοντα τὸν οὐρανὸν πέμπτον είναι σῶμα καὶ ἔτερον τών στοιγείων, είπε ού δια τον λόγον δν είρηχα συμβαίνει το άδοξον. η δια τας έμας άποδείξεις, άλλα δια το τους πολλούς δοξάζειν πάντα τα όντα έχ των τεσσάρων στοιγείων γίνεσθαι. άλλά και πας ό έρωτώμενος τοῦτο βούλεται λέγειν, ἤγουν τὸ μὴ δι' αὐτὸν και τὴν ἀπόκρισιν αύτοῦ νομισθηναι Α 28 σòv a: om. I

102 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 12 p. 172 b 29. 36. 173 a 7]

λημμένους έτέρφ δόγματι· καί γάρ καί πᾶς ὁ ἀγωνιζόμενος τοῦτο καὶ βούλεται, τὸ λέγειν μὴ δι' ἑαυτὸν καὶ τὴν τούτου ἀπόκρισιν νομισθῆναι παράδοξον λέγειν ἀλλὰ διὰ τοὺς πολλούς.

p. 172036 "Ετιδ' έχ τῶν βουλήσεων χαὶ τῶν φανερῶν δοξῶν.

Στι περί τοῦ πῶς ἀν τις παράδοξα ποιήση λέγειν τὸν ἀποχρινόμενον διδάσχει. φησίν οὖν ὅτι, ἐπειδὴ ἀλλα μὲν πολλάχις βουλόμεθα, ἀλλα δὲ δοξάζομεν, οἶον βουλόμεθα μὲν πάντες πλουτεῖν, εὐεχτεῖν, δοξάζεσθαι, δοξάζομεν δὲ χαλὸν είναι πένεσθαι χαὶ νοσεῖν, ὁπόταν οὖν διαλέγη μετά τινος, σχόπει εἰ ἀπὸ τῶν βουλήσεων τῶν πολλῶν διαλέγεται· οἶον εἰ λέγει 10 χατὰ τὴν τῶν πολλῶν βούλησιν χαλὸν τὸ ζῆν ἡδέως, χαλὸν τὸ πλουτεῖν αἰσχρῶς, ἐπιχείρει σὺ ἀπὸ τῶν φανερῶν δοξῶν φάσχων χαλὸν εἰναι τὸ σωφρονεῖν, τὸ τεθνάναι χαλῶς, τὸ πένεσθαι διχαίως· φαίνεται γὰρ ἀπασι τοῦτο. χαὶ οῦτως εἰς παράδοξον ἀξεις τὸν προσδιαλεγόμενον, εἰ μὲν χατὰ τὰς βουλήσεις ἀπόχρισιν διδῷ, τὰς φανερὰς δόξας σοῦ ἀντι-15 τιθέντος αὐτῷ, εἰ δὲ χατὰ τὰς φανερὰς δόξας ἀποχρίναιτο, ἀντιπαριστῶντος σοῦ τὰς ἀποχεχρυμμένας, τουτέστι τὰς βουλήσεις· ταύτας γὰρ χρυπτὰς

p. 173•7 Πλεϊστος δέ έστι τόπος τοῦ ποιεῖν παράδοξα λέγειν.

*Ετι περί τοῦ εἰς παράδοξον ἄγειν τὸν ἀποχρινόμενον λέγει, καὶ φησίν 20 ὅτι ἰσχυρός ἐστι τόπος εἰς τὸ εἰς παράδοξον ἄγειν τὸ ἐπιχειρεῖν ἀπὸ τοῦ κατὰ φύσιν καὶ κατὰ νόμον, ὥσπερ καὶ ὁ Καλλικλῆς ἐν τῷ Γοργία καὶ πάντες οἱ ἀρχαῖοι ποιοῦσιν· εἰσάγει γὰρ ὁ Πλάτων ἐν τῷ ἐπιγραφομένῷ Γοργία αύτοῦ διαλόγῷ τὸν Καλλικλῆν λέγοντα τὴν δικαιοσύνην μὴ εἶναι καλήν τε καὶ ἀγαθὴν ὡς μὴ κατὰ φύσιν ἀλλὰ κατὰ νόμον 25 μόνον οὖσαν ἀγαθήν, τὴν δὲ πλεονεξίαν μᾶλλον εἶναι καλὴν ὡς κατὰ

χαὶ ἀφανεῖς δόξας ἔχομεν.

⁷ μèν πάντες I: inv. ord. a 8.9 σκόπει ούν, όπόταν διαλέγη μετά τινός Α 9 post βουλήσεων add. xai A post πολλών add. ήγουν τών 8 διαλέγει a δοχούντων τοῖς πολλοῖς Α οἶον εί aΙ: χαὶ εί μὲν Α 11 τῶν ΑΙ: om. a 12 τὸ πένεσθαι διχαίως post σωφρονεῖν collocat A λέγων Α 12. 13 τούτο γάρ άπασι φαίνεται A 14 post μέν add. ούν a 14.15 άντιτιθέντος aA: άντιτιθέντι Ι 16 γάρ ΑΙ: τάς ε: γάρ τάς ν 18 έστι τόπος Ι: τόπος a: τόπος έστι Arist. 19. 20 τον προσδιαλεγόμενον λέγει και φησι· πλεϊστος δε τόπος έστιν· ήγουν ίσχυρος τόπος έστιν είς τὸ ἄγειν είς τὸ παράδοξον λέγειν τὸν προσδιαλεγόμενον τὸ ἐπιγειρεῖν Α 21 post xal prius add. τοῦ A xai alt. om. A τφι οm. Α 22 xal - ποιούσιν al: έποίησε. διάλογος έστι του πλάτωνος έπιγραφόμενος ό γοργίας. δια το είσάγειν αύτον δι' όλου είσάγει] Gorg. c. 38 sqq. γοῦν A 22. 23 ev to dialógu τού διαλόγου Α ούσαν άγαθην post 25 μόνον om. A 24 χαλόν — άγαθόν Α τούτω Α 24 φύσιν collocat A μάλλον είναι χαλήν al: χαι άδιχίαν άγαθήν ούσαν A

φύσιν. διὰ τί γάρ, φησί, τῶν θηρίων τὰ μὲν πεποίηχεν ἰσχυρὰ τὰ δ' ἄτονα; φύσει γοῦν ἐν τούτοις τὸ άρπάζειν, καὶ ἕκαστον αὐτῶν μὴ νόμφ χρώμενον ἀλλὰ μόνῃ φύσει ἑπόμενον τὸ ἔλαττον αὐτοῦ άρπάζει καὶ ἐσθίει. τοῖς δὲ νομοθέταις καλὸν ἐνομίσθη ἡ δικαιοσύνη διὰ δειλίαν, ὅθεν καὶ τὸν 5 νόμον εῦρημα δειλῶν ἀνθρώπων ἐλεγον· δεδοικότες γάρ, ἕνα μὴ ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν βλάπτωνται, τοὺς νόμους ἐθέντο. ἐπιχείρει οὖν, φησίν, ἀπὸ τοῦ κατὰ φύσιν καὶ κατὰ νόμον· καὶ εἰ μὲν ὁ ἀποκρινόμενος ἀπὸ τοῦ κατὰ νόμον ἐπιχειρεῖ, σὺ τὸ ἀνάπαλιν ἀπὸ τοῦ κατὰ φύσιν· εἰ δ' ἐκεῖνος ἀπὸ τοῦ κατὰ φύσιν, σὺ ἀπάντησον ἀπὸ τοῦ κατὰ νόμου. ἦν δὲ ἀρα τοῖς 10 παλαιοῖς, ἦγουν τῷ Καλλικλεῖ καὶ τοῖς ἀλλοις σοφισταῖς, μᾶλλον ἀληθὲς καὶ καλὸν τὸ ἀπὸ τῆς φύσεως γενόμενον, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ νόμου διαταχθὲν τῶν πολλῶν καὶ συγκλύδων ἀνθρώπων θέσις.

p. 173•19 Ένια δε τῶν ἐρωτημάτων ἔχει τὸ ἀμφοτέρως ἄδοξον είναι τὴν ἀπόχρισιν.

- 15 Και ἕτερον τόπον παραδίδωσι δι' οῦ ἄν τις εἰς παράδοξον ἄγοι τὸν ἀποχρινόμενον. ἔστι δὲ τοιοῦτος· εἰσί τινα τῶν ἐρωτημάτων χατὰ ἀντίφασιν ἐρωτώμενα, ἐφ' ῶν οἶον ἀν ἀποχριθείη ὁ ἐρωτώμενος, ἄδοξα λέγειν νομίζεται ὡς τοῦ ἑτέρου χαταφρονῶν. εἰσὶ δὲ τῶν οῦτως ἐρωτωμένων τὸ μὲν παρὰ τῶν πολλῶν οῦτως ἔχειν δοξαζόμενον χαὶ παρ' αὐτῶν σπου-20 δαζόμενον, τὸ δὲ παρὰ τῶν σοφῶν ἐπαινούμενον χαὶ ἐπιτρεπόμενον· οἶον τί φημι; ὁ μὲν πολὸς ὅχλος δεῖν δοξάζει τῷ πατρὶ πείθεσθαι, ὁ δὲ σοφὸς τοῖς σοφοῖς, χαὶ ἀδιχεῖσθαι μᾶλλον ὁ σοφὸς λέγει ἢ ἕτερον βλάπτειν. ἐπεὶ οὖν ἐν ἐνίοις τῶν ἐρωτημάτων, φησίν, οὐ δύναται ὁ ἀποχρινόμενος
- αποχρίνασθαι το ἕτερον μόριον τῆς ἀντιφάσεως (οἰον γἀρ ἀν ἀποχρίνηται, 25 ἀδοξα λέγων εύρεθήσεται· οἰόν ἐστι τὸ ἀρά γε δεῖ τῷ πατρὶ πείθεσθαι ἢ τοῖς σο φοῖς;'· εἰ μὲν γἀρ εἶπη τοῖς σοφοῖς, ἀδοξον μὴ τῷ πατρὶ f. 34r πείθεσθαι· εἰ δὲ τῷ πατρί, πάλιν διὰ τί μὴ τοῖς σοφοῖς;), δεῖ οὖν, ἐἀν ἀποχρίνηται ὥσπερ οἱ σοφοὶ λέγουσι χαὶ τὸ ἀδιχεῖσθαι χρεῖττον ἐρεῖ, μετάγειν ἐπὶ τοὺς πολλούς· τὸ γὰρ ἀνάπαλιν οὕτοι δοξάζουσιν· εἰ δὲ δ οἱ πολλοί,

¹⁻³ διά τ!- έπόμενον al: έλεγε γαρ ότι το άδιχεῖν χαλόν έστιν, έχ τοῦ τὴν φύσιν μὴ πάντα τὰ ζῶα ποιῆσαι ἰσχυρά. ὥστε μὴ δύνασθαι άλληλα καταβλάπτειν καὶ κατεσθίειν· άλλά τὰ μέν, δημιουργήσαι των ζώων ίσχυρά. οίον λέοντα. άρχτον. άετον. ίέραχα. τά δέ, άνίσχυρα xal άσθενη. ώστε έχ τούτου δοχεί τη φύσει χαλόν φαίνεσθαι το άδιχείν, έχ του χατεσθίειν τὰ ἰσχυρὰ, τὰ ἀσθενῆ ζῶα· ἀρπαχτιχὰ γὰρ ζῶα ἀ είπομεν· ἀ χαὶ μὴ νόμω χρώμενα ἀλλὰ 2 αύτῶν Ι: αὐτό Β τη φύσει μόνη έπόμενα έχαστον αύτῶν Α 3 μόνη Ι: μόνον a 5 εύρημα aA: εύρεμα l post άνθρώπων add. τε a post Eleyov add. of malacol A 6 ίσχυροτέρων Α βλάπτονται a έξέθεντο Α 8 τὸ I: om. a 9 post ăpa add. τὸ μέν χατὰ φύσιν αὐτοῖς ήγουν Α 11 τῆς om. A τὸ δὲ χατὰ νόμον χαὶ ὑπὸ τούτου Α 12 συγκλύδων ΑΙ: συγκλήτων a 15 τόπον A, bis I: τρόπον a 17 προτεινόμενα A 19 post αὐτῶν add. ποῦ a 19.20 σπουδαζόμενον] σπου in ras. A¹ 21 δοξάζειν a post δοξάξει add. ώς είρηται A 23. 24 άποχρίνασθαι ό έρωτώμενος A 27 διά το A δει Ι: δειν αΑ 29 8 om. A

104 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 12. 13 p. 173+19. 32. 1]

άγειν ἐπὶ τὰ τῶν σοφῶν. ἔστι δὲ xal τοῦτο ὅμοιον τιῷ xaτὰ νόμον xal xaτὰ φύσιν· ὅ μὲν γὰρ ὁ πολὺς λεὼς δοξάζει, τοῦτο τιῷ νόμφ ἔοιxεν, ἐπεὶ xal ὁ νόμος δόξα (τῶν) πολλῶν ἐστιν· ὅ δὲ οἱ σοφοὶ πρεσβεύουσι, τοῦτο xal ἡ φύσις aὐτὴ λέγει xal ἡ ἀλήθεια.

5 p. 173 • 32 Περί δὲ τοῦ ποιῆσαι ἀδολεσχεῖν.

Στοχάζονται οί σοφισταί, ώς εἰρήχαμεν, τοῦ ποιεῖν τὸν προσδιαλεγόμενον ώς άδολεσγοῦντα δοχεῖν. χαὶ δι' ῶν λέγει, αὐτὸ τοῦτο διδάσχει. τέως γοῦν πρότερον τί ἐστι τὸ ἀδολεσχεῖν λέγει εἰρηκέναι· καὶ ἔφθη περί τούτου είπων έν άρχαῖς τῆς προχειμένης πραγματείας, ὅτι ἀδολεσχῆ-10 σαί έστι το πλεονάχις ταυτό λέγειν. τοῦτο είπων ἐπάγει πάντες δε οί τοιοίδε λόγοι τοῦτο βούλονται ποιεῖν. ἔστι δὲ τὸ λεγόμενον τοιοῦτον, δτι οί μέλλοντες ρηθήναι παρ' έμοῦ λόγοι τούτου χάριν λέγονται, παριστῶντες πῶς γίνεται τὸ ἀδολεσγεῖν, χαὶ τοῦτο βούλονται ποιεῖν, τὸ άδολεσχεῖν. γίνεται δὲ τοῦτο ἐπ' ἐχείνων, ὅταν ὄνομα ἢ λόγον οὐδὲν 15 διαφέρη είπειν, οίον διπλάσιον χαί διπλάσιον ήμίσεος, δ έστι λόγος τοῦ διπλασίου. ἐπεὶ γὰρ τὸ διπλάσιον πρὸς τὸ ήμισυ λέγεται (πρός τι γὰρ ον αύτο δπερ έστι προς άλλο την αναφοράν έχει), και μόνον λεγόμενον διπλάσιον ποιεί συνεξαχούεσθαι πάντως χαι το ήμίσεος. εί γοῦν ἀντι τοῦ είπειν το όνομα, ήτοι το μέγεθος τόδε διπλάσιον, έρεις τόδε το μέγεθος 20 διπλάσιον ήμίσεος, ήδολέσχησας· ἐν οἶς γὰρ εἶπας διπλάσιον, ἐδήλωσας αύτό εί γάρ έν τῷ διπλασίω τὸ ῆμισυ ἐμφαίνεται, είλημμένου ἐνεργεία χαὶ τοῦ ήμίσεος δἰς εἶληπται τὸ ήμίσεος. εἰ τοίνυν οὕτως λέγεις τόδε διπλάσιον ήμίσεος', οδδέν άλλο λέγεις άλλ' ή 'τόδε διπλάσιον ήμίσεος ήμίσεος' απαξ μέν γὰρ τὸ ήμίσεος συνεμφαίνεται ἐν τῷ εἰπεῖν σε δι-25 πλάσιον, καὶ ἔτι ἐν τῷ προσθεῖναί σε ἐνεργεία τὸ ήμίσεος. πάλιν ἆν άντι τοῦ είπειν διπλάσιον τὸ διπλάσιον ήμίσεος ληφθή, τρίς έσται είρημένον τὸ ήμίσεος.

p. 173b1 Είσι δε πάντες οί τοιοῦτοι τῶν λόγων ἐν τε τοῖς πρός τι.

30 'Ex ποίων η xal έν τίσιν οί ποιοῦντες τὴν ἀδολεσχίαν γίνονται λόγοι, νῦν προστίθησι, xal φησίν ὅτι ἐν ἐχείνοις τῶν πρός τι οί τοιοῦτοι τῶν

2 μέν οπο. Α ό πολύς AI: inv. ord. a έοιχε τω νόμω, omisso τούτο, A 3 τῶν ex Arist. addidi πολλών έστιν aA: inv. ord. I 3 δοξάζουσι Α 6 00φισταί ex σοφοί corr. I' είρηχαμεν aA: είρηχειμεν Ι τοῦ ΑΙ: τοῦτο a 7 λέγειν α 9 év ápyats] c. 3 p. 165 b 16 10 raurò A Arist. l. c.: raurà al ol 11 τοιούτοι Α 13 τούτο ΑΙ: πώς a 15 διαφέρει a om.a διπλάσιον alterum a: διπλασίου Ι 18 πάντως om. A 19 TODE I: TOTE a 22 xal I: om. a 23. 24 hulozoc ter habet I 24 συνεμφαίνετο a σε a: om. I 30 tíon AI: toion a 31 VŨV om. A

λόγων γίνονται, έφ' δσων μή μόνον τὰ γένη πρός τι ἀποδίδοται άλλο άλλά χαί αύτά. οίον ή έπιθυμία ήδέος έστιν έπιθυμία χαί πρός τι λέγεται· άλλά καὶ [ή] οἶον γένος αὐτῆς ή ὄρεξις πρός τι καὶ αὐτὴ λέγεται· δρεκτοῦ γάρ τινος δρεξίς ἐστιν. ἀλλὰ καὶ ἐν ἐκείνοις, ὅσων μὴ ὄντων 5 πρός τι κατηγορουμένων δε κατά ούσίας τινός παραλαμβάνεται εν τώ όρισμώ αύτων ή ύποχειμένη αύτοις ούσία, χαί όλως έν έχείνοις ών έξεις είσιν η πάθη χαθ' αύτο χατηγορούμενα των ύποχειμένων. οίον ή σιμότης πάθος έστι χαθ' αύτο χατηγορούμενον της ρινός, χαι έν τῷ λόγφ αὐτοῦ παραλαμβάνεται και το ύποκείμενον καθ' ου κατηγορείται, ή ρίς. 6 γαρ 10 αὐτὴν τὴν ἐν ῥινὶ σιμότητα ὁριζόμενος οῦτω λέγει· σιμότης ἐστὶ χοίλανσις έν ρινί. ήδολέσγησεν ούν ούτως πως δρισάμενος είπων γάρ σιμότητα και ρίνα συνέλαβε· προσθείς δε πάλιν ενεργεία το εν ρινί δίς το ρίς [ρίς] έλαβε. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ 'ἀριθμός ἐστι μέσον ἔχων τὸ περιττόν'. έπειδή γάρ καί τοῦτο πάθος ἐστί τοῦ ἀριθμοῦ κατηγορούμενον, ὁπηνίκα 15 το περιττον όριζόμενος το αριθμός παραλήψομαι, δίς είλήφειν αύτόν. περιττόν γάρ είπων τρόπον τινά και άριθμόν είρήκειν. προστέθεικα δε καί ένεργεία το αριθμός, ώστε δίς έφην το αὐτό.

p. 173612 Φαίνονται δέ ποιειν ού ποιούντες ένίοτε.

Οί σοφισταὶ μὴ ἀληθῶς ἐλέγχοντές τινα ἀδολεσχοῦντα | φαίνονται ſ. 34* 20 πολλάχις ποιοῦντές τινα ἀδολεσγεῖν. πῶς δὲ ποιοῦσιν, αὐτὸς τὴν αἰτίαν τίθησιν. οδ γάρ έρωτῶσι τον ἀποχρινόμενον εί οἴεται σημαίνειν τι τὸ διπλάσιον χαθ' αύτο λ'εχθέν χωρίς τοῦ ήμίσεος η οὐδέν τι σημαίνει. χαί τυχόν είπόντος σημαίνειν τι χαθ' αύτό λεγθέν το διπλάσιον, ού προσερωτώσιν αύθις πότερον το αύτο σημαίνει, δ και έαν ούτως έρρέθη 25 διπλάσιον ήμίσεος, η έτερον. φαίνεται γοῦν ό σοφιστης ποιεῖν τινα ἀδολεσχείν, δτι ούδέν τι τούτων έρωτα, άλλ' εύθύς ἐπάγει τὸ συμπέρασμα τὸ 'τὸ διπλάσιον ήμίσεος ήμίσεος διπλάσιον'. εἰ μèν οὖν ὁ ἀποκρινόμενος ἡρωτήθη άρά γε σημαντική τίς έστι φωνή τὸ διπλάσιον;', είτα κατέφησε και πάλιν ήρωτήθη 'άρά γε χωρίς τοῦ ήμίσεος λεγόμενον περιλαμβάνει ἐν ἑαυτῷ 30 και το ήμισυ;' και πρός τοῦτο παλιν κατέφησε, τότε κυρίως αδολεσχῶν έλέγχεται . ωμολόγησε γάρ ταῦτα. φαίνεται γοῦν ἐλεγχόμενος διὰ τὸ τὸ όνομα ταύτον είναι τῷ λόγφ και σημαίνειν το αυτό, δπερ γίνεται, εί μηδέν διαφέρει, ώς και μικρόν άνωθεν είρηκεν "εί μηδέν διαφέρει τό όνομα ή τον λόγον είπειν". την γούν τοιαύτην έρώτησιν οίαν είρήχειμεν,

l post γίνονται add. xai έμφαίνονται A έν δσοις ού Α 2 post auta add. ta είδη πρός τι λέγεται· και πρός τὸ αὐτὸ και ἕν ἀποδίδοται· ήγουν τὴν ἀναφορὰν ἔχουσιν Α 3 álla - léverai om. A ት delevit v 5 ôè om. A 7 eloù vom. A 10 post ούτω expunxits όρίζει Ι 11 ήδολέσχηχεν Α 12 plc alt. delevi 13 τοιούτος a 15 παραλήψεται - είληφεν ν αὐτόν ΑΙ: αὐτό ν: om. a 16 είρηχα Α: είρηχε ν 19 revaç, ut videtur, I pr. 22 on maiver AI: on maivery fort. recte a 29 περιλαμβάνει Α: παραλαμβάνει al 33 elphaev] p. 173=34 34 είρηχειμεν ΑΙ: είρηχαμεν a

106 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 13. 14 p. 173 b 12. 17]

τὴν 'ἀρά γε χωρίς τοῦ ἡμίσεος λεγόμενον τὸ διπλάσιον περιλαμβάνει ἐν ἑαυτιῷ καὶ τὸ ἡμισυ;', ἐρωτώμενον οῦτως ἔδει ἀποχριθῆναι, ὡς δυνάμει μέν, ὅταν τὸ διπλάσιον χωρὶς λέγηται, περιλαμβάνει καὶ τὸ ἡμίσεος, οἰ μὴν δὲ καὶ ἐνεργεία. καὶ οῦτως ἀποχριθεἰς οἰχ ἀν ἑαλω ὡς πολλάκις λέγων 5 ταὐτά.

p. 173617 Σολοιχισμός δε οίον μέν έστιν, είρηται πρότερον.

Καὶ περὶ τοῦ παρὰ τοῖς σοφισταῖς σπουδαζομένου σολοιχισμοῦ νῦν διδάσχει, χαί φησίν δτι τί μέν έστιν ό σολοιχισμός, είρήχειν χαί περί αυτοῦ χατ' ἀργὰς εἰπών ' σολοιχίζειν ἐστὶ τὸ ποιῆσαι τὸν ἀποχρινόμενον τῆ 10 λέξει βαρβαρίζειν έχ τοῦ λόγου". γίνεται δὲ χατά τρεῖς τρόπους. χαὶ πρῶτον μέν, δταν ἀληθῶς τις σολοιχίζη λέγων Λάγης Λάγου. δεύτερον δέ έστι μή ποιείν, φαίνεσθαι δὲ ποιείν, ὡς οἱ σοφισταὶ ἐπιχειροῦσι λέγοντες άρα δ σύ φής είναι, έστι; φής δε λίθον είναι', είτα επάγουσιν έστιν άρα λίθον'. το τοιοῦτον σολοιχισμός μέν είναι δοχεί, χυρίως δε ούχ έστιν έδει 15 γάρ ούτως έπαγαγείν τους σοφιστάς 'έστιν άρα λίθον είναι'. ένίοτε δε ποιών τις σολοιχισμόν ού δοχεί ποιείν, ώς ό Πρωταγόρας· ούτος γάρ τον μηνιν χαί τον πήληχα έλεγε, χαί ποιών σολοιχισμόν ούχ ένόμιζε σολοιχίζειν, τοῖς δ' άλλοις ἐφαίνετο. ῶστ' ἐχείνψ μέν ἐφαίνετο σολοιχίζειν ὁ λέγων την μηνιν και την πήληκα, τοις δε πολλοις ου. ο δε λέγων ουλόμενον 20 μῆνιν φαίνεται μέν τοῖς άλλοις σολοιχίζειν, ἀλλὰ τῷ Πρωταγόρα οὐ σολοιχίζειν εδόχει. τους τρείς τοίνυν τούτους τρόπους, χαθ' ους σολοιχίζει τις, είπών φησί δηλον δτι χάν τέχνη τις δύναται τοῦτο ποιεῖν, τοῦτο διὰ τούτου λέγων, δτι χαὶ ἐν συλλογισμῷ τις δύναται σολοιχίζειν ἢ ἀληθῶς ἢ φαινομένως. τέχνην γὰρ τὸν συλλογισμὸν ὠνόμασεν ὡς ἐν τέχνη 25 καί μεθόδω έσκεμμένον καί μή ώς έτυχε προαγόμενον. δτι δε καί έν συλλογισμῷ τις φαινομένως σολοιχίζειν τον ἀποχρινόμενον δείχνυσιν, ἐφεξῆς διδάσχει· πολλοί γάρ, φησί, τῶν λόγων μἡ συλλογιζόμενοι τόν χυρίως σολοιχισμόν φαίνονται τοῦτον συλλογίζεσθαι.

¹ $\chi \omega \rho \lambda \varsigma$ iteratum delevit A¹ παραλαμβάνει a 3.4 ού μήν A: αχμήν al 8 ort - ooloizisude in ras. A1 5 ταύτα a έστιν aA: om. I elptyxelv AI: 9 xat' dpyds] c. 3 p. 165 b 20 είρηχεν a 9. 10 είπών - λόγου al: σολοιχισμός xal om. A γάρ έστι τὸ χατὰ λέξιν βαρβαρίζειν Α 10 post δὲ add. τὸ σολοιχίζειν Α post σολοικίζη add. ήγουν βαρβαρίζη, δύναται ποιείν τούτο Α 11 τις om. A λάχης 12 το μή λάχου A: λαχής λαχού al post λάχου add. πέρσης πέρσητος A ποιούντα σολοιχισμόν φαίνεσθαι χαὶ δοχεῖν ποιεῖν ὡς ἐπὶ τοῦδε Α σοφισταί Ι: σοφι-13. 14 λίθον άρα έστί Α στιχοί a 14 είναι δοχεί αΙ: φαίνεται είναι Α 15 γάρ τούς σοφιστάς τοῦτο συμπεραναι Α 16 δ AI: om. a τὸν aA: τὴν I post μηνιν add. ούλόμενον A 17 έλεγε post 16 γαρ collocat A χαὶ σολοιχίζων Α 18 τοῖς - λέγων aI: τοὺς δὲ πολλοὺς ἐνόμιζε σολοιχίζειν τοὺς λέγοντας Α 19 th alterum aA: τον 1 20 φαίνετο (sic) a: έφαίνετο b 25 δτι a: ότε Ι

p. 173626 Elsi δε πάντες σχεδόν οί φαινόμενοι σολοικισμοί παρά το τόδε.

Είπών δπως τις σολοιχίζει, νῦν xai ἀπὸ ποίας αἰτίας ὁ σολοιχισμὸς γίνεται λέγει, ήτις ἐστὶ τὸ τόδε. τὸ δὲ xai ὅταν ἡ πτῶσις ἑρμηνευ-5 τιχὸν τοῦ παρὰ τὸ τόδε τίθησιν, ὡς εἰ ἐλεγεν ἡτοι ὅταν ἡ πτῶσις μήτε ἄρρεν σημαίνει μήτε θῆλυ ἀλλὰ τὸ οὐδέτερον. τὸ μὲν γὰρ οῦτος ἀρρενιχοῦ ἐστι σημαντιχόν, τὸ δὲ αῦτη θηλυχοῦ· τὸ δὲ τοῦτο βούλεται μὲν σημαίνειν τὸ οὐδέτερον, ἀλλὰ πολλάχις xai ἀρρενιχὸν xai θῆλυ ὅηλοῖ. τοῦ μὲν οὖν ἄρρενος xai τοῦ θήλεος aí πτώσεις ἅπα-10 σαι xai ἀλλήλων διαφέρουσι xai αὐταὶ ἑαυτῶν, xai οὐx ἄν τις διά τινος ἀπατηθείη τῶν τοιούτων πτώσεων ὥστε νομίσαι τὴν αἰτιατιχὴν δοτιχὴν

η την άρρενικην πτῶσιν θηλυκήν. τῶν δὲ οἰδετέρων ἐνιαι | μὲν πτώ- ſ. 35^r σεις διαφέρουσι καὶ ἑαυτῶν καὶ τῶν ἀρρενικῶν καὶ θηλυκῶν πτώσεων, αἰ
δ' οὕ. ὅθεν καί φασιν οἱ γραμματικοὶ τῶν οἰδετέρων την αὐτην εἶναι
15 ὀρθην καὶ αἰτιατικην καὶ κλητικήν. οἶόν ἐστι τὸ τοῦτο. λαμβάνεται γάρ,
ὡς ἔφημεν, καὶ ἐπὶ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ καὶ αἰτιατικῆς καὶ εὐθείας.
ὅθεν καὶ ἀπατᾶταί τις καὶ δοκεῖ σολοικίζειν. δοθέντος γὰρ πολλάκις τοῦ
τοῦτο ὡς ἐπὶ οὐδετέρου συλλογίζονται ὡς ἐπὶ ἀρσενικοῦ οἱ σοφισταὶ τοῦτον. ὁμοίως δοθέντος πάλιν ἐπ' εὐθείας ἐπὶ αἰτιατικην αὐτὸ μετάγουσι.
20 καὶ ὁμοίως τούτοις ἐπὶ ἄλλης πτώσεως δοθὲν ἐπὶ ἄλλην αὐτὸ μεταφέρουσι. καὶ πόθεν τοῦτο συμβαίνει, φησὶ διὰ τὸ τόδε κοινὸν εἶναι
πτώσεων πολλῶν. σημαίνει γὰρ καὶ τὸ 'τόδε ὁ Σωκράτης' καὶ τὸ 'τόδε

p. 173 b 36 Δει δ' έναλλάξ σημαίνειν, μετά μέν τοῦ ἔστι τὸ 25 οὐτος, μετά δὲ τοῦ εἶναι τὸ τοῦτον.

'Επειδή έφησεν, δτι το τοῦτο οὐδέτερον ὄν πολλάχις σημαίνει χαὶ ἀρσενιχὸν χαὶ θῆλυ, χαὶ ὅτι χαὶ διαφόρους πτώσεις σημαίνει χαὶ διὰ τοῦτο ἀπατητιχόν ἐστι χαὶ ποιεῖ φαίνεσθαι πολλάχις τινὰς σολοιχίζοντας, νῦν παραδίδωσι μέθοδον δι' ἦς ἀν τις τὴν ἀπάτην διαδιδράσχοι, λέγων ὅτι 30 ἐπειδὴ τὸ τοῦτο χαὶ τὸ οὗτος χαὶ τὸ τοῦτον σημαίνει, δεῖ ἐνηλλαγμένως ποιεῖσθαί σε παρ' ἑχάστι τούτων τῶν δύο σημαινομένων τοῦ τοῦτο τὴν σύνθεσιν· ἔχε γάρ μοι χαὶ τὸ ἔστι χαὶ τὸ εἶναι· χαὶ εἰ μὲν βούλει εἰπεῖν τὸ τοῦτο

l syebov a Arist.: om. I 5 ήτοι Ι: ήγουν a 7 άρσενιχοῦ a αύτη a 9 θήλεως a 12 7 al: xal A θηλυχόν a 8 τὸ Ι: τι a άρσενιχόν a 12-14 Tuy-8' of om. A 16 xαl primum aI: ώς A appevizou a: apoevi-20 αύτὸ ν: αὐτὴν aΙ 26 είπεν Α θηλυχῶν χαὶ ἐπὶ Α χῶν Α πολλάχις Α ότι καί om. A cf. Arist. b29: πολλά al 27 θήλυ και άρρεν Α onpualver 28 φαίνεσθαι post τινάς collocat A 0m. A διά τοῦτο om. A 29 διαδιδράσκοι A: διαδιδράσκη I: διαδιδράσκει a δτι al: ώς A 30 σημαίνει post τοῦτο collocat A 31 oe om. A τούτων τῶν δύο σημαινομένων Α: τῶν δύο τούτων al post rouro add. xal A 32 Eye A: Eyel al λαβείν, sed post p. 108,1 εύθείας A

108 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 14 p. 173b36. 174s5]

ἐπ' εὐθείας, προστίθει τὸ ἔστι καὶ λέγε 'ἔστι τοῦτο'· ὅτε δὲ ὡς ἐπὶ αἰτιατικῆς τὸ τοῦτο ἐκφωνεῖς, τὸ εἶναι πάλιν ἐπίλεγε λέγων 'εἶναι τοῦτο'. ὁμοίως δὲ ποιἑι καὶ ἐπὶ τῶν ἀρρενικῶν καὶ θηλυκῶν ὀνομάτων· εἰ γὰρ βούλει δηλῶσαι διὰ τοῦ τοῦτο ἢ ἀρσενικὴν ἢ θηλυκὴν πτῶσιν, αἰτιατικὰς δέ, 5 εἰπὲ 'εἰναι τοῦτο Κορίσκον, εἶναι τοῦτο Καλλιόπην', εἰ δ' εὐθεῖαν, 'ἔστι τοῦτο Κορίσκος'. καὶ ἐπὶ τῶν λεγομένων δὲ σκευῶν ὁμοίως ποίει, τουτέστι τῶν οὐδετέρων (σκεύη δὲ ταῦτά φησι διὰ τὸ ἄψυχα εἰναι)· καὶ ἐπὶ τούτων γὰρ τῶν ἢ θηλείας ἢ ἄρρενος ἐχόντων ὄνομα (κυρίως γὰρ οὐδέτερα ἐκεῖνά ἐστιν ὅσα εἰς τὸ ο καὶ ⊽ τελευτᾶ· ὅμως καί τινα τῶν ἀρρενικῶν 10 ὀνομάτων τοῖς ἀψύχοις περιτιθέαμεν, ὡς ἀσκὸς καὶ πρίων καὶ τὰ τοιαῦτα),

χαι ἐπι τῶν τοιούτων τοίνυν τότε δηλοῦται εὐθεῖα χαι αιτιατιχὴ πτῶσις, δτε τὸ ἔστι ἢ τὸ είναι προσθήσομεν· ταῦτα γὰρ λεγόμενα ποιήσει πάμπολυ διαφέρειν.

p. 174.5 Kal τρόπον τινά δμοιός έστιν ό σολοιχισμός.

- 15 Τρόπον τινά, φησίν, δμοιός ἐστιν ὁ σολοιχισμὸς τοῖς παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως γινομένοις ἐλέγχοις· ὥσπερ γὰρ ἐν ἐχείνοις ἐπὶ τῶν πραγμάτων τις ἀπατᾶται, οῦτως ἐνταῦθα ἐπὶ τῶν ὀνομάτων συμβαίνει τινὰ σολοιχίζειν. ἐχεῖ γὰρ ὁ σοφιστὴς ἐρωτᾶ ʿἆρα οὐχ ὁμοίως τῷ σχήματι τῆς λέξεως ἐχφέρεται τὸ ὁρᾶν χαὶ τὸ ἀχούειν;'· ναί φησιν ὁ ἀποχρινό-
- 20 μενος· είτα συνάγει ταὐτὰ είναι. τοῦτο δὲ ἄτοπον· τὸ μὲν γὰρ ἐνεργείας σημαντιχόν, τὸ δὲ πάθους δηλωτιχόν. γέγονεν οὖν ἐν τούτοις ἐπὶ τῶν πραγμάτων ὁ ἐλεγχος. ἐνταῦθα δὲ χατὰ τὰ ὀνόματα γίνεται ὁ σολοιχισμός· τὸ γὰρ τόδε ἐπ' εὐθείας δοθὲν ἐπὶ αἰτιατιχὴν παρὰ τοῦ σοφιστοῦ μετήχθη, χαὶ γέγονεν ὁ σολοιχισμὸς ἐχ τοῦ ὀνόματος. ὅτι δὲ ὁ μὲν παρὰ
- 25 τὸ σχῆμα τῆς λέξεως δοχεῖ ὅμοιος εἶναι χατά τι τῷ σολοιχισμῷ, δῆλον ὡς ἐπὶ παραδείγματος· ἀνθρωπος γάρ, φησί, χαὶ λευχὸν χαὶ πρᾶγμά ἐστι χαὶ ὅνομα· εἰ μὲν οὖν ὡς πράγματά τις αὐτὰ ἐξετάσει, ποιήσει χαθ' ὑπόθεσιν τὸν παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως ἐλεγχον, εἰ δὲ ὡς ὀνόματα, τὸν σολοιχισμόν. οὐχ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου δὲ χαὶ τοῦ λευχοῦ
- 30 ποιήσει τις καὶ τὸν παρὰ τὴν ὑμοιοσχημοσύνην ἐλεγχον καὶ τὸν σολοικισμόν, ἀλλ' ἐφ' ἑτέρων τινῶν· ταῦτα γάρ, τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸ λευκόν, χάριν παραδείγματος ἕλαβεν, ὡς εἰ ἐλεγε 'τόδε καὶ τόδε καὶ πράγματά εἰσι καὶ ὀνόματα'. εἰ μὲν οὖν ὡς πράγματά τις αὐτὰ λαμβάνει, ποιήσει τὸν παρὰ τὴν ὑμοιοσχημοσύνην ἔλεγχον, εἰ δὲ ὡς ὀνόματα, τὸν σολοικισμόν. πειρα-

¹ το έστι προστίθει Α ພໍၚ om. A 2 είναι τούτο Ι: inv. ord. A: είναι τούτον a 3 ποιεί al: τούτο ποίει, sed post όνομάτων Α άρσενιχών omisso τών A 3.4 dez 4 カ prius om. A τού τούτο βούλει δηλώσαι δὲ al: ούσας ἀμφοτέρας Α 5 είπε a 6 поиї а 9 post xal prius add. to A Arist. δμως Α: όμοίως Ι: δμοιως (sic) a άρσενιχών a 11 δηλούται ΑΙ: δηλούνται a 16 ώς A 17 τών 19 post απούειν add. παὶ τὸ τέμνειν Α om. A 20 yàp A: om. al post γάρ add. τέμνειν A 24 μετάγθη a 25. 26 an onloi xal? cf. n. p. 109,21 32 post Elevev add. anlig A 27 éterágei a: éterálei 1

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 14. 15 p. 164+5. 12. 18] 109

τέον ούν ἐχ τῶν εἰρημένων πτώσεων, ἦγουν τοῦ τοῦτο, ὅπερ χαὶ αἰτιατιχὴν χαὶ εὐθεῖαν δηλοῖ πτῶσιν χαὶ ἀρσενιχὴν χαὶ θηλυχήν, τὸν σολοιχισμὸν συλλογίζεσθαι.

p. 174 * 12 Είδη μέν ούν ταῦτα τῶν ἀγωνιστικῶν λόγων καὶ 5 μέρη τῶν εἰδῶν.

Δύο είδη των σοφιστικών λόγων άνωθεν και έξ άρχης άπέδωκε. λέγει οδν | χαί πάλιν τα αύτα, δτι είδη μέν είσι των σοφισμάτων ταῦτα, 1. 35ν μέρη δε τοῦ μεν ένος είδους, τοῦ παρά την λέξιν, ἕξ, όμώνυμον, ἀμφίβολον και τα λοιπα δ΄, τοῦ δὲ ἑτέρου εἴδους, τοῦ ἐκτὸς τῆς λέξεως, τα 10 πολλάχις απηριθμημένα έπτα σοφίσματα, και τρόποι οί δεχατρείς. έφασαν δέ τινες τρόπους, οὐ χατὰ λόγον ὡς οἶμαι, χαὶ τὰ παρὰ τῶν σοφιστῶν σπουδαζόμενα, τὸ φαίνεσθαι ἐλέγγειν, τὸ εἰς ψεῦδος ἄγειν καὶ παράδοξον, τὸ εἰς ἀδολεσχίαν καὶ τὰ ἑξῆς. μέλλων δὲ εἰπεῖν, πῶς ὁ σοφιστὴς τάττει τας έαυτοῦ ἐρωτήσεις καὶ συντίθησι, καὶ περὶ τούτου πλατύτερον διαλαβεῖν 15 λέγει δτι, ωσπερ έν τοῖς διαλεγομένοις οὐ μιχρὰ συμβάλλεται τὸ προσηχόντως ταχθηναι τὰ έρωτήματα (χαὶ τοῦτο ἐδείξαμεν ἐν τῆ διαλεχτιχῆ έν τῷ ὀγδόφ τῶν Τοπιχῶν), οῦτως ἐγει χαὶ ἐν τοῖς ἀγωνιστιχοῖς τῶν λόγων. ἐπεί γοῦν ἀφελεῖ xal τὸν ἀγωνιζόμενον τὸ οῦτως ἡ οῦτως τάττεσθαι τούτου τας έρωτήσεις, άγε δη χαί περί τούτου είπωμεν. διάφοροι 20 δέ είσι τοῦ ἐλέγγειν τρόποι, χαὶ εἶς μέν τὸ μηχύνειν τὸν λόγον. γαλεπόν γάρ και δύσκολόν έστι τῷ άποκρινομένω πάντα συνορᾶν ώς μὴ συγχεθήναι αύτοῦ τὸν νοῦν χαὶ δοῦναι δ βούλεται ό ἐρωτῶν.

p. 174=18 Είς δε τό μηχος στοιχείοις χρηστέον τοις προειρημένοις.

25 Και δτι μέν στοιχεῖον και ἀρχάς προειρημένας τὰ ἐν τῷ ὀγδόφ τῶν Τοπικῶν εἰρημένα λέγει, δῆλον. ταῦτα δὲ ἦσαν τὸ παρεμβάλλειν και ἐρωτᾶν μὴ μόνον τὰ αἶτια τοῦ συμπεράσματος ἀλλὰ και τὰ μὴ τοιαῦτα, παραβολαῖς τε και παραδείγμασι καταποικίλλειν τὸν λόγον. ἔτι γε μὴν δῆλον τοῦτο πεποίηκε διὰ τοῦ μετ' ὀλίγον ῥηθησομένου τοῦ ''δλως δὲ 30 πάντα τὰ πρὸς τὴν κρύψιν ῥηθέντα πρότερον χρήσιμα και πρὸς τοὺς

¹ τού superscr. A1: om. aI 3 συλλογίζεσθαι Ι Arist.: συλλογίσασθαι Α: συλλογί-8.9 αμφίβολον a: αμφιβολία Ι oeofai a 4 elder a 9 έχτην (sic) Ι 10 dexatpeis I: déxa xal tpeis a 13 táttel om. A 14 xal prius om. A 17 post όγδόω add. δηλαδη Α έν τῷ όγδόψ τῶν Τοπικῶν] c. 1 p. 155 b 18 sq. Eyeiv A 18 oùv a 21 γάρ έστι καί δ. Α έρωτωμένω Α ώς scripsi cf. n. p. 97,14 107,16: xal aI: wore A 21. 22 συγχεθήναι AI: συγχυθήναι a 22 αύτοῦ Ι et post vouv A: adru a 25 προηρημένας a 26 το παρεμβάλλειν χτλ.] cf. Top. VIII 1 p. 157=1 sq. 28 χαταποιχίλλειν τόν λόγον ante παραβολαϊς collocat A 29 µer' όλίγον] p. 174 = 26

110 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 15 p. 174=18. 23]

άγωνιστιχούς λόγους". δεύτερος τρόπος τοῦ ἐλέγχου, φησί, τὸ ἐπισπεύδειν ταχείας καὶ συντόμους ποιεῖσθαι τὰς ἐρωτήσεις· οἱ γὰρ ἀποχρινόμενοι ὑστερίζοντες καὶ μὴ δυνάμενοι ἀχριβῶς σχοπεῖν ἀπατηθήσονται· εἰ δὲ μέλλοιεν ἐφίστασθαι καὶ προσέχειν, ἀνόητοι νομίζονται. τρίτος 5 τρόπος ἐλέγχου τὸ ποιεῖν τὸν ἀποχρινόμενον ὀργίζεσθαι καὶ θυμοῦσθαι· ταραττόμενοι γάρ, φησίν, οἱ ἀποχρινόμενοι πάντες ἤττον δύνανται φυλάττεσθαι. ἐν τισι δὲ πάντα γράφεται· καὶ εἰ οῦτως ἔχει, δηλοῦται ὅτι οὐ δύνανται θυμούμενοι πάντα ὁρᾶν καὶ φυλάττεσθαι τὰ ἐρωτώμενα κἀντεῦθεν πρὸς ἀπάτην ἀπάγονται. τοῦ δὲ γινώσχειν, φησίν, ὅτι πρὸς 10 ὀργὴν ἐρωτῷ, στοιχεῖα ἔστω σοι καὶ σημεῖα, καὶ τίνα ταῦτα, σαφῶς λέγει· ὥστε εἰ ταῦτα ποιεῖ, πρὸς ὀργὴν διαλέγεται.

p. 174=23 Έτι τὸ ἐναλλὰξ τὰ ἐρωτήματα τιθέναι.

Έτι, φησί, πρὸς τὸ δύνασθαι ἐλέγχειν συντελεῖ καὶ τὸ ἐναλλὰξ τὰ ἐρωτήματα τιθέναι. καὶ εἰρηται περὶ τούτου καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν 15 Προτέρων ἀναλυτικῶν καὶ ἐν τῷ ὀγδόφ τῶν Τοπικῶν. ἐστι δέ, φησί, πρὸς ἐλεγχον συντελοῦν καὶ τὸ πρὸς τὸ αἰτὸ πλείους ἔχειν λόγους, ἤγουν συλλογισμούς· τὴν γὰρ ήδονὴν δείξει τις ἀγαθὸν ότὲ μὲν διὰ τοῦ κατὰ φύσιν, ότὲ δὲ διὰ τοῦ πάντα αὐτῆς ἐφίεσθαι. οἰ μόνον δὲ τοῦτο συντελεῖ πρὸς ἐλεγχον ἀλλὰ καὶ τὸ λόγους ἔχειν δειχνύντας καὶ δτι οῦτως καὶ 20 οἰχ οῦτως· οἰον ὅτι ἡ ήδονὴ ἀγαθόν, διὰ τοῦ κατὰ φύσιν καὶ πάντα αὐτῆς ἐφίεσθαι, καὶ ὅτι οὐχ ἀγαθόν, διὰ τοῦ 'γένεσίς ἐστιν εἰς φύσιν αἰσθητὴ καὶ ἐμποδιστικὴ τοῦ φρονεῖν'. εἰ οὖν ἔχεις πρὸς τὸ αὐτὸ πλείους λόγους δειχνύντας, οἶον ὅτι ἡ ήδονὴ ἀγαθὸν καὶ ὅτι οὐχ ἀγαθόν, συμβαίνει τὸν ἀποκρινόμενον πρὸς πλείω ποιεῖσθαι τὴν φυλακήν· ὁ δὲ πρὸς πλείω

¹ post δεύτερος add. δè A φησί om. A 2 rayelas om. A συντόμως τάς 2.3 έρωτώμενοι Α έρωτήσεις ποιετσθαι Α 3 post σχοπείν add. τὰ έρωτώμενα Α post προσέγειν add. ποία των έρωτημάτων συμβάλλονται είς το προ-4 δè Av: γàρ al χείμενον, ποῖα δὲ οῦ Α 5 τοῦ ἐλέγχου ἐστὶ τὸ Α τòν AI: om. a έρατώμενον Α post θυμούσθαι add. ούτω δε ποιούσιν αύτους όργίζεσθαι, έν τω αποχαλείν αύτούς γωριχούς Α 6 φησίν om. Α πάντες οἱ ἀποχρινόμενοι ὑπὸ τοῦ θυμοῦ 7 post φυλάττεσθαι add. ώστε μη δούναι δ βούλεται ό έρωτῶν Α ήττον Α post & γράφει Α 7.8 νοείται ώς Α 8 δύνανται Ι: δύναται 🗚 add. τῶν ἀντιγράφων Α ol dupoúpevoi, sed post épwrúpeva, A 13 post dúvacdai add. xal I: om. a 14. 15 ev τῷ δευτέρφ τῶν Προτ. ἀναλυτ.] c. 19 p. 66 = 33 sq. 15 ἐν τῷ ὀγδόφ τῶν Τοπικῶν] c. 1 p. 156 * 23 sq. 16. 17 έγειν πολλούς συλλογισμούς πρός τό έν πρόβλημα. δείξει γάρ τις την 17 post µèv add. xal A 18 post dè prius add. xal A ήδονην άγαθόν Α αύτης Α: ού - τούτο al: πρός δε Α 19 dλλà om. A autou a: compend. I Eyeiv post obrus add. Exer A xai alt. om. A 20. 21 olov - iplesta λόγους Α al: ήγουν χατασχευαστιχούς χαι άνασχευαστιχούς δείξει γάρ τις την ήδονην άγαθόν δι' ών 21 post épícoda expunxit od — Elegyov e vs. 18. 19 illata I είπομεν Α δτι al: αύθις Α έστιν A: om. aI: ante γέν. add. ότι έστι v αίσθητή a: αίσθητήν Α: compend. I 22 xal did τοῦ έμποδιστιχόν έστι τοῦ Α εί γούν πρός τὸ αὐτὸ χαὶ έν πλείους έχεις λόγους Α 24 έρωτώμενον Α

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 15 p. 174=23. 33] 111

φυλαττόμενος ταράττεται. όμοίως καὶ ὁ πρὸς τἀναντία (καὶ γὰρ καὶ οῦτος πρὸς πλείω) ταραττόμενος ἀπατᾶται. καὶ ὅλως τὰ λεχθέντα ἐν τῷ ὀζόόφ τῶν Τοπικῶν, ὡς εἰρηται, χάριν κρύψεως χρήσιμά εἰσι καὶ τοῖς ἀγωνιζομένοις, καὶ μάλιστα, φησίν, εἰσὶ χρήσιμα ἐνταῦθα· ἐπεὶ γὰρ ὁ 5 ἀγωνιζόμενος ἀπατᾶν σπεύδει, ἡ δὲ κρύψις τὴν λήθην προσποιεῖ, ἐξ ῆς ἡ ἀπάτη, εὐδηλον ὡς μαλιστα χρήσιμά εἰσι τὰ περὶ κρύψεως ἐκεῖσε ἡμῖν παραδιδόμενα.

Έπει δε πολλάχις ό αποχρινόμενος έρωτώμενός τινα και συνιείς, δτι ταῦτα συντελοῦσι τῷ ἐρωτῶντι πρός κατασχευὴν οῦ βούλεται αὐτὸς δ 10 ἐρωτῶν, οὐ δίδωσι ταῦτα ἀλλ' ἀνανεύει, διδά σχει και περι τούτου, πῶς f. 36r χρὴ ποιεῖσθαι τὴν ἐρώτησιν. και λέγει δεῖν [εἶναι] τότε κατὰ ἀπόφασιν ἐρωτᾶν· οἶον εἰ βούλοιτο λαβεῖν δ ἐρωτῶν ὅτι ἡ ἡδονὴ κατὰ φύσιν, μὴ οῦτως ἐρωτάτω ʿἀρά γε ἡ ἡδονὴ κατὰ φύσιν;', ἀλλ' οῦτως ʿἀρά γε οὐ δοχεῖ σοι ὅτι οἰχ ἔστιν ἡ ήδονὴ κατὰ φύσιν;'· και ἐπεὶ ἀνανεύει, δῆλον 15 ὅτι κἀνταῦθα ἀνανεύσας εἴποι ἀν ὅτι οῦ, και ῥητέον ʿεἰ μὴ ἀληθὲς τὸ οἰχ ἔστι κατὰ φύσιν, ἀληθὲς ǎρα τὸ ἔστι κατὰ φύσιν'. ἢ και ἐξ ἴσου ποιητέον τὴν ἐρώτησιν, οἶον ἀρά γε ἡ ἡδονὴ κατὰ φύσιν ἢ οὐκ ἔστι κατὰ φύσιν; ἀδήλου γὰρ ὄντος τί τούτων βουλόμεθα λαβεῖν, πολλάχις συμβαίνει συγχωρεῖν δ βουλόμεθα, και ἦττον δυσκολαίνουσιν οἱ ἀπο-20 κρινόμενοι περὶ τὴν ἀπόκρισιν διὰ τὸ ἄδηλον εἶναι δ βούλεται ὁ ἐρωτῶν.

p. 174 ≥ 33 °Οταν τε έπὶ τῶν μερῶν διδῷ τις τὸ χαθ' ἕχαστον, ἐπάγοντα.

Καί δταν, φησίν, ό ἐρωτῶν ἐπαγωγὴν ποιούμενος τῶν καθ' ἕκαστα ἔχῃ καὶ τὸν ἀποκρινόμενον διδόντα τὸ μερικόν, ὅπηνίκα μέλλει ἐρωτῆσαι 25 τὸ καθόλου, οὐ δεῖ κατ' ἐρώτησιν τοῦτο προάγειν ἀλλὰ ἀποφαντικῶς καὶ ὡς δοθὲν παρ' αὐτῶν τῶν ἀποκρινομένων. καὶ γὰρ ἐνίοτε καὶ αὐτὸ τὸ καθόλου δεδώκασι καὶ ἀπὸ μόνης τῆς ἐπαγωγῆς καὶ τοῦ καθόλου μὴ μνημονευθέντος, καὶ τοῖς ἀκροαταῖς φαίνονται δεδωκέναι, ὅτι μηδὲ μάτην καὶ χωρίς τινος λόγου ἡ ἐπαγωγὴ ἐγίνετο. οἶον εἰ προκείμενόν ἐστι τὸ 30 πάντα ἀνθρωπον καθ' ὑπόθεσιν λογικὸν εἶναι, λεκτέον οὕτως· ὁ Σωκρά-

Digitized by Google

¹ όμοίως ταράττεται και ό πρός τα έναντία φυλαττόμενος Α 2 φυλαττόμενος ταράττεται 2. 3 έν τῷ όγδόφ τῶν Τοπιχῶν] c. 1 p. 155 b 29-157 = 5 καί άπατᾶται Α 4 γάρ I: 7 παραδεδομένα v 8 άποχρινόμενος om. A 8. 9 συνείς τινα τῶν 0m. a έρωτημάτων συντελούντα 9.10 αύτος ό έρωτών om. A 11 sivai delevi 12 βούλεται ό έρωτων λαβείν ώς Α 14 δτι aI: ώς Α 19 συγχωρεί omisso συμβαίνει Α 20 εδδηλον a 21.22 τὸ — ἐπάγοντα οm. A 23 ξχαστα AI: ξχαστα 24 τὸν ἐρωτώμενον Α μεριχὸν AI: μιχρὸν a μέλλει ὁ ἐρωτῶν λαβεῖν Α φέρειν Α ἀποφαντιχῶς] ν superscr. I¹ 26 ἐνίστε γὰρ χαὶ αὐτοὶ Α 23 Exagta AI: Exagtor a 25 προxal alt. 27 και τοῦ aI: τῶν μερικῶν· και ταῦτα τοῦ A μη falso vult deleri coll. 010. a Arist. = 37 Waitz Organ. II p. X 28. 29 διά τό μάτην και χωρις τινός λόγου και αιτίας την έπαγωγην γενέσθαι Α 29 εί πρόκειται τό Α 30 λογικόν είναι καθ' post outwe add. apa ye A b] w (sic) I ύπόθεσιν Α

της ούχ έστι λογιχός άνθρωπος ών; δ Πλάτων χαι ό Άλχιβιάδης; ναί φησιν δ αποχρινόμενος. είτα ώς ώμολογημένον ἐπαχτέον χωρίς ἐρωτήσεως δτι πας άρα άνθρωπος λογιχός έστιν· ού γάρ αν πρός τοῦτο δυσανασγετήση ό αποχρινόμενος δεδωχώς τα χαθ' έχαστα. έπει δε έπί τινων έπαγωγήν 5 ποιουμένους ούχ έστιν εύχερες έρωτησαι και το καθόλου δια το μη είναι ώνομασμένον, λέγει πῶς καὶ τότε ὀφείλομεν ἐπάγειν τὸ καθόλου, καὶ φησίν. έν οίς μή έστιν έν όνομα την όμοιότητα περιέγον αύτῶν, ώς ἐπὶ τῶν άμφοδόντων ζώων (τούτοις γάρ ούχ έστιν έν όνομα), χρηστέον πρός τό συμφέρον ούτω λέγοντας. έπει ή αίζ χερασφόρος ούσα ούχ αμφόδουν 10 έστι και ή έλαφος και ό βοῦς, και πᾶν ἄρα τοιοῦτον. δια γάρ την όμοιότητα λανθάνει πολλάχις ό τοιαύτην ποιούμενος την ἐπιφοράν. ἔφησε δέ τις και ούτως το ρητον έρμηνεύεσθαι και μαλιστα της του Άριστοτέλους δεινότητος χαθαπτόμενος. ἐπὶ τινῶν μὲν ἐπαγαγεῖν δυνατὸν χαὶ δηλώσαι το χαθόλου δι' ονόματος, έπι δε τινών ούχ έστι δυνατόν όνόματι 15 δηλώσαι το χαθόλου άλλα λόγφ. το γούν τοιούτον, φησί, χαθόλου το μή δι' δνόματος άλλα δια λόγου έπαγόμενον ένίστε πίπτον ύπο ένστασιν, ώς χρησιμεύει σοι τῷ ἐρωτῶντι, ἔπαγε. εἰ μεν γάρ αὐτὸς ἐπάγεις, λέγε τοῦτο ὡς ἀληθές καὶ οὕτως ἔχον· εἰ δὲ ἕτερος λέγει τοῦτο, ἔπαγε αὐτὸς την χειμένην πρός τοῦτο ἐνστασιν. ἀλλὰ σαφηνισθήτω χαὶ διὰ παραδειγ-20 μάτων το λεγόμενον. δι' ονόματος μεν επάγεται και δηλοῦται το καθόλου ώς έπι τοῦδε· δ Σωχράτης δίπουν πλατυώνυγον ῶν γελαστιχόν ἐστιν. άλλά και ό δείνα και ό δείνα πας άρα άνθρωπος δίπους πλατυώνυγος ών γελαστικός έστιν ίδου δι' όνόματος του άνθρώπου έπηκταί μοι τό χαθόλου. ἐπὶ δὲ τοῦδε οὐχ ἔστι δυνατόν ἀνόματι δηλῶσαι· τὸ πρόβατον 25 πεζόν τετράπουν ον ούχ αμφόδουν έστίν ο όμοίως χαι ή έλαφος χαι ή αίζ. παν άρα κερασφόρον ούχ άμφόδουν. το γάρ κερασφόρον ούχ όνομα άλλά λόγος. ένταῦθα οῦν ἐξ δμοιότητος εἴληπται τὸ χαθόλου· ἐπειδὴ γὰρ τόδε χαι τόδε δμοιά είσι χερασφόρα όντα, λοιπόν συνηχται χαι παν χερασφόρον. έστιν οῦν πρός τοῦτο ἐνστασιν ἐπαγαγεῖν τὸν ἀγριον ὄνον, δς ἐν Ἰνδία λέγε-30 ται γίνεσθαι και κερασφόρος είναι και άμφόδους. χρηστέον οῦν τούτφ πρός τὸ συμφέρον· εἰ μὲν γὰρ αὐτὸς ποιῆ τὴν ἐπαγωγήν, λέγε ὡς

¹ post ww add. the de A post Adribidons add. our eloi dorirol A 2 on al: 4 δ έρωτώμενος Α post di add. xal A ώς A 5 post ποιουμένους add. τούς έρωτῶντας Α χαθόλον a 5. 6 διά τὸ μὴ ώνομασμένον είναι, ήγουν διά τὸ μη έν ένι όνόματι δηλούσθαι το χαθόλου ώς το ζώον, άλλα λόγω τινί χαι όμοιότητι Α post αὐτῶν add. τῶν μερικῶν A 7 περιέγον a et ante την A: παρέγον I 8 dupopost δνομα add. περιεκτικόν αύτων A δόντων Α: τετραπόδων al 9. 10 Loriv 10 post άρα add. τό A post τοιούτον add. ήγουν τό μή άμφώδουν, άμφώδους Α χερασφόρον έστί. το γάρ χερασφόρον ούχ έστιν έν όνομα περιεχτιχόν των μη άμφανδοντων άλλά λόγος. λόγος δέ έστιν δ έχ πλειόνων λέξεων συγχείμενος Α 14. 15 ovopara -16 δι' όνομάτων a post dad add. to al: om. A 17 autos aA: λόγον a 18 **λέγοι** A 21 maaαύτὰ Ι λέγε ΑΙ: λέγεται a 19 σαφηνίσθω Ι 22 άρα άνθρωπος AI: inv. ord. a πλατυόνυχος a 24 δυνατόν τυόνυχον a 25 et 26 αμφώδουν Α 30 άμφώδους Α τούτο Ι om. A 31 ROLEI A λέγω a

άληθές καὶ συμφέρον· eỉ δὲ ἕτερος, ἔπαγε τὸν ἄγριον τοῦτον ὄνον κερασφόρον ὄντα καὶ ἀμφόδοντα. τὸ δὲ λανθάνει γὰρ ἡ ὁμοιότης πολλάκις τοιοῦτόν ἐστιν· | ὁ λόγος καὶ ἡ ὁμοιότης ἡ λέγουσα ʿπᾶν κερασφόρον οἰκ ſ. 36ν ἀμφόδουν' λανθάνει καθόλου εἶναι μὴ οὖσα τοιαύτη· οἰ γὰρ πᾶν κερασ-5 φόρον οἰκ ἀμφόδουν.

p. 174=40 Πρός τε τὸ λαβεῖν τὴν πρότασιν.

Χρήσιμόν έστι καὶ συντελοῦν τῷ ἐρωτῶντι εἰς τὸ λαμβάνειν τὴν πρότασιν καί τὸ μή αὐτὸ ἐκεῖνο μόνον δ βούλεται ἐρωτᾶν ἀλλὰ προστιθέναι καὶ τὸ ἐναντίον. οἶον εἰ βούλεται ὁ ἐρωτῶν τοιαύτην λαβεῖν πρό-10 τασιν, δτι δεῖ πάντα τῷ πατρὶ πείθεσθαι, οῦτω συζεύξαντα γρη προτείνεσθαι την έρώτησιν· πότερον απαντα δει πείθεσθαι τοις γονεῦσιν, η πάντα δεῖ ἀπειθεῖν; χαὶ πάλιν, εἰ δέοι λαβεῖν τὸ δεῖ πολλάχις πολλά πείθεσθαι τῷ πατρί (ἀπὸ χοινοῦ δὲ χἀνταῦθα ληπτέον τὸ σίον εἰ δέοι λαβεῖν), ἐρωτητέον πότερον πολλάχις πολλὰ δεῖ 15 πείθεσθαι τῷ πατρί η όλίγα. ἐν τισί μέν οῦν οὐ πρόσχειται τὸ συγγωρητέον, καί έστι σαφές το λεγόμενον. εί δε και τόδε έγκειται, ούτως ληπτέον· πότερον συγχωρητέον το πολλά πείθεσθαι τῷ πατρί ή δλίγα; μᾶλλον γὰρ ἀν δόξειεν είναι τὰ πολλὰ συγχωρεῖν, εἶπερ άναγχαϊόν έστιν, η τὰ όλίγα. τοῦτο εἰπών χαὶ τὴν αἰτίαν προστίθησι δι' 20 γν λέγει συλλαμβάνειν έν τη της προτάσεως έρωτήσει και το έναντίον αύτη · φησί γάρ δτι παρατιθεμένων γάρ των έναντίων χαί μείζω χαὶ μεγάλα φαίνεται. ἴσον δέ ἐστι τοῦτο τῷ ʿπαρ' ἄλληλα γὰρ τιθέμενα τὰ ἐναντία μείζω φαίνεται'· τὸ γὰρ λευχὸν παρὰ τὸ μέλαν φαινόμενον μᾶλλον λευχόν φαίνεται. ώς ούν έπὶ τούτων, οῦτως χαὶ ἐπὶ τῶν προειρημένων. 25 μαλλον γαρ πιθανόν φαίνεται το πάντα πείθεσθαι τῷ πατρί παρατιθεμένου τῆ ἐρωτήσει τοῦ ἢ πάντα ἀπειθεῖν, ἤπερ εἰ μόνον ἠρωτήθη τὸ πότερον πάντα δει πείθεσθαι τῷ πατρί.

p. 174b8 Σφόδρα δε χαί πολλάχις ποιει δοχειν εληλέγγθαι.

Τό μέν χατάλληλον τῆς λέξεως τοιοῦτόν ἐστι· σφόδρα δὲ χαὶ 30 μάλιστα πολλάχις δοχεῖν ποιεῖ ἐληλέγχθαι τὸ μάλιστα σοφιστιχὸν συχοφάντημα τῶν ἐρωτώντων. ἔστι δὲ δ λέγει τοιοῦτον· μάλιστα

Comment. Arist. II 3 [Alexander] in Sophisticos elenchos.

² άμφώδοντα Α 3 ή alt. AI: om. a 4 άμφώδουν Α Ι τούτον οπ. Α 7 χρήσιμόν Ι: χρηστέον a 9.10 εί δ έρωτῶν έθέλει λαβεῖν τὴν πρότασιν τὴν Α 10. 11 συζεύξαντα - έρώτησιν al: δει προτείνειν την πρότασιν συζεύξαντα και το έναντίον. 11 προτείνεσθαι Ι: προτίθεσθαι a 11. 12 τω πρί ή απαντα απειθείν Α olov A 14 post λαβείν add. ούτως Α dei AI: om. a 15 Ev 12 δέοι aI: βούλεται Α μέν ούν om. Α πρόσκειται Α: πρόκειται Ι: πρότερον a rici] velut u **16 τ**ò 20. 21 συλλαμβάνειν - προτάσεως - αὐτῆ Α: συμ-LETGHEVON OM. A Еухенто а βάλλειν - έρωτήσεως - αύτοῦ al 26 παρό εί A 28 et 30 έληλέγθαι aI 30 πολλάκις om. A δοχείν ποιεί scripsi (u T): δοχεί ποιείν aAl 29 µėv om. A 31 τοιούτόν έστιν δ λέγει Α

114 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 15 p. 174b8. 12]

φαντασίαν ἀποτελεϊ ἐλέγχου, δταν μή συλλογισαμένου τοῦ ἐρωτῶντος μή ἐν ἐρωτήσει τὸ τελευταῖον, ἤγουν τὸ συμπέρασμα, ἐξάγηται ἀλλ' ἀποφαντιxῶς ἐπάγηται· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ συμπεραντιxῶς. ἀλλὰ διὰ τί οἰx εἶπε μὴ ἐν ἐρωτήσει τὸ συμπέρασμα ἀλλὰ τὸ τελευταῖον; ἢ ὅτι συμ-5 πέρασμα χυρίως λέγεται τὸ συλλογιστιχῶς καὶ κατὰ μέθοδον συλλογιστικὴν συναγόμενον. τὸ δὲ μὴ οῦτω πῶς ἀν συμπέρασμα ῥηθείη; τὸ γὰρ λέγον ὅτι τὸ παρὰ τὸ ὅν οἰx ὅν, τὸ οἰx ὄν οἰδέν, ἕν ἄρα τὸ ὄν, τοῦτο τελευταῖον μὲν ῥηθήσεται ὡς ῦστερον ἐπαχθέν, συμπέρασμα δὲ οὕ. δεῖ οῦν, φησί, συμπεραντικῶς ἐπάγειν 'οἰx ἄρα πολλὰ τὸ ὄν, οἰx ἄρα πεπερα-10 σμένον τὸ ὄν'· φαίνεται γὰρ ὅτι ὡς ἀποδείξας καὶ θαρρῶν τῆ ἀποδείξει οῦτως ἐπάγεις, ὅτι καὶ ἐν τῆ χυρίως ἀποδείξει οῦτως ἐπήγετο τὸ συμπέρασμα 'οἰx ἄρα σύμμετρος ἡ διάμετρος τῆ πλευρᾶ'. εἰ δὲ ἐν ἐρωτήσει

ἐπάξεις 'πότερον οὐ δοχεῖ σοι ἐχ τούτων δτι οὐχ ἔστι πολλὰ τὸ ο̈ν ἀλλ' ἕν;', ἀοχεῖς ὅτι μὴ ἀποδείξας μηδὲ θαρρῶν τῆ ἀποδείξει ἐρωτᾶς· ὅ 15 γὰρ ἀποδεδειχὼς οὐχ ἐρωτᾶ. ἀλλως τε εἰ χατ' ἐρώτησιν προαχθείη, ἐνσταίη ἴσως ὁ ἀποχρινόμενος λέγων μὴ χαλῶς αὐτὸν συνάξαι τὸν ἐρωτῶντα, καὶ ἀπαιτήσει δθεν συνῆχται.

p. 174 b 12 Σοφιστικόν δε και το κειμένου παραδόξου.

Σοφιστιχόν έστι χαὶ τὸ χειμένου παραδόξου τὸ προχείμενον 20 ἀξιοῦν ἀποχρίνεσθαι· τὸ γὰρ φαινόμενον ἀντὶ τοῦ 'προχείμενον' εἰληπται. χαὶ πῶς τὸ προχείμενον ἀξιοῦται, ἐξηγούμενος ἐπήγαγε προχειμένου τοῦ δοχοῦντος ἐξ ἀρχῆς, δυνάμει λέγων 'εἰ περιέχει ἐν ἑαυτῆ ἡ ἐρωτωμένη πρότασις τὸ χείμενον ἐξ ἀρχῆς, ὅῆλον ὅτι τὸ προχείμενον ἀξιοῖ ἀποχρίνεσθαι'. οἶον χείμενον ἐξ ἀρχῆς, ὅῆλον ὅτι τὸ προχείμενον ἀξιοῖ ἀποχρίνεσθαι'. οἶον χείμενον ἀδοξόν ἐστι τὸ τὴν ἀδιχίαν 25 εὐδαιμονίαν είναι· τοῦτο οὖν οἱ σοφισταὶ βουλόμενοι χατασχευάσαι ἐρωτῶσι χαὶ ἀξιοῦσι τὸν προσδιαλεγόμενον ἀποχρίνασθαι τὸ φαινόμενον ἀδοξον, καὶ τὴν ἐρώτησιν οῦτως πως ποιοῦνται· πότερόν σοι δοχεῖ ὁ 'Αρχέλαος βασιλεὺς ῶν εὐδαίμων ἢ οὕ; εἰ γοῦν ὁμολο|γήσει τὸ φαινόμενον τοῖς f. 37r πᾶσιν ἔνδοξον, τὸ είναι τὸν 'Αρχέλαον εὐδαίμονα, ἐνταῦθα περιέχεται τὸ

Digitized by Google

¹ ποιεί τοῦ ἐλέγγου Α δταν ΑΙ: ότι a 2 ήγουν aA: ήτοι Ι ¿Euvéyny, sed post epworhsel A 3. 4 άλλα συμπεραντικώς, ήγουν αποφαντικώς. ούκ είπε δε συμπέρασμα Α 4. 5 χυρίως γάρ συμπέρασμα, omisso η δτι, Α 6 έπαγόμενον, sed post 5 συλλογιστικώς A μή — ρηθείη al: άσυλλογίστως έπαχθέν, ούδε συμπέρασμα λέγειν Α 9 post συμπεραντικώς add. ήγουν αποφαντικώς A έρει τις Α τό ὄν πολλά Α 10 δοχεί γάρ άποδείξαι τουτο χαί ώς θαρρών Α 11 έπάγει τοῦτο, ênel xal êv A ούτως έπήγετο al: άποφαντικῶς ἐπάγεται Α 12 ή διάμετρος σύμμετρος Α 13 post έπάξεις add. οὕτω a, οἶον A ώς ούχ έστι τὸ ὄν πολλά Α 14 δοχείς μή άποδείξαι χαί ώς μή 15 προαχθείη Ι: προσαχθείη a 16 an αὐτὸ? 17 άπαρτήσει a .19 το alt. Al: om. a 20 προχειμένου b 22 post δυνάμει add. τοῦτο Α 23 ἐρωτημένη (sic) a 25 οὖν AI: γοῦν a 26 dnoχρίνασθαι AI: άποχρίνεσθαι a άδοξον aI: Ενδοξον τοῖς πολλοῖς A 29 Evraülla a: έν ταύτη ΑΙ

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 15 p. 174b12. 19] 115

έξ άρχῆς χείμενον ἄδοξον, τὸ τὴν ἀδιχίαν εὐδαιμονίαν εἶναι. οῦτως ἐν τῷ Πλάτωνος Γοργία ὁ Πῶλος ποιει. ὁ γὰρ Πῶλος είπὼν ὅτι τὸ ἀδιχειν χαί το φονεύειν άγαθόν έστι, παράδοξον ον πάντως, χαί δειζαι τοῦτο βουλόμενος έρωτα τον Σωχράτην 'Άρχέλαος ό Περδίχχου ό Μαχεδονίας 5 άρχων εύδαίμων σοι δοχεί είναι η άθλιος;' ούτος δε ό 'Αργέλαος φονεύσας τούς έαυτοῦ συγγενεῖς χαὶ τὰ μέγιστα ἀδιχήσας [τῆς] τῶν Μαχεδόνων ἡρξεν. έν γοῦν τῃ προτάσει ταύτῃ, τῃ ᾿Αρχέλαος εὐδαίμων σοι δοκει εἶναι;' περιέγεται ή έξ αρχής παράδοξος θέσις, ην θέσιν ό Άριστοτέλης το δοχοῦν έξ άρχης είπεν. ότι δὲ ἐν τη προτάσει ταύτη ή ἐξ ἀρχης περιέγεται 10 θέσις, δηλον. εί γαρ το εύδαιμονειν αγαθόν, ό δε Άρχέλαος αδιχήσας εύδαίμων, ώς φετο Πῶλος, ό Άρχέλαος, ήτοι ό άδιχος, χαὶ τὸ ἀδιχεῖν άγαθόν. ώστε ό άξιῶν τὸν Ἀργέλαον εὐδαίμονα εἰπεῖν τὸ προχείμενον άξιοι. το γάρ τον άδιχον Άρχέλαον εύδαίμονα λέγειν ταυτόν έστι τῷ τὸ άδιχειν άγαθόν λέγειν. δει ούν, φησί, χαὶ ἐν τούτοις οὕτως ἐρωτᾶν· 15 πότερόν σοι εύδαίμων δοχεί είναι δ Άρχέλαος η άθλιος; χαι εί μεν δοίη ό αποχρινόμενος ό λέγων χαχόν είναι το άδιχειν εύδαίμονα είναι τον Άργέλαον, έλεγγθήσεται δτι ούχ έστι χαχόν άλλα άγαθόν. εί δε μη δοίη μηδε φάσχει δοχείν εύδαίμονα είναι, άδοξα χαί παράδοξα λέγειν δόξει· σχεδόν γάρ οί πλείους εύδαίμονα τον Άρχέλαον είναι έλεγον. εί δε μή συγχωρεί, 20 δμως δε φάσχει δοχείν εύδαίμονα, έλεγγοειδές.

p. 174b19 Έτι καθάπερ και έν τοις ρητορικοις.

⁹Ωσπερ, φησίν, οί βήτορες (βήτορας δὲ λέγει τοὺς ὑπέρ τινος λόγους ποιουμένους καὶ βοηθοῦντας αὐτῷ) σπουδάζουσι τοὺς ἀντιλέγοντας σφίσιν αὐτοῖς περί τινος δεῖξαι τἀναντία λέγοντας τοῖς ὑπὸ τῶν νόμων λεγο-25 μένοις ἢ τοῖς τῆς πόλεως ἔθεσιν, οῦτω καὶ τοῖς ἐλέγξαι βουλομένοις ποιητέον καὶ ἐπιχειρητέον δεῖξαι τὸν ἀποχρινόμενον, ὅτι τἀναντία λέγει τῆς κειμένης θέσεως ὑπ' αὐτοῦ (τούτου γάρ ἐστι μηνυτικὸν τὸ ἢ πρὸς τὰ ὑφ' ἑαυτοῦ λεγόμενα) ἢ τἀναντία οἶς ὁμολογεῖ καλῶς λέγειν ἢ πράττειν· οῦς γὰρ ὁμολογεῖ καλῶς λέγειν, τούτοις εἰ δείξομεν 30 τἀναντία λέγοντα, ἐλέγξομεν. δύναται τὸ οῦς ὁμολογεῖ καλῶς λέγειν τοιοῦτον εἶναι· εἴπερ ὁ ἀποχρινόμενος ὁμολογεῖ τὸν Ζήνωνα (ἔστω γὰρ οὖτος) καλῶς λέγειν μὴ εἶναι κίνησιν μηδὲ δύνασθαι διελθεῖν τὸ στάδιον, πειρᾶσθαι χρὴ δειχνόναι ὅτι ἐξ ῶν λέγει συμβαίνει καὶ κίνησιν εἶναι καὶ διιέναι τὸ στάδιον, ὅπερ ἐναντίον τῷ τοῦ Ζήνωνός ἐστι λόγῳ, δν καλῶς λέγειν εἴρηχε. καὶ ἔτι φησὶ πειρᾶσθαι δειχνόναι τὸν ἀποχρινόμενον

1.2 έν τῷ Πλάτωνος Γοργία]c. 26 p. 470 D sq.3 έστι A: είναι alδειξαιτοῦτο aA:inv. ord. I6 τὰ μάλιστα ἀδικήσας ἐβασίλευσεν ἐν μακεδονία Λτῆςdelevi8 ἤντινα A9 post ἐξ ἀρχῆς prius add. ὡνόμασε καὶ A11 ἤτοι AI:ἴγουν apost ἄδικος addendum videtur ἀγαθός17 ἐλεληχθήσεται a30 λέγοντα aA:λέγοντας I35 ζδειζ δειχνύναι conicio, sed cf. p. 45, 19

8*

116 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 15 p. 174b19.23]

ταναντία λέγοντα τῶν δο κούντων τοιούτων, λέγων τοιούτους τοὺς ἀγαθοὺς περὶ ἕχαστα, οἰον ἰατρούς, οἰον ὅτι ἀ φὴς ἐναντία ἐστὶν ῶν δοχεῖ τοῖς ἀγαθοῖς ἰατροῖς ἢ φρονίμοις, ἢ ῶν δοχεῖ πᾶσιν ἢ τοῖς πλείστοις ἢ τοῖς σοφοῖς, ὡς χαὶ ἐν τῷ Γοργία Σωχράτης πρὸς Καλλιχλέα ποιεῖ. ὁμοίους 5 δὲ αὐτοῦ ἐλεγεν, οἰον εἰ ἰατρὸς εἴη, ἀπελεγχτέον λέγοντα ἐναντία ἰατροῖς, εἰ μουσιχός, μουσιχοῖς, χαὶ εἰ γεωμέτρης, γεωμέτραις.

p. 174b23 °Ωσπερ τε αποχρινόμενοι πολλάχις.

Τὸ λεγόμενον τοιοῦτόν ἐστι· τὸ 'ἐπίσταται τοῦτο' πολλὰ σημαίνει, ἕν μέν δτι έπιστήμην έχει τοῦτο το ζῷον, οἶον ό Σωχράτης, ἕτερον δὲ ὅτι 10 ἐπιστήμη χρηται· άλλο γάρ τὸ ἔχειν ἐπιστήμην καὶ μὴ χρησθαι μηδὲ ένεργειν κατ' αύτην και άλλο το χρησθαι και ένεργειν. τρίτον δε το έπιστήμην είναι αύτοῦ. τὸ γὰρ λέγειν ὅτι ἐπίσταται τοῦτο, οἶον τὸ τρίγωνον, ταύτόν έστι τῷ 'ἐπιστήμη ἐστίν αὐτοῦ, ὅτι τὰς τρεῖς γωνίας δύο δρθαῖς ίσας έγει'· διότι οὖν ἔστιν ἐπιστήμη αὐτοῦ χαὶ ἔστιν ἐπιστητόν, λέγεται 15 επίστασθαι τοῦτο, οὐχ ὅτι ἐπιστήμην ἔχει τὸ τρίγωνον. τούτου οῦτως έχοντος, αν έροιτό τις 'άρά γε επίσταταί τι; ναί· τί δέ, τὸ επιστάμενον έπιστήμην έγει; ναί· άλλὰ μὴν τὸ τρίγωνον ἐπίσταται· ἐπιστήμην ἄρα έγει', | ρητέον δτι ούγ εν το 'επίσταται', και ώδι μεν συμβαίνει το [επί- 1.37 στασθαι] τοῦτο ἐχειν ἐπιστήμην, εἰ ἐπὶ τοῦ ζώου τοῦτο ληφθη, ἀν δὲ ἐπὶ 20 τοῦ τριγώνου, οὐ συμβαίνει, η μαλλον αν μέν τὸ 'ἐπίσταται τοῦτο' ἐπὶ τοῦ ἐπιστήμην ἔγειν, συμβαίνει, ἀν δὲ ἐπὶ τοῦ ἐπιστήμην εἶναι αὐτοῦ, οὐ συμβαίνει, και δτι έπι τοῦ ἐπιστήμην ἔγειν τὸ 'ἐπίσταται τοῦτο' δέδωκεν, άλλ' ούγι έπι τοῦ ἐπιστήμην είναι αὐτοῦ. αν δὴ ταῦτα ὁ ἀποχρινόμενος λέγη, δεῖν φησι καὶ τὸν ἐρωτῶντα λέγειν ὅτι οὐκ ἐπὶ τοῦ ἐπιστήμην 25 είναι αύτοῦ τὴν ἐρώτησιν ἐποιησάμην, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἐπιστήμην ἔγειν, xal τοῦτο έλαβον. ρητέον δὲ xal οῦτως· οἱ ἀποχρινόμενοι, φησί, πολλάχις έλεγχθέντες ούχ όμολογοῦσιν ἐπὶ τῷ συμπεράσματι, ἀλλὰ διενίστανται ἐπ' άλλου μέν την πρότασιν αύτοι δοῦναι, ἐπ' άλλου δὲ συμπερᾶναι τὸν ἐρωτώντα. δθεν χαί έλεγγθέντες ποιοῦσι διττόν, ήγουν διαιροῦσι τὸ ὄνομα 30 έχεινο έφ' ψ ήλέγγθησαν χαι λέγουσι τόδε δοῦναι· οἶον εί περί χυνός διαλέγοιντο, είπωσι δε τον χύνα χαύματα ποιείν, επιγειρεί δ' ελέγγειν ό έρωτῶν ἐπὶ τὸν χερσαῖον μεταφέρων τὸν λόγον, αὐτίχα ὁ ἀποχρινόμενος διαιρεϊ τὰ σημαινόμενα τοῦ χυνός. ὥσπερ οὖν οἱ ἀποχρινόμενοι ποιοῦσιν έλεγχθέντες, ούτω χαὶ τοὺς ἐρωτῶντας ποιητέον, χαὶ δταν ἐλέγξωσι,

¹ δοχούντα a τοιούτους λέγων Α 4 post xal add. 6 I τῶ AI: om. a έν τῷ Γοργία] c. 43 p. 488 E sq. χαλλίχλον a όμοίως a 5 αύτοῦ Α: αὐτὸς a: άπελεχτέον a compend. I 6 el prius AI: zal a xal al: om. A 7 άποχρινόμενος a 9 δτι alt. I: om. a 12 to alt. I: ort a 14 coriv prius corr. ex elvat I 18. 19 ἐπίστασθαι delevi 23 τοῦ α: τῶ Ι 24 Xern I: λέγει a έπιστήμην corr. ex έπιστητού I¹ 28 αύτοι την πρότασιν Α 30 χοινός Ι 34 έλέγξωσι Ι: έλέγχωσι a

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 15 p. 174 b 23. 28] 117

λεκτέον πρός τους ἐνισταμένους ὅτι οὕτως εἰλήφασιν· οἶον εἰ διάλεξις εἶη περὶ χυνός χαὶ ὁ ἀποχρινόμενος ὁμολογήσει τοῦτον χαύματα ποιεῖν, εἶτα ἐλέγχειν αὐτὸν μέλλει ὁ ἐρωτῶν, * * * δεῖ ἐνίστασθαι χαὶ τὸν ἀποχρινόμενον αὐτὸν οῦτως λαβεῖν χαὶ περὶ τοῦ χυνός τοῦ χερσαίου λέγειν 5 χαύματα ποιεῖν.

p. 174 b 28 Δεῖ δὲ xaì ἀφισταμένους τοῦ λόγου τὰ λοιπὰ τῶν ἐπιχειρημάτων.

'Επειδή πολλάκις οί αποχρινόμενοι είς την των έρωτώντων ταξιν μεταπίπτουσιν (ερωτήσαντος γάρ τινος πρότασιν συντελούσαν είς χατασχευήν 10 τῆς χειμένης θέσεως τοῦ ἐρωτῶντος, οἱ ἀποχρινόμενοι ἀντεπιγειροῦσι πρός την πρότασιν χαὶ ἐρωτῶσί τινα δι' ῶν νομίζουσιν ἀποφαίνειν ψευδῆ την ήρωτημένην πρότασιν), λέγει αφίστασθαι έρωτήσαντα την πρότασιν τοῦ λόγου τοῦ δειχνύντος αὐτὴν ψευδῆ. ὥσπερ χαὶ ὁ Καλλιχλῆς ποιεῖ· ἐρωτήσας γαρ πρότασιν ψευδη και τοῦ Σωκράτους ἐπιχειρήσαντος ἐλέγξαι και 15 δεϊξαι ψευδή απέστη τοῦ λόγου φήσας "οἰχ οἰδα τί λέγεις, Σώχρατες, (άλλ') άλλον τινά έρώτα". δει ούν, φησίν, αφίστασθαι τοῦ λόγου, άνπερ γνοίης εύποροῦντα τὸν ἀποχρινόμενον ἐπιγειρημάτων εἰς τὸ δεῖξαι ψευδῆ τὴν πρότασιν, και έπιτέμνειν τὰ λοιπὰ τῶν ἐπιχειρημάτων, και ἀν προαίσθηται τοῦτο ἐπιγειρῶν δτι ἀπογωρεῖς xal ἀφίστασαι τοῦ λόγου, προα-20 γορεύειν ώς ούχ αφίσταμαι. οἶον χαι ό Καλλιχλῆς "ερώτα σύ τα σμιχρά ταῦτα καὶ στενά", μόνον οὐχὶ λέγων 'τί δεῖ ἀφίστασθαι; οῦτως εὐεξέλεγκτα xal εότελη είσιν α με έρωτας'. η το λεγόμενόν έστιν· δταν δια μαχρών τὸ προχείμενον συλλογισθή τῷ μὴ δύνασθαι διὰ βραχέων (εὐφώρατον γὰρ γίνεται τὸ συμβαίνον ἐξ όλίγων συναγόμενον), δεῖ, φησίν, ἀφίστασθαι τοῦ 25 λόγου, τουτέστι τῆς μαχρολογίας, χαὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἐπιγειρημάτων έπιτέμνειν, χαί αν προαισθόμενος το συμβαίνον ένίστηται ότι ούχ έστιν δ μέλλεις συνάγειν, προαγορεύειν 'ου το και το προ ολίγου ωμολόγησας;'. χαὶ ἔστι πολλὰ τοιαῦτα εύρεῖν παρὰ τῷ Πλάτωνι. χαλλίων δὲ οἶμαι ή προτέρα έξήγησις. τοῦτο γὰρ οὐ σοφιστιχόν, τὸ τὰ προδιομολογηθέντα χαὶ 30 προδειγθέντα διαρθροῦν, ἀλλὰ διαλεχτιχόν. καὶ ὁ βουλόμενος ἀχριβεστέρως μαθείν, πῶς ἀφίσταται καὶ ἐπιτέμνει τὸν λόγον ὁ ἀποκρινόμενος, ἀναγνώτω τὸ πρῶτον τῶν Πολιτιχῶν τοῦ Πλάτωνος. ἐχεῖσε γὰρ ὁ σοφιστὴς Θρασύμαγος λόγον ύπέγων και γνούς το συμβαϊνον αποστάς του αποκρίνεσθαι συνέτεμε τον λόγον έρωτῶν. λέγει γαρ ό Πλάτων έν έχείνοις οῦτως.

³ supple velut δ δε διελών το χύων ένίσταται λέγων δτι έπο άλλου μεν σημαινομένου αυτός έδωχεν, έπ' άλλου δ' έλαβεν ό έρωτῶν 4 λαβείν ν: λαλείν αΙ 15 ούχ οίδα χτλ.] Gorg. σωχράτης a: compend. I 16 αλλ' e Platone addidi c. 60 p. 505 C άλλην Ι 19. 20 προαγορεύειν ex Arist. scripsi cf. vs. 27: προσαγορεύειν al 18 xai âv I: xậv a 20 έρώτα xτλ.] Gorg. c. 51 p. 497 C 21 τί aI: ότι Α ούτως aI: έπει Α 23 yàp al: 26 xai àv AI: xậv a 27 μέλλεις Αν: μέλλει al elvai A προαγορεύειν Ι: 29 προδιομολογηθέντα ΑΙ: προεξομολογηθέντα a 32 πολιτών a προσαγορεύειν aA έχει A 33. 34 άποχρίνασθαι a 34 έν έχείνοις] I 16 p. 343 A όντως (sic) a

118 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 15 p. 174b28. 30]

"ἐπειδὴ οὖν ἐνταῦθα ἡμεν τοῦ λόγου, ὁ Θρασύμαχος ἀντὶ τοῦ ἀποχρίνεσθαι, εἰπέ μοι, ἔφη, ῶ Σώχρατες' καὶ τὰ ἑξῆς· εἶτα ἐπήγαγε "ταῦτα εἰπὼν ἐν νῷ εἶχεν ἀπιέναι". εἰ πόντων δὲ τῶν παρεστώτων 'διὰ τί ſ. 38 ἀφίστασαι;' καὶ τοῦ Σωκράτους ὁμοίως 'τί ἀποχωρεῖς καὶ οὐ πείθεις οῦτως 5 ἔχειν δ φής;' ὁ Θρασύμαχος εἶπεν 'οὐκ ἀφίσταμαι'· τοῦτο γὰρ δύναται τὸ "(ἐἰ) γὰρ οἶς δὴ νῦν ἔλεγον μὴ πέπεισαι, τί ἔτι σοι ποιήσω;'', δυνάμει λέγων 'πῶς ἀφίσταμαι καὶ τὸν λόγον ἐπιτέμνω, δς τοιαῦτα είπον πιθανὰ καὶ δυνάμενα πεῖσαι τὸν μὴ κακουργοῦντα;'.

p. 174 b 30 'Επιχειρητέον δε ένίοτε.

- Σοφιστικόν έστι καὶ τὸ καταλιπόντας περὶ τοῦ προκειμένου ποιεῖσθαι 10 τοὺς λόγους μετάγειν αὐτοὺς καὶ μεταφέρειν πρὸς τοῦτο πρὸς δ εὐπορεῖν έστιν ἐπιγειρημάτων, ὡς ὁ Πρωταγόρας ἐν τῷ ὁμωνύμφ διαλόγφ ποιεῖ, ποτε μεν μύθους τινάς διεξιών, ποτε δε περί ποιημάτων τον λόγον ποιούμενος έν οίς εύπορειν έπιχειρημάτων ήδύνατο. ή ούν τοῦτό ἐστιν δ λέγει, 15 δτι δει μετάγειν τον λόγον πρός δ εύπορουμεν επιχειρημάτων, η δτι πρός άλλο τοῦ χειμένου. οἶον εί χεῖται τὸν φιλόσοφον πολυπράγμονα εἶναι, δέδωχε δε τοῦτο ό ἀποχρινόμενος ἐπὶ τοῦ ζητητιχοῦ χαὶ ἐξεταστιχοῦ τῆς τῶν ὄντων φύσεως, δει την πολυπραγμοσύνην χαι τον πολυπράγμονα μεταλαβείν πρός τόν φιλοπράγμονα ούτως. ό φιλόσοφος πολυπράγμων, ό πολυπράγμων 20 φιλοπράγμων, ό φιλοπράγμων έρωτιχῶς διάχειται πεοί τὰ γρήματα, ό φιλόσοφος άρα έρωτιχῶς έγει τῶν γρημάτων άλλὰ τοῦτο ψεῦδος καὶ τὸ άρα πολυπράγμονα είναι ψεῦδος. ῶσπερ καὶ ὁ Καλλικλῆς πεποίηκε· τοῦ γὰρ Σωχράτους δείξαντος δτι το άδιχειν του άδιχεισθαι αίσχιον, 6 Καλλιχλής μετέλαβε πρός άλλο είπων 'φύσει μέν παναίσχιον το άδιχεισθαι, νόμω 25 δε το άδιχειν. άλλά μήν τους νόμους φαῦλοι χαὶ δειλοὶ άνθρωποι τιθένται· δ δε ούτοι τίθενται, έστι φαῦλον, ού μήν δ ή φύσις· ούχ άρα τὸ άδιχειν φαῦλον'. δει οὖν πρὸς ἄλλο τοῦ χειμένου μεταφέρειν, ὥσπερ χαὶ 'Ισοχράτης ποιεί· μή δυνηθείς γάρ αὐτόθι την Έλένην ἐγχωμιάσαι ἐπαινεί τούς αύτης έραστας και έκ τούτου συνάγει τον έπαινον εις αὐτήν. ής γαρ 30 οί ήρωες ήρων, πῶς οὐ χαθέστηχεν ἀξία ἐπαίνων; χαὶ δ σοφιστὴς Λυχό-
- 30 οι ηρωες ηρων, πως ου καυεστηχεν αςια επαινων; και ο σοφιστης Λυκοφρων τοὺς λυρικοὺς ἐπαινῶν ἐπὶ τὴν λύραν μετήνεγκε τὸν ἔπαινον. ἢ μᾶλλον ἐπειδὴ ὑπό τινων ἠναγκάζετο ἐπαινέσαι τὴν λύραν, εἶτα μὴ λόγων εὐπόρει

Digitized by Google

¹ Juev ex Platone scripsi: Juev aAI 1.2 άποχρίνασθαι a 2 ταύτα χτλ.] c. 17 6 el ex Platone p. 345 B addidi p, 344 D δή νῦν aI: νῦν A: νῦν δή Plato πέπεισαι A Plato: παραπείσαι al 8 χαχουργούντα ν: χατηγορούντα aAI 11 αύτοὺς A: αὐτὰ a: compend. I 12 έπιγειρήματος Α έν τῷ όμ. διαλ.] c. 11 sq., c. 26 20 φιλίως έχει περί τὰ πράγματα και έρωτικῶς, ὁ Α 21. 22 φιλίως έχει περί τὰ πράγματα άλλὰ μὴν τοῦτο ψεῦδος οὐκ ἄρα ὁ φιλόσοφος πολυπράγμων. και ό Καλλικλής δε τοιούτόν τι πεποίηκε Α 24 μετέβαλε Α elnŵv] Gorg. c. 38 p. 483 A. B memoriter citat 28 iouµèv om. A χράτης a

πολλών, μικρόν τι ἐπαινέσας τὴν αἰσθητὴν ταύτην λύραν ἐπὶ τὴν οὐράνιον ἀνηνέχθη· ἔστι γὰρ ἐν οὐρανῷ ἄστρον τι ἐξ ἄστρων πολλῶν συγκείμενον λύρα ὀνομαζόμενον, εἰς ἢν πολλοὺς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς λόγους ἐξεῦρεν.

p. 174 b 33 Πρός δὲ τοὺς ἀπαιτοῦντας πρός τι ἐπιχειρεῖν, ἐπειδὴ 5 δοχεῖ.

Έπειδη πολλάχις οί αποχρινόμενοι τας προτεινομένας αύτοῖς ύπο τῶν έρωτώντων προτάσεις ούτε παντελώς απαρνούνται ούτε διδόασιν, αξιούσι δε τούς προτείνοντας δειχνύναι και δίκαιον δοκεί τοις ακροαταίς την αιτίαν λέγειν, διὰ τί ἐστι τοιαύτη, ὡς αὐτοὶ ἦροντο, καὶ οὐ τοὐναντίον, οἰον διὰ 10 τί χινειται ή ψυγή, άλλ' οὐ μᾶλλον ἀχίνητός ἐστιν, ἐπειδή οὖν ἀξιοῦσιν οί αποχρινόμενοι τους έρωτῶντας συνιστῶν τὰς έρωτωμένας ὑπ' αὐτῶν προτάσεις, λέγει μή δειν άγειν έπι το χαθόλου τον έλεγγον εύρήσει γαρ ένστασιν έπὶ τούτφ. οἶον εί ήρετό τις 'οὐ δοχεί σοι τοῦ ύγιεινοῦ χαὶ τοῦ νοσώδους την αὐτην είναι ἐπιστήμην;', ὁ δὲ ἀποχρινόμενος ἔφησεν οῦ xal 15 απαιτεί τον έρωτήσαντα την πρότασιν δείξαι τοῦτο, ἐνδέγεται, φησί, τον έρωτῶντα δεῖξαι τὴν πρότασιν άξιούμενον μὴ οῦτως εἰπεῖν· ἡρμοσμένου χαι αναρμόστου ή αυτή επιστήμη χαι δξέος χαι βαρέος. ή μουσιχή γάρ. άλλά και περιττοῦ και ἀρτίου· ἡ ἀριθμητικὴ γάρ· ἀλλά και συμμέτρου χαὶ ἀσυμμέτρου· ἡ γεωμετριχὴ γάρ· πάντων ἄρα τῶν ἐναντίων ἡ αὐτὴ 20 ἐπιστήμη, ώστε xai τοῦ ὑγιεινοῦ xai τοῦ νοσώδους. + ἐνστάσεως γὰρ πρός τὸ χαθόλου λέγων ὅτι γνωστοῦ χαὶ ἀγνώστου ὄντων ἐναντίων οὐχ ἔστιν ή αὐτὴ ἐπιστήμη, ὥστε οὐ πάντων τῶν ἐναντίων ή αὐτὴ ἐπιστήμη· εἰ δὲ μή πάντων, ούδε ύγιεινοῦ χαὶ νοσώδους. τί γὰρ χωλύει, ῶσπερ οὐχ ἔστι γνωστοῦ καὶ ἀγνώστου ἡ αὐτή, οῦτως μηδὲ ὑγιεινοῦ καὶ νοσώδους εἶναι 25 την αύ την; δει ούν μη περί το χαθόλου άλλά περί τα χαθ' έχαστα 1.38. διατρίβειν λέγοντα, εί μή τοῦ ύγιεινοῦ ×αὶ νοσώδους ή αὐτή ἐπιστήμη, ούδε αρτίου και περιττοῦ ή αὐτὴ ἔσται· ἀλλὰ μὴν ἀρτίου και περιττοῦ ή αὐτή· καὶ ὑγιεινοῦ καὶ νοσώδους ἡ αὐτὴ ἔσται καὶ οὐχ ἡ αὐτὴ κατὰ σέ· συναληθεύσει άρα ή αντίφασις, και δ έφησας μη είναι, τοῦτο και έσται 30 και ούκ έσται. ή μέν ούν των λεγομένων διάνοια αύτη. ή δε λέξις ή λεχθέντων δ' ένίων εύφυλαχτότερον τὸ χαθόλου συμβαϊνον έν τοῖς ἐλέγχοις πάνυ ἀσαφής, χαθὸ τὸν δὲ σύνδεσμον ἐχ περιττοῦ συμβαίνει χεισθαι χαι δια το έλλειπειν τινά. ην δ' αν σαφής, ει ούτως είχε. λεχθέντων δε ενίων εύφυλαχτότερον τοῦ τὸ χαθόλου συμβαίνον

8 προτείνοντας α: προτείναντας Ι 12 εύρήσει Ι: εύρίσχει a 17 xal alt. A: γάρ]γ ex v corr. Ι om. al 18 άλλα alterum om. A 19 γεω-20 ένσταίη, qui variat in reliquis, A cf. Paraphr. p. 41,3: ένστήσεται μετρία Α 23 χωλύοι a 24 post adoth expunxit entothun, el de e fort. recte v ούτως καί — μή είναι (29) Α 25 περί prius scripsi: πρός al vs. 22 illata I cf. p. 120,30 n. έφησας Α: έφησε al 29 συναληθεύει Α 30 h tertium om. A 32 - p. 120, 1 πάνυ - έλέγχοις om. Α 33 σαφής a: σαφές Ι 34 82 ex 8' corr. I1 άφυλαχτότερον Ι

Digitized by Google

έν τοῖς ἐλέγχοις τὸ λέγειν τὴν ἀντίφασιν. xal εἶη ἀν τὸ λεγόμενον τοιοῦτον. λεχθέντων ἐνίων, οἶον ἡριμοσμένου xal ἀναρμόστου xal περιττοῦ xal ἀρτίου ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη, τούτων λεχθέντων εὐφυλακτότερόν ἐστι xal ἀσφαλέστερον εἰς τὸ ἐλέγξαι τὸν ἀποχρινόμενον (τὸ γὰρ ἐν τοῖς ἐλέγχοις 5 ἀντὶ τοῦ ὅτε ἐλέγξαι βουλόμεθα') τὸ εἰπεῖν ʿἀλλὰ μὴν τούτων οῦτως ἐχόντων ὑγιεινοῦ xal νοσώδους ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη ἔσται· ἔστι δὲ xaτὰ σὲ xal οὐχ ἡ αὐτή· συναληθεύσει ἄρα ἡ ἀντίφασις'. εὐφυλακτότερον οὖν τὸ λέγειν ὅτι συναληθεύσει ἡ ἀντίφασις τοῦ λέγειν τὸ xaθόλου συμβαῖνον, ἤτοι τοῦ λέγειν ὅτι συμβαίνει τούτων xειμένων τὸ xaθόλου· ἔστι δὲ τὸ xaθόλου 10 τὸ πάντων τῶν ἐναντίων τὴν αὐτὴν ἐπιστήμην εἶναι ἢ οὐχὶ τὴν αὐτήν.

p. 174 b 38 Od δει δέ το συμπέρασμα.

Έξ ῶν μὲν οὖν ai ἐρωτήσεις, xal πῶς ἐρωτητέον ἐν ταῖς ἀγωνιστιxaῖς διατριβαῖς, εἴρηται. xal ἄμφω ἀ νῦν λέγει xal ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐδίδαξε, xal νῦν δὲ σαφέστερον aǚθις aὐτὰ ἐχτίθησιν. où δεῖ, φησίν, 15 ἐπί τινων τὸ συμπέρασμα προτατιχῶς προάγειν, τουτέστι χατ' ἐρώτησιν, ἀλλὰ οίονεὶ συμπεραντιχόν. τὸ δὲ ἔνια δ' οὐχ ἐρωτητέον τινὲς μὲν ἐπὶ τῶν συμπερασμάτων λέγουσιν, ὡς οὐ δεῖ τὰ συμπεράσματα ἐρωτηματιχῶς προάγεσθαι. τὸ δ' ἀληθὲς μᾶλλον ἔχει, ὡς διὰ τὰς προτάσεις εἴρηται· τινὰς γὰρ τῶν προτάσεων οὐ δεῖ ἐρωτᾶν ἀλλὰ λαμβάνειν ὡς ὁμο-20 λογουμένας.

p. 175=2 Περί δὲ ἀποχρίσεως χαὶ πῶς χρη λύειν χαὶ τί χαὶ πρὸς τίνα χρῆσιν.

Ηδη μέν φθάσαντες είπομεν δτι αί έρωτήσεις αί σοφιστικαὶ ἐκ τῶν δεκατριῶν τρόπων γίνονται, ἕτι τε καὶ πῶς ἐν ταῖς διατριβαῖς ταῖς σοφι-25 στικαῖς ἐρωτητέον. νῶν δὲ λεκτέον ὅπως χρὴ ἀποκρίνεσθαι, καὶ πῶς δεῖ τὰ σοφίσματα λύειν, καὶ τί λυτέον. εἰ γὰρ ὁ προτεινόμενος συλλογισμὸς καὶ τὰς δύο προτάσεις ἔχει ψευδεῖς, ποίαν λυτέον; εἰ γὰρ τὴν ῆττονα, οὐδὲν ἦττον μένει ὡς τὸ πρότερον. ἀλλ' ἢ πάντως τὴν μείζονα. ἔτι τε καὶ πρὸς τί χρήσιμοί εἰσιν οἱ σοφιστικοὶ λόγοι. φησὶν οῶν πρῶτον περὶ 30 αὐτῶν τούτων, πρὸς ᾶ χρήσιμός ἐστιν ἡ τῶν ἐλέγχων τῶν σοφιστικῶν παράδοσις. τρία δὲ εἶναι ταῦτα λέγει, πρὸς τὴν θεολογίαν καὶ καθόλου φιλοσοφίαν, πρὸς τὰ; καθ' ἑαυτὸν ζητήσεις καὶ πρὸς δόξαν. καὶ πρὸς

μέν φιλοσοφίαν χρήσιμοί εἰσι διὰ ταῦτα· ἐπειδὴ γάρ, φησίν, εἴπομεν ὅτι οἰ σοφιστιχοὶ ἐλεγχοι ὡς ἐπὶ τὸ πολύ εἰσι γινόμενοι ἀπὸ τῶν παρὰ τὴν 35 λέξιν, τουτέστι λέξεων καὶ ὀνομάτων, ἐάν τις εἰδείη τούτους ὅπως γίνονται

^{1. 2} τοιούτον τὸ λεγόμενον Α 2 zai alt. om. A 6 EUTI A: EUTAL AI 7 oùyi αὐτή a 8 συναληθεύει Α ήγουν a 13 xal alt. om. A έν τοις προλα3.] b 8—11 15 προτατιχώς a Arist.: προταχτιχώς AI (Ciu) 16 post alla add. 30 mpòc scripsi: mept aAI cf. p. 119,25 n. xal a 31 zal om. A 32 έσυτον Arist.: éautiv a: éautoùs A: compend. I

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 16 p. 175+2. 17. 20] 121

χαὶ ἄρχηται θεολογεῖν, οὐχ ἀν ἀπατηθείη ποτέ, διότι ἐχεῖσε πράγματα μέν εἰσι μὴ ὁρώμενα μήτε αἰσθήσει ὑποπίπτοντα, λόγοι δὲ μόνοι καὶ ὀνόματα· ἀ εἰδώς τις πῶς ἀπατηθήσεται περὶ θεολογίας μετά τινος διαλεγόμενος; τὸ δὲ ἄμεινον ἔχειν ποιοῦσι τοῦτο σημαίνει· οἱ σοφιστιχοὶ 5 ἕλεγχοι, φησίν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γινόμενοι ἀπὸ τῶν λέξεων ποιοῦσι τὸν μετά τινος θεολογοῦντα ἀμεινόνως ἔχειν πρὸς τὸ ποσαχῶς ἕχαστον λέγεται, ἔτι δὲ χαὶ εἰδέναι ποῖα ὁμοίως ἐπί τε τῶν πραγμάτων ἔχουσι χαὶ τῶν ὀνομάτων, χαὶ ποῖα ἑτέρως· οἰον ἑτέρως τῷ πράγ-

ματι έχουσι τὸ όρᾶν καὶ τὸ τύπτειν, όμοίως δὲ τῷ ὀνόματι· ἐνεργητικὰ 10 γὰρ ἄμφω. δεύτερον δέ εἰσι χρήσιμοι πρὸς φιλοσοφίαν, καὶ ὅταν | μὴ f. 39 θεολογῆ τις μετά τινος ἀλλὰ καθ' ἑαυτὸν ζητῆ τι. τρίτον δὲ καὶ τὸ λοιπὸν ἔτι χρησιμεύουσι πρὸς δόξαν. ἐπάγει δὲ τίς ἡ δόξα, ἤγουν τὸ δοκεῖν περὶ πάντα γεγυμνάσθαι· εἰ γάρ τις τοὺς σοφιστικοὺς λόγους εἰδείη, πάντως ἀν καὶ ἐν οἶς ὅλως μὴ οἰδεν ἐπιχειρήση λέγειν, καὶ ἀλλων 15 διαλεγομένων αὐτὸς μέμψεταί τινα τῶν λέξεων ὅρμώμενος ἀπὸ τῶν σοφισμάτων καὶ γεγυμνασμένος ἐν τούτοις. καὶ οἰ μόνον μέμψεται τὸν κακῶς διαλεγόμενον, ἀλλὰ καὶ τὴν αἰτίαν εἴποι τῆς μέμψεως· τὸ γὰρ μετά τινος διαλεγόμενον καὶ κοινωνοῦντα λόγων ψέγειν μὲν τοὺς λόγους, μὴ ἐμφανίζειν δὲ δι' ἢν αἰτίαν ψέγει, ὑποψίαν δίδωσι γνώμης φιλονείχου

20 καί μηδέν είδυίας.

p. 175=17 'Αποχρινομένοις δε πως απαντητέον.

Φανερόν, φησίν, ἐστιν ἐξ ῶν εἰρήχαμεν πρότερον χαὶ διείλομεν τὰ δεχατρία σοφίσματα, πῶς δεῖ ἀπαντᾶν πρὸς τοὺς ἐλέγχους· εἰ γὰρ εἶπομεν ἱχανῶς, ὅπως γίνονται ταῦτα χαὶ διὰ ποίαν αἰτίαν, χαὶ διείλομεν 25 τὰς ἐν τῷ πυνθάνεσθαι πλεονεξίας (πλεονεξία γὰρ ὄντως ἐστὶ τὸ τὰ ὅμώνυμα ἀναγχάζειν τὸν ἀποχρινόμενον ὅμολογῆσαι), φανερὸν χαὶ ὅπως δεῖ ἀποχρίνεσθαι.

p. 175=20 Οὐ ταὐτὸ δ' ἐστὶ λαβόντα τε τὸν λόγον ἰδεῖν.

Νῦν διδάσχει μεγάλην ἀφέλειαν ἐμποιεῖν τὰ γυμνάσια χαὶ τὸ πρὸς 30 ἑτέρους διαλέγεσθαι· χαὶ γὰρ οὐ ταὐτὸν εἶναι τὸ χαθ' ἑαυτόν τινα λαβόντα λόγον σχοπεῖν χαὶ λύειν τὴν τούτου μοχθηρίαν χαὶ τὸ ἀπαντᾶν δύνασθαι ταχέως ἐρωτώμενον. χαθ' ἑαυτὸν μὲν γὰρ ἀνέτως χαὶ ὡς βούλεται ἐπιχειρεῖ τις· ἡνίχα δὲ ἐρωτᾶται, πολλῆς χρεία τῆς προσοχῆς· πολλάχις

Digitized by Google

⁷ τε om. A (u) 9 post 82 add. xal aA 10 χρήσιμοι α: χρήσιμα Ι 11 800λογή — ζητή AI: θεολογεί — ζητεί a 13 πάντα I Arist.: παντός a 14 έπιγειρήση Ι: έπιχειρήσει A: έπιχειοηται a 17 fort. altíav (av) είπη Α τινων Α 18 λόγων A Arist.: λόγου I (corr. C): λόγον a post λόγων add. ήγουν διαλέξεως A 19 dowst A Arist .: dedwae al φιλονείχου aA: φιλονίχου Ι 24 γίνονται Ι: γίνεται a 28 rautor a (A T)

122 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 16. 17 p. 175=20. 26]

γάρ, α ούχ αν συγγωρήσειέ τις άπλως έρωτηθείς, ταῦτα δίδωσι διὰ τοῦ τρόπου τῆς ἐρωτήσεως. ὥστε τρόπον τινὰ ἀγνοοῦντα ποιεῖ τὸν ἀποχρινόμενον ή τοιάδε έρώτησις. δ γάρ ίσμεν, δταν μετατεθή και τοιώσδε έρωτηθή. άγνοοῦμεν. οἶον γινώσχοντες δτι οὐδεὶς τύπτει τοῖς ὀφθαλμοῖς (τίς γὰρ 5 τῷ ὀφθαλμῷ δύναται τύψαι τινά;), τοῦτο αν ἀγνοήσωμεν ἐκ τῆς τοιαύτης έρωτήσεως καί συγχωρήσομεν δτι τύπτεταί τις τῷ ὀφθαλμῷ ἀλλ' οὐ τῷ ράβδφ η τη μάστιγι· οἶον ' ἀρ' ὦ είδες σù τοῦτον τυπτόμενον, τούτω ἐτύπτετο ούτος;' εί ούν ούτως έρωτηθείη ό λόγος, συλλογισθείη αν ό αποκρινόμενος χαί φησίν δτι ναί· τούτου δοθέντος εί ἐπάξομεν ΄ άλλὰ μὴν είδες 10 τοῦτον τῷ ὀφθαλμῷ τυπτόμενον', συναχθήσεται τὸ 'ἐτύπτετο ἄρα τῷ όφθαλμῷ'. δ γοῦν ήδειμεν, ἐρωτώμενοι δι' άλλου τινός τρόπου παρ' ῶν οίδαμεν άγνοοῦμεν διά τὸ ἀγύμναστοι είναι. ἐτι δ' ὥσπερ ἐπὶ τῶν άλλων τεχνῶν τὸ γεγυμνάσθαι λίαν ἀφέλιμον, οὕτως ἔχει χαὶ ἐπὶ τῶν λόγων. ωστε πολλάκις οίδαμεν μέν τὸ ἐρωτώμενον, ἀγύμναστοι δ' ὄντες 15 καί μή δυνάμενοι τάγιον αποκρίνεσθαι έργόμεθα ύστεροι των αποκρίσεων, σχοποῦντες βράδιον χαὶ ὑπὸ τῶν συντόμους τὰς ἐρωτήσεις ποιουμένων παρατρεπόμενοι.

p. 175 * 26 Συμβαίνει δέ ποτε, χαθάπερ έν τοῖς διαγράμμασιν.

Έτι περί τοῦ αὐτοῦ τὸν λόγον ποιεῖται ἐπαιτιώμενος τὸ ἀγύμναστον, 20 καὶ φησὶν ὅτι ὥσπερ ἐπὶ τῶν διαγραμμάτων εύρόντες τὰς τοῦ θεωρήματος δεικτικὰς προτάσεις συνθεῖναι καὶ εἰς σχῆμα ἀναγαγεῖν ἀδυνατοῦμεν διὰ τὸ δυσθεώρητον εἶναι ποία τῶν προτάσεών ἐστι μείζων καὶ ποία ἐλάττων, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ἀσύμμετρον εἶναι τὴν πλευρὰν τῆ διαμέτρι καὶ ἐπ' ἀλλων πολλῶν συμπίπτει, ὡς οῦν ἐπὶ τούτων, οῦτως καὶ ἐν τοῖς 25 ἐλέγχοις· διὰ γὰρ τὸ συμβαίνειν πλείονας ἁμαρτίας εἶναι τοῦ λόγου ἀδυνατοῦμεν συνιδεῖν, ποία ἐστὶ καθ' ἡν ὁ ἔλεγχος γίνεται. κείσθω γὰρ τὸν . Σωκράτην μήτε καθῆσθαι μήτε γράφειν, καὶ λεγέτω τις ὅτι ὁ Σωκράτης κάθηται, ὁ καθήμενος γράφει, ὁ Σωκράτης ἄρα γράφει· τοῦτο δὲ ψεῦδος· εἰ οῦν τις τὸ ψεῦδος συναχθῆναι λέγει διὰ τὸ τὸν Σωκράτην καθῆσθαι,

² τρόπον γάρ, omisso ώστε, A 2.3 έρωτώμενον Α 4 δτι al: ώς A 7.8 ούτος 5 άγνοήσωμεν ΑΙ: άγνοήσομεν a τοιάσδε Α 6 συγχωρήσωμεν ώς Α έτύπτετο Α 8 ούτως εχ ούτος corr. Α: ούτω a 8.9 δ λόγος έρωτηθη, συγγωρήσει δ άποχρινόμενος τοῦτο, είπὼν ναί Α 8 fort. σοφισθείη sive συναρπασθείη cf. p. 54,23 9 phoen fort. recte v post val add. xal A τούτου δοθέντος Αν: τούτων δοθέντων al 10 τò om. A έτύπτετο v, ante 11 δ A: έτυπτεν al 10. 11 Tũ όφθαλμῶ ἄρα Α 11 ήδειμεν Ι: είδομεν α: γινώσχομεν Α έρωτώμενοι om. Α 11. 12 παρ' δυ οίδαμεν al: έρωτήσεως τοῦτο έρωτηθέντες A 12 το Ι: του a 13. 14 ούτως — πολλάχις al: χαν γαρ γραμματιχός ή χαν ίατρός χαι γυμνάζηται, επιστημονιχώτερος γίνεται χατά την τέγνην καν δρομεύς ή χαι χαθεχάστην έαυτον γυμνάζη πρός το τρέγειν, ταχινώτερος γίνεται· άλλα και έπι των λόγων, ήγουν των διαλέξεων, οὕτως έχει· πολλάκις 14 µèv om. A 15 post zal add. did touto A άποχρίνασθαι Α γάρ Α 16 oxoπούντες — ποιουμένων al: διά το δέεσθαι σχέψεως. χαι έντεῦθεν ήττώμεθα ύπο των συντόμως ποιουμένων τας έρωτήσεις Α 17 παρατρεπόμενον Ι 23 τοῦ τὸ σύμμετρον Α

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 16. 17 p. 175 26. 31. 40] 123

λέλυχε μέν, άλλά πρὸς τὸν ἄνθρωπον άλλ' οὐ πρὸς τὸ πρᾶγμα· οὐ γὰρ παρὰ τὴν τὸν Σωχράτην λέγουσαν χαθῆσθαι πρότασιν τὸ ψεῦδος, ἀλλὰ παρὰ τὸ τὸν χαθήμενον γράφειν. | ἐπεὶ εἰ Κορίσχος χαθήμενος τύχη, ſ. 39ν ὅτε Σωχράτης Ισταται, μὴ γράφει δὲ χαὶ λέγει τις ὅτι ὁ Κορίσχος χάθη-5 ται, ὁ χαθήμενος γράφει, ὁ Κορίσχος ἄρα γράφει, ὅπερ ψεῦδος, οὐχ ἀν ἐπὶ τούτου άρμόσοι λέγειν ὅτι παρὰ τὸ τὸν Κορίσχον χαθήμενον λαβεῖν γέγονεν ὁ ἔλεγχος· χαθῆσθαι γὰρ χεῖται.

p. 175 · 31 Πρώτον μέν ούν, ώσπερ συλλογίζεσθαί φαμεν ένδόξως.

^αΩσπερ, φησίν, είπομεν δεῖν προαιρεῖσθαι ἐνδόξως παρὸ ἀληθῶς 10 συλλογίζεσθαι, ήνίχα ό αποχρινόμενος μή δέχεται τάληθη, οῦτω δεϊ καί τον αποκρινόμενον λύειν τα σοφίσματα μη έξ αληθών αλλ' έκ φαινομένων ού γάρ είσι τα σοφίσματα αληθεῖς έλεγγοι αλλά φαινόμενοι. πῶς δέ είσι φαινόμενοι, χατασχευάζει λέγων μή συλλογίζεσθαι αύτούς. ώστε έπειδή φαινόμενοί είσι, δει τόν αποχρινόμενον πρός τό μή δοχείν 15 έλέγχεσθαι διορθωτέον, τουτέστι δεῖ λέγειν παρὰ τί φαίνεται μὲν ἐλέγχειν, ούχ έλέγχει δέ, και διορθοῦσθαι τοὺς ἀχροωμένους. εί γὰρ είποιμεν παρὰ τί δοχεῖ μὴ ῶν έλεγχος, διορθωσόμεθα τοὺς δοχοῦντας ὅτι ἐληλέγμεθα χαὶ ἀπάξομεν ἀπὸ τῆς ψευδοῦς ταύτης δόξης. ὁ γὰρ ἀπάγων τινὰ ἀπὸ τῆς ψευδοῦς δοχήσεως ἐπὶ τὴν ἀλήθειαν διορθοῦται τοῦτον, xai ἡμεῖς εἰ εἰ-20 ποιμεν τὸ παρὰ τί φαίνεται έλεγγος μὴ ῶν έλεγγος, διορθωσόμεθα τοὺς άχροατάς χαί πείσομεν αύτους μή δοχεῖν έλεγχον τὸν μή ὄντα έλεγχον. όλως γάρ, φησί, πρός τοὺς τοιούτους ἀπομάχεσθαι δεῖ ὡς οὐκ ἐλέγχοντας. δει γάρ λέγειν δτι ούχ έλεγχος το συμβαίνον άλλά φαίνεται, χαί έμφανίζειν παρά τί φαίνεται μέν, ούχ έστι δέ, οίον δτι παρά την σύνθεσιν 25 η παρά την όμωνυμίαν η παρά την λέξιν η την αμφιβολίαν φαίνεται, οὐχ έστι δέ. ἐπειδή γάρ ὁ ἀληθής ἔλεγγος ἀντίφασίς ἐστιν ἔχ τινων μή όμώνυμος, ού χρή τον αποχρινόμενον άλλο τι προσδιορίζεσθαι έν τοϊς όμωνύμοις ή αμφιβόλοις έλέγχοις, αλλα λέγειν μόνον αμφίβολα και όμώνυμα είναι τα έρωτώμενα χαί ότι το συμπέρασμα φαίνεται μέν έλέγχειν, 30 οὐ ποιεῖ δὲ τοῦτο όμώνυμον ὄν.

p. 175=40 Ούχουν τὸ ἐλεγχθῆναι ἀλλὰ τὸ δοχεῖν εὐλαβητέον.

Ούδαμῶς, φησί, χρὴ τὸν ἐρωτώμενον φοβεῖσθαι μή πως ἐλεγχθῆ, ἀλλὰ τὸ δόξαι ἐληλέγχθαι· οὐ γὰρ χυρίως ἄν ποτε ἐλεγχθήσεται παρὰ

³ παρά scripsi: περί ut solet a: πρός Ι 4 γράφει Ι: γράφοι a 6 άρμόσοι Ι: άρμόσει a 19 δόξης Α 19. 20 είπωμεν A 24-26 οίον-ούκ έστι δέ aA: 26 εί γάρ ό χυρίως Ε. έστιν ά. Α 26. 27 μη όμώνυμος Εχ τινων A Arist. om. I 29 xai om. A 30 post öv add. n 28 έλέγχοις a: έλέγχειν Ι μόνον om. A 31 εύλαβητέον om. I 32 μήπω a 33 έληλέγχθαι scripsi: άμφίβολον Α έλέγχθαι Ι: έλέγχεσθαι a

124 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 17 p. 175=40. 8]

τῶν σοφιστῶν ψευδῆ λαμβανόντων. τοσοῦτον γὰρ οἰχ ἐλέγχει, φησίν, ἀλη θῶς ὁ σοφιστὴς διὰ τῶν τοιούτων ἐρωτημάτων. ὥστε xaì εἴ τις πολλάχις δι' ἀμαθίαν ἐλέγχεται, xaì τὸν τοιοῦτον ἀδηλοποιεῖ xaì οὐ φανεροῖ αὐτόν. τὸ γὰρ ἐρωτᾶν ὑμώνυμα xaì ἀμφίβολα xaì ὅσα ἀλλα τοι-5 αῦτα σοφιστικὰ ἀφανίζει τὸν χυρίως ἐλεγχον xaì τὸν ἐλεγχόμενον ἀδηλον ποιεῖ. πολλάχις γάρ, εἰ διείλεν ὁ σοφιστὴς τὰ ὑμώνυμα xaì ἡρώτησεν, ἐποίησεν ἀν ἔλεγχον χυρίως. οἶον εἰ διεῖλε τὰ τοῦ χυνὸς σημαινόμενα xaì ἡρώτησέ τι περὶ ἑνὸς τούτων, ἠπάτησεν ἄν. νῦν δὲ μἡ ποιῶν τοῦτο πολλάχις συμπεραινόμενός τι ἀτοπον εὑρίσχει τὸν ἀποχρινόμενον 10 ἀνθιστάμενον xaì λέγοντα μὴ ἐπὶ τούτου χαταφῆσαι xaθ' οὖ ἀπέφησεν ὁ σοφιστής. xaì ἴσως ἐφ' οῦ ἔδωχεν ἐχεῖνος ὁ ἀποχρινόμενος, ἐπὶ τούτου συνεπεράνατο ἀν xaì ὁ ἐρωτῶν. ὥστε ἀδηλον ποιεῖ τὸν ἐλεγχόμενον. ἀδηλον γὰρ εἰ ἀληθῆ νῦν λέγει ὁ ἀποχρινόμενος λέγων μὴ δοῦναι ἐπὶ τούτου ἐφ' οῦ συνεπεράνατο ὁ σοφιστής. τοῦτο δὲ οὐχ ἀν 15 ἐγίνετο, εἰ διελὼν τὰ ὑμώνυμα ἡρώτα.

p. 17568 °Ο τε έπιζητοῦσι νῦν μèν ήττον.

Εί διελών τα όμώνυμα ό σοφιστής ήρώτα, έγίνετο δπερ νῦν μέν ήττον ἐπιζητοῦσιν οί σοφισταί, μᾶλλον δὲ ἐν τοῖς χατὰ Πλάτωνα γρόνοις. τί δε ην εχείνο δ εζήτουν, επάγει, το αποχρίνεσθαι η ναί η 20 ο ὕ. πάλαι γὰρ ἀμφίβολα χαὶ ὁμώνυμα ἐρωτῶντες τὸν Πλάτωνα εῦρισχον αύτον αποχρινόμενον την αντίφασιν, το έστι μέν ώς, έστι δ' ώς ού δθεν και ήνάγκαζον αύτον εν αποκρίνεσθαι, η ναι η ού, κατά τους διαλεκτικούς. τοῦτο γοῦν, φησί, τὸ περισπούδαστον τοῖς σοφισταῖς ἐγίνετο ἀν νῦν, εί διαιρούντες οί σοφισταί τὰ σημαινόμενα των όμωνύμων ήρώ των L 40 25 τι περί ένος αδτών, οίον περί χυνός γερσαίου, εί χαύματα ποιεί· πάντως γάρ αν τότε δ άποχρινόμενος η ναί η οδ άπεχρίθη. νῶν δὲ μὴ διαιρούντων ανάγχη τον έρωτώμενόν τι δμώνυμον προσαποχρίνεσθαι, τουτέστι δει λέγειν δτι φαίνεται μέν, ούχ έστι δέ, η τὸ ἴσως η τοιοῦτόν τι· ούτως γάρ αν κατάδηλος γίνεται, δτι ούκ άρέσκεται τοις έρωτωμένοις 30 διά τὸ μὴ ἀληθέσιν είναι. ἢ γοῦν τὰ εἰρημένα ἀνάγκη τὸν ἐρωτώμενον προσαποχρίνεσθαι η λέγειν την αντίφασιν, το έστι μέν ώς, έστι δ' ώς ού', χαι ούτως διορθούν την μοχθηρίαν της έρωτήσεως.

^{1. 2} φησίν ούχ έλέγχει ό σοφιστής άληθῶς Α 3 άδηλον ποιεί A Arist. 4 xai 7 xuplos prius AI: η a 4.5 σοφιστικά τοιαύτα Α 5 άφανίζειν Ι Ελεγχον Α 13 αληθη AI Arist.: αληθώς a 15 έγίνετο αΑ: έγένετο α 18 πλάτωνα Αν: πλάτωνος al 19 èxeīvo om. A άποχρινόμενον a post αποκρίνεσθαι add. ώς εἴρηται Α 22 η ναί η ού post διαλεκτικούς collocat A 23 tò om. A 26 τότε Ι: ποτε a 27 τι όμώνυμον iterat a 29 fort. yivy.ca cf. Ind. sub v. av

p. 175 b 15 Είδέ τις ύπολήψεται τόν χατά την όμωνυμίαν έλεγγον είναι.

Είπών πρό δλίγου φαινομένως έλέγχειν τούς σοφιστάς χαι ού χυρίως νῦν φησιν δτι, εἴ τις ὑπολάβοι χυρίως ἐλέγχειν τοὺς σοφιστὰς χαὶ μὴ 5 φαινόμενον είναι έλεγγον τον χατά την όμωνυμίαν έλεγγον χαι τα άλλα σοφίσματα, συμβήσεται πάντας ελέγχεσθαι χαι αυτούς τους επιστήμονας. παραχρούονται γάρ χαὶ οὖτοι ὑπὸ τῶν σοφιστῶν δι' ὑμωνύμων τινῶν χαὶ των άλλων των τοιούτων. χαι εί ούτως έγει χαι άληθής έλεγγος ό τοιοῦτος έλεγγος λογίζεται, οὐ διαφευξεῖταί ποτε ό ἀποκρινόμενος τρόπον 10 τινά τὸ ἐλέγχεσθαι· παρά γάρ τοῖς ἀληθῆ λέγουσιν ἕλεγχον τὸν φαινόμενον έλεγγον και παραλογισμόν άδύνατον διαφυγείν το μή έλεγγθηναι, χαί ούκ έστι το μή ούχ έλέγχεσθαι τον αποχρινόμενον. το δέ τρόπον τινά προσέθηκε, διότι μή χυρίως έστιν ούτος έλεγχος. πῶς δὲ πάντας συμβήσεται ἐλέγχεσθαι, ἐπάγει· ἐπὶ γὰρ τῶν ὑρατῶν, ἤτοι 15 τῶν τῆ όράσει ὑποπιπτόντων, ἀναγχαῖον πολλάχις, δ ἔφησεν ὁ ἀποχρινόμενος, αποφησαι πάλιν, χαι δ απέφησε, φησαι. πρώτον δε χαλώς αν έγοι την άγωγην τοῦ σοφίσματος έχθέσθαι χαι οῦτως τὰ χατὰ την λέξιν αναθρησαι. περιχαλύψαντες των μουσιχον Κορίσχον δθόνη η άλλω τινί οί σοφισταί ήρώτων άρ' οίδας δτι ό Κορίσχος μουσιχός έστι; 20 ναί· τί δ', οίδας τον χεχαλυμμένον δστις έστίν; ού. είτα αφελόντες το περιχαλυμμα, τί δ', οίδας, έλεγον, τοῦτον δστις ἐστί; ναί· οίδας άρα τοῦτον χαί δτι μουσιχός έστιν άλλά μην χαί ούχ οίδας. δυ γάρ ηγνόεις, δτε περιχεχαλυμμένος ήν δστις ήν, τοῦτον οὐδ' εἰ ήν μουσιχός ἐγίνωσχες· οἶδας άρα τον αύτον χαί μουσιχόν χαι μή μουσιχόν, ήτοι μουσιχόν χαι άμουσον, 25 ώστε δ απέφησας απ' αύτοῦ όνομα, τὸ 'μουσικός', τοῦτο κατέφησας κατ' αύτοῦ. πάλιν ἀρ' οἰδας τὸν χεχαλυμμένον ὅστις ἐστίν; οὕ. εἶτα ἀποχαλύψαντες, τί δέ, οίδας τοῦτον; ναί· Κορίσχος γάρ ἐστιν· ἀλλὰ μὴν ἔφησας αύτον χαι μη Κορίσχον. δυ γαρ δλως ηγνόεις τίς έστιν, ούδε εί Κορίσχος έστιν έγίνωσχες. ώστε το αύτο όνομα χατέφησας χατ' αύτοῦ χαι απέ-30 φησας. τὸ σόφισμα παρὰ τὸ συμβεβηχός συμβέβηχε γὰρ τῷ Κορίσχω τὸ χεχαλυμμένω είναι. ούχ ανάγχη δε το ύπάρχον τω συμβεβηχότι ύπάρχειν χαι τω πράγματι ω ύπάρχει το συμβεβηχός. ου γάρ, εί ύπάρχει το δισύλλαβον τῷ λευχῷ, τὸ δὲ λευχὸν συμβέβηχε τῷ ᾿Αλχιβιάδῃ, ἀνάγχη χαὶ τὸ δισύλλαβον ύπάρχειν τῷ 'Αλχιβιάδη. οὐ γάρ ἐστιν ὁ 'Αλχιβιάδης δισύλλα-35 βον. ούτως και έπι τούτων ου γάρ, εί τον κεκαλυμμένον άγνοῶ, συμβέβηκε δὲ τὸ κεκαλύφθαι τῷ Κορίσκψ, ἀνάγκη καὶ ἀγνοεῖν τὸν Κορίσκον.

10 τό α: τοῦ Ι 15 τη a: om. Ι 17 Eyer a 18-20 η περιχαλύμματι άλλω τινί ήρώτων τι δέ Α 20 δτις a 21 post περιχάλυμμα add. ήρώτων Α ELEYOV OUD. A 21. 22 άρα τον χορίσχον ώς μουσιχός Α 22 post oldas add. ws μουσιχός έστιν Α 22. 23 ήγνόεις περιχεχαλυμμένον όντα, όστις έστι Α 24 τόν χορίσχου Α 30 τὸ tertium I: τῶ a 33 TO LEUXO post 32 el collocat A rai Al: om. a 33. 34 τόν άλχιβιάδην δισύλλαβον είναι Α

125

ώστε δει λέγειν ότι παρά το συμβεβηχός (τοιοῦτον γάρ το τοῦ ἐγχεχαλυμμένου) η παρά την όμωνυμίαν ό λόγος η παρά την αμφιβολίαν η παρά τι τούτων. τό τοιούτον σόφισμα έλυον ούτως έχεινοι λέγοντες, δτι τούτον τον Κορίσχον οίδα μουσιχόν τόν φαινόμενον χαί τοῦτον οίδα Κορίσχον, τὸν δὲ 5 χεχαλυμμένον χαὶ ἄμουσον χαὶ οὐ Κορίσχον. ή μὲν οὖν διάνοια χαὶ ή τοῦ σοφίσματος ἀγωγὴ τοιαύτη τις αν εἶη. τὰ δὲ κατὰ τὴν λέξιν ῶδε αν έγοι. όρατά λέγει τα χατ' ένέργειαν δρατά, α βλέποντες γνωρίζομεν, χεχαλυμμένα δε όντα άγνοοῦμεν. ἐπὶ τούτων γὰρ ἀναγχαῖον δ ἔφησέ τις άποφησαι χαί δ άπέφησέ τις χαταφησαι· δν γάρ έλεγε μουσιχόν όρῶν, 10 τοῦ τον περιχεχαλυμμένον ὄντα χαὶ μή όρώμενον είποι ἄμουσον χαὶ δν f. 40* λέγει άμουσον περιχεχαλυμμένον όντα, τοῦτον μουσιχόν αν εἶποι ἀφαιρεθέντος τοῦ περιχαλύμματος. ὥστε ἐπὶ τούτων, φησί, τῶν όρατῶν δ ἔφησεν όνομα, αναγχαΐον από τοῦ αύτοῦ αποφησαι, πάλιν δν ἔφησε λευχόν, άναγχαΐον άποφησαι χαι είπειν μή λευχόν. δει ούν ώς είπομεν λύειν, ή 15 δτι παρά τὸ συμβεβηχὸς ἢ χαθ' ἕτερόν τι, ὅπερ χαὶ αὐτὸς ἐρεῖ, ὅτε τὰς λύσεις τῶν σοφισμάτων ἐχτίθεται, ἀλλὰ μὴ ὡς οὐτοι.

p. 175 b 21 'Ο γάρ αὐτὸς ἔσται λόγος τὸ τὸν Κορίσχον.

"Ο λέγει τοιοῦτόν ἐστι· τὸ λέγειν ὅτι τὸν Κορίσχον οίδα ταὐτόν ἐστι τῷ τοῦτον τὸν Κορίσχον τὸ γὰρ 'ἀρα οἶδας τὸν Κορίσχον ὅτι μουσι-20 χός ἐστι; ναί', τοῦτο ταὐτόν ἐστι τῷ 'ἀρ' οἶδας τοῦτον τὸν Κορίσχον δτι μουσικός έστιν;' δν γάρ νῦν λέγεις μουσικόν η Κορίσκον, δτε άφηρέθη το περιχάλυμμα, τοῦτον έλεγες χαὶ ὅτε χεχαλυμμένος ἦν. χαὶ ἔτι σαφέστερον περί τοῦ αὐτοῦ εἰπεῖν, ἔλυόν τινες τὸ σόφισμα λέγοντες τοῦτον μὲν τὸν Κορίσχον είδέναι μουσιχόν, τοῦτον δ' ἄμουσον, ἐπὶ διαφόρων προσώπων 25 την έρώτησιν φέροντες χαὶ δύο ὑποχείμενα λαμβάνοντες. οῦς λύειν ἀνωφελῶς φησι λέγων ό γάρ αὐτὸς ἔσται λόγος τὸ τὸν Κορίσχον είναι μουσιχόν ή άμουσον τῷ τοῦτον τόν Κορίσχον, τοῦτο διά τούτων λέγων, δτι ήνίχα φαμέν ' άρ' οίδας τον Κορίσκον μουσικόν;', τοῦτόν φαμεν τόν ἕνα τῷ ἀριθμῷ καὶ οὐ πολλούς, ἀλλὰ τὸν ὀθόνη κεκαλυμμένον, ἐφ' 30 οῦ χαταφάσχεται χαὶ ἀποφάσχεται. ἀνατρέψας οῦν τοὺς χαχῶς λύοντάς φησιν άλλ' ίσως ού ταύτὸν σημαίνει, δ δυνάμει τοιοῦτον αν εἴη· ἴσως ούγ ούτω δει διορθούσθαι, δτι δδε ό Κορίσχος μουσιχός χαὶ δδε άμουσος, άλλ' δτι ού ταύτόν σημαίνει, τουτέστι το Κορίσκος ούχ εν σημαίνει. ού γάρ έστιν ένος δηλωτικόν το Κορίσκος ονομα, ωσπερ ούδε ό Σωκράτης 35 καὶ ὁ λευκὸς Σωκράτης· εἰ γὰρ καὶ τῷ ὑποκειμένω ἕν ἐστιν ὁ Κορίσκος

10 fort. $\langle a v \rangle$ elnot ut vs. sq. 13 8v AI: 8 a 14 ώς είπομεν οπ. Α 15 έρει] c. 24 p. 179 b 7 sq. 17 λόγος έσται a τό I: τοῦ a (itemque variant Arist. 20 val om. A 21 h om. A δτε aA: δτι Ι 22 Deres aA: codd.) post Eri add. de A 23 του om. A ËLEYE I xal prius om. A el#Eiv] είπομεν όπισθεν και νύν δε ρητέον Α 25.26 προς ούς φησι Α 27 TOUTON A: 30 xal Av: om. al τούτου A: compend. I 31 od superscr. A¹

χαὶ ὁ χεχαλυμμένος Κορίσχος, ὥσπερ χαὶ ὁ Σωχράτης χαὶ ὁ λευχὸς Σωχράτης, άλλα τῷ λόγω ούγ εἰς ἐστιν. ὥστε ῥητέον ὅτι ἐλεγγοειδὲς χαὶ παρά τὸ συμβεβηχός. εἶτα ἐπειδὴ εἶπεν "εἴ τις ὑπολήψεται τὸν χατὰ τὴν όμωνυμίαν", ούτος δέ τοῦ παρά τὸ συμβεβηχός τέθειχε παράδειγμα, ἐπι-5 φέρει ούδε γαρ εχει τούνομα, εχει λέγων επί του χαθ' όμωνυμίαν. έπὶ τούτου γὰρ οὐ ταὐτὸν σημαίνει τὸ ὄνομα. ὥστε τι διαφέρει τὸ άπλῶς περί Κορίσχου έρωταν χαι χεχαλυμμένου. το δὲ εί δὲ τῷ μὲν τὸ άπλῶς λέγειν Κορίσχον ἀποδώσει πρὸς τοὺς χαχῶς λύοντας ἀναφέρεται καὶ ἔστιν ἀνατρεπτικὸν αὐτῶν· λέγει γὰρ τὸ συμπέρασμα οἰκεῖον 10 δφείλειν είναι ταις προτάσεσι. πῶς γοῦν ὑμεῖς μὴ ἐρωτηθέντες 'ἀρ' οἰδας τόνδε η τόνδε τον Κορίσχον;' έν τῷ συμπεράσματι τοῦτο ἐπάγετε; εἰ γὰρ έν τω μέν, ήγουν έπι των προτάσεων, ως έχεινοι λέγουσιν, άπλως δεί λέγειν δτι ό Κορίσκος μουσικός, έν δε τῷ συμπεράσματι προστεθήσεται τό δδε, άτοπον. τό δε ούδεν γάρ μαλλον θατέρφ τοιοῦτόν έστιν, δτι 15 ἐπίσης ἔδει καὶ ἐν ταῖς προτάσεσι καὶ ἐν τῷ συμπεράσματι τεθεῖσθαι τὸ τόνδε. η γάρ και έν ταις προτάσεσι προσκείσθω το δοε ή, εί μή έν έκείναις, μηδε έπι τῷ συμπεράσματι.

p. 175 b 28 Οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδὴ ἄδηλος μέν ἐστι

Νῦν διδάσχει ὅτι δεῖ τὸν ἀποχρινόμενον ἐρωτώμενόν τι ὑμώνυμον διαί-20 ρεσιν αὐτοῦ ποιεῖσθαι καὶ ἐρωτᾶν ἐφ' οῦ τῶν σημαινομένων ἐρωτῷ τοῦτο ὁ ἐρωτῶν· εἰ γὰρ μὴ οῦτως ποιήσει, ἀδηλός ἐστι, κὰν τε ἐλήλεγκται, κὰν τε οῦ. οὐχοῦν ἐπειδὴ ἀδηλός ἐστιν εἰ ἐλέγχεται ὁ μὴ διαίρεσιν τοῦ ὁμωνύμου ἢ ἀμφιβόλου λόγου ποιούμενος, δέδοται δὲ τῷ ἀποχρινομένψ τὸ διελεῖν, εἰ μὴ οῦτος, ὁ ἀποχρινόμενός [δ] φημι, διορίζει τὸ ἐρωτώμενον, 25 ἥγουν μὴ διαιρεῖ ἀλλ' ἀπλῶς λαμβάνει, ἁμαρτάνει καὶ αὐτὸς ἑαυτῷ τοῦ φαινομένως ἐλέγχεσθαι αἶτιός ἐστι. συμβαίνει δ' ἐντεῦθεν, καὶ εἰ μὴ αὐτὸς ἐλήλεγκται, τόν γε λόγον αὐτοῦ ἐληλέγχθαι· οἶον εἰ ἐρωτηθείη τις ʿἀρά γε ὁ χύων χαύματα ποιεῖ;', εἶτα ὁ ἀποχρινόμενος εἶπῃ ναὶ πρὸς τὸν ἀστρῷον | ἀποβλέψας, μὴ διέληται δὲ τὰ τοῦ χυνὸς σημαινόμενα, f. 41r 30 αὐτὸς μὲν δοχεῖ μὴ ἐλέγχεσθαι ὡς τὸν ἀστρῷον δοὺς καύματα ποιεῖν,

⁴ an αὐτός? 5 oùde A Arist.: où al 7 χεχαλυμμένως Ι dè alterum om. A 10 όφείλειν α: όφείλει ΑΙ ύμεις corr. A1: ήμεις al, A pr. 8.9 αναφέρηται a 11 τούτους Α έπάγετε ΑΙ: έπάγεται a 12 τῶ, ut videtur, I pr.: τοῖς corr. I¹ προτάσεων aA: προτέρων I 14 θατέρφ a Arist.: θατέρων A: compend. I 15 τῶ συμπεράσματι — ταίς προτάσεσι Α 18 έπειδη a Arist.: έπει Ι 19 or al: 19. 20 όμώνυμον ή άμφίβολον, διαιρείν αὐτὸ χαὶ Α ώς A έπι ποίου Α 20 έρωτα τούτο Α: δέδωχεν al 21 post ποιήσει add. και διαιρήσει την άμφιβολίαν η το όμώνυμον Α άδηλον Α an Eorai? 21. 22 elte élépyetai, elte xal μή Α 22 τε Ι: om. a 23 η την άμφιβολίαν τοῦ λόγου Α de Av: om. al post de add. ev rois lóyois xal rais dialéfesi A 24 8 delevit v 26 φαινομένως A, qui variat in reliquis, v: φαινομένου al xal scripsi cf. p. 109,21 n.. ws al 27 τόν ye scripsi cf. 532: tov de (sic) al 28 γε om. Α 29 μή διελών πρῶτον τά Α 30 post dobs add. rd A

ή δὲ διάλεξις αὐτοῦ xaì ἀπόχρισις οὐχ ἀν τοῦτο ἐχφύγη ἄτε μὴ διελοῦσα. συμβαίνει δέ, φησί, πολλάχις συνορῶντα τὸν ἐρωτώμενον xaì εἰδότα, ὅπ ὅμώνυμός ἐστιν ἢ ἀμφίβολος ὁ λόγος ὁ ἐρωτώμενος, μὴ ποιεῖσθαι διαίρεσιν τοῦ ἐρωτωμένου ἀχνοῦντα πρός τοῦτο xaì ἀναδυόμενον, ἶνα μὴ δόξη 5 δύσχολος εἰναι ἄτε συνεχῆ ποιούμενος τὴν διαίρεσιν· ἐπεὶ γὰρ οί σοφισταὶ xaτ' ἐνδελεχισμὸν ἐρωτῶσιν ὁμώνυμα xaì ἀμφίβολα τὰ ἐρωτήματα, εὐλαβεῖται ὁ ἀποχρινόμενος, ἕνα μὴ δόξη δυσχερής, εἰ ἅπαντα ἐπιχειροίη διαιρεῖν. εἶτα οἰομένων τῶν ἀποχρινομένων μηδὲν ἀτοπον ἐντεῦθεν συμβῆναι, εἰ χωρὶς διαιρέσεως δώσουσι τὸ ἐρωτώμενον, ἀπαντήσει τι πολλά-

10 κις παράδοξον. ὥστε φυλακτέον τῷ ἀποκρινομένῷ τοιαύτην ποιεἶσθαι ἀπόκρισιν, καὶ ἐπεὶ ἐφεῖται αὐτῷ διαιρεῖν τὰ ἐρωτώμενα, μὴ ἀκνητέον πρὸς τοῦτο.

p. 175639 Εί δὲ τὰ δύο ἐρωτήματα μὴ ἕν ποιεῖ τις.

Νῦν διδάσχει τὴν γένεσιν τῆς ὑμωνυμίας χαὶ τῆς ἀμφιβολίας, χαὶ 15 φησὶν ὅτι ἀπὸ τοῦ τὰ πλείω ἐρωτήματα ἕν ποιεῖν ταύτας γίνεσθαι· ὡς γὰρ ἐν ἐχείνψ πλείω ὅντα τὰ ἐρωτώμενα ἕν ἔχει τὸ χατηγορούμενον, οῦτως καὶ ὡδε, εἰ καὶ ἕν ἐστιν ὄνομα, ἀλλ' οῦν πλειόνων ἐστὶ σημαντιχόν. εἰ γοῦν μὴ ῆν ὁ τὰ πλείω ἐρωτήματα ἕν ποιῶν παραλογισμός, οἰχ ἄν ῆν ὁ παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν χαὶ τὴν ἀμφιβολίαν· εἰ δὲ μὴ ῆν ἀμφιβολία ῆ ὁμω-20 νυμία, ῆ ἀληθὴς ἕλεγχος ἐγίνετο ῆ οὐδ' ὅλως ἐγίνετο. οἶον εἰ μὴ ῆν τὸ χώων ὄνομα πολλῶν σημαντιχόν, ἀλλ' ἕν τι ἐδήλου, οἶον τὸν ἀστριῷον μόνον, εἰ ἠρωτήθη τις ʿἀρα ὁ χύων ὑλαχτεῖ;', ἀπέφησε δὲ ὁ ἐρωτώμενος, ἡλέγχθη ἆν χυρίως οὐχί· ἐπεὶ γὰρ μόνον τὸν ἀστριῷον ὁ χύων σημαίνει. εἰ ἐρωτηθείη ʿἀρα ὑλαχτεῖ;' χαὶ ἐρεῖ ὅτι οὐχί, οὐδ' ὅλως ἐλήλεγχται· εἰ δὲ 25 χατέφησεν, ἡλέγχθη ἄν. πῶς δὲ ὁ ὁμώνυμόν τι ἐρωτῶν πλείω ἐρωτήματα ἐρωτῷ, δείχυσι. τί γὰρ διαφέρει τὸ εἰπεῖν ʿἀρα ὁ Καλλίας χαὶ ὁ Θεμιστοχλῆς μουσἰχοί εἰσι;' τοῦ εἰπεῖν ʿἀρα ὁ χύων ὑλαχτεῖ;· ἐπὶ γὰρ ἀμφοτέρων πλείω τὰ πράγματα· πῶν γὰρ τὸ ἐρωτώμενος, εἰ μὴ ἁπλοῦν

¹ ή δε απόχρισις αύτοῦ έλεγχθήσεται μή διελοῦσα τὸ ὁμώνυμον πρῶτον Α διάλεξις 1: διάλυσις Ι 2 what om. A τόν έρωτώμενον συνορών Α 2. 3 6; όμώνυμόν έστι τὸ έρωτώμενον Α 4 τοῦ ἐρωτωμένου al: αὐτοῦ A zaì άναδυόμενον om. A 5 δύσερις είναι και δύσκολος ώς μή συνεχή Α 6 évőeleγησμόν Ι xαl aI: η A τὰ ἐρωτήματα om. Α 7 δ έρωτώμενος del post doky add. dúsepic elvai xal A διαιρείν, ίνα Α έπιγειροίη A: έπιγειρείη al 8 οἰομένου τοῦ ἀποχρινομένου Α 8.9 έχ τούτου συμβαίνειν Α 9 xwpis tos διελείν το όμώνυμον δώσει Α άπήντησέ Α 10. 11 τοιαύτα άποχρίνεσθαι άνευ τού προσδιορίσαι έπει γάρ Α 11 προδιελείν την όμωνυμίαν Α 12 post rooro add. άπὸ aA: om. I ήγουν τὸ διαιρεῖν Α 14 της alt. om. A 15 ότι om. v τοῦ ΑΙ: τῶν a 16 έρωτώμενα AI: έρωτήματα a 18 παραλογισμός ποιῶν Α post hv alt. add. xai A post duppbolar add. 19 την alt. om. A(T) παραλογισμός Α 20 ELEYLOG EVENTO I: inv. ord. a 26 έρωταν a 27 yàp I: đè a

είη άλλ' όμώνυμον χαὶ πλείω δηλοῖ τοῦ ἐνός, ἐν ἐρωτήσει παραλαμβανόμενον πολλὰ ἐρωτῷ.

p. 176=3 Εί οὖν μή δρθόν πρός δύο έρωτήσεις.

Επειδή ἀνοίκειόν ἐστι τῆς διαλεκτικῆς τὸ πρὸς δύο ἐρωτήσεις μίαν 5 ποιεῖσθαι ἀπόκρισιν, μηδὲ τῶν ὁμωνύμων λοιπὸν μία ἔστω ἀπόκρισις· ὡς γὰρ εἰρήκαμεν, ὁ ὁμώνυμον ἐρωτῶν πλείω ἐρωτῷ. ἀλλ' οὐδὲ ἐἀν κατὰ πάντων τῶν πραγμάτων τῶν ὑπὸ τοῦ ὁμωνύμου ὀνόματος σημαινομένων ἐστιν ἀληθὲς τὸ κατηγορούμενον. οἶον εἰ ἐρωτήσει τις ʿ ἆρ' ὁ Αἶας ζῷον δίπουν;', τοῦτο ἀληθὲς μέν ἐστι καὶ κατ' ἀμφοτέρων τῶν Αἰάντων, οὐ δεῖ δὲ 10 ἀπόκρισιν μίαν ποιῆσαι, καὶ διὰ τὸν τῆς προτάσεως λόγον τὸν λέγοντα ὑμιῷ ἐρωτήσει μία ἔστω ἀπόκρισις' (ὡδε δὲ διτταὶ οὖσαι αἱ ἐρωτήσεις οὐχ άπλῆν ἐπιδέχονται τὴν ἀπόκρισιν), καὶ ἶνα μὴ συνεθισθέντες μίαν ἀπόκρισιν διδόναι ἐπί τινων ἀληθῶν ἐρωτημάτων πολλῶν καὶ ἐπὶ ἀλλων μὴ τοιούτων πάθωμεν τοῦτο. οἰδὲν γάρ, φησί, διαφέρει τὸ ὁμώνυμόν τι ἐρωτῆσαι καὶ 15 τὸ τοιαύτην προαγαγεῖν ἐρώτησιν, πότερον ὁ Κορίσχος καὶ ὁ Καλλίας οἴκοι εἰσὶν ἢ οὕ; κἆν γὰρ ἀληθὲς εἰη τὸ εἶναι αὐτοὺς οἶκοι, κἆν τὸ μή, ἀμφοτέρως πολλαὶ αἱ ἐρωτήσεις· οὐ γάρ, εἰ ἀληθὲς εἰη τὸ εἰπεῖν οἶκοι αὐτοὺς εἶναι, μία ἐστὶν ἡ ἐρώτησις.

p. 176 · 13 Τοῦτο δ' δμοιον ώς εί χαὶ τὸ αὐτὸ ὄνομα.

20 Τοῦτο, φησί, τὸ πολλὰ ἐρωτηθέντα ἐρωτήματα μίαν ἀπόχρισιν δοῦναι, ταὐτόν ἐστι τῷ ἐρωτηθέντα τι ὑμώνυμον (τούτου γάρ ἐστι δηλωτιχὸν τὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα τεθείη τοῖς ἑτέροις· διαφόροις γὰρ πράγμασι τὸ αὐτὸ καὶ ἐν ἐπίχειται ὄνομα), τὸ γοῦν πρὸς πολλὰ ἐρωτήματα ποιήσασθαι μίαν ἀπόχρισιν ταὐτόν ἐστι τῷ ἐρωτηθέντα τι ὑμώνυμον ἀπόχρισιν μίαν δοῦναι. 25 ὥσπερ οῦν οὐ διαλεχτιχοῦ τὸ πρὸς πολ λὰ ἐρωτήματα μίαν ἀπόχρισιν ſ. 41

ποιείν, ούτω xal το προς όμώνυμόν τι το αότο ποιείν. είπων δε μη δείν ἐπὶ τῶν όμωνύμων το ναὶ ἢ οὖ φάσχειν, την αἰτίαν τοῦ μη ἀποχρίνεσθαι τον οῦτως ἀποχρινόμενον xal το ναὶ ἢ το οῦ λέγοντα τίθησιν. ἔστι δὲ το λεγόμενον τοιοῦτον. ἐπειδη πολλαχῶς λέγεται το πρᾶγμα xal ἀδύνατόν

^{4. 5} μίαν απόχρισιν αποδούναι, το ναι ή το ού, δήλον ότι ούδε 4 τοις διαλεχτιχοις Α 5 έστω Ι: έσται a 6 είρηχαμεν a: είρηχειμεν Ι: έπι των όμωνύμων έσται μία Α 8 εί τις ήρετο Α 9 τοῦτο] πολλά ήρώτησε, κάν Α μέν λέλεχται Α xal om. A post alάντων add. άλλα xal ό άποχριθείς το val ήλήθευom. A 9. 10 άλλ' ού δεϊ άπόχρισιν άποδούναι μίαν πρός πλείω έρωτήματα και διά Α σεν Α 12 άπλην Ι: άπλως a συνεντιθέντες a 15 τό a: την Ι προαγαγείν Ι: 17 άμφοτέρως ex Arist. scripsi: άμφότερον a: compend. I ai I: προσαγαγείν a om. a 18 ή I: om. a 20 έρωτήματα έρωτηθέντα Α μίαν (απόχρισιν inductum) ποιήσασθαι άπόχρισιν Α 21 έρωτηθέντα v cf. vs. 24: έρωτηθέντι 24 έρωτηθέντα Αν: έρωτηθέντι al 25 πολλά έρωτήματα ΛΙ: πολλάς aAI *ipwrhoeis* a

Comment. Arist. II 3 [Alexander] in Sophisticos elenchos.

130 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 17 p. 176=13. 27]

έστι πάντα, ών έστι τὸ ὄνομα σημαντικόν, διὰ τοῦ ναὶ ἢ τοῦ οὖ δηλῶσαι, εύδηλον ώς ούχ αποχρίνεται· εί γαρ έπ' άλλου μέν ό έρωτῶν ήρετο, ό δὲ ἀποχρινόμενος ἐπ᾽ ἄλλου χαταφήσει ἢ ἀποφήσει, οὐδὲν ἀπεχρίθη. οὐδὲ γάρ δ είπων απόχρισιν μίαν έπι των δμωνύμων χυρίαν απόχρισιν έποίη-5 σατο, άλλ' εἴρηχε μέν τι χαὶ ἔδοξε τοῖς πολλοῖς ἀπὸ τοῦ εἰπεῖν ναὶ ἡ οῦ, απόχρισιν δε οδ δέδωχεν. απόχρισις γάρ εστιν, δταν, δ τις ερωτηθή, τοῦτο αὐτὸ ἢ δῷ ἢ ἀπαρνήσηται· αν δ' άλλο μὲν ὁ ἐρωτῶν ἔρηται, άλλο δὲ ό ἀποχρινόμενος φήση η ἀποφήση, εἴρηχε μέν τι χαὶ οῦτως, ὥσπερ αν εί αύτὸς προαιρούμενος εἶπεν, ἀπόχρισιν δὲ οὐ δέδωχε. τὸ δὲ ἀλλ' ἀξιοῦν-10 ταί πως έν τοις διαλεγομένοις ίσον έστι τῷ 'άλλ' εί και μή κατά αλήθειαν αποχρίνονται έν τοις όμωνύμοις το ναί η το οῦ λέγοντες, δμως άξιοῦνται, τουτέστι νομίζονται χαὶ ὑπολαμβάνονται ὅτι ἀπόχρισιν ἐποιήσαντο'. νομίζονται δέ, φησίν, αποχρίνεσθαι διά το λανθάνειν τοὺς άχροατάς τα συμβαίνοντα, ήγουν το μιας έρωτήσεως μίαν απόχρισιν 15 είναι και των πολλών πολλάς, η μαλιστα δια το λανθάνειν αύτους δτι έν τοῖς όμωνύμοις οὐχ ἔστιν ἀπόχρισις· τοῦτο γὰρ εἶπε συμβαῖνον· συμβαίνει γάρ έν τοῖς όμωνύμοις την νομιζομένην ἀπόχρισιν μη είναι ἀπόχρισιν. δπερ δε έν τῷ ὀγδόφ τῶν Τοπιχῶν είπε, τοῦτο χαὶ ἐνταῦθά φησιν, δτι πολλάχις αποχρίσεις δοτέον ψευδεῖς μαλλον η αληθεῖς, εἶπερ 20 εδγερέστερον ταύτας ό έρωτῶν δέξαιτο. ἐπεὶ γάρ, φησίν, ῶσπερ ἔλεγγοί τινες ούχ είσι μέν άληθώς, δοχοῦσι δὲ εἶναι, τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον χαὶ λύσεις είσί τινες ούχ ούσαι μέν δοχοῦσαι δέ τισιν, ας χαὶ προχομιστέον μαλλόν ποτε ήπερ τὰς ἀληθεῖς· πρὸς τὸν πάντη γὰρ ἀνθιστάμενον, ὡς τὸ αύτοῦ ἐχει παράγγελμα, διὰ πάντων δεῖ ἀντιτάττεσθαι. ἀλλὰ μηδὲ άπλῶς. 25 φησίν, αποκρίνεσθαι δει, αλλ' όπερ και αυτός πολλάκις είπε, το 'ίσως' λεκτέον και το 'έστω' και το 'δοκεί'. ούδαμῶς γάρ και τούτων προσλεγομένων δυνήσεται γενέσθαι ό σοφιστιχός έλεγχος. τοῦτον γάρ χαλεῖ παρεξέλεγγον διά τὸ ἔξω εἶναι τοῦ χυρίως χαὶ ἀληθῶς ἐλέγγου.

p. 176=27 'Επεί δε πῶς αἰτεῖται τὸ ἐν ἀρχη ὅῆλον.

30 'Επειδή, φησί, δῆλόν ἐστι τί τὸ ἐν ἀρχῆ αἰτεῖσθαι, τότε δὲ οἰόμεθα τὸ ἐν ἀρχῆ αἰτεῖσθαι καὶ λαμβάνειν τὸν ἐρωτῶντα, ὅταν ϟ σύν-

1 δηλώσαι aA: δηλώσν Ι 7 αὐτὸ ΑΙ: αὐτὸς a άπαρνήσηται Α: άπαρνήσεται [: άπαρνήσετο a έρηται A: έροιτο al 8 φήση η άποφήση aA: φήσει η άποφήσει Ι 10 ίσον έστι τῷ aI: ήγουν Α μη χαί Α 11 άλήθειαν A: $d\lambda \eta \theta \dot{\epsilon} c a: d\lambda \eta' I$ 12 7, youv A 12. 13 δτι — φησίν om. A έποιήσαντο a: το είναι al: δούναι των aι: ηγουν τό Α 17 την νομιζομένην άπόχρισιν om. A post δέ superscr. χαί Ι έν τιῦ όγδόω τῶν Το-το έποιήσατο Ι 13 αποχριθήναι Α 15 είναι aΙ: δούναι Α 16. 17 Jup Baiver 18 ôè om. A έν τῷ ὀγδόφ τῶν Τοπιχῶν] c. 11 p. 161 • 24 sq. 22 xai I: 24 αύτοῦ Ι: αὐτὸ a om.a ούδὲ Α 25 post anoxpiveodal add. légel a πολλάχις] cf. p. 169 17 (et p. 65, 11 sq.), 177 21. 22 27 yivéoda (sic) a 28 rd AI: τοῦ a άληθῶς και κυρίως Α άληθοῦς a

Digitized by Google

εγγυς καὶ ταὐτὸν τὸ ἐρώτημα τῷ προβλήματι, λέγει ἐπὶ τῶν τοιούτων εὐθὺς ἀναιρεῖν ἐνια τῶν ἐρωτημάτων καὶ μηδ' ὅλως συγχωρεῖν λέγοντος τοῦ ἀποκρινομένου τῷ ἐρωτῶντι τὸ ἐν ἀρχῆ αἰτεῖσθαι· ἐγγὺς γάρ εἰσι καὶ ταὐτὰ τὰ ἐρωτώμενα τῷ προκειμένψ προβλήματι. οἶον εἰ προκειμένου 5 συμπερανθῆναι τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν ἔροιτο 'ἀρά γε ή χαρὰ ἀγαθόν;', οὐ ὅοτέον, ἀλλὰ ῥητέον ὅτι τὸ ἐν ἀρχῆ αἰτεῖ. ἔτι ὅταν τις ἀξιοῖ τι συμπέρασμα ψευδές τε καὶ ἀδοξον, δ ἐξ ἀνάγκης ἐκ ψευδῶν συνήχθη προτάσεων (τὸ γὰρ ψευδὲς ἀεὶ ἐκ ψευδῶν), τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν προτάσεων ῥητέον, ὅτι ψευδεῖς ἦ ἀδοξοι αί προτάσεις αἱ τὸ τοιοῦτον συναγαγοῦσαι συμπέρασμα. 10 τὰ γὰρ συμπεράσματα, ἄπερ αὐτὸς συμβαίνοντα εἶπε, τῆς αὐτῆς εἰσι θέσεως (θέσεις δὲ λέγει νῦν τὰς προτάσεις)· ὁποῖαι γάρ εἰσιν αἱ προτάσεις, τοιαῦτα καὶ τὰ συμπεράσματα. ὥστε εἰπερ ἀδοξον τὸ συμπέρασμα, ῥητέον ὅτι καὶ aί προτάσεις ἀδοξοι.

p. 176 · 33 "Ετι δταν το χαθόλου μή ονόματι ληφθή.

- 15 Ως ἐν παραβολῆ λαμβάνεσθαι δ βουλόμεθα λαβεῖν ἐν τῷ ὀγδόψ τῶν Τοπικῶν εἶρηκεν, ὅταν δ βουλόμεθα λαβεῖν οῦτως ἐρωτῶμεν ὡς οὐκ αὐτὸ θέλοντες ἀλλὰ δι' αὐτοῦ ἀλλο βουλόμενοι λαβεῖν, οἶον βουλόμενοι τὴν ἐγκράτειαν λαβεῖν ὅτι ἀρετή ἐστι, μὴ εἴποιμεν ʿἀρά γε ἡ ἐγκράτεια ἀρετή ἐστιν;' ἀλλ' ἀρά γε ὥσπερ ἡ ἐγκράτεια ἀρετή, οῦτως καὶ ἡ ἀνδρεία [
- 20 καὶ ή δικαιοσύνη;'. εἰ οὖν καὶ ἐνταῦθα παραβολὴν τοῦτο λέγει, εἴη ἀν ſ. 42τ τοῦτο λέγων, ὅτι ὅταν τὸ καθόλου μὴ ὀνόματι, τουτέστι μὴ αὐτὸ καθ' αὐτὸ ληφθỹ μηδ' ὡς δι' αὐτᡠ (᠔νόματι γὰρ λαμβάνεταί τι, ὅταν τὸ ὄνομα αὐτόθεν αὐτὸ ληφθỹ, οἶον τῶν ἐναντίων μία ή ἐπιστήμη ἢ ή ἐγκράτεια ἀρετή, παραβολỹ δέ, ὅταν λόγῳ καὶ μὴ δι' ἑαυτὸ ἀλλὰ ἀλλου 25 χάριν), ὅταν οὖν τὸ καθόλου παραβολỹ ληφθỹ, ῥητέον ὅτι οἰχ οῦτως δέδωκεν οὐδ' ὡς ἐδωκεν ἐλαβεν· οὐ γὰρ τὴν ἐγκράτειαν δέδωκεν ἀρετὴν ἀλλὰ τὴν ἀνδρείαν. εἰ δὲ μὴ οῦτως εἰληπται τὸ τῆς παραβολῆς, εἰη ἀν λέγων, ὅταν τὸ καθόλου μὴ ὀνόματι ληφθỹ, ἀλλὰ παραβολῆ καὶ λόγῳ, ῥητέον τὸ καθόλου μὴ ἀνόματι δὲ ἀλλὰ λόγψ ληφθήσεται τὸ καθό.

Digitized by Google

⁴ προχειμένου A: προχείμενον a: compend. I 6 δτι om. A αίτη Α 9 συναγούσαι (sic) a 15 έν τῷ όγδόφ 7 те aI: ті А 12 τοιαύται a τών Τοπιχών] c. 1 p. 156 b4-9 17—19 οίον βουλόμενοι λαβείν ώς ή έγχράτεια άρετή έστιν ούτως έρωτήσομεν. άρ' ώσπερ Α 19 post apert alt. add. eoriv A 19. 20 και ή δικαιοσύνη και ή άνδρία Α 21 τούτο om. A 20 γοῦν Α őτι al: ώς A ήγουν Α 22 post αύτὸ alt. add. άλλ' άλλου χάριν A 23 αύτόθεν αΑ: αύτόθι Ι μία χαὶ ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη Α 24 παραβολή Α λόγφ ν: λέγω al: το χαθόλου έν λόγω ληφθή Α αύτὸ Α 25 δτι aI: ώς Α 26 Edwxa ubique A έλαβες Α 27 ανδρίαν Α 28 τὸ χαθόλου post ληφθη 29. 30 βητέον — οὕτως] οἶον πᾶν ἄρα τοιοῦτον· λαμβάνεται γοῦν τὸ χαθόλου collocat A παραβολιχώς χαι έξ όμοιότητος Λ 30. p. 132,1 τί δὲ ή αἴξ καὶ τὸ πρόβατον οὐ διγηλά; ναί. πᾶν ἄρα Λ

132 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 17 p. 176 a 33. 38]

αίξ; ναί· τί δέ, ό βοῦς; ναί· τί δέ, τὸ πρόβατον; ναί· πῶν ἄρα δ ἀν ϯ τοιοῦτον διχηλόν ἐστιν· ἀλλὰ μὴν ὁ ἴππος οὐ διχηλὸς τοιοῦτος ῶν· οὐχ ἄρα πῶν διχηλόν. ἐνταῦθα τὸ 'πῶν δ ἀν ἡ τοιοῦτον διχηλόν ἐστι' λόγῳ εἰληπται· λόγος γὰρ τὸ 'πῶν ὅ ἀν ἡ τοιοῦτον', οἰχ ὄνομα. εἰ δὲ εἰπε 'πῶν 5 ἄρα τετράπουν', ὀνόματι τὸ xαθόλου ἐλαβε· τὸ γὰρ τετράπουν ὄνομα. ἐπὶ τούτου δὲ ῥητέον ὅτι τὸ 'πῶν ἄρα τοιοῦτον' οἰχ ἐπὶ τοῦ τετράποῦος δέδωχεν ἀλλ' ἐπὶ τοῦ χερασφόρου· πῶν γὰρ χερασφόρον διχηλόν. χωλυόμενον δὲ [διὰ] τούτων δεῖ τρέπεσθαι ἐπὶ τὸ ἐλέγχειν αὐτόν, ὅτι οὐ δέδειχεν οἰδὲ συλλελόγισται, χατὰ τὸν εἰρημένον διορισμόν, λέγων διορισμὸν 10 τὴν ὑμωνυμίαν, τὴν ἀμφιβολίαν, τὴν διαίρεσιν, τὴν σύνθεσιν χαὶ τοὺς λοιποὺς τρόπους παρ' ὅσους ὁ φαινόμενος ἐλεγχος γίνεται. δείξομεν οὖν αὐτὸν μὴ ἀποδειχνύντα μηδὲ συλλογιζόμενον ἢ ἐλέγχοντα ἐμφανίζοντες τὸν

p. 176 · 38 'Εν μέν ούν τοῖς χυρίως λεγομένοις δνόμασιν.

τρόπον τοῦ παραλογισμοῦ.

- 15 'Εν τοῖς ὀνόμασι, φησί, τοῖς χυρίως λεγομένοις καὶ αὐτοτελῶς (κύρια γὰρ ἐκεῖνα λέγει ὀνόματα τὰ οἰχεῖα τοῖς ὑποχειμένοις πράγμασιν, οἶον ἄνθρωπος, 『ππος) ἀνάγχη ἀποχρίνεσθαι ἢ ναὶ ἢ οῦ ἢ ἀπλῶς καὶ χωρὶς διαιρέσεως, ἐἀν μὴ ἡ ὁμώνυμον, ἡ, ἐἀν ϳ, μετὰ διαιρέσεως. ἐν δὲ τοῖς χολοβῶς ἡρωτημένοις, οὐ δεῖ ἀπλῶς ἢ ναὶ ἢ οῦ ἀποχρίνεσθαι 20 συμβαίνει γὰρ παρὰ τοῦτο ἐλεγχος. συνεπινοούμενα δέ ἐστι τὰ συμμνημονευόμενα τοῖς προηρωτημένοις· οἰον δ ἀν ϳ ᾿Αθηναίων, ἀρα χτῆμά ἐστιν ᾿Αθηναίων; ναί· τί δέ, ὁ ἀνθρωπος τῶν ζψων; ναί· ὁ ἀνθρωπος ἀρα χτῆμα τῶν ζψων ἐστί. συνεπινοεῖν γὰρ ἀνάγχη κἀνταῦθα τὸ χτῆμα· ὡς γὰρ δ ἀν ἡ ᾿Αθηναίων, χτῆμά ἐστιν ᾿Αθηναίων, οῦτως χαὶ δ 25 ἀν ἡ τῶν ζψων, χτῆμα ἔσται τῶν ζψων· ἔστι δὲ τῶν ζψων ὁ ἀνθρωπος· χτῆμα ἀρα ἐστὶ τῶν ζψων. ἐνταῦθα γοῦν ἐρωτηθέντος χολο
  - βῶς τοῦ προβλήματος συνέβη ό παραλογισμός· ἔδει γὰρ εἰπεῖν 'ἀρ' δ ἀν ἢ ἀΑθηναίων κτῆμα, κτῆμά ἐστιν ἀΑθηναίων, καὶ δ Λακώνων κτῆμα, κτῆμα τούτων;'.

¹ ante παν add. xαì a 2 post roioūrov add. η youv A 2. 3 δ ίππος τετράπους ῶν οὐ διχηλός ἐστιν. οὐχ ἄρα πᾶν δ ἂν τοιοῦτον διχηλόν ἐστιν Α 3. 4 διγηλόν έστι - τοιούτον] λόγος έστιν έχ παραβολής χαι όμοιότητος λεχθείς Α 4 post elze add. tò A 6 an δη? τετραπόδου Ι 7 δέδωχα Α 8 dia delevi 8.9 ώς ούχ έδειξεν οὐδὲ συνελογίσατο Α cf. a36 10 την διαίρεσιν a: om. I 17 η (ante val) al: τὸ A 19 post χολοβῶς add. χαι έλλιπῶς A post utrumque η add. το Α 20 περί τούτου a είσι Α 20. 21 συμνημονευόμενα a 22. 23 δ άνθρωπος άρα - έστί post 23. 24 το χτημα habet A 23 avayn, sed post χάνταῦθα Λ: ἀναγχάζει al 24 άθηναίων έστίν Λ 25 έσται aI: έστὶ A 26. 27 post χολοβῶς add. χαὶ ἐλλιπῶς Α 27 post εἰπεῖν add. οὕτως Α 29 τούτων] λαχώνων έστιν; όταν δε λέγης ότι ό άνθρωπος των ζώων έστιν, ού το χτήμα δεί συνεπινοείν άλλ' ότι είδος του ζώου έστιν ό άνθρωπος Α

p. 176 b 8 Οταν δε δυείν όντοιν.

Τοῦτο δῆλον ἔσται, εἰ ἀναμνησθείημεν ῶν εἶπεν ἐν τῷ ἐλέγχιφ τῷ γινομένω παρὰ τὸ ἑπόμενον. εἶπε δὲ ἐχεῖσε ὅτι τῷ μὲν γενομένω ἕπεται τὸ ἀρχὴν ἔχειν χαὶ ὅντος τοῦ γενομένου ἐξ ἀνάγχης ἐστὶ χαὶ τὸ ἀρχὴν ἔχειν· 5 εἰ γὰρ γέγονε, χαὶ ἀρχὴν ἔσχεν· οὐ μὴν εἰ ἀρχὴν ἔχει, χαὶ γέγονε· πολλαχῶς γὰρ ή ἀρχή. ἐπὶ τούτων δεῖν φησιν ἐρωτώμενον τὸ μὲν μεριχώτερον (τοῦτο γὰρ εἶπεν ἔλαττον) διδόναι χαὶ συγχωρεῖν· ἀληθὲς γάρ· τὸ δὲ ἕτερον μὴ διδόναι· τοῦτο γὰρ δεῖ προσυπαχούειν. ἐλαττον δὲ χαὶ μεριχώτερον τὸ γεγονδς τοῦ ἀρχὴν ἔχειν, ὡς χαὶ ὁ ἀνθρωπος τοῦ ζώρυ· 10 ἀνθρώπου μὲν γὰρ ὄντος ἔστιν ἐξ ἀνάγχης χαὶ ζῷον, ζώου δὲ ὅντος οὐχ ἐξ ἀνάγχης χαὶ ἄνθρωπος. τοῦτο γοῦν ἄτε χαθόλου ὄν οὐ συγχωρητέον· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἐρωτώμενον πότερον δεῖ τὸ ἐλαττον διδόναι, ἤγουν σχηματισθείσης τῆς ἐρωτήσεως χατὰ τὸ πότερον δεῖ διδόναι τὸ μεριχόν. ὁμοίως δὲ χαὶ ἐπὶ ὅρων χαὶ συλλογισμῶν τὰ ἐλάττονα καὶ μεριχὰ συγχω-

15 ρητέον ἀεί· χαλεπώτερον | γὰρ ἐx πλειόνων, ἤτοι μεριχωτέρων, f. 42ν συλλογίσασθαι· ἄνευ γὰρ τοῦ xαθόλου, ὡς ἐμάθομεν, συλλογισμός οἰ γίνεται. εἶπε δὲ τὸ μεριχώτερον πλείονα, ἢ διότι συνθετώτερόν ἐστι xal ἐx πλειόνων (ὁ γὰρ ἄνθρωπος ἐx πλειόνων μᾶλλόν ἐστιν ἤπερ τὸ ζῷον· ἔχει γὰρ xaì τὰ τοῦ ζψου, οἶον τὴν οἰσίαν, τὸ ἔμψυχον xal τὸ aἰσθητι-20 xόν· ἔχει δὲ xaì τὸ λογιχὸν xaì τὸ ἐπιστήμης δεχτιχόν, ἅπερ τὸ ζῷον οἰχ ἔχει), ἢ εἶπεν aἰτὸ πλείονα, ὅτι τὸ xaθόλου τρόπον τινὰ ἕν ἐστι, τὰ δὲ μεριχὰ πλείονα. xaλλίων δὲ ἡ προτέρα ἐξήγησις.

p. 176 b 11 'Εάν δ' ἐπιχειρή δτι τῷ μέν.

Είρηται έν τοϊς Τόποις δτι, εἰ τῷ γένει ἐστιν ἐναντίον, xal τῷ 25 τοῦ γένους είδει ἀνάγχη εἶναι εἶδος ἐναντίον· τῆ γὰρ ἀρετῆ γένει οὐση

l duoiv a Arist. 2 elnev] c. 6 p. 168 b 37 sq. 3 exeise, ort A: om. al µèv om. A 5 Eyel al: Eoye A: elye b έπεται A: ἕπεσθαι al 6 έρωτώμενον a: έρωτωμένους A: 7.8 είπεν --- τούτο γάρ om. A 10 έξανάγχης έστι Α compend. I 11 post ανάγκης add. έστι Α 12 δει — διδόναι] η χαι ούτως είπειν δια πλείω σαφήνειαν εί γουν δύο είσι τινά, ῶν τὸ μέν ήγούμενον έστι χαι μεριχώτερον, τὸ δὲ ἑπόμενον χαι χαθολιχώτερον, έλν το καθόλου έρωτώμενον κατά το πότερον Λ 13 post πότερον add. ήγουν έν τω post διδόναι add. xal συγχωρείν το έλαττον, ήγουν A λέγειν τὸ πότερον Α post μερικόν add. αλλ' ού το καθόλου Α 14 δε και a: δε Ι: και Α 15. 16 yap eore συλλογίσασθαι έχ πλειόνων, ήγουν έχ μεριχών άνευ τοῦ χαθόλου τι προσλαβειν. ὡς γὰρ ἐμά-15 ήτοι Ι: ήγουν a 17.18 λέγει δε τα μερικά πλείονα θομεν, άνευ τοῦ χαθόλου Α 17 συνθέτωτερόν ν: συνθετώτερά &: ώς συνθετώτερα καὶ ἐκ πλειόνων συγκείμενα Α 18 ex prius v cf. A: om. al μάλλον οπ. Λ compend. I ήπερ al: παρό Α 19 ό γάρ άνθρωπος ού μόνον έγει τα τοῦ ζώου Α xal alt. om. A τρ΄ 20 έχει δὲ al: ἀλλὰ Α τὸ λογικὸν καὶ θνητόν· καὶ τὸ νοῦ καὶ 20. 21 ἄπερ — ἔχει om. Α 21 ἢ πλείονα εἶπε τὸ μερικόν Α 19. 20 alogn I έπιστήμης Α 24 έν τοῖς Τόποις] IV 3 p. 123 = 20 sq. γένει ούση scripsi: γένος 23 τῶν Ι ούση al: γένους ούσης ν

134 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCIIOS [Arist. 17 p. 176 b 11. 14. 20]

xal ἐναντίας οὕσης αὐτῆ τῆς xaxίας xal τῷ τῆς ἀρετῆς εἶδει, τῆ ἀνδρεία, ἐστιν ἐναντία ἡ δειλία. τούτου οῦτως ἔχοντος, εἴ τις ἀληθῶς ἔδειξε τῆς ψυχῆς μὴ εἶναι γένος τὴν άρμονίαν διὰ τὸ τῆ μὲν άρμονία εἶναι ἐναντίον τὴν ἀναρμοστίαν, τῆ δὲ ψυχῆ οὐσία οὕση μὴ εἶναι ἐναντίον τι, ῥητέον, 5 φησίν, ὅτι ἔστι xal τῆ ψυχῆ ἐναντίον, ἀλλ' οὐ xεῖται ὄνομα αὐτῷ, ἔστι δὲ ἀνώνυμον.

p. 176b14 'Επεί δε ένια μεν ών λέγουσιν οί πολλοί.

'Επεί, φησί, τὸν μὴ συγχωροῦντά τινα ὦν οί πολλοὶ λέγουσι ψεύδεσθαι φάσχουσι, ένια δε ού συγχωροῦντα, οἶον όσα εἰσὶν 10 αμφίδοξα, ού λέγουσι ψεύδεσθαι, ώς χαὶ τὸ περὶ τῆς ψυχῆς τῶν ζώων έχει, έν τοϊς αμφιδόξοις οὖν τούτοις οὐ δεῖ άπλῶς αποχρίνεσθαι (τοῦτο γάρ λείπει) άλλὰ σχοπειν δπως βούλεται ό έρωτῶν, ΐνα αὐτὸς μὴ λάβης αὐτό. οίον εί έστι πρόβλημα 'άρα ή ψυχή θνητή ή αθανατος;', έπει τοῦτο αμφίδοξον, σχόπησον δ βούλεται ό έρωτῶν, χαὶ αὐτὸς δὸς τὸ ἕτερον· οὐδεἰς 15 γὰρ ὁ μεμψόμενός (σ') οἶον βούλει τῶν ἀμφιδόξων λέγοντα. ἐν δὲ τῇ λέξει, ώς είρηται, τη έν οίς ούν άδηλον ποτέρως είωθε λέγεσθαι, λείπει τό 'έν τούτοις δεί μή συγχωρείν'. έστι γάρ το πλήρες 'έν οίς ούν άδηλον ποτέρως είωθε λέγεσθαι, ού δει συγχωρειν το ναι η το ού, αλλ' άπλῶς λέγειν ὅτι ἄδηλον τὸ προτεινόμενον'. λέγει δὲ λέγεσθαι γνώμας 20 και τάς άληθεις δόξας, όποιαί είσιν αι δοχούσαι "πάσιν η τοις πλείστοις η τοϊς σοφοίς, και τούτοις η πάσιν η τοις πλείστοις η τοις μάλιστα γνωρίμοις", περί ών έν τῷ πρώτω τῶν Τοπιχῶν εἴρηται, χαὶ τὰς ὅλας άποφάσεις, λέγων δλην άπόφασιν την χαθόλου άπόφασιν, οἶον την οὐδείς.

p. 176620 "Ετι ού τὸ ἀληθές ἀμφιδοξεῖται.

25 'Εφ' ῶν, φησίν, οἰχ ἐστι τὸ ἀληθὲς ὁμολογούμενον ἀλλ' ἀμφιδοξούμενον, μάλιστά τις μεταφέρων καὶ μεταλαμβάνων τὰ ὀνόματα πρὸς τὸ χρήσιμον αὐτῷ διαλάθοι ἀν. εἰ γὰρ ἀληθὲς μέν ἐστι τὸ τὴν ψυχὴν ἐξ ἑαυτῆς κινεῖσθαί τε καὶ αὐτοχίνητον εἶναι, ἀμφιδοξεῖται ὸἐ καὶ ἐπίσης φαίνεται καὶ κινεῖσθαι ἐξ ἑαυτῆς καὶ μὴ κινεῖσθαι (οὐδὲν 30 γὰρ κωλύει ἐφ' οῦ τις μὴ ἔχει ἀχριβῆ κατάληψιν, ἐπίσης νομίζειν καὶ ὅτι οῦτως καὶ ὅτι οὐχ οῦτως), ἀν μεταφέρῃ τὸ τῆς κινήσεως ὄνομα ὁ ἀποκρινόμενος εἰς τὴν ἀκινησίαν καὶ φησὶν ὅτι ἡ ψυχὴ ἀκίνητός ἐστιν, ἀλλ'

9 συγχωρούντα scripsi: συγχωρούνται a: compend. I 15 γάρ σοι μέμψοιτο έπι των άμφιδόξων λαμβάνοντι οίον βούλει Α σ'addidi λέγοντα a compend. I 18 inter τὸ et val spat. 3—4 litt. I 19 λέγειν ΑΙ: λέγει a γνώμας δε ώς λέγει 20 δόξας, ήγουν τὰς δοχούσας Α χαλούσε τὰς Α 20. 21 σοφοίς - πλείστοις Λ 21 καί τῶν σοφῶν τοῖς πᾶσιν Α 22 ἐν τῷ πρώτψ τῶν Τοπικῶν] c. 1 p. 100 b 21-23 28. 29 άμφιδοξείται δε και a: άμφιδοξεί δε άλλας, ut videtur, I pr. 27 αὐτοῦ A τὸ Ι 30 μή, quod post χωλύει collocant aAI, transposui 31 μεταφέρει & άχίνητος A: άθάνατος al έστιν om. Α 32 την om. Α φηΑ

Digitized by Google

ούχ ώς σύ ήρου χινουμένη, ού δόξει σοφίζεσθαι χαί σοφιστιχώς αποχρίνεσθαι. δειγθείη δ' αν ή ψυγή διά μέν τοῦ αὐτοχινήτου ἀθάνατος, θνητή δε δια τοῦ εναντίου. εί γάρ μη χινειται, οὐδε γωρίζεται τοῦ σώματος, χαὶ εἰ μὴ χωρίζεται, ἐστὶ θνητή. ἢ λέγοι αν διὰ ¦τοῦ μεταφέρειν τὸ 5 μεταφοραίς χρήσθαι· εί γάρ τις θείη την ψυχήν θνητήν, χρήσεται [δέ] τις μεταφορά και είπη 'ει ή ψυχη άρμονία έστι ζωή ούσα', ώς ό Πλάτων έν τῷ Φαίδωνι πεποίηχεν, 'ούχ αν γένοιτό ποτε αναρμοστία, ήτοι θάνατος. εί γάρ ή ψυχή ζωή ούσα άρμονία έστίν, πάντως ό θάνατος άναρμοστία έστίν. εί δὲ ή άρμονία μὴ γίνεται ἀναρμοστία, πάντως οὐδὲ θάνατος· ἀθάνατος ἄρα 10 ή ψυγή'. χαλλίων δε ή προτέρα εξήγησις δια τα εύθος επενηνεγμένα λέγει γάρ έτι όσα άν τις προαισθάνηται τῶν ἐρωτημάτων, προενστατέον. τῷ ἀποκρινομένω ταῦτα πάντα παρεγγυᾶται, | πῶς δῆτα τὰς ſ. 43r αποχρίσεις ποιουμένω ούχ έσται αύτω συμποδισμός χαι απάτη. λέγει γοῦν χαί ταῦτα τῆς ἄνωθεν ἐννοίας ἐξηρτημένα. ἔστι δὲ τοιοῦτος τῶν λεγο-15 μένων ό νοῦς. ὅταν τινὰ ἐρωτῶνται, οίδεν δὲ ὁ ἀποχρινόμενος αὐτὰ δὴ τὰ έρωτώμενα αμφίδοξα είναι, προαγορευέτω και λεγέτω μή ουτως έχειν, ώς ό έρωτῶν τίθησιν, ἀλλὰ ἐναντίως· οῦτω γὰρ ποιῶν καὶ μόνον οὐχὶ ἐπιστομίζων διά τοῦ λέγειν 'ούχ οὕτως ἔχει ὡς σὺ φής, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ έναντίον' χωλύσειε τον έρωτῶντα δ βούλεται συμπεράνασθαι.

20 p. 176b29 'Επεί δ' έστιν ή μέν δρθή λύσις έμφανισις ψευδοῦς συλλογισμοῦ.

Μέλλων χωρῆσαι εἰς τὸ παραδοῦναι ἡμῖν μέθοδον δι' ἡς ἀν δυναίμεθα διαλύειν τὰ σοφίσματα, εἶτε xaθ' ὑμωνυμίαν εἰσιν εἰτε xaτ' ἀμφιβολίαν ἢ xaθ' ἔτερόν τινα τρόπον τῶν ἀπηριθμημένων δέκα xal τριῶν, 25 ἀνάγει τὸν λόγον ἐπὶ τὸ xaθολικώτερον. xal φησιν ὅτι, ἐπεὶ πᾶς συλλογισμὸς σοφιστικὸς ἢ παρὰ τὴν ὕλην ἐστί, τὰς προτάσεις ἔχων ψευδεῖς, ἢ παρὰ τὸ σχῆμα xal xaτὰ τοῦτο ῶν ἀσυλλόγιστος, τοῦ μὲν xaτὰ τὸ σχῆμα ὄντος ἐρρωμένου ψευδεῖς δὲ τὰς προτάσεις ἔχοντος δεῖ ἀναιρεῖν μίαν τῶν κειμένων προτάσεων, παρ' ῆν τὸ ψεῦδος, ἢ εἰ τύχοι xal ἀμφοτέρας, ἀλλὰ 30 μᾶλλον τὴν μείζονα, ὡς πολλάκις εἰρήχαμεν, xal διαλύειν οῦτως αὐτόν, τοῦ δὲ τὸ σχῆμα ἡμαρτημένον ἔχοντος τὴν ἀσυλλογιστίαν αὐθις ἀπελέγχειν xal οῦτω xal αὐτὸν ἀνατρέπειν. ὁ πᾶς μὲν οὖν τῶν λεγομένων σκοπὸς τοιοῦτός ἐστιν. ἐπιέναι δὲ παροδικῶς xal τὴν λέξιν οῦτως ἔστιν. ἐπεὶ ἡ ὀρθὴ ἐμφαίνισις xal ἀπόδειξις τοῦ ἀπλῶς σοφιστικοῦ συλλογισμοῦ

σοφίσεσθαι a 1 où fipou om. in spatio 5 fere litt. A 2 autoxivitos a 3.4 τοῦ σώματος χωρίζεται· εί δε μη χωρίζεται, συμφθείρεται τούτω. η Α 5 δε delevi τις 6. 7 έν τῷ Φαίδωνι] c. 36 sqq. 7 ήτοι AI: ήγουν a alt. om. b 9 ή om. A 14 ETL B γίνεται ΑΙ: γένοιτο a 10 προτέρα ΑΙ: πρώτη a 12 ôn A 15 έρωτώνται scripsi: έρωτώντα aI δὲ Ι: om. a 16 προαγορευέτω Ι: 17 μονονουχί a: μονονού Ι 18 τοῦ a: τὸ Ι 24 δεχατριῶν Α 16 προαγορευέτω Ι: προσαγορευέτω a 27 xai dele-28 έρρωμένου aA: έρωτωμένου Ι 30 πολλάχις] velut p. 120, 18 είρήχαverim μεν αΑ: εἰρήχειμεν Ι 32 δ, πως α τοῦ λεγομένου Α 34 ἀπόδειξις ΑΙ: ἀπόδοσις α

ή δὲ διάλεξις αὐτοῦ xaì ἀπόχρισις οὐχ ἀν τοῦτο ἐχφύγῃ ἄτε μὴ διελοῦσα. συμβαίνει δέ, φησί, πολλάχις συνορῶντα τὸν ἐρωτώμενον xaì εἰδότα, ὅτι ὑμώνυμός ἐστιν ἢ ἀμφίβολος ὁ λόγος ὁ ἐρωτώμενος, μὴ ποιεῖσθαι διαίpeσιν τοῦ ἐρωτωμένου ἀχνοῦντα πρὸς τοῦτο xaì ἀναδυόμενον, ἕνα μὴ δόξῃ 5 δύσχολος εἶναι ἄτε συνεχῆ ποιούμενος τὴν διαίρεσιν· ἐπεὶ γὰρ οί σοφισταὶ xaτ' ἐνδελεχισμὸν ἐρωτῶσιν ὑμώνυμα xaì ἀμφίβολα τὰ ἐρωτήματα, εὐλαβεῖται ὁ ἀποχρινόμενος, ἕνα μὴ δόξῃ δυσχερής, εἰ ἅπαντα ἐπιχειροίη διαιρεῖν. εἶτα οἰομένων τῶν ἀποχρινομένων μηδὲν ἀτοπον ἐντεῦθεν συμβῆναι, εἰ χωρὶς διαιρέσεως δώσουσι τὸ ἐρωτώμενον, ἀπαντήσει τι πολλά-

10 χις παράδοξον. ὥστε φυλαχτέον τῷ ἀποχρινομένψ τοιαύτην ποιεῖσθαι ἀπόχρισιν, χαὶ ἐπεὶ ἐφεῖται αὐτῷ διαιρεῖν τὰ ἐρωτώμενα, μὴ ὀχνητέον πρὸς τοῦτο.

p. 175 b 39 Είδε τα δύο ερωτήματα μη εν ποιεί τις.

Νῦν διδάσχει τὴν γένεσιν τῆς ὑμωνυμίας καὶ τῆς ἀμφιβολίας, καὶ 15 φησὶν ὅτι ἀπὸ τοῦ τὰ πλείω ἐρωτήματα ἕν ποιεῖν ταύτας γίνεσθαι· ὡς γὰρ ἐν ἐχείνῷ πλείω ὅντα τὰ ἐρωτώμενα ἕν ἔχει τὸ χατηγορούμενον, οῦτως καὶ ὡδε, εἰ καὶ ἕν ἐστιν ὄνομα, ἀλλ' οῦν πλειόνων ἐστὶ σημαντιχόν. εἰ γοῦν μὴ ἦν ὁ τὰ πλείω ἐρωτήματα ἕν ποιῶν παραλογισμός, οὐχ ἄν ἦν ὁ παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν καὶ τὴν ἀμφιβολίαν· εἰ δὲ μὴ ἦν ἀμφιβολία ἢ ὁμω-20 νυμία, ἢ ἀληθὴς ἕλεγχος ἐγίνετο ἢ οὐδ' ὅλως ἐγίνετο. οἶον εἰ μὴ ἦν τὸ χώων ὄνομα πολλῶν σημαντιχόν, ἀλλ' ἕν τι ἐδήλου, οἶον τὸν ἀστρῷον μόνον, εἰ ἠρωτήθη τις ʿᾶρα ὁ χύων ὑλαχτεῖ;', ἀπέφησε δὲ ὁ ἐρωτώμενος, ἠλέγχθη ἀν χυρίως οὐχί· ἐπεὶ γὰρ μόνον τὸν ἀστρῷον ὁ χύων σημαίνει, εἰ ἐρωτηθείη ʿἀρα ὑλαχτεῖ;' χαὶ ἐρεῖ ὅτι οὐχί, οὐδ' ὅλως ἐλήλεγχται· εἰ δὲ 25 χατέφησεν, ἠλέγχθη ἄν. πῶς δὲ ὁ ὁ μῶνυμόν τι ἐρωτῶν πλείω ἐρωτήματα ἐρωτῷ, δείχνοσι. τί γὰρ διαφέρει τὸ εἰπεῖν ʿἀρα ὁ Καλλίας καὶ ὁ Θεμιστοχλῆς μουσίχοί εἰσι;' τοῦ εἰπεῖν ʿἀρα ὁ χύων ὑλαχτεῖ;· ἐπὶ γὰρ ἀμφοτέρων πλείω τὰ πράγματα· πῶν γὰρ τὸ ἐρωτώμενος, εἰ μὴ ἀπλοῦν

¹ ή δε απόχρισις αύτοῦ έλεγγθήσεται μή διελοῦσα τὸ ὁμώνυμον πρῶτον Α διάλεξις a: διάλυσις Ι 2 pysi om. A τόν έρωτώμενον συνορών Α 2. 3 w; δμώνυμόν έστι τὸ έρωτώμενον Α 4 τοῦ ἐρωτωμένου al: αὐτοῦ A xai άναδυόμενον om. A 5 δύσερις είναι και δύσκολος ώς μη συνεχή Α 6 evoe).eχησμόν Ι xai al: ħ A τὰ ἐρωτήματα om. Α 7 δ έρωτώμενος αεί διαιρείν, ίνα Α post δόξη add. δύσερις είναι και A $\hat{\epsilon}$ πιχειροίη Δ: $\hat{\epsilon}$ πιχειρείη al 8 ολομένου τοῦ ἀποχρινομένου Α 8.9 έχ τούτου συμβαίνειν Α 9 χωρίς τοῦ άπήντησέ Α διελείν το όμωνυμον δώσει Α 10. 11 τοιαύτα αποχρίνεσθαι άνευ τού προσδιορίσαι έπει γάρ Α 11 προδιελείν την όμωνυμίαν Α 12 post rouro add. ήγουν τὸ διαιρείν Α 15 δτι om. v 14 ths alt. om. A άπò aA: om. l τοῦ ΑΙ: τῶν a 16 έρωτώμενα ΑΙ: έρωτήματα a 18 παραλογισμός ποιῶν Α post hv alt. add. xai A 19 тру alt. om. А(Т) post duppebollar add. παραλογισμός Α 20 ELEYYOS EVENTO I: inv. ord. a 26 Éputar a 27 yàp I: dè a

εἴη ἀλλ' ὁμώνυμον xαὶ πλείω δηλοῖ τοῦ ἑνός, ἐν ἐρωτήσει παραλαμβανόμενον πολλὰ ἐρωτῷ.

p. 176=3 Εἰ οὖν μη όρθον προς δύο έρωτήσεις.

Έπειδη ἀνοίχειόν ἐστι τῆς διαλεχτικῆς τὸ πρὸς δύο ἐρωτήσεις μίαν 5 ποιεῖσθαι ἀπόχρισιν, μηδὲ τῶν ὁμωνύμων λοιπὸν μία ἔστω ἀπόχρισις· ὡς γὰρ εἰρήχαμεν, ὁ ὁμώνυμον ἐρωτῶν πλείω ἐρωτῷ. ἀλλ' οὐδὲ ἐἀν κατὰ πάντων τῶν πραγμάτων τῶν ὑπὸ τοῦ ὁμωνύμου ὀνόματος σημαινομένων ἐστιν ἀληθὲς τὸ κατηγορούμενον. οἶον εἰ ἐρωτήσει τις ʿ ἆρ' ὁ Αἴας ζῷον δίπουν;', τοῦτο ἀληθὲς μέν ἐστι καὶ κατ' ἀμφοτέρων τῶν Αἰάντων, οὐ δεῖ δὲ 10 ἀπόχρισιν μίαν ποιῆσαι, καὶ διὰ τὸν τῆς προτάσεως λόγον τὸν λέγοντα ʿμιῷ ἐρωτήσει μία ἔστω ἀπόχρισις' (ὡδε δὲ διτταὶ οὖσαι αἱ ἐρωτήσεις οὐχ άπλῆν ἐπιδέχονται τὴν ἀπόχρισιν), καὶ ἶνα μὴ συνεθισθέντες μίαν ἀπόχρισιν διδόναι ἐπί τινων ἀληθῶν ἐρωτημάτων πολλῶν καὶ ἐπὶ ἀλλων μὴ τοιούτων πάθωμεν τοῦτο. οὐδὲν γάρ, φησί, διαφέρει τὸ ὁμώνυμόν τι ἐρωτῆσαι καὶ 15 τὸ τοιαύτην προαγαγεῖν ἐρώτησιν, πότερον ὁ Κορίσχος καὶ ὁ Καλλίας οἴχοι εἰσιν ἢ οὕ; κἂν γὰρ ἀληθὲς εἴη τὸ είναι αὐτοὺς οἴχοι, κἂν τὸ μή, ἀμφοτέρως πολλαὶ αἱ ἐρωτήσεις· οὐ γάρ, εἰ ἀληθὲς εἴη τὸ εἰπεῖν οἴχοι αὐτοὺς εἶναι, μία ἐστιν ἡ ἐρώτησις.

p. 176=13 Τοῦτο δ' δμοιον ώς εί καὶ τὸ αὐτὸ ὄνομα.

20 Τοῦτο, φησί, τὸ πολλὰ ἐρωτηθέντα ἐρωτήματα μίαν ἀπόχρισιν δοῦναι, ταὐτόν ἐστι τῷ ἐρωτηθέντα τι ὑμώνυμον (τούτου γάρ ἐστι δηλωτικὸν τὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα τεθείη τοῖς ἑτέροις· διαφόροις γὰρ πράγμασι τὸ αὐτὸ καὶ ἐν ἐπίκειται ὄνομα), τὸ γοῦν πρὸς πολλὰ ἐρωτήματα ποιήσασθαι μίαν ἀπόχρισιν ταὐτόν ἐστι τῷ ἐρωτηθέντα τι ὑμώνυμον ἀπόχρισιν μίαν δοῦναι.
25 ὥσπερ οὖν οὐ διαλεκτικοῦ τὸ πρὸς πολ|λὰ ἐρωτήματα μίαν ἀπόχρισιν f. 41ν ποιεῖν, οὕτω καὶ τὸ πρὸς ὁμώνυμόν τι τὸ αὐτὸ ποιεῖν. εἰπὼν δὲ μὴ δεῖν ἐπὶ τῶν ὑμωνύμων τὸ ναὶ ἢ οῦ φάσκειν, τὴν αἰτίαν τοῦ μὴ ἀποχρίνε-

σθαι τον ούτως άποχρινόμενον χαὶ τὸ ναὶ ἢ τὸ οῦ λέγοντα τίθησιν. ἔστι δὲ τὸ λεγόμενον τοιοῦτον. ἐπειδὴ πολλαχῶς λέγεται τὸ πρᾶγμα χαὶ ἀδύνατόν

· .

^{4. 5} μίαν απόχρισιν αποδούναι, τὸ ναὶ ἢ τὸ οῦ, δῆλον ὅτι οὐδὲ 4 τοις διαλεχτιχοίς Α έπὶ τῶν ὁμωνύμων ἔσται μία Α 5 έστω Ι: έσται a 6 elphraper a: elphreiper I: 8 εί τις ήρετο Α 9 τοῦτο] πολλὰ ήρώτησε, xầv Α λέλεχται Α μèν post alάντων add. άλλα και ό αποκριθείς το ναι ήλήθευom. A xal om. A σεν Α 9. 10 άλλ' ού δεϊ άπόχρισιν άποδοῦναι μίαν πρός πλείω έρωτήματα και διά Α 12 άπλην Ι: άπλως α συνεντιθέντες α 15 τὸ α: την Ι προαγαγειν Ι: 17 άμφοτέρως ex Arist. scripsi: άμφότερον a: compend. I προσαγαγείν & ai I: 0m.a 18 ή I: om. a 20 έρωτήματα έρωτηθέντα A μίαν (απόχρισιν inductum) ποιήσασθαι άπόχρισιν Α 21 έρωτηθέντα v cf. vs. 24: έρωτηθέντα 25 πολλά έρωτήματα ΑΙ: πολλάς aAI 24 έρωτηθέντα Αν: έρωτηθέντι al έρωτήσεις a

Comment. Arist. II 3 [Alexander] in Sophisticos elenchos.

130 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 17 p. 176=13. 27]

έστι πάντα, ων έστι τὸ ὄνομα σημαντιχόν, διὰ τοῦ ναὶ ἢ τοῦ οὖ δηλῶσαι, εύδηλον ώς ούχ άποχρίνεται· εἰ γὰρ ἐπ' ἄλλου μὲν ὁ ἐρωτῶν ἤρετο, ὁ δὲ ἀποχρινόμενος ἐπ' ἄλλου χαταφήσει ἡ ἀποφήσει, οὐδὲν ἀπεχρίθη. οὐδὲ γάρ ό είπων απόχρισιν μίαν έπι τῶν όμωνύμων χυρίαν απόχρισιν ἐποίη-5 σατο, αλλ' εἴρηχε μέν τι χαὶ ἔδοξε τοῖς πολλοῖς ἀπὸ τοῦ εἰπεῖν ναὶ ἡ οὐ, άπόχρισιν δε ού δέδωχεν. άπόχρισις γάρ έστιν, σταν, σ τις έρωτηθη, τοῦτο αύτὸ η δῷ η ἀπαρνήσηται· αν δ' άλλο μέν ό ἐρωτῶν ἔρηται, άλλο δὲ ό αποχρινόμενος φήση η αποφήση, είρηχε μέν τι χαί ουτως, ωσπερ αν εί αύτος προαιρούμενος είπεν, απόχρισιν δε ού δέδωχε. το δε αλλ' αξιούν-10 ταί πως έν τοις διαλεγομένοις ίσον έστι τῷ 'άλλ' εί χαι μη χατά άλήθειαν αποχρίνονται έν τοις όμωνύμοις το ναί η το οδ λέγοντες, δμως άξιοῦνται, τουτέστι νομίζονται χαὶ ὑπολαμβάνονται ὅτι ἀπόχρισιν ἐποιήσαντο'. νομίζονται δέ, φησίν, αποχρίνεσθαι διά το λανθάνειν τους άχροατάς τὰ συμβαίνοντα, ήγουν τὸ μιᾶς ἐρωτήσεως μίαν ἀπόχρισιν 15 είναι χαὶ τῶν πολλῶν πολλάς, η μαλιστα διὰ τὸ λανθάνειν αὐτοὺς ὅτι ἐν τοῖς όμωνύμοις οὐχ ἔστιν ἀπόχρισις· τοῦτο γὰρ εἶπε συμβαίνον· συμβαίνει γαρ έν τοῖς όμωνύμοις τὴν νομιζομένην ἀπόκρισιν μὴ είναι ἀπόχρισιν. δπερ δὲ ἐν τῷ ὀγδόφ τῶν Τοπιχῶν είπε, τοῦτο χαὶ ἐνταῦθά φησιν, ότι πολλάχις αποχρίσεις δοτέον ψευδείς μαλλον η αληθείς, είπερ 20 εύγερέστερον ταύτας ό έρωτῶν δέξαιτο· ἐπεὶ γάρ, φησίν, ῶσπερ ἔλεγγοί τινες ούχ είσι μέν άληθώς, δοχοῦσι δὲ είναι, τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον χαί λύσεις είσι τινες ούχ ούσαι μέν δοχοῦσαι δέ τισιν, ας χαὶ προχομιστέον μαλλόν ποτε ήπερ τὰς ἀληθεῖς· πρὸς τὸν πάντη γὰρ ἀνθιστάμενον, ὡς τὸ αύτοῦ ἔχει παράγγελμα, διὰ πάντων δεῖ ἀντιτάττεσθαι. ἀλλὰ μηδὲ άπλῶς, 25 φησίν, αποχρίνεσθαι δεϊ, αλλ' δπερ χαι αυτός πολλάχις είπε, το 'ίσως' λεχτέον χαι το έστω' χαι το όδοχει'. ούδαμῶς γάρ χαι τούτων προσλεγομένων δυνήσεται γενέσθαι ό σοφιστιχός έλεγχος. τοῦτον γάρ χαλει παρεξέλεγχον διά το έξω είναι τοῦ χυρίως χαὶ ἀληθῶς ἐλέγχου.

p. 176=27 'Επεί δὲ πῶς αἰτεῖται τὸ ἐν ἀρχῆ δῆλον.

30 Ἐπειδή, φησί, δῆλόν ἐστι τί τὸ ἐν ἀρχῆ αἰτεῖσθαι, τότε δὲ οἰόμεθα τὸ ἐν ἀρχῆ αἰτεῖσθαι xαὶ λαμβάνειν τὸν ἐρωτῶντα, ὅταν ἦ σύν-

1 δηλώσαι aA: δηλώσν Ι 7 αὐτὸ ΛΙ: αὐτὸς a άπαρνήσηται A: άπαρνήσεται I: άπαρνήσετο a έρηται Α: έροιτο al 8 φήση η άποφήση aA: φήσει η άποφήσει Ι 10 ίσον έστι τω αΙ: ήγουν Α µn xal A 11 αλήθειαν A: $d\lambda \eta \vartheta \mathfrak{d} \mathfrak{c} \mathfrak{a} : d\lambda \eta' I$ 12 7, youv A 12. 13 δτι — φησίν om. A έποιήσαντο a: έποιήσατο Ι 13 άποχριθήναι Α 15 είναι al: δούναι Α 16. 17 συμβαίνει γάρ al: ήγουν τό A 17 την νομιζομένην απόχρισιν om. Α 18 82 om. A έν τῷ ἀγδόφ τῶν Τοπιχῶν] c. 11 p. 161 = 24 sq. post de superser. xal I 22 xai 1: om. a 24 αύτοῦ Ι: αὐτὸ a ούδὲ Α 25 post anoxplveodat add. Lével a πολλάχις] cf. p. 169*17 (et p. 65, 11 sq.), 177*21. 22 27 yivéota (sic) a 28 70 άληθῶς και κυρίως Α AI: τοῦ a άληθοῦς a

εγγυς καὶ ταὐτὸν τὸ ἐρώτημα τῷ προβλήματι, λέγει ἐπὶ τῶν τοιούτων εὐθὺς ἀναιρεῖν ἐνια τῶν ἐρωτημάτων καὶ μηδ' ὅλως συγχωρεῖν λέγοντος τοῦ ἀποκρινομένου τῷ ἐρωτῶντι τὸ ἐν ἀρχῆ αἰτεῖσθαι· ἐγγὺς γάρ εἰσι καὶ ταὐτὰ τὰ ἐρωτώμενα τῷ προκειμένῳ προβλήματι. οἶον εἰ προκειμένου 5 συμπερανθῆναι τὴν ήδονὴν ἀγαθὸν ἔροιτο 'ἀρά γε ή χαρὰ ἀγαθόν;', οὐ δοτέον, ἀλλὰ ῥητέον ὅτι τὸ ἐν ἀρχῆ αἰτεῖ. ἔτι ὅταν τις ἀξιοῖ τι συμπέρασμα ψευδές τε καὶ ἀδοξον, ὅ ἐξ ἀνάγκης ἐκ ψευδῶν συνήχθη προτάσεων (τὸ γὰρ ψευδὲς ἀεὶ ἐκ ψευδῶν), τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν προτάσεων ῥητέον, ὅτι ψευδεῖς ἦ ἀδοξοι αί προτάσεις αἱ τὸ τοιοῦτον συναγαγοῦσαι συμπέρασμα. 10 τὰ γὰρ συμπεράσματα, ἅπερ αὐτὸς συμβαίνοντα εἶπε, τῆς αὐτῆς εἰσι θέσεως (θέσεις δὲ λέγει νῦν τὰς προτάσεις)· ὁποῖαι γάρ εἰσιν αἱ προτάσεις, τοιαῦτα καὶ τὰ συμπεράσματα. ὥστε εἶπερ ἀδοξον τὸ συμπέρασμα, ῥητέον ὅτι καὶ αἱ προτάσεις ἀδοξοι.

p. 176 · 33 Eτι δταν το χαθόλου μη δνόματι ληφθη.

- 15 Ως ἐν παραβολῆ λαμβάνεσθαι δ βουλόμεθα λαβεῖν ἐν τῷ ὀγδόῷ τῶν Τοπικῶν εἴρηκεν, ὅταν δ βουλόμεθα λαβεῖν οῦτως ἐρωτῶμεν ὡς οὐκ αὐτὸ θέλοντες ἀλλὰ δι' αὐτοῦ ἀλλο βουλόμενοι λαβεῖν, οἶον βουλόμενοι τὴν ἐγκράτειαν λαβεῖν ὅτι ἀρετή ἐστι, μὴ εἴποιμεν ʿἀρά γε ἡ ἐγκράτεια ἀρετή ἐστιν;' ἀλλ' ʿἀρά γε ὥσπερ ἡ ἐγκράτεια ἀρετή, οῦτως καὶ ἡ ἀνδρεία [
- 20 καί ή δικαιοσύνη;'. εἰ οὖν καὶ ἐνταῦθα παραβολὴν τοῦτο λέγει, εἴη ἀν ſ. 42° τοῦτο λέγων, ὅτι ὅταν τὸ καθόλου μὴ ὀνόματι, τουτέστι μὴ αὐτὸ καθ' αὐτὸ ληφθỹ μηδ' ὡς δι' αὐτὸ (ἀνόματι γὰρ λαμβάνεταί τι, ὅταν τὸ ὄνομα αὐτόθεν αὐτὸ ληφθỹ, οἶον τῶν ἐναντίων μία ή ἐπιστήμη ἢ ἡ ἐγκράτεια ἀρετή, παραβολỹ δέ, ὅταν λόγψ καὶ μὴ δι' ἑαυτὸ ἀλλὰ ἀλλου 25 χάριν), ὅταν οὖν τὸ καθόλου παραβολỹ ληφθỹ, ῥητέον ὅτι οἰχ οὕτως δέδωκεν οἰδ' ὡς ἔδωκεν ἕλαβεν· οὐ γὰρ τὴν ἐγκράτειαν δέδωκεν ἀρετὴν ἀλλὰ τὴν ἀνδρείαν. εἰ δὲ μὴ οῦτως εἰληπται τὸ τῆς παραβολῆς, εἰη ἀν λέγων, ὅταν τὸ καθόλου μὴ ὀνόματι ληφθỹ, ἀλλὰ παραβολῆ καὶ λόγψ, ῥητέον τὸ καθόλου μὴ ἀνόματι δὲ ἀλλὰ λόγψ ληφθῆσεται τὸ καθό.

⁴ προχειμένου A: προχείμενον a: compend. I 6 δτι om. A αίτη Α 7 te al: ti A 9 συναγούσαι (sic) a 12 τοιαύται a 15 έν τῷ δγδόφ τών Τοπιχών] c. 1 p. 156 b4-9 17—19 οΐον βουλόμενοι λαβεῖν ὡς ἡ ἐγχράτεια ἀρετή έστιν ούτως έρωτήσομεν άρ' ώσπερ Α 19 post dpert alt. add. eoriv A 19. 20 και ή δικαιοσύνη και ή άνδρία Α 21 τούτο om. A 20 γοῦν Α 22 post αύτὸ alt. add. άλλ' άλλου γάριν A ότι al: ώ; A ήγουν Α 23 αύτόθεν aA: αὐτόθι Ι μία χαὶ ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη Α 24 παραβολη Α λόγφ ν: λέγω aI: το χαθόλου έν λόγω ληφθή Λ αύτὸ Α 25 ότι al: ώς A 26 Εδωχα ubique A Ελαβες A 27 ανδρίαν Α 28 το χαθόλου post ληφθή 29. 30 þητέον — οὕτως] οίον πᾶν ἄρα τοιοῦτον· λαμβάνεται γοῦν τὸ χαθόλου collocat A παραβολιχῶς χαὶ ἐξ ὁμοιότητος Δ 30. p. 132,1 τί δε ή αιξ και το πρόβατον ού διχηλά: ναί. πῶν ἄρα Α

132 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 17 p. 176*33. 38]

αίξ; ναί· τί δέ, ό βοῦς; ναί· τί δέ, τὸ πρόβατον; ναί· πῶν ἄρα δ ἀν τ τοιοῦτον διχηλόν ἐστιν· ἀλλὰ μὴν ὁ ἴππος οὐ διχηλὸς τοιοῦτος ῶν· οὐχ ἄρα πῶν διχηλόν. ἐνταῦθα τὸ 'πῶν δ ἀν τ τοιοῦτον διχηλόν ἐστι' λόγφ εἰληπται· λόγος γὰρ τὸ 'πῶν δ ἀν τ τοιοῦτον', οὐχ ὄνομα. εἰ δὲ εἰπε 'πῶν 5 ἄρα τετράπουν', ὀνόματι τὸ xαθόλου ἔλαβε· τὸ γὰρ τετράπουν ὄνομα. ἐπὶ τούτου δὲ ῥητέον ὅτι τὸ 'πῶν ἄρα τοιοῦτον' οὐχ ἐπὶ τοῦ τετράποῦος δέδωχεν ἀλλ' ἐπὶ τοῦ χερασφόρου· πῶν γὰρ χερασφόρον διχηλόν. χωλυόμενον δὲ [διὰ] τούτων δεῖ τρέπεσθαι ἐπὶ τὸ ἐλέγχειν αὐτόν, ὅτι οὐ δέδειχεν οὐδὲ συλλελόγισται, χατὰ τὸν εἰρημένον διορισμόν, λέγων διορισμὸν 10 τὴν ὁμωνυμίαν, τὴν ἀμφιβολίαν, τὴν διαίρεσιν, τὴν σύνθεσιν χαὶ τοὺς λοι-

ποὺς τρόπους παρ' ὅσους ὁ φαινόμενος ἐλεγχος γίνεται. δείξομεν οῦν αὐτὸν μὴ ἀποδειχνύντα μηδὲ συλλογιζόμενον ἢ ἐλέγχοντα ἐμφανίζοντες τὸν τρόπον τοῦ παραλογισμοῦ.

p. 176*38 'Εν μέν ούν τοῖς χυρίως λεγομένοις δνόμασιν.

'Εν τοῖς ὀνόμασι, φησί, τοῖς χυρίως λεγομένοις χαὶ αὐτοτελῶς 15 (χύρια γάρ έχεινα λέγει δνόματα τα οίχεια τοις ύποχειμένοις πράγμασιν, οΐον άνθρωπος, [ππος] ανάγχη αποχρίνεσθαι η ναί η οδ η άπλῶς χαί χωρίς διαιρέσεως, έαν μη ή όμώνυμον, ή, έαν ή, μετα διαιρέσεως. έν δὲ τοῖς χολοβῶς ἠρωτημένοις, οὐ δεῖ άπλῶς ἢ ναὶ ἢ οὖ ἀποχρίνεσθαι· 20 συμβαίνει γάρ παρά τοῦτο ἐλεγχος. συνεπινοούμενα δέ ἐστι τὰ συμμνημονευόμενα τοῖς προηρωτημένοις. οἶον δ αν ή Άθηναίων, άρα χτῆμά έστιν Άθηναίων; ναί· τίδέ, ό άνθρωπος τῶν ζψων; ναί· ό άνθρωπος άρα κτημα των ζώων έστί. συνεπινοειν γάρ ανάγκη κάνταῦθα τὸ χτήμα· ώς γάρ δ αν ή 'Αθηναίων, χτήμα έστιν 'Αθηναίων, ούτως χαι δ 25 αν ή τῶν ζψων, χτῆμα ἔσται τῶν ζψων· ἔστι δὲ τῶν ζψων ό ἀνθρωπος· χτημα άρα έστι των ζώων. ένταῦθα γοῦν έρωτηθέντος χολοβῶς τοῦ προβλήματος συνέβη ό παραλογισμός. ἔδει γὰρ εἰπεῖν 'ἀρ' δ ἀν ή 'Αθηναίων χτήμα, χτήμά έστιν 'Αθηναίων, χαὶ δ Λαχώνων χτήμα, χτημα τούτων;'.

² post roioūrov add. ήγουν A 1 ante πāv add. xai a 2. 3 δ ίππος τετράπους ών ού διχηλός έστιν. ούχ άρα παν δ αν τοιούτον διχηλόν έστιν Α 3. 4 διγηλόν έστι — τοιούτον] λόγος έστιν έχ παραβολής χαι όμοιότητος λεγθείς Α 4 post εlπε 7 δέδωχα Α add. tò A 6 an dh? τετραπόδου I 8 dià delevi 8.9 ώς ούχ έδειξεν οὐδὲ συνελογίσατο Α cf. \$36 10 την διαίρεσιν α: ο. Ι 17 η (ante ναί) al: τὸ A 19 post χολοβώς add. χαι έλλιπώς A post utrumque η add. το Α 20 περί τούτου a είσι Α 20. 21 συμνημονευόμενα a 22. 23 ό άνθρωπος άρα – έστί post 23. 24 το κτήμα habet A 23 dvdyxy, sed post χάνταῦθα Λ: άναγχάζει αΙ 24 άθηναίων έστίν Α 25 έσται aI: έστι Α 26. 27 post 27 post elneiv add. outwe A χολοβώς add. χαι έλλιπώς Λ 29 τούτων] λαχώνων έστιν; δταν δε λέγης δτι ό άνθρωπος των ζώων έστιν, ού το χτήμα δεί συνεπινοείν άλλ δτι είδος του ζώου έστιν ό άνθρωπος Α

p. 17668 Οταν δε δυείν όντοιν.

Τοῦτο δῆλον ἔσται, εἰ ἀναμνησθείημεν ῶν εἶπεν ἐν τῷ ἐλέγχφ τῷ γινομένφ παρὰ τὸ ἑπόμενον. εἶπε δὲ ἐχεῖσε ὅτι τῷ μὲν γενομένφ ἕπεται τὸ ἀρχὴν ἔχειν xal ὅντος τοῦ γενομένου ἐξ ἀνάγχης ἐστὶ xal τὸ ἀρχὴν ἔχειν 5 εἰ γὰρ γέγονε, xal ἀρχὴν ἔσχεν· οὐ μὴν εἰ ἀρχὴν ἔχει, xal γέγονε· πολλαχῶς γὰρ ή ἀρχή. ἐπὶ τούτων δεῖν φησιν ἐρωτώμενον τὸ μὲν μεριχώτερον (τοῦτο γὰρ εἶπεν ἕλαττον) διδόναι xal συγχωρεῖν· ἀληθὲς γάρ· τὸ δὲ ἕτερον μὴ διδόναι· τοῦτο γὰρ δεῖ προσυπαχούειν. ἕλαττον δὲ xal μεριχώτερον τὸ γεγονδς τοῦ ἀρχὴν ἔχειν, ὡς xal ὁ ἀνθρωπος τοῦ ζψου· 10 ἀνθρώπου μὲν γὰρ ὅντος ἔστιν ἐξ ἀνάγχης xal ζῷον, ζψου δὲ ὅντος οὐχ ἐξ ἀνάγχης xal ἀνθρωπος. τοῦτο γοῦν ἄτε χαθόλου ὄν οὐ συγχωρητέον· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἐρωτώμενον πότερον δεῖ τὸ ἐλαττον διδόναι, ἤγουν σχηματισθείσης τῆς ἐρωτήσεως xaτὰ τὸ πότερον δεῖ διδόναι τὸ μεριχόν.

15 ρητέον ἀεί· χαλεπώτερον | γὰρ ἐx πλειόνων, ἤτοι μεριχωτέρων, f. 42ν συλλογίσασθαι· ἄνευ γὰρ τοῦ xαθόλου, ὡς ἐμάθομεν, συλλογισμὸς οἰ γίνεται. slπε δὲ τὸ μεριχώτερον πλείονα, ἢ διότι συνθετώτερόν ἐστι xal ἐx πλειόνων (ὁ γὰρ ἄνθρωπος ἐx πλειόνων μᾶλλόν ἐστιν ἤπερ τὸ ζῷον· ἔχει γὰρ xal τὰ τοῦ ζώου, οἰον τὴν οἰσίαν, τὸ ἔμψυχον xal τὸ alσθητι-20 xóv· ἔχει δὲ xal τὸ λογιχὸν xal τὸ ἐπιστήμης δεχτιχόν, ἅπερ τὸ ζῷον οἰχ ἔχει), ἢ εἶπεν aἰτὸ πλείονα, ὅτι τὸ xaθόλου τρόπον τινὰ ἕν ἐστι, τὰ δὲ μερικὰ πλείονα. xaλλίων δὲ ἡ προτέρα ἐξήγησις.

p. 176 b 11 'Eàv δ' ἐπιχειρη ὅτι τῷ μέν.

Είρηται έν τοῖς Τόποις ὅτι, εἰ τῷ γένει ἐστιν ἐναντίον, καὶ τῷ 25 τοῦ γένους είδει ἀνάγκη είναι είδος ἐναντίον· τῆ γὰρ ἀρετῆ γένει οὖση

1 δυοίν a Arist. 2 elnev] c. 6 p. 168 b 37 sq. 3 exeise, ort A: om. al μèv om. A επεται A: Επεσθαι al 5 Eyet al: Eoye A: Elye b 6 έρωτώμενον α: έρωτωμένους Α: 7.8 είπεν - τούτο γάρ om. Α 10 έξανάγχης έστι Α compend. I 11 post 12 δει — διδόναι] ή χαι ούτως είπειν δια πλείω σαφήνειαν εί γούν άνάγχης add. έστι Α δύο είσι τινά, ών το μέν ήγούμενον έστι χαι μεριχώτερον, το δε έπόμενον χαι χαθολιχώτερον, έλν το χαθόλου έρωτώμενον χατά το πότερον . 13 post πότερον add. ήγουν έν τῶ post διδόναι add. και συγγωρείν το έλαττον, ήγουν A λέγειν το πότερον Α post μερικόν add. άλλ' ου το καθόλου Α 14 δε και a: δε Ι: και Α 15. 16 γάρ έστι συλλογίσασθαι έχ πλειόνων, ήγουν έχ μεριχών άνευ του χαθόλου τι προσλαβείν ώς γαρ έμά-15 ήτοι Ι: ήγουν a 17.18 λέγει δε τα μερικά πλείονα θομεν, άνευ τοῦ χαθόλου Α ώς συνθετώτερα χαι έχ πλειόνων συγχείμενα Α 17 συνθέτωτερόν ν: συνθετώτερά a: 18 ex prius v cf. A: om. al μάλλον om. A compend. I ήπερ al: 19 ό γάρ ανθρωπος ού μόνον έχει τα τοῦ ζώου Α παρό Α xal alt. om. A τρ΄ 19. 20 alcon I 20 έγει δὲ aΙ: ἀλλὰ Α τό λογιχόν χαί θνητόν. χαί τό νοῦ χαί 20. 21 άπερ — έχει om. A 21 η πλείονα είπε το μεριχόν Α έπιστήμης Α 24 èv tois Tónois] IV 3 p. 123=20 sq. γένει ούση scripsi: γένος 23 τῶν Ι ούση al: γένους ούσης ν

134 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCIIOS [Arist. 17 p. 176 b 11. 14. 20]

xal ἐναντίας ούσης αὐτῆ τῆς xaxίaς xal τῷ τῆς ἀρετῆς εἶδει, τῆ ἀνδρεία, ἐστιν ἐναντία ἡ δειλία. τούτου οῦτως ἔχοντος, εἴ τις ἀληθῶς ἔδειξε τῆς ψυχῆς μὴ εἶναι γένος τὴν άρμονίαν διὰ τὸ τῆ μὲν άρμονία εἶναι ἐναντίον τὴν ἀναρμοστίαν, τῆ δὲ ψυχῆ οὐσία οὕση μὴ εἶναι ἐναντίον τι, ῥητέον, 5 φησίν, ὅτι ἔστι xal τῆ ψυχῆ ἐναντίον, ἀλλ' οὐ xεῖται ὄνομα αὐτῷ, ἔστι δὲ ἀνώνυμον.

p. 176614 'Eπεί δε ένια μεν ών λέγουσιν οί πολλοί.

'Επεί, φησί, τὸν μὴ συγγωροῦντά τινα ὦν οί πολλοὶ λέγουσι ψεύδεσθαι φάσχουσι, ένια δε ού συγχωροῦντα, οἶον όσα εἰσὶν 10 αμφίδοξα, ού λέγουσι ψεύδεσθαι, ώς χαὶ τὸ περὶ τῆς ψυχῆς τῶν ζώων έχει, έν τοῖς ἀμφιδόξοις οὖν τούτοις οὐ δεῖ ἁπλῶς ἀποχρίνεσθαι (τοῦτο γὰρ λείπει) άλλα σχοπειν δπως βούλεται ό έρωτων, ίνα αύτος μή λάβης αυτό. οίον εί έστι πρόβλημα 'άρα ή ψυχή θνητή η αθάνατος;', έπει τοῦτο αμφίδοξον, σχόπησον δ βούλεται ό έρωτῶν, χαὶ αὐτὸς δὸς τὸ ἕτερον· οὐδεἰς 15 γαρ ό μεμψόμενός (σ') οἶον βούλει τῶν ἀμφιδόξων λέγοντα. ἐν δὲ τῆ λέξει, ώς εἴρηται, τῆ ἐν οἶς οὖν ἄδηλον ποτέρως εἴωθε λέγεσθαι, λείπει τό 'έν τούτοις δεί μή συγχωρείν'. έστι γάρ το πλήρες 'έν οίς ούν άδηλον ποτέρως είωθε λέγεσθαι, ού δει συγχωρείν το ναί ή το ού, αλλ' άπλῶς λέγειν δτι ἄδηλον τὸ προτεινόμενον'. λέγει δὲ λέγεσθαι γνώμας 20 καί τὰς ἀληθεῖς δόξας, ὑποῖαί εἰσιν αί δοχοῦσαι "πᾶσιν ἢ τοῖς πλείστοις η τοϊς σοφοίς, χαί τούτοις η πάσιν η τοις πλείστοις η τοις μάλιστα γνωρίμοις", περί ών έν τῷ πρώτψ τῶν Τοπιχῶν εἴρηται, χαι τὰς ὅλας άποφάσεις, λέγων δλην άπόφασιν την χαθόλου άπόφασιν, οἶον την οὐδείς.

p. 176 b 20 "Ετι ού τὸ ἀληθὲς ἀμφιδοξεῖται.

25 'Εφ' ῶν, φησίν, οὐχ ἔστι τὸ ἀληθὲς ὑμολογούμενον ἀλλ' ἀμφιδοξούμενον, μάλιστά τις μεταφέρων καὶ μεταλαμβάνων τὰ ὀνόματα πρὸς τὸ χρήσιμον αὐτῷ διαλάθοι ἄν. εἰ γὰρ ἀληθὲς μέν ἐστι τὸ τὴν ψυχὴν ἐξ ἑαυτῆς κινεῖσθαί τε καὶ αὐτοκίνητον εἰναι, ἀμφιδοξεῖται δὲ καὶ ἐπίσης φαίνεται καὶ κινεῖσθαι ἐξ ἑαυτῆς καὶ μὴ κινεῖσθαι (οὐδὲν 30 γὰρ κωλύει ἐφ' οῦ τις μὴ ἔχει ἀκριβῆ κατάληψιν, ἐπίσης νομίζειν καὶ ὅτι οῦτως καὶ ὅτι οὐχ οῦτως), ἀν μεταφέρῃ τὸ τῆς κινήσεως ὄνομα ὁ ἀποκρινόμενος εἰς τὴν ἀκινησίαν καὶ φησὶν ὅτι ἡ ψυχὴ ἀκίνητός ἐστιν, ἀλλ'

9 συγγωρούντα scripsi: συγγωρούνται a: compend. I 15 γάρ σοι μέμψοιτο έπι των άμφιδόξων λαμβάνοντι οἶον βούλει Α o'addidi λέγοντα a compend. I 18 inter τὸ et val spat. 3—4 litt. I 19 λέγειν ΑΙ: λέγει a γνώμας δε ώς λέγει 20 δόξας, ήγουν τὰς δοχούσας Α χαλούσι τὰς Α 20. 21 σοφοίς - πλείστοις Λ 21 καὶ τῶν σοφῶν τοῖς πᾶσιν Α 22 ἐν τῷ πρώτψ τῶν Τοπικῶν] c. 1 p. 100621-23 άλλας, ut videtur, I pr. 27 αὐτοῦ A 28. 29 αμφιδοξείται δε χαί α: αμφιδοξεί δε τὸ Ι 30 μh, quod post χωλύει collocant aAI, transposui 31 μεταφέρει a άχίνη τος A: άθάνατος al 32 την om. A φηΑ έστιν οπ. Α

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 17. 18 p. 176 b 20. 29] 135

ούχ ώς σύ ήρου χινουμένη, ού δόξει σοφίζεσθαι χαί σοφιστιχώς αποχρίνεσθαι. δειχθείη δ' αν ή ψυχή διά μέν τοῦ αὐτοχινήτου ἀθάνατος, θνητή δε δια τοῦ εναντίου. εί γάρ μή χινεῖται, οὐδε χωρίζεται τοῦ σώματος, καί εί μή χωρίζεται, έστι θνητή. η λέγοι αν διά τοῦ μεταφέρειν τὸ 5 μεταφοραίς χρήσθαι· εί γάρ τις θείη την ψυχήν θνητήν, χρήσεται [δέ] τις μεταφορά και είπη 'εί ή ψυχή άρμονία έστι ζωή ούσα', ώς ό Πλάτων έν τῷ Φαίδωνι πεποίηχεν, 'οὐχ ἀν γένοιτό ποτε ἀναρμοστία, ἤτοι θάνατος· εί γάρ ή ψυγή ζωή ούσα άρμονία έστίν, πάντως ό θάνατος άναρμοστία έστίν. εί δὲ ἡ άρμονία μὴ γίνεται ἀναρμοστία, πάντως οὐδὲ θάνατος· ἀθάνατος ἄρα 10 ή ψυχή'. χαλλίων δε ή προτέρα έξήγησις δια τα εύθυς έπενηνεγμένα λέγει γάρ έτι όσα άν τις προαισθάνηται τῶν ἐρωτημάτων, προενστατέον. τω αποχρινομένω ταῦτα πάντα παρεγγυαται, | πῶς δῆτα τὰς 1.43r άποχρίσεις ποιουμένφ ούχ έσται αύτφ συμποδισμός χαι άπάτη. λέγει γοῦν χαί ταῦτα τῆς ἄνωθεν ἐννοίας ἐξηρτημένα. ἔστι δὲ τοιοῦτος τῶν λεγο-15 μένων ό νοῦς. ὅταν τινὰ ἐρωτῶνται, οίδεν δὲ ό ἀποχρινόμενος αὐτὰ δὴ τὰ έρωτώμενα αμφίδοξα είναι, προαγορευέτω και λεγέτω μη ούτως έχειν, ώς ό έρωτῶν τίθησιν, αλλα έναντίως. οῦτω γάρ ποιῶν χαὶ μόνον οὐχὶ ἐπιστομίζων διά τοῦ λέγειν 'οὐχ οὕτως ἔχει ὡς σὐ φής, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ έναντίον' χωλύσειε τὸν ἐρωτῶντα δ βούλεται συμπεράνασθαι.

20 p. 176629 'Επεί δ' έστιν ή μέν δρθή λύσις έμφάνισις ψευδοῦς συλλογισμοῦ.

Μέλλων χωρήσαι εἰς τὸ παραδοῦναι ήμῖν μέθοδον δι' ἤς ἀν δυναίμεθα διαλύειν τὰ σοφίσματα, εἴτε xaθ' όμωνυμίαν εἰσιν εἴτε xaτ' ἀμφιβολίαν ἢ xaθ' ἕτερόν τινα τρόπον τῶν ἀπηριθμημένων δέκα xal τριῶν, 25 ἀνάγει τὸν λόγον ἐπὶ τὸ xaθολικώτερον. xal φησιν ὅτι, ἐπεὶ πᾶς συλλογισμὸς σοφιστικὸς ἢ παρὰ τὴν ῦλην ἐστί, τὰς προτάσεις ἔχων ψευδεῖς, ἢ παρὰ τὸ σχῆμα xal xaτὰ τοῦτο ῶν ἀσυλλόγιστος, τοῦ μὲν xaτὰ τὸ σχῆμα ὄντος ἐρρωμένου ψευδεῖς ὃὲ τὰς προτάσεις ἔχωντος δεῖ ἀναιρεῖν μίαν τῶν xειμένων προτάσεων, παρ' ῆν τὸ ψεῦδος, ἢ εἰ τύχοι xal ἀμφοτέρας, ἀλλὰ 30 μᾶλλον τὴν μείζονα, ὡς πολλάκις εἰρήκαμεν, καὶ διαλύειν οῦτως αὐτόν, τοῦ δὲ τὸ σχῆμα ἡμαρτημένον ἔχοντος τὴν ἀσυλλογιστίαν αὐθις ἀπελέγχειν xal οῦτω xal αὐτὸν ἀνατρέπειν. ὁ πᾶς μὲν οὖν τῶν λεγομένων σκοπὸς τοιοῦτός ἐστιν. ἐπιέναι δὲ παροδικῶς xal τὴν λέξιν οῦτως ἔστιν. ἐπεὶ ἡ ὀρθὴ ἐμφάνισις xal ἀπόδειξις τοῦ άπλῶς σοφιστικοῦ συλλογισμοῦ

¹ σύ ήρου om. in spatio 5 fere litt. A σοφίσεσθ**αι** a 2 autox(v_1 tos a 3.4 τού σώματος χωρίζεται· εί δε μη χωρίζεται, συμφθείρεται τούτω. η Α 5 δε delevi τις alt. om. b 6. 7 έν τῷ Φαίδωνι] c. 36 sqq. 7 ήτοι ΑΙ: ήγουν a 9 ή om. A 10 προτέρα ΑΙ: πρώτη a 12 ôn A 14 έτι a γίνεται Al: γένοιτο a 15 έρωτώνται scripsi: έρωτῶντα al δè I: om. a 16 προαγορευέτω Ι: προσαγορευέτω a 18 τοῦ a: τὸ I 24 δεχατριών Α 27 χαι dele-17 μονονουχί α: μονονού Ι 28 έρρωμένου aA: έρωτωμένου Ι 30 πολλάχις] velut p. 120, 18 elphzaverim μεν aA: είρήχειμεν Ι 32 δ, πως a τοῦ λεγομένου Α 34 ἀπόδειξις AI: ἀπόδοσις a

136 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 18 p. 176b29]

αύτη έστι, το δείξαι παρά ποίαν τῶν προτάσεων συμβαίνει το ψεῦδος, την μείζονα η την έλάττονα, ό δε ψευδής συλλογισμός έστι διττός, ό μεν το σγημα έρρωμένον έγων, ώς ό λέγων ό λίθος παντί ζώφ, τὸ ζῷον παντί άνθρώπω' και συλλογιζόμενος έκ τῆς πᾶς και πᾶς ψευδές τι συμπέρασμα, 5 τὸ πάντα ἄνθρωπον είναι λίθον, ὁ δὲ παρὰ τὸ σγῆμα λαμβανόμενος ἀληθευουσών τών προτάσεων, ώς ό έχ δύο χαταφατιχών έν δευτέρω σχήματι τόν άνθρωπον έππον είναι συμπεραινόμενος, δστις χαί μή ῶν συλλογισμός δοχει είναι τοις ίδιώταις, είη αν του ούτως συλλογιζομένου συλλογισμού λύσις ή τε νῦν εἰρημένη (εἰρημένην δὲ νῦν λύσιν λέγει τὴν προσεχῶς 10 ρηθείσαν, την δτι ού συλλελόγισαι, άλλ' άσυλλόγιστος εί διά το όμώνυμα η άμφίβολα είναι τα ηρωτημένα ή τι τοιοῦτον, η ότι έχ δύο μεριχῶν συλλογίζη η έχ δύο αποφατιχών ή τι τοιούτον) χαι ή διόρθωσις της οδ χαλώς ληφθείσης προτάσεως, παρ' ην το ψεῦδος συνάγεται. ώστε έσται λύειν τοὺς τοιούτους συλλογισμοὺς τοὺς μὲν συλλελογισμένους 15 ανελόντα, τοὺς δὲ φαινομένους διελόντα. τὸ δὲ τοὺς φαινομένους διελόντα λύειν ίσον έστι τῷ ἀναλύοντα εἰς τὰς προτάσεις όρᾶν πῶς ἐλήφθησαν, χαὶ πότερον όμώνυμά ἐστι τὰ ἠρωτημένα ἢ ἄλλον τινὰ τρόπον, έξ ών οί παραλογισμοί γίνονται. χαὶ τοὺς μὲν συλλελογισμένους χαὶ τὸ ἴδιον τοῦ σχήματος ἐν φ συνελογίσθησαν φυλάττοντας ἀναιρετέον 20 δειχνύντας τόν τρόπον τοῦ παραλογισμοῦ, τοὺς δὲ ἀσυλλογίστους διαιροῦντας καί δεικνύντας δτι αί δύο καταφατικαί είσιν έν δευτέρφ σχήματι ή τι τοιοῦτον. διὰ μὲν οὖν τῶν μέγρι τοῦ νῦν εἰρημένων περί τε τοῦ χατὰ τὸ σγῆμα ἡμαρτημένου καὶ περὶ τοῦ κατὰ τὴν ὕλην ψευδομένου διελάμβανε. νῦν δὲ περί μόνου τοῦ τὸ σγῆμα μὲν ἐρρωμένον φυλάττοντος τῆς 25 δὲ ἀληθείας ἐχπίπτοντος τὸν λόγον ποιεῖται. χαὶ φησὶν ὅτι, ἐπεὶ τῶν τοιούτων συλλογισμῶν οί μὲν ἀληθὲς ἔχουσι τὸ συμπέρασμα, ὡς οί λέγοντες 'ό άνθρωπος λίθος, ό λίθος ζώον, ό άνθρωπος άρα ζώον', οί δε τό συμπέρασμα ψευδές έγοντες δηλοι, τοὺς μὲν χατὰ τὸ συμπέρασμα ψευδομένους διττῶς ἔστι λύειν· καὶ γὰρ ὅταν [μέν] τὸ συμπέρασμα ψευδές 30 ή, έζ ανάγκης και αί προτάσεις ψευδεῖς είσιν. αναιρεθήσεται οὖν ἐν τοῖς τοιούτοις συλλογισμοῖς χαὶ τὸ συμπέρασμα χαὶ αἱ τὸ τοιοῦτον συνάγουσαι προτάσεις συμπέρασμα. τοὺς δὲ χατὰ τὰς προτάσεις ψευδομένους 1.43*

μοναχῶς ἔστι λύειν· ἐπεὶ γὰρ xaὶ ἐx ψευδῶν συνάγεται ἀληθές, ἐν τοῖς τοιούτοις al προτάσεις ἀναιρεθήσονται, οὐ μὴν xaὶ τὸ συμπέρασμα· τοῦτο 35 γὰρ ἀληθές. ὥστε τοῖς βουλομένοις λύειν τοιοῦτον συλλογισμόν, σοφιστικὸν δηλονότι, πρῶτον μὲν σκεπτέον ὅτι xaτὰ τὸ σΥῆμα ἡμάρ-

³ έρωτώμενον ut p. 135,28 Ι 5 λαμβανόμενος] λαμβαν in ras., ut videtur, A 6 δ AI: om. a 9 λύσιν ex θύσιν corr. I¹ λέγει λύσιν Α 10 συλλελόγισαι Α: συλλελόγισται al el A: h al 10. 11 όμώνυμον η άμφίβολον I pr., corr. I1 14 έσται AI: έστl a 11. 12 η ότι - τοιούτον om. Ι ante λύειν add. τὸ al: 16 διελόντα] α corr., ut videtur, I άναλύοντα Α: άναλύοντι aI om. A 18 μέν A: om. al 19 dvalperov a 20. 21 διαιρούντα καὶ δεικνύντα Α 24 µèv 25 άληθείας Α: άχριβείας al έχπίπτοντας a 29 μέν delevi 31 xad om. A prius superscr. I¹ 36 immo el sive el ti

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCIIOS [Arist. 18. 19 p. 176 b 29. 177 a 6. 9] 137

τηται η χατά την ύλην. χαὶ εἰ χατά την ύλην τυχον εἶη τὸ αἴτιον, ζητητέον πότερον ἐν ταῖς προτάσεσιν ἔχει τὸ ψεῦδος η ἐν τῷ συμπεράσματι. εἰ μὲν οὖν ἐν τῷ συμπεράσματι, χαὶ ἐν ταῖς προτάσεσιν ἐξ ἀνάγχης, οὐ μὴν τὸ ἀνάπαλιν. ζητητέον δὲ ταῦτα, ὅπως, εἰ μὲν εἶη χατὰ τὸ σχῆμα 5 ήμαρτημένος, διελόντες αὐτὸν λύσωμεν, εἰ δὲ παρὰ τὴν ὕλην, ἀναίρεσιν τῆς ψευδοῦς προτάσεως ποιησάμενοι. τὸ γὰρ ὅπως η διαιροῦντες η ἀναιροῦντες λύωμεν, τὸ μὲν διαιροῦντες ἀντὶ τοῦ ʿἀναλύοντες εἰς τὰς προτάσεις', ὥσπερ χαὶ τὸ ἀναιροῦντες ῶδε η ῶδε ἀντὶ τοῦ ʿη τὸ συμπέρασμα μόνον η τὸ συμπέρασμα χαὶ τὰς προτάσεις'.

10 p. 177∗6 Διαφέρει δὲ πλεῖστον ἐρωτώμενόν τε xaì μἡ λύειν λόγον.

Ισον ἐστὶ τὸ προχείμενον τῷ 'πολὺ διαφέρει τὸ ὁρᾶν τὴν τοῦ λόγου άμαρτίαν (τοῦτο γάρ ἐστιν ἡ λύσις, ἡ εῦρεσις τῆς άμαρτίας τοῦ λόγου), δτε χατὰ σχολὴν χαὶ χαθ' ἑαυτοὺς λαμβάνοντες τὸν συλλογισμὸν σχοποῦμεν, 15 πῶς συλλελόγισται χαὶ πῶς αί προτάσεις ἐλήφθησαν, χαὶ ὅτε ἐρωτώμεθα' ἐργῶδες γάρ ἐστι χαὶ πολλῆς τῷ ὄντι ἕξεως άμα τῆ ἐρωτήσει τὸ συμβαῖνον ἐχ τοῦ λόγου δύνασθαι συνορᾶν.

p. 177*9 Τῶν μèν οὖν παρὰ τὴν όμωνυμίαν xal ἀμφιβολίαν ἐλέγχων.

20 Τέσσαρές εἰσι τρόποι ἐξ ῶν τὰ δύο εἶδη, τό τε καθ' όμωνυμίαν καὶ τὸ κατ' ἀμφιβολίαν, εἴωθε συνίστασθαι. πρῶτος μέν, ὅταν ὁ λόγος ἢ τοῦνομα πλείω σημαίνη, ὅς καὶ κοινὸς ἐστιν ἐπίσης τοῦ τε ἀπὸ τῆς ὁμωνυμίας γινομένου ἐλέγχου καὶ τῆς ἀμφιβολίας. δεύτερος δέ, ὅταν εἰωθότες ῶμεν οῦτω λέγειν· ἔστι δὲ καὶ οῦτος κοινός. τρίτος δέ, ὅταν τὸ συν-25 τεθὲν πλείω σημαίνη, κεχωρισμένον δὲ ἀπλοῦν ἐστιν, ὡς τὸ 'ἐπίσταται ~γράμματα'· οῦτε γἀρ τὸ 'ἐπίσταται' πλείω σημαίνη, κεχωρισμένον δὲ ἀπλοῦν ἐστιν, ὡς τὸ 'ἐπίσταται', συντεθὲν δὲ διττόν ἐστιν· δς τρόπος ἰδιός ἐστι τοῦ κατὰ ἀμφιβολίαν μόνου. τέταρτος δὲ ὁ ἀντιστρόφως τούτῷ ἔχων, ὅταν τὸ μὲν σύνθετον ἐν σημαίνη, ὡς τὸ 'ὁ ἀνθρωπος νεκρός ἐστι', κεχωρισμένον δὲ πολλά, ὥσπερ καὶ τὸ 'ῦ γράμ δι'.

2 έν ταῖς ΑΙ: η έν ταῖς a 10. 11 λύειν λόγον om. Ι 14 λαμβάνοντες scripsi: λαμβάνονται al 15 έρωτώμεθα A: έρωτῶνται al 18 post zal add. Thy A Arist. (om. D) cf. vs. 32 19 έλέγχων om. Α 20. 21 δύο — συνίστασθαι aI: πολλαχῶς 23 8è A: om. al λεγόμενα συνίστασθαι είωθε Α 22 σημαίνει a 25 σημαίνει a 28 τούτου Α σημαίνει a 29 post tò alt. add. ò a 30 χεχωρισθέν a 31 7 prius AI: εί a 32 τῶν παρά AI: περί τῶν a 33 post Eyouge erasit 1 litt. A

138 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 19 p. 177..9]

σημαίνον, τὸ ὄνομα δηλαδή· ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἔχουσι πολλὰ σημαίνον, χαὶ ό λόγος διττός έσται 🤠 συνεπλάχη τὸ ὄνομα. προσυπαχουστέον οῦν τὸ ' χαί τον λόγον', ίν' ή το πληρες ούτως. οί μεν παρά την όμωνυμίαν έχουσι xai τὸ ὄνομα xai τὸν λόγον πλείω σημαίνοντα. ἐν γάρ τῷ ἱ 5 χύων πορεύεται' χαὶ τὰ ὀνόματα πλείω σημαίνει χαὶ ὁ λόγος· ή γὰρ πορεία και έπι έρψεως και βαδίσεως και νεύσεως λέγεται. εί ούν το χύων όνομα πολλά σημαίνει, έσται χαὶ ὁ λόγος ὡ συντεθήσεται τοῦτο διττός [οί δὲ τὸ συμπέρασμα]. οί δὲ παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν ἐν λόγω τὸ διττόν έχουσιν, δν συμπέρασμα ωνόμασε διά το και αύτο λόγον είναι ή 10 γάρ ἀμφιβολία καὶ ὡς πρότασις προβάλλεται καὶ προτείνεται, γίνεται δὲ χαὶ συμπέρασμα. οἱ οὖν παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν τὸν λόγον ἔχουσι πλείω σημαίνοντα, τὰ δὲ ὀνόματα οὐχί, οἶον "γένοιτο χαταβαλειν τὸν ὑν ἐμέ"· ἐνταῦθα γὰρ τῶν μὲν ὀνομάτων οὐδὲν διττόν, αὐτὸς δὲ ὁ λόγος σφᾶς αὐτοὺς σημαίνων έλεῖν τε καὶ αίρεθῆναι. καὶ τάγα τις εἶποι ὡς καὶ ἐν τῷ 15 κατ' ἀμφιβολίαν ἐλέγχψ καὶ ὁ λόγος καὶ τοῦνομα τὸ διττὸν ἔχουσιν· ἐν γάρ τῷ 'άρ' ἔστι σιγῶντα λέγειν;' καὶ ὁ λόγος διττὸς καὶ τὸ σιγῶντα. χαὶ πρῶτα μέν λεχτέον ὅτι τὸ σιγῶντα οὐχ ὄνομα ἀλλὰ μετοχή· ὁμοίως χαί τὸ όρῶντα. άλλως τε δὲ ἐπὶ μὲν τῶν παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν ἀεὶ τὸ διττόν xal έν δνόμασίν έστι xai έν λόγοις. έν δε τοις παρά την αμφι-20 βολίαν παραλογισμοῖς | οἰχεῖον μὲν ἐν τῷ λόγψ τὸ διττόν, ὡς εὑρήσεις 1.44 τόν φιλόσοφον κατ' άρχάς τοῦτο αὐτὸ λέγοντα· ότὲ δὲ ἔχουσι τὸ διττόν xal έν δνόματι, ότε δε ούχ έχουσι. ζητήσειε δ' άν τις πῶς πρότερον έλεγεν δτι έν μέν τῷ σιγῶντα λέγειν "έν τῆ ἀντιφάσει" ἐστί τὸ αίτιον τοῦ παραλογισμοῦ, οὐκ ἐν τῷ συλλογισμῷ, ἤτοι τῷ συμ-25 περάσματι, νῦν δὲ λέγει ὅτι ἐν μὲν τῷ σιγῶντα λέγειν τὸ συμπέρασμα διττόν. ή έπειδή έν τισι τῶν σοφισμάτων τὸ συμπέρασμα τὸ αὐτό έστι μια των προτάσεων, δια τοῦτο ότε μεν ώς παράδειγμα τοῦ ἔγοντος τὸ διττὸν ἐν ταῖς προτάσεσι λαμβάνει αὐτό, ότὲ δὲ ὡς παράδειγμα τοῦ έχοντος το συμπέρασμα διττόν. δτι δε έν τῷ 'ἀρ' ἔστι σιγῶντα λέγειν;' 30 το συμπέρασμα και ή πρότασις το διττόν έχουσιν, ούκ άδηλον. Κταν δέ έτερόν τι τό συμπέρασμα τῶν προτάσεων, οὐδέποτε έλαβε τὸ συμπέρασμα χαὶ ὡς παράδειγμα προτάσεως ἐχούσης τὸ διττόν, ἀλλὰ μόνον ὡς συμπέρασμα. τὸ δὲ ἐν δὲ τῷ μή συνεπίστασθαι τὸν ἐπιστάμενον παράδειγμά έστι τοῦ χατὰ ἀμφιβολίαν ἐλέγγου· οὐδὲν δὲ τῶν ὀνομάτων τὸ 35 ἐρώτημα ἔχει διττὸν ἀλλὰ τὸν λόγον. ἔστι δὲ τὸ σόφισμα τοιοῦτον· ἀρ' ό ἐπιστάμενος λέγειν η πράττειν ἐχείνο συνεπίσταται ὃ λέγει η πράττει;

³ τὸ AI: om. a post μὲν add. οὖν A 4 ἐν γὰρ. — 8 ἀμφιβολίαν praeterea alii scholio inseruit A (= A^b) 5 τὸ ὄνομα πολλὰ A^b 6 ἐπὶ τῆς, omisso xal, A^b πλεύσεως A^b 8 οἱ δὲ τὸ σ. om. A^b post ἀμφιβολίαν add. ὅηλαδὴ A 12 τὸν ῶν I: τὸ νῶν a: τὸν σῶν A 13.14 σφᾶς — αἰρεθῆναι] ὅιττός A 14 τάχα δὲ, omisso xal, A 15 xal prius om. A 17 πρῶτα AI: πρῶτον a 19 ἐν alt. A: om. aI 21 xaτ' ἀρχὰς] c. 4 p. 166 = 6 sq. 22 ὀνόματι AI: ἀνόμασι a 23 πρότερον] c. 10 p. 171 = 8 24 ἤτοι AI: ἤγουν a 33 μὴ om. a 34 an οὐδὲν γὰρ?

ναί· ούτος δὲ ἐπίσταται λέγειν ἰαμβεῖα· ούτος ἄρα συνεπίσταται καὶ τὰ ίαμβεῖα· ἀλλὰ μὴν ἀγνοεῖ τὰ παρ' αὐτῶν δηλούμενα (ό γὰρ λόγος ἐπὶ παιδός η ίδιώτου ήρωτατο)· εί ούν ούτος [μέν] ἐπίσταται μέν λέγειν ίαμβεία, ού συνεπίσταται δε και τα δι' αὐτῶν δηλούμενα (οὐδεν γάρ κωλύει 5 αποστοματίσαντα επίστασθαι δίχα βιβλίου προφέρειν τε 'χαὶ επαγγελλειν, άγνοειν δε τα δηλούμενια δι' αύτῶν), ψεῦδος δτι συνεπίσταται. είπων δε τούς μέν από της όμωνυμίας και το όνομα και τον λόγον έχειν πλείω σημαίνοντα, τοὺς δὲ παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν [τὸ μὲν συμπέρασμα xai] τὸν λόγον [πλείω σημαίνειν], είτε πρότασίς έστιν ό λόγος είτε συμπέρασμα, τῶν μὲν 10 από τῆς όμωνυμίας οὐχ ἔθηχε παράδειγμα. τῶν δὲ παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν δύο τέθεικε παραδείγματα, το μέν έγον διττόν και τάς προτάσεις και το συμπέρασμα, τὸ δὲ τὴν πρότασιν μόνον. εἰδέναι γὰρ δεῖ δτι τοῦ μὲν σιγῶντα λέγειν διττόν μέν τὸ συμπέρασμα χαὶ ή πρότασις, τοῦ δὲ μὴ συνεπίστασθαι τὸν ἐπιστάμενον ἡ μὲν πρότασις διττή, τὸ δὲ συμπέρασμα 15 οὐχί· τὸ γὰρ συμπέρασμα τὸ 'οὖτος ἄρα συνεπίσταται καὶ τὰ ἰαμβεῖα' οὐ διττών. ήν δ' αν σαφεστέρα ή λέξις ή έν δε τῷ μή συνεπίστασθαι τών έπιστάμενον, εί οῦτω πως είχεν· ἐν δὲ τῷ ἐλέγγῳ τῷ λέγοντι 'οὐκ ἄρα συνεπίσταται ό ἐπιστάμενος' τὸ ἐρώτημα διττὸν καὶ ἀμφίβολον, τὸ δὲ συμπέρασμα άπλοῦν. τὸ δὲ καὶ τὸ διττὸν ότὲ μὲν ἔστιν, ότὲ δὲ οὐκ ἔστιν εἶπε 20 περί τῶν δύο τρόπων τῶν τὰ πολλαγῶς λεγόμενα συνιστώντων, τοῦ τε γωρίς μέν ξχαστον έγοντος άπλοῦν, συντεθέντος δὲ οὐγ άπλοῦν, χαὶ περὶ τοῦ αντιστρόφως τούτω έχοντος. χαι έστιν δ λέγει τοιοῦτον, δτι το διττόν ότε μέν, χωρισθέντος τοῦ 'ἐπίσταται' τῶν γραμμάτων, οὐχ ἔστι, συντεθέντων δε έστι· ποτε μεν γαρ το διττον έν συνθέσει έστίν, έν διαιρέσει δε ούχ 25 ἔστιν, ἢ xal ἀνάπαλιν. ἔστι δὲ xal οῦτως· τὸ διττὸν ἐν τοῖς παρὰ τὴν άμφιβολίαν παραλογισμοῖς ποτὲ μέν ἐστι xai ἐν τοῖς ἐρωτήμασι xai ἐν ταῖς προτάσεσι, ότὲ δὲ οὐχ ἔστιν· εἴρηται γὰρ διαφέρειν ἀλλήλων τὰ δύο ταῦτα είδη τῷ τοὺς μὲν ἀπὸ τῆς ὑμωνυμίας ἀεὶ ἔχειν χαὶ ἐν ὀνόμασι και έν έρωτήμασι το διττόν, του; δε παρά την αμφιβολίαν ούκ αεί, 30 άλλά έχειν οῦτως τὸ διττὸν ποτὲ μέν, ποτὲ δ' οὕ. τὸ δὲ άλλὰ σημαίνει τό διττόν ότε μεν όν ότε όε ούχ όν ίσον έστι τῷ 'τι μεν τοῦ διττοῦ έστιν ον και αληθές, τι δε μη ον και ψευδος'. επι γαρ του 'αρ' ό επιστάμενος λέγειν καὶ ἐκεῖνο συνεπίσταται (ΰ) λέγει πῆ μèν ἀληθèς πῆ οὲ ψεῦδος. έπι μέν γάρ τοῦ ἐπιστήμονος ἀληθές· οῦτος γάρ συνεπίσταται· ἐπι δὲ τοῦ 35 παιδός ή τοῦ ίδιώτου ψεῦδος.

139

³ µèv prius delevi µèv alt. I: om. a 8.9 $\tau \dot{o} - x a \dot{a}$ et $\pi \lambda e \dot{b} \omega$ on malves v delevi 10 τών A: τοις al 14 τόν αΑ: τό Ι έπιστάμενον A Arist.: συνεπιστάμενον al 15 τὸ alt. om. A 17 el periisse videtur in A δè Al: om. a 21 περί 22 post αντιστρόφως add. τούτο a om. A τούτου Α 23 Enlorarai AI: έπίστασθαι α γραμμάτων aA: γραφέντων Ι 25 post év induxit µèv A 30 057005 scripsi: αύτούς aAI 31 ότε - ότε Ι: ότε - ότε a (T): ποτε - ποτε Α: το - το Arist. 33 8 λέγει scripsi cf. p. 138, 36: λέγειν aAI 35 παιδός ΑΙ: παιδίου a

p. 177 · 16 ¹Οσοις μέν οὖν έν τῷ τέλει τὸ πολλαχῶς.

Τό λεγόμενον δηλον έσται, είπερ αναμνησθώμεν ών είπεν έν το δευτέρω τῶν Προτέρων ἀναλυτιχῶν ἐν οἶς περὶ τοῦ ἐξ | ἀντιχειμένων συλ- f. 44* λογίζεσθαι τον λόγον έποιειτο. είσι δε άπερ είπεν έχεισε ταῦτα προς τῷ 5 τέλει. "δει δε χατανοείν δτι ούτως μεν ούχ έστιν εναντία συμπεράνασθαι έξ ένος συλλογισμοῦ, ὥστ' είναι τὸ συμπέρασμα τὸ μὴ ὄν ἀγαθὸν ἀγαθὸν ϯ άλλο τι" καί τα λοιπά. τούτων ούτως έκει ρηθέντων δηλον δτι το δσοις μέν οὖν έν τῷ τέλει ἴσον ἐστὶ τῷ 'ἐν ὅσοις μὲν οὖν ἐν τῷ συμπεράσματι'. τοῦτο γὰρ εἶπε τέλος. ἐν ὅσοις μὲν οὖν ἐν τῷ τέλει ὁρᾶται τὸ πολλαχῶς 10 λεγόμενον, τουτέστιν ή αντίφασις, δει είδέναι ότι ή πρότασις έχουσα την άντίφασιν έλήφθη· εί γάρ μη προσλάβη έν τῆ προτάσει την άντίφασιν, ού γίνεται έλεγγος έξ ένδς συλλογισμοῦ τάναντία συνάγων. είτα ωσπερ αναμιμνήσχων ήμας των έν τω δευτέρω των Προτέρων αναλυτιχῶν εἰρημένων ἐπήγαγεν ἀνευ γὰρ ἀντιφάσεως οὐχ ἦν ἐλεγχος, 15 ώς εί έλεγεν είρηται γάρ και έν έκείνοις ότι άνευ τοῦ προσλαβείν την άντίφασιν ού δύναται γενέσθαι έλεγγος ότι τὸ ἀγαθὸν οὐχ ἀγαθόν' τὰ γὰρ δεύτερα τῶν Προτέρων τὰς ἀρχὰς περιέχει τῶν Σοφιστικῶν ἐλέγχων. ἡ μαλλον το λεγόμενόν έστιν. έν δσοις μέν ούν έν τω συμπεράσματι άμφιβολία ἐστί (ταύτην γὰρ εἶπε πολλαγῶς), ἂν μὴ προσλάβη τὴν ἀντί-20 φασιν, ούπω δηλον εί έλέγχει. τούτου γάρ έστι δηλωτικόν το ού γίνεται έλεγγος. οίον αρ έστι τυφλόν όραν; ού τί δέ, όταν τυφλόν όρας, ού τυφλόν όρας; έστιν άρα τυφλόν όραν. τοῦτο ἀμφίβολον· η γάρ ὅτι ὁ τυφλὸς όρᾶ, ἢ ὅτι ὁ βλέπων ὁρᾶ τὸν τυφλόν. ὥστε εἰ μέλλει φανῆναι ἔλεγγος, δει προσλαβείν την αντίφασιν ούτως. έστιν άρα τυφλόν όραν και μή όραν. 25 η ούτως. ό τυφλός άρα όρα χαὶ οὐχ όρα. ἐπειδή γὰρ ἀμφίβυλόν ἐστι διὰ τὸ πολλὰ δηλοῦν τί τούτων συνεπεράνατο, εἰ μὴ προσλάβη τὴν ἀντίφασιν, άδηλός έστιν εί είς θάτερον τῶν σημαινομένων βλέπων συνεπεράνατο άλλά μή είς θάτερον. ἐν γὰρ τῷ έστιν ἄρα σιγῶντα λέγειν' ἄδηλον εί ἐλέγγει. αν δε προσλάβη την αντίφασιν, λέγων έστιν άρα σιγῶντα λέγειν και μή 30 λέγειν', δηλος γίνεται. οὕτω γὰρ εἶπε τὸν ἔλεγχον γίνεσθαι ἐν τῷ δευτέρω τῶν Προτέρων ἀναλυτικῶν· δ καὶ αἰνιττόμενος εἶπεν ἄνευ γὰρ ἀντιφάσεως οὐχ ἦν ἔλεγγος.

2 έσται Ι: έστιν α 2. 3 έν τῷ δευτέρψ τῶν Προτ. Άναλυτ.] c. 15 p. 64 b 17-19 4 τφ scripsi: τò al 5 évavrla v Arist. cf. vs. 12: évavrlov al 7 éxei I: 15 εί έλεγεν Ι: έλεγχος a 18. 19 έν δσοις παραλογισμοϊς έν τῶ éxeice a συμπεράσματι τὸ πολλαχῶς, ήγουν ἀμφιβολία τίς ἐμφαίνεται, εἰ μὴ Α 19. 20 post άντίφασιν add. τὸ συμπέρασμα A 20 τούτου - τό] ήγουν Α 22 post opa; add. val A τούτο άμφίβολον] ίδου το συμπέρασμα άμφίβολον έστι. δύο γάρ φαίνεται σημαίνον Α yàp om. A 23 tòv om. A έλεγχος γενέσθαι Α 25 05705 om. A

p. 177=18 ⁰σοις δ' έν τοῖς ἐρωτήμασιν, οὐκ ἀνάγκη.

Έν δσοις δέ, φησίν, έν τοῖς ἐρωτήμασίν ἐστι τὸ διττόν, οὐχ άνάγχη προαποφάσχειν, τουτέστιν οὐ δει άπλῶς ἀποφάσχειν χαὶ λέγειν δτι ού, δταν πη μέν έστιν άληθές πη δε ψευδές. έπι τούτων δη ούν ούχ 5 ανάγχη προαποφάσχειν ψευδώς γάρ αποφάσχοις αν. δταν δε δλως ή ψευδος, δει αποφάσχειν οἰον ἀρά γε ὁ Αἴας Θερσίτη ἐμονομάγησεν; οῦ. ένταῦθα γάρ ἀνάγκη προαποφήσαι· οὐδεὶς γάρ τοῖν Αἰάντοιν Θερσίτη έμονομάγησεν. έπι δε τοῦ άρά γε ό ἐπιστάμενός τι λέγειν χαι ἐχεῖνο συνεπίσταται δ λέγει;' ούχ ανάγχη αποφήσαι· ἐπὶ γὰρ τοῦ ἐπιστήμονος 10 ψεῦδος τὸ ἀποφῆσαι· συνεπίσταται γὰρ ὁ ἐπιστήμων ϐ λέγειν ἐπίσταται. έπὶ μὲν οὖν τούτων οὐχ ἀνάγχη. ἐπὶ δὲ τοῦ συμπεράσματος ἀνάγχη λέγειν ού· οίον 'ούκ άρα συνεπίσταται δ ἐπίσταται λέγειν'· ρητέον ού· ψευδος γάρ τὸ τοὺς ὡδὶ ἐπισταμένους, οἶον τοὺς ἐπιστήμονας, [τὸ] μὴ συνεπίσταθαι & λέγειν ἐπίστανται. είπων δὲ δτι ούχ ἀνάγχη προαποφησαι τὸ διττόν, 15 την αίτίαν ἐπήγαγε τούτου διά τοῦ οὐ γάρ πρός τοῦτο ἀλλά διά τοῦτο δ λόγος, τουτέστιν οὐ γὰρ πρὸς τοῦτο τὸ ἐρώτημά ἐστιν ὁ λόγος άλλα δια τοῦτο, ήτοι το συμπέρασμα. δια γαρ το συμπέρασμα έστι το χαι έπει διά τὸ συμπέρασμά ἐστι τὸ ἐρώτημα, ἐν δὲ τῷ έρώτημα. έρωτήματι άδηλόν έστι το συμβαϊνον (άγνοοῦμεν γάρ είτε ἐπὶ τοῦ ἐπιστή-20 μονος είτε ἐπὶ τοῦ παιδὸς τὸν λόγον συμπερανεῖ), οὐκ ἀνάγκη προαποφάσχειν, άλλα λέγειν δτι ίσως ή δτι έστι μεν ώς, έστι δ' ώς ού, δπερ αύτός ποιεί.

p. 117 · 20 Έν άρχη μέν ούν τὸ διπλοῦν xal ὄνομα xal λόγον.

Είπων πῶς οὐ δεῖ ἀποχρίνεσθαι δι' ὥν ἐλεγεν ὅτι ὅσοις δ' ἐν 25 τοῖς ἐρωτήμασίν ἐστι τὸ διττόν, οὐχ ἀνάγχη προαποφῆσαι, νῦν διδάσχει xal πῶς δεῖ τὰς ἀποχρίσεις | ποιεῖσθαι. xaì φησὶν ὅτι, ὅταν ἐν τῆ ἀρχῆ, f. 45r τουτέστιν ἐν τῆ προτάσει, ἢ ὄνομά τι ἔχῃ τὸ διττὸν ἢ ὁ λόγος, δεῖ εὐθὺς ἄμα τῆ ἐρωτήσει μὴ συγχωρεῖν αὐτὴν xal xaτaνεύειν, ἀλλὰ λέγειν ὡς ἔστι μὲν ὡς, ἔστι δ' ὡς οὕ. xal ἐπάγει πρὸς σαφηνισμὸν τούτου τὸ 30 σιγῶντα λέγειν. ὡς γὰρ ἐπὶ τούτου, φησίν, ὅταν ἐρωτηθῶμεν ' ἄρ' ἔστι σιγῶντα λέγειν;', λέγομεν ὡς ἔστι μὲν ὡς, ἔστι δ' ὡς οὕ, οῦτω ποιητέον xal ἐν πᾶσι τοῖς ἀλλοις. ἐὰν δέ, φησί, πολλάχις συμβαίνῃ ἐπιλαθόμενόν τινα τοῦ ὅτι διττός ἐστιν ὁ λόγος δοῦναι τὸ ἐρωτώμενον, φησὶν

5 ψευδώς] ω non satis liquet in I 4 δη Ι: δεί a 7 τοιν αίάντοιν α: των 8 τί Ι: τὸ a λέγειν α: λέγει Ι αίάντων Ι 13 το alt. delevi 14 έπίστανται v: έπίσταται al 17 post ήτοι τὸ expunxit έρώτημα l 27 ħ prius AI: όνομά τι scripsi: όνόματι aAI έγει a 28 xal aA: ηένa δom. A 31 λέγομεν ΑΙ: λεχτέον a 32 συμβαίνη a: συμβαίη I om. I

ώς ἔστι πάλιν διορθώσασθαι ἐπὶ τῷ συμπεράςματι (τέλος γάρ φησιν, ὡς πολλάχις εἶπομεν, τὸ συμπέρασμα)· ἐν γὰρ τῷ συμπεράσματι, ὅπηνίχα τοῦτο συνάγεται παρὰ τοῦ ἐρωτῶντος, προστεθέντα τινὰ τῆ ἐρωτήσει ἀπείρξουσι τὸν συλλογιζόμενον συλλογίσασθαι. ἐπάγει δὲ χαὶ τούτου παρά-5 δειγμα, ὅ τοιοῦτόν ἐστιν· ἠρώτησεν ὁ σοφιστὴς ἀρ' ἔστι σιγῶντα λέγειν; οἰχ ἔφησεν ὁ ἀποχρινόμενος ὅτι ἔστι μὲν ὡς, ἔστι δ' ὡς οἰ, ἀλλὰ ὅλως ἀπέφησε· συνεπεράνατο δ' ἐχεῖνος ὅτι ἀρ' ἔστι σιγῶντα λέγειν. πῶς γοῦν ἀποδράσει πάλιν τὸν ἕλεγχον ὁ ἀποχρινόμενος; ὅπηνίχα ἐχεῖνος ἐξάγει τὸ συμπέρασμα λέγων ʿǎρ' ἔστι σιγῶντα λέγειν', προστιθεὶς αὐτὸς 10 'οῦ· ὁ γὰρ Σωχράτης ὅδε σιγῶν οὐ λέγει'. ὡσαύτως ποιητέον χαὶ ἐν τοῖς

έχουσι το διττόν έν ταϊς προτάσεσιν, εί μη φθάσοι ό άποχρινόμενος τότε τοῦτο προδιαστείλασθαι. τὰ δὲ ἑξῆς σαφη εἰσι xaì τοῖς ῥηθεῖσι παραπλήσια.

p. 177=33 Φανερόν δὲ καὶ τοὺς παρὰ τὴν διαίρεσιν καὶ σύνθεσιν πῶς λυτέον.

- 15 Είπών πῶς δεῖ ἀποκρίνεσθαι ἐν τοῖς παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν καὶ ἀμφιβολίαν ἐλέγχοις καὶ διδάξας ἀρκούντως περὶ αὐτῶν, νῦν καὶ περὶ τῶν παρὰ τὴν σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν παραλογισμῶν τὸν λόγον ποιεῖται καὶ πῶς λυτέον αὐτοὺς σαφηνίζει. ἀν γὰρ ὁ λόγος, φησίν, ὁ αὐτὸς ἕτερόν τι σημαίνει διαιρούμενος καὶ ἕτερον συντιθέμενος, συμπεραινομένου
- 20 τοῦ συλλογιζομένου αὐτὸς ἀεἰ τὸ ἐναντίον λέγε. παρὰ δὲ τὴν σύνθεσιν αὐτοὺς ἢ τὴν διαίρεσιν εἶπε, διότι τὸ αὐτὸ ἀπὸ τοῦδε διαιρούμενον συντίθεται τῷδε καὶ συντιθέμενον τῷδε διαιρεῖται ἀπὸ τοῦδε. οἰον ὁ Σωκράτης κάθηται, ὁ καθήμενος δύναται βαδίζειν, ὁ Σωκράτης ἄρα βαδίζει· τὸ οὖν βαδίζειν διαιρεθὲν ἀπὸ τοῦ 'δύναται' συνετέθη τῷ Σωκράτει, καὶ 25 γέγονεν ὁ παραλογισμὸς ὁ λέγων 'ὁ Σωκράτης ἄρα βαδίζει'. ἐπεὶ οὖν τοῦ αὐτοῦ, οἰον τοῦ βαδίζειν, ἅμα καὶ διαίρεσις καὶ σύνθεσις γίνεται, ἀλλὰ ἀπ' ἀλλου μὲν διαίρεσις, οἰον ἀπὸ τοῦ 'δύναται', ἀλλφ δὲ σύνθεσις, οἰον τῷ Σωκράτει, διὰ τοῦτο εἰπεν εἰσὶ δὲ παρὰ σύνθεσιν ἢ διαίρεσιν· οὐδὲν γὰρ διαφέρει οῦτως ἢ οῦτως λεγόμενον. διὸ καὶ ὁ Γαληνὸς τοὺς παρὰ σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν ὡς ἕνα τρόπον ἐλαβεν εἰπὼν ''παρὰ δὲ τὴν σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν, ὅταν αῦτη ποιῆ τοῦ σημαινομένου τὴν διαφοράν''. ὅτι δὲ καὶ τὸ τοῦ τοῦ τοῦ τοῦ τὸ τοῦ τοῦ κοῦ τοῦ συ τοῦ κοῦ τοῦ και τοῦ τοῦ κοῦ καὶ τοῦ τοῦ κοῦ και τοῦ τοῦ και τοῦ τοῦ και τοῦ 'δύναται', ἀλλα τοῦ 'διαίρεσιν, οἰον τοῦ και τοῦ 'δύναται', ἀλοψ και τοῦ και τοῦ και τὸ τῶν τοῦς τοῦς και τοῦ τῶς τοῦς και τοῦ 'δύναται', ἀλοψ τοῦ και τοῦ τοῦ τῶς και τρόπον ἐλαβεν εἰπὼν ''παρὰ δὲ τὴν σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν τὸ τὸ τοῦ τοῦ τοῦ τοῦ τοῦ δια τοῦ τοῦ τοῦ τοῦ και τοῦ τοῦ κοῦ τοῦ τοῦ τοῦ και τοῦ τοῦ τοῦ και τοῦ τοῦ τως λεγόμενον.

1 πάλιν ἕστι τοῦτο διορθώσασθαι ἐν τῶ Α 2 πολλάχις] velut p. 140,9 γὰρ ΑΙ: δὲ a

3 προστεθέντα A: προστιθεν Ι: προστίθενται a 4 απήρξουσι a 6 δτι al: ώς A 9 immo έπάγει 11 φθάσει Α 19 xal – συντιθέμενος om. Α έτερον Ι: έτέρου a 21 η v: δ al τὸ γὰρ αὐτὸ διαιρούμενον ἀπὸ τοῦδε omisso διότι Α βαδίζειν A: βαδίζει al 28 σωχράτει A: σωχράτης a: compend. I 24 γούν A περί 29 λεγόμενα Α γαληνός ΑΙ: άριστοτέλης a 30 την διαίρεσιν xal τὴν a παρά δὲ xτλ.] l. c. p. 583 cf. Prantl Gesch. d. Logik im Abendl. I 576,107 σύνθεσιν a 31 αύτη scripsi: αὐτὴ a: αὐτὴν A: αὐτὸ I: αὐτῆ Gal. 31 - p. 143, 1 τὸ παρὸν σόφισμα ότι παρά την Α

ἐτύπτετο;' παρὰ τὴν σύνθεσίν ἐστι, δῆλον ἐσται, εἴπερ τὸ ὅλον ἐχθήσομεν σόφισμα. ἔστι δὲ τοῦτο· ἀρ' ῷ είδες τοῦτον τυπτόμενον, τούτῷ ἐτύπτετο; ναί· είδες δὲ αὐτὸν τῷ ὀφθαλμῷ τυπτόμενον· τῷ ἀρα ὀφθαλμῷ ἐτύπτετο xaì οὐ μάστιγι, ὅπερ ψεῦδος· τὸ γὰρ ἀληθὲς ἦν 'τῷ ὀφθαλμῷ ἀρα είδες 5 τοῦτον τυπτόμενον'. γέγονε δὲ ὁ παραλογισμός ἐχ τοῦ διελεῖν τὸ τοῦτον τυπτόμενον ἀπὸ τοῦ είδες, προσθεῖναι δὲ τῷ ὀφθαλμῷ οὖτος ὡρᾶτο τυπτόμενος' ἢ 'τῷ ὀφθαλμῷ είδες τοῦτον τυπτόμενον'. xaì ἐπεὶ τὸ ἀπὸ τῆς διαιρέσεως, ὅπερ αὐτὸς διὰ τοῦ οὐ γαρ ἐστι διττὸν τὸ παρὰ τὴν 10 διαίρεσιν ἐδήλωσεν, ἐπεὶ οὖν τὸ ἀπὸ τῆς διαιρέσεως οὐ διττόν, τὸ δὲ ἀπὸ τῆς συνθέσεως διττόν, παρὰ τὴν σύνθεσίν ἐστι τὸ σόφισμα. διαιρεθὲν γὰρ τὸ ἐτύπτετο' ῆ τῷ τυπτόμενον' ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ, μετὰ τοῦ 'είδες' ἢ τοῦ 'ὡρᾶτο' συντεθέν, εἶτα τὸ συναμφότερον, τὸ 'είδες τυπτόμενον', συντεθὲν τῷ ὀφθαλμῷ ἀληθὲς συλλογίζεται ὁ λέγων 'τῷ ὀφθαλμῷ

15 είδες τοῦτον τυπτόμενον.' | ώστε δῆλον ὅτι τὸ παρὰ τὴν σύνθεσιν 1.45 τρόπου τινά παρά την διαίρεσιν έστι και το παρά την διαίρεσιν παρά την σύνθεσιν. λέγει δε το σόφισμα έχειν τι των από της αμφιβολίας. τὸ γὰρ τούτψ ἐτύπτετο οἶτος διττόν δύναται γάρ τις τὸ τούτψ χαὶ έπὶ τῆς μάστιγος, δύναται καὶ ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ νοεῖν. πλὴν παρὰ τὴν 20 σύνθεσίν έστι. διαιρεθείς γάρ ό λόγος ούχ έστι διττός. το γάρ έπαχθεν το είδες δε σύ τοῦτον τυπτόμενον και συντεθέν πεποίηκε διττόν είναι και τὸ ' ἀρ' ψ είδες σὺ τοῦτον τυπτόμενον, τούτφ ἐτύπτετο οὐτος;'. έπει εί χαθ' αύτο έλέγθη, ούχ αν ην διττόν. χαι δτι ή σύνθεσις ή τοῦ ύστέρου μετά τοῦ προτέρου πεποίηχε τὸ διττόν, σαφηνίζων ἐπήγαγεν εἶπερ 25 μή χαί τὸ ὄρος χαί δρος, δυνάμει λέγων δτι ώσπερ οὐδὲ τὸ ὄρος χαί δρος σημαίνει έτερον τη αὐτη προσφδία λεχθέν (τοῦτο γάρ ἐστι τὸ πληρες της λέξεως), δταν δε και αυτά και αί διάφοροι προσφδίαι συντεθώσι, τότε γίνεται διττός ό λόγος, ούτως χαι έπι του προχειμένου. τη γάρ συνθέσει γέγονε και ούτος διττός. έαν γάρ τις γράψειεν η είπη 'άρά 30 γε τὸ ὄρος ὅρος ἐστί;', διττὸν τὸ ἐρώτημα· δύναται γάρ τις καὶ οῦτως αχούειν 'αρά γε τα όρη όρισμοί και λόγοι είσι;' δύναται και ούτως 'αρά γε τὰ ὄρη πέτραι μετὰ δένδρων χαί τινων τοιούτων είσίν;'. ἀλλ' ἐἀν ἐρωτηθη ή γραφή χωρίς της ψιλής και δασείας των προσωδιών, διττός γίνεται. τα γαρ άνευ προσωδιών έπι τοις τοιούτοις γραφόμενα τα αυτά έστι τοις

143

¹ έχφήσομεν a 7 ώρατο AI: όρατο a 8 post τῷ add. δὲ a 8-10 τό άπὸ — οὖν τὸ om. Α 12 post mera add. de v 13 oparo a post συναμφ. 14 άληθές συλλογίζεται a: άληθής λογίζεται AI 15 δτι om. A add. ήτοι A 23 χαθ' αυτόν έλέγχθη a ή alt. om. Α 24 έπάγει Α 25 τό τò om.a. όρος και δρος Arist.: τὸ δρος και δρος a: τὸ δρος (δ ex δ corr.) δρος Ι: τὸ δρος και ὁ 25. 26 όρος xal όρος A: inv. ord. al 26 adτη A: adτού al όρος A (Dcu) cf. Paraphr. 49, 20 27 διάφοροι προσωδίαι ΑΙ: διαφοραί προσωδιών a δρος aA: δρος δρος Ι 31 λόγοι ex λογισμοί corr. Ι¹ 32 dv A 30 õpos 33 post zal add. $\tau \eta \in A$ 34 tole (superscr.) toloutole corr. ex toutole I¹

144 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 20 p. 177 • 33]

έρωτωμένοις. τῶν δὲ προσφδιῶν γραφεισῶν οὐχέτι διττὸς ὁ λόγος γίνεται. τό δε ού γάρ έστι διττόν τό παρά την διαίρεσιν ούχ ώς χατασχευαστιχόν, οίμαι, ἐπῆχται τοῦ μὴ είναι τὸ παρὸν σόφισμα παρὰ τὴν άμφιβολίαν· ό γάρ χυριώτατος τρόπος ό έχ τῆς ἀμφιβολίας μαλλον ∄ν έν 5 φ τῶν δνομάτων οὐδέν ἐστι διττόν, ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ λόγω, ὡς ἐπὶ τοῦ ''γένοιτο χαταβαλεῖν τὸν ὖν ἐμέ''· ἐνταῦθα γὰρ τῶν μὲν ὀνομάτων οὐδὲν διττόν, ό δε λόγος. ού δή ούν ώς κατασκευαστικόν επηκται· δοκεί γάρ λέγειν δτι, εί διαιρεθέντος τοῦ λόγου ἦσαν τὰ μέρη αὐτοῦ διττά, τότε ην αν των αμφιβόλων, ώς των αμφιβόλων παντων έχόντων τα μέρη διττά. 10 όπερ ψεῦδος. τεσσάρων γὰρ όντων τρόπων, ὡς καὶ πρὸ ἰλίγου εἰρήχειμεν, έξ ών τα δύο είδη συνίστανται, τό τε έχ της όμωνυμίας χαί άμφιβολίας, πρώτου μέν δταν ό λόγος η τούνομα πλείω σημαίνη, δς έστι χοινός άμφοιν έπίσης, δευτέρου δε δταν είωθότες ώμεν ούτω λέγειν, δστις χαί ούτος χοινός έστι, τρίτου δταν το συντεθέν πλείω σημαίνη, χεχωρι-15 σμένον δέ έστιν άπλοῦν, ὅς ἐστιν ἴδιος τοῦ χατὰ ἀμφιβολίαν μόνου, τετάρτου δὲ τοῦ ἀντιστρόφως τούτφ ἔχοντος, ἡνίχα τὸ μὲν συντεθὲν ἕν σημαίνη, χεγωρισμένον δε πολλαγῶς λέγεται, δς ώς ἐπίπαν τὸν πρῶτον τρόπον ποιεί, έπ' έλαττον δε χαί τον δεύτερον, τεσσάρων οδν όντων τρόπων χαί χυριωτάτου όντος (τοῦ) παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν, δταν τῶν ὀνομάτων οὐδὲν 20 έχη το διττόν, ούκ οίμαι το ούδε γάρ έστι διττον το παρά την διαίρεσιν ούτως έπενεχθηναι ώς λέγον δτι, αν διαιρεθέν είχε το διττόν, ήν αν παρά την αμφιβολίαν, έπει δε ούχ έστι διττόν, ούχ έστι παρά την άμφιβολίαν, άλλ' έστιν δ λέγει 'έπειδη συντεθείς έχει το διττόν, διαιρεθείς δε ούχ έχει, παρά την σύνθεσίν έστι σόφισμα'. όμοίως χαι το 'άρα 25 οίδας σύ νῦν οὔσας ἐν Πειραιεῖ τριήρεις ἐν Σιχελία ῶν;' παρά την σύνθεσίν έστιν· άλλο γάρ δηλοί διαιρουμένων των τριήρων άπό τοῦ Πειραιέως και άλλο συντιθεμένων διαιρουμένων μέν γάρ δηλοϊ δτι έν Πειραιεί ῶν νῦν οίδας τριήρεις ἐν Σιχελία ούσας, συντιθεμένων δὲ τῷ Πειραιεί ότι οίδας έν Πειραιεί τριήρεις ούσας σύ ών έν Σικελία νῦν. έν 30 δε τῷ ἀλλ' ἐν' μεν τοῖς γεγραμμένοις τὸ αὐτὸ ὄνομα λείποι ἀν τό 'ούκ έστι διττόν'. έστι δε δ λέγει τοιοῦτον εν τοῖς γεγραμμένοις οὐκ έστι διττόν τὸ αὐτὸ ὄνομα ἢ τὰ αὐτὰ ὀνόματα, ὅταν ἐχ τῶν αὐτῶν ή γεγραμμένα στοιγείων χαὶ ὡσαύτως, τουτέστι διὰ τῶν αὐτῶν τόνων χαὶ πνευμάτων, Γν' ἢ ἀμφό|τερα δασύνηται ἢ ἀμφότερα ψιλῶνται, χαὶ Γ.461

⁶ τόν ^ζν Α: τό νύν al 10 πρό όλίγου] p. 137,20 sq. 10. 11 elphxeuev AI: 12 τὸ ὄνομα a 13 δευτέρου A, I1 corr.: elphraper a onpaires a 14 αὐτὸς b σημαίνη ΑΙ: σημαίνει a δεύτερον Ιpr.: β a λέγει a 16 σημαίνη ΑΙ: σημαίνει a 19 χυριωτάτου όντος Αν: χυριωτάτων όντων 3: compend. I τοῦ addidi παρά την άμφιβολίαν vb: παρά τη άμφιβολία AI: περί τη άμφιβόλη a 20 το παρά in ras. A 24 ante σόφισμα add. το a post buolws add. de a 27 πειραιέως Α: πειραιεί aI μèv A: om. al 29 ότι οίδας έν πειραιεί Av: oin. al 31 τὸ I: om. a 32 post örav add. 34 immo ψιλώται γάρ a

η αμφότερα δια διχρόνων η αμφότερα δια μαχρών. το γαρ ήχος χαι ήχος ού διττόν. όταν δε μή δια των αύτων ή γεγραμμένα άλλα δι' άλλων καί άλλων, διττόν, ωσπερ έπὶ τοῦ χλῆμα χαὶ χλίμα· τὸ μὲν γὰρ διὰ τοῦ $\overline{\eta}$ σημαίνει την άμπελον, το δε δια τοῦ τ τὸ τμημά της γης, οἰον εἰ τύχοι τὸ 5 διὰ 'Ρόδου χλίμα η τὸ διὰ Βορυσθένους. παράσημα γὰρ τὰ στοιχεῖα, ίσως δὲ xal τοὺς τόνους, μᾶλλον δὲ ἀμφότερα εἶρηχεν· ἐπειδὴ γὰρ τὰ φθεγγόμενα καί δηλούμενα δια τῶν τοιούτων όνομάτων, λέγω δή τοῦ κλήματος και κλίματος, ού τα αύτα έστι, παρεσημειώσαντο πρός δήλωσιν τῶν δηλουμένων τὸ μὲν γράφεσθαι διὰ τοῦ διχρόνου, τὸ δὲ διὰ τοῦ 10 φύσει μαχροῦ. ἐν δὲ τῆ λέξει τῆ τὰ δὲ φθεγγόμενα οὐ τὰ αὐτά ἦν αν σαφέστερον, εί αντί τοῦ 'δέ' ήν ὁ 'γάρ' σύνδεσμος γεγραμμένος. ὡς αίτίαν γάρ τοῦ διὰ τί τὰ παράσημα ποιοῦνται τὸ τὰ φθεγγόμενα οὐ τὰ αὐτά ἐπήγαγε. τὸ δὲ ὥστε οὐ διττὸν τὸ παρὰ τὴν διαίρεσιν ίσον έστι τῷ ώστε οὐ διττόν οὐδὲ παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν ῥηθείη ἀν τὸ 15 σόφισμα, έπειδη διηρημένα απ' αλλήλων ούχ έχουσι το διττόν χαί το αμφίβολον'. έστιν ούν το παρά την διαίρεσιν ταύτον τῷ 'ἀπο τῆς διαιρέσεως' τοῦ γὰρ συνθέτου τὸ μέρος διαιρεθέν οὐ διττόν. διὰ δὲ τοῦ οὐ γάρ ταύτὸ ίδεῖν τοῖς ὀφθαλμοῖς τυπτόμενον xal τὸ φάναι ίδεῖν τοῖς ὀφθαλμοῖς τυπτόμενον τὴν λύσιν λέγει τοῦ σοφίσματος τοῦ 'άρ' 20 ψ είδες σύ τοῦτον τυπτόμενον, τούτω ἐτύπτετο;'. δ δὲ λέγει ἐστίν. ού ταύτόν έστιν είπειν τοις δφθαλμοις τυπτόμενον ίδειν τω ίδει τυπτόμενον ωσπερ μάστιξι τοις δφθαλμοις. είδον μεν γάρ τυπτόμενον τοις όφθαλμοϊς. οδ γάρ τοις ώσιν η τη ρινί βλέπομεν άλλά τοις όφθαλμοις. τύπτομεν δε η τυπτόμεθα οὐ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀλλὰ τῆ ῥάβδφ· οὐ γάρ 25 έστιν ό δφθαλμός ράβδος, ίνα τις τῷ δφθαλμῷ τύπτηται.

p. 177012 Καὶ ὁ Εὐθυδήμου λόγος, ἀρ' οἶδας σὸ νῦν οὕσας ἐν Πειραιεῖ τριήρεις.

Ούχ ἕν τι μόνον παράδειγμα τίθησι τοῦ παρὰ σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν παραλογισμοῦ ἀλλὰ διάφορα, ὥσπερ δὴ καὶ αὐτὸς ἐπεσημειώσατο εἰπὼν 30 τοὺς τιθεμένους πάντας λόγους παρὰ σύνθεσιν εἶναι ἢ διαίρεσιν. οἰός ἐστι καὶ ὁ Εὐθυδήμου λόγος συμπεραινόμενος οῦτως· ἄρ' οἰδας νῦν οὕσας ἐν Πειραιεῖ τριήρεις ἐν Σικελία ῶν· τοῦτο γὰρ τὸ συμπέρασμα τοῦ σοφίσματός ἐστι παρὰ τὴν σύνθεσιν ἔχον τὸ διττόν, καὶ δεῖ τὸ ἄρα οἰδας δξύνειν ἀλλὰ μὴ περισπᾶν. τὸν δὲ λόγον ἠρώτα ὁ Εὐθύδημος ἐν Πειραιεῖ 35 τυγχάνων, δτε αί τῶν ᾿Αθηναίων τριήρεις εἰς Σικελίαν ἦλθον. ἔστι δὲ ἡ

Comment. Arist. II 3 [Alexander] in Sophisticos elenchos.

10

⁴ τοῦ ἰῶτα I 5 τὸ superscr. I¹ δὲ A 6^{-} μαλλον δὲ al: η καὶ A είπεν A 9 τοῦ prius om. A 12 ποιοῦντα a 17 συνθέτου aA: σωχράτους I 18 ταυτὸν I pr.: τὸ αὐτὸ a 22 είδον μὲν AI: είδομεν a: fort. είδομεν μὲν ; γὰρ A: om. aI 26 post Εὐθυδήμου add. δὲ a Arist. (om. D c u T) 29 διάφορα AI: διαφόρους a 34 ἀλλὰ AI: καὶ a

146 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 20 p. 177b12]

τοῦ σοφίσματος ἀγωγὴ τοιαύτη· ἄρά γε σὺ νῦν ἐν Πειραιεῖ εἶ; ναί· ἀρ' οίδας έν Σιχελία τριήρεις ούσας; ναί· άρ' οίδας σύ νῦν οὕσας έν Πειραιεί τριήρεις έν Σιχελία ών. παρά την σύνθεσιν το σόφισμα. ού γάρ, εί έν Πειραιεί είμι νύν, και εί οίδα δτι έν Σικελία είσιν αί 5 τριήρεις, ανάγχη νῶν ἐμὲ ἐν Σιχελία είναι ἐν Πειραιεῖ ὄντα χαὶ τὰς ἐν Σιχελία τριήρεις έν Πειραιεί είναι. τοῦτο γὰρ συνῆγεν ὁ Εὐθύδημος, τὸ τόν όντα έν Πειραιεί νῦν τὸν αὐτὸν ἐν Σιχελία είναι χαὶ τὰς οὕσας ἐν Σιχελία νῦν τριήρεις τὰς αὐτὰς ἐν Πειραιεῖ νῦν εἶναι. χαὶ παλιν ἄρ' έστιν άγαθόν όντα σχυτέα μοχθηρόν είναι. χαί τοῦτο ὀξύνειν δεί· 10 συμπέρασμα γάρ έστι τοῦ σοφίσματος έχον τὸ διττὸν παρὰ τὴν σύνθεσιν. η γάρ δτι άγαθός μέν έστι και σπουδαίος, φαῦλος δὲ σχυτεὺς και άτεχνος, η δτι αγαθός μέν σχυτεύς χαι έπίδοξος χατά την τέγνην, φαῦλος δὲ χαὶ μογθηρός άνθρωπος. έφ' ού και συνεπεράνατο το σόφισμα ούτωσί πως άγόμενον· ἀρά γε ὁ Σίμων ἀγαθός ἐστι; ναί· ἀρά γε ὁ Σίμων σχυτεύς 15 μοχθηρός έστι; ναί· ό Σίμων άρα άγαθός ῶν σχυτεύς μογθηρός ἐστιν. έδήλωσε δὲ τὰ δύο ἐρωτήματα διὰ τοῦ εἶη δ' ἄν τις ἀγαθός ῶν σχυτεύς μοχθηρός, διά μέν τοῦ εἴη ἄν τις ἀγαθός ὥν τὸ ʿἀρά γε ὁ Σίμων ἀγαθός;', διὰ δὲ τοῦ σχυτεὺς μοχθηρός τὸ 'ἀρά γε ὁ Σίμων σχυτεύς μογθηρός;'. τοῦτο δὲ έλυσε δυνάμει χαὶ ἐν τῷ Περὶ ἑρμηνείας 20 λέγων 'οὐ γὰρ δσα γωρὶς λέγεται, καὶ ἄμα δύναται λέγεσθαι'· ''οὐ γὰρ εἰ σχυτεύς χαὶ ἀγαθός, | χαὶ σχυτεύς ἀγαθός". τὸ δὲ ὥστε ἔσται ſ. 46" άγαθός σχυτεύς μοχθηρός λύσις έστι τοῦ σοφίσματος, ώς εί έλεγεν ή αγαθός μέν έσται ανθρωπος, μοχθηρός δέ σχυτεύς, αλλ' ούχι μοχθηρός μέν άνθρωπος, σχυτεύ; δε άγαθός'. δύναται το σόφισμα χαί τοιοῦτον 25 είναι· ἀρά γε ἔστιν ἀγαθὸν ὄντα σχυτέα μογθηρὸν είναι, τουτέστιν ἀρα ένδέγεται τινα αγαθόν μέν είναι σχυτέα ανθρωπον δέ μοχθηρόν; ναι. έστι δέ τις αγαθός μέν ανθρωπος πονηρός δε σχυτεύς. είτα ωσπερ συμπέρασμα ἐπιφέρειν τὸ ὥστε ἔσται ἀγαθὸς σχυτεὺς μοχθηρός, τουτέστιν ώστε έσται άγαθός μέν άνθρωπος πονηρός δέ σχυτεύς. έχειτο 30 δὲ ἔμπαλιν. ἐν δὲ τῷ ἀρ' ὥν αί ἐπιστῆμαι σπουδαῖαι, σπουδαῖα τὰ μαθήματα χατὰ δύο ήμάρτηται ό λόγος, χαθ' ἕν μέν, ὅτι ἐχ δύο χαταφατιχών έν δευτέρφ σγήματι συλλογίζεται, χαθ' έτερον δέ, ότι ούδε συνάγει όπερ φαίνεται έχ τῶν χειμένων συμβαίνειν, άλλ' άλλο τι. δηλον δε τοῦτο έντεῦθεν· ἀρ' ῶν αί ἐπιστημαι σπουδαῖαι, σπουδαῖα τὰ 35 μαθήματα; ναί· είτα έπῆγεν τοῦ δὲ χαχοῦ σπουδαῖον τὸ μάθημα. χαὶ ὑρặς ὅτι αί δύο χαταφατιχαὶ μέσον ὅρον ἔχουσι τὸ μάθημα. ὅμως, εί και ασυλλόγιστος ή συζυγία, ούχ δπερ έκεινοι έπιφέρουσι, δια τούτων συμβαίνει, τὸ σπουδαῖον ἄρα μάθημα τὸ χαχόν. οὐ δὴ τοῦτο συμβαίνει, αλλ' δτι τοῦ χαχοῦ σπουδαία ή ἐπιστήμη, ὅπερ χαὶ αὐτὸς ἐδή-

 $¹ v \bar{v} v a \Lambda$: om. I $4 \epsilon i$ prius AI: om. a $\epsilon i \mu a \Lambda$: $\epsilon i \mu \eta$ I $8 \epsilon i v a v \bar{v} v \Lambda$ $12 x a i \epsilon \pi i \delta \delta \epsilon \sigma \sigma x v \tau \bar{v} \varsigma \Lambda$ $16 \delta \epsilon \Lambda$: $\gamma a \rho a$ $19 \epsilon v \tau \bar{w}$ Περι $\epsilon \rho \mu \eta v \epsilon (a \varsigma]$ c. 11 p. 20 v 35 $32 \sigma v \lambda \epsilon \lambda \delta \gamma v \sigma a$ $36 \rho ost x a \tau a \sigma a \tau x a i a d d. προ$ $τάσεις a <math>38 \delta \eta$ I: $\delta v a$ $39. p. 147, 1 \delta \pi \epsilon \rho - \epsilon \pi v \sigma \tau \eta n a: om. I$

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 20 p. 177 b 12. 20. 22] 147

λωσε διά τοῦ ἀλλ' ἐστι χαχῶν σπουδαία ή ἐπιστήμη, ὡς εἰ ἐλεγεν ού συνάγεται έχ τῶν χειμένων τὸ σπουδαῖον μάθημα τὸ χαχόν, ἀλλ' δτι τοῦ χαχοῦ ἢ τῶν χαχῶν σπουδαία ἡ ἐπιστήμη'. τὸ δὲ ἀλλὰ μὴν χαὶ χαχόν χαί [σπουδαίον] μάθημα τὸ χαχὸν δύναται χαὶ ὡς ἀπὸ τῶν 5 σοφιστῶν λεγόμενον νοεῖσθαι ἐπιτεινόντων τὸ ἀτοπον, ώσανεὶ λεγόντων όπουδαίον άρα μάθημα το χαχόν, άλλα μήν χαι χαχόν, δπερ άτοπον', τὸ δὲ χαὶ μάθημα τὸ χαχόν ὡς χατασχευαστιχὸν ὑπ' αὐτῶν λέγεσθαι τοῦ xaì τὸ xaxòv μάθημα εἶναι xaì μὴ μόνον τὰ xaλὰ εἶναι μαθήματα άλλά χαὶ τὰ χαχά. δύναται μέν οὖν χαὶ οὕτως ὡς εἶπομεν νοεῖσθαι. 10 δύναται καί ώς λύσιν τις τοῦτο τοῦ σοφίσματος ἐπινοεῖν, δυνάμει λέγοντος τοῦ ᾿Αριστοτέλους ἡπρῶτον μὲν οὐχ ἔστι μάθημα τὸ χαχόν εἰ δὲ χαὶ θήσει τις μάθημα είναι και το κακόν, κακόν έσται μάθημα'. ου γάρ το σπουδαίον είναι συνάγεται διά των ήρωτημένων, άλλά το των χαχών σπουδαίαν είναι την επιστήμην. τοῦτο δε οὐδεν εστιν άτοπον. ενδείγεται γάρ 15 τινα φαῦλον ὄντα καὶ κακὸν ἀριθμητικὸν εἶναι, σπουδαίας οὖσης ἐπιστήμης τής τοῦδε.

p. 177620 'Apa άληθές έστιν είπειν νῦν ὅτι σὺ γέγονας;

Τὸ σόφισμα τοιοῦτον· ἀρα γέγονας σύ; ναί· τί δέ, ἀληθές ἐστιν εἰπεῖν νῦν ὅτι γέγονας; ναί· γέγονας ἀρα νῦν. ἀλλο γὰρ σημαίνει 20 διαιρούμενον τὸ νῦν ἀπὸ τοῦ εἰπεῖν xαὶ ἀλλο συντιθέμενον. εἰ δέ τις ἐρωτῷ τὸν λόγον ἐπὶ τῆς νῦν γενομένης ἐχλείψεως, ἔσται παρὰ τὴν διαίρεσιν· οἶον ἀρα νῦν γέγονεν ἔχλειψις;

p. 177 b 22 * Αρα ώς δύνασαι χαὶ ἂ δύνασαι, οῦτω χαὶ ταῦτα ποιήσαις ἄν;

25 Καὶ τοῦτο παράδειγμά ἐστι τοῦ παρὰ σύνθεσιν παραλογισμοῦ. ἠρωτάτο δὲ οῦτως παρὰ τῶν σοφιστῶν ἀρα ὡς δύνασαι καὶ ἀ δύνασαι, οῦτω καὶ ταῦτα ποιήσαις ἀν; ναί οὐ κιθαρίζων δὲ ἔχεις δύναμιν τοῦ κιθαρίζειν; ναί κιθαρίσαις ἀν ἀρα οὐ κιθαρίζων. θεὶς δὲ αὐτὸς τὸ σόφισμα καὶ τὴν ἀληθῆ προσθεἰς τοῦ σοφίσματος λύσιν, ὅτι οὐ 30 δύναμιν ἔχει τοῦ ἀμα μὴ κιθαρίζειν καὶ κιθαρίζειν, ἀλλ' ὅτι τοῦ μετὰ ταῦτα κιθαρίσαι, καὶ ὅτι παρὰ τὴν σύνθεσίν ἐστιν ἡ παραγωγὴ καὶ τὸ σόφισμα, ἐπιμέμφεται τοὺς οὐχ οῦτω λύοντας μηδὲ λέγοντας ζώς μὴ δ δύναται ποιεῖν, πάντως, τουτέστι καὶ ἐξ ἀνάγκης δύναται. εἰ γὰρ ταὐτὸν

35 ξν. φασί, τὸ δυνατὸν τῷ ἀναγχαίψ, τότε ἔδει λέγειν ὑμὴ χιθαρίζων χιθαρίσαις

4 σπουδαίον om. Arist. cf. vs. 7 om. A 19 val AI: om. a Arist. χιθαρίζων om. A 32 την AI: om. a 35 χιθαρίζαις (sic) a

10 post δύναται add. δὲ a 18 ἐστιν 21 νῦν ΑΙ: om. a 26--28 ἄρα---33 ἄλλα Α: άλλου al ὡς addidi

10*

άν, ἐπειδή δύνασαι χιθαρίζειν, τὸ δὲ δυνατὸν ἀναγχαῖον, πῶν δὲ ἀναγχαῖον όν' παν γάρ άναγχαῖον όν, ὥσπερ χαί παν ἀδύνατον μή όν. εἰ οὖν ταὐτὸν ήν, φασί, | τὸ δυνατὸν τῷ ἀναγχαίψ, τὸ δὲ ἀναγχαῖον ὄν, ἐπειδὴ δέδωχε ſ. 47 χιθαρίζειν δύνασθαι, δέδωχε χαί δτι χιθαρίζει μή χιθαρίζων. έπειδή δέ 5 ούχ έστι ταύτόν, ούδε το χιθαρίζειν δέδωχεν. ού γάρ, φασί, δέδωχε χαί έξ ανάγχης ποιείν, ήτοι χιθαρίζειν, είπων δτι δύναται ποιείν χαι χιθαρίζειν. ού γάρ ταὐτόν ἐστι τὸ δυνατὸν χαὶ τὸ ἀναγχαῖον· τούτου γάρ ἐστι δηλωτιχόν τό ού ταύτό δ'είναι ώς δύναται χαὶ πάντως ώς δύναται ποιεῖν. ἀλλὰ φανερόν, φησίν, ὅτι οὐ χαλῶς λύουσιν· εἰ γὰρ ὁ 10 παραλογισμός ήν έχ τοῦ τὸ δυνατὸν λαβεῖν ὡς ταὐτὸν ὄν τῷ ἀναγχαίῳ, έδει τῶν παρὰ ταὐτὸν λόγων τὴν αὐτὴν εἶναι λύσιν, τουτέστιν έδει πάντων τῶν όμοίων τῷ λόγφ τούτφ λόγων, ήτοι τῶν παρά τὴν σύνθεσιν, ώς ήμεις λέγομεν, απατώντων άλλα μή παρά το δυνατόν και αναγκαίον, ώς ἐχεῖνοι λέγουσιν, ἔδει οὖν πάντων τούτων τὴν αὐτὴν εἶναι λύσιν. οὖτε 15 δε έπ' έχείνων άρμόσοι αν ή λύσις αύτη ούτε έπι τούτου, εί ούτω πως έρωτηθείη. άρ' ώς συγχωρεῖς χαὶ τίθεσαι, χαὶ α᾽ συγγωρεῖς χαὶ τίθεσαι, ούτω και ταυτα ποιήσαις άν; ου κιθαρίζων δε συγχωρεϊς και τίθεσαι χιθαρίζειν; ναί· οὐ χιθαρίζων άρα χιθαρίζεις. ἐνταῦθα αί μὲν ᾿Αριστοτέλους λύσεις άρμόσουσιν, ή δὲ ἐχείνων οὐδαμῶς. οὐδὲν δὲ χωλύει τῆς 20 λέξεως πάλιν μνησθέντας λέγειν. οὐ γὰρ πάντως, φασὶ μὴ χαλῶς λύοντες, ώς δύναται ποιείν, δεδόσθαι ποιήσειν, τουτέστιν οὐ χατά παν σημαινόμενον τοῦ δυνατοῦ δέδωχε τῷ δύνασθαι χιθαρίζειν ἤδη χαὶ τὸ μή χιθαρίζειν, δύνασθαι δε χιθαρίζειν άλλα το μεν ώς δύναται χιθαρίζειν, χιθαρίσει' δηλοϊ δτι δύναμιν έχει μή χιθαρίζων νῶν μετά ταῦτα χιθαρίσαι. 25 τὸ δὲ 'πάντως δύναται χιθαρίζειν' δηλοϊ χαὶ τὸ δτε οὐ χιθαρίζει, ὅτι ἤδη χιθαρίζει, δπερ ψεῦδος, τὸ λέγειν δτι δύναμιν ἔχει, δτε οὐ χιθαρίζει, τότε χιθαρίζειν ώς άμα είναι χιθαρίζοντα χαὶ μὴ χιθαρίζοντα. λέγει οὖν ό 'Αριστοτέλης μή χαλῶς αὐτοὺς λύειν· εἰ γὰρ οῦτως τις ἐρωτήσει τὸν λόγον 'άρ' ώς συγχωρεϊς και τίθεσαι, και α συγχωρεϊς και τίθεσαι, ούτως 30 καί ταῦτα ποιήσαις ἄν; οὐ χιθαρίζων δὲ συγχωρεῖς καὶ τίθεσαι χιθαρίζειν; ναί· οὐ χιθαρίζων ἄρα χιθαρίζεις', εἰ οῦν οῦτως ἔροιτό τις τὸν λόγον, ή μέν τοῦ 'Αριστοτέλους λύσις άρμόσει, ή λέγουσα παρά την σύνθεσιν είναι τὸ σόφισμα, ή δὲ τῶν ἄλλων λόγων οὐδαμῶς. ὅτι δὲ παρὰ τὴν σύνθεσιν τὸ σόφισμα, δῆλον. οὐχ ἔδει γὰρ συμπεράνασθαι ὅτι οὐ χιθαρίζων ἄρα 35 χιθαρίζεις, άλλ' ότι ού χιθαρίζων άρα συγγωρεϊς χαι τίθεσαι χιθαρίζειν. τοῦτο δὲ οὐχ ἀδύνατον.

8 ταυτόν (DT) a 9 φησιν I: έστι a 10 τοῦ I: τούτου a ἀν I 12 ήγουν a 16 συγχωρεί (post ὡς) I 20 μνησθέντας I: μνησθέντα a 22 τῷ scripsi: τὸ aI 23 κιθαρίζειν tertium a: κιθαρίσειν I 24 ἔχει ν: ἔχω aI 25 ὅτι ante ὅτε transposuerim 29 ἀρ' ν cf. vs. 16: ἀλλ' aI 31 οὐν I: om. a

α

p. 177 b 35 Παρά δὲ τὴν προσφδίαν λόγοι μὲν οὐχ εἰσίν.

Όπερ καὶ κατ' ἀρχὰς εἶπε, τοῦτο καὶ ἐνταῦθά φησιν, ὅτι παρὰ τὴν προσφδίαν οὐ πάνυ ῥαδίως παραλογισμοὶ γίνοιντ' ἀ οὐτε ἐν τοῖς γεγραμμένοις λόγοις οὐτε ἐν τοῖς λεγομένοις. πλὴν ἐκεῖ ἐλεγεν ὡς ''ἐν μὲν τοῖς 5 ἀνευ γραφῆς διαλεκτικοῖς οὐ ῥάδιον ποιῆσαι λόγον'', ἐν δὲ τοῖς ἐγγράφοις * * * oὐδαμῶς, πλὴν εἰ καὶ δοίημέν τινας γίνεσθαι, ὀλίγοι τινὲς εὑρεθήσονται. οἰός ἐστιν ὁ λέγων· ἀρ' ἔστι τὸ οῦ καταλύεις οἰκία; ναί· οὐκοῦν τὸ οὐ καταλύεις τοῦ καταλύεις ἀπόφασις; ναί· ἡ οἰκία ἀρα ἀπόφασις. παρὰ τὴν προσφδίαν τὸ σόφισμα, ἐν μὲν τῆ πρώτη 10 προτάσει τὸ οῦ καταλύεις περισπωμένως δοθέντος, ἐν δὲ τῆ δευτέρα οὐχ οῦτως ληφθέντος.

p. 178 ∎4 Δῆλον δὲ xal ἐν τοῖς παρὰ τὸ ώσαύτως λέγεσθαι τὰ μὴ ταὐτά.

Ένταῦθα καὶ περὶ τῶν παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως γινομένων ἐλέγχων 15 φησί. δηλον οὖν, φησί, πῶς ἀπαντητέον πρὸς τούτους, εἴπερ ὥρισται ήμιν δτι δέχα τὰ ἀνωτάτω γένη. ὁ μὲν οῦν ἀποχρινόμενος ἐρωτηθεὶς εἰ ό Σωκράτης, δς έστιν ούσία, πρός τί έστιν, ανανεύει (τοῦτο γάρ δηλοῖ τὸ μή ύπάρχειν τι τούτων, τουτέστι τῶν ἐννέα γενῶν, δσα τί ἐστι xal ούσίαν σημαίνει)· ό δε έρωτῶν δείχνυσι την ούσίαν η ποσόν η πρός τι 20 ή άλλο τι νομιζόμενον ούσία είναι. οἶον έρωτα εί ό Σωχράτης πατήρ. ό δε έρωτώμενος όμολογει τουτο ούχι πρός τι χαι συμβεβηχός τον Σωχράτην νομίζων αλλ' ώς υίον έχον τα· ό δε συνάγει εύθύς τῷ τον Σωχράτην f. 47 πατέρα είναι, τοῦτον δὲ πρός τι, τὸ δὲ (πρός τι) συμβεβηχός χαὶ αὐτὸν είναι συμβεβηχός. έστι δὲ ή παραγωγή τοῦ σοφίσματος τοιαύτη αρά γε 25 ό Σωχράτης πατήρ; ναί· ἀρά γε ό πατήρ τῶν πρός τι; ναί· ό Σωχράτης άρα τῶν πρός τι· ὁ Σωχράτης άρα συμβεβηχός. α δὲ ἐφεξῆς τίθησι παραδείγματα ούχ είσι τοῦ συνάγοντος ἐλέγγου χαὶ δειχνύντος οὐσίαν συμβεβηχός η το αναπαλιν, αλλά τοῦ το παθος ύπο το ποιείν αναγοντος. ήρώτων γάρ οί σοφισταί εί τὸ αὐτό ἐστι ποιεῖν τε καί πεποιηκέναι. 30 τοῦ δὲ ἀποχρινομένου ἀρνουμένου (οὐδὲ γάρ ἐστιν ἀληθῶς ταὐτὸ τὸ ποιεῖν τῷ πεποιηχέναι· τὸ μὲν γὰρ πεποιηχέναι ἐπὶ τῶν ἤδη γεγονότων λέγεται, τὸ δὲ ἐπὶ τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος) προσηρώτων καὶ αῦθις εἰ τὸ αὐτὸ ἐνδέχεται όραν και έωρακέναι, δ και άληθες καταφαίνεται. δ γάρ είδον πρότερον,

2 xal a: om. I xατ' άρχὰς] c. 4 p. 166 bl sq. 5 έγγράφοις Α: άγράφοις al 6 supple velut μάλλον, ένταῦθα δὲ ὡς οὕτε ἐν τοῖς ἀγράφοις οὕτε ἐν τοῖς ἐγγράφοις 16 δτι postea add. I¹ 7 olos I: olóv a 10 **δè** I: om. a άνώτατα & 20 épwta AI: épwtwv a 23 dè prius aI: elvat A τὸν (post τι) Α πρός τι 25 val. àpá addidi 24 έστι – τοιαύτη al: ήρωτατο δὲ τὸ σόφισμα οὕτως Α 26 τῶν om. A 30 ταυτό a: ταυτόν A: compend. I ye al: tí dè A

χαὶ νῦν τὸ αὐτὸ ὁρᾶν οὐδὲν ἀπειχός. ἀλλὰ μὴν τῇ προφορῷ τῆς λέξεως ταύτὸ δοχοῦσιν είναι τὸ ποιεῖν τῷ όρᾶν χαὶ τὸ πεποιηχέναι τῷ ἑωραχέναι, καί η ούκ ένδέγεται το αύτο όραν και έωρακέναι, η εί ένδέγεται ταῦτα, ένδέγοιτο αν καί τα άλλα. και πάλιν έρωτῶσιν εί τὸ πάσγειν ποιείν έστιν. 5 δ μή όμολογήσαντος τοῦ ἀποχρινομένου φασίν δτι, ἐπειδή ὁμοίως λέγεται τό τέμνεσθαι καί καίεσθαι και αίσθάνεσθαι, ανάγοιντο αν ύπό το πάσγειν άλλα και το τέμνειν και λέγειν και τρέγειν όμοίως εκφερόμενά είσι· καί λοιπόν αναγθείησαν ύπό το ποιείν· αλλά το όραν πάθος έστί χαὶ ὑπὸ τὸ πάσχειν ἀνάγεται. φησὶν οὖν ὁ ᾿Αριστοτέλης, ὡς εἴ τις μὴ 10 συγχωρήσοι μέν τὸ άμα ποιεῖν χαὶ πεποιηχέναι, φαίη δὲ ἐγχωρεῖν όρᾶν καὶ ἑωρακέναι τὸ αὐτό, καὶ άπλῶς εἰπεῖν ταῦτα πάντα όμολογήσας ούχ έλήλεγχται δσον έπι τούτω, εί μη ένεργεία έρωτηθείη, τί οἴεται περί τοῦ όραν, εἰ ὑπὸ τὸ πάσχειν ἀνάγεται. καίτοι ὁ ἀκροατὴς άμαθής ῶν οἴεται δοῦναι τὸν ἀποχρινόμενον τοῦτο, ὅτε δηλαδή ώμολόγησε 15 ταύτο είναι το λέγειν, τρέχειν, όραν χαι τέμνειν, ώμολόγησε δε χαι ότι τὸ τέμνειν ποιεῖν ἐστι. πλὴν ἐρεῖ ὁ ἀποχρινόμενος χατὰ τὴν λέξιν ταὐτὰ όμολογήσαι ταῦτα. οὐχ ἐλήλεγχται οὖν, φησίν, ὁ οῦτως ἀποχρινόμενος. εί δ' οίεται τὸ όρᾶν ποιεῖν εἶναι, ἐλήλεγχται· ἔτι γὰρ προσδεῖται ὁ ἀποχρινόμενος έρωτηθήναι εί τὸ όρᾶν ὑπολαμβάνει ποιεῖν, εί χαὶ παρὰ τῶν 20 αχουόντων ύπολαμβάνεται συγγωρήσαι τοῦτο, δτε ήρωτᾶτο εἰ τὸ τέμνειν ποιείν έδωχε χαί τὸ τετμηχέναι πεποίηχέναι χαί τινα τοιαύτα δμοια· ό γάρ αχούων αύτίχα προστίθησι ταύτον είναι το όραν τῷ ποιείν. τὸ δὲ οὐχ ἔστιν ὁμοίως λεγόμενον τῷ ποιεῖν. φαίνεται δὲ διὰ τὴν προφοράν. φησί δὲ καὶ ὅτι δ συμβαίνει ἐν ταῖς ὑμωνυμίαις, τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν 25 παρά τὸ σχῆμα τῆς λέξεως. ὡς γὰρ ἐπ' ἐχείνων οὐγ δ χατέφησεν ὁ άποχρινόμενος πραγμα, άποφάσχει ό σοφιστής, άλλα όνομα μέν ταὐτόν, πράγμα δὲ οὕ, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ὁ σοφιστὴς τὸ ὁρᾶν καὶ τὸ τέμνειν καὶ τὸ τρέχειν ὡς ὅμοια τῆ προφορῷ λαμβάνων ἀπατῷ λέγων καὶ τὸ ὁρῶν ποιείν, δπερ ούχ έστιν έλεγγος άληθής. άλλά δεί τον έλέγξαι άληθως 30 μέλλοντα ωσπερ και έπι των όμωνύμων ούτως και έπι τούτων ποιησαι καί έρωτησαι εί το όραν ποιείν έστιν. αναληπτέον δε αύθις το 'άρα ένδέγεται τὸ αὐτὸ ἅμα ποιεῖν τε καὶ πεποιηκέναι;'. τὸ σόφισμα τοιοῦτον· ἀρ' ἐνδέχεται τὸ αὐτὸ άμα ποιεῖν τε καὶ πεποιηκέναι; ού· αλλά μην ένδέχεται αμα όραν και έωρακέναι· ωστε και ποιείν και 35 πεποιηχέναι. παρά τὸ σχῆμα τῆς λέξεως τὸ σόφισμα· τὸ γὰρ όρᾶν πάσχειν ἐστί, τὸ δὲ ποιεῖν ἐνεργεῖν. οὐχ ἀνάγχη δὲ τὰ τῷ διαφόρω συμ-

3 ταῦτα ΑΙ: ταυτὸ a 6 xal prius a: om. I 2 ταύτὸν Α 7 ante λέγειν sive ante τρέγειν adde όραν καί 8 fort. ἀναγθείησαν (ἀν) cf. vs. 6 10 συγγωρήσοι Ι: συγχωρήσει Α: συγχωροίη a τὸ (αὐτὸ) ex Arist. v 13 ανάγοιτο Λ 16 ταυτά α: ταυτόν Ι 18 είναι αΑ: έστιν Ι 14 τò a 17 ούτος a 19 ύπολαμβάνει a: ὑπολαμβάνοι ΑΙ 24 φησίν ότι όπερ post el alt. add. dè a 27 ού AI: ούγί a 29.30 άληθῶς μέλλοντα AI: χαί έν ταϊς όμωνυμίαις συμβαίνει Λ 30 xal prius om. A 34 ante ópãv add. xai A inv. ord. a post ópžv expunxit te I xai (post ώστε) aA: om. I

βαίνοντα χαὶ τῷ λοιπῷ συμβαίνειν. τοιοῦτον χαὶ τὸ τοιόνδε σόφισμα· δ έγώ είμι, σύ ούχ εί· άνθρωπο; δέ είμι έγώ· σύ άρα άνθρωπος ούχ εί. χανταῦθα τὸ μέν έγω χαι σύ έπι τῶν ἀτόμων λέγεται, ὁ δὲ ἄνθρωπος έπ' ούδενὶ τῶν ἐν μέρει. γέγονεν οῦν ὁ παραλογισμὸς διὰ τὸ οὐ τινὶ ὡς 5 τινὶ χρήσασθαι· τὸ γὰρ τόδε | τι ἐπὶ τῆς ἀτόμου οὐσίας λέγεται, ὡς ſ. 481 έν Κατηγορίαις είρηται· "δοχεί γάρ, φησίν έχει, πάσα ούσία τόδε τι σημαίνειν". έπι δε της χαθόλου ούδαμῶς το τόδε τι άρμόζει, εί χαι δοχει όμοίως το σχημα της προσηγορίας. έχ τούτων λύεται χαι το σόφισμα τὸ λέγον μὴ είναι τὴν χίνησιν ἐν τῷ χινουμένω. εἰ γάρ ἐστιν "ἡ χίνησις 10 έντελέχεια τοῦ χινητοῦ, ή χινητόν", ὡς ἐν τῷ τρίτῳ τῆς Φυσιχῆς ἀχροάσεως δέδειχται, δήλον δτι έν τῷ χινουμένψ ἐστί. πρός τοῦτο δὲ ἐνίσταντο οί σοφισταί λέγοντες 'ου λέγομεν όρα, όραται, δρασις και ακούει, ακούεται, άχουσις; άλλα μήν δρασις έν τῷ όρῶντι χαὶ άχουσις ἐν τῷ ἀχούοντι· χαὶ ή χίνησις άρα έν τῷ χινοῦντι'. παρά τὸ σχῆμα τῆς λέξεως ὁ παραλο-15 γισμός. το γάρ όραν και δλως το αίσθάνεσθαι πάσχειν έστιν άλλ' ού ποιείν.

p. 178 * 29 Όμοιοι δε και οίδε οι λόγοι αυτοϊς, ει δ τις έχων υστερον μή έχει.

Η άγωγή τοῦ σοφίσματος τοιαύτη ἀρ' ὅ τις ἔχων μή ἔχει, 20 απέβαλε; ναί· αλλά μήν ό δέχα έχων αστραγαλους χαι αποβαλών τον ένα ούκέτι έχει δέκα· εί δε ούκ έχει δέκα, είχε δε τους δέκα, απέβαλεν άρα τους δέχα, δπερ άτοπον άτοπον γάρ τον άποβαλόντα ένα αστράγαλον φάσκειν δέκα αποβεβληκέναι. το μέν σόφισμα τοιοῦτον. τινές δε λύειν πειρώμενοί φασι μη άτοπον είναι το φάσχειν ότι τους δέχα απέβαλεν. ού 25 γὰρ ἔτι ἔχει δέχα τον ἕνα ἀποβαλών μεθ' οῦ χαὶ ἦσαν οἱ ἐννέα ἀστράγαλοι δέχα. οῦτω μέν τινες λύειν δοχοῦσιν. ἀλλὰ δῆλον ὅτι οὐ χαλῶς· ἡ γὰρ τοιαύτη λύσις πρός μέν τον άνθρωπόν έστι, πρός δε το πραγμα ούχ έστι. την δ' αληθή λύσιν την πρός το πράγμα σαφῶς ήμιν ἐφεξής τοῦ σοφίσματος ό 'Αριστοτέλης παρατέθειχεν έν τῷ λέγειν η δ μέν μη έγει 30 πρότερον και έξης, δυνάμει λέγων ότι δ μέν τις πρότερον έχων ύστερον ούχ έγει, έξ ανάγχης αποβέβληχεν, ού μήν δ' όσον ούχ έχει ή όσα ούχ έχει, ανάγχη τοσαῦτα ἀποβαλεῖν· οὐ γάρ, εἰ μὴ έχει δέχα έχων πρότερον, ανάγκη δέκα αποβαλεϊν, αλλ' αποβαλεϊν μέν τινα, οίον τρία η πέντε ή τι άλλο των τοῦ δέχα μερών, δέχα δὲ οὐχί. ὅτι δὲ χαὶ τοῦτο

³ xal superser. A¹ 4 oùdevde v 5 post yàp add. tò a 6 év Kathyoplaie] c. 5 p. 3 b 10 post oùdia add. tò a 8 (xatà) tò dy. v 10 $\frac{\pi}{7}$ A: $\frac{\pi}{7}$ al év tự trịctų the trộc Quaixing axpoatseus] c. 2 p. 202 a 7 11 dè AI: om. a 12 xal om. A 13 ante axouaig alt. add. $\frac{\pi}{7}$ a, superser. 1: om. A 14 ápa a: om. AI 17 suddoyisµol a 18 žyoi I 19 µh žyn I 20 anté 3ale] β postea, ut videtur, corr. I 22 ἕva datpáyadov dno 3adóvta a 26 dousiv omisko doxoūaiv A 28. 29 toŭ sogisµatos om. A 32 post žyuv add. déxa a

152 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 22 p. 178=29.37]

τὸ σόφισμα παρὰ τὸ σχημα τῆς λέξεώς ἐστι, δηλον ἐντεῦθεν, ὅτι ὁ μὲν ἀριθμὸς ποσόν, ἡ δὲ δεκὰς ποιόν, ὥστε καὶ τὰ τρία μόνον καὶ ἀπλῶς τὰ εἶδη. εἰ δὴ ἐρωτήσας ἐπὶ τοῦ ποιοῦ συνάγει ποσόν (ἔχων γὰρ πρότερον δεκαίδα οἰκ ἔχει δεκάδα· ἔχει γὰρ τὸν ἐννέα· οἰ γάρ, εἰ μὴ ἔχει τὸν δ δέκα, ἀνάγκη δέκα μονάδας ἀποβαλεῖν), ἐρωτήσας οὖν ποιὸν συνάγει ποσόν· παρὰ τὸ σχῆμα ἄρα τῆς λέξεως καὶ τοῦτο τὸ σόφισμα. δῆλον δὲ τοῦτο καὶ ἐντεῦθεν· ἐρωτήσας γὰρ ἐπὶ τῆς δεκάδος, ῆτις ἐστὶ ποιόν (τὰ γὰρ εἰδη οἰσιώδεις ποιότητες) συνάγει τὸ ὅσα, ἤγουν ἐρωτήσας ποιὸν συνάγει ποσόν. εἰ γάρ, φησί, μὴ οῦτως ὡς προηνέχθη τὸ σόφισμα ἡρώτα ὁ σο-10 φιστὴς ἀλλὰ οῦτως 'ἀρά γε, εἴ τις μὴ ἔχοι ῦστερον ὅσα εἰχε πρότερον, ἀποβέβληκε τοσαῦτα; οἶον εἴ τις μὴ ἔχοι ῦσκαῦτα ἤ τούτων τι, τουτέστιν ἀλλ' εἰπεν ἀν ὅτι δέκα μὲν οἰκ ἀποβέβληκε, τοσαῦτα δέ, οἰον εἰ τύχοι τρία ἤ τι τῶν τοῦ δέκα μερῶν.

15 p. 178≥37 Καί δτι δοίη τις αν δ μη έχει· οὐ γὰρ έχει ένα μόνον αστράγαλον.

Τὸ σόφισμα τοιοῦτον· ἀρα δοίη ἄν τις ὃ μὴ ἔχει; οῦ· ὅδε δὲ ούχ είχεν ένα μόνον αστράγαλον, δέδωχε δε ένα· δέδωχεν άρα δ ούχ είχε. μή έχων γάρ ένα δέδωχεν ένα. δοίη άν τις δ μή έχει. ή 20 λύσις δτι ού δέδωχεν δ ούχ είχε. πολλά γάρ έχων είχε καί ένα. ωστε ού δέδωχεν δ ούχ είχεν (είχε γάρ τον ένα), άλλ' ώς ούχ είχε. μή έγων γάρ ένα μόνον δέδωχεν ένα μόνον. ώς γάρ το μόνον ούτε τόδε τι σημαίνει, οίον ούσίαν, ούτε ποιών (ούδενός γάρ τούτων έστι σημαντιχόν), αλλ' ώς αν είπε τις ασχετον σγέσιν, οίον ότι χαθ' αύτό έστιν 25 άλλ' οὐ μετά τινος άλλου, οῦτως χαὶ τὸ μὴ μόνον τὸ μετ' άλλου ὄν δηλοί. σαφηνίζων δε το παραληφθεν σόφισμα και έτερον προσλαμβάνει παράδειγμα τόδε· άρ' δ μή τις έγει δοίη άν; ου · άρά γε δοίη άν τίς τι ταχέως μή έχων ταχέως; ναί· δοίη άν τις λοιπόν δ μή έχει. λύων οὖν χαὶ τοῦτο τὸ σόφισμα λέγει τὸ | γὰρ ταγέως οὐ f.48• 30 τόδε διδόναι άλλ' ώδε διδόναι έστίν, δπερ ίσον έστι τῷ 'τὸ γὰρ ταχέως τὸν τρόπον τῆς δόσεως δηλοῖ πῶς δίδωσι, οὐ μὴν δ οὐχ ἔχει ἦ δ έγει'.

2 ποιόν corr. I1, ποσόν I pr. fort. ώσπερ χαι ή τριάς ποιόν 3 épurtoas a: έρώτησις Ι 8 ήδη a 10 et 11 μή ἕγει Λ 11 δέχα, δέχα έγων 12 post έδωχε add. δέχα αποβαλείν αστραγάλου: Α πρ. Λ 14 τύγη a 18 Eva µóvov I Arist., inv. ord. a (T) 19 fort. (ἄρ²) άν: (ἄρα) άν ν Eyou I 20 ούκ έδωκεν Α έχων γάρ άστραγάλους δέκα είχε Α 21 post yap add. 22 ἕχων γάρ Ι: inv. ord. Λ: ἕχων a xal A 24 post all' ws add. Eye πρός τι· ήγουν άλλά τὸ μόνον ὂηλοϊ, ὡς Λ 🛛 αὐτό Αν: αὐτόν Ι: ἑαυτόν a 25 x2i μετά ΑΙ: χατά a άλλου τινός Λ où A 28 τ_i aA Arist.: om. I (A) a' 31. 32 8 Exer, & 8 oux Exer I

p. 178b8 Όμοιοι δε οί τοιοίδε πάντες. αρ' ή μή έχει χειρί.

Τὸ τῆς λέξεως ἀχόλουθον τοιοῦτον· ἀρα ἡ μὴ ἔχει γειρὶ τύπτοι άν; η ψ μη έχει δφθαλμῷ ίδοι άν; η ένδέχεται δ μη έλαβεν έγειν: τὰ δὲ μεταξὸ λύσεις εἰσίν, ας τινες ἐπῆγον λύοντες τὰ σοφίσματα, ας 5 ούχ αποδέχεται ό Άριστοτέλης. συνεπεραίνετο δὲ τὰ σοφίσματα ἐπὶ τοῦ έχοντος δύο χειρας και δύο δφθαλμούς και ψηφίσματα πλείω ένος ούτως. άρ' ή μή έχει τις χειρί τύπτοι άν; ού. δόε δε ούχ έχει μίαν γειρα μόνον αλλά δύο, τύπτει δε τη μια. ή άρα γειρί ούκ έγει τύπτει. μή έχων γαρ μίαν μόνον τύπτει τη μια μόνον. ή λύσις δτι ού τύπτει ή 10 ούχ έχει, αλλ' ώς ούχ έχει· μή έχων γάρ μίαν μόνην τύπτει τη μιά μονη. παλιν αρ' φ μη έχει τις δφθαλμφ ίδοι άν; ου. δδε δέ ούχ έχει ένα μόνον δφθαλμόν χαὶ βλέπει τιῦ ένί. χαὶ τοῦτο οὐ ψεῦδος. ένδέχεται γάρ τον ένα λήμην έχοντα μή βλέπειν, τον δε ένα ύγιη όντα βλέπειν. πάλιν άρ' ένδέγεται δ μή έλαβέ τις έγειν; ού· δόε δε λαβών 15 μίαν μόνην ψηφον παρά τοῦδε (μίαν γάρ τούτου δόντος μίαν χαὶ οὐτος έλαβε), λαβών δὲ μίαν οὐχ έχει μίαν. σὺν αὐτῆ γὰρ χαὶ ἑτέρας ἔχει. δ άρα ούχ έλαβεν έχει. ή λύσις δτι χαί δ έλαβεν έχει, πρός τούτω δέ έγει χαὶ άλλα. λύουσι μὲν οὖν τινες λέγοντες ὅτι χαὶ ὀφθαλμὸν ἕνα χαὶ γεἴρα μίαν ἔχει· ἐπειδὴ γάρ τῇ μέν μιῷ τύπτει χαὶ τῷ ένὶ ὁρῷ, πρὸς 20 τὰς τοιαύτας ἐνεργείας, οἶον τὸ ὁρᾶν χαὶ τύπτειν, χαὶ ἕνα ὀφθαλμὸν ἔχει χαι μίαν χειρα. οις γάρ χρηται ένεργῶν, ταῦτα χαι έχει πρός την ένέργειαν ην νῦν ἐνεργεῖ. τὸ δὲ χαὶ ἄλλο ότιοῦν ό πλείω ἔχων εἶπε διὰ τὸν τὰς πλείους μιᾶς ψήφους ἔχοντα. ἀλλὰ xaì ψῆφον, φασίν, ἐx τῆς λήψεως μίαν έγει· ένα γάρ λαβών έχ τοῦδε χαὶ ένα έγει παρά τοῦδε. ἐν 25 δε τη λέζει τη οί δε και ώς δ έχει έλαβε το λεγόμενόν έστιν, ότι λαβών ένα καί ένα έκ του λαβειν έχει. το δε εδίδου μίαν μόνον ούτος ψηφον χατασχευαστιχόν έστι τοῦ 'δδε δὲ λαβών μίαν μόνην ψηφον παρά τοῦδε οὐχ ἔγει μίαν' εἰ γάρ, φασί, μίαν μόνην ὅδε ἐδίδου, χαὶ μίαν ό λαβών έλαμβανεν. τὸ δὲ διὰ τοῦ οί δ' εὐθὺς τὴν ἐρώτησιν 30 αναιρούντες τοιούτόν έστι· τών λυόντων τα προρρηθέντα σοφίσματα οί μέν πρός τὸ συμπέρασμα ἐνίστανται οἱ δὲ πρὸς τὴν πρότασιν. οἶον ἐρῶτώσιν οί σοφισταί· αρ' είχος τύπτειν τινά ή μή έχει χειρί; ού· όδε δε

153

² post Exee add. ric A 3 έχοι Ι 4 τινές Α: τινας aI 1 τοιούτοι a οΰς 6 ψηφίσματα πλείω I: inv. ord. a 7 oč I: om. a 8 μόνην a (post coq.) A τύπτοι utrobique a · 12 ἕνα μόνον I: inv. ord. a ού α: ούν Ι 13 dè 18 λέγοντες Ι: 14 o5 ex A addidi 16 an δh? cf. p. 156,3 έτερον Α zal (post őre) I: om. a 19 γούν τη μιά τύπτει χειρί Α om.a post ένὶ add. ὀφθαλμῷ a: post ὁρặ A 20 ήγουν τὸ τύπτειν xaì τὸ ὁρᾶν Λ Eyel A: Eyetv al 22 post έχων add. ήγουν πλείους ψήφους 21 γράται τίς ένεργῶν Α έγων Α 23 πλείους Α: πλείω al 26 τὸ ἐδίδου γάρ μόνην Λ 27 µlav post 29 tò scripsi: 8 I: 6 a μόνην superscr. A

154 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 22 p. 178b8]

μή έχων μίαν χεῖρα άλλὰ δύο ἔτυψε τη μια. ἔτυψε λοιπὸν ή οὐχ ἔγει χειρί· οὐδὲ γὰρ εἶχεν ἐχείνην μόνην. οἱ μὲν οὖν εὐθὺς ἐνίστανται πρὸς τὸ συμπέρασμα μίαν αὐτὸν λέγοντες ἔχειν τὴν ἐνεργοῦσαν. άλλοι δὲ ένίστανται πρός την πρότασιν και άληθη ταύτην είναί φασιν. έστω γοῦν, 5 φησίν, ἐπειδή ψεῦδος τὸ μὴ τύπτειν, ἀληθές τὸ τύπτειν μεθ' ής οὐκ ἔχει γειρός, δ βούλονται οί σοφισταί συνάγειν ώς άτοπον χαί αδύνατον. εί γοῦν άληθές, ούδε λύσιμον έσται· άλλα μήν λύσει ύποπίπτει· έροῦμεν γάρ πρός τόν σοφιστήν δτι ό αποχρινόμενος δέδωχε τύπτειν μεθ' ής ούχ έχει χειρός, ούχι της μή ούσης όλως άλλα της λαιας. τύπτειν γαρ έφησε μετά 10 τῆς δεξιᾶς, ῆν οὐχ ἔγει λαιάν, ἢ τῆς τοῦ Σωχράτους γειρός. τὸ δὲ εἰ γάρ ἦν αῦτη λύσις, δόντα τὸ ἀντιχείμενον οὐχ οἶόν τε ἦν λύειν ίσον έστι τῷ 'εί γάρ αι άληθεῖς χαι τοῦ πράγματος αὐται ήσαν λύσεις, εί τις δοίη τὸ ἀντιχείμενον, οὐχ ἂν λυθεῖεν τὰ σοφίσματα' τὰ γὰρ ἀντιχείμενα τοις χειμένοις αληθή έσται, ωστε χαί τα δια των χειμένων 15 συναγόμενα. πῶς δὲ ή αὐτὴ λύσις ἔσται τῶν ἀντιχειμένων: εἰ γὰρ εἶποι τις 'άρα ή μή έχει τις χειρί τύπτοι άν;', ό δε άποχρινόμενος είποι ναί, είτα ἐπάξει ὁ ἐρωτῶν ' ἀλλὰ μὴν ὁ 'Αλκιβιάδης οὐκ ἔχει τὴν τοῦ Σωχράτους χεῖρα χαὶ τύπτει· ὁ ᾿Αλχιβιάδης ἄρα τύπτει τῷ τοῦ Σωχράτους γειρί ην ούχ έχει', τοῦτο πῶς ἀν λυθείη διὰ τῆς παρ' ἐχείνων λύσεως; 20 εί οὖν αῦτη, φησίν, ή λύσις τοῦ πράγματος ἤν χαὶ οὐ πρὸς τὸν ἄνθρωπον, δόντα τὸ ἀντιχείμενον | οὐχ οἰόν τε ἦν λύειν· τὸ γὰρ ἀντι- ſ. 49" χείμενον τῷ δοθέντι, εἰ παρὰ τοῦτο ἦν τὸ ψεῦδος, ἀληθές ἐξ ἀνάγχης έσται· τὸ γὰρ ἀντιχείμενον τῷ ψεύδει παρ' δ τὸ ψεύδος ἀληθές ἐστιν· άλλά μήν χαί τοῦ ἀντιχειμένου δοθέντος λύσις γίνεται· οὐχ ἄρα παρά τοῦτο 25 τὸ ψεῦδος ἢ μᾶλλον ὁ ἔλεγγος γίνεται. ὅτι ὃὲ χαὶ τοῦ ἀντιχειμένου ὃοθέντος, τοῦ δύνασθαι τύπτειν ή μη έχει χειρί, λύσις γίνεται, φανερόν. φήσαντες γάρ ότι παρά το μή τά αυτά ώσαύτως λέγεσθαι λύσομεν. δόντος γάρ ἐκείνου τύπτειν μή ή οὐκ ἔχει χειρί, ἀλλά [ή] ώς οὐκ ἔχει, σὐ ἐπὶ τοῦ ἡ μἡ ἔχει' συνάγεις. ἀλλὰ κῶν εἴποιμεν ὅτι τῷ δεξιặ τύπτει, ῆν 30 ούχ ἔχει λαιάν, χαὶ οῦτω λύσομεν· ή γὰρ δεξιὰ χεὶρ οὐχ ἔστι λαιά. ὥστε ό δούς τύπτειν ή μή έχει χειρί οὐ τῆ άλλοτρία τύπτειν, ήν ὅλω; οὐχ έχει, δέδωχεν, άλλά έχείνη τύπτειν έφησεν ήν ώδι μέν έχει, ώδι δέ ούχ έχει. δλως μέν γάρ έχει. το γάρ μέρος αύτοῦ έχει. ώδι δὲ οὐχ έχει. λαιάν γάρ την δεξιάν ούχ έχει. λύσομεν ούν ούτω το σόφισμα. λυθήσεται 35 γάρ και άλλως. τύπτοι γάρ άν τίς τινα και τη μή έαυτοῦ γειρί, ῶσπερ εί τις την του πατρός χειρα χρατών τύπτει τον πατέρα αύτου μετ' αὐτῆς τῆς πατρικῆς γειρός. πλείους οὖν αί χαχίαι τοῦ λόγου. πλὴν οὐχὶ ή τῆς τυχούσης χαχίας ἐμφάνισις χαὶ τοῦ πράγματός ἐστι λύσις, ἀλλ' ἡ παρ' ἢν

2 et 4 ένίστανται AI: ένίσταντο a 4 ούν Α 7 Ести а 11 δόντα a: 12 τφ om. A compend. I ήν alt. I: om. a Arist. 20 ή λύσις φησί Α 28 j alt. delevi 29 είποιμεν Α: 21 δόντος a 27 δόντος A: δόντες al εĭποιμι al 32 éyet prius scripsi: éyetv aAl μè (sic) I έχειν (ante ώδί), ut videtur, I pr. 33 αύτοῦ libri 35 xai alt. A: où al 36 αύτοῦ libri 37 h A cf. p. 162,23: om. al 38 $\eta \pi \alpha \rho$ ' $\eta \nu$] spatium sex fere litt. A

τό ψεῦδος, ώς ἐπὶ τοῦδε· ὁ Σωχράτης χάθηται, ὁ χαθήμενος γράφει, ὁ Σωχράτης γράφει· τοῦτο δὲ ψεῦδος. ἐνταῦθα οὐ διὰ τὸ τὸν Σωχράτην χαθῆσθαι τὸ ψεῦδος, κἆν εἰ τύχη ψεῦδος ὄν τὸ τὸν Σωχράτην χαθῆσθαι, ἀλλὰ διὰ τὸ τὸν χαθήμενον γράφειν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν τοιοῦτον. τὰ δὲ 5 εἰρημένα σοφίσματα παρὰ μόνα τὰ ἐσχάτως ῥηθέντα ἔχει τὴν μοχθηρίαν· τὰ δὲ ἐσχάτως ῥηθέντα ἦσαν τὸ 'ὅδε δὲ οὐχ ἔχει μίαν μόνην χεῖρα, τύπτει δὲ τῆ μιῷ' χαὶ τὸ 'ὅδε μὲν οὐχ ἔχει ἕνα μόνον ἀστράγαλον, δέδωχε δὲ ἔνα μόνον' χαὶ τὸ 'ὅδε μὲν ἔχων δέχα ἀστραγάλους χαὶ ἀποβαλὼν τὸν ἕνα οὐχ ἔχει δέχα' χαὶ τὰ λοιπά. ὁ οὖν ταῦτα ἐμφανίσας λύει, ἀλλ' 10 οὐχὶ ὁ λέγων ὅτι τὸ δύνασθαι πολλαχῶς χαὶ ὅτι ἐνδέχεται ὅ μὴ ἐλαβεν ἔχειν χαὶ τὰ τούτοις δμοια.

p. 1781/18 Εί γάρ ἦν αῦτη λύσις, δόντα τὸ ἀντιχείμενον οὐχ οἰόν τε ἦν λύειν.

Είπερ ήν, φησίν, αὕτη λύσις τοῦ 'ὅπερ οὐχ ἔλαβέ τις ἔχει' (ἔχει γἀρ 15 ψήφους πολλάς μίαν παρά τινος είληφώς), εί ουν λύσις ήν τούτου το μίαν έχειν, έπει χαι μίαν έλαβε παρ' έχείνου, δόντα το άντιχείμενον ούγ οίόν τε ήν λύειν. εί γάρ τῆς χαταφάσεως δοθείσης τῆς 'δ έλαβεν έχει' τὸ συναγόμενον δι' αὐτῆς ψεῦδός ἐστι χαὶ λύσιμον, τὸ διὰ τῆς ἀποφάσεως τεθείσης της 'δ ούχ έλαβεν έχει' συμβαίνον άληθές έσται δηλονότι χαί 20 άλυτον· άλλὰ μήν χαὶ ταύτης τεθείσης τὸ συμβαϊνον ψεῦδός ἐστι, δυναμένης τῆς λύσεως ταύτης χαὶ ἐπὶ τοῦ συμβαίνοντος διὰ τῆς παρούσης άντιφάσεως λέγεσθαι· άδύνατον δε την αύτην χαι μίαν λύσιν έπ' άμφοτέρων αληθεύειν. δτι δε χαι της αντιφάσεως τεθείσης το συμβαίνον ψεῦδός έστι, δηλον ώδε· πότερον δ έλαβέ τις, τοῦτο έχει; οὐ· εἶτα ρητέον· ἀλλά 25 μήν ούτος έλαβε παρ' αύτοῦ μίαν ψηφον χαὶ έχει αὐτήν. δ ἄρα έλαβεν έχει, καί ούχ δ ούκ έλαβεν άλλά μην έχει και άλλας, άς ούκ έλαβε παρ' αύτοῦ, ἐφ' ὧν ἀληθεύσει τὸ ἑχει ἇ οὐχ ἑλαβεν'. οὐχ ἄρα ἐστὶν ἡ είρημένη λύσις τοῦ πράγματος άλλὰ πρὸς τὸν λέγοντα. λύσις δέ ἐστιν ῆν φησιν ό 'Αριστοτέλης ή λέγουσα το δτι ού ταυτόν έστι το 'δ (odx) έλαβε' τώ 30 ώς ούχ έλαβε'. τούτου γάρ ληφθέντος γέγονεν ό παραλογισμός. δόντος γάρ τοῦ ἀποχρινομένου τὸ 'δ ἔλαβεν ἔχει' οὐ συνήγαγε τὸ 'δ οὐχ ἔλαβεν ἔχει', δπερ έστιν αντίφασις τοῦ 'δ έλαβεν έχει', αλλά τὸ 'ώς οὐχ έλαβεν έχει', ύπερ πάλιν έστιν αντίφασις τοῦ 'ώς έλαβεν έχει'. ώστε έπει τοῦ μέν 'δ έλαβεν' απόφασίς έστι τὸ 'δ οὐχ έλαβε', τοῦ δὲ 'ώς έλαβε' τὸ 'ώς οὐχ

l τὸ I: om. aA 3 τύχη I: τύχοι A: τύχει a τὸν a: om. AI 6 ἑηθέντα AI: εἰρημένα a 8 immo ὅδε δὲ 10 ὅτι alt. ex Arist. scripsi: ἔτι aAI 12 εἰ γὰρ ἦν] spatium octo fere litt. A γὰρ a Arist.: δ' I δόντα a Arist.: δόντος I: spatium sex fere litt. A 15 ἦν ex οὖν, ut videtur, corr. A' 16 δόντα A: δόντος aI 18 αὐτῆς a: αὐτὴν A: compend. I 20. 21-24 δυναμένης -- ἐστι A: om. aI 29 οὐx addidi 32. 33 ἀλλὰ -- ἔχει om. A 33 ἐπεὶ A: ἐπὶ aI

156 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 22 p. 178b18]

έλαβε', λαβών δε τό `δ έλαβεν έχει' συνήγαγε τὸ `ώς οὐχ έλαβε', τὴν απόφασιν τοῦ 'ώς έλαβε', τὸ 'δ έλαβε' καὶ τὸ 'ώς έλαβεν' ώς ταὐτὸν είληφώς καὶ συναγαγών τὸν παραλογισμόν εἰ δὲ ἐκ τοῦ λαβεῖν τὸ 'δ έλαβεν έγει' ώς ταὐτὸν τῷ 'ὡς ἔλαβε' γέγονεν ὁ παραλογισμός, ὅῆλον ὡς 5 ή λύσις αύτοῦ ἐστι τὸ μὴ τὰ ώσαύτως ἢ λεγόμενα ἢ ὄντα ώσαύ τως 1.49* λαβείν. η λέγοι αν διά τοῦ εί γὰρ ην αῦτη λύσις, δόντα τὸ ἀντιχείμενον ούχ οίόν τε ήν λύειν 'εί γάρ ήν δπερ ύμεις λέγετε χαί ούχ δπερ ἐγώ (ἐγὼ γάρ φημι μὴ ταὐτὸν εἶναι τὸ '⟨δ⟩ ἔλαβε' τῷ 'ὡς ἔλαβεν'), εί οῦν ψεῦδός ἐστιν δπερ ἐγώ φημι και οὐ παρὰ τοῦτο γέγονεν ὁ παρα-10 λογισμός, δόντος τὸ ἀντιχείμενον, ὅπερ ἐστὶ τὸ ταὐτὸν εἶναι (τὸ γὰρ λέγειν ότι ταύτόν έστι τὸ '(δ) έλαβεν' τῷ 'ώς έλαβεν' ἀντίχειται τῷ μὴ ταὐτὸν είναι), δόντος ούν τὸ ἀντιχείμενον ἀληθές αν ήν τὸ συμβαίνον. νῶν δὲ δοθέντος τοῦ ταὐτὸν εἶναι τὸ '(δ) ἔλαβε' τῷ 'ώς ἔλαβε' μᾶλλον τὸ συμβαῖνόν έστι ψεῦδος'. ἀλλὰ ῥητέον ἔτι περί τοῦ αὐτοῦ διὰ τὸ ἀσαφῶς εἰρῆσθαι. 15 εί παρά ταῦτα ἦν τὸ σόφισμα, δέντα τὸ ἀντιχείμενον οὐχ οἰόν τε ήν λύειν. εί γάρ παρά ταῦτα ήν, ψευδη αν ήσαν δι' α γάρ τὸ ψεῦδος, έχεινα ψευδή. ώστε τὰ ἀντιχείμενα αὐτοῖς ἀληθή είναι ἀναγχαίον. τὰ γάρ άντιχείμενα τοῖς ψευδέσι πάντως άληθη. άλλὰ μὴν τὸ ἐξ ἀληθῶν άληθές και άλυτον. νῶν δὲ τὸ ἐκ τῶν ἀντικειμένων ψεῦδος και λύσιμον. 20 ούχ άρα παρά ταῦτα τὸ ψεῦδος, οὐδὲ ταῦτά ἐστιν αἶτια τοῦ σοφίσματος. ούχ οίόν τε ήν, φησί, λύειν, εί παρά ταῦτα ήν τὸ ψεῦδος, χαθάπερ χαὶ έπι των άλλων. χαι τίνα τα άλλα, ἐπήγαγε λέγων οίον ει ἔστι μέν δ, έστι δὲ δ οὐ. φέρεται δὲ xal ἄλλη γραφὴ ἔχουσα οῦτως· οἶον εἰ έστι μέν, έστι δε ού. δι' άμφοτέρων δε το αυτό δηλουται. είη δε άν το 25 λεγόμενον δυνάμει τοιούτον. ὥσπερ χαὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ἐφ' ὧν τὸ άντιχείμενόν έστιν άληθές, άφαιρεθέντων των ψευδών χαι τεθέντων των άληθών το συμβαίνον άληθές έστι χαι άλυτον, ούτως χαι έπι των προχειμένων, εί παρά τα τεθέντα (τά) σοφίσματα έγίνετο διά τὸ ψευδη τυγγάνειν, τεθέντων τῶν ἀντιχειμένων χαὶ ἀληθῶν χαὶ ἀληθῆ ἀν εἴησαν τὰ συμβαί-30 νοντα χαὶ ἄλυτα· νῦν δὲ χαὶ ψευδῆ χαὶ εὕλυτα· οὐχ ἄρα παρὰ τὰ πρώτως τεθέντα, α χαὶ λύειν οὕτοι πειρῶνται, ἀλλὰ παρὰ τὰ ἐσχάτως έπενηνεγμένα. έστι δή ούν τὸ οίον εἰ ἔστι μὲν δ, ἔστι δ' δ οὕ ἴσον τῷ 'οἶον εἰ τὸ μέν ἐστιν ἀληθές, τὸ δὲ ψεῦδος, τεθέντος τοῦ ἀληθοῦς, όπερ 'δ' είπεν, άλυτον αν ην'. ταῦτα είπων ἐπάγει ή λύσις, αν άπλῶς 35 δῷ λέγεσθαι, συμπεραίνεται, δυνάμει λέγων 'ή μέν ύπ' έχείνων λεγομένη λύσις μοχθηρά και άδόκιμος, ή δε άληθής δτι, εί μεν άπλῶς δῷ

5 αύτοῦ ΑΙ: αὕτη a 3 immo 8h cf. p. 153,16 η όντα ώσαύτως] spatium duodecim fere litt. A 6 δόντα aA: δόντος Ι 7 ύμεις A: ήμεις al 8 post δπερ έγώ add. onm A 8 addidi, itemque vs. 11 et 13 10 δόντα Α 11 άντίχειται Δ: 12 δόντα Α άντίχεινται al 14 τοῦ om. A 15 δόντα A: δόντος al 17 post elvai delevit $d\lambda\eta\vartheta\eta$ A¹ 19 zai prius om. A post de add. zai A 20 ταῦτα prius AI: τοῦτο a 21 φησί λύειν AI: inv. ord. a 22 τ' άλλα a 24 eĭ I 28 τà alt. addidi 29 immo Hoav 30 εύλυτα scripsi: άλυτα al: εὐδιάλυτα Α 31 ούτοι om. A 32 ôn Al: ôi a post uev & add. forev a

λέγεσθαι, τουτέστιν εί μέν τὰ μὴ ώσαύτως λεγόμενα ώσαύτως δῷ λέγεσθαι, συμπεραίνεται καὶ ἐλέγχει, εἰ δὲ μὴ δῷ, οὐ συμπεραίνεται'. εἰ δὲ μὴ συμπεραίνεται, οὐ κ ἀν εἴη λύσις, καὶ δεῖ προσυπαχούειν τὸ 'ῆν ἐχεῖνοι μοχθηρῶς λύοντες ἐπάγουσιν, ἀλλὰ λύσις ἔσται ῆν αὐτὸς εἶπον'. τὸ δὲ 5 ἐν δὲ τοῖς εἰρημένοις πάντων διδομένων ἴσον ἐστὶ τῷ 'ἐν δὲ τοῖς εἰρημένοις ἐλέγχοις καὶ σοφίσμασι πάντων συγχωρουμένων αὐτοῖς, τοῦ τύπτειν ἡ μὴ ἔχει χειρί, τοῦ όρᾶν ῷ μὴ ἔχει ὀφθαλμῷ, οὐ συμπεραίνονται οὐδ' ἔλεγχον οὕτοι συλλογίζονται, ὥστε οὐδὲ οὕτοι καλῶς λύουσιν'.

p. 178624 ^{*}Ετι δε και οδό είσι τούτων τῶν λόγων. ἀρ' δ γέ-10 γραπται, γέγραφέ τις;

Τοιοῦτόν ἐστι τὸ σόφισμα. ἀρα ὅπερ ἐγράφη, τοῦτό τις ἔγραψε; ναί· γέγραπται δε ό λόγος δτι νῦν σὐ κάθησαι, δστις ἐστὶ καὶ ψευδής διὰ τὸ χινεῖσθαί σε ή χαι ίστασθαι· ήν δε χαι αληθής ούτος ό λόγος, ότε έγράφη· ό αὐτὸς ἄρα λόγος ἐστὶ xaì ἀληθής xal ψευδής. πρὸς τοῦτο 15 γοῦν τὸ σόφισμα ἐπῆχται παρὰ τοῦ ᾿Αριστοτέλους λύσις τοιαύτη, ὅτι σὸ μέν, ῶ σοφιστά, την ἐρώτησιν ἐπὶ ποσοῦ ποιησάμενος συνάγεις ἐπὶ ποιοῦ. έρωτήσας γαρ 'άρα δ γέγραπται, τοῦτό τις ἕγραψε;' καὶ ἐμοῦ συγκατανεύσαντος τη έρωτήσει σου καί ώς έπι λόγου την κατάνευσιν ποιησαμένου, δς έστι τοῦ ποσοῦ, συνάγεις ἐπὶ τοῦ ποιοῦ (δυνάμει λέγων ὁ Ἀριστοτέλης 20 διά τοῦ τὸ γὰρ ψευδῆ ἢ ἀληθῆ λόγον ἢ δόξαν είναι οὐ τόδε σημαίνει άλλά τοιόνδε). δταν γάρ την έρωτησιν προύτεινας την άρα δ γέγραπται, γέγραφέ τις;', ἐπὶ ποσοῦ μόνου ταύτην ἡρώτησας· ἐπὶ | γάρ λόγου ήρώτησας η συλλαβης η λέζεως, άτινα ύπὸ τὸ ποσὸν ἀνά- 1.50 γονται, ώς μεμαθήχαμεν. όταν δε συνήξας το συναχθέν, επί ποιοῦ συνήξας. 25 το γάρ ψευδές και άληθές του ποιού είσι. το δ' άρ' δ μανθάνει ό μανθάνων τοιοῦτόν ἐστι σόφισμα χαὶ οὕτως προήγετο χατὰ τὴν ἐρώτησιν· άρ' δ μανθάνει τις, τοῦτό ἐστιν δ μανθάνει; ναί μανθάνει δέ τις τὸ βραδύ ταχύ. ἔσται ἄρα τὸ βραδύ ταχύ. πρὸς ὅπερ ἀπαντῷ ὁ Άριστοτέλης λέγων δτι έρωτήσαντες οί σοφισταί έπι τοῦ πῶς συνάγουσιν 30 έπι τοῦ οίον, ήγουν την ἐρώτησιν ποιήσαντες ἐπὶ ποσοῦ συνάγουσιν ἐπὶ τοῦ ποιοῦ· τὸ γὰρ ἐρωτηθῆναι ἀρ' ὃ μανθάνει χαὶ τὰ λοιπὰ ἐπὶ τοῦ τρόπου ποιήσαντες (δηλοῦσι γάρ τὸ 'ώς μανθάνει, οῦτως μανθάνει, ταγέως η άλλως πως' και ού τὸ πρᾶγμα) συνάγουσιν ἐπὶ ποιοῦ τὴν ἐρώτησιν.

³ τό om. A 4 είπον ΑΙ: είπε a de A: om. al 5 de prius al Arist.: 10 répravé (D c u) scripsi cf. vs. 22: réπροειρημένοις A Arist. om. A γραφαί (sic) I: δήγραφέ (sic) a: ἕγραφέ Arist. 13 δτε ex A scripsi: δτι aI 17. 18 συγχατανεύσαντος ΑΙ: συγχατανεύοντος a 17 post yap add. tic a 18 000 19 τοῦ ποσοῦ] spatium decem fere litt. A 21 προδέπὶ ποσοῦ Α om. A 22 post int prius add. tou A 24 µeµadhxaµev] Categ. τεινας ΑΙ: προύτεινε a 26 post for add. to a 29 πῶς ex ποσου, ut с. 6 р. 4 в 33 бте А videtur, corr. I 31 τοῦ prius om. A

p. 178b33 Οὐδ' δταν τὴν χύλικα πίνη, δ πίνει ἀλλ' ἐξ οὖ. ἔτι ἀρ' δ τις οἶδεν.

Τὸ σόφισμα τοιοῦτον ἀρ' ὅ πίνει τις, τοῦτο πίνει; ἢ οῦτως· ἀρ' ὅ πέπωχέ τις, ἐχεῖνο πέπωχε; ναί· πέπωχεν δὲ χύλιχα· πέπωχεν ἀρα τὴν 5 χύλιχα. ἡ λύσις ὅτι οὐ τὴν χύλιχα πέπωχεν, ἀλλ' ὅ πέπωχεν ἢ ὅ πίνει, ἐχ τῆς χύλιχός ἐστι. τοιοῦτον δὲ χαὶ τὸ ἀρ' ὅ τις οἶδεν, ἢ μαθών ἢ εύρών οἶδε; ναί· ὅδε δὲ τὸ μὲν ἔμαθε τὸ δὲ εῦρεν· ἀμφότερα δὲ οῦτε ἔμαθεν οὐτε εῦρεν· οὐχ ἀρα οἶδεν. εἰ γὰρ οἶδεν ἢ ὅ ἔμαθεν ἢ ὅ εῦρε, τὰ δὲ δύο οὐχ ἔμαθε (τὸ ἐν γὰρ ἔμαθεν, οὐχὶ τὰ δύο), ἀλλ' οἰδὲ τὰ δύο 10 εῦρε (τὸ γὰρ ἐν εῦρεν), εἰ οῦν μήτε εῦρε μήτε ἔμαθε τὰ δύο, οὐδὲ οίδεν· ἀλλὰ χαὶ οἶδε. τὴν δὲ λύσιν τοῦ σοφίσματος ἐνέφηνε διὰ τοῦ ἢ δ μὲν ἅπαν, τὸ δ' οὐχ ἅπαν. ἔστι δὲ δ λέγει ὅτι τὸ μὲν πᾶν, ἤτοι οἶον χαὶ ποιόν, τὸ δ' οὐ ποιὸν ἀλλὰ ποσόν· τὰ γὰρ ὧν τὸ μὲν τό, τὸ δὲ τό, ποσά. ἐρωτήσας οὖν ἐπὶ τοῦ δ συνάγει ὅσα. ἔτι ἔστι χαὶ ἀλλως 15 εἰπεῖν τὸ ἢ δ μὲν ἅπαν, τὸ δ' οὐχ ἅπαν εἰπεῖν, οἶον ὅτι χαὶ εῦρον ἐγὼ χαὶ ἔμαθον παρ' ἀλλου, ἐπὶ δέ τινων οὐχ ἅπαν ἀλλ' ἢ τὸ εὑρεῖν μόνον ἢ τὸ μαθεῖν

παρ' άλλου.

p. 178b36 Καί δτι έστι τις τρίτος άνθρωπος παρ' αὐτόν.

Ο λεγόμενος ύπο των σοφιστων λόγος και τον τρίτον άνθρωπου 20 είσάγων τοιοῦτος· οἶον λέγοντες, φασίν, 'άνθρωπος περιπατεϊ' οὐτε τὴν ίδέαν άνθρωπον περιπατείν λέγομεν (αχίνητος γαρ έχείνη) ούτε τῶν χαθ' ξχαστά τινα· πῶς γὰρ δν μὴ γνωρίζομεν; τὸ μὲν γὰρ ἄνθρωπον περιπατεϊν γνωρίζομεν, τίς δε τῶν καθ' ἕκαστά ἐστιν ἐφ' ῷ λέγομεν, οὐ γνω-25 ρίζομεν. άλλον άρα τινά παρά τούτους τρίτον άνθρωπον λέγομεν περιπατείν. τρίτος άρα άνθρωπος έσται, ού τὸ περιπατεῖν χατηγοροῦμεν. ή λύσις ὅτι ό άνθρωπος χαί πᾶν τὸ χοινὸν οὐ τόδε σημαίνει ἀλλὰ τοιόνδε. όμοίωμα γάρ έστι τῶν χαθ' ἕχαστα. πῶς οὖν αὐτὸ δῆτα τὸ ἐν τοῖς χαθ' ξχαστα θεωρούμενον και έν τούτοις έχον την υπαρξιν ούσία τις έσται και 30 έτερον παρά ταῦτα; οὐχ ἄρα τρίτος ἀνθρωπος ἔστι. τὸ δὲ ὁμοίως χαι έπι τοῦ Κορίσχος χαι Κορίσχος μουσιχός πρός χατασχευήν τοῦ μή είναι τρίτον ἄνθρωπον είληπται χαὶ οὕτως ἐπῆχται, ὡς εἰ έλεγεν ώσπερ γάρ ό μουσιχός Κορίσχος έτερος ῶν τοῦ Κορίσχου οὐχ ἔστι χαθ' αύτον ούδε υπαρέιν έχει ίδιαν (τουτο γάρ σημαίνει το ωστε ούχ έστιν 35 αὐτὸ ἐκθέσθαι), διότι οὐκ ἔστι τόδε τι καὶ οὐσία ἀλλὰ τοιόνδε καὶ

1 8 πίνη a Ett scripsi: Eotiv al: xal v Arist. 8 el yap older om. A 10 γούν Α ούδὲ Α: οὐδὲν aΙ 12 ήτοι ΑΙ: ήγουν a 13 τα scripsi: τό μέν τό, τόδε Κ: τό μέν, τό δ' ού aAI τò aAI 14 Eri om. A 23 xat 26 περιπατεί a ἕχαστόν a 28 αὐτὸ ὃῆτα Ι: δῆτα αὐτὸ τοῦτο a 7015 1: 30 post óµolwç add. δè a Arist.: om. AI τῷ 8. 33. 34 δ -- υπαρξιν οι. Α 5 post roiovoe add. ri A

ποιόν, ούτως ούδε ό άνθρωπος περιπατών, καν έτερός έστι Σωκράτους, Πλάτωνος και τῶν κατὰ μέρος, ὡς ὁ μουσικὸς Κορίσκος τοῦ Κορίσκου, χαθ' αύτον έσται'. Γνα δὲ μή τις ἴσως ὑπολάβη ὅτι ή τοῦ τρίτου ἀνθρώπου παρεισάγεται υπαρξις έχ του λέγοντας ανθρωπον περιπατείν απο-5 δειχνύναι Ετερον αύτον είναι των μεριχων, Σωχράτους, Πλάτωνος χαι των άλλων τῶν χαθ' ἕχαστα, φησίν οὐ τὸ ἐχτίθεσθαι ὃὲ ποιεῖ τὸν τρίτον άνθρωπον, δυνάμει τοῦτο διὰ τούτων λέγων 'ού τὸ ἀπαριθμεῖσθαι τοὺς χαθ' ἕχαστα ανθρώπους χαὶ ἕτερον ἐχείνων λέγειν τὸν τρίτον ανθρωπον ποιεί, άλλά το διδόναι χαί συγχωρείν είναι δπερ τόδε τι, τουτέστιν 10 αλλά το ούσίαν και | τόδε τι λέγειν αύτόν'. τῷ δὲ τόδε τι έθος 1.50 αὐτῷ ἐπὶ τῆς ἀτόμου γρῆσθαι οὐσίας. κατασκευάζει δὲ καὶ αὐτὸ τοῦτο, τὸ μὴ εἶναι τὸ χατηγορούμενον χαὶ χοινὸν οὐσίαν, δι οῦ ἐπιφέρει, τοῦ ού γάρ έσται τόδε τι είναι, δπερ Καλλίας και δπερ άνθρωπός έστι, δηλονότι ού γάρ, εί έστιν ό Καλλίας τόδε τι, και ό άνθρωπος τόδε 15 τι έσται. το δε ούδ' εί τις το έχτιθέμενον (μή) δπερ τόδε τι είναι λέγει ταὐτόν ἐστι τῷ 'εἰ γὰρ χαὶ μή ἐστι τὸ ἐχτιθέμενον χαὶ χοινὸν τόδε τι και ούσία άλλά ποιόν, άλλ' ούν έτερόν έστι των καθ' έκαστα, έν αύτοις δε δμως δν και ου καθ' αυτό'. ωστε, φησίν, ου δοτέον έτερόν τινα τρίτον είναι άνθρωπον· τό γάρ χοινῶς χατηγορούμενον ἐπὶ πᾶσιν οὐχ ἔστιν

20 οὐσία ἀλλὰ ποιόν τι.

p. 179=14 Πάλιν εί παρά προσφδίαν δξεΐαν.

Είπών ὅτι αἰεἰ ἐπὶ τῶν σοφισμάτων κατὰ τὸ ἀντικείμενον ἡ λόσις προβαίνειν ὀφείλει, οἶον εἰ συνθεὶς ἡπάτησε, σὺ διελών ἐκφεύξῃ τὴν ἀπάτην, καὶ τὸ ἀνάπαλιν, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν παρὰ τὴν λέξιν καθο-25 λικῶς, πῶς δεῖ τὰς λύσεις ποιεῖσθαι, διδάσκει, καὶ φησὶν ὡς εἰ παρὰ προσφδίαν ὀξεῖαν ἡ ἀπάτη, ἡ βαρεῖα προσφδία λύσις. οἶόν ἐστι τὸ "οὖ καταπύθεται ὅμβρῷ"· εἰ ἐκεῖνος ᠔ξεῖαν θεἰς προσφδίαν ἡπάτησε, σὺ λύσεις περισπωμένως· βαρεῖαν γὰρ προσφδίαν πανταχοῦ τὴν περισπωμένην λέγει. ὑμοίως καὶ ἐν τοῖς ὑμωνύμοις εἰ ἀπατῷ ὑ σοφιστής, σὺ τὸ ἀντι-30 κείμενον ὄνομα λέγων ἐνίστασο πρὸς τὸ σόφισμα. οἶον τί φημι; εἰ ἐκ τῆς ὑμωνυμίας τὸ ἄψυχον ἕμψυχον συνελογίσατο, λυτέον ἀποφήσαντας, εἰπόντας μὴ τόδε δεδωκέναι δ σημαίνει τὸ ἄψυχον, ἀλλ' ὃ δηλοῖ τὸ ἔμψυχον. εἰ γὰρ ἔροιτο ʿἆρά γε τὸ διδάσχον ἔμψυχόν ἐστιν;', εἰποις δὲ ναί,

περιπατών Κ: περιπατεί αΛΙ 1 ò Al: om. a σωχράτους AK: σωχράτης al 3 isws om. A ή A: xaì al 4 post παρεισάγεται expunxit εί I λέγοντας aA: στόν οm. Α λέγοντος Ι 5 μουσιχῶν Α 7 τούς αΑ: τὰ Ι 10 αὐτὸν Α: αύτας Ι: οδτω α 11 γρησθαι έπι της άτόμου Α xal superscr. 11 12 τόν τοῦ Α: τὸ al 13 ante χαλλίας add. δ A (post elvae) A 14 & AI: 15 μη ex Arist. addidi 17 ούσίαν α om. a post ddda add. xal a 18 62 aA: ydp 1 6v superscr. I 18. 19 tp/tov elvat aA: inv. ord. I 20 noieiv A 22 alei om. A 23 ouvdeis A et, ut videtur, I: ouvdései a post dielw add. our al: om. A 26 την προσωδίαν την Λ 27 το ού χτλ.] cf. c. 4 p. 166 b 5 χαταπύθεται] ύ corr., ut videtur, I 28 λύσεις Ι: λέγει a 29 τη όμωνυμία a: τη etiam I pr.

160 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 23. 24 p. 129=14. 26]

είτα είποι 'τὸ δὲ βιβλίον διδάσχει, ἔμψυχον ἄρα τὸ βιβλίον', ῥητέον ὅτι οὐ τὸ ἄψυχον διδάσχειν είπον ἀλλὰ τὸν διδάσχαλον. ὁμοίως ποιητέον χαὶ ἐπὶ τοῦ ἀνάπαλιν· εἰ γὰρ ἔροιτο 'ἄρά γε τὸ διδάσχον ἔμψυχόν ἐστιν;', είποις δὲ οῦ, είτα είποι 'ὁ δὲ Πλάτων διδάσχει, ἔμψυχον ἄρα τὸ διδάσχον', 5 εἰπὲ ὡς ἐπὶ τοῦ βιβλίου τὸ διδάσχειν εἶπον. χαὶ ἐπὶ τῶν παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως, ὡς προειρήχειμεν, ὡσαύτως ποιητέον. οἰον ὁ σοφιστὴς συμπεραινόμενος λέγει ἄρ' δ μὴ ἔχει, δοίη ἄν τις· σὸ δὲ πρὸς τοῦτον λύων τὸ σόφισμα εἰπὲ οἰχ δ μὴ ἔχει, ἀλλ' ὡς οἰχ ἔχει· ἀντίχειται γάρ, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν εἶρηται, τὸ δ μὴ ἔχει τῷ ὡς οἰχ ἔχει. 10 διὰ δὲ τοῦ ἀλλ' οἰχ ἂ ἐπίσταται τὸ λεγόμενον δυνάμει ἐστὶν ὅτι οῦτω λύειν δεῖ, ὅτι δ ἐπίσταται μεμάθηχεν ἢ εῦρεν, ἀλλ' οἰχ ἂ ἐπίσταται μεμάθηχες/ν ἢ εῦρεν/· τοῦτο γὰρ χαὶ ἡρωτήθη· οἰ γὰρ εἶπεν ὁ ἐρωτῶν '໕ τις ἐπίσταται μεμάθηχεν ἢ εῦρεν', ἀλλ' ἑνικῶς 'ὅ τις ἐπίσταται

15 p. 179*26 Πρός δὲ τοὺς παρὰ τὸ συμβεβηχὸς μία μὲν χαὶ ή αὐτὴ λύσις πρὸς ἄπαντας.

Μεταβαίνει καὶ ἐπὶ τοὺς παρὰ τὸ συμβεβηκὸς γινομένους παραλογισμούς, και πῶς δεῖ και τούτους λύειν διδάσκει, και φησί τῶν παρά τὸ συμβεβηχός παραλογισμών μίαν είναι χαι την αύτην λύσιν. έντεῦθεν ἐπι-20 στομίζων τοὺς λύσιν τινὰ τοῖς τοιούτοις σοφίσμασιν ἐπάγοντας, μὴ μέντοι γε έν πασιν αποσώζουσαν χαὶ πάντων τῶν παρὰ τὸ συμβεβηχὸς λυτιχὴν ούσαν, έπει γάρ, φησίν, αδιόριστόν έστι το πότε λεκτέον έπι του πράγματος. δ δε λέγει τοιοῦτόν ἐστιν. εἰσί τινα & τῷ συμβεβηχότι ύπάρχοντα άληθεύονται καί έπι τοῦ ύποκειμένου τῷ συμβεβηκότι, φημί δή 25 τῷ πράγματι· τινὰ δὲ τῷ μὲν συμβεβηχότι ὑπάργει, τῷ δὲ πράγματι οὐγ ύπάρχει. τὸ γὰρ δισύλλαβον λέγεται μὲν χαὶ χατὰ τοῦ λευχοῦ, ἀληθεύεται δε και κατά τοῦ ἶππου τοῦ τινός, ῷ συμβέβηκε το λευκόν. ώστε ἐπί τούτου αληθές δοῦναι τάσδε τὰς προτάσεις. ἀρά γε δδε ἴππος; ναί. ἀρά γε λευχός; ναί· δδε άρα λευχός· τί δέ, το λευχον δισύλλαβον; ναί· ό 30 ίππος άρα δισύλλαβος. ἐπὶ μὲν τούτου ἀληθῶς τὸ κατὰ τοῦ συμβεβηκότος, οίον το δισύλλαβον το χατά τοῦ λευχοῦ λεγόμενον, χαὶ χατά τοῦ ἴππου . ρηθήσεται. ἐπὶ δὲ τοῦ Σωχράτους οὐχ ἀληθῶς· οὐ γάρ, εἰ ὁ Σωχράτης f. 51r λευχός, τοῦτο δὲ δισύλλαβον, χαὶ ὁ Σωχράτης δισύλλαβον. ἐπειδὴ οῦν

1 post pytéov add. de a 5 didágxeic a 6 προειρήχειμεν ΑΙ: προειρήχαμεν a TOUTO - 44 ; post sooisthe add. uh a 7 ἔχοι Λ δè aA: om. I τούτο Ι 8 et 9 έχοι (post μή) A 9 έν τοῖς προλαβοῦσιν] p. 152,17 sq. 11.12 7 12 7 Eupev addidi μεμάθηκε aA: om. I 15 ή αὐτὴ a Arist.: αῦτη Ι 19 χαί την αύτην είναι a 23 dè A: om. al 23. 24 & -- ὑπάρχοντα άληθεύ... ται ΑΙ: τῶν — ὑπαρχόντων ἀληθεύοντα a 24 δη Al: δέ a 25 το μέν μ. 28 post 88 add. 6 a 30 δισύλλαβον Λ άληθῶς ΑΙ: άληθὲς a

ταῦθ' οῦτως ἔχει, οὐδὲν δὲ διώρισται πότε δεῖ λέγειν ὅτι τὰ ὑπάρχοντα τῷ συμβεβηχότι ὑπάρξει καὶ τῷ πράγματι, τουτέστι τῷ ὑποχειμένι, πότε δὲ οὖ, ἡητέον πρὸς ἄπαντας ὅτι οὐχ ἀνάγχη τὸ τῷ συμβεβηχότι ὑπάρχον καὶ τῷ πράγματι ὑπάρχειν, ἀλλ' ἐπὶ τινῶν μὲν ἐνδέχεται, ἐπὶ τινῶν δὲ

- 5 οῦ. καὶ ἐτι δεῖ προφέρειν καὶ τὸ οἶον, ἤτοι τὸ ὁποῖον, ὥσπερ ἐν τῷ Μίνωι τοῦ Πλάτωνος γέγραπται. ἔχει δὲ οῦτως τὰ ἐκεῖσε· "ἱ νόμος ἡμῖν τί ἐστιν; ὁποῖον καὶ ἐρωτᾶς τῶν νόμων;". τὰ δὲ ἐπαγόμενα σοφίσματα τοιαῦτά εἰσιν. ἀρ' οἶδας ὅ μέλλω σε ἐρωτᾶν; οῦ· ἀρ' οἶδας ὅτι ἡ ἀρετὴ ἀγαθόν; ναί· τοῦτο δέ σε μέλλω ἐρωτᾶν· οἶδας ἄρα δ μέλλω σε
- 10 ἐρωτᾶν. ἡ λύσις ὅτι οὐ ταὐτόν ἐστι τὸ τὴν ἀρετὴν ἀγαθὸν είναι καὶ τὸ μέλλειν ἐρωτᾶσθαι εἰ ἔστιν ἀγαθόν, ἀλλὰ ἀγαθῷ οὖσῃ συμβέβηκεν αὐτῃ τὸ μέλλειν ἐρωτᾶσθαι εἰ ἔστιν ἀγαθόν. πάλιν ἀρ' οἶδας τὸν προσιόντα καὶ κεκαλυμμένον; οὖ· (εἶτα ἀφελόντες τὸ περικάλυμμα) τί δέ, οἶδας τοῦτον; ναί· τὸν αὐτὸν ἄρα οἶδας καὶ οἰχ οἶδας. πάλιν ἀρά γε ὁ ἀνδριὰς
- 15 ἕργον ἐστί; ναί· ἆρά γε σός ἐστι; ναί· σὸν ἄρα ἔργον ἐστὶν ὁ ἀνδριάς· ἀλλὰ μὴν xal οὐx ἔστι; τοῦ Φειδίου γάρ ἐστι. πάλιν ἀρά γε ὁ xύων πατήρ ἐστι; ναί· ἀρά γε σός ἐστι; ναί· σὸς ἄρα ὁ xύων πατήρ. πάλιν ἆρά γε τὰ ὀλιγάχις ὀλίγα ὀλίγα; ναί· ἀλλὰ μὴν τὰ ἑχατὸν πρὸς τὰ δεχάχις μύρια ὀλιγάχις ἐστὶν ὀλίγα· τὰ ἑχατὸν ἄρα ὀλίγα· ἀλλὰ 20 μὴν χαὶ πολλά. φανερὸν οὖν ὡς πάντες οὖτοι οἱ παραλογισμοὶ παρὰ τὸ
- συμβεβηχός λύονται· μόνοις γάρ, φησί, τοῖς χατὰ τὴν οὐσίαν ἀδιαφόροις ταὐτὰ ὑπάρχει. οἶον χατὰ τὴν οὐσίαν ἀδιάφοροι ὁ ἶππος χαὶ ὁ βοῦς· τούτοις γοῦν ταὐτὰ ἐπίσης ὑπάρξει. λύουσι μὲν οὖν τινες ταῦτα τὰ σοφίσματα χαὶ ἑτέρως. ἀνατρέπει δὲ τὴν λύσιν ταύτην ὁ ᾿Αριστοτέλης 25 διὰ τὸ μή, ὡς ἄνωθεν εἰρήχειμεν, πάντων τῶν παρὰ ταὐτὸ γινομένων
  - παραλογισμῶν εἶναι ταύτην λυτιχήν.

p. 179611 Καίτοι πρώτον μέν, χαθάπερ ήδη είπομεν.

^{*}Ελυόν τινες τό παρά τὸ συμβεβηχὸς σόφισμα οῦτω λέγοντες, ὡς οἰδὰν ἄτοπον, εἰ τὸν Κορίσχον οἶδαμεν καὶ οὐχ οἶδαμεν· χατ' ἄλλο γὰρ 30 οἶδαμεν χαὶ χατ' ἄλλο ἀγνοοῦμεν, ἀλλ' οὐ χατὰ ταὐτό. ταύτην τὴν δοχοῦσαν λύσιν ἀναιρῶν ὁ Σταγειρίτης φησὶ τῶν παρὰ ταὐτὸ λόγων τὴν αὐτὴν εἶναι δεῖ λύσιν, ὥσπερ δὴ χαὶ εἰρήχαμεν. παρὰ τὸ αὐτὸ δὲ λόγοι εἰσὶ πάντες οἱ παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν, ὁμοίως δὲ χαὶ πάντες οἱ παρὰ τὴν σύνθεσιν· οἱ δὲ παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν οὐ παρὰ τὸ αὐτὸ τοῖς παρὰ τὴν

Comment. in Arist. II 3 [Alexander] in Sophisticos elenchos.

² post rouréori add. xai a 1 πότε Α: ποτέρως Ι: πότερον a 3 πάντας Α συμβεβηχότι al: σωχράτει A 5 ήγουν a 5.6 έν τῷ Μίνωι] c. 1 p. 313 A 6 τῶ έχει Α 7 έρωτας ΑΙ: έρωτω a 9 σε a: γε I: om. Α 12 πάλιν om. Α 16 χαί aA: om. Ι 22 άδιάφοροι a: άδιάφορα Α: 23 δ aA: om. Ι 25 άνωθεν] p. 148,11 sq. είρήχειμεν ΑΙ: είρήχαπλάτωνι Α 12 πάλιν om. A 11 αὐτῶ Α άδιάφορον Ι 31 αναιρών ό σταγειρίτης aA: inv. ord. 1 μεν a ταυτό Α: ταυτά al ταυτά Ι 32 det postea add. I¹ post dei add. Thy a eiphxauer aA: eiphxeuer I

σύνθεσιν άλλά παρά άλλο. λέγει οῦν δη δτι, εἰ χαλῶς ἔχει ή τῶν Οῦτω λυόντων τὰ παρὰ τὸ συμβεβηχὸς σοφίσματα λύσις, άρμόσοι αν αύτη εἰς πάντας τοὺς παρὰ τὸ συμβεβηχός. ἀλλὰ μὴν ἐπί τινων οὐχ άρμόζει. οὐχ άρα χαλῶς λύουσι· τῶν γάρ παρά τὸ αὐτὸ αἴτιον δεῖ τὴν αὐτὴν εἶναι 5 λύσιν. πῶς δὲ οἰχ ἔστι πάντων λύσις τῶν τοιούτων σοφισμάτων ή παρ' αύτῶν ἀποδιδομένη, ἐπάγει. ἀν ἀφέλωμεν γάρ, φησίν, ἀπὸ τοῦ σοφίσματος τὸ εἰδέναι [ώς λέγειν ἀρ' οἶδας], ἀντεισαγάγωμεν δὲ τὸ 'ἐστίν', ὡς μὴ λέγειν 'άρ' οίδας τόνδε τον χεχαλυμμένον;' και 'άρ' οίδας τον προσιόντα;', άλλ' δτι 'άρ' δδε σός έστιν;', ούκ αν ην αυτοί λέγουσι λύσιν έφαρμόσοι 10 έπ' αύτοῦ. ἀξίωμα δὲ λέγει τὴν πρότασιν. τὸ δὲ σόφισμα οῦτως ήρωτάτο· έστω δε λόγου γάριν έπι Γλαύχωνος τοῦ Πλάτωνος ἀδελφοῦ, Εστις δή Γλαύχων οδ μόνον αδελφός ήν Πλάτωνος αλλά χαι πατήρ. είχε γάρ παίδας. αν δη ό έρωτώμενος ην ό Πλάτων (δοθήτω γάρ και τοῦτον είναι τόν έρωτώμενον), οῦτως αὐτὸν ἦρετο ὁ ἐρίζων· ἀρά γε, ὦ Πλάτων, ὁ 15 Γλαύχων σός έστι; ναί· αρά γε ό Γλαύχων πατήρ έστι; ναί· ό Γλαύχων άρα, ω Πλάτων, σός έστι πατήρ. έπι δη τούτου τοῦ σοφίσματος πῶς αν έχοι χώραν ήν αύτοι λύσιν λέγουσιν, δτι τοῦτο μέν οίζδα, τοῦτο δέ f. 51 ούχ οίδα; οίδε γαρ αμφότερα ό Πλάτων, χαί δτι πατήρ έστιν ό Γλαύχων χαί δτι αύτοῦ, τοῦ Πλάτωνος δηλονότι, ἐστί τι. ὥστε ούχ ή ὑπό τινων 20 λεγομένη · λύσις άρμόσοι αν είς πάντας τούς παρά το συμβεβηχός. εί γάρ χαι ἐπί τινων ἀληθές ἐστι τὸ λέγειν ὅτι τὸν αὐτὸν οἶδα χαι ἀγνοῶ χατ' άλλο καί άλλο, άλλ' ώδε τοῦτο λέγειν οἰκ ἐγγωρεῖ. πολλαί δέ εἰσιν αί χαχίαι τοῦ συλλογισμοῦ, πλὴν οὐχ ἡ τῆς τυχούσης χαχίας ἐμφάνισις χαὶ τοῦ πράγματός ἐστι λύσις, ὅπερ μιχρὸν ὀπίσω εἰρήχειμεν, ἀλλ' ἡ παρ' ϟν 25 τὸ ψεῦδος, ὡς ἐπὶ τοῦδε· ὁ Σωχράτης χάθηται, ὁ χαθήμενος γράφει, ὁ Σωχράτης άρα γράφει· τοῦτο ψεῦδος. ἐνταῦθα οἰχὶ [εἴ τις ἐρεῖ ὅτι] διὰ τὸ ύποθέσθαι τον Σωχράτην χαθήσθαι το ψεῦδος συνήχθη, χαν εἰ τύχη ψεῦδος ον τὸ τὸν Σωχράτην χαθῆσθαι, ἀλλὰ διὰ τὸ τὸν χαθήμενον γράφειν. ούχ άρχει ούν πρός λύσιν το δείξαι ότι ψευδός έστι το συναγθέν, άλλά 30 γρή χαι τον τρόπον είπειν χαι το αίτιον παρ' δ το ψεῦδος γέγονεν εί γάρ έν δευτέρω σχήματι έχ δύο χαταφατιχών συμπεραίνεται τις τὸ τὸν άνθρωπον ίππον είναι, ούχ άρχει το δείξαι τοῦτο ψεῦδος, άλλά χαι τὸ αίτιον είπειν, δτι το ψεύδος συνήχθη δια το του σχήματος ασυλλόγιστον. τίθησι δε και αύτος προς το λεγόμενον παράδειγμα. έστι δε το δια τούτου 35 λεγόμενον τοιοῦτον. ἔλεγεν ὁ Ζήνων μὴ είναι χίνησιν· εἴ τις οὖν, φησίν, έπιχειροίη συνάγειν τε χαί δειχνύναι τον Ζήνωνος λόγον τον άναιροῦντα

1 δη om. A 5 πάντων A: om. al 7 ώς λέγειν (λέγει A) αρ' οίδας delevi dyteloa-8 τόνδε a, postea add. I': ante τὸν προσιόντα collocat A γάγωμεν a: άντεισάγωμεν ΑΙ 9 έφαρμόσοι [cf. vs. 2. 20: έφαρμόσει aA 10 αξίωμα - πρότασιν om. A 15 γλαύχων (ante σός) A: γλαύχος al 16 τούτου δη Α 17 τούτο - τούτο scripsi: τούτον τουτον αΑΙ μέν τούτον Α 18 άμφότερα A: άμφότερον a: compend. I 23 obyl A 24 μιχρόν όπίσω] p. 154,37 sq. είρηχειμεν ΑΙ: είρηχαμεν a 26 post τούτο additur δà p. 155,2 27 τύχοι Α εί—δτι delevi 34 post to prius eras., ut videtur, unam litt. A τούτο & 36 έπιγειροί a post δειχνύναι adde ex Arist. ώς άδύνατον

την χίνησιν έχ τοῦ συνάγειν ἀδόνατόν τι τεθείσης τῆς τοῦ Ζήνωνος ὑποθέσεως, άμαρτάνει· οὐδὲ γὰρ λέλυκε τὸν παραλογισμόν. εἰ γὰρ λέγει 'ἐγὼ μέν, ὡ Ζήνων, εἶναι χίνησιν φημι· εἰ δὲ ψεῦδος τοῦτο, ἀληθὲς δὲ δ σὺ φής, τὸ μὴ εἶναι χίνησιν, ἔστω τοῦτο xal χείσθω ὅτι οὐχ ἔστι χίνησις 5 οὐδὲ τὸ χινεῖσθαι· ἀλλ' εἰ μή ἐστι τοῦτο, οὐδὲ τὸ πόθεν ποῖ χινεῖσθαι ἔσται· εἰ δὲ τοῦτο, οὐδὲ ὁ ῆλιος ἀπὸ ἀνατολῆς εἰς δύσιν χινηθήσεται οὐδὲ ἀπὸ δύσεως εἰς ἀνατολήν· εἰ δὲ μὴ τοῦτο, οὐδὲ ἡμέραι χαὶ νύχτες ἔσονται, ὅπερ ἀδύνατον· εἰ δὲ τοῦτο ἀδύνατον, ψευδὴς χαὶ ἡ σὴ ὑπόθεσις, ῆ τὸ ἀδύνατον ἡχολούθησεν' — ὁ ταῦτα συλλογιζόμενος, xἀν εἰ μυριάχις 10 ἦ συλλογιστιχῶς καὶ ἀληθῶς συμπεραινόμενος χαὶ συνάγων ὡς ἀδύνατον, οὐ λέλυκε τὸ σόφισμα τὸ τοῦ Ζήνωνος, ἀλλ' ὁ λέγων ὅτι ἐνεργεία τὰ ἄπειρα λαμβάνεις χαὶ ὅσα ἅλλα αὐτὸς ὁ 'Αριστοτέλης ἐν τῷ ζῆτα τῆς Φυσιxῆς ἀχροάσεως εἰρηχε καὶ ήμεῖς ταῦτα ἐξηγούμενοι τεθεωρήχαμεν.

15 p. 179624 Εί οὖν μή συλλελόγισται, εί καὶ άληθές.

⁶Ο λέγει δια τῶν εἰρημένων τοῦτό ἐστι. xāv ἀληθές, φησί, xāv ψεῦδος ἢ τὸ ἐξ ἀσυλλογίζετου τρόπου συναχθέν, ἡ τούτου ἐμφάνισίς ἐστι λύσις· οὐ συλλογίζεται δὲ xaì ὁ ἐx δύο μεριxῶν συνάγων τι xaì ὁ ἐx δύο xaτaφάσεων ἐν δευτέρφ σχήματι xaì ὁ χρώμενος ὑμωνύμοις xaì 20 ἀμφίβολα λαμβάνων xaì εἴ τι τοιοῦτον· ὥστε ὁ παρά τι τούτων δείξας τὸν παραλογισμὸν γεγονέναι ἐxεῖνος λύει. ἴσως δέ, φησίν, ἐπί τινων οὐδὲν xωλύει λύειν τὸν λόγον διὰ τοῦ δειxνύναι ἀδύνατόν τι ἑπόμενον, ἀλλ' ἐπί γε τοῦ παρόντος οὐx ἀπόχρη τοῦτο. ἦ μάλιστα τοῦτο λέγει, ὅτι ἐπί τινων μὲν οὐδὲν xωλύει λέγειν τὸ αὐτὸ εἰδέναι xaì μὴ εἰδέναι, xaτ' ἀλλο 25 μέντοι xaì ἀλλο, ἐπὶ δὲ τοῦ προσιόντος Κορίσχου οὐx ἀρχεῖ τοῦτο· οἶδε γὰρ ὁ ἀποxρινόμενος xaì τὸ προσιὸν ὅτι προσέρχεται xaì τὸν Κορίσχον ὅτι Κορίσχος. ἀλλὰ xaì οἱ λύοντες τὸ σόφισμα τὸ ὅτι τὰ ἑχατὸν xaì πολλὰ xaì δλίγα συμπεραινόμενον, λέγοντες ὅτι πᾶς ἀριθμὸς xaì πολὸς xaì δλίγος, ὅμοίως τούτοις ἀμαρτάνουσιν οῦς εἴπομεν ἀμαρτάνειν

⁵ ποι Ab (i. e. A in alio scholio) I: πη A: ποιη a 6 έστιν Αυ άνατολῶν — 7 οὐδὲ ἀπὸ — ἀνατολήν om. Αδ µἡ om. Ab 8 8 Ab duomas Vp τούτο om. Ab post ψευδής add. άρα Ab 9 ή AI: έξ ή; Ab: ή a ταύτα γούν συλλογισάμενος Α εί om. A 11 post την add. τοῦ Α 12 τὸ alt. om. A 13 τῶ έν τῷ ζητα της Φυσικης άκροάσεως] c. 2 p. 233=21 sq. ζα: τη ζητα Ι 17 éstl (ante tò) A 18 xal prius om. A b alt. AI: om. a 19 xaraφarixŵv A 19. 20 και ό λαμβάνων όμώνυμα και ό χρώμενος άμφιβόλοις και τισι τοιούτοις έτέροις Α

²¹ έχεινου A, oς superscr. A¹ 22 χωλύει] λύει superscr. I¹ 25 έπι δὲ aI: πλην έπι τούτων, ήγουν A τοῦτο] προς λύσιν τὸ είπεῖν χατ' άλλο μὲν γινώσχω τὸν χορίσχον, χατ' άλλο δὲ ἀγνοῶ A 27 post χορίσχος add. ἐστιν A 28 συμπεραινόμενον ante 27 δτι τὰ collocat A 29 post ἀμαρτάνουσιν add. ἐνδέχεται γὰρ τὸν ἀριθμὸν χαὶ πολὺν χαὶ δλίγον είναι· πολὺν μὲν πρός τὸν ἐλάττονα· όλίγον δὲ πρὸς τὸν μείζονα· ὅθεν χαὶ ἀμαρτάνουσιν, ήγουν οὐ χαλῶς λύουσιν. ὑμοίως τοὐτοις, ήγουν ἐχείνοις A

έν τῷ εἰς τὸ ἀδύνατον ἀπάγειν ἢ τὴν τυχοῦσαν λύσιν ἐπάγοντας xal μὴ παρ' ἢν τὸ ψεῦδός ἐστι. xal εἰη ἀν λεῖπον τῷ ὥσπερ οῦς εἰπομεν τὸ ἡμάρτανον'· ὡς γὰρ ἐχεῖνοι ἡμάρτανον, οῦτω xal οὖτοι. τίς δέ φησιν ἡ άμαρτία· ἀφέντες γάρ, φησί, λέγειν πρὸς τὸν ἐρεθίζοντα ὅτι οὐ συνεπε-5 ράνω, ἐφιᾶσι μὲν τοῦτο λέγειν, φασὶ δὲ αὐτὸν συμπεπεράνθαι, xal f. 52 πάντα ἀριθμὸν xal πολὺν xal ὀλίγον λέγουσιν. εἰ γοῦν οῦτω ποιοῦσι, πῶς οὐχ άμαρτάνουσιν; ἴσον δέ ἐστι τὸ λεγόμενον τῷ 'εἰ γὰρ παραλιπόντες λέγειν πρὸς τὸν ἐρίζοντα ὅτι οὐ συνεπεράνω τὴν ἀντίφασιν τῆς θέσεως, εἰ τοῦτο γοῦν παραλιπόντες λέγουσιν ὅτι ἀληθές ἐστιν δ συνεπεράνω xal οὐδὲν 10 ἀδύνατον (πᾶς γὰρ ἀριθμὸς xal πολύς ἐστι xal ὀλίγος), ἁμαρτάνουσιν'.

p. 179b38 "Ενιοι δε και τῷ διττῷ λύουσι τους συλλογισμούς.

Πρό τῆς τῶν ῥητῶν σαφηνείας δει τοῦτο προειπειν, ὅτι τὰ σοφίσματα ταῦτα, α νῦν ἐχτίθησι, πρός τοὺς εἰδότας ἐλέγοντο. τὸ δὲ 'οῦτος τούτου δοῦλός ἐστι' συνεπέραινον οὕτως. ἀρά γε οὐτος τέχνον ἐστί; ναί. ἀρά γε 15 ούτος τούτου έστί; ναί· ούτος άρα τούτου τέχνον έστίν· άλλά και δούλος. εί γὰρ μὴ είδὼς ἐτύγγανεν ὁ ἀποχρινόμενος ὅτι οῦτος δοῦλός ἐστι Ι'λαύχωνος άλλ' οδ τέχνον, έχεινος δε ήρωτα. άρά γε οδτος τέχνον έστί; ναί. άρά γε ούτος Γλαύχωνός έστι; ναί· ούτος άρα τέχνον Γλαύχωνός έστιν· άλλά και δούλος, δ ταύτόν έστι τῷ 'οὐ τέκνον' — εἰ οῦν μὴ ήδει ταῦτα δ 20 αποχρινόμενος, είχεν αν λέγειν πρός τον έρωτῶντα 'πόθεν δηλον δτι δοῦλός έστι Γλαύχωνος χαὶ οὐ τέχνον;'. ὥστε πρὸς τὸν εἰδότα τὰς ἐρωτήσεις έποιούντο. τούτων ούτως έγόντων λέγει ό Άριστοτέλης τινάς λύειν τούς τοιούτους παραλογισμούς τῷ διττῷ, διττὸν λέγων τὴν δμωνυμίαν χαί άμφιβολίαν. έλεγον γαρ δτι το 'άρά γε ούτος τούτου;' διττόν, και δτι 25 δούλος τούτου και ότι τέκνον τούτου. όμοίως, φασί, και το 'ούτος τούτου τέχνον' διττόν· χαι γαρ η δτι Γλαύχωνος τέχνον η δτι τοῦ γεννήσαντος αὐτόν. πρὸς δὴ ταῦτά φησιν ὁ ᾿Αριστοτέλης μὴ χαλῶς λύειν. μὴ γὰρ είναι διττόν το 'άρά γε ούτος τούτου;' η το 'άρά γε ούτος τούτου τέχνον;'. έπειδή γάρ, ώς εἴρηται, πρός τὸν εἰδότα δτι οὕτος τοῦ Γλαύχωνός ἐστι 30 δοῦλος ἀλλ' οὐ τέχνον τὴν ἐρώτησιν ἐποιοῦντο, πῶς αν εἶη διττὸν πρὸς αύτον το 'ούτος τούτου'; ό γαρ δούς το τοῦτον τούτου είναι ώς ίσον δέδωχε τω τοῦτον τούτου δοῦλον είναι, ῶστε οὐ διττὸν πρὸς αὐτὸν τὸ ʿǎpa ούτος τούτου;'. πάνυ δε άνυσίμως διά τοῦ κατωτέρω τιθεμένου αὐτῷ εἰς

¹ έν τῶ ἀπάγειν τὸν λόγον εἰς τὸ ἀδύνατον. ήγουν Α 2 hy AI: 8v a 3 γάρ I: 4 έρίζοντα v 4.5 συνεπεράνω Ι: συμπεραίνω a 5 dipiãoi v xai a 8 et 9 συνεπεράνω Al: συμπεραίνω a 10 έστι και όλίγος I: και όλίγος έστιν a: και όλίγος Α 11 τὸν συλλογισμόν a: om. Α 14 συνεπέραινεν Α 19 είδει a 24 δτι prius] δ ex où, ut videtur, corr. I φασί scripsi: φησί aAI 29 τοῦ AI: on 23 post xal add. Thy A 25 post 29 τοῦ AI: om. a 31 rd δούλος add. xαl al: om. A alt. AI: om. a 32 δούλον ex δηλον corr. A¹ 33 χατώτερον a αύτῶ Α: αὐτοῦ a: compend. I

παράδειγμα, τοῦ ἔπους, ἔδειξεν ὅτι οὐ παρὰ τὸ διττόν ἐστι τὸ σόφισμα. ώσπερ γάρ ό λέγων δτι δός μοι το μηνιν άειδε θεά, το ήμισυ τοῦ έπους, ό αχούσας οὐ τὴν Ἰλιάδα έπος νοεῖ οὐό' ὡς ῆμισυ Ἰλιάδος δίδωσιν άλλ' ώς ήμισυ στίχου. οίδε γάρ ώρισμένως δτι ήμισυ έπους έστι το 5 μηνιν άειδε θεά άλλ' ου της ποιήσεως. ου γάρ λέγεται ή Ίλιας έπος άλλ' ό στίχος. εί μέν γάρ έλέγετο και ή Ίλιας και δ στίχος έπος, τότε ήν αν διττόν το 'δός μοι το ήμισυ τοῦ έπους' έπει δε ού λέγεται έπος ή 'Ιλιάς άλλ' ό στίχος, ού διττόν. ούτως χαι έπ' έχεινων. το δε οίον ότι σός έστι πατήρ ή υίός ίσον έστι τῷ 'σός ἄρα, ῶ Γλαύχων, οὐτος 10 υίός, και σός, ῶ δοῦλε, ὁ Γλαύκων πατήρ'. λύει δὲ λέγων ὅτι, εί παρὰ τὸ διττὸν ἦν τὸ σόφισμα, ἐχρῆν τὸ ὄνομα καὶ τὸν λόγον κυρίως λέγεσθαι χαθ' ῶν λέγονται. ὁ γὰρ χύων τῶν πολλαγῶς λεγομένων ῶν χυρίως λέγεται καλ κατά τοῦ χερσαίου καλ κατά τοῦ ἀστρώου· ὁ δὲ πατὴρ κατὰ τοῦ δούλου, ἐφ' οῦ xal τὸ σὸς ἐδόθη, οὐ λέγεται χυρίως· ὁ γὰρ εἰπών 15 δτι ναί σός, τὸ σὸς ὡς πρὸς δοῦλον δέδωχεν οἰ λέγεται δὲ ὁ πατὴρ δούλου πατήρ. ωστε ού διττός ό λόγος διά τὸ τὸ διττὸν χυρίως χατά πάντων λέγεσθαι χαθ' ών λέγεται, το δε δούλος, ψ ώς ταυτόν το σός έδόθη, μη λέγεσθαι χυρίως πρός τὸν πατέρα. την δὲ λέξιν την τὸ δὲ τόνδε είναι τοῦδε τέχνον ὑπερβατῶς ἀναγνωστέον οῦτως· τὸ δὲ τόνδε 20 τοῦδε οὐδεἰς λέγει χυρίως είναι τέχνον. εἰ γὰρ τὸ τέχνον χυρίως πρός τον δεσπότην έλέγετο, τότε αν και τα δηλωτικά τούτων, τα τόδε τοῦδε, ἦσαν διττά, σημαίνοντα ὅτι τὸ τέχνον χαὶ δεσπότου ἐστὶ τέχνον χαὶ πατρός και ό πατήρ και δούλου πατήρ και υίοῦ. ἐπει δὲ τὸ τέχνον οὐ

λέγεται δεσπότου άλλά πατρός, οὐδὲ τὸ | τοῦ τέχνου καὶ πατρὸς δη- f. 52 25 λωτικόν, ὅπερ ἐστὶ τὸ τόδε τοῦδε, διττὸν ἔσται. ὅμοίως καὶ ἐπὶ τοῦ δούλου καὶ δεσπότου. ὅτι δὲ οὐ λέγεται διττῶς, ὅῆλον· οὐδεἰς γὰρ τὸν δοῦλον τούτου τέχνον χυρίως λέγει, εἰ δοῦλον αὐτὸν αὐτοῦ γινώσκει καὶ μὴ τέχνον, καὶ συνελόντα φάναι τὸ τόνδε τοῦδε εἰναι τέχνον τοῦ . εἰ γοῦν

30 καί τινες, φησί, παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν ἢ τὴν ἀμφιβολίαν (ταῦτα γάρ εἰσι τὰ διττά) λέγουσιν εἰναι τὸ σόφισμα, ἀλλ' οὖν, ὡς δέδεικται, παρὰ τὸ συμβεβηκός ἐστι. τὸ δὲ ἐπὶ τῆς φρονήσεως σόφισμα τοιοῦτον ἀρά γέ ἐστιν ἐπιστήμη τῶν κακῶν; ναί· τὰ γὰρ κακὰ ἐπιστητά· ἀλλὰ μὴν ἡ φρόνησις ἐπιστήμη· ἡ φρόνησις ἄρα τῶν κακῶν· ἔστιν ἀρα 35 ἡ φρόνησις κακόν τι. καὶ τοῦτο δὲ λέγει τινὰς τῷ διττῷ λύειν· τὸ γὰρ τοῦτο τούτων εἰναι διττόν φασι. πρὸς ἡν λύσιν ἐνιστάμενος ὡς μὴ ἀρκούντως

1 τοῦ deleverim 6-8 el mèr-otlyos om. A 2 μῆνι Ι 7 δός μοι τὸ 10 8h A 13 αστέρος Α 17 de Av: om. al superscr. I¹ φ scripsi: 22 σημαίνοντα Α: σημαίνονται α: σημαίνον Ι 25 τοῦδε τόδε Α où aAI 27 αὐτὸν οπ. Α 28 xal— τοῦ om. spatio non relicto A post tou reliquit spatium plus unius versus I: spatium circa viginti quinque litt. a 31 ώς aA; 35 τούτο prius aA: τού I où I

165

έχουσαν ἐπήγαγε λέγων τὸ δὲ τοῦτο τούτων εἶναι οὐ λέγεται πολλαχῶς, ἀλλὰ χτῆμα, ώσεὶ ἐλεγεν· ὥσπερ γὰρ τὸ χωρίον τόδε τῶν ᾿Αθηναίων ὄν οὐ λέγεται πολλαχῶς, ἀλλὰ χτῆμα ἢ δοῦλος, χαθάπερ εἴρηται, οῦτως οὐδὲ τὸ τὴν ἀρετὴν εἶναι τῶν χαχῶν πολλαχῶς λέγεται. 5 δῆλον γὰρ πᾶσιν ὅτι οὐ χαχόν τί ἐστιν ἡ ἀρετή· οὐδεἰς γὰρ χαχὸν αὐτὴν λέγων χυριολεχτεῖ· ἀλλ' οῦτως λέγεται τῶν χαχῶν ὡς ἐπιστήμη τῶν ἐπιστητῶν. παρὰ τὸ συμβεβηχὸς ἀρα χαὶ τοῦτο χαὶ οὐ παρὰ τὸ διττόν· διότι γὰρ ἡ φρόνησις τούτων ἐστί, συμβέβηχε δὲ τούτοις χαχοῖς εἶναι, διὰ τοῦτο λέγεται ἡ φρόνησις τῶν χαχῶν.

10 p. 180 • 10 Είδ' άρα πολλαχῶς· xαὶ γὰρ τὸν ἄνθρωπον τῶν ζψων φαμὲν είναι.

Λείποι αν τῷ λόγψ τὸ οὐ χαλῶς λέγει', χαὶ εἴη αν τὸ πλῆρες τοιοῦτον· εἰ δέ τις τὸ τοῦτο τούτων ἢ τὸ οὕτος τούτου πολλαχῶς λέγεσθαι φήσει. δτι χαί ό λόγος ό λέγων τον άνθρωπον τῶν ζψων πολλαχῶς 15 λέγεται, εί οῦν τοῦτό τις εἶποι, οὐ χαλῶς λέγει. χαὶ τὴν αἰτίαν τοῦ μὴ χαλῶς λέγειν τὸν εἰπόντα τοῦτο γοργῶς τέθειχε διὰ τοῦ ἀλλ' οὕ τι χτημα, δπερ ίσον έστι τῷ 'οὐ γὰρ λέγεται χτημα'. έστι δὲ ή σύμπασα των λέξεων διάνοια τοιαύτη. εί μεν γάρ ό άνθρωπος χαθ' ένα μεν τρόπον έλέγετο τῶν ζψων, διότι ζῷόν ἐστι (πᾶν γὰρ ζῷον οὐ τῶν μὴ ζψων 20 άλλά τῶν ζψων), χατ' άλλον δὲ πάλιν ἐλέγετο τῶν ζψων, ὥσπερ δ [[ειραιεύς, μαλλον δε ή Τάναγρα των Άθηναίων (λέγεται γάρ ταῦτα τῶν 'Αθηναίων ώς κτήματα), τότε δη τότε και το τόδε τοῦδε η το τοῦτο τούτων έλέγετο αν πολλαγῶς. ἐπεὶ δὲ ό ἄνθρωπος τῶν ζψων' οὐ λέγεται πολλαγῶς (οὐδεὶς γὰρ ἀχούσας αὐτὸν τῶν ζψων ὡς χτῆμα εἶναι τῶν 25 ζψων αχούει, αλλ' δτι ζῷόν ἐστιν· οὐ γάρ λέγεται χυρίως ό ανθρωπος τῶν ζώων ώς κτῆμα τῶν ζώων, οὐδ' ό τοῦτο λέγων χυριολεκτεῖ), ἐπεί ούν ό άνθρωπος των ζιών ου λέγεται πολλαχως, ουδε το τούτου δηλωτιχόν (ἔστι δὲ τὸ τοῦτο τούτων) διττόν ἐστιν. ὥστε οὐδὲ τὸ σημαντιχὸν τοῦ δούλου καὶ δεσπότου (ἔστι δὲ καὶ αὐτὸ τὸ τοῦτο τούτου) διττόν· καὶ 30 είρηται πρότερον διά τί. τὸ δὲ χαὶ ἐάν τι πρὸς τὰ χαχὰ λέγηται ὡς τινός ταὐτόν ἐστι τῷ 'καὶ ἐάν τι πρὸς τὰ κακὰ λέγηται κατὰ γενικὴν πτῶσιν, χαθάπερ ή φρόνησις λέγεται τῶν χαχῶν, ῥηθήσεται μέν. ἀλλ' ούγ ὅτι χαχή ἐστι, τῶν χαχῶν, ἀλλ' ὅτι ἐπιστήμη οὖσα τῶν χαχῶν'· ὁ

2 έλεγεν ΑΙ: έλέγετο a 8 xaxoïç A: xaxà al 12 post τψ add. τοιούτω A 14 φήσει Α: φησίν Ι: φησί a 16 τι om. a 17 post de add. zal aA a 18 τοιαύτη (ras. unius litt.) διάνοια Α 19 ζώων (post διότι) a ζώον alt. superscr. A¹ 21 τάναγρα, quod coniecit coll. Paraphr. 57,15 Waitz Organ. II p. X. Αν: τύναιγρα al γάρ in ras. A¹ 22 fort. δή ποτε 24 πολλαγώς om. A 25 λέγει Α 30 post πρότερον add. τὸ Α 30. 31 ώς - λέγηται om. Α 33 χαχόν (post δτι) A ούσα al: έστι Α

γάρ φρόνιμος ἐπίσταται τὰ χαχά. ώστε τὰ σοφίσματα ταῦτα, ἂ μιχρῷ πρότερον εἰρήχειμεν, παρά τὸ συμβεβηχὸς γέγονεν ἀλλ' οὐ τῷ διττῷ. πῆ δε και άπλως αυτός το παρά το συμβεβηκός ωνόμασε. πη γάρ ων δδε τοῦδε, οἶον δοῦλος δεσπότου, xal άπλῶς xaτὰ πάντων, xaθ' δσων τὸ τόδε 5 τοῦδε λέγεσθαι δύναται, ἐπιφέρειν ἀξιοῦσι. χαίτοι ἐνδέγεται, φησίν, ίσως άγαθόν είναι τι τῶν χαχῶν, ὡς ἡ ἀνδρεία άπλῶς οὖσα ἀγαθόν δοχεί τισι διά τὰ ἐν πολέμοις τραύματα είναι χαχόν. διὰ τοῦτο γὰρ χαὶ αὐτὸς τὸ ἴσως προσέθηχεν. ὥστε ὁ λόγος ὁ λέγων ἡ ἀνδρεία τῶν χαχῶν' διττός. η γάρ δτι χαχόν τί έστιν η ανδρεία, η δτι επίσταται τα χαχά. 10 αλλ' εί χαι ἐνδέγεται ποτέ τινα λόγον λέγοντα τι αγαθόν τῶν χαχῶν εἶναι τὸ διττὸν ἔγειν, ὡς ἐπὶ | τῆς ἀνδρείας καὶ τοῦ πλούτου καὶ ὑγιείας καὶ ſ. 53r άλλων τινών, άλλ' ούτι γε τον λέγοντα την φρόνησιν των χαχών το διττόν έχειν φήσαιμεν. χαί τοῦτο είπῶν τίθησι λόγον δοχοῦντα μὲν έχειν τὸ διττόν μή όντα δε διττόν, ώς μετ' όλίγον έρει. έστι δε δν επάγει λόγον 15 δοχούντα έγειν το διττόν ούτος. άλλ' εί τι δούλον είη άγαθον μοχθηροῦ. φέρεται δὲ χαὶ άλλη γραφή ἔχουσα οῦτως· ἀλλ' εἴ τι δοῦλον είη άγαθον όνομα μοχθηροῦ. δ δὲ λέγει ἐστὶ τοιοῦτον· ἐάν τις δοῦλος ἀγαθός ῶν [η εί γάρ τις δοῦλος ὄνομα ἔσχε χεχλησθαι ἀγαθός] τύχοι δουλεύειν μοχθηρώ, λέγει δέ τις το αγαθον μοχθηρού, δόξειεν 20 αν διττός ό λόγος είναι· έπειδη γαρ οι πλείους των δούλων μογθηροί λέγονται, φαντασίαν τινα αποτελεί τοῦ διττοῦ. η γάρ ὅτι ὁ ἀγαθός μοχθηρός ή δτι δούλος μοχθηρού. τούτο θείς ενίσταται, χαθάπερ είπον, μή είναι διττόν τον λόγον λέγων 'ου γάρ, εί αγαθόν δοῦλον ον λέγεται χαί μογθηροῦ, xaì ἀγαθὸν μογθηροῦ ῥηθήσεται'. τὸ δὲ ἅμα πρόσχειται, ὡς 25 εί έλεγεν 'οὐ τὰ δύο όμοῦ, ἀγαθὸν πονηροῦ, ἀλλὰ τὰ τρία, ἀγαθὸν δοῦλον πονηροῦ· τοῦτο γάρ τὰ ήρωτημένα ἀναγχάζει συνεπινοείν. ταῦτα μέν διά τῆς μιᾶς τῶν γραφῶν λέγοιτο ἄν. διὰ δὲ τῆς ἐχούσης χαὶ τὸ όνομα προσκείμενον λέγοι αν 'ου γάρ, εί τῷ δούλψ κεῖται όνομα το 'Αγαθόν ώς μή καλεισθαι Νικοκλέα ή Πλάτωνα ή 'Ιππόνικον ή άλλο τι 30 τοιοῦτον ἀλλ' ᾿Αγαθόν, ὥσπερ χαὶ ὁ Ὀλυμπιονίχης ὠνομάζετο αὐτὸ τοῦτο "Ανθρωπος, ήδη χαὶ τὸ ἀγαθὸν μογθηροῦ διττόν, οἶον ὅτι τὸ ᾿Αγαθὸν όνομα τοῦ δούλου πονηρόν ἐστιν, ἢ ὅτι πονηροῦ δεσπότου, ἀλλ' άπλοῦν'. ώστε παρά τὸ συμβεβηχός. οὐ γάρ, εἰ συμβέβηχε τῷ αὐτῷ ἀγαθῷ τε λέγεσθαι καί πονηροῦ είναι, και τὸ ἀγαθὸν πονηροῦ ἐστιν, ὥσπερ οὐδέ, 35 εί ή φρόνησις ἐπιστήμη, τῆ δὲ ἐπιστήμη συμβέβηκε θεωρητικῆ τῶν χαχῶν εἶναι, χαὶ ἡ φρόνησις τῶν χαχῶν ἐστιν· οὐ γὰρ ὅσα χατὰ τοῦ

² είρηχειμεν ΑΙ: είρηχαμεν a 3 αὐτὸς Α: αὐτὸ al Ι τῶν χαχῶν Α ώνόμασε ΑΙ: ώνόμασαν a 5 δύναται λέγεσθαι Α 6. 8. 9 dvôpla A 8 αύτὸς A: αὐτὸ a: compend. I αύτὸ a: compend. I 10 ἀλλὰ xαὶ εἰ Α 11 ἀνδρίας Α 14 είσὶ a 16 post ἄλλη add. ἡ a 17 ἐστὶ τοιοῦτον ΑΙ: byelas a 18 η- άγαθός delevi ἕχη b 19 λέγοι b 21 άποτελεῖ aI: inv. ord. a 27 λέγοιντ' a ύποβάλλει Α 24 πρόχειται a 28 τὸ AI: om. a 30 xai δ I: δ A: om. a τούτου (sic) I 34 πονηρῶ — πονηρόν Α 35 zl om. A έπιστήμη (ante τζ) AI: έπιστήμης a

168 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 24 p. 180=10. 18]

κατηγορουμένου λέγεται, πάντα καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου τῷ κατηγορουμένψ ῥηθήσεται. ὥστε οὐκ εἰ συμβέβηκε τῷ δούλψ ἀγαθῷ λέγεσθαι, τούτψ δὲ πάλιν πονηροῦ, καὶ τὸ ἀγαθὸν πονηροῦ, ἀλλὰ τὸ ἀγαθὸν δοῦλον πονηροῦ δεσπότου.

5 p. 180 ■ 18 Οὐδὲ τὸ τὸν ἄνθρωπον φάναι τῶν ζψων είναι οὐ λέγεται πολλαχῶς.

Θείς πάνυ ασαφῶς τὰς αἰτίας χαθ' ἀς οὐ χαλῶς φαίνονται λέγοντες διττόν το τούτου τοῦτο, πάλιν το αὐτό ἐχτίθεται, χαὶ φησίν οὐδὲ τὸ τὸν άνθρωπον φάναι τῶν ζψων οὐ λέγεται πολλαχῶς, ὥσπερ οὐδὲ τὸ 10 τον άγαθον δούλον πονηρού. ού γάρ, εί ποτέ τι, φησί, σημαίνομεν άφελόντες τούτου, έχεινο πολλαχώς λέγεται. έστι δὲ δ λέγει· οὐ γάρ παν τὸ χαθ' αύτὸ ἀποληφθέν χαὶ ὡρισμένον χαὶ γνώριμον ὄν χαὶ τούτου λεγόμενον πολλαγῶς λέγεται. οὐ γάρ, εἰ συμβέβηχε τούτφ σῷ είναι και τέκνω είναι, σόν έστι τέκνον. ού γάρ τά τω αύτω συμβεβηκότα 15 και αλλήλοις τα αυτά· ου γάρ, ει ό Κορίσκος και μουσικός και λευκός, χαί τὸ μουσιχὸν χαὶ τὸ λευχὸν ταὐτόν. εἰ μέν γὰρ πάντα τὰ χατὰ συμβεβηχός χατηγορούμενα τοῦ αὐτοῦ τινος χαὶ ἀλλήλοις χαὶ τῷ ὑποχειμένψ ήν ταύτα, τότε αν χαί τὸ 'ούτος σός' ήν διττὸν χαί τὸ 'ούτος τούτου'. ούδεν γαρ διέφερε το σος έπι τέχνου η δούλου είπειν, έπειδή το τέχνον 20 χαὶ τὸ δοῦλον χατὰ τοῦ αὐτοῦ λεγόμενα τὰ αὐτά ἐστιν. ἐπεὶ δὲ οὐ ταὐτὰ άλλ' έτερα, πῶς οἶόν τε λέγειν δτι πᾶν τὸ καθ' αύτὸ ἀποληφθέν ὡς τούτου μόνου δηλωτικόν διττόν; εί γάρ τοῦτο Ϋν, ἐπειδή τὸ μῆνιν ἄειδε θεά άφελόντες ώρισμένως οίδαμεν δτι ήμισυ στίχου έστι χαι ού της 'Ιλιάδος, ό λέγων őτι δός μοι τὸ μῆνιν ἄειδε θεά, τὸ ῆμισυ τοῦ 25 έπους, διττός αν ήν αλλά μήν ού διττός καθ' αύτό γάρ ληφθέν το μηνιν αειδε θεα δηλον γέγονε τίνος έστιν ημισυ. ωστε χαι ό τοῦτο σημαίνων λόγος οὐ διττός. εἰ δὲ τοῦτο, οὐδὲ ὁ λέγων 'ἀρα δδε σός;' διττός. δηλον γάρ έστιν δπως ούτος τούτου έστίν. ωστε ου λέγεται πολλαγῶς τὸ τούτου τοῦτο, δταν ἀφελόντες τι γνώριμον ὄν τί ἐστι ταύτη τῆ 30 προσηγορία δνομάζωμεν λέγω δε προσηγορίαν το τούτου τοῦτο. 6 1.53* γάρ τον Πλάτωνα και 'Αρίστωνα καθ' αύτους λαβών και έρωτῶν ' άρά γε ούτος τούτου έστί;' ταὐτὸν λέγει τῷ 'ἄρα ό Πλάτων υίός ἐστιν 'Αρίστωνος;'. χαι ού διττόν ένταῦθα τὸ ἐρώτημα διὰ τὸ τὰ ληφθέντα γνώριμα τυγχάνειν

5 ante oùoè add. $d\lambda\lambda$ a (c u) 37 Seic návo AI: inv. ord. a 8 τούτου τουτο a I1 corr.: τοῦτο τούτου Α, I pr. αὐτὸ Α: αἴτιον aΙ 11 τοῦτο ἐχείνου Ι pr., 12 post αύτό add. τό a 14 elvat alt. om. A corr. I¹ 15 ταυτά Α 16. 17 τὰ χατηγορούμενα τοῦ αὐτοῦ τινὸς χατὰ συμβεβηχὸς Λ 18 τὰ αὐτὰ Α τò τὰ αὐτὰ (post où) Α Ι ος alt. om. A 20 τὸ δοῦλος Λ 21 τὸ iteratum I 23 ότε a ού τῆς aA: οῦτος Ι 25 γάρ AI: om. a 28 δπως aA: δπερ Ι 30 προσηγορία aA: προτάσει Ι όνομάζομεν a δè A; δη al δ AI: où a

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 24. 25 p. 180 a 18. 23] 169

πῶς ἀλλήλων εἰσίν. ἔτι τὸ οὐδὲ γὰρ εἴ ποτέ τι σημαίνομεν ἀφελόντες τοιοῦτόν ἐστι· οὐ γὰρ τὸ τούτου τοῦτο λέγεται πολλαγῶς, εἶ ποτέ (τί) τινος ἀφελόντες σημαίνομεν τῆ προσηγορία τῃ τούτου τοῦτο. καὶ γάρ είπόντες δός μοι το ήμισυ τοῦ ἔπους, το μηνιν ἄειδε θεά, 5 δυνάμει τη προσηγορία σημαίνομεν τη τούτου τοῦτο. λέγομεν γαρ δτι δός μοι τούτου τοῦτο, ήγουν τοῦ στίγου το ήμισυ, xal οὐx ἔστι διττόν (τδ) τούτου τοῦτο. εἰ γὰρ ἦν διττόν (τοῦτο γὰρ δεῖ προσυπαχούειν), είπόντες δός μοι το ήμισυ τοῦ ἔπους, οἶον το μηνιν ἄειδε θεά, σημαίνομεν την Ίλιάδα, ήγουν σημαίνομεν ότι δός μοι το ήμισυ τής 10 'Ιλιάδος. άλλ' οὐ τοῦτο σημαίνομεν. ἐν δὲ τῆ λέξει τῆ καὶ γὰρ τὸ ημισυ είπόντες δός μοι ύποστικτέον είς το δός μοι, είτα έπακτέον το Ίλιάδα σημαίνομεν. έστι δε το της λέξεως χατάλληλον τοιοῦτον· χαί γάρ το ήμισυ τοῦ ἔπους, οἶον το μηνιν ἄειδε θεά, εἰπόντες 'Ιλιάδα σημαίνομεν. λέγοι δ' αν δι' αύτοῦ· εἰ πῶν τὸ τούτου τοῦτο 15 διττόν, χαί τὸ δός μοι τὸ ήμισυ τοῦ ἐπους διττὸν ἔσται, χαὶ τοῦτο λέγοντες λέγοιμεν αν 'δός μοι το ήμισυ της 'Ιλιάδος'.

p. 180 · 23 Τούς δε παρά το χυρίως τόδε η πη ή που.

Τίνες είσιν οί παρὰ τὸ χυρίως, ἐξηγήσατο διὰ τοῦ ἢ πῇ ἢ ποῦ ἢ πῶς· ὅσοι γὰρ παρὰ τὸ πῃ ἢ ποῦ ἢ πῶς ἀληθεῦον ἢ μὴ ἀληθεῦον 20 καὶ ἀπλῶς ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι ἢ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν ἀξιοῦντες παρὰ τὸ χυρίως λεγόμενον ἀξιοῦσιν. ἀπλῶς μὲν γὰρ τὸ αὐτὸ καὶ ἐν ἄμα λευχὸν είναι καὶ οὐ λευχὸν ἀδύνατον· πỹ δὲ οὐ κ ἀδύνατον, ὥσπερ ὅ ὀφθαλμὸς πỹ μὲν λευχὸς πỹ δὲ οὐ λευχός. καὶ πρὸς μὲν τὸν τυμβωρύχον ἢ λῃστὴν ἀγαθὸν ἡ νόσος, ἀπλῶς δὲ οὐχ ἀγαθόν. καὶ πῶς μὲν τὸ μὴ 25 ὄν ἔστιν· ἔστι γὰρ δοξαστόν· ἀπλῶς δὲ οὐχ ἐστι. τὸ δ' ὥστ' εἰ τόδε μὲν ἀπλῶς τόδε δὲ πỹ, οὕπω ἔλεγχος δύναται καὶ ἐπὶ τοῦ Αἰθίοπος ἀχούεσθαι· εἰ γὰρ ἁπλῶς μὲν κατὰ τὴν σαρχός ἐπιφάνειάν ἐστι μέλας, κατὰ δὲ τοὺς δδόντας ἐστὶ λευχός, ὁ συνάγων λευχὸν αὐτὸν καὶ οὐ λευχὸν οὐχ ἐλέγχει. δύναται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπλῶς μὴ ὅντος· εἰ γὰρ ἀπλῶς 30 μέν ἐστι μὴ ὄν πỹ δὲ ὄν, ὡς δοξαστόν (ἔστι γὰρ αὐτοῦ δόξα οὐχ ὅτι ἔστιν, ἀλλ' ὅτι οὐχ ἔστιν), ὁ συνάγων αὐτὸ καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι οὐχ ἐλέγχει.

¹ άπαλλήλων a σημαίνομεν A Arist.: τινός (e vs. 3 illatum) al 3 τί addidi 5-7 λέγομεν - τούτου τοῦτο ΑΙ: 5 προσηγορία σημαινόμενον AI: (inv. ord. a om.a. 6 ἥμισυ] excorr. A. 7 τὸ addidi ἦν AI: οὖν a 8 post 11 ύπαχτέον α 13 είπόντες δός μοι add. τούτου τοῦτο, ήγουν τοῦ στίγου a post Επους collocat a 15 Εσται AI: έστιν a 18 οί postea εί (ante πή) Α 19 άληθεύον utrobique AI: άληθεύειν a 18 of postea add. I¹ 23 τυμβωρύχον α: τυμβορύγον Ι 26 dè om. a ວບັ້ງເພ & 25 δοξαστικόν a 31 oùx alt. aA: 29 δέ ΑΙ: γάρ α τοῦ ΑΙ: τῶν α 30 δοξαστιχόν a άλλ' Ι

p. 180=32 Είσι δε πάντες οί τοιοῦτοι λόγοι τοῦτ' έχοντες.

Τὰ σοφίσματα τοιαῦτα. ἄρ' ἐνδέχεται τὸ μὴ ὄν είναι; οῦ· ἀρά γε τὸ μὴ ὄν δοξαστόν ἐστι; ναί· τὸ μὴ ὄν ἄρα ἔστι· τὸ γὰρ ἀλλὰ μήν έστι γέ τι μή δν ώς ίσον έστι τῷ 'άλλά μήν τὸ μή δν έστι τι, οίον 5 δοξαστόν'. πάλιν τὸ ὄν συνάγουσι μή είναι οῦτως εἰ ἔστι τὸ ὄν, τ άνθρωπος έσται η ίππος η βοῦς ή τι τῶν τοιούτων οὐδεν δε τούτων έστίν, ωστε οδδε έστιν οδα άρα έστι το όν. πάλιν άρα ενδέχεται τόν αύτόν άμα εύορχεῖν χαὶ ἐπιορχεῖν; ὁ δὲ ὀμόσας ἐπιορχήσειν έπιώρχησεν, ωστε εδώρχησεν ήλήθευσε γάρ πεποιηχώς δ ποιείν ώμοσεν. 10 όμόσας γάρ έπιορκήσειν έπιώρκησεν ό αὐτὸς ἄρα ἅμα ἐπιορκεῖ καὶ εύορχει. πάλιν άρα τον αύτον έγχωρει άμα τῷ αύτῷ πείθεσθαι χαι απειθεῖν; ού· αλλα μην όδε πείθεται μεν τῷ γεωμέτρη ασύμμετρον είναι την πλευράν, απειθεί δε σύμμετρον είναι, και πείθεται μεν μείζονα είναι τον ήλιον της γης, απειθεί δε τω αύτω ελάττονα είναι· ό αύτος 15 άρα τῷ αὐτῷ πείθεται xal ἀπειθεῖ. θεὶς δὲ τὰ σοφίσματα συντόμως λύει αύτα λέγων η ούτε το είναι τι ταυτόν, τουτέστιν ου ταυτόν έστι το λέγειν τὸ μὴ ὄν ὅτι ἐστί τι, οἶον δοξαστόν, χαὶ άπλῶς ὅτι ἔστιν· εἰ μὲν γάρ τὸ τὶ ὄν ταὐτὸν ἦν τῷ άπλῶς ὄντι, ἦν ẩν τὸ μὴ ὄν ὄν· ἐπεὶ δὲ έτερον, ούχ έσται τὸ μὴ ὄν ὄν. λύει δὲ σαφῶς χαὶ τὸ τὸν αὐτὸν ἄμα 20 έπιορχεϊν χαι εύορχεϊν λέγων πλήν τοῦτο μόνον, εὐορχεῖ δὲ οὕ, δ ίσον έστι τῷ 'άπλῶς μὲν οὐχ εὐορχεῖ, ἀλλὰ τοῦτο μόνον, ὅτι ὀμόσας έπιορχήσειν έπιώρχησεν'· ωστε χατά τοῦτο μόνον, άπλῶς δὲ οὐχ εὐορχεῖ, | ὥστε οὐχ άπλῶς ὁ ἐπιορχῶν εὐορχεῖ ἀλλὰ πῆ. οὐδ' ὁ ſ. 54 άπειθῶν άπλῶς πείθεται, άλλὰ τὶ πείθεται· άπλῶς γάρ πειθόμενος 25 τῷ ἀληθεϊ, ἐφ' οῦ xal τὸ 'πείθεται' ἀληθῶς λέγεται (ὁ γὰρ τοῖς ἀληθέσι πιστεύων και τούτοις πειθόμενος κυρίως πείθεται), απειθεί [δε] τῷ ψεύδει. χαι έστιν άλλο μεν φ πείθεται, άλλο δ' φ απειθεί.

p. 18062 Όμοιος δε ό λόγος χαί περί τοῦ ψεύδεσθαι τον αὐτόν.

Τὸ περὶ τοῦ ψεύδεσθαι τὸν αὐτὸν ἄμα καὶ ἀληθεύειν σόφισμα 30 καὶ ἡρωτᾶτο καὶ συνεπεραίνετο ἐπ' ἐκείνων οἶς ὁμοίως ὑπῆρχε τὰ ἀντικείμενα· ταῦτα δέ ἐστιν ৻ὖν ἐστι τὸ μὲν ῆμισυ λευκὸν τὸ δὲ ῆμισυ μέλαν, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἔχειν θεωροῦμεν. ἡ δὲ ἀγωγὴ τοῦ σοφίσματος τοιαύτη· ἀρά γε ἐνδέχεται τὸν αὐτὸν ἅμα ψεύδεσθαι καὶ ἀληθεύειν; οὖ·

² dp' a Arist.: dpd ys I 6 έσται Ι: έστιν a 8 όμώσας, ut videtur, I pr., corr. I¹ 9 εύόρχησεν a 10 επιόρχησεν a άρα a: om. I 13 μέν I: om. a 16 είναι τι καὶ είναι Arist. (τι καὶ είναι om. Af) 14 αύτῷ a: om. I 20 *πλ*ήν om. Arist. (sed habet D) 21-23 d $\lambda\lambda\dot{a}$ — oùx eùopxeï iterant aI: non iterat A 25 πείθεσθαι conicio 26 & aAI: delevi ψευδεί a 28 b 23 πη al: πως A post ψεύδεσθαι add. τι a om.a 30 xal prius om. A

είτα ἐπήγον· άλλὰ μὴν δ είπων τον δφθαλμον λευχόν ψεύδεται· άλλὰ καί άληθεύει· άμα γάρ έστι λευχός χαι ού λευχός. λέγει δε χαι τούτου την αύτην είναι λύσιν, άλλά διά το μή είναι εύθεώρητον, χαι μάλιστα έν οίς τα αντικείμενα όμοίως ύπάρχει, πότερον δει φάσκειν, αρα το αλη-5 θεύειν η το ψεύδεσθαι, την δυσχολίαν παρέγεται. ούδεν δε χωλύει τον αὐτὸν άπλῶς μὲν είναι ἀληθῆ πῃ δὲ ψευδῆ, ὡς ἐπὶ τοῦ Αἰθώπος χαὶ τοῦ μὴ ὄντος· ὁ γὰρ τὸν Αἰθίοπα μέλανα λέγων άπλῶς μέν ἐστιν άληθής, πη δε ψευδής. ό δε λέγων αὐτὸν λευχὸν άπλῶς μεν ψευδής, πη δε αληθής. το δε ή τινος λέγοι αν έφ' ου το ήμισυ λευκόν, το δε 10 ήμισυ οὐ λευκόν· οὐτος γὰρ οὕτε άπλῶς ἐστιν ἀληθής πη δὲ ψευδής, ούτε έμπαλιν άπλῶς μèν ψευδής πỹ δὲ άληθής, άλλὰ τινός, ήτοι ἐπίσης χαί ψευδής χαι άληθής. δύναται χαι έχ παραλλήλου το τινός χεισθαι. ό γάρ πη ψευδόμενος η άληθεύων χατά τι ψεύδεται η άληθεύει χαὶ οὐχ άπλῶς. τὸ δὲ xal είναι ἀληθῆ τινά, ἀληθῆ δὲ μή ἴσον ἐστὶ τῷ 15 'είναι χατά τι μέν άληθη, άπλῶς δὲ μὴ άληθη'· ό γάρ χατά τι άληθεύων έπί τι άληθής και ούχ άπλῶς άληθής ἐστι. δύναται δέ τις και ώς οῦτως έρωτωμένου τοῦ σοφίσματος ἀχούειν· ἀρά γε ἐνδέγεται τὸν αὐτὸν ἅμα χαὶ ψεύδεσθαι χαὶ ἀληθεύειν; οῦ · ἀλλά μὴν ὁ λέγων 'ἐγὼ ψεύδομαι' ἄμα χαὶ ψεύδεται χαὶ ἀληθεύει· ψεῦδος ἄρα τὸ 'οὐχ ἐνδέχεται τὸν αὐτὸν ἄμα 20 καὶ ἀληθεύειν καὶ ψεύδεσθαι'. τὰ δὲ ἐφεξῆς κείμενα σοφίσματα σαφῆ είσι, χαι πλείστα τούτων τα παραδείγματα χαι έν τοις Τοπιχοις.

p. 180b17 Όμοίως δε xal ό τοῦ κλέπτου λόγος.

Δεϊ πρότερου τὴν ἀγωγὴν τοῦ σοφίσματος ἐχθέσθαι· οῦτω γὰρ xal ή λύσις, ῆν αὐτὸς ἐπήγαγε xal ὑπέγραψε, δήλη ἐσται. ἔστι δὲ ἡ ἀγωγὴ 25 τοῦ παραλογισμοῦ αῦτη· ἄρά γε βούλεται τις τὸ ἑαυτοῦ xaxóv; οῦ· τί δέ, τὸ xλέπτειν xaxóv; ναί· βούλεται δὲ ὁ xλέπτης xλέπτειν; ναί· τὸ ἑαυτοῦ ἄρα βούλεται xaxóv. λαβεῖν δὲ ἀντὶ τοῦ xλέπτειν ἐνταῦθα εἰληπται ἐν οἶς λέγει οὐ γάρ, εἰ xaxóν ἐστιν ὁ xλέπτης, xal τὸ λαβεῖν ἐστι xaxóv. τὸ δὲ ὅτι xaxόν ἐστιν ὁ xλέπτης, xal τὸ λαβεῖν ἐστι xaxóv. τὸ δὲ ὅτι xaxόν τὸ xλέπτειν ἀνταῦθα εἰληπται ἐν οῖς λέγει οὐ γάρ, εἰ xaxόν ἐστιν ὁ xλέπτης, xal τὸ λαβεῖν ἐστι xaxόν. τὸ δὲ ὅτι xaxόν τὸ xλέπτειν xaτεσχεύαζον οἱ σο-30 φισταὶ δειχνύντες xaxόν τὸν xλέπτην. ἐδείχνυον δὲ αὐτὸν xaxòν ἐx τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ xλέπτου, δν αὐτὸς xλέπτου λόγον εἰπεν· εἰ γὰρ xλέπτης ἐστί, φασίν, ὁ βουλόμενος τὰ ἀλλότρια λάθρα λαμβάνειν, τοῦτο δὲ xaxóν, xal ὁ xλέπτης ἄρα xaxόν· ὥστε xal τὸ xλέπτειν xaxόν· ὥστε βούλεται ὁ xλέπτης τὸ ἑαυτοῦ xaxόν. τοῦτο λύων 'Αριστοτέλης ἐπήγαγε τὸ οὐ 35 γάρ, εἰ xaxόν ἐστιν ὁ xλέπτης, xal τὸ λαβεῖν ἐστι xaxόν, δυνάμει λέγων 'οὐ γάρ, εἰ xaxόν ἐστιν ὁ xλέπτης, xal τὸ λλέπτειν ὡς xaxὸν βούλεται, ἀλλ' ὡς ἀγαθού'· παντὸς γάρ, οὕ τις ἐφίεται, ὡς ἀγαθοῦ ἐφίεται,

¹¹ ήτοι I: ήγουν a 16 ώς I: om. a 24 ὑπέγραφε a 25 αυτη I: τοιαύτη a 29 an τό γάρ? 33 ωστε prius] ως ex ων (spiritus non liquet) corr. I 34.35 ούχι, omisso γάρ, A 36 ού γάρ aI: ως ούχι A 37 ου τινος I pr.

172 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 25 p. 180b17]

κάν κακόν έστιν. ωστε καὶ ὁ κλέπτης οὐχ ὡς κακὸν ἀλλ' ὡς ἀγαθὸν βούλεται τὸ χλέπτειν· οὐχ ἄρα τὸ ἑαυτοῦ βούλεται χαχόν. ὅτι δὲ τὸ τὰ άλλότρια λαμβάνειν άγαθά ούχ έστι χαχόν τῷ λαμβάνοντι οὐδ' ὡς χαχὰ σπουδάζει λαβείν άλλ' ώς έαυτοῦ ἀγαθά, κατεσκεύασε διὰ τῆς τῶν κακῶν 5 αποβολής, δυνάμει λέγων 'ώσπερ το αποβαλειν την νόσον χαίτοι χαχόν ούσαν ούχ έστι χακόν, ούτως ούδε το λαμβάνειν άγαθα χρήματα τα άλλότρια χαχόν έστι τῷ λαμβάνοντι'. ὦν γὰρ ἡ ἀποβολή, ὡς ἐν τοῖς ſ. 54 Τοπιχοῖς εἴρηται, χαχόν, τούτων ή λῆψις ἀγαθόν· ἀλλὰ μὴν ή ἀποβολή τοῦ χρήματος χαχόν ή λῆψις ἄρα ἀγαθόν τὸ χλέπτειν ἄρα ἀγαθόν. ῥητέον 10 δε πρός τοῦτο ' άρα οὐχὶ πᾶσα λῆψις ἀγαθόν ἀλλὰ τοιάδε'. τὸ δε ἐφεξῆς σόφισμα τοιοῦτόν ἐστιν. εἰ τὸ ἀποθανεῖν ἀδίχως αἰρετώτερον τοῦ διχαίως αποθανείν (ώσπερ χαι ό Σωχράτης πρός τον είπόντα ω Σώχρατες, άδίχως αποθνήσχεις' είρηχε 'συ δε άρα ήβούλου με διχαίως αποθανειν' ό γάρ δικαίως άποθνήσκων ώς φονεύς η ώς κακούργος τοῦτο πάσγει· ό δὲ 15 αδίχως πάσχων δίχαιος, χαθάπερ και ό Σωχράτης), ει ούν το αδίχως. φασίν οί σοφισταί, αποθνήσχειν τοῦ διχαίως αίρετώτερον, χαὶ τὸ άδιχον τοῦ διχαίου αίρετώτερον. την δὲ τοῦ σοφίσματος τούτου λύσιν παραχατιών έρει. του δέ συμπεραινομένου σοφίσματος το αύτο είναι δίχαιον χαί οὐ δίχαιον μετ' όλίγον την άγωγην φανερῶς ἐχθήσομεν. γρεών δέ 20 έστι πρότερον πρός σαφήνειαν τοῦ λεγομένου τοῦ ἐν τῷ πέμπτω τῶν 'Ηθιχῶν είρημένου αναμνησθηναι, ὅπερ ἐστὶ τὸ άλλο μὲν είναι τὸ φύσει δίχαιον, άλλο δε τὸ χατὰ δόξαν τοῦ χρίναντος, άλλο δε τὸ χατὰ τὴν διάταξιν τοῦ νόμου περατωθέν. ῶστε ἐνδέγεται τὸ αὐτὸ χαὶ δίχαιον είναι χαὶ ἄδιχον· τὸ γὰρ χατὰ νόμον δίχαιον οὐχ ἀνάγχη χαὶ φύσει ἢ τῆ δόξη 25 τοῦ χρίναντος δίχαιον είναι, ἀλλ' ἐνδέχεται μέν ὡς πρὸς τὴν φύσιν είναι άδιχον, χαθό δε γέγονεν ώς οί νόμοι διατάττονται, είναι δίχαιον. ώσπερ χαὶ ὁ Καλλιχλῆς ἐν τῷ τοῦ Πλάτωνος Γοργία πρὸς τὸν Σωχράτην λέγει δτι, αν τις τὸ κατὰ νόμους εἴπη, σὸ μεταλαμβάνων τὸ κατὰ φύσιν, εἰ δέ τις τὸ κατὰ φύσιν, σὸ τὸ κατὰ νόμους ἐπιφέρων κυκῆς καὶ συγχεῖς τὰς 30 διαλέξεις. ούτως ούν του διχαίου τριχή διαιρουμένου άφορμαι πολλαί παραλογισμών έντεῦθεν τοῖς σοφιστεύουσι δέδονται, ώς xai ἐπὶ τοῦ παρόντος. έλεγον γάρ. άρα δίχαιόν έστι τὸ έχαστον έχειν τὰ έαυτοῦ. άδικον δε τό τὰ άλλότρια; ή οῦτως πότερόν ποτέ φαμεν είναι δίκαιον χαι χρίσιν δικαίαν (τό γάρ δίχαιον άντι τοῦ * * δικαίου είληπται ώς 35 μηδέν διαφέρον) ούχι το έχαστον τῶν χρινομένων ἔχειν τὰ ἑαυτοῦ χαι ἅ δει έχειν αύτόν; ναί· άδιχον δε χαι χρίσιν άδιχον ούχι την χυρώσασαν τά

2 βούλεται χαχόν Ι: inv. ord. a 7 ῶν γάρ Α: εί γάρ ῶν aΙ 7.8 ev tois Tonixois] 111 2 p. 117b3sq. 10 άρα a: fort. άλλά cf. p. 148,29 n. 14 ôè I: om. a 20 πρός σαφήνειαν πρότερον a 20. 21 έν τῷ πέμπτψ τῶν 'Hθικῶν] c. 10 p. 1134 b18 sq. 21 µèv om. A τό alt. postea add. I¹ 22 ôè prius om. A χρίνοντος Α 23 περατωθέν scripsi cf. p. 174,25: περαιωθέν aAI zal om. A 24 χαί φησι a 27 έν τῷ τοῦ Πλάτωνος Γοργία] c. 38 p. 483 A memoriter citat 29 συγγωρείς 1 pr. 30 τριγή AI: 31 δέδονται] ν superscr. I¹ 32 τὸ χαθέχαστον έχειν τὰ χαθ' έαυτοῦ Α τριγῶς a 34 adde χατά δόξαν του χριτου (sive διχαστου) 36 χυριώσασαν a

άλλότρια έχειν τον μή χύριον; ναί. είτα έπηγον άλλα μήν δδε έχει τα γρήματα τούτου λαβών· καί ή μεν έκ τοῦ νόμου ή και τῆς δόξης τοῦ χριτοῦ έλαβε (τοῦτο γὰρ λείπει), ή μέν οὖν ἐκ τούτων έλαβε, τὰ ἑαυτοῦ έγει· τὸ δὲ τὰ ἑαυτοῦ έγειν χεῖται δίχαιον είναι· εἰ δὲ διχαίως έγει, δι-5 χαία ή χρίσις. χατά νόμους γάρ έχει. ή δε πάλιν τοῦ ἀποστερηθέντος ήσαν, άδιχος ή χρίσις. ή αὐτή άρα διχαία χαὶ άδιχος. οἶον εἴ τις συχοφάντης έλεγε την οίχίαν η τον άγρον του Πλάτωνος, & χατείγε μίσθωμα χαὶ φόρους τελῶν τῷ Πλάτωνι, μὴ τοῦ Πλάτωνος είναι άλλ' οἰχεῖα, ἔχρινε δε ό διχαστής δμωμοχέναι τον Πλάτωνα χαι γενέσθαι χύριον τοῦ άγροῦ 10 η της οίκίας, ό δε Πλάτων δια την περί τον δρχον εύλάβειαν τον συχοφάντην είασεν έχειν τα έαυτοῦ, οῦτως ὁ συχοφάντης τα μέν έαυτοῦ έχει. α γαρ από νόμου τις έσχεν, ώς ίδια έλαβε· το δε τα ίδια έγειν χείται δίχαιον είναι· ωστε διχαία ή χρίσις. άδιχος δε τη φύσει· τη γάρ φύσει δίχαιον [είναι] μη πρός δρχους άφιέναι τον Πλάτωνα, άλλ' έχεινον μέν 15 απορρίψαι ώς βδελυρόν χαι συχοφάντην, αποδούναι δε τι Πλάτωνι τα έαυτοῦ. ή αὐτὴ ἄρα κρίσις δικαία καὶ ἄδικος, καὶ τὸ αὐτὸ δίκαιόν ἐστι χαὶ ἄδιχον. ή μèν παραγωγή τοῦ σοφίσματος αῦτη. χατὰ δὲ τὴν λέξιν τὴν χυρία έστιν έχ τοῦ νόμου (τὸ ἐχ τοῦ νόμου) πρόσχειται, δτι νόμος ἦν την τῶν διχαστῶν χρίσιν είναι χυρίαν. α δ' ἀν τις χρίνη χατα δόξαν την 20 αύτοῦ, κἂν ή ψευδής, χυρία ἐστὶν ἐκ τοῦ νόμου· κἂν γὰρ ἄδικός έστιν ή χρίσις, χατά μέντοι γε το δόξαν αυτώ δίχαιον έχρινε, χυρίαν είναι τήνδε την χρίσιν λέγει ό νόμος. την μέν ούν τοῦ σοφίσματος παραγωγήν και λύσιν είπομεν. & δε λέγει δια της λέξεως έστιν. όσα αν τις χρίνη χατὰ δόξαν τὴν | αύτοῦ, χαν ψευδὴς χαν ἄδιχος ή χρίσις 1.55* 25 έστί, χυρία έστιν έχ τοῦ νόμου· νόμος γάρ ην Άθηναίοις τάς διχασθείσας δίκας χυρίας είναι. και τοῦτο δηλον πεποίηκεν και έν τῷ Κρίτωνι τοῦ Πλάτωνος Σωχράτης· λέγει γὰρ ἐν ἐχείνοις ὁ Σωχράτης '΄τί ἐροῦμεν πρός ταῦτα, ῶ Κρίτων, xal άλλα τοιαῦτα; πολλά γάρ ἄν τις ἔχοι, άλλως τε και ρήτωρ, είπειν ύπερ τούτου τοῦ νόμου απολλυμένου, δς τας δίκας 30 τάς δικασθείσας προστάττει κυρίας είναι". ἐν δὲ τῷ 'πότερον δεῖ χρίνειν τον τα δίχαια λέγοντα η άδιχα;' το χρίνειν ίσον έστι τώ χαταχρίνειν και χαταδίχη ύποβάλλειν. τίνα γάρ, φασί, δει χαταδίχης άξιοῦν, τὸν τὰ δίχαια λέγοντα ἢ τὰ ἄδιχα; εἰπόντος δὲ τοῦ ἀποχρινομένου δτι τον τα άδικα λέγοντα καταδικάζειν δεί, επηγον περί του αδικηθέντος

Digitized by Google

173

⁵ カ superscr. A¹ 2 rai alt. om. A 8 τῶ πλάτωνι Α: πλάτωνος aI 9 όμωμοχέναι Ι 10 η Α: χαί αΙ 12 ric postea add. I1 13 adixoc de al: spatium 6 litt. A τη alt. scripsi: τὸ aAI γἀρ φύσει aI: spatium 6 14 είναι ut e vs. 13 illatum delevi 15 βδελλυρόν a litt. A 18 το - νόμου addidi å ex å corr. I¹ 21 τὸ AI: 19 xplow elvar aA: inv. ord. I αὐτῶ A: αὐτοῦ a: compend. I post ἔχρινε add. δὲ τὴν a 24. 25 ἐπτὶν 4 materia τὴν a 24 xai áð. 28 Exor A: conicio 24. 25 έστιν ή χρίσις Α 26 έν τῷ Κρίτωνι] c. 11 p. 50 B έχη I: έχει a 29 βήτωρ Plato: βήτορα a: βήτορας A: compend. I 30 πότερα A Arist. 31 άδιχα - δίχαια a 32 χαί - υποβάλλειν om. A deī b: deīv aAl 33 & AI: 7 àp a

λέγοντες. δδε δè άδικα λέγει. ά γαρ ἕπαθεν, ἐκεῖνα καὶ διηγεῖται καὶ λέγει· ἕπαθε δὲ ἄδικα· ἄδικα ἄρα λέγει· ωστε εί τον τὰ ἄδικα λέγοντα χρίνειν δει xal xataδιxάζειν, ούτος δε άδιxa λέγει, τοῦτον άρα δει xataδικάζειν· ούτος δέ έστιν ό άδικηθείς· δεῖ ἄρα τον άδικηθέντα καταδικάζειν, 5 διχαιοῦν δὲ τὸν ἄδιχον. τὸ δὲ ἀλλὰ μὴν χαὶ τὸν ἀδιχούμενον δίχαιόν έστιν ίχανῶς λέγειν & ἔπαθεν ὡς αἰτία ἐπῆχται τοῦ ἄδιχα λέγειν τὸν άδικηθέντα· δίκαιον γάρ, φασίν οί σοφισταί, λέγειν τον άδικηθέντα α πέπονθε· πέπονθε δὲ ἄδιχα· ἄδιχα ἄρα λέγει. μέγρι μὲν τούτου ἐτίθει μόνα αύτα τα σοφίσματα· το δε έντεῦθεν τας λύσεις αὐτῶν ἐπάγει. ἔστι 10 δε θν νῦν λέγει ἐν τῷ οὐ γάρ, εἰ παθεῖν τι ἀδίχως αίρετόν, τὸ άδίχως αίρετώτερον τοῦ διχαίως λύσις τοῦ λέγοντος σοφίσματος 'εί τὸ ἀδίχως ἀποθανεῖν αίρετώτερόν ἐστι τοῦ διχαίως, χαὶ τὸ ἄδιχον τοῦ δικαίου αίρετώτερον'. έστι δε δ λέγει· ου γάρ, εί το αποθανείν αδίκως ή δλως παθείν τι άδίχως αίρετόν, χαὶ άπλῶς τὸ ἀδίχως τοῦ διχαίως 15 αίρετώτερον, άλλ' άπλῶς μèν αίρετώτερόν ἐστι τὸ διχαίως χαὶ τὸ δίχαιον, τοδί μέντοι οὐδὲν χωλύει ἀδίχως ἢ διχαίως, τουτέστιν ἐνταῦθα μέντοι οδδέν χωλύει το ἀδίχως ἀποθανεῖν αίρετώτερον είναι τοῦ διχαίως. ου γάρ, εί τί ποτέ έστιν αίρετώτερον η πρός τι, χαι άπλῶς τὸ ούτως λεγόμενον αίρετώτερόν έστι. το δε χαί το έγειν τα έαυτοῦ δί-20 καιον, τὰ δὲ ἀλλότρια οὐ δίκαιον λύσις ἐστὶ τοῦ σοφίσματος τοῦ τὰ έαυτοῦ ἔχειν ἕχαστον δίχαιον είναι ἀξιοῦντος. λέγει δὲ ἀληθὲς μὲν είναι το δίχαιον λέγειν τα έαυτοῦ ἔχειν, ἄδιχον δὲ το τα αλλότρια· χρίσιν μέντοι τοιαύτην, εί χαι ψευδής έστι, τουτέστιν εί χαι ήμαρτημένη έστι τφ πρός τό φύσει δίχαιον βλέποντι, δμως ούδεν χωλύει λέγειν διχαίαν είναι, 25 ἐπειδὴ χατὰ τὴν τῶν νόμων πρόσταξιν πεπέρασται, χαὶ πολλὰ μέν εἰσιν ä φαίνεται άδιχα μέν διά τὸ μὴ χατά νόμους προβηναι, δίχαια δὲ όμως όντα φύσει, χαί πολλά έμπαλιν δίχαια διά το νομίμως πεπεράνθαι, άδιχα δε φύσει. ού γάρ, εί δίχαιον, φησί, το τοδί η ώδί, χαι άπλῶς δίχαιον, τουτέστιν ού γάρ, εί ό νόμος δίχαιον μεν λέγει τοδί, τούναντίον δε

30 έχρινεν ό δικαστής πρός τὸ φύσει δίκαιον ἀποβλέψας, καὶ ἀπλῶς τὸ μὲν παρὰ τοῦ νόμου λεγόμενον δίκαιόν ἐστι, τὸ δὲ κατὰ τὴν δόξαν τοῦ κριτοῦ ἀδικον, ἀλλ' ἐνδέχεται καὶ ἔμπαλιν.

p. 180b34 'Ομοίως δέ και άδικα όντα ούδεν κωλύει λέγειν.

Τοῦτο λύσις ἐστὶ τοῦ τελευταίου σοφίσματος τοῦ λέγοντος '' πότερον 35 δεῖ κατακρίνειν τὸν τὰ δίκαια λέγοντα ἢ τὸν τὰ ἄδικα;''. ἔστι δὲ τοιαύτη·

5 xai om. A 6 αίτιον Α 8 étion a 9 τὸ σοφίσματα (sic) Ι 10 rf Al: 15 αίρετώτερον prius] αί postea, ut videtur, add. I¹ τόν a 19. 20 Sixatov A, 20 δίχαον Ι corr. I¹: δίχαια a, I pr. τὰ alt. Arist.: τὸ al: τὸ τὰ A 21 άξιοῦντα Α 23 ταύτην Α el xal alt. om. A 25 πεπεράσθαι a 27 όντα φύσει Α: όντα τη φύσει α: φύσει όντα Ι 28 rool a Arist .: wol AI 29 de I: om. aA 30 dixagths A: sogisths aI 31 παρά τῷ νόμφ a 33 áði-35 ádixa — díxaia a xov I

ούδέν, φησί, χωλύει άδιχα όντα τὰ λεγόμενα δίχαιον είναι λέγειν αὐτά. τὸ δὲ οὐ γάρ, εἰ λέγειν δίχαιον, ἀνάγχη δίχαια εἶναι ἐναντίως έχειν μοι δοχεί τοις είρημένοις. έδει γάρ, ώς οίμαι, ούτως είπειν. ού γάρ ανάγκη άδικα είναι, έπειδη δίκαιόν έστι λέγειν αύτά· α γάρ πέ-5 πονθέ τις άδίχως, λέγει, χαι ούχ ανάγχη άδιχα λέγειν. η είη αν λέγων δτι ούχ ανάγχη τον τα άδιχα λέγοντα χαταχρίνειν· ού γάρ, εἰ δίχαιόν έστι τὸ λέγειν α τις πέπονθεν, ἀνάγκη καὶ τὰ λεγόμενα δίκαια εἶναι· πῶς γάρ, έπειδη άδίχων είσι μηνυτιχά; έστι γοῦν, Γνα σαφέστερον εἴπωμεν, δ λέγει τοιούτον, δτι ούχ ά νάγχη δίχαια είναι, έπειδη δίχαιόν έστι λέγειν αύτά. 1. 55. 10 α γαρ πέπονθεν άδιχα, έχεινα λέγει, χαι δίχαιά έστι λέγεσθαι ταῦτα· ώστε ού δει τον άδιχηθέντα χαταχρίνειν, έπειδη λέγει α έστι δίχαια λέγεσθαι, άδικα δε καθό πέπονθε ταῦτα. ὥσπερ ούδ' εί ωφελιμά είσι λέγεσθαι τα θανάσιμα ή βλαβερα δια το τον ανθρωπον ταῦτα φεύγειν, ἔσονται χαὶ ωφέλιμα τα τοιαῦτα· ταῦτα μέν γὰρ φύσει βλαβερά xai θανάσιμα xai 15 ανωφελη, ωφέλιμα δ' είσι λέγεσθαι. ωσπερ και έπι των δικαίων ού γάρ, εί τόδε έστι δίχαιον λέγεσθαι, άνάγχη χαι δίχαιον είναι. ωστε εί & λέγει ό άδιχηθείς, δίχαιά έστι λέγεσθαι χαίπερ άδιχα όντα, την νιχώσαν λήψεται. έχ τούτου δε φανερόν έστι χαί το μή πάντα τον λέγοντα τα άδιχα νιχαν, άλλα τον λέγοντα α πέπονθεν άδιχα δίχαια όντα λέγεσθαι. τοῦτο 20 γάρ συνηγον οί σοφισταί έρωτῶντες οὕτως· άρα τὸν τὰ άδιχα λέγοντα δει χαταχρίνειν η τον τα δίχαια; χαι λαμβάνοντες έχ τοῦ αποχρινομένου τόν τὰ ἄδικα, εἰσάγοντες δὲ καί τινα ἀδικηθέντα καὶ λέγοντες ʿἀλλὰ μὴν χαι ούτος άδιχα λέγει· α γαρ πέπονθε, λέγει' συνηγον 'χαι λοιπόν έστι τον αδιχηθέντα χαταχρίνειν' & γαρ άδιχα πέπονθε, λέγει. αλλά μήν χαί 25 δίχαια λέγειν. δίχαια γάρ έστι λέγεσθαι. έστιν άρα τον τα άδιχα λέγοντα νιχαν. πρός δ άπαντῶν ὁ ᾿Αριστοτέλης φησὶν ὥστε οὐχ εἰ τὰ λεγόμενα άδιχά έστι, χαὶ πᾶς ὁ λέγων τὰ ἄδιχα νιχᾶν λέγεται, ἀλλ' ὁ λέγων άλέγειν έστι δίχαια, άπλῶς δὲ χαι παθεῖν ἄδιχα· λοιπόν χαι τόνδε άδικα λέγοντα δίχαια λέγεσθαι όντα ούκ έστι χαταχρίνειν· λέγει γάρ & 30 λέγειν έστι δίχαια, παθείν δε άδιχα. ίσον ούν έστι το όμοίως δε χαί έπι των δικαίων τῷ όμοίως δὲ οὐδέ, εἰ λέγει τις δίκαια, ἀνάγκη δίκαια λέγειν' ού γάρ, εί ό ύβρισθείς λέγων δτι ύβρίσθη άδικα λέγει (& γάρ πέπονθεν άδικα όντα, λέγει), ό ύβρίσας, δηλονότι λέγων μη ύβρικέναι, τά δίχαια λέγει. το γαρ μη δβρίζειν δίχαιον τοῦτο δὲ λέγει το δίχαιον άρα 35 λέγει· άλλ' ούχί, εί τὰ δίχαια λέγει, χαι άπλῶς δίχαιά ἐστιν & λέγει· ψευδη γάρ έστιν. ώστε εί & λέγει ό άδιχηθείς δίχαιά έστι λέγεσθαι

l díxatov ex Arist. scripsi: díxata al 4 yàp alt. I: xai a 8 post eloi add. 9 δίχαια scripsi: άδιχον al 12 ωσπερ] ω ex ω, ut videtur, σημαντικά ή a corr. I1 είσι Ι: έστι a 21 λαμβάνοντες a: λαβόντες I, in quo inter a et β foramen est 23. 24 συνήγον — λέγει bis I (sed in iteratis λέγειν) 25 λέγειν Ι: 29 λέγοντα a: λέγεται Ι 30 post δίχαια e vs. 28 illata άπλῶς δὲ χαὶ MYEL & expunxit I 8è prius superscr. I 32 ύβρίσθη α: ύβρίσθην Ι 33 λέγει a: λέγειν Ι δβριχέναι] x corr. nescio unde I 34 yàp I: ôè a

176 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 25. 26. 27 p. 180 b 34. 181 a 1. 15]

καίπερ άδικα όντα, την νικώσαν λήψεται· δίκαιον γάρ έστι λέγειν & λέγει. και ή μεν δίκαιά έστι λέγεσθαι, δίκαιά έστιν, άλλως δε άδικα· μηνυτικά γαρ αδίκων.

p. 181 · 1 Τοῖς δὲ παρά τόν όρισμόν γενομένοις τοῦ ἐλέγχου.

Τίς μέν έστιν ό όρισμος τοῦ έλέγχου, και τί έστιν ἕκαστον τῶν έν 5 αύτῷ χειμένων, χαὶ τίνες οἱ παρά τὸν τοῦ ἐλέγγου όρισμὸν γινόμενοι παραλογισμοί, ἔφθη τε καὶ αὐτὸς ὁ ᾿Αριστοτέλης καλλίστως ἐν τῆ ἀργῆ τοῦ προχειμένου συντάγματος παραδούς, χαὶ ήμεῖς ἀρχούντως εἰρήχαμεν εν έχαστον τῶν εν τῷ δρισμῷ αὐτοῦ ἐμφερομένων διευχρινοῦντες χαὶ 10 σαφηνίζοντες, και περιττόν πάλιν περί τα αύτα ανακυκλούντας τα αύτα λέγειν. λοιπόν οδν έχεινο το μέρος ένταυθοι χαταθρήσωμεν, δ ήμιν μή έξήτασται έστι δέ τὸ ἐἀν δὲ ἐν ἀρχῆ προσέρηται. έστιν ούν το ρητόν ύπερβατόν χαι μη χατ' εύθειαν χείμενον. εί γούν ούτως είληπτο, ήν αν σαφές το λεγόμενον· και έαν έν άργη τις προσέρηται, 15 ώς ' άρά γε ἀδύνατον τὸ αὐτὸ εἶναι διπλάσιον χαὶ μὴ διπλάσιον;', ούχ όμολογητέον. έστι δε τοιοῦτον εάν, φησίν, έρηταί τις άρά γε άδύνατον το αύτο είναι διπλάσιον χαί μή διπλάσιον;', μή όμολογητέον ώς αδύνατον, αλλα φατέον το ναί, μη μέντοι ώδί, τουτέστι πρός τὸ αὐτό (τοῦτο γάρ ἐστιν ὁ χυρίως ἔλεγγος), ἀλλὰ πρὸς ἄλλο χαὶ 20 άλλο. τὰ γὰρ τέσσαρα χαὶ διπλάσιά εἰσι πρὸς τὰ δύο χαὶ οὐ διπλάσια πρός τὰ τρία. τὰ δὲ κείμενα σοφίσματα σαφη είσι και οὐδεμιᾶς θεωρίας δέονται.

p. 181=15 Τούς δὲ παρά τὸ αἰτεῖσθαι xal λαμβάνειν τὸ ἐν ἀρχỹ.

Τοὺς παρὰ τὸ ἐν ἀρχῆ, φησίν, αἰτεῖσθαι καὶ λαμβάνειν, ἀν 25 ἦ δῆλον ὅτι τὸ ἐν ἀρχῆ λαμβάνει (οὐ γὰρ ἀεὶ ὅῆλον, ὅταν μἡ αὐτόθεν αὐτὸ λαμβάνῃ· καὶ ἐξρηται πότε ἐστὶ ὅῆλον καὶ πότε ἀδηλον ἐν τῷ δευτέρφ τῶν Προτέρων ἀναλυτικῶν καὶ ἐν τῷ ὀγδόφ τῶν Τοπικῶν), ἀν ὅή, φησί, ὅῆλον ἦ, οὐ δοτέον, ῥητέον δὲ ὅτι τὸ ἐν ἀρχῆ αἰτεῖς. οὐτε ἰ οὖν οῦτω διδόναι δεῖ, οὐθ' ὅταν ἐνδοξον ἦ, λέγοντα τἀληθές. εἰη f. 56° 30 δ' ἀν λέγων· ὅταν σὺ ὁ ἀποκρινόμενος τἀληθὲς δῷς, ὁ δὲ ἐρωτῶν ἐνδοξον

έρωτα συντελοῦν αὐτῷ πρὸς τὸ δεῖξαι τὸ ἐναντίον τῆς σῆς ἀληθοῦς θέσεως (οὐδὲν γὰρ xωλύει διά τινων ἐνδόξων δεῖξαι τὸ μὴ ζῷον, οἶον τὸ βιβλίον, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ζῷον), τὸ δὴ τοιοῦτον, εἰ xαὶ ἐνδοξον, φησίν, ἐστίν,

² ôlxaid prius a: ôlxaióv I 6 όρισμόν a: όρισμοί Ι 7 έν τη άργη] c. 5 p. 167 • 23 - 27 8 elphraper a (sc. p. 44, 3 sq.): elphreiper I 12 et 14 προσείρηται a 16 εξρηταί a 17 μη alt. al: ούχ A 18 անς A: om. a.I 20 διπλάσιον utrobi-25 n Arist.: είη al λαμβάνειν a αύτόθεν ΑΙ: αύτόθι a que A 26 post πότε alt. add. έστιν Α 26. 27 έν τῷ δευτέρψ τῶν Προτέρων ἀναλυτ.] c. 16 27 iv τῷ ὀγδόφ τῶν Τοπιχῶν] c. 13 δὲ Α 28 τό I: om. a 31 θέσεως] θέ in ras. A¹

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 27. 28 p. 181 = 15. 22] 177

δμως ού δοτέον. η είη αν λέγων δια τοῦ οὐθ' δταν ἔνδοξον ή, λέγοντα τάληθές, δτι κάν δοκή μέν μή λαμβάνειν το έν άρχη, τη δέ άληθεία το έν άρχη αίτηται, ού δοτέον λέγοντα τάληθές, τουτέστιν άλλά βητέον πρός αύτον τάληθές. έστι δε το άληθές δ δεί πρός τον 5 έρωτῶντα λέγειν, δτι φαίνη μέν μή τὸ ἐν ἀρχῆ λαμβάνων, τῆ δὲ ἀληθεία δ έδει συμπεράνασθαι αίτεις. δτι δε δύναταί τις το έν αρχη λαμβάνειν, μή δοχείν δε λαμβάνειν, δταν αντ' δνόματος όνομα ή λόγον χαι αντί λόγου όνομα λάβη, είρηται, χαθάπερ είπον, έν τοις Άναλυτιχοις χαι έν τοῖς Τοπιχοῖς. εἰ μέν οὖν ή δῆλον δτι τὸ ἐν ἀρχή αἰτεῖται, οῦτως ἀπο-10 χρίνεσθαι χρή. εί δε λανθάνει δια το μοχθηρῶς έρωτᾶσθαι τοὺς τοιούτους λόγους, μετατρεπτέον την άμαρτίαν είς τον έρωτῶντα λέγοντας αύτον μή διειλέχθαι, μή διαλεχθείς δε δήλον ώς ούδε ήλεγξεν. έλεγχος γάρ έστιν, δταν συλλογισάμενος το αντιχείμενον δείξη μήτε το έν αρχή αίτήσας μήτε πρός τι μήτε πρός άλλο χαί δσα άλλα περί τοῦ όρισμοῦ 15 τοῦ ἐλέγχου. εἶτα, φησί, ῥητέον δεδόσθαι οὐχ ὡς χρησομένω τῷ δοθέντι σοι ώς προτάσει, άλλα δέδοται ώς πρόβλημα, Γνα πρός τοῦτο συλλογιῆ, τουτέστιν ίνα λαβών πρότασιν συλλογισάμενος δείξης το έναντίον. σύ δέ ώς προτάσει χρησάμενος συνελογίσω το συμπερανθέν. εί γαρ έδόθη αδτώ ότι ή ήδονή κατά φύσιν, αύτος δε διά τούτου συνελογίσατο την των κιναί-20 δων ήδονην αγαθόν, χρη λέγειν ήμας μη ώς πρότασιν δουναι το την ήδονήν κατά φύσιν είναι άλλ' ώς πρόβλημα. και δλως, φησί, δει τοὺς άποχρινομένους τὸ ἐναντίον ποιεῖν τῶν παρεξελέγχων· ἐχεῖ γὰρ τεθέντων τινών και έπαχθέντος τοῦ συμπεράσματος συγχωρείν μέν φασιν οῦτως έχειν, ού μήν τοῦτο έβουλόμεθα δειχθηναι άλλά δι' αὐτοῦ ώς διὰ προτά-25 σεως άλλο τι· τοῦτο οὖν λαβών δεῖξον δι' αὐτοῦ άλλο τι.

p. 181 *22 Καί τους διά τοῦ παρεπομένου συμβιβάζοντας ἐπ' αὐτοῦ τοῦ λόγου δειχτέον. ἐστι δὲ διττὴ ή τῶν ἐπομένων ἀχολούθησις.

Τοὺς διὰ τοῦ; παρεπομένου συλλογισμοὺς τοὺς παρὰ τὸ ἐπόμενον 30 λέγει συμβαίνοντας. φησὶν οὖν ὡς ἐπ' αὐτοῦ τοῦ λόγου, τουτέστι τοῦ συλλογισμοῦ, δεικτέον δτι τὸ σόφισμα παρὰ τὸ ἐπόμενον συμβέβηκεν, ἦτοι παρὰ τὸ μὴ ἀντιστρέφειν. οὐ γάρ, εἰ τόδε τῷδε ἔπεται, καὶ τῷδε τόδε ἀνάγκη ἔπεσθαι· οὐ γάρ, εἰ τὸ μέλι ξανθόν, καὶ τὸ ξανθὸν μέλι· καθόλου γὰρ εἶπε τὸ ἐπόμενον, οἶον τὸ ξανθόν, ἐν μέρει δὲ ῷ ἔπεται τὸ 35 ἑπόμενον, οἶον τῷ μέλιτι. γίνεται δὲ τὸ παρὰ τὸ ἑπόμενον σόφισμα καὶ

Comment. Arist. II 3 [Alexander] in Sophisticos elenchos.

12

¹ oùo' Arist. cf. p. 176,29 2 δοχεί a 3 alτηται A¹ corr.: alτείται aI, A pr. 4 έστι – άληθές mrg. Α¹ 7 δοχή Α λέγοντα aA: λέγοντες Ι 11 λέγοντας I: λέγοντες a 13 post έστιν add. άληθής 14 χαὶ ὄσα ἄλλα χτλ.] cf. c. 5 τοῦ om. A p. 167 • 23 - 27 15 χρησομένω scripsi: χρησομένου Α: χρησα-16 τούτον a 17 προτάσεις Α 19 τούτο a μένφ al 21 elvai om. A 31 1/ TOL AI: 1/ YOUY a 35 τῶ ΑΙ: τὸ a

178 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 28. 29. 30 p. 181=22. 31. 36]

έν τοῖς κατὰ ἀντίθεσιν λαμβανομένοις. οὐ γάρ, εἰ τῷ ἀντικειμένῷ τὸ ἀντι κείμενον, καὶ τῷ ἀντικειμένῷ τὸ ἀντικείμενον. παρ' δ γέγονε καὶ τὸ τοῦ Μελίσσου σόφισμα, ὅτι εἰ τὸ γεγονὸς ἀρχὴν ἔχει, καὶ τὸ μὴ γεγονός, ὅπερ ἀγένητον εἶπεν, ἀρχὴν οὐκ ἔχει. ἐγένετο οὖν τὸ σόφισμα, 5 ὅτι οὐκ ἀκριβής ἐστιν ή σὺν ἀντιθέσει ἀντιστροφή· ἔδει γὰρ οῦτως εἰπεῖν· εἰ τὸ γεγονὸς ἀρχὴν ἔχει, τὸ μὴ ἔχον ἀρχὴν οὐ γέγονε. περὶ τῆς ἀντιστροφῆς ταυτησὶ πολλὰ μὲν καὶ ἐν τοῖς εἰς τὰ Φυσικὰ ἡμετέροις εἰρήκαμεν θεωρήμασιν, ἀλλὰ καὶ τὸν τρόπον τοῦτον κατ' ἀρχὰς ἐξετάζοντες οὐκ ὀλίγα, καὶ περιττὸν αὖθις ταυτολογεῖν.

10 p. 181 • 31 0σοι δέ παρά το προστιθέναι τι συλλογίζονται.

Παρά τὸ προστιθέναι τι συλλογίζεσθαι λέγει τοὺς τὸ μὴ αἴτιον ώς αίτιον τιθέντας, δς ήν έχτος τρόπος των έξω της λέξεως παραλογισμῶν. πῶς δὲ ἀφαιρουμένου τοῦ παρ' δ λέγουσι γίνεσθαι τὸ ἀδύνατον πάλιν ούδεν ήττον το αδύνατον μένει, είρηται πρότερον, δτε την λέξιν 15 έξηγούμεθα ην αὐτὸς τέθειχεν ἐν τῷ τοιούτφ τῶν παραλογισμῶν | είδει· 1. 56. έστι δε ή λέξις αύτη "οίον δτι ούχ έστι ζωή χαί ψυχή ταυτόν εί γαο φθορά γένεσις έναντίον" και τα έξης της λέξεως. και ού δεόμεθα πάλιν δι' ύποδείγματος σαφηνίζειν. δ δε ήμας παραινεί, εστιν αφαιρείν εχείνο παρ' δ συμβαίνει τὸ ἀδύνατον καὶ ἐμφανίζειν δτι καὶ τούτου ἀναιρουμένου 20 τὸ ἀδύνατον μένει, ῶστε οὐ παρὰ τοῦτο. καὶ ἐπίστησον ὅτι οῦτος ὁ τρόπος ό αὐτός ἐστι τῷ μὴ παρὰ τοῦτο. εἶπε δὲ περί τοῦ μὴ παρὰ τοῦτο ἐν τῷ δευτέρψ τῶν Προτέρων ἀναλυτικῶν, ὥσπερ καὶ περὶ τοῦ (τό) ἐν άρχη αίτεισθαι. είπών δε ότι έμφανιστέον επήγαγε και λεκτέον ώς δέδωκα, ούχ ότι μοι δοκεϊ, άλλα χάριν τοῦ λόγου, Γνα μη δυσκολαίνειν 25 η ερίζειν δόξαιμι. είδως γάρ αὐτὸ μηδαμῶς ὄν προς τὸν λόγον μηδε αίτιον αύτοῦ δέδωχα, σὺ δὲ ἐγρήσω τούτψ ώς πρός τὸν λόγον ὄντι χαὶ οίχείψ ύπάρχοντι τῷ λόγψ. τὸ δὲ πληρες τοῦ ὁ δὲ χέχρηται οὐδὲν πρός τόν λόγον τοιοῦτόν ἐστι· σὸ δὲ χέγρησαι πρὸς τὸν λόγον χαὶ ὡς οίχείφ όντι τοῦ προβλήματος οὐδὲν όντι πρός τὸν λόγον.

30 p. 181=36 Πρός δὲ τοὺς τὰ πλείω ἐρωτήματα ἕν ποιοῦντας.

Πρός τοὺς τὰ πλείω ἐρωτήματα ἕν ποιοῦντας παραλογισμούς φησι δεῖν εὐθὺς ἐν ἀρχῆ διορίζειν xal ἀπαντᾶν λέγοντας ὅτι πλείω τὰ ἠρωτημένα, xal οὐ δεῖ ἢ διδόναι ἢ ἀπαρνεῖσθαι ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο

¹ εί γάρ, omisso où, A · 3 μελίσου Ι 4 drévnrov A Arist.: drévnrov al (D, pr. C) 5 σύν αντιθέσεις (sic) a 11 post τούς add. παρά Ι, περί a: om. A my alter al: άναίτιον Α 14 πρότερον] p. 51,4 sq. 16 οίον δτι χτλ.] c. 5 p. 167 b 27 19 zai alt. 22 έν τῷ δευτ. τῶν Προτ. άναλ.] c. 17 τὸ addidi 24 δέδωχεν A om. A 26 Séδωχε A 27 δ δέ A Arist.: ω δέ I (D, corr. c): ψ δδε a 28 χαι om. A 31 post πρòς add. δè a 32. 33 ώς πολλά τα ήμαρτημένα Α 33 h prius om. A

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 30 p. 181+36. 181+6] 179

δήλον ποιείν, δτι τα πολλα έρωτήματα ώς έν προτείνουσιν, δπερ ούχ έστι τεχνικόν ερώτησις γαρ εκείνη εστίν αρίστη, ήτις μία οδσα και μιᾶς άποχρίσεώς έστιν αίτησις. νῦν δὲ δι' ών ἐπάγει τοῦτο λέγει, ὅτι πολλάχις δε μή άπλης ούσης της ερωτήσεως δόντα τινα άπλην την απόχρισιν 5 ούδεν συμβαίνει αύτον άμαρτάνειν. ωσπερ γάρ, φησίν, επί των δμωνύμων δτέ μέν άμφοιν ότε δε ούδετέρω ύπάργει. τῶν γάρ Αλάντων όμωνύμων όντων άμφοιν μεν υπάργει το είς Ίλιον άπελθειν, οδδετέρω δε το τῷ Θερσίτη μονομαγήσαι. ωστε έπι τούτων χαίτοι όμωνύμων όντων δοτέον η το ναι η το ού. οίον πότερον ό Αίας εις Ίλιον 10 έστράτευσε; ναί· άρμόζει γάρ και τοις δυσί· πότερον Θερσίτη έμονομάγησεν; ού ουδείς γαρ τούτων τω Θερσίτη συνημιλλήθη. άλλα πώς ού μαγόμενα ταῦτα τοῖς πρότερον εἰρημένοις, δτε έλεγεν δτι κῶν ἀληθής ή ἐρώτησις ή, ύπάργη δε των πολλαγώς λεγομένων, ού δοτέον το ναι η το ού; ή ού μαγόμενα ταῦτα ἐκείνοις. ἔστι γάρ δ νῦν λέγει, ὅτι κάν δῶ κάν μή 15 δῶ ἐπὶ τῶν πολλαγῶς λεγομένων ἐρωτημάτων, οὐδὲν συμβαίνει ἐλέγγεσθαι. έπειδή γάρ το els 'Ιλιον άπελθειν έπ' άμφοιν τοιν Αlάντοιν άληθεύεται, εί τις ήμας έροιτο πότερον ό Αίας είς Ιλιον έστρατευσεν, εί φήσομεν δτι ναί, οδδèν αν έλεγγθείημεν. όμοίως πότερον Θερσίτη έμονομάγησεν, είπερ είπωμεν ού δητα, ούδεν αν δεινόν πεισόμεθα. χαι δτι τοῦτό έστιν 20 δ λέγει, δηλον πεποίηχε δια των έφεξης είπων δταν μέν οδν τα πλείω τῷ ένὶ η τὸ ἐν τοῖς πολλοῖς ὑπάργη. ἐν μὲν τοῖς πολλοῖς τὸ εἰς Ἰλιον ἀπελθεῖν ὑπάρχει τῷ Αἴαντι, μᾶλλον δὲ τοῖς Αίασι. πλείω δε τῷ ένί, ὡς τῷ Κορίσχω το λευχον και το μουσιχόν. εί οῦν τις έροιτο πότερον ό Κορίσχος μουσιχός χαι λευχός έστιν, ό είπων δτι ναι 25 ούδαμῶς ἀν έλεγγθείη χαίτοι ήμαρτημένως τὸ ναὶ δούς. οὐ γὰρ δεῖ ἐπὶ τῶν πολλαχῶς άπλῶς φάσκειν η ἀποφάσκειν.

p. 181 b 6 ⁰ταν δε ή τῷ μεν τῷ δε μή.

Όταν μέν, φησί, τὸ λευχὸν xal τὸ μουσικὸν ὑπάρχῃ τῷ Κορίσκψ ἢ τὸ πλεῦσαι εἰς Ἰλιον τοῖς πολλοῖς, τότε ἢ καταφήσας ἢ ἀποφήσας τις 30 οἰδαμῶς ἀν ἐλεγχθείη. ὅταν δέ, φησί, τῷ μὲν ἢ τῷ δὲ μή, ὡς τῷ Αἴαντι τὸ μονομαχῆσαι Ἐκτορι, ἢ πολλὰ κατὰ πλειόνων, ὡς τὸ ἀλλοιοῦσθαι κατὰ κυνός (πολλὰ γὰρ καὶ τὸ ἀλλοιοῦσθαι δηλοῖ καθάπερ καὶ τὸ ὁ κύων), ἐν τούτοις εὐλαβεῖσθαι χρὴ τὸ ναὶ ἢ τὸ οῦ. αὐτὸς δὲ πλείω κατὰ πλειόνων νῦν οὐ τοῦτο λέγει, ἀλλ' δ λέγει ἔσται δῆλον

12*

⁴ δόντα αΑ: δόντες Ι 12 πρότερον] 5 yáp om. A 6 yàp om. A c. 17 p. 176+3-6 13 ύπάρχη Α: ὑπάρχει aΙ τ**ò alt. om.** A 16 έπειδη 17 έρωτα Α 18 αν έλεγγθησόμεθα Α 19 είποιμεν Ι: είal: où A πωμεν Α: είπημεν a πεισόμεθα A: πεισώμεθα al 21 ύπάργει a 22 an (ws) τό? sed cf. p. 180,1.2 23 xai aA: η Ι 29 τις post χαταφήσας collocat A 30 de a Arist.: µév I 32 δηλοϊ a: δοχεί Ι 33 xai a: om. I adtds scripsi: aord a: compend. I

180 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 30 p. 181 b6]

ώδε. τη μέν ανδρεία ύπαργει το αγαθόν, τη δε δειλία το χαχόν, πλείω χατά πλειόνων, τὸ ἀγαθὸν χαὶ χαχὸν χατά ἀνδρείας χαὶ δειλίας. ἐνταῦθα δη εί τις έροιτο ' ἀρά γε | η δειλία xal ή ἀνδρεία ἀγαθόν ἐστιν Γ. 57 η ού;', ού δοτέον η το ναί η το ού ψεῦδος γάρ και το άποφησαι και το 5 χαταφήσαι· έφ' ών γάρ άληθές όμοῦ τὸ λέγειν χαὶ ἀγαθὰ χαὶ χαχὰ χαὶ ούτε αγαθα ούτε χαχά, πῶς οἶόν τε ἐπὶ τούτων χωρὶς λέγειν τὸ ἢ ἀγαθα η χαχά; εί μέν γάρ ήν, φησί, τὸ άγαθὸν χαχὸν η τὸ χαχὸν άγαθόν, τουτέστιν εί μεν ην ή ανδρεία δειλία η ή δειλία ανδρεία, έδει έρωτωμένους, πότερον ή ανδρεία και ή δειλία αγαθόν έστιν η ού, διδόναι άπλῶς η 10 απαρνείσθαι· έπει δε έτερα, αδύνατον. ταῦτα είπων ύπογράφει χαι το συμβαϊνον άτοπον τοις άπλῶς ἐπὶ τούτων λέγουσι τὸ ναὶ ἢ τὸ οὐ, μᾶλλον δε και αυτόν τόν παραλογισμόν δυ συνηγου οί σοφισται κατά των άπερισχέπτως το ναί η το μη λεγόντων. ύπογράφει δε ταῦτα δια τοῦ ῶστε ταύτόν άγαθόν χαί χαχόν χαί ούτε άγαθόν ούτε χαχόν, δυνάμει 15 λέγων· εί τις έρωτηθείς, πότερον ή ανδρεία και ή δειλία αγαθόν ή κακόν, φήσει δτι αγαθόν, έσται ή δειλία αγαθόν χαι χαχόν, χαχόν μέν, δτι χαί χαχόν έστιν, αγαθόν δέ, χαθό δέδωχεν αύτην αγαθόν είναι· εί δ' αποφήσει, πάλιν έσται ή ανδρεία αγαθόν και κακόν καθό μεν είπεν αύτην μή είναι άγαθόν, έσται χαχόν, ή δε πάλιν άγαθόν έστιν, έσται άγαθόν. 20 ώστε έσται το αύτο χαί έν, οίον ή ανδρεία, αγαθον χαι χαχον χαι ούτε άγαθόν ούτε χαχόν. άλλ' εί τοῦτο, ἐπειδή ἔχαστον τῶν ὄντων αὐτὸ ἑαυτῷ ταύτον μέν έστιν άλλου δε έτερον (ό γαρ Σωχράτης αύτος μεν έαυτῷ δ αὐτός ἐστι, Πλάτωνος δὲ ἕτερος), ἐπεὶ οὖν ἕχαστον αὐτὸ ἑαυτῶ ταὐτόν έστι, χεῖται δὲ τὴν ἀνδρείαν ἀγαθόν εἶναι χαὶ χαχόν, τὸ δὲ ἀγαθόν χαὶ 25 χαχὸν ἕτερα, χαὶ ἡ ἀνδρεία ἔσται αὐτὴ ἑαυτῆς ἑτέρα χαὶ ἡ αὐτή· ὁμοίως δε xal ή δειλία· ωστε έσονται τα αὐτά, οἶον ή δειλία xal ή ανδρεία, τα αύτὰ έαυτοῖς καὶ ἕτερα. ἡ δὲ λέξις ἡ ἐπεὶ δὲ οὐκ ἄλλοις τὰ αὐτὰ άλλ' αύτοις έλλιπέστερον απήγγελται είη δε αν το πληρες τοιοῦτον. έπει δε ούχ άλλοις μέν είσι τα αύτα χαι έτερα, άλλα έαυτοις είσι τα αύτα 30 καὶ ἕτερα ἑαυτῶν, συμβαίνει τὰ αὐτὰ καὶ ἕτερα εἶναι ἑαυτῶν καὶ τὰ αὐτὰ

¹ dvopla A itemque l pro el in sequentibus 3 dh A: de al dvopla-decla A 4 xal prius A: om. al φησαι Α τὸ quart. om. Ι 5 ἀποφησαι Α 6 ~~7~~, AI: om. a 10 xal om. Α 11 άπλῶς om. Α τούτων ex τοῦτο corr. Ι λέγουσι aI: άπερισχέπτως άποχρινομένοις Α 12 αύτὸν a: αὐτὸ (compend. I) χαὶ AI 14 τὸ αὐτὸ Α post δυνάμει add. τοῦτο Α 15 τις aI: δ Α χαὶ ἡ δειλία om. A 16 φησί a post ότι άγαθόν add. έστιν A post forai add. to auto 17 post έστιν add. φύσει Α αὐτὴν Α: αὐτὸ Ι: αὐτὸς a ήγουν Α 17. 18 droφάσει Ι 18 αύτην ex αύτον corr. I¹: αύτος a 22 μέν prius om. A **ETEPOV** δέ άλλου, οίον ό σωχράτης Α 22. 23 ό αὐτός al: ταυτός Α 23. 24 ἐπεὶ — ἐστι om. Α 23 οὐν Ι: γοῦν a ἑαυτῷ a: ἑαυτοῦ Ι 24 δὲ ὡς ἡ ἀνδρία ἀγαθόν 25 το χαχόν έτερα έσται άρα ή ανδρία Λ έτέρα ante αύτή collocat A έστι Α έαυτῆς Α: ἑαυτῆ al post ἡ αὐτὴ add. ἑαυτῆ Α, sed cf. vs. 27 ώσαύτως Α 26. 27 ήγουν ή άνδρία και ή δειλία. και ταυτά Α 27. 28 ή έπει - αύτοις om. A 28 απήγγελτο Ι 30 αύτῶν (post είναι) Α

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 30 p. 181 b 6. 16] 181

έαυτοῖς. ἔτι, φησίν, ἐπειδὴ συμβαίνει ἐκ τῆς τοιαύτης ἀποκρίσεως τὴν ἀνδρείαν, ῆ ἐστιν ἀγαθόν, γίνεσθαι κακὸν καὶ τὴν δειλίαν, τὸ κακόν, γίνεσθαι πάλιν ἀγαθόν, δύο γένοιντ' ἀν. ὥστε ἐσται ἡ δειλία δύο, ἀγαθὸν καὶ κακόν, καὶ ἕτερον ἑαυτῆς· τὸ γὰρ ἀγαθὸν καὶ ἕτερον τοῦ. 5 κακοῦ. ὁμοίως καὶ ἡ ἀνδρεία.

p. 181 · 16 Δυοίν τε καί ανίσοιν έκατερον αυτό έαυτφ ίσον.

Καὶ διὰ τούτου τὸ συμβαϊνον ἄτοπον λέγει τοῖς άπλῶς η τὸ ναὶ η τὸ οῦ λέγουσιν, δταν η ἕν χατὰ πολλῶν η πολλά χαθ' ένὸς λέγηται. ή δε παραγωγή τοιαύτη. εί δύο είη τινά άνισα, δίπηγυ φέρε είπειν χαί 10 τρίπηχυ, δτι μέν αὐτὸ ἑαυτῷ ἴσον ἐστί (τὸ γὰρ δίπηχυ αὐτὸ ἑαυτῷ ἴσον. όμοίως χαί το τρίπηχυ αύτο έαυτῷ ίσον), δηλον. εί ούν τις ήμας έροιτο, πότερον το δίπηγο xal το τρίπηγο ίσα έστιν η ού, φήσομεν δε η ναι η ού, συμβήσεται ίσα και άνισα είναι αυτά έαυτοις. εί γάρ ίσον τό δίπηχυ τῷ τριπήχει, ἐσται τὸ δίπηχυ τρίπηχυ, ῶστε χαὶ ἀνισον αὐτὸ 15 έαυτῷ καὶ μείζον καὶ έλαττον, είπερ το τρίπηχυ μείζον τοῦ διπήχεος. έστι δε ή λύσις τοῦ σοφίσματος παρά τὸ τὰ πλείω ερωτήματα εν ποιεῖν. λέγει δε έμπίπτειν τούτους και είς άλλας λύσεις, οίον είς την άμφιβολίαν· τὸ γὰρ ἐρωτᾶν, πότερον ἄμφω ταῦτα ἢ πάντα ταῦτα ἶσα ἐστὶν ἢ άνισα, και αμφίβολόν έστι. δύναται γάρ τις ακούειν τοῦ ἐρωτήματος ή 20 ώς λέγοντος 'αρά γε ίσα αλλήλοις έστίν;' η ώς 'ίσα αὐτα ἑαυτοῖς;' ὁμοίως δε και 'άρά γε άνισα εαυτοῖς είσιν;' η 'άνισα πρὸς άλληλα;'. οὕκουν, φησίν, έπι των αμφιβόλων ή έπι των πλείω έρωτώντων ταύτόν, τουτέστι το αύτο πράγμα φάσχει χαι αποφάσχει, αλλά το αύτο όνομα χατ' άλλου χαι άπ' άλλου τῶν ύπὸ τὸ ὄνομα. τοῦτο δὲ οὐχ ἔλεγχος· ὁ γὰρ ἔλεγχος 25 γίνεται, δταν συμβαίνη τὸ αὐτὸ | πρᾶγμα χατὰ τοῦ αὐτοῦ χαὶ ἑνὸς 1.57 πράγματος άμα λέγεσθαι καὶ μὴ λέγεσθαι ἐκ τῆς τοῦ ἀποκρινομένου θέσεως. τὸ δὲ ἀλλὰ φανερὸν ὅτι μἡ μιᾶς ἐρωτήσεως χαὶ τὰ ἑξῆς τοιοῦτόν ἐστιν, ὅτι οὐ μὴ συμβήσεται τὸ ἀδύνατον, ἤγουν ὁ ἔλεγχος, ἀν μή ποιήση τις τὰ πολλὰ μίαν ἐρώτησιν ἀλλ' ἐν καθ' ἑνὸς εἶπη, ήγουν (ἐν) 30 χατηγορούμενον χαθ' ένος ύποχειμένου. εί γαρ εν χαθ' ένος είπη, ού μή δυνήσεται έλέγξαι τον αποχρινόμενον ό σοφιστής. η χαι οὕτως· φανερόν, φησίν, ότι μή μιας έρωτήσεως γινομένης χατά των πολλών άλλ' ένος

πράγματος χαθ' ένος έρωτηθέντος, οὐ γίνεται έλεγγος. δταν γάρ τις τὰ

² ή I: ήτις a 4 έτερον prius I: έτέρα a 7 τοῦτο a 8 πολλῶν I: πλειόνων a 10 post μὲν add. τὸ δ(πηχυ A post ἐαυτῷ alt. add. ἔστιν A 11 ώσαύτως A αὐτὸ — ἴσον om. A ἔροιτο τίς, omisso ήμᾶς, A 12 xai al: ἢ A εἰσὶν A 13 post συμβήσεται add. xai A 13. 14 τὸ δίπηχυ ἴσον ἐστὶ τῶ A 14 τὸ δίπηχυ ἔσται A xai ἴσον xai ἄνισον ἔσται αὐτὸ A 21 οὐχοῦν a 22 ταυτό a 24 ἀπ' scripsi: ἐπ' aAI 29 ποιήση AI: ποιήσηται a xaθ' ἐν A ἐν alt. addidi 30 εἶπη aA: εἴποι I 32 ὅτι om. A

182 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 30. 31 p. 181 b 16. 25]

πολλά ώς δν έρωτηθη, η το ναι η το οῦ δοὺς οὐχ ἀν ἐλεγχθείη ἀληθῶς ἀλλὰ μόνον φαινομένως. δταν δὲ ἐν χαθ' ἑνὸς φήση, εἰ μὲν ἀληθῶς φήσει, οὐχ ἔσται ἐλεγχος, εἰ δὲ ψευδῶς, ἔλεγχος, καὶ ἐλεγχος οὐ φαινόμενος ἀλλ' ἀληθής.

5 p. 181 b 25 Περί δὲ τῶν ἀπαγόντων εἰς τὸ αὐτό.

Πληρώσας τὰς λύσεις τῶν σοφισμάτων, νῦν λύει καὶ τοὺς εἰς τὸ λέγειν τὸ αὐτὸ πολλάχις ἀπάγοντας παραλογισμούς. χαὶ φησὶν ὅτι περί τῶν ἀπαγόντων σοφισμάτων εἰς τὸ λέγειν πολλάχις τὸ αὐτὸ δει μή διδόναι τας χατηγορίας, ήγουν τα δνόματα των πρός τι λεγο-10 μένων αύτα χαθ' έαυτα χαι χωρίς λεγόμενα σημαίνειν τι, ήγουν σύνθετον. οίον εί διπλάσιον λέγεται αύτό καθ' αύτό, ούκ έστι σύνθετον ούδε σημαίνει τι και έτερον, οίον το ήμίσεος, διότι εμφαίνεται εν αύτω. περί τούτου ούν διδάσχει ήμας και παραινεί, εί έρωτώμεθα πότερον το διπλάσιον χαθ' αύτο λεγόμενον χαι μετά τοῦ ήμίσεος ταὐτόν 15 έστι και το αυτό σημαίνει η ου, μη διδόναι άλλα φάσκειν δτι άλλο μέν έστι τὸ εἰπεῖν διπλάσιον καὶ ἄλλο τὸ διπλάσιον ἡμίσεος. εἰ γὰρ καὶ έμφαίνεται χαί συνεπινοείται έν τῷ είπειν διπλάσιον το ήμίσεος, άλλ' οῦν άλλο έστι το είπειν και το ήμίσεος και άλλο το μη είπειν. xal συνίστησι τοῦτο διὰ τῆς ἐπαγωγῆς λέγων και γὰρ τὰ δέκα ἐν τοῖς 20 ένος δέουσι δέχα, τουτέστι 'χαί γάρ τα δέχα έμφαίνεται έν τοις παρά μονάδα δέχα'. παρά μονάδα δε δέχα έστι τὰ έννέα. τοις γάρ έννέα εί προστεθείη μονάς, δέχα έστί. τὰ γοῦν ἐννέα λέγοντες οὐ δέχα, ἐν ὄσφ ταῦτα οὐ δέκα φαμέν, συνεμφαίνομεν ἐν τούτοις καὶ δέκα· ὡς γὰρ ἐν τοῖς Μετὰ τὰ φυσικὰ δέδεικται, αί καταφάσεις ἐμφαίνονται ἐν ταῖς οἰκείαις 25 αποφάσεσιν. ό γαρ λέγων δτι τόδε ούχ ανθρωπος τοῦτο αὐτό φησιν, δτι τοῦτο ἀνθρωπος οὐχ ἐστιν, ὥστε ἐν τῷ μή ἀνθρώπφ συνθεωρεῖται χαὶ συννοείται ό άνθρωπος. όμοίως χαί έν τῷ λέγειν ὅτι οὐ ποιεί ἐμφαίνεται τό ποιείν. τό γάρ μή ποιείν αύτό τοῦτο τοῦ ποιείν ἐστι στέρησις. εί δή ταῦθ' οῦτως ἔχει, ὥσπερ ὁ λέγων οὐ λευκὸν οὐκ ἐξ ἀνάγκης λευκὸν 30 λέγει, καν έν τῷ μὴ λευκῷ ἐμφαίνηται τὸ λευκόν, ὁμοίως καὶ ὁ λέγων οὐ δέχα οὐχ ἐξ ἀνάγχης χαὶ δέχα λέγει χαίτοι τῶν δέχα ἐμφαινομένων έν τοῖς οὐ δέκα, οὕτως καὶ ὁ λέγων οὐ διπλάσιον οὐκ ἐξ ἀνάγκης διπλάσιον λέγει, χαν έν τῷ μή διπλασίω έμφαίνηται τὸ διπλάσιον. εί δὲ τοῦτο, χαὶ

³ φήσει Α: φησιν Ι: φήση a Elergos alt. om. A 6 λύει α: λέγει Ι 15 or om. A 7 επάγοντας a 9 dei I: xph a 14 έαυτό a 20 TOIC AI: 21 post déxa prius e vs. 19 inserit léque xal gap a τῷ ឩ μόνα (ante dè) I post el eras. 1 litt. A 22 γούν AI: γάρ a 24 in tois Metà tà quoixá] cf. Γ 2 p. 1004 = 10 sq. έχφαίνονται a 26 τούτο om. A 27 JUNVOETTAL] O in ras., λέγειν]ν superscr. I¹ 28 εί δὲ A ut videtur, A¹ 29 & ex où, ut videtur, corr. I¹ 31 ούχ in ras., ut videtur, A¹ λέγει χαὶ δέχα A 32 où ôiπλάσιον iterat a 33 συμφαίνηται a ei de al: 7 A

άντιστρέψαντας ρητέον· ωσπερ ό λέγων λευχόν οὐ λέγει χαὶ μἡ λευχόν καί ό δέκα ούχι και μή δέκα, ούτως και ό διπλάσιον λέγων ούκ έξ ανάγκης και ού διπλάσιον λέγει, δπερ έστιν ήμισυ το γαρ ήμισυ ού διπλάσιον. χαὶ τὸ μὲν διπλάσιον, φησίν, οὐδὲ σημαίνει οὐδὲν ἴσως, 5 τουτέστιν ίσως ούδε σημαίνει το ήμισυ. το δε ίσως πρόσκειται, δτι δυνάμει, ένεργεία δε ού. εί δέ γε χαί σημαίνει, άλλ' ού ταύτο διηρημένως καί συνηνωμένως. το δε διηρημένως ίσον έστι τῷ καθ' αύτό, τὸ δὲ συνημμένως τῷ μετά τοῦ ήμίσεος. τὸ δὲ οὐδὲ ή ἐπιστήμη έν τῷ είδει ίσον έστι τῷ 'ούδε σημαίνεται ή ἐπιστήμη διὰ τοῦ 10 είδους χαίτοι έν τοις είδεσιν ούσα'. οίον εί έστιν ή ίατριχή είδος της έπιστήμης (τούτου γάρ έστι δηλωτικόν το οίον εί έστιν ή ίατρική έπιστήμη, δπερ το χοινόν), δηλον δτι | ένεστιν έν τη ζατριχη. πλήν 1.58 εί και έν αυτή έστιν, ου σημαίνεται δι' αυτής. ό γαρ είπων ίατρικήν ου λέγει ἐπιστήμην. xal την αίτίαν τούτου ταχέως ἐπήγαγε δια τοῦ ἐχεῖνο 15 δε ήν ή επιστήμη επιστητοῦ, δυνάμει λέγων δτι ή επιστήμη λέγεται έπιστητοῦ, ή δὲ ἰατρική οὐ λέγεταί τινος· οὕτε γὰρ ή γραμματική τινος λέγεται γραμματική ούτε άλλη τῶν κατά μέρος ούδεμία, ώς ἐν ταῖς Κατηγορίαις μεμαθήχαμεν. εί ούν ό έπιστήμην είπων τινός είπεν έπιστήμην, ό δε ίατρικήν είπων ού τινός λέγει, δηλον δτι ού συσσημαίνεται τῷ είδει 20 τὸ γένος. ἢ μᾶλλον τὸ οὐδὲ ἡ ἐπιστήμη ἐν τῷ εἴδει ἴσον ἐστὶ τῷ οδδε έν τη επιστήμη εμφαίνεται το είδος' και σύνηθες αύτῷ τοιαύταις γρασθαι έρμηνείαις. ωσπερ ούν δ έπιστήμην είπων ού λέγει ίατριχήν χαίτοι ούσαν ύπό την έπιστήμην, ούτως χαι ό διπλάσιον είπων ού λέγει ทีนเงบ.

25 p. 181 b35 Έν δὲ τοῖς δι' ῶν δηλοῦνται χατηγορουμένοις τοῦτο λεχτέον.

Πρός την ἀποδοθεϊσαν ἐξήγησιν τοῦ ''οὐδὲ ἡ ἐπιστήμη ἐν τῷ εἰδει ἐστίν'' ὑπηγάγετο τὸ εὐθὺς ἐπαχθὲν τὸ ἐν δὲ τοῖς ὀι' ঊν δηλοῦνται κατηγορουμένοις καὶ τὰ ἑξῆς, λέγων κατηγορούμενα τὰ κοινότερα καὶ 30 περιληπτικώτερα τῶν ὑπ' αὐτά. ἔστι δὲ ἡ λέξις ἐλλιπής· τὸ δὲ πλῆρες τοιοῦτον· ἐν δὲ τοῖς κατηγορουμένοις καὶ ὑποκειμένοις, δι' ঊν ὑποκειμένων δηλοῦνται, ἤτοι ὁρίζονται (ἡ γὰρ σιμότης διὰ τῆς ῥινὸς ὁρίζεται, ὥστε τὰ κατηγορούμενα διὰ τῶν ὑποκειμένων δηλοῦνται), ἐν δὴ τούτοις, φησί, ῥητέον ὅτι οὐ τὸ αὐτὸ ὅηλοῦ χωρἰς καὶ καθ' αὐτὸ λεγόμενον καὶ ἐν

⁶ raurd aA: raurd I 7 sun mutéves fort. recte b: sun mutéves itemque vs. 8 A rou (post ésti) I 8 mulsees a 9 dià om. A 10. 11 eldos — la trixi om. I 10 th s A: ti s a 13 d aA: to I 14 taxées AI: suntómes a 15 m alt. aA: el I 17 post two add. texuw a 17. 18 én tais Kathyoplais] c. 9 p. 11=24 sq. 19 superiorat A 22 xphodai A 25 dylouvrai corr. ex dylonoft I 28 unyáreto a: énáretai I 29 xathyopouménous (ante xal) I pr. 30 éllentís a 33 dh ex de, ut videtur, corr. I¹

184 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 31. 32 p. 181 b 35. 182 a 7]

τῷ λόγφ, τουτέστι ' καὶ δταν μετά τινος ὑποκειμένου συνδυασθέν λόγφ λέγηται καὶ μὴ ὀνόματι'. καὶ τοῦτο λίαν ἐναργῶς παρέστησε διὰ τοῦ χοίλου. χαί γάρ το χοϊλον χαθ' αύτο μέν λεγόμενον συγχεγυμένως άμφοτέρων έστι δηλωτιχόν, τοῦ τε σιμοῦ και τοῦ βαιβοῦ. ὅταν δὲ προστεθή 5 τινι, ού τὸ αὐτό· ὁ γὰρ εἰπὼν σχέλος χοιλον ώρισμένως δι' αὐτοῦ τὸ ραιβόν δηλοϊ, ώσπερ και ό είπων κοίλην ρίνα το σιμόν τούτου γάρ έστι δηλωτικόν τὸ οὐδὲν κωλύει, τοῦ ὑρισμένον τι ἀλλὰ μὴ συγκεγυμένον'. ώς γοῦν ἐνταῦθα οὐ ταὐτόν ἐστιν είπεῖν χοίλον χαὶ χοίλην ῥίνα, οῦτως ούδε το λέγειν διπλάσιον ταύτον έσται τω λέγειν διπλάσιον ήμίσεος. 10 εί δή ταῦτα τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, οὕθ' ὁ λέγων τὴν σιμότητα χοιλότητα ρινός δίς λέγει την ρίνα, ούθ' ό λέγων το διπλάσιον ήμίσεος διπλάσιον δίς λέγει τὸ ήμισυ, ώσπερ οί σοφισταὶ βούλονται. λαβόντες γὰρ παρὰ τῶν μὴ χαλῶς ἀποχρινομένων, ὅτι τὸ διπλάσιον ταὐτόν ἐστι χαὶ τὸ διπλάσιον ήμίσεος, φασίν δτι, έπει ό διπλάσιον είπων ήμισυ είπε, προσθείς [δε] πάλιν 15 το ημισυ δίς είπε το ημισυ, οίον διπλάσιον ημίσεος ημίσεος. πάλιν σιμότητα είπων ρίνα είπεν, ώστε, εί λέγοιμεν δτι σιμότης έστι χοίλη ρίς, δις λέγομεν το ρίς. σιμότητα γαρ ειπόντες ρίνα είπομεν, προσθέντες δε και την ρίνα δις το αύτο είρήκαμεν, κοίλη ρίς ρίς. λύονται δε ταῦτα, χαθάπερ είπομεν, δτι ού ταύτον σημαίνει χωρίς χαὶ συνημμένως λεγόμενον. 20 έτι σαφέστερον είπειν τὸ ώστ' οὐδεν ἀτοπον, εί ή ρίς ή σιμή ρίς έστιν έγουσα χοιλότητα ρινός τοιοῦτόν ἐστιν, δτι οὐδὲν ἄτοπον, εἴ τις έρωτηθείς, τί έστι ρίς σιμή, είπη δτι ρίς έστιν ή έγουσα χοιλότητα ρινός. ώσπερ γάρ, δταν έρωτηθέντες περί ανθρώπου, τί έστιν ανθρωπος, είπωμεν ότι ανθρωπός έστι ζώον λογικόν, ού συμπαραλαμβάνομεν τον ανθρωπον, 25 οῦτω γίνεται χαὶ ἐπὶ τούτου. χαὶ μή τις ὑπολάβοι ἄτοπόν τι λέγειν τὸν 'Αριστοτέλην έχ τούτου τοῦ ρητοῦ όρμηθείς (ἔοιχε γάρ οὐτος ἐν τούτψ τῷ ρητῷ παραλαμβάνειν δὶς τὴν ρίνα) λέγοντα ὥστε οὐδὲν ἄτοπον, εἰ ή ρίς ή σιμή ρίς έστιν έχουσα χοιλότητα ρινός ου γάρ δίς παραλαμβάνει το ρίς. ύποστικτέον γαρ είς το ρίς έστιν έχουσα κοιλότητα 30 ρινός. δταν γάρ έρωτώμεθά τι, συμπαραλαμβάνομεν χάχεινο, ούχ ώς μέρος ον τοῦ όρισμοῦ άλλ' ώς έρωτηθέν, οἰον έρω τώμενοι, τί ἐστι f. 58* τόδε, λέγομεν 'τόδε έστι τόδε και τόδε'.

p. 182*7 Περί δε τών σολοιχισμών, παρ' δ τι μεν φαίνονται.

Περι των σολοιχισμων, παρά τί μεν φαίνονται συμβαίνειν, 35 είρηται πρότερον· παρά γάρ το τόδε και τοῦτο συμβαίνουσι· το γάρ τόδε ἐπὶ τῶν οὐδετέρων λεγόμενον λαμβάνεται και ἐπ' εδθείας και ἐπ'

5 σχέλον Ι 7 τοῦ scripsi: τὸ aI 10 post τὴν expunxit χοιλότητα I 14 δὲ delevi 16 (δ) σιμότητα conicio 17 δὶς a: διὸ Ι 18 post δὶς add. xai a 19 συνημμένως a: συνηρημένως I cf. p. 183,7.8 24 συμπαραλαμβάνομεν a: συμπέρασμα λαμβάνομεν Ι 27 εἰ om. a 29 ὑποστιχτέον a: ὑποτίχτει Ι 30 συμπεριλαμβάνομεν al cf. vs. 24 31 τί 1: τίδέ (sic) a 35 πρότερον] c. 14 p. 173 b 26 sq.

αίτιατικής, καὶ λαμβανόμενον παρὰ τοῦ σοφιστοῦ τὸ τόδε ὡς σημαϊνον εὐθείαν, εἶτα προσφέροντος τοῦ σοφιστοῦ παρὰ τὸ τόδε αἰτιατικὴν σημαϊνον συμβαίνει ἀπάγεσθαι τὸν ἀποκρινόμενον εἰς σολοικισμόν. ἐπ' αὐτῶν δὲ τῶν συλλογισμῶν ἐστι, φησί, φανερὸν πῶς λυτέον, οἰον ὡς ἐπὶ 5 τοῦδε τοῦ λόγου· ἀρ' δ λέγεις ἀληθῶς, καὶ ἔστι τοῦτο; ἐνταῦθα μὲν ὡς ἐπ' εὐθείας ἐρωτηθὲν τὸ τοῦτο καὶ οῦτως παρὰ τοῦ ἀποκρινομένου

μέν ώς έπ' εύθείας έρωτηθέν το τοῦτο xai οῦτως παρά τοῦ ἀποχρινομένου συγχωρηθέν συμπεραίνει ἐπὶ αἰτιατικῆς, λέγων φὴς δ' εἰναί τι λίθον· ἔστιν ἄρα τι λίθον. ἢ το λέγειν λίθον οὐκ ἔστι λέγειν εὐθεῖαν, ὅπερ εἰπεν αὐτὸς ὅ, ἀλλ' αἰτιατικήν, ὅπερ ἐδήλωσεν αὐτὸς διὰ τοῦ ὄν.

10 p. 182=13 Εί ούν έροιτό τις, άρ' δν άληθῶς λέγεις.

ΰΩσπερ, φησίν, εί έροιτό τις, άρ' δν άληθῶς λέγεις, ἔστι τοῦτον, τόν τοιοῦτον οὐχ ἀν τις φαίη ἑλληνίζειν ἀλλά σολοιχίζειν, ὥσπερ χαὶ ἐπὶ τοῦ 'ἀρ' ῆν λέγεις εἶναι, ἔστιν οὕτος; ξύλον δ' εἶπε ταύτην ούτος. έστιν άρα ξύλον ταύτην', ούτως και έπ' έκείνων γίνεται. το γάρ 15 τοῦτο συγγωρηθέν xai ἐπ' εὐθείας λεγόμενον ἐχεῖνος λαμβάνει ὡς ἐπὶ αίτιατικής. διό και έπι τούτων μόνων γίνονται οι σολοικισμοί, έπι των αρσενιχών χαί θηλυχών, ώς το αύτη τόδε έστιν, οίον ή ούσια ζώον'. άρμόζει δε και κατ' εύθείαν και αιτιατικήν φερόμενον. αλλ' ίδωμεν αύθις τὸ ἀρ' ῆν λέγεις, ἔστιν οῦτος; ὥσπερ, φησίν, ὁ λέγων ἀρ' ῆν λέ-20 γεις είναι, έστιν ούτος; ούχ αν έλληνίζοι, ούτως ούδ' ό λέγων άρ' δν άληθῶς λέγεις, ἔστι τοῦτον; τὸ δὲ ξύλον δ' εἶπεν οὐτος ἐπήγαγεν, ώς εί έλεγεν εί έλληνίζειν τις τους ούτω λέγοντας φήσει, συμβήσεται το αύτό και θηλυκώς και άρρενικώς και ούδετέρως λέγεσθαι'. εί γάρ ήν λέγεις, έστιν ούτος, είπε δε ούτος αύτην ξύλον, έσται αύτη ξύλον ούτος 25 χαὶ οὐτος τοῦτο αῦτη χαὶ τοῦτο αῦτη οὐτος. ἐπὶ μèν οὖν τῶν ἀρσενιχῶν ή θηλυχῶν πάμπολυ διέστηχε το δ τοῦ αῦτη ή οὐτος, όμοίως δὲ χαί τό τοῦτο, ἐπὶ δὲ τῶν οὐδετέρων, ἂ εἶπεν αὐτὸς ἢ δσα μήτε θῆλυ μήτε άρρεν σημαίνει, τὸ δ χαὶ τὸ τοῦτο οὐδὲν διαφέρει. διὸ χαὶ οὐ γίνονται σολοιχισμοί· ένταῦθα γάρ διὰ τοῦ τόδε σημαίνοντος χαὶ εὐθεῖαν χαὶ 30 αίτιατικήν ού συμβήσεται σολοικισμός. οίον εί έροιτό τις άρ' δ λέγεις είναι, έστι τοῦτο; ξύλον δὲ λέγεις είναι τοῦτο· ἔστιν ἄρα ξύλον· ένταῦθα γὰρ ἐπὶ τοῦ ξύλου οὐδετέρου ὄντος καὶ τοῦ τοῦτο ἁρμόζοντος τῷ ξύλφ και έπι εύθείας και έπι αίτιατικής λεγομένω, ωσπερ και αύτοῦ τοῦ

^{1. 2} σημαντικόν εύθείας a 4 οίον ante 5 άρ' collocat A 5 post τοῦδε add. λέγει a τοῦτο ἐστὶ, omisso xaὶ, A 7 αἰτιατικῆς a: αἰτιατικῆ I τί I: τὸν a 9 αἰτιατικὴ a 11. 12 τοῦτον, τὸν aA: τοιοῦτον τὸ I 12 post τοιοῦτον add. δὲ a 13 εἶπε A Arist.: εἰπας aI cf. vs. 24 14 λέγεται A 15 καὶ al: ὡς A 16 μόνον a 17 ὡς τὸ AI: ὅστε a ἡ om. A 21 δὲ om. A δ' A Arist.: om. aI 23 ἀρσενικῶς a ἡν scripsi: ὅν al: om. A 24 αὐτὴν A: αὐτὸν I: αὐτὸ a 25 οῦτος alt. A: οῦτως aI 26 ἢ prius aI: καὶ A 27 𝔅 scripsi: δ aAI 29 σημαίνονται a 33 λεγομένων A

τόδε, οὐ γίνονται σολοιχισμοί. ἐπὶ δὲ τοῦ ἀρα οὐτός ἐστιν αὕτη; τί δέ, οὐχ οὐτος Κορίσχος; χαὶ συμπεραινομένου ἔστιν ἀρα οῦτος αὕτη, οὐ συλλελογίσθαι φησὶ σολοιχισμόν, χαθὸ μὴ τὴν αἰτιατιχὴν δοτιχὴν ἢ εὐθεῖαν συνελογίσατο· εἶπε γὰρ ʿαῦτη οὖτος, οὖτος Κορίσχος, 5 αῦτη ἀρα Κορίσχος'. ὁρặς πῶς οὐ σολοιχίζει ἐν πτώσεσιν· ἔστι δὲ τοῦτο σολοιχισμός. φησὶ γὰρ ὁ φιλόσοφος ἐν τῷ Περὶ μνήμης χαὶ ἀναμνήσεως ὡς ὁ μὴ τὰ πράγματα οἰχείοις ὀνόμασιν ὀνομάζων σολοιχίζει· τὸν γὰρ μέλλοντα εἰπεῖν Λεωσθένην, εἰτα Λεωδάμαντα εἰπόντα σόλοιχον ὼνόμασεν ὡς ἀλλο ἀντὶ ἀλλου εἰπόντα.

10 p. 182 · 21 Ούδ' εί τὸ Κορίσκος σημαίνει ὅπερ αῦτη.

Είπων δτι ώσπερ ό λέγων "ἀρ' ην λέγεις είναι, ἐστιν οὐτος;" οὐα ἀν ἑλληνίζοι, οὕτως οὐδ' ὁ λέγων 'ʿἀρ' δν ἀληθῶς λέγεις, ἔστι τοῦτον;" (εἰ γάρ τις ἑλληνίζειν αὐτοὺς λέγει, συμβήσεται τὸ αὐτὸ καὶ θηλυκῶς καὶ ἀρρενικῶς καὶ οὐδετέρως λέγεσθαι), ἐπάγει τὸ οὐδ' εἰ τὸ Κορίσκος ση-15 μαίνει ὅπερ αὕτη. ἐκ περιουσίας δέ ἐστι τὸ ἐπιχείρημα. τὸ δὲ διὰ τούτου λεγόμενον τοιοῦτόν ἐστι· κἀν δοίημεν τὸν Κορίσκον καὶ θηλυκῶς λέγεσθαι, οἶον καὶ οὕτος καὶ αῦτη, μὴ δοίη δὲ τοῦτο ὁ ἀποκρινόμενος, οὐ συλλελόγισται | τὸν σολοικισμόν, ἀλλὰ δεῖ ἐρωτῆσαι τὸν ἀποκρινόμενος, οἰ συλλελόγισται | τὸν σολοικισμόν, ἀλλὰ δεῖ ἐρωτῆσαι τὸν ἀποκρινόμενον. 1.59° καὶ εἰ δίδωσι μὲν οὐ λέγεται δέ, γίνεται μὲν σολοικισμός, ἀλλ' οὐχ ἀπλῶς 20 ἀλλὰ πρὸς τὸν ἀποκρινόμενον· εἰ δὲ μήτε λέγεται μήτε δίδωσι, οὖθ' ἀπλῶς γίνεται οὕτε πρὸς τὸν ἀποκρινόμενον. ἐν δὲ τῷ ὅμοίως οὖν δεῖ κἀκεῖ λείποι ἀν τὸ 'προσερωτηθ ῆναι εἰ δίδωσι' τὸν λίθον σημαίνειν οῦτος. ἀνόμοιον δὲ πτῶσιν λέγει τὴν εὐθεῖαν πρὸς τὴν αἰτιατικήν, ὡς δῆλον πεποίηκε διὰ τοῦ ἐπαχθέντος. σαφῶς δὲ τὰ ἑξῆς ἀπαγγέλλει.

25 p. 182 x 37 'Αλλ' ἐν μὲν τῷ πρώτφ τοῦτον, ἐν δὲ τῷ ὑστέρφ οὐτος.

Έν τῆ πρώτη, φησίν, ἐρωτήσει τῆ ἀρα ἐπίστασαι τοῦτο; τὸ τοῦτο ὡς ἴσον τῷ τοῦτον δέδοται, ἐν δὲ τῆ δευτέρα ὡς ταὐτὸν τῷ οῦτος· ἀνόμοιος δὲ πτῶσις τὸ οῦτος xal τὸ τοῦτον· ὥστε οὐ συλλελό-30 γισται. ἀλλὰ xal ἐν τῷ ἑξῆς σοφίσματι τῷ ἀρ' οῦ ἐπιστήμην ἔχεις, ἐπίστασαι τοῦτο; τὸ τοῦτο ὡς ἴσον τῷ τοῦτον δέδοται. ἐδόθη δ',

⁶ év tŵ 2 ούτος άρα Α 3 suddedoy(stat] (stat in ras., ut videtur, A^1 [Ιερί μνήμης και άναμνήσεως] p. 452 b 5 8 λεωδάμαντα Α: λεοδάμαντα al 13 λέγοι Α 11 **δ**ν a. 14 άρσενιχώς a 16 τούτο a 22 λίποι a 19 et 20 δίδωσι AI: δίδοται a 21 doxeï A(C) el al: σημαίνει, quod correxit Waitz Org. II p. X, a 24 post de add. ώς Α χαί Α 28 ώς prius om. Α τοῦτον Α: τοῦτο al 29 τούτον - ούτος Α 30 άλλ' έν a τὸ (ante đp') A

ού ἐπιστήμην ἐχεις, ἐπίστασθαι οὐ τούτου ἀλλὰ τοῦτο· τὸ δὲ τοῦτο ὡς ἴσον τῷ τοῦτον δέδοται, ὥστε ἐπίστασαι τὸν λίθον.

p. 182b6 Δείδε και κατανοείν δτι πάντων τών λόγων.

Δεί, φησί, σχοπείν χαι έξαχριβούν ώς οι μέν των παραλογισμών 5 ράους είσιν είς το γνωσθήναι τα δι' ών ελέγχονται σοφιστιχώς προαγόμενοι, τούς δε ού ράδιον επιγνώναι, παρά τί παραλογίζεται ό αχούων, χαίτοι πολλάχις τοὺς αὐτοὺς ὄντας τοῖς εὐχόλως ἐπιγινωσχομένοις. τὸ γὰρ πολλάχις οί αύτοι έχείνοις δντες τοιοῦτόν ἐστιν· οί αὐτοι ἀλλήλοις είσι πάντες οί παρά την όμωνυμίαν, ωσπερ χαι οί παρά την άμφιβολίαν 10 πάσι τοῖς παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν καὶ οἱ παρὰ τὸ συμβεβηκὸς πᾶσι τοῖς παρά τὸ συμβεβηχός. δ δὲ λέγει ἐστίν, δτι τινὲς μὲν ὄντες παρὰ τὴν όμωνομίαν έλεγχοι χαί φαίνονται δτι παρά την όμωνομίαν είσί, τινές δέ είσι μέν παρά την όμωνυμίαν, ού φαίνονται δε όντες παρά την όμωνυμίαν. ούτως και οί παρά το συμβεβηκός. δμως, φησί, τους παρά το συμβεβηκός 15 πάντας τοὺς αὐτοὺς δεῖ χαλεῖν, τουτέστι παρὰ τὸ συμβεβηχὸς δεὶ λέγειν είναι, κάν μή φαίνωνται όντες παρά το συμβεβηχός. δτι δέ είσι παραλογισμοί παρ' άλλο μέν, φαινόμενοι δε είναι παρ' άλλο, είρηται πρό όλίγου, όπηνίχα μή άπεδέχετο τοὺς μή χαλῶς λύοντας μηδὲ λέγοντας τὸ αίτιον παρ' δ γέγονεν ό παραλογισμός. μεταφερόμενον δε λέγοι αν το 20 ἐπαγόμενον, ὥσπερ χαὶ τὸ 'ἀρ' ῷ είδες σὸ τοῦτον τυπτόμενον, τούτψ έτύπτετο ούτος;' καί 'ώ έτύπτετο, τούτω σù είδες' τοῦτο γάρ κατά μέν τὰ ήρωτημένα δοχεῖ παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν είναι, χατὰ δὲ τὸ ἐπαχθὲν παρὰ την σύνθεσιν.

p. 182613 ²Ωσπερ οδν έν τῷ παρά την όμωνυμίαν.

25 'Η ἀπόδοσις τοῦ μερισμοῦ τοῦ τὰ μὲν τοῖς τυχοῦσίν ἐστιν δῆλα κατωτέρω ἐστιν ἐν οἰς λέγει, ἐν τῷ τὰ δὲ καὶ τοὺς ἐμπειροτέρους διαλανθάνει. τῶν δὲ παρὰ τὴν λέξιν σοφισμάτων ἐξ ὄντων, ὁμωνυμίας, ἀμφιβολίας, συνθέσεως, διαιρέσεως, προσφδίας, σχήματος λέξεως, τὸ παρὸν σόφισμα τὸ ἀνὴρ ἐφέρετο κατὰ κλίμακος δίφρον παρὰ τὸ σχῆμα τῆς 30 λέξεώς ἐστι· τὸ γὰρ ἄρρεν, τὸν ἄνδρα, οἰδετέρως ἑρμηνεύει · λέγει γὰρ τὸν ἄνδρα δίφρον ὑπάρχοντα φέρεσθαι κατὰ κλίμακος, τὸ ἀρρενικῶς λεγό-μενον οἰδετέρως ἑρμηνεύων· οἰ γάρ ἐστιν ἡ ὀρθὴ πτῶσις τὸ δίφρον

γάρ alt. om. A 31 υπάρχοντα b: υπάρχοντας a: υπάρχειν A: υπάρχ Ι άρσενιχῶς a

¹ ἐπίστασαι Α (u i) τούτου Α Arist.: τοῦτο aΙ 2 ἐπίσταται Α 4 ὅτι Α post παραλογισμῶν add. ῥαδίως λύονται καὶ Α 5. 6 προσαγόμενοι Α 9 παρὰ prius om. Ι 16 φαίνονται a 17. 18 πρὸ ὀλίγου] c. 24 p. 179 b 18 sq. 20 τὸ] ὸ corr. non liquet unde I¹ ῶ εἰ- in ras. Α¹ 21 τούτψ, quod coniecit Waitz Org. II p. X, Α: τοῦτο aI 24 τοῖς Arist. 26 κατωτέρω Ι: κατώτερον a 30 οὐδετέρως ΑΙ; οὐδέτερον a

ούδετέρως, αλλ' ό δίφρος. έστι γοῦν παρά το σχημα της λέξεως. το γάρ μή ταύτο ώσαύτως έρμηνεύει, οἶον το άρρεν οὐδέτερον λέγει χαὶ τὸ ούδέτερον άρρεν. έστι δε καί παρά την άμφιβολίαν. και είη αν το σόφισμα τοιοῦτον· τὸ ἄρμα δίφρον σημαίνει· ἀν ἡρ δὲ ἐφέρετο κατὰ κλίμακος 5 δίφρον. δ άνηρ άρα χατά χλίμαχος έφέρετο άρμα. ωστε δ άνηρ άρμα ών κατά τῆς κλίμακος ἐφέρετο. καὶ ὅτι οῦτως ἐγένετο ἡ ἀγωγἡ τοῦ λόγου, δηλον από τοῦ χατὰ προσφδίαν τούτου τοῦ σοφίσματος. τὸ χηρ ψυγήν σημαίνει. 'Αγαμέμνονι δε το πολεμείν " xήρ είδετο είναι". 'Αγαμέμνονι άρα τὸ πολεμεῖν ψυχὴ εἴδετο εἶναι. ἐστιν οὖν τῆς τῶν σοφισμάτων 10 αγωγής ή όμοιότης | τοιαύτη· το χήρ ψυχήν σημαίνει· Άγαμέμνονι 1. 59. δε το πολεμειν " κήρ είδετο είναι" · Άγαμέμνονι άρα το πολεμειν ψυγή είδετο είναι· τὸ άρμα δίφρον σημαίνει· ἀν ἡρ δὲ ἐφέρετο κατὰ κλίμακος δίφρον άνηρ άρα έφέρετο χατά χλίμαχος άρμα. δύναται το άνηρ έφέρετο κατά κλίμακος δίφρον και παρά την άμφιβολίαν είναι. η γάρ 15 δτι ανήρ έφερεν έπι τοῦ ώμου δίφρον κατα κλίμακος φερόμενος, η δτι ό άνὴρ δίφρον ῶν χαὶ ἄρμα χατὰ χλίμαχος ἐφέρετο. ὅτι μὲν οὖν τὸ ἀνὴρ έφέρετο χατά χλίμαχος δίφρον παρά την λέξιν έστί, δηλον. έστι δέ άπλούστερον οῦτω συνάγειν· οὐχὶ ὁ ἀνὴρ κατὰ κλίμακος ἐφέρετο; ναί· ούχι ό δίφρος κατά κλίμακος έφέρετο; ναί · άνηρ άρα κατά κλίμακος 20 ἐφέρετο δίφρον· ἀλλὰ μήν οὐχ ἔφερε δίφρον, ἀλλ' ἐφέρετο ὑπὸ τοῦ δίφρου. ήρωτατο δε το σόφισμα έπί τινος έπι δίφρου κατά κλίμακος φερομένου. ή χαν μή έπι δίφρου χατήρχετό τις χατά τῆς χλίμαχος, άλλα πρῶτον μέν ό ανήρ αύτος χαθ' αύτόν, υστερον δε ό δίφρος, ούδεν ήττον γώραν έγει το σόφισμα. καν γαρ ό ανήρ έν τη πρώτη, εί τύχη, ωρα της ήμέρας, ό δέ 25 δίφρος έν τη τετάρτη κατά της κλίμακος έφέρετο, ούδεν ήττον το σόφισμα δύναται ούτως έρωτασθαι· άρ' ούχι ό άνηρ χατά χλίμαχος έφέρετο; ναί· τί δέ, ούγι ό δίφρος κατὰ κλίμακος ἐφέρετο; ναί· ἀνὴρ ἄρα κατὰ κλίμαχος έφέρετο δίφρον. παρά την σύνθεσιν το σόφισμα. έδει γάρ ούτως συμπεράνασθαι· ό άνηρ άρα χαι ό δίφρος χατά χλίμαχος έφέρετο· τοῦτο δὲ 30 αληθές. δτι δε το παρά την σύνθεσιν η διαίρεσιν παρά την λέξιν έστί, δήλον. εύρηται δε και άλλη γραφή έχουσα ούτως ανήρ έφέρετο κατά xλίμαχος διάφορον. xal είη αν το λεγόμενον δια ταύτης τοιούτον. είπών και γάρ οί λόγοι σχεδόν οί γελοϊοί είσι πάντες παρά την λέξιν ἐπάγει τούτων ὑπόδειγμα, δυνάμει λέγων· τὸ γὰρ 'ἀνὴρ κατὰ κλίμα-35 χος ἐφέρετο' οὐχ άπλοῦν ἐστιν ἀλλὰ διάφορον χαὶ ἀμφίβολον· τοῦτο δὲ παρὰ τὴν λέξιν. ὅτι δὲ διάφορόν ἐστι καὶ ἀμφίβολον, δῆλον· ἢ γὰρ ὅτι

¹ ούδετέρως Ι: ούδέτερον αΑ 2 post apper add. to dippor dylady A 3 post άρρεν add. οίον τὸ άρμα A immo δμωνυμίαν cf. vs. 14 et Paraphr. p. 64,20 8 xήρ xτλ.] Hom. A 228 10 άπαγωγῆς A 12. 13 τὸ ἄρμα — ἄρμα om. A 15 871 om. A 18 άπλοῦν a 23 ἐαυτόν A 24 τῶ πρώτ 26 post xatà add. τῆς A 27 post xatà prius add. τῆς A prius A: τὸ al δom. A 24 τῶ πρώτω I pr. τύχοι Α 29 δè A: om. al 30 την prius aA: om. 1 31 ευρηται A: ευρήσεται al 33 oi alt. A Arist.; om. al 34 υπόδειγμα α: υποδείγματα ΑΙ

ανήρ κατά κλίμακος έφέρετο, η δτι αὐτὸς ἔφερέ τι. καὶ μήποτε άπλουστέρα αῦτη ἡ γραφή.

p. 182617 Καί δπου στέλλεσθε; πρός την χεραίαν.

Η τοῦ ποῖ στέλλεσθε; πρός τὴν χεραίαν ἀγωγὴ σοφίσματος 5 τοιαύτη τις αν είη. ποι στέλλεσθε; πρός την χεραίαν. το δε στέλλεσθαι πέμπεσθαί έστι· πέμπεσθε άρα πρός την χεραίαν. διττόν το στέλλεσθαι, τό τε έξ αύτῶν και ἀπὸ ίδίας προαιρέσεως και ὅλως τὸ πορεύεσθαι, ὡς τὸ έστειλάμην ταύτην την δδόν' άντι τοῦ έπορεύθην', και τὸ παρ' άλλων ή άλλου αποστέλλεσθαι, ώς το 'έπεμψεν ήμας ο βασιλεύς, ανδρες "Ελληνες'. 10 έν τῷ οῦν ποι στέλλεσθε έχεινοι μέν τὸ στέλλεσθαι ὡς τὸ πορεύεσθαι δεδώχασιν δ δε σοφιστής έπι τοῦ πέμπεσθαι έλαβε. τοῦτο δε τὸ σόφισμα δύναται καί παρά την δμωνυμίαν είναι. μάλιστα δ' αν είη παρά την άμφιβολίαν. η γάρ δτι ποι πορεύεσθε; η δτι ποι παρά άλλου πέμπεσθε; μήποτε δε xal παρά το σχημα της λέξεως αν είη, το στέλλεσθε αντί 15 τοῦ 'πέμπετε' τῶν σοφιστῶν λαμβανόντων, τὸ παθητιχὸν ἀντὶ τοῦ ἐνεργητιχοῦ. χαὶ τὸ ἔμπροσθεν δὲ δηλοι μέν χαὶ τὸ πρότερον χρονιχὸν έπίορημα, δηλοϊ δὲ καὶ τὸ ἔμπροσθεν τοῦ ζψου μέρος. ἀλλὰ καὶ τὸ χαθαρός σημαίνει μέν χαι το ύγιεινός. χαθαρός γάρ βορρας ό ύγιεινός λέγεται. σημαίνει δε και το αμόλυντον και άγραντον. ώστε εί ο μεν έπι 20 τοῦ ύγιεινοῦ δοίη, ό δὲ ἐπὶ τοῦ ἀγράντου συμπερανεῖται, οὐ συλλελόγισται. τὸ δὲ ἀρ' Εὕαργος; οὐ δῆτα, ἀλλ' ᾿Απολλωνίδης παρὰ τὴν σύνθεσιν ούτως αρά γε Εύαρχος; ού δητα αλλ' 'Απολλωνίδης; ναί Εύαρχος άρα, άλλ' ού δητα 'Απολλωνίδης. παρά την σύνθεσιν γάρ τοῦ άλλά συνδέσμου το σόφισμά έστιν. η χαι ούτως άρ' Εύαρχος; ου δητα άλλ' 'Απολλωνίδης; 25 ναί· ό Εύαρχος άρα 'Απολλωνίδης ἐστί. το δὲ παρον σόφισμα ήρωτατο προς τον άδελφον τοῦ Εδάρχου· ήσαν δὲ δ τε | Εύαρχος xai ό ἀδελ- 1. 60r φός αύτοῦ υίοι τοῦ ᾿Απολλωνίδου. ην δε δ Εύαρχος και πατήρ. ηρώτων ούν τον άδελφον Εδάρχου ούτως. άρά γε Εύαρχος σός έστι; ναί. τί δέ, ούχι ό Εύαρχος πατήρ έστι; ναί· σὸς ἄρα ὁ Εὐαρχος πατήρ ἐστιν· ἀλλὰ 30 μήν και ού πατήρ· άδελφός γάρ σοῦ ἐστιν. ή μέν οὖν άγωγή τοῦ σοφίσματος τοιαύτη. ό δε 'Αριστοτέλης διά τινα βραγυλογίαν και το φθάσαι τὰ ἀπὸ τοῦ συμβεβηχότος σοφίσματα, ŵν χαὶ τοῦτό ἐστι, χαὶ δι' ἄλλων δνομάτων έχθέσθαι την μίαν πρότασιν θεις χαι ταύτην έλλιπη τάλλα παρήχεν. Την γάρ αν πλήρες, εί ούτως είχεν · άρά γε Εύαρχος σός έστι; 35 τέθεικε δε αύτος έλλιπη δια το δύνασθαι το 'άρά γε Εύαρχος;' ποτε μεν

1 ante dvhp add. & A 1. 2 άπλούστερον a 3 et 4 στέλλεσθαι Ι 11 post σόφισμα add. ώς είρηται Α 5 xepéan a 7 αύτῶν al 13 πη utrobigue A 15 πέμπετε in ras., ut videtur, A^1 του alt. om. A 20 συλλελόγισθαι (sic) a 22 ούτως b: ούτος al 24 δήτα a: δείται l 28 Edápyou scripsi: εύαργον αΙ 31 τινα I: την a 35 ante εδαρχος add. δ a

190 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 33 p. 182 b 17. 32. 33]

συμπλέκεσθαι τῷ † σοφίσματί ἐστι, ποτὲ δὲ τῷ 'πατήρ ἐστι'. τὸ δὲ οὐ δῆτα, ἀλλ' 'Απολλωνίδης ἡ λύσις ἐστὶ τοῦ σοφίσματος, δυνάμει λέγων 'οὐx ἔστι μοι ὁ Εὐαρχος πατὴρ ἀλλὰ ὁ 'Απολλωνίδης'. δύναται τὸ Εὐαρχος xαὶ ὡς παράδειγμα τῶν ὁμωνύμων νοεῖσθαι· τὸ γὰρ Εὐαρχος 5 διττόν· ἢ ὁ εὖ τὴν ἀρχὴν διέπων ἡ ὁ xαλὴν ἀρχὴν ἔχων. xαὶ ἴσως ἀν ἡρωτᾶτο ὁ λόγος ἐπὶ τοῦ 'Απολλωνίδου xαλὴν μὲν ἔχοντος ἀρχὴν οὐ xαλῶς δὲ αὐτὴν xuβερνῶντος. ἴσως ἀν xαὶ οῦτως ἡρωτᾶτο· ἀρ' Εὐαρχος ὅδε; ναί· τί δέ, ὅδε ὁ τοῦ Πλάτωνος, εἰ τύχη, διαλογός ἐστιν; ὅτι δὲ xαὶ τὸ ὂν xαὶ τὸ ἐν οἱ μὲν ὁμώνυμα xαὶ πολλαχῶς λέγεσθαί φασιν, οὐx

10 άδηλον· Παρμενίδης γάρ ἐν τό ὄν φησι, Πλάτων δὲ τό ἐν μοναχῶς λέγεσθαι, ὁ δὲ 'Αριστοτέλης ἀμφότερα πολλαχῶς. τὸν Ζήνωνος δὲ λόγον καὶ Παρμενίδου λύειν λέγει οὐκ ἄλλον τινὰ ἀλλ' ἢ ἑαυτόν· οῦτος γὰρ χυρίως λέλυχε τοὺς Παρμενίδου καὶ Μελίσσου λόγους ἐν τοῖς Φυσιχοῖς, τοὺς δὲ Πλάτωνος ἐν τοῖς Μετὰ τὰ φυσιχά. ὥσπερ δέ, φησίν, ἐπί τινων τῶν

15 προειρημένων λόγων δυσχερῶς ἔστι χατιδεῖν πῶς λύονται (οἱ μὲν γὰρ ῥῷον ἐπιγινώσχονται, οἱ δὲ χαλεπώτερον), ὁμοίως ἔχει χαὶ ἐπὶ τῶν παρὰ τὸ συμβεβηχός ἐλέγχων· τούτων γὰρ οἱ μὲν ῥἀους εἰσὶν ὀφθῆναι, ὅτε παρὰ τὸ συμβεβηχός εἰσιν, οἱ δὲ δυσφώρατοι τυγχάνουσιν, εἰ παρὰ τοῦτο γεγόνασιν.

20 p. 182532 Έστι δε δριμύς λόγος δστις απορείν ποιεί μάλιστα[.] δάχνει γαρ ούτος μάλιστα.

')ποια είσι και το τέταρτον και έκτον ἐπιχείρημα ἐν τῷ πέμπτι τμήματι τοῦ Περὶ ἑρμηνείας, δι' ῶν πειρᾶται [μᾶλλον] κατασκευάζειν ὅτι μᾶλλον ἀντίκειται τῷ καταφάσει ἡ ἀπόφασις ἦπερ ἡ ἐναντία κατάφασις 25 δριμεῖαν γὰρ ὄντως καὶ οὐ ῥα̞δίαν ἔχουσι τὴν φαντασίαν τῆς παραγωγῆς. ἔτι δὲ καὶ τὰ δεικνύντα ὡς οὐκ ἔστι χρόνος διὰ τὸ μηδὲ τὰ μέρη αὐτοῦ εἶναι, τό τε παρεληλυθὸς καὶ τὸ μέλλον, τὸ δὲ ἐνεστὼς μὴ εἶναι χρόνον καὶ ἅλλα τοιαῦτα.

p. 182133 'Απορία δέ έστι διττή, ή μέν έν τοῖς συλλελο-30 γισμένοις.

'Απορία, φησίν, έστιν έν τοῖς συλλελογισμένοις λόγοις, τί ἀνελόντων έλεγχθήσεται το ψεῦδος, ὡς ἐπὶ τοῦδε· εἰ οὐδεἰς τοῖχος ἀναπνεῖ διὰ τὸ

¹ legas 'oos tori' 3 anollow $[\delta\eta\varsigma]$ v superscr., η corr. non liquet unde I 8 τύγοι 2 12 ydp ex A (outos ydp & dpistoteling) addidi: om. al 11 άμφότερον a 13 ev tois Φυσιχοίς] Ι 2.3 14 ev rois Mera ra quoixa B 4 p. 1001=9 sq. cf. 1 p. 996=6, 12 p. 1053 b 13 τινων τών scripsi: τινων a: τών Ι 15 είρημένων Ι pr. 18 elaw ex égtiv corr. I δυσφώρατοι scripsi cf. p. 192,10 et Top. 243,15 n.: δισφορώτατοι (sic) al 22. 23 έν τῷ πέμπτφ τμήματι τοῦ Περί έρμ.] c. 14 p. 23=27 sq. 23 μαλλον delevi 26 έτι ex έστι, ut videtur, corr. Ι τὰ δειχνύντα χτλ.] cf. Phys. IV 10 27 EVEGTOS &

μή ζῷον είναι, εἰ ζῷα ήσαν, ἀνέπνεον ἀν οἱ τοῖχοι, ὥστε εἰ τι ζῷον, ἀναπνεῖ· ἀλλὰ μὴν μόρμηκες, μέλιτται, ὅλα τὰ ἐντομα ζῷα ὄντα οἱχ ἀναπνεῖ· οἰχ ἄρα ὁ τοῖχος, διότι οἰχ ἔστι ζῷον, οἰχ ἀναπνεῖ· ὥστε ἔσται ὁ τοῖχος ζῷον, κἀν μὴ ἀναπνῆ. αἰτιον δὲ προσεχὲς τοῦ μὴ ἀναπνεῖν 5 τὸν τοῖχον οἰ τὸ μὴ ζῷον είναι (πόρρω γὰρ τοῦτο) ἀλλὰ τὸ μὴ ἔχειν πνεύμονα. τὰ δὲ λεγόμενα κοινῶς καὶ περὶ τῶν διαλεγομένων καὶ τῶν σοφιζομένων λέγεται. ἐπεὶ δὲ οἱ διαλεγόμενοι ἐξ ἐνδόξων συλλογίζονται (τούτων γὰρ τοὺς λόγους είπε συλλελογισμένους), οὐ πάντως δὲ τὰ ἔνδοξα καὶ κυρίως ἀληθῆ ἐστιν, ἀν ἀμφότερα μὲν τὰ ληφθέντα ἔνδοξα ἦ, δριμὺς 10 οῦτος ὁ λόγος ἐστίν· ἀπορίαν γὰρ ἐμποιεῖ, ποίαν τῶν προτάσεων ἀνελόντες (τὸ ὅ τι γὰρ ἀντὶ τοῦ τί) καὶ τὸ συναχθὲν ἀναιρήσομεν· οὐ γὰρ ἡ τῆς τυχούσης τῶν προτάσεων ἀναίρεσις συναναιρεῖ καὶ τὸ συναχθέν, καθάπερ πολλάκις εἴρηται πρότερον, ἀλλ ἐκείνης παρ' ἡν γέγονεν ή παραγωγή. καὶ ἔστι πρώτη μὲν ἀπορία αὕτη ἐν τοῖς διαλεκτικοῖς λόγοις. ἐν δὲ τοῖς |

15 ἐριστιχοῖς πρώτη ἐστί, πῶς εἴπη τις τὸ προταθέν, τουτέστι πῶς f. 60ν ἀποχριθείς τις οὐχ ἐλεγχθήσεται. εἰ γὰρ ἔροιτό τις 'δσα τις μὴ ἔχει πρότερον ἔχων, ἀρα ἀποβέβληχε τοσαῦτα;', ἀπορία πῶς ἄν τις ἀποχριθεἰς ἐνταῦθα μὴ ἐλεγχθỹ· εἰ μὲν γὰρ φήσει, ἐλεγχθήσεται· εἰ δ' εἴποι 'τοσαῦτα μὲν οὐ δῆτα, τούτων δὲ τὶ ἢ τινά', οὐχ ἄν ἐλεγχθỹ. ἢ xal 20 οῦτως νοήσεις τὸ πῶς τις εἴπῃ τὸ προταθέν, πότερον παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν ἐστὶν ἢ παρὰ τὸ συμβεβηχὸς ἢ παρά τινα τῶν εἰρημένων τρόπων· τινὰ γὰρ τῶν σοφισμάτων φαίνονται xaì παρὰ τοῦτον xaì παρ' ἐχεῖνον, ὥσπερ εἴρηται xaì πρότερον.

p. 182637 Έστι δέ συλλογιστικός μέν λόγος δριμύτατος.

25 Ότι μάλιστα ένδοξον τὸ τὴν δικαιοσύνην ἀγαθὸν εἶναι, φαῦλον δὲ τὴν κακίαν, καὶ ἔτι τὸ κρείττονα είναι τὴν δικαιοσύνην τῆς ἀδικίας· ἄν οῦν τις ἐξ ὅτι μάλιστα ἐνδόξων ὃυνήσηται τοῦτο ἀναιρῆσαι, ὡς Πῶλος καὶ Καλλικλῆς ἐπειρῶντο ποιεῖν, καὶ συνάξῃ ὅτι τὸ ἀδικεῖν κρεῖττόν ἐστι τοῦ δικαιοπραγεῖν, οῦτος ὁ λόγος εἰς ῶν, ὁ συναγαγὼν τὸ ἀδικεῖν βέλτιον 30 είναι τοῦ δικαιοπραγεῖν, ἄπαντας ὑμοίως ἕξει τοὺς συλλογισμούς, τουτέστι πάντας τοὺς ἀναιροῦντας τὰ ἐνδοξαν τοῦ δικαίου κρείττονα συλλογισμούς, πουτέστι πάντας τοὺς ἀναιροῦντας τὰ ἐνδοξα ἐπίσης αἰτῷ πιθανοὺς ποιήσει. πιθανός γὰρ ἐσται καὶ ὁ τὸν ἄδικον τοῦ δικαίου κρείττονα συλλογιζόμενος ἐκ τῶν ὑμοίως ἐνδόξων προτάσεων καὶ τὸ ἀδικον τοῦ δικαίου· ἀεὶ γὰρ ἐκ τῶν ὑμοίως ἐνδόξων προτάσεων ταῖς συναγούσαις τὸ ἀδικεῖν κρεῖττον τοῦ δι

 ² μην AI: om. a
 post μέλ. add. xal a
 3 έσται AI: έστιν a
 4 δ A: om. aI

 6 post xal alt. add. περl A
 11 τὸ prius om. A
 13 πολλάχις] p. 154, 37

 162,23 cf. c. 24 p. 179b 18.23
 15 προταχθέν a
 16 ἕροιτο a: ἤρετο AI

 19 τοσαῦτα a: ταῦτα AI
 post xal add. τὸ I
 20 εἶπη A: είποι aI
 προταχθέν

 Α: προταχθέν a: πρόσθεν I
 23 πρότερον] c. 24 p. 179b 38 sq.
 27 δυνήσεται A

 27. 28 [Ιώλος xal Καλλ.] Gorg. c. 24 sqq., c. 38 sqq.
 31 αὐτῷ] ῶ corr., ut videtur, I

192 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 33 p. 182b37. 183a3]

άγαθόν, ούτω καί δτι τὸ δικαίως καὶ τὸ δίκαιον, ἄπερ ἀναιρεθήσεται διὰ τῶν όμοίως ἐνδόξων, ὡς εἴρηται πρότερον. τὸ δὲ μετατιθεμένης τῆς ἀντιφάσεως ἴσον ἐστὶ τῷ ΄μετατιθεμένης ἐξ ἀδόξου εἰς ἐνδοξον καὶ ἐξ ἐνδόξου εἰς ἀδοξον', ὡς ἐπὶ τῶν προκειμένων· ἐνδοξον γὰρ ὄν τὸ τὴν δι-5 καιοσύνην ἀγαθὸν εἶναι μετετέθη εἰς τὴν ἀντίφασιν τὴν ὅτι οἰχ ἀγαθόν· ὁμοίως καὶ τὸ ὅτι ἡ δικαιοσύνη κακὸν εἰς τὸ ὅτι οἰ κακόν.

p. 183=3 Μάλιστα μέν οδν ό τοιοῦτος δριμύς.

Έκεινον μάλιστά φησιν είναι δριμύν λόγον τὸν όμοίως τῷ συμπεράσματι ένδόξω όντι και τας προτάσεις έχοντα ένδόξους και όμοίας τῶ συμπεράσματι. 10 δυσφώρατος γάρ ούτος, παρά ποίαν συνηχται τὸ συμπέρασμα. χαθάπερ ό την ψυχην χατασχευάζων άθάνατον ένδοξος ῶν δι' όμοίων ένδόξων όντων. εί γάρ τα έναντία γίνεται έχ τῶν έναντίων (λευχόν γάρ έχ μέλανος χαὶ έχ λευχοῦ μέλαν, χαὶ ψυχρὸν ἐχ θερμοῦ χαὶ θερμὸν ἐχ ψυχροῦ, χαὶ τὰ άλλα όμοίως), γίνονται δε έχ τῶν ζώντων οί τεθνεῶτες, άνταποδώσει χαὶ 15 ένταῦθα, χαὶ ἔσονται ἐχ τῶν τεθνεώτων οἱ ζῶντες· ἐναντία γὰρ ζωὴ χαὶ θάνατος. ένταῦθα γὰρ οὐ πάνυ δῆλόν ἐστι παρ' ὁποίαν συνῆχται τὸ συμπέρασμα, πότερον παρά την λέγουσαν δτι τα έναντία έξ έναντίων γίνεται, η την δτι ή ζωή και ό θάνατος έναντία. δεύτερον δε είναι λέγει δριμών τον έξ άπάντων όμοίων, τουτέστι τον τας προτάσεις μεν όμοίας έχοντα 20 έαυταις ανομοίας δὲ τῷ συμπεράσματι ῶστε είναι ἐνδοξότερον τὸ συμπέρασμα τῶν προτάσεων. ἐπὶ μὲν οὖν τοῦ πρώτου όμοίως οὐσῶν τῶν προτάσεων ἐνδόξων τῷ συμπεράσματι οὐχ ἔστι δῆλον εἰ γέγονε παραγωγή. έπι δε τοῦ δευτέρου, ἐπειδή δῆλόν ἐστιν δτι τὸ συμπέρασμα ἐνδοξότερον τών προτάσεών έστι, προφανές έστιν δτι παραγωγή γέγονεν· ού γάρ δεί 25 τὸ συμπέρασμα ἐνδοξότερον εἶναι τῶν προτάσεων ἀλλὰ τὰς προτάσεις τοῦ συμπεράσματος, είπερ έχ πιστοτέρων χαι γνωριμωτέρων δει τους συλλογισμούς γίνεσθαι. ωστε έπεὶ ἦττόν είσι τοῦ μὲν συμπεράσματος ἔνδοξοι έαυταῖς δὲ δμοιαι, δτι μὲν παραγωγή γέγονε, δῆλον· παρ' όποίαν δέ, οὐ δηλον όμοίων ούσων αλλήλαις. έπι δε τοῦ προτέρου όλως ἄδηλον ει γέγονε 30 παραγωγή, όμοίου όντος τοῦ συμπεράσματος ταῖς προτάσεσι. λέγει δὴ δήλον είναι έπι τοῦ δευτέρου τὸ δεῖν ἀναιρεῖν τι τῶν προ|τάσεων, ποίαν 1.61 δέ άδηλον διά τὸ όμοίας άλλήλαις εἶναι. πλῆρες δε τοιούτων συλλογισμῶν, τῶν όμοίας μὲν ἀλλήλαις τὰς προτάσεις ἐχόντων ἀνομοίας δὲ τῷ συμπε-

2 πρότερον] cf. Top. II 9 p. 114 26 sq. 5 μετέθη a 6 τὸ alt. AI: τὴν a 9 όμοίας a cf. vs. 30: όμοίως I 10 δυσφώρατος I: δυσφορώτατος A: δισφορώτατος a cf. p. 190, 18 post ούτος add. δ λόγος A 11 δ τὴν ψυχὴν xτλ.] cf. Phaedon. c. 15. 16 όντων scripsi: τῶν aAI 13 ἐχ ψυχροῦ θερμὸν A 15 ἐναντία A: ἐναντίον aI

ράσματι, τὸ βῆτα τῶν Μετὰ τὰ φυσικὰ ᾿Αριστοτέλους βιβλίων.

οντων scripsi: των aAI 13 έχ ψυχρου θερμόν A 15 έναντία A: έναντίον al 17 δτι a: αν I: om. A 18 ή om. a 19 όμοίας ex όμοίως corr. I 27 έπειδη A 29 τοῦ AI: om. a προτέρου aA: πρώτου I 30 δη A: γαρ aI 32 δὲ prius al: η A όμοίας A: όμοίως aI 33. 34 τῶν — συμπεράσματι om. A 34 β a

p. 183 •7 Τῶν δὲ ἐριστιχῶν δριμύτατος μὲν ὁ πρῶτον εὐθὺς ἄδηλος.

Είπών τίνες των διαλεκτικών λόγων είσι δριμεῖς, νῦν λέγει και τίνες τών σοφιστιχών. χαί φησί πρώτον αύτών είναι τον πρώτον εύθύς 5 άδηλον όντα εί συλλελόγισται η ού οίος ό Παρμενίδου λόγος ό λέγων έν είναι τὸ ὄν· ἔστι δὲ τοιοῦτος· τὸ παρὰ τὸ ὄν οὐχ ὄν, τὸ οὐχ ὄν οὐδέν, εν άρα το όν. ούτος γάρ, εί χαι ασυλλόγιστός έστιν, αλλ' ού πάντη δηλος. έστι δε ασυλλόγιστος, διότι ού συνάγεται έχ τῶν χειμένων 'εν άρα το όν', άλλ' δτι το έν όν έστιν. δτι δε σοφιστικός και ασυλλόγιστος, είρηκεν έν 10 τῷ πρώτω τῆς Φυσικῆς ἀκροάσεως· ''ἀμφότεροι γάρ'', φησίν ἐκεῖσε, "έριστιχοί, χαὶ ὁ Μελίσσου χαὶ ὁ Παρμενίδου· μάλλον δὲ ὁ Μελίσσου φορτικός και ούδεμίαν έχων απορίαν", ώς δηλονότι του Παρμενίδου λόγου απορίαν έχοντος. πρώτος μέν ούν έν τοις έριστιχοις δριμύς έστι λόγος ούτος, ό έχων άδηλον το τίνος αναιρεθέντος αναιρεθήσεται χαι το συναχθέν 15 άτοπον, πότερον τοῦ συμπεράσματος ή τινος τῶν προτάσεων. τὸ γὰρ xal πότερον παρά ψεῦδος ή λύσις ή παρά διαίρεσιν ἴσον ἐστὶ τῷ πότερον ή λύσις παρά το συμπέρασμα το συνάξαν το ψεῦδος', δπερ είπεν αύτος παρά ψεῦδος, 'η παρά αναίρεσίν έστί τινος τῶν προτάσεων', δπερ είπεν αύτος διαίρεσιν. δεύτερος δε ό δηλον μεν έγων το παρά αναί-20 ρεσιν είναι την λύσιν, μή φανερόν δε έχων διά τίνος αναίρεσιν των ήρωτημένων, τουτέστι ποΐον τῶν ήρωτημένων ἀναιρήσαντες τὸν λόγον λύσομεν, άλλα αμφίβολον το πότερον αύτη, τουτέστιν ή απάτη, παρα τὸ συμπέρασμά ἐστιν ἢ παρά τι τῶν ἠρωτημένων. τὸ δὲ ὁ δῆλος μέν ότι παρά την διαίρεσιν η αναίρεσίν έστιν ίσον έστι τῷ ό 25 δηλος μέν δτι παρά αναίρεσίν έστι' τοῦ γάρ παρά διαίρεσιν το αναίρεσίν έστιν έφερμηνευτικόν. διαφέρει δε ό δεύτερος τρόπος τοῦ προτέρου, δτι ό μέν δεύτερος φανερόν έχων έστι το συναχθέν, εί και μή και τοῦτο φανερόν έχει, τὸ τίνος ἀναιρεθέντος ἀναιρεθήσεται καὶ τὸ συναχθέν, πότερον τοῦ συμπεράσματος ή τινος των προτάσεων, ό δε πρωτος άδηλον εύθυς ήν 30 έγων το είτε συλλογισμός έστιν η ού. xal τοῦ μèν ἀπάτας γίνεσθαι παρά τα ήρωτημένα πληρες το παρον βιβλίον. παρα δε το συμπέρασμα γίνεται άπάτη, δταν μή δπερ έχ τῶν ήρωτημένων συμβαίνει ἐπάξωμεν, ἀλλὰ τοῦτο μέν έωμεν, άλλο δέ τι δ βουλόμεθα έπιφέρωμεν, ωσπερ έγει χαί ό

Digitized by Google

193

⁴ αὐτῶν Ι: μὲν a 6 & corr. non liquet unde I¹ l et 4 a a 9. 10 iv τῷ πρώτψ της Φυσικης άχροάσεως] c. 2 p. 185+8-11 10 éxeige I: éxei a post ψεύδος add. έστιν A: post διαίρεσιν 14 xai om. A 16 ante ψεῦδος add. τὸ a Arist. (om. D) 18 ante ψεῦδος add. τὸ a 20 μήτε a 21 avaiphoaies (sic) I δήλος AI (ή ex ει corr. I1): δήλον a 24 την om. A Arist. (habet D) 23 TLYOS A 25 ante avalpeolv add. την a 26 προτέρου AI: $\bar{\alpha}$ a 27 xal alt. igti aA: om. I 29 άδηλον α: άδηλος ΑΙ 30 άπάτας aI (ά ex à corr. I¹): άπαντας A om. A 31 post $\pi\lambda\bar{\eta}\rho\epsilon_{\zeta}$ add. $\bar{\eta}\nu$ a 32 ante dπάτη add. ή a δ μη όταν έχ Α Comment. Arist. 11 3 [Alexander] in Sophisticos elenchos. 13

194 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 33 p. 183=7]

Παρμενίδου λόγος και έκεινος, οῦ πρότερον ὁ ᾿Αριστοτέλης ἐμνημόνευσεν, ὁ λέγων ¨ών ai ἐπιστῆμαι σπουδαίαι, σπουδαία τὰ μαθήματα, τοῦ δὲ κακοῦ σπουδαίον τὸ μάθημα, σπουδαίον ἀρα μάθημα τὸ κακόν¨ · οὐ γὰρ τοῦτο συμβαίνει ἐκ τῶν κειμένων, ἀλλ᾽ ὅτι τοῦ κακοῦ σπουδαία ἡ ἐπιστήμη.

5 Λέγει δὲ xal εὐήθη συλλογισμὸν εἶναι, ὅταν τις μὴ προσλάβοι τὸ ἐλλεῖπον xal δι' οῦ τὸ προχείμενον μέλλει συνάγειν, ἀλλὰ τοῦτο μὲν μεθῷ, χωρἰς δὲ αὐτοῦ συμπεραίνηται, ὥσπερ ἔχει ὁ Μελίσσου ὁ δειχνὸς ἕν τὸ ὄν xal ἄπειρον xal ἄλλοι πολλοί, xaθάπερ xal ὁ λέγων "μὴ οὐσίας ἀναιρουμένης μὴ ἀναιρεῖσθαι οὐσίαν, ἐξ ῶν δέ ἐστιν ἀναιρουμένων xal τὸ 10 ἐχ τούτων φθείρεσθαι"· ἐλλείπουσι γὰρ ἐνταῦθα προτάσεις, ὡς ἐν τῷ Περὶ ἀναλύσεως συλλογισμῶν μεμαθήχαμεν. ἔξωθεν δὲ ἐλλείπειν λέγει προ-

- τάσεις τὰς δεικτικάς τινος τῶν πρός κατασκευὴν τοῦ προκειμένου εἰλημμένων ταύτας γὰρ εἰ μὴ παραμυθίας τις ἀξιώσας δεομένας συστάσεως λαβὼν συμπεραίνεται, ἐλλείπειν ἀν τι τῶν ἔξωθεν ἐν τῷ συλλογισμῷ λέ-15 γοιτο. καὶ μὴ εἴπης ὡς οὐ δεῖ τοὺς σοφιστὰς τὰς προτάσεις δεικνύναι.
- 15 γοίτο. και μη είπης ως ου σει τους σοφιστας τας προτασεις σεικνοναι κοινά γάρ ταῦτα, καθάπερ εἴρηται, λέγεται καὶ πρὸς τοὺς διαλεγομένους. η δεῖ καὶ τοὺς σοφιστικῶς ἐρωτῶντας τὰ ὑπ' αὐτῶν ἐρωτώμενα δεικνύναι, εἶπερ ἀληθῶς ἐλέγχειν μέλλοιεν, ὥσπερ καὶ φασίν οὐ γὰρ φαι|νομένως φασιν ἐλέγγειν ἀλλ' ἀληθῶς. ἕτι σαφέστερον εἰπεῖν τὸ διὰ τοῦ ſ. 61
- 20 ἐνίοτε μὲν ὁ μἡ συλλογισθεἰς λόγος δηλούμενον τοιοῦτόν ἐστιν· ἐνίοτε μὲν τὸν μὴ συλλελογισμένον λόγον ἔστι χαλεῖν εὐήθη χαὶ ἄξιον ἡγεῖσθαι χαταφρονήσεως, ἐνίοτε δὲ οὐχ ἔστι ποιεῖν τοῦτο· οὕτε γὰρ εὐήθη ἔστι τοῦτον λέγειν, οὕτε μὴν ἄξιον χαταφρονήσεως. εἰ μὲν γάρ ἐστιν ὁ τοιοῦτος λόγος ἐξ ἀδόξων ἢ ψευδῶν λημμάτων συγχείμενος, εὐήθης ἐστὶ
- 25 xal xataφρονήσεως άξιος, η δταν έλλείπη τι τῶν τοιούτων ἐρωτημάτων, τῶν τῷ πράγματι οἰχείων περί οῦ ὁ λόγος xal δι' οῦ συνάγεται, τοῦ λόγου μη προσλαβόντος τοῦτο μηδὲ συλλογισαμένου. δταν δέ τι ἐλλείπη τῶν ἔξωθεν ὄντων, ἤγουν τῶν πρὸς xataσxευὴν ὄντων τῶν δύο προτάσεων τῶν παραληφθεισῶν ἐν τῷ λόγῳ, οὐx ἔστιν εὐxataφρόνητος,
- 30 άλλ' ό μέν λόγος έστι χαλός, ό δὲ ἐρωτῶν ἠρώτηχεν οὐ χαλῶς. Οὕτε δὲ πρός τὴν θέσιν οὕτε πρός τὸν ἀποχρινόμενον ἀλλὰ πρός τὸν χρόνον ἐρωτῶσιν, ὅσοι τοιαῦτα προτείνουσιν, ἀ πλείονος δεῖται χαὶ μαχροῦ χρόνου εἰς τὸ φανῆναι εἰ οῦτως ἔχει ὥσπερ προτείν ται. διὸ δεῖ χαὶ τὸν ἀποχρινόμενον πρὸς τὸψ χρόνον λύειν. λύσει δὲ

¹ παρμενίδου λόγος] ου λόγο corr. non liquet unde I où I πρότερον] c. 20 p. 177 16 5 εύήθη δε συλλογισμόν λέγει Α προσλαβοι Ι: προλάβοι α: προσλάβη Α 7 post lyn 8 δ λέγω (sic) Ι 10 ώς ΑΙ: ὦσπερ a 10. 11 έν τῷ Περί άναλ. συλλ.] add. xai a Anal. Pr. I 32 p. 47 * 24-26 11 άναλύσεων α συλλογισμῶ Ι 15 xai A: xàv al τάς σοφιστιχάς a 16 εἴρηται] p. 191,6 είποις a δειχνύειν Α προσδιαλεγομένους Α 17 τούς AI: πρός a 19 έτι aI: έστι δέ A 21 μέν ex δέ corr. I1 μη A·om. al 23 μην om. A 24 αδόξων Α: ένδόξων αΙ 25 άξιος καταφρονήσεως Α έλλίπη Α(Α) 26 τῷ om. A 27 προλαβόντος a 28 έλλίπη Α 29 περιλειφθεισών Α 30 int A: iotiv où al ήρώτη zev al(Ccu): ήρωτήσεν A Arist. 32 Sooi AI: Soa a

[ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 33. 34 p. 183 = 7.37] 195

πρός του χρόνου, η αν ένστάσεις χομίζη χρόνου πολλοῦ δεομένας ἀφθη̈ναι αν αληθεῖς ῶσι (καὶ γὰρ τῶν ἐνστάσεων αί μὲν εἰσίν, αί δὲ δοχοῦσι μέν, οἰχ εἰσὶ δέ, ὡς ἐν τῷ ἀγδόφ εἰρηται τῶν Τοπικῶν). η λύσει πρὸς τὸν χρόνου καὶ ἐἀν οῦτω πως εἶποι· οἰ δίδωμι ταύτην οἰδὲ συγχωρῶ διὰ τὸ 5 μὴ δοχεῖν καὶ πλείονος χρόνου δεῖσθαι πρὸς κατανόησιν εἰ ἀληθής ἐστι. τὰ δὲ ἑξῆς σαφῶς καταλέγει.

p. 183 · 37 Προειλόμεθα μέν ούν εύρεῖν τινα δύναμιν συλλογιστιχήν.

Δύναμιν συλλογιστικήν την των Τόπων λέγει πραγματείαν, και είρηται 10 έν έχείνοις, διά τί λέγεται δύναμις. είπων δε έν τοις Τόποις "ή μεν πρόθεσις της πραγματείας μέθοδον εύρειν, δι' ής δυνησόμεθα συλλογίζεσθαι περί παντός τοῦ προτεθέντος", τοῦτο είπων καὶ ἐπενεγκών τὸ " καὶ αὐτοὶ λόγον ύπέχοντες", νῦν τὴν αἰτίαν τοῦ διὰ τί ἔργον ἐστὶ τῆς διαλεχτιχῆς μή μόνον τὸ δύνασθαι λόγον λαβεῖν χαὶ ἐρωτᾶν ἀλλὰ χαὶ λόγον ὑπέγειν 15 και διδόναι είπε δια του έπει δε προσκατασκευάζεται πρός αύτην διά την της σοφιστικής γειτνίασιν. δει δε πρότερον αναμνήσαι των πρότερον είρημένων και ούτω την λέξιν έπελθειν. είρηται δε δτι, ώς έχει ή ψευδογραφική πρός την γεωμετρίαν, ούτως ή σοφιστική πρός την διαλεκτικήν. ωσπερ γαρ έκείνη έκ των αργων μέν των γεωμετρικών ωρ-20 μηται, τας δε χαταγραφάς. ψευδείς ποιείται χαι μη δεούσας, ούτως χαι αῦτη ή σοφιστική ἐκ τῶν δοκούντων μέν ἐνδόξων, ἄπερ ἔνδοξα ἀρχαὶ τῆς διαλεκτικής είσιν, ωρμηται, τούτων δε οίς χρήται η μή όντων ενδόξων άλλά φαινομένων μόνον, ή όντων μεν ενδόξων το σχημα δε ήμαρτημένων, δταν η έχ δύο μεριχῶν η έχ δύο χαταφατιχῶν έν δευτέρφ σχήματι συμ-25 περαίνηται. εί οὖν ταῦτα ἀληθῆ, καλῶς τὴν σοφιστικὴν εἴρηκε τῷ διαλεκτική γειτνιάζειν· αμφότεραι γάρ περί παντός έπιγειροῦσιν, εί καί διαφέρουσι, χαθάπερ είρηται. τούτων ούτως έγόντων το λεγόμενόν έστιν. έπειδή γειτνιάζει ή σοφιστική τη διαλεκτική, ή δε σοφιστική έπαγγέλλεται μή μόνον δύνασθαι λόγον λαβειν άλλά και ώς είδυια (ό γάρ δια-30 λεκτικός ωσπερ μή είδως έρωτα άπερ αν έρωτα. ό δέ σοφιστής πάντα εί-

13*

Digitized by Google

¹ χολάζη Α 3 έν τῷ όγδόψ τῶν Τοπιχῶν] c. 10 p. 161=1 sq. 4 &v A 9 λέγει ΑΙ: λέγων a 9. 10 είρηται δέ είποι ΑΙ: είπη a 7 μέν om. I iv τοις Τόποις] Ι 1 p. 100+18-20 έχει διά τί Α 10 δύναμιν a 11 δι' ην a: dφ' ης Arist. 12 περί τοῦ προτεθέντος έξ ἐνδόξων Α 13 υπέγοντες οὐδὲν ἐροῦμεν ὑπεναντίον, ταῦτα οὖν εἰπών, νῦν λέγει τὴν αἰτίαν ἐνταῦθα. διὰ τί Α 14 το AI: om. a xal (ante έρωταν) aI: ήγουν A 14. 15 υπέγειν, τουτέστιν άποχρίνεσθαι διά τοῦ Α 15 προχατασχευάζεται a(u) αύτό Ι 17 протероч АІ: тропши а είρηται] c. 11 p. 171 b 35 sq. δηA 20 ούσας A 18 h prius AI: om. a 23 μέν A: om. a.I 25. 26 yeitviáleiv 26 πάντα a τη διαλεκτική Α 26. 27 διαφέρουσι aA: διαφόροις Ι 30 σοφιστικός Α

196 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 34 p. 183a37]

δέναι ἐπαγγέλλεται καὶ οὐδὲν είναι δ μὴ οίδεν. εἰ δὲ πάντα οίδεν, ἐκ δὲ τῶν πάντων χαὶ άπερ ἐρωτῷ ἐστι, δῆλον ἄρα ὡς οἶδε χαὶ δσα ἀν χαὶ οἶα έρωτα. τοῦτο γὰρ καὶ ὁ ἐν τῷ Πλάτωνι Γοργίας ἐδήλωσεν εἰπών "οὐδεἰς οδδέπω πολλών έτών χαινόν τί με ηρώτησε", μόνον οδχί λέγων 'πάντα 5 δσα άν μέ τις έρωτα, οίδα, χαι ούδέν έστιν δ με διέλαθεν'), έπειδή τοίνυν ή σοφιστική πάντα είδέναι ἐπαγγέλλεται, τον δε λέγοντα πάντα γινώσκειν μαλλον προσήχει έρωτασθαι χαὶ φανερά ποιεῖν άπερ ἐπίσταται ήπερ ἐρωταν, φαίνεται δτι και της διαλεκτικης έργον έστιν οδ μόνον το έρωταν 1.62 άλλά και τὸ ἐρωτᾶσθαι και λόγον ὑπέχειν, και μᾶλλον τοῦτο· εί γὰρ τῆς 10 σοφιστικής μαλλόν έστι το λόγον διδόναι ώς λεγούσης πάντα είδέναι, γειτνιάζει δε και ή σοφιστική τη διαλεκτική, είη αν και της διαλεκτικής έργον τὸ ὑπέγειν λόγον. διὰ ταύτην οὖν, φησί, τὴν αἰτίαν εἶπον ἐκεῖ ἔργον εἶναι τῆς διαλεχτιχῆς μὴ μόνον λαμβάνειν δύνασθαι λόγον ἀλλὰ χαὶ διδόναι. έν δὲ τῷ λέξει τῷ τὴν δὲ αἰτίαν εἰρήχαμεν τούτου ἐλλείπει τὸ νῦν. 15 είρηχε γάρ ούχ έχει άλλά νῦν δι' δ τι ἔργον ἐστὶ τῆς διαλεχτιχῆς χαὶ τὸ λόγον ύπέγειν. δτι δ' ούχ αὐτόθεν οὐδὲ προηγουμένως τῆς διαλεχτικῆς έστι και το λόγον ύπέχειν άλλα δια την της σοφιστικής προς αύτην γειτνίασιν, παρέθετο τον Σωχράτην λέγοντα μηδέν είδέναι, ώς τοῦ διαλεχτιχοῦ δηθεν άγνοούντος απερ αν έρωτα τον δε ώς άγνοούντα έρωτῶντα ούχ 20 ανάγχη λόγον ύπέχειν αλλά μαλλον λαμβάνειν. λέγει δε δεδηλωσθαι αύτῷ ἐν τοῖς Τοπικοῖς (ταῦτα γὰρ εἶπε πρόσθεν) καὶ ἐκ τίνων καὶ πρός πόσα έστι τό τε έρωταν και λόγον ύπέχειν. η λέγοι αν πρόσθεν και τά ένταῦθα εἰρημένα· εἴρηχε γὰρ ἐχ τίνων οἱ παραλογισμοὶ γίνονται χαὶ πρὸς πόσα δει βλέποντα τόν τε έρωτῶντα έρωτᾶν χαὶ τὸν ἀποχρινόμενον ὑπέ-25 χειν λόγον. δηλα δε και τα έξης. εν δε τη λέξει τη τα μεν παρ' έτέρων ληφθέντα πρότερον πεπονημένα ύποστιχτέον είς τὸ πρότερον, είτα έπακτέον τὸ πεπονημένα και τὰ συνεγη τούτων. δ δὲ λέγει έστιν δτι τὰ μέν ὑπό τινων εύρεθέντα πρότερον παραλαβόντες οἱ ἀπ' έχείνων έφεξης απαντες χατά βραχύ ταις χαθ' έχαστον προσθήχαις έπι 30 μέγα ήυξησαν· τοῦτο δὲ εἶπε xal ἐν τῷ ἐλάττονι ἄλφα τῶν Μετά τὰ φυσιxá. τὸ δὲ χρησιμωτέραν μέντοι πολλῷ τῆς ὕστερον ἐχ τούτων αὐξήσεως ταὐτόν ἐστι τῷ ἡ ἐξ ἀργῆς τινος εὕρεσις, κάν ἀτελές ἐστι τὸ εύρε-

¹ post µh add. elvai al: om. A 3 πλάτωνος γοργία a είπων] Gorg. c. 2 p. 448 A memoriter citat cf. p. 15,14-16 4 post πολλών add. xal aI: om. A 5 πς έρωτα ΑΑ: έρωτωσιν Ι 7 ηπερ Α 8 έστιν έργον a 10 έστι μάλλον Α 12 έχει αΑ: έχείνην Ι 10. 11 γειτνιάσει a 14 της pro altero τη A elphreeτόν νῦν & λείπει Α 15 διατί Α 17 zai om. A 19 post dyvooüvra μεν Ι add. τὰ έρωτώμενα Α 20. 21 δηλωσαι αύτό Α 21 έν τοις Τοπ.] VIII 24 δεί A: δή al 25 λόγον A: λόγους al 27 έπαναχτέον a 28 πρότερον εύρεθένπαραλαβόντες aA: λαβόντες I 28. 29 άπ' έχείνους (sic) A τα a 29 post βραγύ add. μετά πόνων και φροντίδων a καθέκαστον Ι: καθ' έκάστην aA 30 και om. a έν τῷ ἐλάττονι ἄλφα (ā a) τῶν Μετά τὰ φυσ.] c. 1 p. 993 b 18 31 χρησιμωτέραν a Arist.: χρησιμώτερον AI(u) post πολλῷ add. xai A 32 ή om.a. TIVOS COTT. ex τινών I1

θέν, δμως ή τούτου εύρεσις χρησιμωτέρα ἐστὶ πολλῷ τῆς ὕστερον τοῦ εὑρεθέντος ἐπιδόσεώς τε καὶ τελειώσεως' εἰ γὰρ μὴ δλως εὑρέθη, οἰδ' ἀν ἐπίδοσιν ἐσχε. ''παντὸς γάρ'', φησιν ἐν τοῖς Μετὰ τὰ φυσικά, ''τὸ ἐλλεῖπον προσθεῖναι'' τοῦ εὑρεθέντος τὸ δὲ τὴν ἀρχὴν εὑρεῖν οὐ παντός. 5 πᾶσα γὰρ ἀρχὴ δσφ κράτιστόν ἐστι τῆ δυνάμει, τοσούτφ σμικρότατον τῷ μεγέθει. καὶ πολλὰ ἡμῖν ἐστι δῆλα οῦτως ἔχοντα· καὶ γὰρ ἡ κεγχραμὶς καίτοι σμικρότατον ὄν τῷ μεγέθει μέγα τῆ δυνάμει τυγχάνει, εἶ γε ἐξ αὐτῆς ἡ συκῆ τοσοῦτον τῷ μεγέθει ἀένδρον. ταύτην οὖν εἴ τις εἰδεν ἐξ ἀρχῆς, οὐδ' ὄναρ ἀν ἤλπισεν ὅτι τηλικοῦτον ἐξ αὐτῆς γενή-10 σεται δένδρον· δμως ταύτης εὑρεθείσης. ὡς ἀρχῆς πολλὰ ἡμῖν ἐκ τούτου γέγονε δῆλα κατὰ βραχὺ πονήσασιν, οἶον ὅτι ἐν αὐτῆ δυνάμει ἦσαν στέλεχός τε καὶ κλάδοι καὶ φύλλα καὶ ὄζοι, καὶ ὅτι οἱ φυσικοὶ καὶ σπερματικοὶ ἐν αὐτῷ λόγοι ἀσώματοί εἰσιν· οὐ γὰρ ἀν τοσοῦτοι ὄντες τῷ πλήθει ἐχώρησαν ἐν αὐτῷ οῦτως οὕσῃ σμικροτάτῃ τὸ μέγεθος.

15 p. 183034 Ταύτης δε της πραγματείας.

Πραγματείαν λέγοι αν η την τοπικην η πασαν την λογικήν. μάλιστα μισθωτούς δε καλεί τους σοφιστας ώς από φαινομένης πλουτούντας σοφίας. τίς δε ή Γοργίου πραγματεία, ή όμοίαν λέγει την σοφιστικήν, δήλη τοις τον Πλάτωνος Γοργίαν ανεγνωκόσι. λέγει δε τους σοφιστας τοιούτους δι-20 δάσκειν λόγους είς ους εγίνωσκον τους αλλήλων λόγους εμπίπτειν ούτοι δε ήσαν οι έκ της όμωνυμίας, οι έκ της αμφιβολίας και οι λοιποί. τα δε έξης δήλα.

p. 184 2 Od γάρ τέχνην άλλά τὸ ἀπὸ τῆς τέχνης.

Τέχνη ἐστὶ πᾶσα ή συλλογιστικὴ μέθοδος, ἐν ξ ἐστι καὶ ὁ ἀληθινὸς 25 ἐλεγχος· ὁ ὅἡ ταύτην παραδοὺς καὶ τέχνην δίδωσι καὶ παιδεύει. αἱ δὲ παραγωγαὶ καὶ οἱ παραλογισμοί, οἱ τρόποι δηλονότι τῆς ἀπάτης, οἶς καὶ ἐχρῶντο καὶ ἐδίδασκον οἱ σοφισταί, οὐ τέχνη ἀλλὰ τὸ ἀπὸ τῆς τέχνης· ὁ γὰρ ἔχων τὴν δύναμιν καὶ ἐπιστήμην τοῦ συλλογίζεσθαι, ἐκεῖνος ὅῆλον ὅτι δύναται καὶ παραλογίζεσθαι. ὥσπερ γὰρ ὁ ἔχων τὴν τέχνην τοῦ 30 ὀρθογραφεῖν καὶ ὑγιάζειν, ἐκεῖνος | οἶδε μαλιστα καὶ μὴ ὀρθογραφεῖν f. 62*

έσύστερον Ι 2 ούδ' al: ούχ A 3 έν τῷ & έν τοις Μετά τά 1 τούτου ΑΙ: τοῦ a φυσικά] immo Ethic. Nicom. I 7 p. 1098 25 4 πάντων Ι 5 τοσοῦτον A(C) 5. 6 μιχρότατον a Arist. 6 έστι om. a 7 post μέγα add. ον a 8 ταύτην aA: 9 elder scripsi: older aAI 12 xládog a 14 µixpotáty a ταῦτα Ι 17 χαλεί 18 ante γοργίου add. τοῦ a 19 τὸν πλάτωνος a: τοῦ πλάτωνος I: aA: χαλείται Ι τοῦ πλάτωνος τὸν Α 23 τὰ Arist., sed cf. vs. 27 et p. 198, 3. 7 τῆς Ι Arist.: post τέχνης add. ex Arist. διδόντες παιδεύειν υπελάμβανον a 24 **e**ort om. a(D) IA: δέ a 26 τρόποι Al: τόποι a xαl alt. Al: om. a 27 της Al: om. a 28 συλλογίζεσθαι α: συλλογισμού ΑΙ 29 δήλος α

198 [ALEXANDRI] IN SOPHISTICOS ELENCHOS [Arist. 34 p. 184+2]

καὶ νόσον ἐμποιεῖν, οῦτως καὶ ὁ δονάμενος ἐπιστημόνως συλλογίζεσθαι, ἐκεῖνος οἰδε καὶ παραλογίζεσθαι. ὥστε τὸ παραλογίζεσθαι, ὅπερ ἐπετήὑευον οἱ σοφισταὶ καὶ ἄλλους ἐδίδασκον, οὐ τέχνη ἐστὶν ἀλλὰ τὸ ἀπὸ τέχνης ὑυνάμενον γίνεσθαι. ἀλλὰ καὶ οἱ διὰ τῆς διαιρετικῆς συλλο-5 γίζεσθαι διδάσκοντες καὶ ταύτην παραδιδόντες οὐ τέχνην (''ἑστι γὰρ ἡ διαιρετική'', ὡς ἐν τῷ Περὶ εὐπορίας προτάσεων εἰρηται, ''οἰον ἀσθενὴς συλλογισμός'') ἀλλὰ τὸ ἀπὸ τῆς τέχνης· τοῦ γὰρ εἰδότος συλλογίζεσθαι καὶ ἀποδεικνύναι καὶ τὸ διαιρεῖν καὶ τὸ ἐκ διαιρέσεως ληφθὲν συλλογιστικῶς συμπεράνασθαι. ἀλλὰ καὶ οἱ δι' ἐπαγωγῆς τι συνάγοντες τὸ 10 αὐτὸ πάσχουσιν. ἐν δὲ τῆ λέξει τῷ ἐξ ἀρχῆς ὑπαρχόντων ἔχειν ἡ μέθοδος ἱκανῶς τὸ ἱκανῶς θαρρούντως ἐπῆκται· αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι τέχναι οὐκ ἐξ ἀρχῆς οὐδὲ ὑπ' αὐτῶν τῶν εὑρόντων τὸ τέλειον ἔσχον ἀλλ' ἀπὸ τῶν διαδεξαμένων αὐτάς· ἡ δὲ λογικὴ πραγματεία τῷ ᾿Αριστοτέλει πρώτως εὑρεθεῖσα καὶ παρ' αὐτοῦ τετελείωται. ῷ δεῖ πάντας

15 ήμᾶς οὐ πολλήν, ὡς αὐτὸς ἔφησεν, ἀλλ' οὐδ' ὅσην εἰπεῖν δυνατὸν ἔχειν χάριν.

 2.3 ἐπιτήδευον a 4 τῆς A, postea, ut videtur, add. I: om. a 5 fort. παραδιδόντες (διδόασιν)
 6 ἐν τῷ Περὶ εὐπορίας προτάσεων] Anal. Pr. I 31 p. 46=32
 8 ἀποδειχνύειν a 11 ϑαρρούντως aA: ϑαρροῦντα I 12 ἀπ' fort. recte b
 ξχον I 15 immo δσην οὐδ' δυνατὸν a: om. AI

INDICES

.

.

•

.

Digitized by Google

Ċ

•

•

I INDEX VERBORUM

Verba asterisco notata desiderantur in lexicis

- Άγγελος angelus 44,11
- άγειν δνομα 12,14 σόφισμα pass. 146,14
  εἰς τὸ ἀδύνατον, παράδοξον, ψεῦδος 72,22
  99,26 101,20 102,13 sq. 109,12. 13 al.
  ἐπί τι i. q. μετάγειν 104,1
- άγνοια. έξ ά. άγειν εἰς γνῶσιν 24,10.26 δ παρά τὴν τοῦ ἐλέγχου ἄ. λεγόμενος (τρόπος) 43,19 cf. 55,31 sq.
- άγνος 66,32
- άγνός 66,33
- άγνωστος 100,22 119,21 sq.
- άγορά. είς ά. φοιτάν 92,31 έν ά. συνουσκάζειν 100,9
- άγύμναστος 122,14. (τό ά.) 19
- άγωγη τοῦ λόγου 188,6.7 τῶν παραλογισμῶν 60,7 171,25 τῶν σοφισμάτων 25,24 27,13.20 29,22.35 31,17.28 al.
- άγωνίζεσθαι dial. 3,7 109, 18 111, 4.5 zarà τῶν σοφιστῶν 71,16
- άγωνιστιχός λόγος (i. q. έριστιχός) 19,2.3 109,17 ά. διατριβαί 120,12.13
- άδειν 32,23 cf. τόνος
- άδηλοποιεϊν 124,3
- άδιάστατος coni. άμερής 96,5.6
- ddizetv 115,10 sq.
- doixía 114,24 sq.
- άδιχος 115,11 sq. τα ά. λέγειν 42,16 sq.
- άδόχιμος 80,29 coni. μοχθηρός 156,36
- ädotos coni. yeudhs 100,29 131,7.9
- adparts 2,9
- άετός (δμώνυμον) 28,7 πτηνόν, ίχθύς 25,18.19
- άθλητιχός 8,26

αίνιγματώδης adv. 22,4

- aivittesdai ti 9,22. 23 18,30 32,2 140,31
- alt 112,9.25 132,1
- αίρεῖν i. q. χαταβάλλειν 138,14 med. ti 52,22 αἴρεσις secta 101,13. 18. 21
- αίσθησις 12,10 χατά την έσφαλμένην της al. χρίσιν 9,11. 12
- αίσθητήριον. συγχρίσει χαι διαχρίσει τών αί. 23,15

αίσθητιχός 38,23

- αίτειν το έν άρχη 55,29 med. 45,8 sq. 47,12. 18. 22 al.
- αίτία expl. 11,13 χατασχευαστική 59,1.2 αίτίαμα 49,12
- αίτιασθαι την άγνοιαν 66,15
- αίτιατική (πτώσις) 107,11 sq. 185,2 sq. ἐπ° αίτιατικής 108,1 185,1.7 sq. κατ° αίτιατικήν φερόμενον 185,18
- αίτιος. αίτιον προσεχές 190,4 τὰ αίτια τοῦ συμπεράσματος 109,27
- άχατάταχτος 38,13. (coni. άπλοῦς) 15
- άχινησία 134,32
- άχ(νητος (ψυχή) 119,10 134,32 (ίδέα) 158,22
- **ά**πολασία 53,32 sq.
- άχολουθείν log. 42,29 sq. 163,9
- dxoλouθla 27,5 29,2
- άχόλουθος 1,6 3,30 15,9 log. 82,23 d. έχειν τοὺς λόγους 18,4 τὸ τῆς λέξεως d. 153,2 ἀχολούθως 88,20
- άχούειν οδτως 143,31 cf. 166, 24.25 ώς οδτως έρωτωμένου τοῦ σοφίσματος 171,19 sim. 181,19 pass. ἐπί τινος 109,27 οἰ άχούοντες 9,22 60,36 187,6

- axousis 151,13
- άχριβής 178,5 άχριβεστέρως 117,30.31
- άχροãσθαι. οἱ άχροώμενοι 9,19 71,18.22 72,6 123,16. cf. 32,27
- άχροατής (άγεωμέτρητος) 9,24 71,1.20.30 72,8 (άνεπιστήμων) 75,11 111,28 119,8 123,21 130,14 (άμαθής) 150,13
- άχρος. ἀπ' ἀ. ἐπιστήμης 15,13 ἐν πάσαις (ἐπιστήμαις) έχων τὸ ἀχρότατον 75,24 ἀ. δροι 44,33
- άχρωτηριάζειν. ήχρωτηριασμένως 30,8
- άλεξητήριος (φάρμαχον) 2,6
- άλήθεια coni. ή φύσις 104,4 τη ά. 20,11 177,3.5 πρός άλήθειαν 9,6
- άληθεύειν opp. έλέγχεσθαι 71,31 άληθεύεσθαι έπί, χατά τινος 160,24. 26 179,16
- άληθής. χαὶ ἐχ ψευδῶν συνάγεται ἀληθές 136,33 τὸ ἀ. μᾶλλον ἔχειν 120,18 ὁ (χυρίως χαὶ) ἀληθῶς Ἑλεγχος 54,31 saepe άληθινός Ελεγγος 197,24
- 2 × 1 + 1 + 0 + 1 + 1 + 0 + 1 + 1
- άλίσχεσθαι dial. 46,3 άλωθείημεν 15,22 άλλά. el χαι . . άλλά 193,7 . . άλλ² ούν 81,12 (χάν) 86,16 (είπερ δλως) 95,32 98,9. 14 128,17 159,17 165,31 182,17 άλλ² ή i. q. ή 104,23 190,12 i. q. άλλά 120,28
- άλλαγοῦ 32,24 43,10
- άλλοιούσθαι πολλά δηλοϊ 179,32
- άλλος παρά τι 8,7 122,11 158,25 άλλος μέν .. άλλος δέ 57,13. 14 116,28 .. ξτερος δέ 54,33 67,7.8 άλλος .. καὶ άλλος 30,35 32,11. 12 116,10. 11 144,26. 27 147,19. 20 άλλος καὶ άλλος 6,11. 12. 17 25,15 44,14 45,14 sq. 59,5 64,10 66,33 al. άλλως μὲν .. καὶ άλλως 59,19. 21 182,15. 16 άλλως τε 114,15 άλλως τε καί 86,28 άλλως τε δέ 3,27 39,11 138,18
- άλυτος 155,20 156,34 coni. αληθής 156,19. 27. 30
- άλφα έλαττον τών Μετά τά φυσ. 91,6
- άμα χατηγορείν, λέγειν 40,12. 22 sq.
- άμαθής. τὸ d. 14,26
- άμαρτάνειν. ήμάρτηται δ λόγος 146,31 ήμαρτημένος 174,23 χατά τὸ σχῆμα 19,2 90,28.29 136,23.36 195,23 τὸ σχῆμα ήμαρτημένον ἔχων 135,31 τὸ ἡμαρτημένον 49,13 ήμαρτημένως 179,25
- άμαρτία του λόγου 137,13
- άμεινόνως 121,6
- duepts 96,6
- άμεσος 3,33 άμέσως 4,1
- άμήχανος. τῶν ἀ. (ἐστί) 3,10

άμόλυντος 189,19

- άμφιβολία. δ κατά d. λεγόμενος (τόπος dist. δ καθ' δμωνυμίαν λ.) 11,17 τὸ δεύτερον είδος τὸ κατά τὴν ά. (dist. τὸ πρῶτον είδος τὸ κατὰ τὴν ὁμωνυμίαν) 21,7.8 οἱ παρά τὴν ἀ. σοφισμοί, παραλογισμοί (dist. οἱ παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν) 22,37 sq. 28,5 sq. 139,26 ὁ κατὰ ἀ. Ελεγχος 138,34 γένεσις τῆς ὁμωνυμίας καὶ τῆς ἀ. 128,14 τέσσαρες τρόποι 137,20 sq. 144,10 sq. cf. 28,2 sq.
- άμφίβολος (dist. δμώνυμος) 11,34 71,27 sampe d. Ελεγχος 123,30 Εχειν το ά. (coni. το διττόν) 145,15.16
- άμφιδοξείν pass. 134,28
- άμφίδοξος 134,10 sq. 135,16
- άμφισβητείν pass. περί τινος 3,16
- άμφόδους (άμφώδους Α) 112,8 sqq.
- άμφότεροι. xαì d. 11,18 35,21 39,31
- άμφω. xai ă. 13,3 43,15.16
- άν c. opt. fut. 72,21 123,5 148,15 162,2
  c. ind. fut. 11,5 46,23 123,33 179,19 c.
  ind. praes. (?) 124,29 c. conjunct. potential. 76,3 86,25 122,5 128,1 112,3 191,17.19 άν omisso optat. potential. 42,8 63,2 87,7 114,15.16 121,17 126,10 135,19 138,14 potentiale c. imperfect. Ισως ἀν ήρωτᾶτο 190,5-7 irreale c. optat. 94,13 156,29 c. plusqpft. 72,15 άν irreali omisso imperfect. 124,17 128,20 168,19 οἶον ἀν ἀποχριθείη (pro ἀπο-χριθῆ) 103,17
- x̄ν c. coni. sor. et ind. fut. in eodem enuntiato 85,17.18 c. indic. praes. 142,18
   c. optat. sor. 87,6 116,16 c. imperf. in enuntiato irreal. condic. 144,21 ώς äν είπε τις 152,24 omisso verbo (?) 95,28
   c. coni. in enunt. interr. δφθήναι äν dληθεῖς ῶσι 195,2 c. indic. dγνοεῖ ἀν dμφίβολόν ἐστι τὸ ήρωτημένον ἢ δμώνυμον 71,27 73,2 cf. κἄν
- άναβιβάζειν τόν τόνον 34,24
- άνάγειν pass. πρός την δγείαν 26,28 τόν λόγον είς την άχολουθίαν 29,1 έπι το χαθολιχώτερον 135,25 log. είς 56,28 57,3. 7 sq. 99,11 al. ὑπό τι (ὑφ' ἐν γένος) 98,20 149,28 150,6 sq. 157,23
- ἀναγινώσχειν (περισπωμένως) 33, 18. 27 (οδτως) 34, 22 35, 1. 4 (χατ' έρώτησαν και ὑπερβατῶς) 84, 5. 9 165, 19 (δξυτόνως και χατὰ ἀπόφασιν) 85, 21

- άναγχαῖος (coni. ἀληθής) 3, 19. (coni. ἄμεσος) 33 ά. ἐρώτημα expl. 52,7 sq. πᾶν ά. ὄν 148,2.3 cf. δυνατός
- άναγωγή log. είς 58,3 είς τι έχειν την ά. 86,3
- άναδύεσθαι coni. όχνετν 128,4
- dva8peiv 125,18
- άναιρετν 49, 14 135, 28 190, 31 191, 10. 11. (άναιρήσαι) 27 sq. 193, 21
- άναίρεσις 49,14. 19 191,12 al. d. ποιεϊσθαι 137,5
- άναχαλύπτειν. άναχεχαλυμμένως 101,20
- άνάχλασις (όψεως coni. διάχλασις) 9,34
- άναχτᾶσθαι ὑγείαν 26,36
- άναχυχλοῦν περί τι 176,10
- άναλαμβάνειν έπιστήμην 24,10 αύθις την λέξιν 23,18 150,31
- άναλέγειν med. 17,15
- άναλογία. ἐν πολλαπλασίονι ἀ. 89,7.8 τὰ ἐν π. ἀ. ταχὺ αὕξονται ibid. 8.9
- άναλύειν log. είς 136,16 137,7
- άναμαρτήτως έρωταν 15,33
- άνανεύειν 111,10. 14. 15 149,17
- άνάπαλιν. τὸ ἀ. 79,7 137,4 149,28 159,24 ἐπὶ τοῦ ἀ. 160,3
- άναποδείχτως λαμβάνειν 47,22
- άναρμοστία 134,4 135,7 sq.
- άνάρμοστος 119,17 120,2
- άναστρέφεσθαι περί τι 93,28.29
- άνατολή 163,6.7
- άνατρίπειν (πρότασιν) 10,30 (λόγον) 86,19 (συλλογισμόν) 135,32 (λύσιν) 161,24 (τοὺς μὴ οὺτωσὶ διαιροῦντας) 78,16 sim. 126,30
- άνατρεπτιχός 127,9
- άναφέρειν pass. ἐπί τι 119,2 πρός τι 127,8.9
- άναφορά. πρός άλλο την ά. έχει 104,17
- Anaphora 76,12 cf. δύνασθαι
- άναχωρείν τινος 100,34.35
- άνδρεία 4,15 sq. 43,3 sq. 131,19. 27 134,1 167,6 sq. 180,1 sq.
- dv 8 peios 4,15 sq.
- avopiás 31,23. 24
- dνέγχλητος. τὸ d. 35,5
- άνέδην έρωταν 101,22
- άνεπιστημοσύνη 24,26
- άνεπιστήμων 13,22. 28 23,33 sq. i. q. σοφιστής 60,28
- άνεπισφαλής 40,18 41,3
- άνετος adv. 121,32
- άνθίστασθαι 124,10 (πάντη) 130,23

- άνθρωπος exempl. 4,24 10,22 sq. 42,7 58, 13 sq. 69,26 133,9 sq. 136,4.5.7.27 137,29 162,32 170,6 ή τών ά. φύσις τη δλη συνδεθείσα 3,20.21 έπι τοῦ σιδηροῦ γένους οὐα ἀγαθοί 6,23.24 cf. 45,32 λύειν πρός τὸν ἄ. (opp. πρὸς τὸ πρᾶγμα) 123,1 ὁ καθόλου, ὁ μερικός, ὁ ἐνικός 67,19.20. 26 τρίτος ἄ. 158,20 sq. τὴν ἰδέαν ἄνθρωπον ibid. 22
- άνιδρωτί 14,16
- άνισος. άνισα πρός άλληλα 181,21
- άνιστάναι. τὸ τὸν ἀνιστάμενον ἐστηχέναι διττόν 25,29 sq.
- άνόητος coni. παράδοξος 101,17
- άνοίχειος τῆς διαλεχτικῆς 129,4
- άνόμοιος άνομοία 192,20.33
- άνομοούστος 12,17
- άνπερ c. opt. 117,16
- άνταποδιδόναι intr. 192,14
- άντεισάγειν 162,7
- άντεπιχειρείν 117,10
- αντέχεσθαι τῆς αληθείας 95,17 δόγματος 101,13
- άντίγραφον 18,24
- άντίθεσις. ή σύν ά. άντιστροφή 49,6. 7.13 178,5 χατ' άντίθεσιν λαμβάνειν ibid. 1
- άντιχεϊσθαι. τὸ ἀντιφατιχῶς ἀντιχείμενον (dist. τὸ ἐναντίον) 10,25.31 11,9 50,19 ἄντιχρυς 33,22
- άντιλαμβάνεσθαι (ή γεῦσις) 48,20
- avtiléreiv 1,18.21 115,23
- άντίληψις. συγχρίσει και διαχρίσει τῶν alσθητηρίων ή ά. τῶν αίσθητῶν γίνεται 23, 15.16
- άντιπαριστάναι. άντιπαριστώντος 102,15
- άντιπίπτειν. τοὺς ἴσως ἀντιπεσόντας χαὶ φήσαντας 86,14.15
- άντιστρέφειν trans. (τοὺς δρους) 48,4 63,8 intrans. 48,6.7 al. πρός τι 69,25 sq. άντιστρέψαντας ρητέον 183,1 sim. 48,8
- άντιστροφή. ή σύν αντιθέσει α. 49,6.7.13 178.5
- άντιστρόφως τούτφ 21,20 έχειν ibid. 15 137,28 139,22 144,16
- άντιτάττεσθαι διά πάντων 130,24
- άντιτιθέναι τί τινι 102,14.15
- άντίφασις τοῦ συμπεράσματος 11,5 τῆς θέσεως 164,8 φαινομένη 45,38 συναληθεύσει ή d. 119,29 120,7.8 ή τῆς d. ἐρώτησις 82,9.10 ἀποχρίνεσθαι τὴν d. 124,21 λέγειν ibid. 31 συλλογίζεσθαι 72,31.

33 77, 12. 16 95, 24 συμπεραίνειν 77, 14 συνάγειν 46, 27 55, 26. 27 57, 17 65, 26 71, 25 77, 20 είς ά. άγειν 61, 9 περιάγειν 2, 25 42, 15 43, 26 περιφέρεσθαι 46, 8 έν τỹ ά. έχειν τὸ αίτιον 82, 16 sq. ἡ χατ' άντίφασιν έρώτησις 81, 35 103, 16

άντιφάσχειν έαυτῷ 45,20

- άντιφατιχός. τὸ ἀντιφατιχῶς ἀντιχείμεινον (dist. τὸ ἐναντίον) 10,25. 31 11,9 50,19
- άντωνυμία 34,25
- άνύσιμος adv. 164,33
- άνω. ή τῶν ὄντων ἀνωτάτω διαίρεσις 20,27 τοὺς ἀνωτάτω τρόπους 78,11 τὰ ἀνωτάτω γένη 149,16
- άνωθεν ελέγετο 21,17 sim. 38,7 57,34 67,32 79,26 98,29 100,27 109,6 161,25 μιχρόν ά. 41,34 105,33 της ά. έννοίας 135,14

άνώμαλος. τὸ ά. τῆς συνηθείας 67,32

- άνώνυμος 134,6
- άνωφελής 175,15 άνωφελῶς 126,25
- άξιοῦν τὸ προχείμενον 115,12. 13 άξιοῦσθαι i. q. νομίζεσθαι 130,12
- άξίωμα expl. i. q. πρότασις 162,10 χοινόν ά. τῶν φιλοσόφων 49,27 geometr. 7,26
- άξίωσις άπρεπής 86,24 την ά. ποιείσθαι ibid. 28
- άξύνετος 13,27
- άορισταίνειν 57,24
- άδριστος (coni. xoιvá) 98,24
- άπαγγέλλειν τι άσαφῶς 31,27 σαφῶς 65,3. 24 186,24 ή λέξις έλλιπέστερον άπήγγελται 180,28
- άπάγειν τινὰ ἀπὸ δόξης 123,18 πρὸς ἀπάτην 110,9 εἰς τὸ ἀδύνατον 164,1 εἰς σολοιχισμόν 185,3
- άπαγωγή είς παράδοξον 101,11
- άπαιτειν 100,25 δθεν συνήχται 114,17
- άπανταν άπο τοῦ χατὰ νόμον 103,9 πρός τινα 86,14 178,32 πρός τι 121,23.31 157,28 175,26
- άπαρέμφατος 36,17.18 ἕγχλισις 34,28
- άπαριθμεϊν pass. 64,11 72,10 109,10 135,24 med. 17,13.14 19,23 37,13 159,7
- άπαρίθμησις 9,1 27,5
- άπαρνεζσθαι opp. διδόναι 119,7 178,33 180,10 aor. med. 45,5 130,7
- άπάρνησις coni. άπόφασις 83,25
- άπαρτίζειν λόγον 32,7
- άπαταν. ή των άνθρώπων φύσις τη ύλη

συνδεθείσα άπατᾶται ώς ἐπὶ τὸ πλεϊστον 3,21 sophist. 1,12 11,14 12,2.9.34 32,25 al. τὸ ἀπατᾶν καὶ ἀπατᾶσθαι ἀπὸ μικρᾶς τινος χοινωνίας καὶ ὁμοιότητος σοφιστικόν 12,22 cf.9,11.32 παρά τι 148,13

- άπάτη sophist. 6,5. 31 9,16 12,4.5. 13 42,8 67,15 al. coni. νίχη 87,1 88,6 παραδιδόναι μέθοδον τỹ ά. 101,26 δι ής αν τις την ά. διαδιδράσχοι 107, 29 ή έπι τῶν όνομάτων ά. 12,36 την ά. έχειν 25,28 οἰ τρόποι τῆς ά. 197,26
- άπατητικός 99,9 107,28 τον μέσον δρον ά. Εχειν 89,16 τοῦ μέσου ibid. 21.22
- άπείργειν τον συλλογιζόμενον συλλογίσασθαι 142,4
- άπελέγχειν 44,5 56,3 75,25 100,33 116,5 135,31
- άπεοιχέναι. οὐδὲν ἀπειχός 150, 1 οὐχ ἀπειχότως 57,30
- άπεπτος 93,2
- άπερίληπτος coni. άπειρος 13,4
- άπερίσχεπτος adv. 180,12. 13
- άπλοῦς. ἀπλουστέρα γραφή 189,1.2 ἀπλῶς είπεῖν 150,11
- άπδ. ἀπὸ τῶν σοφιστῶν λεγόμενον 147,4 οὐδ' ὑπ' (ἀπ'?) αὐτῶν..τὸ τέλειον ἔσχον ἀλλ' ἀπὸ τῶν δ. 198,12.13 οἱ ἀπ' ἐχείνων 196,28.29 ἀπὸ τοῦ c. inf. 49,34
- άποβάλλειν νόσον 69,35
- άποβλέπειν πρός τι 127,29
- άποδειχνύναι. ὁ άποδειχνύων οὐ διαλέγεται άλλὰ συλλογίζεται 17,24.25 .ὁ άποδεδειχώς οὐχ έρωτῷ 114,15
- άποδει χτι χός (μέθοδος) 1,4 (συλλογισμός) 2,5 7,15 17,29 sq. (πραγματεία) 3,18 (ἐπιστήμη) 3,27.29 (λόγος) 5,1 expl. 17,17 sq. ή άποδειχτιχή (προτέρα τέταχται) 3,32
- άπόδειξις 1,2 3,28 σημειώδης 48,28 ρητορική ibid. 31
- άποδέχεσθαί τι 153,5 τινά 187,18
- άποδιδόναι (σχοπόν) 3,4 (αίτίαν) 98,2. (τὶ πρός τι) 29 (διαφοράν) 99,15 (είδη) 109,6 (λύσιν) 162,6 (ἐξήγησιν) 183,27
- άποδιδράσχειν τον έλεγχον 142,8
- άπόδοσις του μερισμού 187,25
- άποχαλύπτειν 125,26. 27
- άποχόπτειν τί τινος grammatice 34,28
- άποχρίνεσθαι. τοῦ ἀποχρινομένου ἔργον 16,4 διαλεχτιχῶς 43,15 σοφιστιχῶς 135,1 aor. pass. 103,17 106,2.4 124,26 130,3 191,16.17

VERBORUM

- άπόχρισις def. 130,6 χυρίαν d. ποιείσθαι ibid. 4 την τούτου d. 102,2
- άποχυίσχειν νοήματα 28,28
- άπολαμβάνειν. τὸ χαθ' αὐτὸ ἀποληφθέν 168,12.21
- άπολείπεσθαί τινί τινος 96,4
- άπολογείσθαι coni. υπέγειν λόγον 98,7
- άπολύειν τόν Δία τοῦ ψεύδεσθαι 35,5 ἀπολύτως xal xaθ' αύτό 31,2
- άπομάχεσθαι πρός τινα 99,13 123,22
- dπόπειρα. d. ποιείσθαι 88,12
- άπορειν. απορήσαι άξιον 17,15.16 το απορούμενον 92,23
- άπορία δοχούσα 19,32
- άπορρίπτειν τινά ώς βδελυρόν 173,15
- $d\pi o \sigma \eta \mu \epsilon \ell \omega \sigma \iota \varsigma plur. \epsilon l \varsigma l, l$
- άποστοματίζειν 24,4. 5 sq. 139,5
- άποσώζειν intr. 160,21
- άποτελεϊν σοφισμόν 29,21 φαντασίαν άποτελεϊ έλέγχου 114,1 τοῦ διττοῦ 167,21 άποτελείται τὸ δεύτερον είδος 21,7 λόγος 32,32 χαὶ τοιοῦτοι ἀποτελούμενοι (παραλογισμοί) 63,8.9
- άποτίχτειν παραλογισμόν 28,19 29,5.6 32, 31 διττόν 28,26
- άποφαίνειν τι ψευδές 117,11 med. c. acc. c. inf. 2,22 τι ού χαλώς 3,20 τα έναντία 44,5
- dποφαντιχός adv. 114,2.3
- άπόφασις. αί ά. άδριστοί είσιν 98,22 δλη ά. expl. 134,23 χατά άπόφασιν άναγινώσχειν 85,21 έρωταν 111,11
- $d\pi \circ \varphi d\sigma x \epsilon i v$ 71,30 150,26 al. seq. inf. c. $\mu \eta$ 85,8 rl $d\pi \delta$ rivoc 58,17 85,19 181, 24 $d\pi l$ rivoc 87,6 130,3 pass. 61,6
- άποφέρειν είς τὸ φαινόμενον ψεῦδος τὸν άποχρινόμενον 101,10
- άποφεύγειν τὰς σοφιστιχὰς ἐνοχλήσεις 2,7 άπόχρη τοῦτο 163,23
- άποχωρείν (τοῦ λόγου coni. ἀφίστασθαι) 117,19 118,4
- άπρόσχοπος διάλεξις 12,10.11
- άργός (dist. Άργος) 66,33
- άρέσχειν. ώς αύτοῖς ἀρέσχει 80,13 ἀρέσχεσθαι τῇ ἐρωτήσει 65,17.18 124,29
- άρετή 133, 25 sq. ai ά. διδαχταί 90, 21 sq.

- άριθμεϊν. τά άριθμούμενα opp. δ άριθμός 12,29 sq. τά άριθμητά 13,1.3 sq.
- άριθμητικός 147, 15 άριθμητική 83, 8 119,18
- άριθμός opp. δνομα 12,28 sq. άριθμψ είς (opp. είδει) 68,2 126,29 είς άριθμόν τινα θείναι ώρισμένον 75,18
- άρχειν. άρχούντως 2,5 4,4 10,9 37,5 142, 16 165,36 176,8
- ắρμα 188,4 sq.
- άρμόζειν (άρμόττειν) 148,19.32 c. inf. pass. 92,27 τινί 67,29 179,10 185,32 έπί τινος 90,25 sq. 123,6 148,15 151, 7 al. εἰς 162,2.20 ἡρμοσμένος 119,16 120,2
- άρμονία (ψυχή) 134,3 sq. 135,6 sq.
- dpvsio8ai 149,30
- άρνητικός coni. αποφατικός 84,6
- άρπάζειν coni. έσθίειν 103,3
- άρρενικός (άρσενικός) grammatice 107, 7 185,17.25 άρρενικῶς λέγειν 185,23
- 186,14 187,31 άρσενιχῶς ἐχφωνεῖν 36,5 ἄρρην grammatice 11,31 sq. τὸ ἄ. 187,30 188,2
- άρτιος opp. περιττός 12,30. 31 119,18 sq.
- άργεσθαι. εύθύς άρξάμενος 2,25
- άρχή πολλαχῶς 133,6 τὰς οἰχείας τỹ προχειμένῃ πραγματεία ἀ. (coni. στοιχεῖα)
  7,24 expl. i. q. πρότασις 141,26 τὰς
  ά. συλλογίζεσθαι 96,2 τὸ ἐν ἀ. (ἐξ ἀ.)
  ΄ αἰτεῖν, αἰτεῖσθαι, λαμβάνειν 45,8 sq. 47,
  6 sq. 55,29 ἐξ ἀ. 115,1.9 ἐν ἀρχαῖς τῆς
  πραγματείας 104,9 χατ' ἀρχάς 61,10 89,
  25 99,24 106,9 149,2 178,8
- άρχιτεχτονείν τινος 26,9.10 άρχιτεχτονείσθαι ή άρχιτεχτονείν ibid. 13
- dodyeia 23,16. 26 59,7
- dox6; 108,10
- άστήρ 28,22
- ãотроv 119,2
- άστρῷος (λέων) 12,21 (χύων) 28,21 81,17 83,21 127,29.30 128,21.23 165,13
- *άσυλλογιστία 135,31
- άσυλλόγιστος (συζυγία) 4, 23. (πλοχή) 25 66,9 89,3 135,27 136,20 (σχημα) 89,32 (τρόπος) 163,17 (coni. σοφιστιχός) 193,9 d. el 136,10 τὸ τοῦ σχήματος ἀσυλλόγιστον 162,33
- άσυμμετρία τοῦ διαστήματος 9,33
- άσύμμετρος 119,19 122,23 170,12
- άσχετος σχέσις 152,24

206 ασχημάτιστος

____

άσχημάτιστος χαλχός 31,23 άσώματος 197,13 ate c. part. 128,1. 5 133,11 άτελής 196,32 άτεγνος 98,11 (σχυτεύς) 146,11 oi ά. 59,19 attyves 97,5 98,11 άτομος 151,3 ούσία 68,4 151,5 159,11 άτονος opp. Ισχυρός 103,2 άτοπος. ά. τι συνάγειν 10,30, 11,10 συμπεραίνεσθαι 124,9 ένάγειν είς α. 100,24 τό συμβαίνον ά. 180,11 181,7 αύ παλιν 32,5 αύξάνειν έπι μέγα 196,30 pass. έπ' άπειpov 75,30 αύξειν pass. 89,9 intrans. ibid. έπ' απειpov 13,14 αύτόθεν 1,9 131,23 176,25 coni. προηγουμένως 196,16 αὐτόθι 118,28 αὐτοχίνητος 134,28 135,2 αὐτόπιστος coni. ἀληθής 3,25 10,21 αύτός. άμα τε χαί χατά ταύτόν 30,34 ταύτόν τῷ ποσῷ, τῷ ἀριθμῷ opp. τῷ είδει xai tự ốpų 64,2 sq. αδτοτελώς coni. χυρίως 132,15 άφαιρεϊν. άφαιρεθείσης της ύποθέσεως 51,3 άφαιρεθέντων των ψευδών (opp. τεθέντων τών άληθών) 156,26 άφαίρεσις χρημάτων 42,17 άφθονία. Εχειν πολλήν ά. τινών 71,14 παρέχειν είς τὸ άπατησαι 100,32 άφιέναι τινά πρός δρχους 173,14 omittere 23,28 c. inf. 91,6 164,4 άφίστασθαί τινος 3,24 του λόγου 117,12 sqq. άφοραν πρός τινα 2,28 πρός τι 8,3 άφορίζειν. άφωρισμένος peculiaris 98,3 άφορμή (παραλογισμού) 172,30 άφωνος. ούχ άφωνοι διατελούσιν 72,16.23 άχραντος 189,19.20 άψευδείν 15,30 άψυχος 8,24 9,17 Βάδισις (dist. έρψις, νεύσις) 138,6

βαρύς opp. όξύς 119,17 βαρεία προσφδία expl. i. q. ή περισπωμένη 159,28 βασιλίσχος 12,18 sq. δ έπι τῆς χαρδίας δηλονότι ῶν τοῦ ἀστρψου λέοντος ibid. 21 βάσις. ai πρός τῆ β. γωνίαι 83,15 βδελυρός coni. συχοφάντης 173,15

βητα signum libri 34,5 192,34 βιβλίον 1,19 2,2. (έν τῷ παρόντι β.) 6 160, 1.5 δίχα βιβλίου 139,5 βλέπειν 145,23 βοηθείν coni. ὑπέρ τινος λόγους ποιείσθαι 115,23 βορράς χαθαρός, ύγιαινός 189,19 βούλημα 100,29 βούλησις dist. δόχησις 52,27 53,10.12 τών πολλών 102,10 plur. ibid. 9.16 βούς 42,4.7 112,10 132,1 170,6 βραδύς. βράδιον 122,16 βραχυλογία 189,31 βραχύς. Εχ τινος βραχείας δμοιότητος 9,32 διά βραχέων ύπομιμνήσχειν 8,16 συλλογίζεσθαι 117,23 χατά βραχύ 196,29 197,11 πρό βραχέος 47,7 βροτός 38,22 63,27 βρώμα plur. 93,2

- Γε. δέ γε 3,16.28 40,18 μάντοι γε 160,21
- el μή τόν γε 127,27
- γειτνιάζειν 195,26. 28 195,10. 11
- γειτνίασις πρός τι 196,17.18

βωμός 8,30

- γελαστικός 69,26 112,21. 23
- γένεσις dist. πάθος 35, 23 sq. είς φύσιν αίσθητή 110,21
- γενιχός. γ. στοχασμοί 1,14 3,6 χατά γ. πτώσιν 166,31 γενιχώς coni. χοινώς 17,10
- γένος. τὰ γένη τῆ φύσει πρότερά είσι τῶν είδῶν 7,17 τὰ γ. συνωνύμως τῶν είδῶν κατηγορείται 38,29
- γεύεσθαι βητορικής 97,7
- γεύσις 48,20 τη γ. χρίνειν 9,13
- γεωμέτρης 7,27 18,21 82,33 95,12 (opp. δ ψευδογραφῶν) 99,3 sq. 116,6 170,12
- γεωμετρία 17,25 83,8 άρχαι σημεία χαι γραμμαί χαι χύχλοι χαι άξιώματα 7,25 76,7.19 90,2.10.12 94,10 έν ταϊς ψευδογραφίαις ταϊς χατά την γ. 18,19.20
- γεωμετριχός 18,21 76,6 γ. συλλογισμοί def. oi διά ποσοῦ συνεχοῦς συλλογιζόμενοι 17,31 γ. ψευδής Ελεγχος expl. 76,18 γ. άρχή 195,19 ή γεωμετριχή 119,19
- γη 42,4 94,10 170,14 cf. ηλιος
- γίνεσθαι. μηδέν έχ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς όντος γίνεσθαι 49,28

VERBORUM

- γινώσχειν έρωταν, αποχρίνεσθαι 15,21 γνωστός 119,21 sq.
- γλίχων 92,17.19
- γνώμη φιλόνειχος χαὶ μηδέν είδυῖα 121,19.20
- γνωρίζειν. τοῦτο ξανθόν είναι γνωρίσασα 9,13
- γνώριμος comp. 3,33 πασι (coni. xοινά) 98,3 γν. ποιείν, γίνεσθαι 87,3.5
- γνῶσες περί τινος 9,30 εἰς γν. άγειν 24,11. (coni. ἐπιστήμην) 27
- γοργός adv. 106,16
- γούν 1,5 7,16 34,20.25 35,26 37,20.26 40,27 41,25 49,11 50,4 52,23 al. epanaleptice 43,13 98,23 129,23 164,9 xal γούν 35,7 37,13
- γράμμα. μηδέ πασαν σύνθεσιν γραμμάτων συλλαβάς η όνόματα ποιειν δύνασθαι 14,5 γραμματιχός 107,14
- γραμμή 7,26 94,10 έφ' εν διαστατή 96,5 cf. στιγμή
- γραφή. έν γρ. χείμενον 32,29.30 *lectio* 156,23 167,16.27 188,31 189,2 geom. 90,2 γυμνάσιον dial. 121,29
- γυμναστιχός 18,7
- Δαίμων (opp. άγγελος) 44,12
- ^{*}δαχτυλομετρείν. τὰ δαχτυλομετρούμενα 12,28
- δάχτυλος. ἐπὶ τῶν δ. ἐν ταῖς ψήφοις συλλογιζόμενοι 12,25.26
- δασύνειν grammatice (opp. ψιλοῦν) 144,34
- δασύς. δασεία προσφδία (opp. ψιλή) 143,33 om. πρ. 23,9
- δεδοιχέναι ίνα μή 103,5
- δει χνύναι c. infin. 2,4 διά συλλογισμού 11,1 εί τοῦτο είη δει χνύμενον 94,23
- deixtixds tivos 29,20 46,25 122,21 194,12
- δειλία 134,2 180,1 sq.
- δείν. σημαίνει τό δέον xal τό ώφέλιμον xal τό xaλόν .. xal τό άναγxaίον .. xal τό συμφέρον 24,33 sq. τριχῶς 25,3
- δείνα. 6 8. 72,19. 20 82,27
- dervos els 101,26
- δεινότης (Άριστοτέλους) 112,13
- δείξις. τη χαλουμένη έπ' εύθείας δ. 75,33 opp. δια της άδυνάτου δ. ibid. 34
- δεχάς (ποιόν) 152,2.7
- δένδρον. τό δ. τό έστηχός δυνάμει πλοΐον 31,22

- δεσμός (λύειν των άμηχάνων τον δ. άγνοούντα) 3,11.13.14
- δεύτερος (opp. πρότερος) 5,25 18,4 ἐν τοῖς δευτέροις τῶν Προτ. ἀναλ. i. e. ἐν τῷ δευτέρψ (βιβλίψ) τ. Πρ. ἀ. 47,11 50,9.10 140,17 cf. 10,5.6
- δέχεσθαι τάληθη 123,10 άποχρίσεις 130, 20 ούτως λόγον 87,24 έχατέρως δέχεσθαι 23,6
- δή. ἐ δή 3,28 δστις δή 162,12 ὥσπερ δή 59,6 84,23 145,29 παρ' αὐτοῦ δὴ τούτου 52,10 sim. 135,15 λέγω δή 6,26 59,35 65,30 145,7 φημὶ δή 160,24 in apodosĩ (post εἰ) 38,5 τότε δή 166,22 (post ὥσπερ) οῦτω δή 7,28 τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον 130,21 (post ὅπερ) τοῦτο δή 9,1 epanaleptice 40,20 153,16 (?) 156, 3 176,27. 32 183,33 δὴ οὖν 144,7 οὖν δή 162,1
- δηθεν. οία δ. 27,7 ώς λέγοντα δ. 33,19 sim. 196,19
- δηλαδή 8,10 40,5 138,1 150,14
- δηλητήριος (φάρμαχον) 2,12
- δηλος. δ. ποιείν 179,20 186,24 τινά ώς άγνοει 71,12
- δήλωσις. πρός δήλωσιν 145,8
- δηλωτικός 6,18 23,3 30,22 36,21.27 57, 13 59,15 60,37 al. μερικώτερόν έστι δηλωτικόν 41,20
- δημιουργός (πεδίλων) 40,31
- δημόσιος 32,25. 26. 30
- δήποτε. δπως δ. 7,11 cf. 166,22 n.
- δήπου 57,20
- δητα. οὐ δ. 24,18 42,32 82,12 πῶς δ. 135, 12 τότε δ. 32,30 43,25 αὐτὸ δ. τὸ θεωρούμενον 158,28
- διαβεβαιούσθαι 15,12.14
- διάβροχος 62,10
- διαγινώσχειν 77,6
- διαγωγή. άγαθός χατά την δ. 40,25
- διαδέχεσθαι 198,13
- διαδιδράσχειν την άπάτην 107,29
- διάθεσις σωματική plur. 9,17 σώματος 36,19
- διαιρεϊν logice 25,10 31,12. 16 sq. 116,29. 33 121,22 124,7 sq. 198,8 al. είς 20,31 37,3 99,12. 15 opp. συντιθέναι 147,20 159,23 άπό 142,22. 24 145,15 έχ 64,20 med. 127,29 διηρημένως (opp. συνημμένως) 40,16 41,3. 6 77,21
- διαίρεσις 7,29 31,14 ή τῶν ὄντων ἀνωτάτω δ. είς φωνάς έστι χαι πράγματα 20,27.

*~ 4

28 την πρώτην δ. έχειν περί τι 20,30 sq. τό χατά την δ. (είδος) 21,21 δυνάμει τό διττόν έχουσι οί παρά την δ. (σοφισμοί) 23,5 sq. τρόπος 31,8 sq. παραλογισμός 32,2 τὸ παρὰ τὴν δ. (τρόπον τινὰ) παρὰ την σύνθεσιν (έστί) 143,16.17 δ. ποιεισθαι 127,19 sq. δια διαιρέσεως έρωταν 84,22 έρώτησις χατά διαίρεσιν ibid. 21 sq. έρωταν 86,18 87,13 sq. έχ δ. προβαίνειν 85,7 τὸ ἐχ δ. ληφθέν 198,8 χωρίς, μετὰ 8. 128,9 132,18

- διαιρετιχός. διαιρετιχώς έρωταν 84,32 διά τής δ. συλλογίζεσθαι 198,4
- διαχείσθαι. της τούτων φύσεως πόρρω διαχείμενοι 9,29
- διαχελεύεσθαι 2,29
- διάχλασις (όψεως coni. ανάχλασις) 9,33
- διαχόπτειν τόν λόγον 28,30
- διαχριβούν med. 40,27
- διαχρίνειν 69,19 71,21.23 99,18 pass. περί την διάλεξιν 91,14
- διάχρισις τῶν αἰσθητηρίων opp. σύγχρισις 23,15 coni. διάλυσις, dist. φθορά 51,31.32
- διαχριτιχός δψεως 37,28. 29 sq. 54,10. 11 59,12.14
- διαλαμβάνειν 10,9 19,9 περί τινος 1,17 2,5. 16 27,3 28,31 37,5. 10. 12 (diei hφειμεν) 98,12 136,23
- διαλέγεσθαι dist. συλλογίζεσθαι 17,24.25 περί τινος 1,4 2,7 8,12 11,20 96,1 μετά τινος 102,8 121,18 φαύλως, χαχῶς 9,24 121,17 πειραστιχώς 100,30 διαλεξάμενος 42,26
- διαλεχτιχός συλλογισμός 2,4 7,16 λόγος (dist. άποδειχτιχός, σοφιστιχός) 5,1 191,14 δ. λόγοι μή γεγραμμένοι, γεγραμμένοι 32, 20. 21 cf. 149, 3. 4 δ. πραγματεία 3, 17 4,8 μέθοδος 99,21. 22 δύναμις 77,2 δ. συνουσίαι (opp. έπιστημονιχαί) 82, 31 διαλεκτικώς αποκρίνεσθαι 43,15 - ή διαλεκτική expl. 4,3 99,20 sq. πρόθεσις της δ. 17,22 ούχ έστιν ώρισμένης τινός ούχ ώρισμένα έχει τὰ φύσεως 94, 1 ύποχείμενα 97,32 ούχ άποδειχτιχή 95, 23 sq. dist. η some struch 8,2 sq. dist. η πειραστική 88,20 sq. άνοίκειον τῆς δ. 129,4 — δ διαλεκτικός τάς άργάς συλλογίζεται 96,2 δ δ. (opp. δ σοφιστής) ώσπερ μή είδως έρωτα 195,29.30 196,18.19 ούχ άποδειχνύει 95,26 sq. ούδεις δ. ψευδογραφείν έπιγειρεί 93,20 οὐ διαλεκτικοῦ (ἐστι) τὸ

πρός πολλά έρωτήματα μίαν άπόχρισιν ποιείν 129,25 cf. 124,22 dist. δ πειραστικός 18,6 sq. coni. πειραστικός 71,11 dist. δ πειραστικός, δ σοφιστικός και έριστιχός 88,23 sq. dist. δ έριστιχός 91, 23 sq. 97,27 99,1 sq. dópistos xai ó d. χαι δ έριστιχός 93,23 δ δ. χαι έριστιχός περί τα χαθ' έχαστα διατρίβουσι χτλ. (opp. δ θεολόγος) ibid. 31

- διάλεξις 9,29 12,11 (coni. δμιλία) 32,25 91, 7. 14 (Joogiotizt) 101, 8 117, 1 128, 1 172,30
- διάλογος Plat. 14,24 102,23 190,8
- διαλύειν pass. dist. φθείρεσθαι 51,26 sq. τὰ σοφίσματα 135,23.30 med. 42,8
- διάλυσις τῆ ζωῆ ἐναντία, οὐ ταὐτὸν τῆ φθορά 51,25 sq. cf. διάχρισις
- διημαρτήσθαι χατά την διαμαρτάνειν. ύλην 4,9 την ύλην Εγειν διημαρτημένην ibid. 31
- διάμετρος (σύμμετρος, ἀσύμμετρος τζ πλευρά) 94,24 114,12 122,23
- διανοείσθαί τι 78,30. 32 διανοηθείς expl. 79,2
- διάνοια τῶν λεγομένων 39,13 48,14 119,30 126,5 ή σύμπασα των λέξεων διάνοια 166,18 παρά την δ. i. q. έξω της λέξεως 5,19 ev tý olzela 8. 72,14
- διαρθροῦν 117,30
- διασαφείν 29,23
- διάστασις 96,3.4
- διαστατός έφ' ἕν 96,5
- διάστημα 9,31.33
- διάταξις τοῦ νόμου 172,23
- διατάττειν. τὸ ὑπὸ τῶν νόμων διαταγθέν 103,11 med. ώς οι νόμοι διατάττονται 172,26
- διατελείν άφωνον 72,16.23
- διατηρεϊν 21,17
- διατρίβειν περί τι 80,35 93,32 119,26
- διατριβή (άγωνιστική) 120,13. (σοφιστική) 24
- διαφέρειν. ούδεν διαφέρει 142,29 168,19
- διαφιλονειχεϊν 3,8
- διαφορά logice 10,9
- διάφορος την φύσιν 44,16 coni. αμφίβολος 188,35.36
- διαφωτίζειν διά παραδειγμάτων 21,28
- διαψεύδεσθαι 15,25 44,20.22
- διδασχαλείον. είς δ. φοιτάν 99,1
- διδασχαλία τών χατά μέρος 7,28 sim. 16, 29 39,12 δ. ποιείσθαι περί τινος 17,15

VERBORUM

- διδασχαλικός 88,13 λόγος i. q. αποδειπτικός 17,17 coni. αποδεικτικός 19,4
- διδάσχαλος 160,2
- διδάσχειν def. 35,18 159,33 sq. διδασκόντων έστι τό διαιρεζν 86,29. 31
- διδόναι conceders in disputando saepe, τ 11,4 25,31 97,11 sq. έπί τινος 24,25 27,27 82,15 τὸ ναὶ ἢ τὸ οῦ 179,9.13.25 180,4 182,1 al. c. inf. 127,30 al. expl. i. q. συγχωρῆσαι καὶ ὡς ἀληθῶς ὄν λαβεῖν 95,3.4 i. q. συλλογίσασθαι 94,21 opp. λαμβάνειν 33,3 al. λόγους 97,16
- διελέγχειν 2,10 14,26
- διενίστασθαι c. inf. 116,27
- διεξίέναι τι 100,3 περί τινος 67,17 69,8
- διέπειν. ό εδ την άρχην διέπων 190,5
- διευχρινεϊν 176,9
- διιστάναι τί τινος 5,1
- δικάζειν 173,25.26 (cf. δίκη) med. ἀτέχνως 97,5.6
- διχαιοπραγείν 191,29. 30
- δίχαιος (φύσει, χατά δόξαν τοῦ χρίναντος, χατά τὴν διάταξιν τοῦ νόμου) 172,22 sq. τά δ. λέγειν 42,16
- διχαιοσύνη 131,20 τοϊς νομοθέταις χαλόν ένομίσθη ή δ. διά δειλίαν 103,4
- διχαιούν τινα opp. χαταδιχάζειν 174,5
- δικαστής 173,9 sq. χράται τῷ ἔργφ τοῦ νομοθέτου 26,8 sq.
- δίχη. τὰς διχασθείσας δίχας χυρίας είναι 173,26
- διορθοῦν med. 123,17 sq. 142,1
- δίπηχυς (τῷ πλάτει) 43,11 sq. 181,9 sq.
- διπλασίων 6,16
- δισύλλαβος 12,32 38,22 39,6 125,32.34 160,26 sq.
- διττός expl. 23,6 πāν δ. ἐν ὀνόματι xal λόγφ ἢ δυνάμει ἢ ἐνεργεία ἢ φαντασία 22,27 sq. τὸ δ. expl. i. q. δμωνυμία xal ἀμφιβολία 164,23 165,31 παραλογισμός παρά τὸ δ. 24,32 τὸ δ. ἔχειν (expl.) 22,26. 32 145,15 (παρά τι) 146,10 167,12 διττῶς 136,29
- δίχα c. gen. 50,11 97,5 139,5
- διγηλός 131,30 sq.
- δίχρονος opp. μαχρός, φύσει μαχρός 145, 1.9
- δόγμα της φιλοσοφίας 101,13 102,1
- δογματίζειν υπολήψεις 101,24
  - Comment. Arist. II 3 [Alexander] in Sophisticos elenchos.

- δοχεϊν δτι videri impers. 111,14 114,13 pers. ibid. 14 putare 123,17 c. dupl. accus. 123,21 τὸ μηδαμῆ μηδαμῶς δοχοῦν 20,11 δοχοῦσα ἀντίφασις 55,27 δοχήσει 74,27
- δόχησις. ή δ. φαινομένη έστιν υπαρξις 15, 4.5 dist. βούλησις 52,27 53,10.12 ψευδής 123,21 δοχήσει opp. άληθεία 14,28 15,1 χατά δόχησιν 15,3.4
- δόχιμος 91,12
- δόξα. δόξαν λαμβάνειν 10,3 αί περί την δ. άπάται 48,19 ή δ. τὰ πάθη συνθεῖσα καί ὡς ἐν δοξάζουσα ibid. 21.22 ή ἀπὸ τῶν παρεστώτων δόξα 91,19
- δοξάζειν 20, 12 48, 22 102, 7. 8 103, 21. 29 104, 2 pass. 103, 19 i. q. εὐδοχιμεῖν 102,7
- δοξαστός. σόφισμα περί τοῦ δ. 41,28
- δόσις. τρόπος της δ. 152,31
- δοτική (πτῶσις) 107,11 186,4
- δρομεύς 91,6
- δρομικός (άγών) 91,6
- δρύινος (ξύλον) 33,20
- δύναμις. δ. έχειν γράφειν, τοῦ γράφειν 30, 30. 32. 34 86, 22 148, 24 διαλεκτική δ. 77,2 τοῦ συλλογίζεσθαι (coni. ἐπιστήμη) 197,28 τὰς δ. τῶν λέξεων 74,31 δυνάμει διττόν dist. ἐνεργεία, φαντασία 22,24 sq. δυνάμει opp. ἐνεργεία, φαντασία 22,24 sq. δυνάμει opp. ἐνεργεία 6,18 45,25 expl. 23,7 31,21 sq. μέγα τῷ δ. 197,7 δυνάμει ἕν τινι είναι 31,21 τὸ λεγόμενόν ἐστι δυνάμει τοιοῦτον 73,18 sim. 69,24 80,25 126,31 156,25 160,10 δυνάμει λέγειν 13,14 30,24 79,31 114,22 118,6 143,25 147,10 151,30 156,35 157,19 171,35 172,5 180,14 183,15 188,34 190,2 συλλογίζεσθαι 94,15 λύειν 146, 19 σημαίνειν 169,5
- δύνασθαι τοῦτο significare 118,5 δύναται initio enuntiati asyndet. 17,4 115,30 146,24 147,10 169,29 171,12 188,13 190,3 δύναται ... δύναται anaphor. 143, 18. 19. 30. 31 δυνήσηται 191,27
- δυνατός. λύσιν παρασχεῖν πολὺ δυνατώτερος 101,26 εἰ ταὐτὸν ἦν τὸ δ. τῷ ἀναγχαίφ 147,35 sq.

δυσανασχετείν πρός τι 112,3

- δυσειδής 9,2.8
- δυσθεώρητος 122,22
- δύσις 163,6.7

δυσχολαίνειν 178,24 περί τι 67,15

14

210 δυσχολία

.....

δυσκολία. την δ. παρέχεται 171,5 δύσκολος 128,5 δυσφώρατος 190,18 192,10 δυσχερής 128,7 δυσχερῶς 190,15

- ²Eàν ἀποχρίνηται.. xal ἐρεῖ 103,27.28 c. opt. 120,35 195,4 c. ind. 129,6 cf. αν, xǎν
- έαυτο ῦ. ὅταν καθ' ἑαυτοὺς σκεπτώμεθα 68,22. 34 sim. 137,14
- έγγράμματος φωνή 13,9
- έγγράφειν geom. opp. περιγράφειν 90, 13 έγγραφος 149,5
- έγγυμνάζειν. τοὺς τοῖς ἀληθέσιν ἐγγυμνασθέντας 2,14
- έγχαλύπτειν 126,1
- έγχαταμιγνύναι 52,10
- έγχεισθαι 113,16
- Εγαλισις απαρέμφατος 34,28
- έγχράτεια 131,18 sq.
- έγχωμιάζειν (Έλένην) 118,28
- έγχειρείν dialect. έπί τι 18,8
- έδάφιον. ώσπερ χεῖται ἐν τῷ ἐ. γεγραμμένον 39,22
- έθος plur. τῆς πόλεως 115,25 έθος αὐτῷ (Άριστ.) 159,10
- el c. opt. fut. 150, 9 c. coni. 6, 16 38, 3 41,27 53,35 58,16 59,5 60,26. 32 78,24 80,16 116,19 140,26 156,36 sq. 177,9 184, 21 c. ind. fut. . . opt. aor. 6, 2 c. ind. fut. . . coni. aor. 41, 25. 26 c. coni. aor. . . ind. praes. 123,3. 4 c. opt. . . coni. 6,10-12 71,28. 29 127,27. 28 c. opt. praes. . . coni. aor. . . ind. praes. 116,30. 31 c. opt. praes. . . ind. fut. . . ind. praes. 117,1-3
- είδέναι. Ιστέον δὲ δτι 83,23 εἰδέναι δεῖ δτι 139,12 140,10
- είδος 7,17 (cf. γένος) τὰ εἶ οὐσιώδεις ποιότητες (εἰσι) 152,8 μέρη τῶν εἰ. τὰς ὑποδιαιρέσεις τῶν εἰ. λέγει 17,3.4 είδος τοῦ συλλογισμοῦ (opp. ὅλη) 7,1 τὸ εἶ. ὑγιὲς ἔχειν 5,17 χατὰ τὸ συλλογιστιχὸν εἰ. μὴ ὑγιῶς ἔχων, ἐσφαλμένος 4,30 7,11 τῶν χατηγοριχῶν συλλογισμῶν τὸ εἰ. τριττὸν είναι 2,4 είδη τῶν σοφιστιχῶν ἐνοχλήσεων 20,18 είδος ζψου 38,23 cf. 89,29 είδος τι τοιούτου λόγου σοφιστιχοῦ 7,30 τὸ τῆς πειραστιχῆς είδος 18,26

- είναι περί τι 20,32 sq. πρός τόν λόγον 178,25.29 ότι οὐ πράγματός εἰσιν ἐνός 56,19 τινί i. q. ὑπάρχαιν 149,20 διὰ τὸ μὴ ἀληθέσιν είναι 124,30 ἐστί οπ. ἔχων in coni. periphr. 82,26 τὰ μὴ ὄντα ὡς ὅντα νομίζουσιν οἱ ἄπειροι 9,25 ἡ τῶν ὄντων ἀνωτάτω διαίρεσις εἰς φωνάς ἐστι καὶ πράγματα 20,27 sq. 37,2 εἰ ἦν κοινὸν πάντων γένος τὸ ὄν 94,4 sq. ἕν, οὐ πολλά, οὐ πεπερασμένον τὸ ὄν 114,7 sq. (cf. Παρμενίδης) ὄντως 121,25 137,16
- είπερ 131,12 c. opt. 130,12 c. coni. 80,27. 31 είπερ δλως 95,32
- εζς άριθμιῷ, είδει 68,2. 3 126,29 τῷ ὑποχειμένφ ibid. 35 τῷ λόγφ 127,2 τὸ ἔν coni. πρώτη οὐσία 67,28
- elς pro έν 34,25.26 εlς το c. inf. 2,7 187,5 194,33
- είσάγειν έτερον νούν 66,24 έρώτησιν pass. 84,29 διαίρεσιν pass. 86,10 τόν τρίτον άνθρωπον 158,20 τινά άδιχηθέντα 175,22 τόν Δία λέγοντα 34,19 sim. 102,22 c. acc. c. inf. 1,19 50,22
- είσβάλλειν είς την διδασχαλίαν 16,29
- είτα έφεξης 3,9 ούτως ibid. 19
- είτε . . είτε 15,28 . . ή 193,30
- Εχαστος. ταϊς χαθ' Εχαστον προσθήχαις 196,29
- έχατέρως 23,6
- *ixeivos* epanaleptice 197,28.29 198,2
- éxeïce i. q. éxei 59,26 71,11 111,6 117,32 121,1 133,3 140,4 161,6 193,10
- έχλαμβάνειν intellegere ούτως 19,31 τριχῶς 84,1
- Exderwig 147,21. 22
- έκπίπτειν τῆς συλλογιστικῆς συζυγίας 4,10 τῆς άληθείας 136,25
- ἐκτιθέναι 19,11 21,34 23,17 28,1 31,8 120,14 143,1 164,13 172,19 med. 29,3 31,25 55,8 125,17 126,16 168,8 171,23 189,33
- έχφαίνειν διττόν τινα νούν 28,25
- έχφέρειν. τοῦ 'όρῶ' xal 'λέγω' όμοίως έχφερομένου 23,13 sim. 108,19 150,7 ἐνεργητιχῶς 67,1 συμπέρασμα pass. 29,10.17 85,30 τὸν λόγον παροξυτόνως 32,26 λόγους 97,7 ὅρον άλλως χατά τὴν προφοράν pass. 44,34 χαχῶς τὴν ἀπόχρισιν pass. 81,18
- έχφεύγειν απάτην 159,23

- έχφωνεϊν 23,8 28,27. 28 (άρσενιχῶς) 36,5 108,2
- ἔχχυσις ὅδατος 48,24
- έλαιον 92,17
- έλάττων πρότασις logice 22,15 sq. 25,5 59, 20 sq. 26,14.16 δρος 59,8 τὸ Ελαττον expl. i. q. τὸ μεριχώτερον, τὸ μεριχόν 133,7 sq.
- έλαφος 112,10. 25 131,30
- έλέγχειν 1,17. 21 2,3. 18 3,5 saepe dist. συλλογίζεσθαι 11,11. 12 φαινομένως, αληθινώς 75,14 sq. 125,3 al.
- έλεγχοειδής 127,2
- ξλεγγος 2,8 saepe def. 58,11 61,5 177,12 sq. 181,24 sq. dist. oullogioude 10,5 sq. ού γίνεται έχ δύο χαταφατιχών προτάσεων ibid. 15 sq. του έ. μέρη είσι δεχατρία 5,18.19 δοχών 3,5 χυρίως, άληθώς, άληθής (opp. φαινόμενος) 5,18.28 sq. 6,16 6,30 7,7 9,18. 21 20,2 sq. 123,26 φαινόμενος expl. 5,15 sq. τρόποι παρ' δσους ό φαινόμενος Ε. γίνεται 132,11 σοφιστικός 1,6.8 2,2. 16 sq. saepe i.q. φαινόμενος 7,6 sq. ή των σοφιστιχών έ. διαίρεσις την πρώτην έχει διαίρεσιν ή περί φωνάς η περί πράγματα 20,30 τοῦ έ. τοῦ χυρίως ίδιον opp. τοῦ σοφιστιχοῦ ίδιον 65,27 sq. ψευδής expl. 76,13 χαθολιχοί πάντων τῶν ψευδών συλλογισμών ibid. 29 δ χατά την δμωνυμίαν Ε. 125,5 έν τοις δμωνύμοις η άμφιβόλοις έ. (i. e. έν τοις χατά την όμωνυμίαν ή άμφιβολίαν) 123,28 τον Ε. ποιείσθαι πρός τι 6,4 Ελεγχον συλλογίζεσθαι 157,8
- έλεεινολογεϊσθαι 42,18
- έλχειν pass. ύπό των φλεβων 93,2
- έλλείπειν deesse 61, 19. 20 73, 15 119, 33 196, 14
- έλλειπτικός 18,23 29,19 100,16
- έλλειψις 54,30. 31 74,14. 23
- ελλιπής 189,33. 35 λέξις 60,21 183,30
   διαίρεσις 80,29 ελλιπώς 76,17 91,28
   ελλιπέστερον 80,24 180,28
- έλπίζειν. οὐδ' ὄναρ ἀν ἤλπισεν ὅτι 197,9
- έμπαλιν 146,30 al. τὸ ἔ. 63,6
- έμπειριχός. οἱ έ. τῶν ἰατρῶν 97,23.24
- έμποδίζειν τό χοινόν έργον 53,23
- έμποδιστιχός τοῦ φρονεῖν 110,22
- έμποιειν άσάφειαν τῷ λόγψ 59,7 φαντασίαν 68,2.9 ὡφέλειαν 121,29 ἀπορίαν 191,10 νόσον 198,1
- έμπροσθεν expl. 189,16. 17

- έμφαίνειν 88, 19 158, 11 pass. έν τινι 104,21 182,17 sq.
- έμφανίζειν 25,5 72,21 121,19 123,24 132,12 155,9 178,19
- έμφάνισις 135,34 154,38
- έμφέρειν pass. έν τῷ όρισμῷ 176,9
- έμφυσᾶν 8,31
- έμφύσημα 8,32
- **έ**μψυχος 38,23
- ένάγειν είς άτοπον 100,24
- έναλλάττειν. ένηλλαγμένως 107,30
- έναντίος. τὸ ἐ. dist. τὸ ἀντιφατιχῶς ἀντιχείμενον 10,26. 29 11,8
- έναργής adv. 33,22 λίαν 97,13 184,2
- ένδειχνύναι med. 46,17
- Evdeific. els E. 46,20
- ένδελεχισμός. χατ' ένδελεχισμόν έρωταν 128,6
- ένδέχεσθαι. έπι της ένδεχομένης ύλης 44,13
- Ενδοξος. δοχούντα, φαινόμενα Ε. 2,10.15 3,23 άπλῶς 18,11 sq. expl. ibid. 15
- ένδυμα 8,28
- ἐνέργεια opp. πάθος 35,22 sq. 56,17 67,2.
  6 75,6 108, 20 plur. 153, 20 sq. ἐνεργεία opp. δυνάμει 6,18 45,25 dist. δυνάμει, φαντασία 22,24 sq. ἐνεργεία λαμβάνειν 104,21 προστιθέναι ibid. 25 105, 12. 17 ἐρωτᾶν 150, 12 χατ' ἐνέργειαν δρατά 126,7 ἐχ τῆς ἐ. πιστοῦσθαι 13,30
- ένεργειν 6,22 45,28.29 149,32 153,21. (ένέργειαν) 22 τη όψει 47,4 περί τι 48,22 περί την μάθησιν 35,17 sq. 56,16 κατ' έπιστήμην 116,11
- ένεργητιχός opp. παθητιχός 35,16 sq. 67, 3.4 121,9 189,15.16 έ. μήμα 75,5.6 ένεργητιχώς λέγειν 36,27 έχφέρειν 66,36 ένέγειν. ένσγεθεῖσα τσύτοις 3,24
- ένιχος άνθρωπος 67,26 68,6 ένιχῶς 160,13 ένίστασθαι πρός τι 10,24 11,4 58,14 114,15.16 151,11 153,31 154,2.4 159,30
- 165,36 τὸ ἐνεστώς μὴ είναι χρόνον 190,28
- Έννοια τοῦ λεγομένου 29,4 135,14 πρός ταύτην την Ε. εἰρησθαι 8,8.9 ὑπάγεσθαι εἰς Ε. 49,34
- ένοραν pass. Εν τινι 82,24
- ένούν. ήνωμένως 40,11
- ένόχλησις σοφιστική plur. 2,7 20,18
- ἕνστασις (τὴν χειμένην πρός τοῦτο ἕ.) 112,19. 29 119,13 al.
- ένταῦθα i. q. έν τούτφ 114,29
- ένταυθοϊ i. q. ένταῦθα 176,11
  - 14*

110,9

212 **ຂໍ**ντεῦθεν

έξαγγελτικός 11,27

έξανέγειν 33,20

έντομος. τά έ. ζφα 191,2

έπαναδίπλωσις 15,6 έπανέργεσθαι πρός το προχείμενον 3,3 έπανίέναι έπι το προχείμενον 72,4 83,5 έπειδήπερ 65,8 έπέρχεσθαι την λέξιν 195,17 Επεσθαι log. 97,13 sq. τὸ ἐπόμενον 49,14. 20 έπέγειν c. inf. impedire 25,11 cf. 74,29 έπηρεάζειν τούς προσδιαλεγομένους 66,13 έπί τι opp. άπλῶς 42,25 άληθής 171,16 έπιγίνεσθαί τινι 90,22.23 έπιγινώσχειν 3,35 187,6.7 190,16 έπιγράφειν 1,8. 16 2,1 5,22 102,23 έπιγραφή 1,9 4,4 5,23 έπιδέχεσθαι απόχρισιν 129,12

έξήγησις 117,29 133,22 135,10 183,27 έπιδιορθούσθαι 33,26 34,20. 21 8 διττήν έγει έ. 9,26 plur. είς την διαέπίδοξος χατά την τέχνην (σχυτεύς) 146,12 λεχτιχήν 4,28 έπίδοσις coni. τελείωσις 197,2 έ. Εχειν

έντεῦθεν. xάντεῦθεν 46,5 57,30 74,28

έντυγχάνειν τοις διαλόγοις, τῷ ὑπομνήματι

14,24 58,27 οι έντυγχάνοντες 55,3

έξάγειν είς έργον την υπόσχεσιν 35,3 συμ-

έξηγεισθαι 61,10 178,15 διά τινος 169,18

πέρασμα (έν έρωτήσει) 114,2 142,9

έξεταστιχός coni. ζητητιχός 118,17

τινές τών έξηγησαμένων 7,4

έξαχριβούν 187,4 med. 70,4.7

έξαρταν pass. τινός 135,14

- έξηγητιχός 5,24.25
- έξης post partic. 46,6 το έ. (τούτων) 46,25 96,1 iv tois i. 5,8 77,22 to i. the λέξεως 88,22 95,28
- ἕξις της ψυχης 40,27 αποδεικτική 17,9 έργῶδες γάρ έστι χαὶ πολλῆς τῷ ὄντι ἕ. 137,16
- έξισάζειν coni. άντιστρέφειν 49,33
- **έξωθε**ν λαμβάνειν 18,23 53,23
- έοιχέναι τινί 104,2 videri 100,15 παρά τό είχός 44,4
- έορτή 8,29 9,1 cf. Πρόχλος
- έπαγγελία. την έ. πληρούν 19,11
- έπαγγέλλειν (coni. προφέρειν) recitare 139,5
- έπάγειν τομήν, χαύσιν 25,13 afferre 6,2.6. 7 21,34 30,19.22 al. Остероч 114,8 шс συμπέρασμα 97,14 ώς αίτίαν 145,13 άποφαντιχώς (opp. έν έρωτήσει έξάγειν) 114,3 συμπεραντιχώς ibid. 9 αίτίαν 13,13 68,19 141,15 Ενστασιν 112,18.29 λύσιν (τινί) 3,10. 14 72,26 83,17 153,4 157,4. 15 160,20 παράδειγμα 32,3 64,29 142,4 παραλογισμόν 41,35 συμπέρασμα 25,11 85,9 105,26 (ἐπάξωμεν) 193,32 τὸ χαθόλου 112, 2.6. (δι' ονόματος, διά λόγου) 13 sq. continuare 5,5 8,20 19,17 26,17. 28 42,6 al. ώς άπ' έχείνων έπάγει το λεγόμενον 87,11
- έπαγωγή. έχ τῆς έ. δειχνύναι 65,22 δι' έ. συνάγειν 198,9
- έπαίρειν. τοῦ θρασυτάτου Πώλου τὸ ἐπηρμένον 14,26
- έπαιτιᾶσθαι 122,19

ibid. 3 έπιέναι την λέξιν 135,33 έπιζητείν 2,12 έπιθυμία 105,2 έπίχαιρος 11,15

- έπιχρατής τών πολεμίων 27,11
- έπίχρυψις. μετά έ. 100,6 χωρίς έ. 101,21
- έπιλέγειν 108,2
- έπιμέμφεσθαί τινα 147,32
- έπινοείν 147,10
- έπιορχείν 42,32 sq. 74,7 sq.
- έπίπαν opp. έπ' έλαττον 144,17
- έπίπεδος (σχῆμα) 83,20
- έπιπλήττειν τινά vituperare 53,11
- έπιπολάζειν 12,5
- έπιπόλαιος coni. ίδιώτης 13,23
- έπίρρημα χρονικόν 189,17
- έπισημαίνειν med. 82,33
- έπισημειούν med. 145,29
- έπίσχεψις. έ. ποιεϊσθαι 4,5
- έπισπεύδειν c. inf. 100,1.2 έπίστασθαι τούτο expl. 116,8 sq.
- έπιστήμη def. έξις άποδεικτική περί το άει ώσαύτως έγον 17,9 πάσα έ. ὑπόληψις
- 77,18 ούδεμία έ. περί των οίχείων διαλέγεται άρχῶν 95,34 ἐπ' απειρον χαὶ αἰ έ. αύξηθήσονται 75,30 άποδειχτική έ. 3,27.29
- έπιστημονικός opp. σοφιστικός 14,11 λόγος ibid. 27 έ. συνουσίαι (opp. διαλεκπxal) 82,32 τέγναι 98,27 ἐπιστημονιχῶς coni. xaτ' άληθειαν 16,20
- έπιστήμων 23,33 sq. 125,6 sq. 141,9 sq.

- έπιστημόνως έρωταν, άποχρίνεσθαι 15,22 16,9 sq. έπιχειρειν 96,23 συλλογίζεσθαι 198,1
- έπιστομίζειν 135,17 160,20
- έπισυνάγειν συλλογισμόν pass. 59,14
- έπίσχειν (?) 74,29
- έπιτείνειν τὸ άτοπον 147,5
- έπιτέχνησις plur. 8,27 9,7
- έπιτηδεύειν τι 198,2.3 pass. 14,14
- έπιτιθέναι όνομα 12,7.13 28,17.18
- έπιτρέπειν. τὸ παρὰ τῶν σοφῶν ἐπιτρεπόμονενον (coni. ἐπαινούμενον) 103,20 ἐπίτριμμα 9,3
- έπιφάνεια 45,16 (σαρχός) 169,27
- ἐπιφέρειν addere, continuare 5,24 17,17 44,16 69,1 127,4.5 135,10 144,21 al. τὶ κατά τινος 167,5 afferre παράδειγμα 33,6 συμπέρασμα 52,11 146,28.37
- έπιφορά 112,11
- ἐπιχειρεῖν dialectice 96, 23 121, 33 εἰς τὸ ἐναντίον 27,24 [ἐν] πᾶσιν 77,2 περὶ παντός 96, 22 99,9 195,26 ὅτι 117,19 ἔχ τινος (ἐχ τοῦ ἐναντίου) 24,21 91,18 ἀπό τινος (ἀπὸ τῶν χοινῶν) 98,26 102,11. 20 103,6 sq.
- έπιχείρημα 186,15 το τέταρτον καί έκτον έ. έν τῷ πέμπτψ τμήματι τοῦ Περί έρμ. 190,22.23 εὐπορεῖν ἐπιχειρημάτων 118, 12 sq.
- έπος. πρός Ε. 34,6 τὰ ἕπη ibid. 7 τὰ Ε. χύχλος 82,29.30 cf. 83,21
- έραστής 118,29
- έργον. τό χοινόν Ε. 53,23
- έργώδης 137,16
- έρεθίζειν i. q. έρίζειν 164,4
- έρευναν 101,15
- έρίζειν coni. δυσχολαίνειν 178, 25 ό έ. 72,7. 10 162,14 164,8
- έριον 51,27
- έρις. δύναμις της Ε. 16,18
- ἐριστικός συλλογισμός (coni. σοφιστικός) 4,8.
  14 sq. opp. συλλογισμός 5,12 expl. 18, 30 sq. i.q. άγωνιστικός σ. 19,3 i.q. σόφισμα 5,30 τοῖς ἐ. λόγοις τοῖς ἢ ἐξ ἐνδόξων ἢ φαινομένων ἐνδόξων φαινομένοις 5,11. 12 — δ ἐριστικός (coni. σοφιστικός, dist. δ διαλεκτικός, δ πειραστικός) 88,25 dist. δ σοφιστικός 88,26 sq. 99,15 δ έ.καὶ δ σοφιστὴς δ αὐτός, τῷ προαιρέσει μόνον διαφέροντες 89,12 opp. δ διαλεκτικός 97,28 99,1 sq. opp. δ πειραστικός 99,14 — ἡ μιμουμένη

(ὑποχρινομένη) ταύτην (την διαλεχτιχήν) έριστιχή 94,2.14

- έρμηνεία plur. 39,16 183,22
- έρμηνεύειν 187,30. 32 188,2 pass. 20,9 39,21 112,12
- έρρωμένος χατά τὸ σχῆμα 135,28 τὸ σχῆμα έ. ἕχειν, φυλάττειν 136,3.24

έρυθριαν 2,27

- έρχεσθαι είς την διδασχαλίαν 7,28 υστερον των άποχρίσεων 122,15
- έρψις 138,6
- ἐρωτᾶν dialectice 2,25 saepe τοῦ χαλῶς ἐρωτῶντος ἕργον 16,3 χατὰ διαίρεσιν 87,15 sq. χατ² ἀντίφασιν 103,17 οἰ ἐν ἀσυλλογίστφ συζυγία ἐρωτώμενοι λόγοι 4,23
- έρώτημα. διά τὸ συμπέρασμά ἐστι τὸ ἐ. 141,17 sq.
- έρωτηματικώς τὰ συμπεράσματα προάγειν 120,17.18
- έρώτησις άρίστη 179,2 άντιφάσεως 82,10 χατ' άντίφασιν 81,35 χατά διαίρεσιν 87,13 τάς έ. ποιεισθαι πρός τι 68,22 έν έ. έξάγειν, έπάγειν 114,2.12 χατ' έρώτησιν άναγνωστέον 84,4.5 προάγειν 114,15 χωρίς έ. έπάγειν 112,2
- έρωτιχῶς διαχεῖσθαι περὶ τὰ χρήματα, ἔχειν τῶν χρημάτων 118,20.21
- έσχάτως 155,5.6 156,31
- έταίρα 32,25
  - έτερος μέν.. Ε. δέ 56,31.32
  - Ετι γε μήν 74,22 99,13 109,28 Ε. δε καί 84,17 al. Ε. τε καί 120,24.28
  - εύαργος διττόν 190,4.5
- εύδαιμονείν 115,10
- eùdaiµovía 114,25 sq.
- eudalµwv 114,28 sq.
- εύδηλος. εύδηλον ότι 13,4 ώς 49,16 77,26 111,6 130,2
- EUEXTEIN 8,25 sq.
- εὐεξέλεγατος 117,21
- εύθύνειν vituperare 78,12 86,18
- εύθύς. ὑπερβατόν χαὶ μὴ χατ' εὐθεῖαν χείμενον 176,13 εὐθεῖα (πτῶσις) 108,5 185,2.8. 29 sq. ἐπ' εὐθείας 107,16.19 108,1 104,36 185,6.15.33 χατ' εὐθεῖαν φερόμενον 185, 18 — ἐν προοιμίοις εὐθύς 4,7 εὐθὺς ἐν τοῖς ἑξῆς 5,8 εὐθύ adv. c. gen. 91,6
- εύχόλως έπιγινώσχειν 187,7
- εύλάβεια περί τον δρχον 173,10
- εύλαβεισθαι ίνα μή 128,7

Digitized by Google

- εύλυτος (εὐδιάλυτος Α) coni. ψευδής 156,30 εὐορχεῖν 42,32 sq. 74,8.9
- εύπορία λόγων 101,1
- ε υρημα δειλών ανθρώπων 103,5

εύτελής coni. εύεξέλεγχτος 117,22

- εύτροπία. ή έν ήθεσιν εύτρ. 40,25
- εὐφυής (παραδείγματα) 8,24
- εὐφώρατος 117,23
- εύχερής 16,17 112,5 66,20 εύχερῶς 3,36 14,15 εύχερέστερον 130,20
- εύγος διδόναι 34,21 sq.
- έφάπαξ 62,15
- έφαρμόζειν intrans. τινί 82,34 έπί τινος 162,9
- έφεξης 77,1 171,20 τινός 151,28 τὸ ἐ. παράδειγμα 39,30 172,10 αἰ ἐ. γωνίαι 95,7.14.16
- έφερμηνευτικός 19,17 193,26
- έφιέναι c. inf. permittere 164,5 έφεῖται licet 128,11
- έφιστάναι. έφιστάνει λέγων 74,24 έπίστησον δτι 178,20 έφίστασθαι coni. προσέχειν 110,4
- ἔχειν ἐν καθ' ἐνός 70,5 τὸ διττὸν καὶ τὸ ἀμφίβολον 145,15 τινὰ ἐληλεγμένον 71,30 τὸν ἀποκρινόμενον διδόντα 111,24 ἔχε 107,32 τούτου οὕτως ἔχοντος 134,2 137,31 164,22 τῆς ἀκολουθίας ἐχόμενος 27,5
- Ζηλωτής 79,20
- ζητα signum libri 163,13
- ζητητικός coni. έξεταστικός 118,17
- ζητεϊν τι 1,5 (πότερον) 137,2.4 χαθ' έαυτόν 121,11 περί τινος 49,26 τὸ ζητούμενον 44,31
- ζωή 51,24.25 cf. διάλυσις, φθορά
- ζῷον 133,9 sq. 136,3.27
- Ηγεζσθαι. τὸ ἡγούμενον logice 49,14. 19
  ἤγουν scilicet 15,1 17,29 24,7. 34 25,12
  35,28. 33 36,5 40,11 45,24 57,11 74,31
  103, 10 109,1 110, 17 114, 2 116, 29
  121,12 127,12. 25 130, 14 133,12 152,8
  157,30
- ήδη in logica consequentia 41,33 51,28 60,4.16

- ήδονή 110, 17 sq. 111, 13 sq. 131,5 177, 19 sq.
- ηλίθιος 45,1
- η̃λιος 48,25 μείζονα είναι τὸν η̃. τη̈ς γη̈ς 170,14
- ήν(xa 121, 33 123, 10 126, 28 c. coni. 21, 16 c. coni. et indic. 144, 16. 17 cf. δπηνίχα
- ήπερ post compar. 14,15 113,26 130,23 133,18
- ήρεμείν 6,7
- ήρως 118,30
- ^{*}
   [†]
   [†]
   ^τ
   ^ο
   [†]
   [†]
   ^τ
   ^ο
   [†]
   [†]
- ήττων πρότασις 39,28
- ήγος 145,1
- Θαλάττιος (ΰδατα) 34,2
- θανάσιμος coni. βλαβερός (φάρμακα) 2,13 175,13.14
- θάνατος διάλυσις έστι χαι διάχρισις ψυχής χαι σώματος άπ' άλλήλων . . ου ταυτόν έστι τῆ φθορξ 51,32 sq. 52,17 άναρμοστία έστι 135,8
- θαρρείν τῷ ἀποδείξει 114, 10. 14 θαρρούντως 198,11
- θείος. θ. σώματα (coni. οὐράνια) 50,4
- θεολογείν 121,1. (μετά τινος) 6.11
- θεολογία coni. χαθόλου φιλοσοφία 120, 31 121,3
- θεολόγος i. q. δ χαθόλου (opp. δ διαλεχτιχός) 93,27 sq.
- θεός. δπερ (τὸ ψεύδεσθαι) οὐχ ἔστι θεοῦ 34,20
- θέσις άνθρώπων 103, 12 dialectice 72, 31 76,4 115,8. 10. 27 164,8 176, 31 181,27 expl. i. q. πρότασις 131,11 τ²₁ θ. τ²₁ λεγούσχ 50,20
- θεωρείν περί τιπος 99,18
- θεώρημα 122,20 plur. είς τὰ Φυσιχά 178,8
- θεωρητικός τινος 167,35
- θεωρία 176,21 περί τῶν σοφιστιχῶν ἐλέγχων 99,22
- θηλυχός (πτῶσις, ὄνομα) 107, 12. 13. 16 108,3 sq. 109,2 185,17.26 θηλυχώς ibid. 23 186,13. 16

I INDEX

- ϑ ηλυς grammatice 107,27
- θνήσχειν dist. φθείρεσθαι 51,34 sq.
- **θροε**ίν pass. 57,29
- θύμα. ή τών θ. προσαγωγή 8,30
- θυμούσθαι (coni. δργίζεσθαι) 110,5.8

²Ιαμβείον plur. 139,1 sq.

- ἰατριχός 76,7 ἡ ἰατριχὴ ἐπιστήμη (ἐστί) 77,17 sq. ἀρχαὶ τῆς ἰ. 76,8 πῦρ, γῆ xαὶ τὰ μεταξύ 94,10
- ίατρός 2,11 116,2 sq. οἱ ἐμπειριχοὶ τῶν L. 97,24
- ίδέα (άχίνητος) 158,22
- ίδιο ς. ίδίως, ίδία (χαὶ χωρὶς) χατηγορείν 40, 12.20.27 41,8.9 λαμβάνειν ibid. 25 ίδία χαὶ ίδία 53,1
- ίδίωμα plur. 9,21
- ίδιώτης (coni. έπιπόλαιος) 13,23 78,2 136, 8 (coni. παζς) 139,3.35
- (toù 5,32 10,29 36,4 51,27 96,29 112,23
- ίερειον. έν τη προσαγωγή των ίερείων 8,29
- Iva c. optat. antec. praes. 87, 13 178, 24
  c. ind. fut. 85, 22. 32 177, 16
  c. coni. consecutive 30, 17 33, 28 59, 27 69, 27
  71, 23 85, 26 138, 3 144, 34 145, 25 c. inf. 69, 30
- ίππιχός άγών 33,8 ή ίππιχή ibid. 9
- [ππος 4,24 42, 4. 7 69,26 136,7 162, 32 170,6
- ίσοδύναμος 45,3
- ίσος. ώς ίσον λαμβάνειν 30,33 έπ' ίσης 21,10
- ίσοσχελής 83,14.16
- ίσχυρός τόπος είς τὸ είς παράδοξον άγειν 102,20
- ίχθυς χύων ών 78,26
- Καθάπτεσθαι (τῆς τοῦ Ἀριστ. δεινότητος) 112,13
- zaðapós expl. 189,18. 19
- χαθιστάναι την λέξιν 59,10 χαθίστασθαι πόρρω 3,35
- χαθολιχός. ανάγει τον λόγον έπι το χαθολιχώτερον 135,25 Ελεγχοι χ. 76,29
- χαθόλου. ἐπὶ τινῶν μὲν ἐπαγάγεῖν δυνατὸν χαὶ δηλῶσαι τὸ χ. δι' ὀνόματος, ἐπὶ δὲ τινῶν οὐχ ἔστι δυνατόν χτλ. 112,13 sq.

- τό x. τρόπον τινά ἕν ἐστι 133,21 ό x. expl. i. q. δ θεολόγος 93,27 ή x. φιλοσοφία coni. ή θεολογία 120,31
- χαθώς 35,23
- xα(τοι c. partic. 4,26 15,12 18,14 87,9. 28 89,22 172,5 179,8. 25 182,31 183,10. 23 187,7 197,7
- χαχία 134,1 τῆς λέξεως 22,17 sq. τοῦ λόγου 154,37.38 τοῦ συλλογισμοῦ 162,23
- xaxίζειν τόν Ομηρον 33,18.25
- χαχός. τὸ χαχὸν 10,33 sq.
- χαχουργείν 118,8
- χάλλος άληθινόν 9,3
- xαλλωπίζειν med. 48,11. 13
- χαλός. χαλλίστως παραδιδόναι 176,7
- χαλύπτειν 125,20 sq.
- χάμνειν. χάμνων, δ χάμνων expl. 26,32 sq.
  χάν c. ind. praes. 159,1 172,1 173,20. 24
  196,32 c. ind. fut. 86,16 c. impf. 85, 30 94, 6.11 188, 24 c. ind. aor. 72, 15
  c. opt. praes. 3,26 100,14 129,16 c. opt. aor. 154,29 186,16 xãv sł c. coni. 98,8
  (τύχη) 155,3 162,27 xãν.. xãν c. opt. aor. 34,24 xãv τε.. ἐστι xãν τε καὶ μή 37, 24. 25 άδηλός ἐστι, xãν τε ἐλήλεγxται, xãν τε οῦ 127,21
- καρδία του άστρψου λέοντος 12,21
- χαταγέλαστος 87,7
- xaray (vec dai nepl ri 96,17. 19. 26 99,1
- χαταγραφή. τός χ. ψευδείς ποιείται 195,20 χατάδηλος 124,29
- xαταδικάζειν τινά 42,16.19 173,34 174, 3.4
- χαταδίχη. χαταδίχη ὑποβάλλειν, χαταδίχης άξιοῦν 173,32.33
- xata8peiv 176,11
- χαταχρίνειν τινά 174,35 175,6. 11. 21 sq. χαταλέγειν σαφῶς 195,6
- xatals(new c. inf. omittere 118,10
- χατάληψις. έχει άχριβη χ. 134,30
- χατάλληλος. τὸ χ. ὄνομα 12,12 τὸ χ. τῆς λέξεως 73,21 78,24 113,29 169,12 χα-
- ταλλήλως έρωτᾶν 88,1 χαταμανθάνειν 3,36 4,1
- χατανεύειν coni. συγχωρεϊν 141,28
- χατάνευσις. την χ. ποιείσθαι 157,18
- χατανόησις 195,5
- χαταποιχίλλειν παραβολαϊς τε χαί παραδείγμασι τόν λόγον 109,28
- χαταπύθεσθαι δμβρψ (Hom.) 33,29 χατασήπεσθαι 33,21.22

216 χατασχέπτεσθαι

χατασχέπτεσθαι 77,23 xataoxeváζειν 95,25 97,4 100,11 114,25 123, 13 al. dπó 72, 4 75, 1 c. dupl. acc. 100,9 xatasxevastixós 59,32 144,2.3.7 147, 7 153,27 al. x. altía 59,1 χατασχευή 49,24 111,9 117,9 al. πρός χ. 158,31 194,12.28 χατασχοπείν. χατασχοπήσαι 44,2.3 pass. 46,28 xatacop(ζειν pass. 43,22 χατασοφισμός 48,10 χατατρίβειν έπί τι 100,35 χαταφαίνειν. άληθές χαταφαίνεται 149,33 χαταφανής 61,5 χατάφασις 4,26 163,19 al x. έμφαίνονται έν ταϊς οίχείαις άποφάσεσιν 182,24 xαταφάσχειν 6,2. 6 61,6 150,25 ἐπί τινος 57,14. 16 130,3 xataφatix6; 4,19 59,28 70,23 89,4.7 146,32 162,31 195,24 χαταφέρειν. δμβρου, ύετου χατενηνεγμένου 48,24 62,11 χαταφορά (ὑετοῦ) 48,25 χαταφρόνησις. άξιον χαταφρονήσεως 194, 22 sq. χάταχρήσθαι 54,21 χαταχρηστικός. χαταχρηστικώς 54,16 χαταγρηστιχώτερον 39,10 65,2 χαταγρωννύειν 9,3 χατηγοριχός. τῶν χ. συλλογισμῶν τὸ εἰδος τριττόν 2,3 χατονομάζειν 35,25 χατορθούν 100,18 xátw. xatwtépw 164,33 187,26 év tois χατωτάτοις γρόνοις 14,18 χαύμα. χαύματα ποιείν 6,3 11,20 71,28.29 116,31 117,2. 5 124,25 127,28 sq. xaūsis coni. rout 25,12.14 χαχεχτεϊν 9,1.8 xeyxpaule 197,7 χέντρον. αί άπὸ τοῦ χ. 96,9 χερασφόρος 112,9 sq. 132,7 χεφαλαιώδης adv. 7,18 **χ**ηρ ψυχην σημαίνει 188,7.10 χινείν. την ψυχην έξ έαυτης χινείσθαι 134,28 xládos 197,12 xλείς (δμώνυμον) 28,7 xλέπτης def. 171,32 σημείον του xλ. 48, 7.9.29 62,25.26

χλῆμα 145,3.7 xλητιxή (πτώσις) 107,15 χλίμα 145,3.8 το διά της Ρόδου χλ. ibid. 5 xλώθειν. χεχλωσμένα (coni. άλλήλοις συνημμάνα) 51,28 xoldavois in pivi 105,10.11 χοιλότης ρινός 184,10.22 xoipāodai. 6 x. our Exei 6,18 a. 45,26. 27 47,8 'χοινοποιείν med. 17,13 χοινός τοις πολλοίς (coni. έπίχαιρος) 11,15 τά χοινά i. q. φύσει πρῶτα 7,22 expl. (αριθμοί, χρόνοι, τόποι) 90,19 88,22 coni. συνήθη τοις πάσι (opp. τά olzeia τη intorhun) 97,20 cf. 92,30 98,24 coni. πασι γνώριμα 98,3 coni. αόριστα ibid. 24 μετέχειν των χοινών ibid 6 άπο των x. ἐπιγειρείν ibid 26 ἀπὸ χοινοῦ λαμβάνειν 92,25 grammatice 113,13 χοινώς coni. γενιχώς 17,10 χοινότερον ibid. 11 χοινωνείν τινων 97,16 χοινωνία coni. δμοιότης 12,22 χοινωνός φαῦλος dial. 53,23-25 xoloßos adv. 30,7.8 χομιδή 45,1 χομίζειν ένστασιν 195,1 χόραξ 50,24 δμώνυμον (πτηνόν, δργανον ψ xλείομεν τάς θύρας) 25,16.17 28,7 χρατείν χείρα 154,36 xp(verv expl. i. q. xataxp(verv 173,31 χρίσις τῆς αἰσθήσεως 9,11 χρυπτιχός. χρυπτιχώς πυνθάνεσθαι, λέγειν 100,4.10 χρυπτός coni. άφανής 102,16 χυβερναν άργην 190,7 χυχαν (coni. συγχείν) τάς διαλέξεις 172, 29 χύχλος geom. 7,26 (ό τοῦ χ. δρισμός) 82,34 90,12 sq. τά έπη χύχλος 82,29 xúxvos 38,33 χυριολεχτείν 166,6.26 χύριος. χ. όνόματα expl. 132,16 χυριώτατος τρόπος 144,4. 19 δ χυρίως (χαι άληθῶς) Ελεγχος, συλλογισμός 54,31 55,32 56,29 al. χυρούν. χρίσιν - την χυρώσασαν 172,36 χύων ούχ ένός έστι δηλωτικόν, όμώνυμον sim., άστρώος (ό τα χαύματα ποιών), γερσαίος, δ ίγθύς κ. ών 6, 3 11, 20 23, 3 28,7. 20 44, 20. 21 71, 28 sq. 77, 29 78, 24 sq.

81, 15 sq. 83, 20 116, 31 sq. 124, 7. 25 127, 28 sq. 128, 21 138, 5. 7 165, 12 179, 32. 33 sq.

- χωλύειν. ούδέν χωλύει c. inf. 69,2 97,24 148,19 δπερ ού χεχώλυται c. inf. 26,12
- **Λαλεϊν** 86,20 sq.
- λα μ βάνειν δια συλλογισμοῦ 10,21 εἰς τὸν λόγον τῆς ἀποδείξεως 44,31 τὶ ἐπί τινος 17,24 ἐπί τι i. q. μεταλαμβάνειν 27,27 ἀντί τινος 78,14 ἀπὸ χοινοῦ 113,13 οῦτως interpretari ibid. 17 ὡς ἀπλῶς τις.. χατηγορούμενα λήψαιτο 40,13 c. dupl. acc. 82, 14 — dialectice (opp. ἐρωτᾶν) 95,17.25 sq. 113,7.9.12 116,26 al. ἀφ' ἑαυτοῦ 88,5 ἐχ τοῦ ἀποχρινομένου 175,21 λόγους opp. διδόναι 97,16 cf. διδόναι
- λανθάνειν c. inf. 113,4
- λέγω δή 59,35 65,30 145,7 et om. δή 59,22 οζον είπειν 22,4 ή μαλλον είπειν 35,23 άπλῶς είπειν 64,27 150,11 ἔτι σαφέστερον είπειν 126,22.23 184,20 194,19 λέγοντα τὰ λεγόμενα ἕλαβεν δ έρωτῶν 82, 14 ὅσα άλλα περί τοῦ όρισμοῦ τοῦ ἐλέγχου scil. εἴρηται 177,14.15 plusquamperf. pro perfecto εἰρήπειμεν 105,34 106,8 144,10.11 161,25 162,24 167,2 εἴρητο 56,5 λεπτά i. q. aἰ φωναί opp. τυγχάνοντα 20,28.29 οἱ ἐπ τῶν λ. τρόποι ἕξ 21,26 τὸ ῥητόν, τὰ ῥητά 20,9 29,13 34,11 49,20 112,12 164,12 184,26
- λείπειν intrans. 39,2 79,27 88,24 134,12. 16 144,30 164,2 173,3 186,22 τινί 166, 12 λείπεσθαι μιά διαστάσει τινός 96,3
- λειπόχρεως 8,31
- λέξις dist. λόγος, συλλαβή 157,23 τρόποι, παραλογισμοί, σοφίσματα παρὰ τὴν λ., ἔξω, ἐχτὸς τῆς λ. 20,19 sqq. (expl.) 37, 4. 8 sqq. 61,13. 14 saepe δ ἐν τῆ λ. τόνος 37,9 τὸ τῆς λ. ὁμοιόσχημον ibid. 9. 10 67,21 παρὰ τὴν λ. i. q. παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λ. 123,25 χατὰ τὴν λ. ταὐτά 150,16 plur. 121,15 ὁμοίοις σχήμασι λέξεων 67,33 λέξις verba Aristotelis 19, 26 21,12 44,2 59,10 60,22 65,4 83,31 84,9 85,20. 33 al. plur. 166,18 & λέγει διὰ τῆς λ. 173,23 χατὰ δὲ τὴν λ. ibid. 17 τὸ τῆς λ. 81,2 τὸ τῆς λ. ἀσαφές 29,23 τὸ

- έξῆς, τὸ χατάλληλον τῆς λ. 73,21 78,24 88,22 95,28 113,29 169,12 τὸ τῆς λ. ἀχόλουθον 153,2 τὰ χατὰ τὴν λ. 48,14 125,17. 18 126,6 χατὰ λέξιν χατασχοπῆ-
- σαι, έπισχεπτέον 44,2 49,20
- λευχός. τό λ. χρώμα διαχριτικόν όψεως 37,28 sqq. 54,10 59,12
- λέων άστριψος 12,21 cf. χαρδία
- λεώς. δ πολύς λ. 104,2
- λήθη. την λ. προσποιείν 111,5
- λήμη 153,13
- λημμα. τὰ olxeĩa τη ἐπιστήμη λ. 77,7 syllogismi 194,24
- ληστής (coni. φονεύς) 25,8 (coni. τυμβωρύχος) 169,24
- ληψις 153,24
- λ(θο; 11,31 58,13 sq. 72,22 sq. 136,3.5. 27
- λιπώδης 8,31
- λογαριαστής 12,36
- λογίζεσθαι. pass. άληθής Ελεγχος ό τοιοῦτος Ελεγχος λογίζεται 125,9
- λογικός. λ. ζώα 8,23 λογική πραγματεία 1,2 197,16 198,13 cf. Άριστοτέλης
- λόγος. οί λ. έξ όνομάτων σύγχεινται 13,6.7 σύνθεσις όνομάτων 28,8.9 dist. συλλαβή, λέξις 157,23 δ λ. τῆς ἀποδείξεως 44,31 i. q. συμπέρασμα 138,8.9 λόγψ λαμβάνειν opp. όνόματι λ. 131,24 sq. λόγους διδόναι χαὶ λαμβάνειν 97,16 εὐ χατὰ λόγον 109,11 χωρίς τινος λόγου coni. μάτην 111,29 λόγου χάριν 162,11 χάριν τοῦ λ. 178,24
- λοιπός. λοιπόν ούν.. χαταθρήσωμεν 176,11 συνάγεται λοιπόν 49,28 sim. in conclusione 150,8 154,1 175,23.28 in apodosi post εί 49,8 84,24 99,20 post έπεί, έπειδη 85,34 112,28 129,5
- λύειν τῶν ἀμηχάνων τὸν δεσμὸν ἀγνοοῦντα 3,10 σοφίσματα 5,22 120,26 sq. saepo πρὸς τὸν ἄνθρωπον, πρὸς τὸ πρᾶγμα 123,1 κακῶς 127,8 δυνάμει 146,19
- λύρα 118,31 sq. ή αίσθητη αύτη λ. opp. ή οὐράνιος, άστρον τι ἐξ άστρων πολλῶν συγχείμενον 119,1—3
- λυρικός. Λυκόφρων τοὺς λ. ἐπαινῶν 118,30. 31
- λύσιμος (coni. ψεῦδος) 155,18,156,19 εἰ άληθές, οὐδὲ λύσιμον ἔσται 154,7
- λύσις σοφισμάτων 3,10 sq. 26,29 27,16 37, 6.12 48,35 101,26 al. expl. 137,13

πρός τὸν ἀνθρωπον, opp. ἡ ἀληθὴς ἡ πρὸς τὸ πρᾶγμα 151,27.28 ἀληθὴς xał τοῦ πράγματος expl. ibid. 28 sq. 154,12. 20 162,24 sq. opp. πρὸς τὸν λέγοντα 155,28 τῶν παρὰ τὸ αὐτὸ αἴτιον δεῖ τὴν αὐτὴν εἶναι λύσιν 162,4.5 ἡ λ. ὅτι 152, 20 153,9.17 158,5.26

- λυτιχός 19,32 160,21 161,26
- Μάθημα. τὰ μ. 96,19.20 sq. 99,3 expl. 83,8
- μαθηματιχός. τά μ. 60,28
- μάθησις. ένεργείν περί την μ. 35,17 sq. χάριν μαθήσεως 100,31
- μαθητεία. μαθητείας χάριν 100,31
- μαχρολογία 117,25
- μαχρός. διά μαχρών συλλογίζεσθαι (opp. διά βραχέων) 117,22 opp. δίχρονος 145, 1 φύσει ibid. 10
- μάλα. άλλά μαλλον 1,20 135,30 άλλ' ού μαλλον 119,10 χαι μαλλον 12,35 ή μαλλον 26,20 38,35 64,25 90,30 116,20 118,31 154,25 ή μαλλον είπειν 35,23 μαλλον δέ 55,17 59,25 86,27 145,6 179,22 180,11 μαλλον comparativo additum 133,18 ή μαλιστα 9,31 66,31 130,15 163,23 μαλιστα superlativo additum 61, 12
- μανθάνειν 18,4 i. q. νοείν, συνιέναι τὰ λεγόμενα 24,9.25 def. 35,17 sq. δύο σημαίνει και όμώνυμον 56,14
- μάστιξ 25,7 143,4. 19 145,22
- μάταιος 86,10.27
- μάτην coni. χωρίς τινος λόγου 111,28
- μάχεσθαι. logice μαχόμενός την 179,11. 12.14 τοις προδήλοις 10,27 έαυτῷ 44,5 μέγας τὸ σῶμα 9,6 μείζων δρος logice
- 15,6 πρότασις 22,13 sq. 26,14.15 59, 21 sq.
- μεθιέναι τι 194,7
- μέθοδος άποδειχτική 1,5 σοφιστική 7,29 cf. 2,2.23 συλλογιστική 1,12 9,20 10,1 114,5 έν τέχνη καὶ μεθόδψ ἐσχεμμένον 106,25
- μέλι 9,12. 14 48,9. 10 sq. 69,29. 30 177,33. 35
- μέλιττα 191,2
- μέμψις 121,17

μέν... xal 182,15.16

μεριχός 41,19 133,22 159,5 δ έχ δύο μ. συνάγων τι 163,18 195,24 μεριχώτερος 41,22 μεριχώτερον i. q. έλαττον 133,6. 9 i. q. πλείονα ibid. 15. 17 sq. μεριχώτερόν έστι δηλωτιχόν 41,20

μερισμός 187,25

- μέρος. μέρη τῶν εἰδῶν 17,2.3 ἐπὶ μέρους opp. χαθόλου 4,19 τῶν ἐν μέρει 151,4 τῶν χατὰ μ. 7,27 159,2 182,17
- μέσος. είς μ. φέρειν 11,19 μέσος δρος logice 59, 18 82,31 (αίτιός έστι τοῦ συμπεράσματος) 89,15. 22 146,36
- μετά. τύπτειν μετά χειρός 154,5.8 sq.
- μεταβαίνειν ἐπί τι 160,17
- μετάγειν τοὺς λόγους πρός τι 118,11.15 ἐπί τινος 13,20 79,22 ἐπί τι 92,9.27 103,28 107,19 108,24
- μεταλαμβάνειν 39,21 172,28 εἰς 32,28 45,2 πρός τι 118,18.24 134,26
- μεταξύ adv. 4,2 28,31 πῦρ, γῆ xaì τὰ μεταξύ 94,10
- μεταπίπτειν είς την τῶν ἐρωτώντων τάξιν 117,8.9
- μετατιθέναι pass. 3,26 122,3 Εχ τινος είς τι 192,3-6
- μεταφέρειν τι (λόγον, δνομα) ἐπί τι 11,28 12,29.13,1.22 78,26 83,21 87,7 92,13 107,20.21 116,32 118,31 πρός τι 101,3 (coni. μετάγειν) 118,11 om. τὶ ibid. 27 εζς τι 12,36 ἐπί τινος ibid. 27 μεταφέρειν expl. i. q. μεταφοραζς χρῆσθαι 135, 4 sq.
- μεταφορά. ποιείν την μ. (i. q. μεταφέρειν τόν λόγον) 101,4 μεταφοραίς χρήσθαι 135,5.6
- μεταχειρίζειν med. τόν λόγον 100,28
- μετέχειν τών χοινών 98,6
- μετιέναι είς 27,4 τούς λόγους (coni. ζητείν) 7,31
- μετονομάζειν pass. 44,34
- μετογή opp. δνομα 138,17
- μέχρι τούτου 174,8
- μ. ή. ούχ έστι τὸ μη οὐχ ἐλέγχεσθαι 125,12 δ ήμιν μη ἐξήτασται 176,12 τὸ ναὶ η τὸ μη λεγόντων 180,13 οὸ μή c. ind. fut. 181, 28. 30 χαὶ μή τις ὑπολάβοι 184, 25
- μηδαμη μηδαμώς 20,11 49,28
- μηδαμῶς 50,14 cf. μηδαμή
- μη χος opp. πλάτος 43,11 46,24

- μηχύνειν τόν λόγον 109,20 om. τόν λ. 74,11
- μήν. ούτε..ούτε μήν 20,1 194,23 ναι μήν 9,2 56,13 57,8 67,7 ού μην άλλα χαί 58,25 100,14 άλλα μην χαί 82,23 ού μην δέ 106,4 151,31
- μη νις. ούτος (Πρωταγόρας) γάρ του μηνιν .. Ελεγε 106,16 sq.
- μηνυτιχός 26, 20 30, 19 115, 27 175, 8 176,2
- μήποτε. ἐπισχέψασθαι μ. 64,9 forsitan 19,19 189,1. 14
- μήτε.. xal 46,1.2
- μιγνύναι (έρωτήματα) 53,33
- μιχρός. μιχρόν άνωθεν 105,33
- μίσθωμα (coni. φόρους) τελείν 173,7
- μοιχεία 48,35
- μοιχεύειν 98,5
- μοιχός. σημεΐον τοῦ μ. 48,11.28 sq. μοναχῶς λέγεσθαι 80,7 83,29 87,16 λύειν 136,33
- μονομαχείν 141,6. 8 179,8. 10. 18. 31
- μόνον ούχε 15,15 117,21 135,17 196,4
- μόριον. τὰ μ. ἐν τῷ δλῷ δυνάμει εἰσίν 31, 20 μόριον τῆς ἀντιφάσεως 95,10
- μουσικός 76,8 116,6 τὰ μ. 60,29 ή μουσική def. 119,17 ἀργαὶ τῆς μ. 76,8
- μοχθηρία. παρά τι έχειν την μ. (σοφίσματα) 155,5 μοχθηρίαι τῶν παραλογισμῶν 25,5
- μοχθηρός. μοχθηρώς έρωταν 177,10 μύρμηξ 191,2
- Nal. τὸ ναὶ φάναι, συγχωρεῖν 25,33.35 26,1 εἰπεῖν (ἀποχρίνεσθαι, διδόναι) ἢ τὸ ναὶ ἢ τὸ οὕ sim. 43,13.15 124,26 130,5 179,9 sqq. al. εὐλαβεῖσθαι χρὴ τὸ ναὶ ἢ τὸ οὕ 179,33 ναὶ μήν 9,2 56,13 57,8 67,7
- νεχρός 41, 1. 2 (coni. ἄψυχος) 52,1 137, 29
- νεύσις dist. ἕρψις, βάδισις 138,6
- νημα 51,27
- νιχάν. την νιχώσαν ληψεται 175,17 176,1 νίχη dial. 87,1 88,6
- νοε τ v coni. διαχρίνειν 9,28 i. q. μανθάνειν 24,9.25 ούτω (τό λεγόμενον) 9,31 16,7. 8 53,26 191,20 χατά τό πρώτον, τό δεύτερον 16,12 άλλο νενοήχασιν είναι τόν

- σοφ. Ελ. 8,7 c. dupl. acc. 70, 8 165,3 τι ἐπί τινος 143,19 pass. 29,4 ὡς λεγόμενον 147,5 ὡς παράδειγμα 190,4 c. inf. 57,5.6
- νόημα 11,27 28,28
- νομίζειν δτι 63,11 67,24
- νόμιμος. νομίμως πεπεράνθαι 174,27
- νομοθέτης 26,8 103,4
- νόμος (εδρημα δειλών άνθρώπων) 103,5 δίχα τῆς τῶν ν. γνώσεως 97,6 τὰ ὑπὸ τῶν ν. λεγόμενα 115,24
- νοσώδης 119,14 sq.
- νοῦς τοῦ λεγομένου 5,25 135,15 8 τοιοῦτον ἔχει τὸν ν. 40,5 49,32 67,6 διττόν τινα ν. ἐχφαίνειν 28,25 τὸν ν. ἐχείθεν λαβεῖν 34,6 ἔτερον ν. εἰσάγειν 66,24
- νυχτοπορείν 48,30
- νύχτωρ πλανάσθαι 48,8.12
- νύσσα 33,11 91,7
- ⁶O. εξρηχε...τό δτι δεϊ 54,32 similia saepe, velut 1,17 141,33.25 192,6 193,30 την άντίφασιν την δτι ούχ άγαθόν 192,5
- όγχος όξύς 86,30
- δδε. τάδε λέγων, ώς 79,31
- 8ζος 197,12
- 88 EV quare 103,4 116,29 124,21
- dedvn 125,18 126,29
- οίχοθεν βουλόμενος ποιήσαι .. παράδειγμα 34,11
- olovel 7,24 83,24 100,28 120,16
- οίος. οίον ἀν μόριον βούληται 95,10 cf. 103,17.24 134,15 οίον είπειν 22,4 ή οίον γένος αὐτῆς ἡ ὅρεξις (?) 105,3 οίον ώς 185,4 οίον nempe 41,34 44,17 86,9 133,19 141,13 180,20.26 οία c. partic. 2,9
- οίοσδήποτε 61,16 78,2
- όχνειν πρός τι 128,4.11
- όχτάγωνον 60,11
- όλίγος. χατ' όλίγον 26,26 μετ' όλίγον 78,15 88,26 89,12 109,29 al. πρό όλίγου 125,3 144,10 al.
- δλόχληρος (λέξις) 100,16
- δλος. και το δλον ώς έτυχε 96,24.25 δλως omnino 123,22 είπερ δλως 95,32
- δμβριος (δδατα) 33,24 34,1
- όμβρος 33,29 δ. χατενηνεγμένου 48,23.24
- όμιλειν coni. έρωταν 98,27

- όμνύναι. Εχρινε δὲ ὁ διχαστὴς όμωμοχέναι τὸν Πλάτωνα 173,9
- δμοιοσχημοσύνη 67,18 τῆς λέξεως expl. 56,9.23 οἱ παρὰ τὴν δ. γινόμενοι παραλογισμοί 66,34 δ παρὰ τὴν δ. ἕλεγχος 108,30.34
- όμοιοσχήμων 35,15 το δ. της λέξεως 37, 9.10 67,21
- όμοιότης. ἀπατᾶσθαι ἀπὸ μιχρᾶς ὑ., ἔχ τινος βραχείας ὁ. 9,11.32 10,2 ἐξ ὁ. λαμβάνειν τὸ χαθόλου 112,27
- δμοιότροπος adv. 21,6
- όμοιόχρωμος 9,35
- όμοίωμα τῶν χαθ' ἔχαστα 158,28
- δμολογείν 2,31 τl 114,28 pass. 10,26. 30 τὰ ἐπὶ τοῦ ὀνόματος ὁμολογηθέντα 12,14 ὁμολογουμένως 25,26
- όμολογία: έξ όμολογίας άληθής (πρότασις) opp. διά συλλογισμοῦ ληφθεῖσα 10,21
- όμοῦ λέγειν, χατηγορεῖν 40,28 41,11 sq. 180,5
- όμωνυμία 6,27 12,35 saepe δς (scil. ό δια τῶν όνομάτων τόπος) εἶη ἂν ἢ ὁ xaθ' όμωνυμίαν λεγόμενος ἢ ὁ xaτὰ ἀμφιβολίαν ἢ τάχα xal ἀμφότεροι 11,17 sq. τὸ xaτὰ τὴν ὁ. είδος (τὸ πρῶτον) οpp. τὸ xaτὰ τὴν ἀμφιβολίαν (τὸ δεύτερον είδος) 21,6 οἱ παρὰ τὴν ὁ. παραλογισμοί opp. οἱ παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν 22,37 sq. 28,5 sq. γένεσις τῆς ὁ. xai τῆς ἀμφιβολίας 128,14 τρεῖς τρόποι 28,2 sq. τέσσαρες τρύποι 137, 20 sq. 144,10
- δμώνυμος 2,25 saepe dist. συνώνυμος 6,
   10 dist. άμφίβολος 11,34 al. έν τοῖς δ.
   η άμφιβόλοις έλέγχοις 123,28 τοῖς δ.
   τούτων διαλόγοις 14,24
- δμως. δέ δ. 159,18 174,26
- όναρ. μηδέ δ. γευσάμενοι 97,7 ούδ' δ. αν ήλπισεν 197,9
- δνομα dist. ἡῆμα 56,31 λεγέσθω νῦν xal τὰ ἡήματα ὀνόματα 13,7 cf. 11,26 28,9 τὰ δ. ἐχ συλλαβῶν 13,8 σύμβολα τῶν πραγμάτων τὰ δ. 11,25 sq. opp. τὸ ὑπὸ τοῦ ἀνόματος σημαινόμενον 12,14 sq. opp. δ ἀριθμός ibid. 32 opp. τὸ πρᾶγμα ibid. 36 sq. 56,7 τῷ δ. ἕν opp. τὴν φύσιν διάφορον 44,15 ἀνόματι λαμβάνειν opp. παραβολῆ, λόγψ expl. 131,22 sq. ὀνομασμός 12,9
- όνος άγριος, δε έν Ινδία λέγεται γενέσθαι

καί περασφόρος είναι και άμφόδους 112, 29.30 113,1

- όξύνειν opp. περισπαν 145,34 146,9 pass. 66,30
- όξύς (φωνή, όγχος) 86,30.31 opp. βαρύς 119,17
- όξύτονος. όξυτόνως άναγινώσκειν 85,21
- δπηνίχα 48,22 105,14 111,24 142,2.8 187, 18 c. coni. 48,24 66,18
- όπίσω. μιχρόν δ. 162,24
- όποτος i. q. όπότερος 192,16.28
- όποιοσούν 89,5
- δπως. η δπως άλλως 89,5 δπως δήποτε 7,11
- δράν 108,19 δρώντα expl. 56,25 δρατά expl. i. q. τα χατ' ἐνέργειαν δρατά 126, 7 sq. δρα δὲ χαὶ τὸ τοῦ ᾿Αριστ. παράδειγμα 63,9 δράν πρὸς νίχην ἢ ἀπάτην 87,1 88,6 ψράτο 143,7
- Spaces 151, 12. 13
- όργ ή. πρός όργην έρωταν, διαλέγεσθαι 110, 9.10.11
- όργίζεσθαι coni. θυμούσθαι 110,5
- δρεξις 105,3.4
- όρθογραφείν 197,30
- όρθός. ή δ. έμφάνισις χαὶ ἀπόδειξις 135,34 όρθή (πτῶσις) 107,15 187,32
- δρίζειν. ώρισμένως είδεναι 165,4 168,23
- δρχος. διά την περί τον δ. εύλάβειαν 173, 10 πρός δρχους άφιέναι ibid. 14
- όρμασθαι από 48,3 76,20 121,15 έχ 65,6 77,11 90,2 195,19.22
- ορος 23,7 sq. 33,4 δρος έλάττων, μείζων, μέσος v. h. v.
- δσος. έν δσφ..φαμέν 182,22 δσον χαθ' έαυτό 20,12 δσον έπι τούτφ 71,30 150, 12 δσον πρός την διάνοιαν 81,19
- δταν c. ind. 19, 22 28, 13 135, 15 141,4 157,21.24 c. opt. 43, 11.12.23 c. coni. et ind. 6,5.6 21, 14 92, 20.21 137, 25 144, 14.15
- ότ ἐ δέ 138,21.22 ότ ἐ μέν 139,22 ότ ἐ μεν..ότ ἐ δέ 138,27.28 ποτ ἐ μεν..ότ ἐ δέ 139,26.27
- δτι c. inf. 128,15
- ού post el 151,21 156,9 ού μή c. ind. fut. 181,28.30 ούχ ῶν .. μηδε χρώμενος 89,32.33 sim. 147,32 τὸ ναὶ ἢ τὸ οῦ cf. ναί
- ούδέ. οὐ γὰρ οὐδέ 46,20 οὐδὲ γὰρ οὐδέ 45,25 οὐδὲ..οὐδέ 81,6

δμιλία coni. διάλεξις 32,24

- οὐδέτερος. τὸ οὐδ. expl. 35,33 sq. τῶν οὐδ. τὴν αὐτὴν είναι όρθὴν xal αἰτιατικὴν xal κλητικήν 107,14. 15 cf. 184,36 185, 27. 32 188,2 οὐδετέρως 188,1 λέγεσθαι 185,23 186,14 έρμηνεύειν 187,30. 32
- ο ὑν epanaleptice, imprimis post parenthesin
  52,9 54,22 68,8 102,8 103,27 119,10
  122,24 131,25 134,11 143,10 144,18
  148,14 al. dλλ' οὐν cf. dλλά
- ο ὀράνιος. είσι γάρ τινα ἀρχὴν μὲν ἔχοντά μὴ γεγονότα δέ, ὡς τὰ οὐράνια καὶ θεῖα σώματα 50, 3. 4 οὐράνιος λύρα opp. ἡ αἰσθητὴ αὅτη 119,1
- ούρανός 42,4 119,2 πέμπτου σώματός έστιν 101,16.28
- ούσία. το τόδε τι.. έπι ούσίας μόνης λεγόμενον 59,9 πρώτη ούσία 67,29 αί χαθόλου, αί μεριχαί 68,13. 14 ή άτομος opp. ή χαθόλου 151,5.7 έν τῆ ούσία τινός είναι 38,28. 32
- ούσιώδης ποιότης plur. 152,8 ούσιωδῶς ὑπάρχειν (coni. χαθ' αὐτό) 37,24 38,19. 20 χατηγορεῖσθαι 40,19 41,10
- ούτε... χαί 46,2.3... χαι... δέ 61,28
- ούτις. ούτι γε 167,12
- ο Ότος praenuntians 58,10 85,15 86,6 136, 1 137,13 al. και τοῦτο epanaleptice 53, 30 82,17 ὅστις και οῦτος (?) 144,14 οῦτος i. e. ᾿Αριστοτέλης 9,16 22,4 184,26 190,12 τὴν αἰσθητὴν ταύτην λύραν opp. τὴν οὐράνιον 119,1
- οδχί in fine enuntiati 128,23
- δφείλειν c. inf. 3,28 6,9 7,20 37,21 43,32 44,1.4 al.
- όφθαλμός 43,8 169,23 170,32 sq.
- δχλος. δ πολύς δ. 98,11 103,21
- όψις 48,21 όψιν έχειν 6, 19 sq. 45,26 sq. άσθένεια της δ. 9,33 διαχριτικός όψεως 37,28 sq. ὑπ' όψιν τιθέναι 11,20
- Παθητικός opp. ένεργητικός 35,15 sq. 67, 3, 189,15
- πάθος opp. ἐνέργεια 35,22 sq. 56,17 67,1.7 108,21 dist. γένεσις 35,22 sq. π. τελειωτιχόν ibid. 26 ή δόξα τὰ πάθη συνθεῖσα 48,21
- παίγνιον 2,19
- παίζειν opp. σπουδάζειν 2,18

- παλαιός. οί π. (scil. σοφισταί) 103,10
- πάμπολυς. πάμπολυ διαφέρειν 108,12.13 διέστηχε 185,26
- παναισχρός. παναίσχιον 118,24
- πανήγυρις. έν ταῖς ἑορταῖς xai ταῖς π. 8,30
- παντελής. παντελώς άχρηστος 3,29 άπαρνεῖσθαι, διδόναι 119,7
- πάντη 59,8 66,31 91,16 101,17 (ανθίστασθαι) 130,23
- πάντως 3,13.22.30 10,13 13,34 14,27 saepe πάντως (scil. δύναται), τουτέστι καὶ ἐξ ἀνάγκης δύναται 147,34 πάντως γε 26,9 ἢ πάντως 22,31 ἀλλ' ἢ πάντως 120,28 οὐ πάντως 38,30 191,8 πάντως οὐ 83,30
- πάνυ 119,32 164,33 ού πάνυ τι 40,26
- παρά c. gen. velut παραδοθηναι παρ' αότοῦ 1,13 4,32 8,17 12,19 18,21 19,25 21,34 22,3 al. ή παρὰ τοῦ Μελίσσου (σὺν ἀντιθέσει ἀντιστροφή) 49,15 διὰ τῆς παρ' ἐχείνων λύσεως 154,19 — τὸ λευχὸν παρὰ τὸ μέλαν φαινόμενον 113,23 παρὰ μονάδα δέχα expl. i. q. τὰ ἐννέα 182,20. 21
- παραβολή coni. παράδειγμα 109,28 έν π. λαμβάνειν expl. 131,15 sq. παραβολỹ λαμβάνειν (opp. όνόματι) expl. ibid. 24 παράγγελμα 130,24
- παράγειν proferre (testes) τούς πολλούς 101,16
- παραγωγή 71,2 190,25 192,22 sq. αἰ παραγωγαὶ καὶ οἱ παραλογισμοί, οἱ τρόποι δηλονότι τῆς ἀπάτης 197,26 ἡ π. τοῦ σοφίσματος i. q. ἡ ἀγωγή 149,24 173,17. 22.23 181,9
- παράδειγμα coni. παραβολή 109,28 π. τιθέναι τινός 46,14.19 139,10.11 145,28 πρός τό λεγόμενον 162,34 εἰς π. τιθέναι 29,36 164,33 ὡς π. λαμβάνειν 138,27 sq. πρός παράδειγμα ληφθέντες 23,32 ἔτερον π. προσλαμβάνειν 152, 27 δηλον ὡς (?) ἐπὶ παραδείγματος 108,26 χάριν παραδείγματος ibid. 31.32
- παραδιδόναι tradere, docere 1,4. 11. 13 2, 2. 8 sq. 4,29 al.
- παράδοξος. παράδοξα λέγειν 99,16.26 102, 3.5 ή είς π. άπαγωγή 101,11 είς π. άγειν ibid. 19 102,13.19.20 al.
- παράδοσις 120,31
- παραθαρρύνειν 2,28
- παράθεσις της άληθείας 3,29

222 παραινείν

παραινείν. δ ήμας παραινεί 178,18 cf. 182,13 παραχατιέναι. παραχατιόντες έρουμεν 21, 27 31,11 172,17.18 sim. 88,29 παραχελεύεσθαι. ώς ή τέχνη παραχελεύεται 59,5 παραχολουθείν τη φαντασία 3,21 παραχρούειν pass. 125,7 παραλαμβάνειν τι άντί τινος 20,17 transferre από τινος ένταῦθα 59,25 τὸ παραληφθέν σόφισμα 152,26 accipere τα ύπό τινων εύρεθέντα πρότερον 196,28 accersere ad demonstrationem 36,15 55,28 58,21 59,20 sq. 105,5. 9 194,29 al. τό έν άρχη 45,2 έν έρωτήσει 129,1 παραλιμπάνειν 24,3 παράλληλος. έχ π. τιθέναι 5,6 7,5 16,32 89,11 171,12 παραλογίζεσθαι 76,23 περί τινος 99,8 τινά 13, 22 71,1 passive 72,9 (παραλογίζεται) 3,22 187,6 (παραλογίζεσθαι) 43,29 παραλογισμός 12,4 saepe dist. παρεξέλεγχος 5,29 expl. 6,31 sq. 7,10 χυρίως ibid. 12 έν έχάστοις τούτων (sc. ταῖς φωναίς χαί τοις πράγμασι) παραλογισμών γινομένων 37,3 sq. cf. παραγωγή παραλογιστιχός 31,10 παραμυθία explicatio 194,13 παρανοείν. οὐδέν τι παρανενοημένον ἕχουσι 61,24 παρασημειούσθαι 145,8 παράσημος. παράσημα expl. 145,5.6 παρασχευάζειν δπλα 62,26 sq. logice i. q. χατασχευάζειν 94,20 παρατιθέναι 151,29 med. 69,5 196,18 παρατρέπειν pass. 16,9 122,17 παρεγγυαν med. τινί τι 135,12 παρείναι. τά παρόντα i. q. τά προχείμενα 8,9 έπι τοῦ παρόντος 163,23 172,31.32 ή παρούσα πραγματεία 1,7 sq. 4,3.4 99, 24 oxéyis, médodos 76,30 80,18.22 avriφασις 155,21 το παρον βιβλίον 2,6 70,13 193,31 oóqioma 142,32 144,3 187,28 189,25 παρεισάγειν pass. (δπαρξιν) 159,4 παρεμβάλλειν 109,26 παρεμφαίνειν 56,15 παρεντιθέναι μεταξύ τι 71,1 72,3.4 παρεξέλεγχος 5, 29 expl. 6, 29 130, 27. 28 παριστάναι (παρισταν) docere 11,21 31,9

- 35,21. 22 39,23 84,30. 31 104,13 184,2
- ή άπὸ τῶν παρεστώτων δόξα 91,19
- παρό 92,27 post compar. 14,77 100,21 post προαιρεϊσθαι 123,9
- παροδικός. παροδικώς έπιέναι την λέξιν 135,33
- παροξύτονος adv. 32,26.28
- Participium. accus. absol. 185,1.6.7
- πατριχός (χείρ) 154,37
- πέδιλον 40,30.31
- πεζός λόγος 31,10
- πείθειν. πεπεισμένος περί τινος 18,5
- πειρα. πειραν λαμβάνειν τινός 2,14 88,11 97,6.10 περί τινος ibid. 23
- πειράζειν 96,30 97,27 άλλήλους 96,28
- πειραστιχός συλλογισμός, μέρος τοῦ διαλεκτικού 18,9 sq. πειραστικώς διαλέγεσθαι 100, 30 — δ πειραστικός 71,5 sq. 97, 4 sq. coni. dialextixóc 71, 12 97, 31 dist. & dialextixos 18, 13 sq. dist. ό διαλεκτικός, ό σοφιστικός και έριστικός 88,24 opp. & coopict of 70,30 sq. 89,26 sq. οpp. δ έριστιχός 99,14 - το της πειραστιπης είδος 18,26 μέρος έστι της διαλεκτιχῆς, λέγεται ὑπὸ τὴν διαλεχτιχὴν είναι 72, 27 sq. où didaoxadixh 88, 13 dist. ή διαλεκτική ibid. 20 ή διαλεκτική καί ή π. ούχ είσιν μιας τινος ώρισμένης φύσεως 94,17.18 τὸ προσωπείον τῆς διαλεκτικής υποδυομένη 96,22 98,1 ή έν τοις μαθήμασι π. 36, 19. 24 ή άτεγνος πειραστική 98,11
- πέμπτος. π. σῶμα 101,16.27
- πένταθλος. οί π. coni. οἱ άθλητιχοί 8,26 πενταγῶς 47,12
- περαίνειν χατά την τών νόμων πρόσταξιν (πεπέρασται) 174,25 νομίμως ibid. 27 συλλογιστιχώς 42,27 άδύνατον 50,12 άτοπον 52,13
- πέρας geometr. 96,3 sq.
- περατούν. τὸ xaτὰ τὴν διάταξιν τοῦ νόμου περατωθέν (περαιωθέν libri) 172,23
- περιάγειν είς αντίφασιν 2,25 42,15 43,26
- περιγράφειν geometr. (opp. έγγράφειν) 90, 12

περιέχειν 112,7 pass. 114,29 έν 115,7.8 περιχαλλής το είδος 9,6

περιχάλυμμα 125,21 126,12. 22 161,13 περιχαλύπτειν 125,18 sq.

keptkakoktety 125,10 sy

περιλαμβάνειν έν έαυτῷ 105,29 106,1.3 περιληπτιχός compar. 183,30

περιουσία. έχ π. 186,15

- περιπίπτειν σοφίσματι 43,20 ψεύδει 55,22
- περιποιείν. τῷ Όμήρψ περιποιήσεται τὸ ἀνέγαλητον 35,5
- περισπαν opp. δξύνειν 145,34 pass. 34,24 66,30 159,28 περισπωμένως 33,2. 18. 27 149,10 159,28
- περισπούδαστος 2,19 14,19 124,23
- περιτιθέναι όνομά τινι 108,10
- περιττός supervacaneus 78,8 176,10 178,9 έχ περιττοῦ 119,32 numerus opp. ἄρτιος 12,30. 31 119,18 sq.
- περιφέρειν pass. είς άντίφασιν 46,8
- πέρυσι 26,3
- πέτρα. πέτραι μετά δένδρων 143,32
- πεύχη 33,24 sq.
- πεύχινος 33,20
- πỹ μέν άληθές πη δέ ψεῦδος 139, 33 141, 4 al.
- πηγαίος (ὕδατα) 34,1
- πήληξ (δ, ή) 106,17.19
- πηρούν 54,25
- πήρωσις 54,15.19
- πιθανός 3,23 68,1 113,25
- πιθανότης. πῶς ἔχουσι πιθανότητα (πιθανότητος?) πρὸς τὸ πρᾶγμα 97,7
- πίπτειν έξω τινός 80,18. 32 ύπό τι 112,16
- πίστις 23,18 π. λαμβάνειν τινός 97,15
- πιστούν med. διά τινος 8,20 δια της έπαγωγης 74,24 έχ 8,23 13,30 58,5 τινί 14,27
- πλάτος opp. μηχος 43,11
- πλατύς. πλατύτερον διαλαβείν 109,14
- πλατυώνυχος 112,21. 22
- πλεονεξία έν τῷ πυνθάνεσθαι expl. 121,25. 26
- πλευρά 122,23 170,13
- πληγή 25,7
- πληθυντιχός adv. 68,8
- πλήν fere i. q. άλλά 4,14.22 21,12 26,36 39,30 48,17 65,3.8 77,13 86,2 100,19 143,19 149,4.6 150,16 154,37 183,12
- πλ ήρης. το πληρες (της λέξεως) 31,28 76, 18 79,28 80,24 91,29 134,17 138,3 143,27 166,12 178,27 180,28 183,30 cf. 95,28 το πλ. τη λέξει προστιθέναι 85,33
- πληρούν έπαγγελίαν 19,11 τάς λύσεις 182,6
- πλοτον (δυνάμει) 31,22.23
- πλοχή τοῦ συλλογισμοῦ 4,25 8,13
- πλουτεϊν άπό φαινομένης σοφίας 197,17

- πλοῦτος 8,1
- πνεύμα grammatice 21,23 37,9 144,34
- ποδιαΐος (ήλιος) 48,26
- ποιείν pass. c. part. 33,8
- ποίημα. έν ποιήμασιν 33,6
- ποίησις opp. έπος 165,5
- ποῖος i. q. πότερος 120,27 122,22. 26 136,1 191,10 192,10. 31 193,21
- πολυπραγμοσύνη 118,18
- πολυπράγμων 118,16 sq.
- πολλάχις. εί τις π. si quis forte 124,2
- πολλαχώς. είναι τών π. λεγομένων 67,9
- πολύς. διά πολλού 14,16 μετά πολύ 52,3 πολύσημος 44,20
- πολυώνυμος 57,15 63,27
- πονείν 197,11 έν ταϊς πονηθείσαις ήμιν είς τήν Διαλ. έξηγήσεσι 4,27 έν τοῖς είς τὴν 'Ρητορικήν πονηθείσι 98,12
- πορεία χαι έπι έρψεως χαι βαδίσεως χαι νεύσεως λέγεται 138,6
- ποριστιχός τών λύσεων 3,13
- πόρρω τῆς συλλογιστικῆς μεθόδου 58,32 opp. προσεχής 191,5
- ποσός. ποσόν διωρισμένον, συνεχές 17,30.31 ποταμός 11,32.33
- πότερον in interrogatione simplici 179,9. 10.17.18.24 ποτέρως 43,2.4
- πραγμα opp. δνομα, φωνή, λόγος 11,25 sq. 12,36 sq. 20,28 sq. 37,2 56,7 68,21 sq. 74,1 τοὺς ἐκ τῶν πρ. γινομένους παραλογισμούς 37,7 ἑτέρως τῷ πρ. ἔχειν opp. τῷ ὀνόματι 121,8.9 λύειν πρός τὸ πρ. opp. πρός τὸν ἄνθρωπον 123,1 πρᾶγμα expl. i. q. τὸ ὑποχείμενον 37,23 64,27 161,2 opp. τὸ συμβεβηχός 160,25 cf. Corrig.
- πραγματεία. ή παρούσα, ή προχειμένη πρ. 1,7 sq. 4,4 7,24 104,9 λογιχή, διαλεχτιχή, σοφιστιχή, άποδειχτιχή 1,3 3,17 4,8 έν ταῖς αὐτῶν πρ. (scil. τοῦ τε διαλεχτικοῦ συλλογισμοῦ χαὶ τοῦ ἀποδειχτιχοῦ) 2,5 ή τῶν Τόπων πρ. 195,9

πρεσβεύειν. δοί σοφοί πρεσβεύουσι 104,3 πρίων 108,10

- προάγειν ἐρώτησιν 84,22 sq. 100,4 129,15 συλλογισμόν 106,25 κατ' ἐρώτησιν, ἐρωτηματικῶς 111, 25 114, 15 157, 26 τὸ συμπέρασμα 120,15. 18 σοφιστικῶς παραλογισμόν 187,5
- προαγορεύειν 117,27 135,16
- προαίρεσις. την πρ. έχειν διά τινος 16,19

224 προβαίνειν

τη πρ. διαφέρειν 89,12 άπὸ ίδίας πρ. 189,7 προβαίνειν (τοῖς χατὰ συλλογισμόν δοχοῦσι προβαίνειν λόγοις) 49,4.5 (έχ διαιρέσεως, ή έρώτησις) 85,7.8 87,14 (ή λύσις) 159, 23 (χατά νόμους) 174,26 προβάλλειν. τό νῦν προβαλλόμενον 26,7 ώς πρότασιν (coni. προτείνειν) 138,10 πρόβατον 112,24 132,1 προγίνεσθαι 22,23 προδειχνύναι pass. 117,30 πρόδηλος 96,25 τοις πρ. μαχόμενον 10,27 coni. τὰ ὑποπίπτοντα αlσθήσει 11,22 προδιαστέλλειν med. 142,12 προδιομολογείν pass. 117,29 προεχτρέγειν 91,10 προερωτάν pass. 132,21 προηγείσθαι. προηγούμενος σχοπός 2,16 προηγουμένως 17,17 (coni. αὐτόθεν) 196, 16 πρόθεσις της διαλεκτικής 17,22 προϊέναι. προϊών .. φησίν sim. 4, 32 37, 12 48,2 71,10 προϊόντες μαθησόμεθα 26,7 προίσχειν med. άτέχνως την έρώτησιν 98,11 προχαταλαμβάνειν pass. έτέρω δόγματι 101,29 προχομίζειν λύσεις 130,22 προλαμβάνειν. προλαβόντες είρηχαμεν 85, 23 έν τοις προλαβούσι 63, 16 98, 29 120,13 160,9 προλέγειν. ώς προειρήχειμεν 160, 6 cf. λέγειν πρόληψις 3,26 προοίμιον. έν προσιμίοις 4,7 24,14 προπαροξύτονος 32,28 adv. ibid. 27 προπορεύεσθαι 91,10 πρός c. acc. prae 69,23 προσαγορεύειν pass. παρά τι 20,24 προσαγωγή των ίερείων, των θυμάτων έν τοῖς βωμοῖς 8,28.30 προσαποχρίνεσθαι 124,31 προσαρμόζειν ένι έχάστω το χατάλληλον όνομα 12,12 προσβάλλειν τινί 3,23 4,1.2 προσγίνεσθαι 14,16 προσδείσθαι c. inf. 150,18 προσδιαλέγεσθαι 100,31 101,23 ό προσδιαλεγόμενος 6,26 11,14 35,30 44,4 sq. 71,26 72,34 73,1.2 al. προσδιατρίβειν τινί 3,19

προσείναι τινι i. q. υπάρχειν 37,18 38,18 δυνάμει, ένεργεία 31,12.13 προσεπερωτάν τὸ ἐνδεές 72,21. 22 προσεπινοείν έξωθεν 65,10 προσεπιφθέγγεσθαι 65,12 προσέρχεσθαι τῷ δικαστῆ 42,17 προσερωτάν 105,24 149,32 προσέχειν 110,4 τινί 65,8 97,15 προσεχής. αίτιον πρ. 191,4 προσεχώς τοις λεγομένοις 22,3 προσηγορία 168,30 169,3.5 σγήμα τή; πρ. 68,6 151,8 προσήχων 3,10 έν τῷ προσήχοντι 37,12 προσηχόντως 109,15.16 προσθήχη. ταϊς χαθ' έχαστον πρ. 196,29 προσίστασθαί τινι 3,14 προσχτάσθαι την ύγείαν 26,26 προσλαμβάνειν έτερον παράδειγμα 152,26 logice 10, 17. 19 29, 16 54,8 62,31. 33 63,8 προσλέγειν 130,26 προσομιλείν τινι 3,31 προσογή 121,33 προσποιείν λήθην 111,5 med. το εθεχτείν 8,26 πρόσρημα 53,28 πρόσταξις. χατά την των νόμων πρόστα-Erv 174,25 προστιθέναι λύσιν 147,29 το πληρες τζ λέξει 85,33 opp. διαιρείν 143,6 προσυπαχούειν 30,17 31,27 70,28 133,8 138,2 157,3 169,7 προσφέρειν 185,2 προσφδία. τὸ παρὰ τὴν πρ. (είδος) expl. 21,24 δυνάμει το διττόν έχουσι οι παρά την πρ. (σοφισμοί) 23,5 δ παρά την πρ. τρόπος 32,19 sq. τοῦ παρὰ πρ. παράδειγμα 34,12 προσωπείον. τό πρ. της διαλεκτικής ύποδύεσθαι 96,21.22 πρόσωπον persona 126,24 πρότασις. ό τῆς πρ. λόγος 129,10.11 όταν τὸ συμπέρασμα ψευδές ή, έξ ἀνάγκης καί αί πρ. ψευδείς είσιν 136, 29. 30 ού μην το αναπαλιν 137,3.4 (cf. συμπέρασμα) έλάττων, ήττων, μείζων v. h. v. προτάττειν τί τινος pass. 3,18.27 προτείνειν λόγον 81,14 συλλογισμόν 120, 26 ώς πρότασιν (coni. προβάλλειν) 138, 10 έρώτησιν 157,21 τό προτεινόμενον 134,19 med. 53,1 έρώτησιν 113,11

VERBORUM

- πρότερος. τα δεύτερα τῶν Προτέρων (scil. Ἀναλυτιχῶν) 140,17
- προτιθέναι med. είπειν 8,15 14,14
- προτρέπειν med. 2,23
- προφανής 192,24
- προφέρειν 77, 26. 27 (coni. ἐπαγγέλλειν) 139,5 ἐρώτημα, ἐρώτησιν 71, 18 81, 15 σόφισμα 152,9
- προφορά. άλλως χατά την πρ. έχφερόμενος (δρος) 44,34 τη πρ. της λέξεως ταὐτόν 150,1 δμοιος διά την πρ., τη πρ. ibid. 23.28
- πρώην 25,35 58,20 85,6
- πρώτος. τὰ τζ φύσει πρώτα i.q. τὰ κοινά 7,21 πρώτα i.q. πρώτον 2,27 138,17 πρώτως 156,31 198,14
- πτώσις αίτιατική, δοτική, άρρενική, θηλυκή 107,11 sq. εύθετα 109,2 γενική 166,32 όρθή 187,32 άνόμοιος expl. 186,23.29 σολοικίζειν έν πτώσεσιν ibid. 5
- πυνθάνεσθαι τα πλείω ώς έν 54,4
- πῦρ 94, 10 ἐν πολλαπλασίονι ἀναλογία ἐστί (cf. Καινεύς) 89,7 sq. ταχὺ αὕξει ib. 9
- Υάβδος 145,24. 25
- ρήμα. τα ρ. τοῦ Διός 34,17 dist. δνομα 11,26 36,10 56,31 χαθ' αὐτα λεγόμενα χαὶ αὐτα ὀνόματά ἐστι 11,26 cf. 13,7 28, 10 ἐνεργητιχὸν ρ. 75,6
- ρητοριχός. β. συλλογισμοί 48,27 β. άποδείξεις έχ τῶν ἐπομένων γίνονται ibid. 31 ή βητοριχή 97,8
- φήτωρ expl. 115,22
- þ(c 105,8 sq. 183,32 184,6 sq.
- βοπή. βοπήν διδόναι πρός συγχατάθεσιν 95, 34
- Σάρξ. χατά την σαρχός ἐπιφάνειαν 169,27 σαφήνεια. πρό τῆς τῶν ῥητῶν σ. 164,12
- πρός σαφήνειαν τοῦ λεγομένου 172,20 σαφηνίζειν 1,10 30,22 46,12 142,18 143, 24 152,26 176,10 178,18 σαφηνισθήτω 23,17 112,19
- σαφηνισμός. πρός σαφηνισμόν τούτου 141, 29
- σαφής. του σ. Ενεκα 22,5
  - Comment. Arist. H 3 [Alexander] in Sophisticos elenchos.

- σημαίνειν. τό σημαινόμενον significatio 107, 31 124,7. 24 127,29 140,27 148,22
- σημαντικός (φωνή) 105,28 τινός 36,32 67,1.7 107,7 108,21 al.
- σημείον 98,6 (coni. στοιχεία) 110,10 geometr. 7,26
- σημειούν med. adnotare 30,9 σημειωτέον 7,1
- σημειώδης. αί σ. αποδείξεις 48.27.28
- σήπειν pass. δμβρίοις, πηγαίοις δδασι 33,24 34,1
- σήρ. τὰ ἐχ σηρῶν νήματα (coni. ἐξ ἐρίου) 51,27
- σιγάν. σιγώντα expl. 28,14 sq. 56,24 86,20
- σιδηροῦς. ἐπὶ τοῦ σ. γένους 6,23 (opp. ἐπὶ τοῦ παρ' 'Ησιόδφ χρυσοῦ γένους) 45, 33
- σιμότης 105,7 sq. 183,32 184,10 sq.
- σιωπή δηλοϊ τὸ ναί 53,28 την σ. τιμαν 60,35
- σχαληνός (τρίγωνον) 83,14
- σχέλος χοίλον 184,5
- σχέπτεσθαι χαθ' έαυτόν, μετ' άλλων 68, 23 sq.
- σχεύος expl. i. q. οδδέτερον 108,7
- σχέψις. την σχ. πρός τι ποιεϊσθαι 68,24. 26 ού της παρούσης έστι σχ. 76,30
- σχοπείν ότι (?) 136,36 σχόπησον 134,14
- σχοπός τῆς παρούσης πραγματείας, τοῦ βιβλίου 1,6.10 sq. δ πᾶς τοῦ λεγομένου σχ. 97,17 135,33 σχοπόν ἔχειν c. inf. 95,12
- σχόροδον 92,17. 19
- σχοτεινός. τό σχ. τοῦ λόγου 21,28
- σχυλάχιον όρφ, ούχ όρφ 45,37 τυφλόν 54,16 sq.

σχυτεύς 40,17 sq.

- σχυτιχή 40,26
- σχώλον. σχώλου παντός πόρρω χαθισταμένου 3,34 άλλήλοις σχῶλα τιθέναι πρός τι 91,8
- σολοιχ (ζειν 19, 28 99, 17. 27 def. 186,7 opp. έλληνίζειν 185, 12 γίνεται χατά τρεζς τρόπους 106, 10 sq. έν πτώσεσιν 186,5 άληθῶς, φαινομένως ibid. 23 sq.
- σολοιχισμός 106,7 sq. i. q. σολοιχίζειν έν πτώσεσιν 186,6 άληθής, φαινόμενος 19, 30 20,1 δμοιός έστι τοῖς παρά τὸ σχῆμα τῆς λέξεως γινομένοις ἐλέγχοις 108,15 sq. χατά τὰ ἀνόματα γίνεται ibid. 22 sq.

σόλοιχος def. 186,8

σοφία φαινομένη 15,7 sq.

- σοφίζεσθαι 15,22.30 29,20 36,14 τινά 1, 21 32,27 pass. σοφιζόμενος 43,29 σοφίζονται 52,26
- σόφισμα 1,18 3,7.12 5,28 sq. saepe ταυτον τῷ ἐριστιχῷ συλλογισμῷ 5,30 οὐ γάρ είσι τὰ σ. ἀληθεῖς ἕλεγχοι ἀλλὰ φαινόμενοι 123,12
- σοφισμός 3,8 21,34 23,1.32 29,22 48,2 55, 4 al. γενιχοί στοχασμοί τών σ. 1,14 3,6.7 σοφιστεύειν 16,31 100,20 172,31
- σοφιστής 1,12. 17. 18 2,3 sq. saepe τίνων έφίενται 7,30 cf. 17,5 19,25 έλέγχουσι οδδαμῶς 11,12 φαινόμενος σοφός 15,7 ἀπὸ φαινομένης σοφίας έχρηματίζοντο ibid. 8.9 cf. 197, 17 πάντα είδέναι διαβεβαιοῦνται 15,13.14 opp. δ διαλεκτικός 195,30 opp. δ πειραστικός 89,30
- σοφιστικός i. q. φαινόμενος opp. έπιστημονικός 14,11 έλεγγος 1,6. 8 2,2. 16 sq. al. χοινόν πάντων των σ. έλέγχων τό φαίνεσθαι 5,7 i. q. φαινόμενος έλεγχος ibid. 27 dist. φαινόμενος ξ. 7,7 sq. 8,7.8 λόγος 2,8 (dist. άποδειχτιχός, διαλεχτιχός) 5,1 7,30 al. συλλογισμός 2,1.7 (i. q. έριστι-265) 4,8 sq. 7,16 al. opp. quivourvos συλλογισμός def. 5, 13. 14 πāς συλλ. σοφ. η παρά την όλην έστί ... η παρά το σχήμα 135,26. 27 τρόπος 6,27 21,1 sq. al. σ. ένογλήσεις 2,7 είδη τῶν σ. έν. είσι δύο 20,18 sq. σ. πραγματεία (dist. διαλεκτική, άποδεικτική) 3,17 al. πρώτα της σ. με-80000 7,29 sq. dialetic 101,8 s. diaτριβαί 120,24 σ. έργον 101,1 σοφιστιχώς έλέγχειν opp. άληθώς 6,28 άποχρίνεσθαι 135,1 — ή σοφιστική 2,22 dist. ή διαλεκτική 4,2 8,3 φαινομένη σοφία 15,7 δύναμις 17,7 τέχνη ibid. 10. 11 άχρηστός έστι παντελώς τη άποδεικτική έπιστήμη 3,28 διαφέρουσι αμφότεραι (ή πειραστική και ή διαλεκτική) της σ. 72, 30 sq. - 6 σοφιστικός 12, 35 coni. έριστικός, dist. ό διαλεκτικός, ό πειραστιxós 88,25 dist. d épistuxós ibid. 26 sq. 99,15
- σοφός. δ σ. φαινόμενος, δ δντως σ. 15,8 sq. σπερματιχός. οἱ φυσιχοὶ χαὶ σπ. λόγοι 197,12
- σπεύδειν c. inf. 8,29 9,3.4 91,13 111,5
- σπουδάζειν opp. παίζειν 2, 18 c. inf. 46, 3 115, 23 pass. 100, 2. 8. 18 103,

19.20 109,12 пара тоїс бофістаїс 16,22 106,7

στάδιον διελθείν, διιέναι 115,32.34

στέλεγος 197,11.12

- στέλλεσθαι διττόν 189,6 sq.
- στενοχωρείν pass. περί τι 42,23
- στέρησις. τό μή ποιείν αὐτό τοῦτο τοῦ ποιείν έστι στ. 182,28
- στερητιχός. στερητιχώς opp. χαταφατιχώς 89,19
- στιγμη πέρας ούσα γραμμης μις διαστάσει άπολειφθήσεται της γραμμης... έσται άδιάστατος χαι άμερής 96,4—6
- otlleiv interpungere 84,11
- στίχος 34,7 165,4 sq. 168,23 169,6
- στοιχεϊον. αί συλλαβαὶ ἐχ στοιχείων 13,8 τὰ στ., ῶν ἐν τῆ συνθέσει τὰ ὀνόματα, πεπεράνθαι 14,3 οἰονεὶ στοιγεῖα coni. ἀρχαί 7,24 109,25 i. q. παράσημα 145,5 στολίζειν 8,27
- στοχάζεσθαι. πόσων οί σοφισταὶ στοχάζονται 17,5 expl. 19,20 τῶν παρ' αὐτῶν στοχαζομένων ibid. 25
- στοχασμός. γενιχοί στοχασμοί τών σοφισμών 1,14 3,6
- στρέφεσθαι περί τι 94,12
- συγγίνεσθαι Σωχράτει 40,26 τη τούτου φίλη 98,4
- σύγγραμμα 1,9
- συγχατάθεσις 60,36 το ναί, το τῆς σ. προσρημα 53,28 τινός 95,34
- συγχαταμιγνύναι pass. τινί 52,15. 17
- συγχατανεύειν τινί 157,17.18
- συγχατατάττειν pass. τινί 38,12.16
- συγχατατιθέναι med. τινί 26,3.4
- συγχεφαλαιούν med. 99,29
- συγκλύς (άνθρωποι) 103,12
- συγκρίνειν pass. πρός τι 38,2.3
- σύγχρισις τῶν αίσθητηρίων opp. διάχρισις 23,15
- συγχείν (coni. χυχάν) τας διαλέξεις 172,29 ώς μη συγχεθήναι αύτοῦ τον νοῦν 109,21. 22 συγχεχυμένος opp. ὑρισμένος 184,7 συγχεχυμένως ibid. 3
- συζευγνύναι 113,10
- συζυγία συλλογιστική 4,10 sq. άσυλλόγιστος ibid. 23
- συχή 197,8
- συχοφάντης 173,6.7 sq.
- συλλαβή. αί σ. έχ στοιχείων 13,8 ποσόν 157,23 μηδέ πάσαν σύνθεσιν γραμμά-

των συλλαβάς ή όνόματα ποιείν δύνασθαι 14,5

συλλαμβάνειν 24,30 105,12 113,20

- συλλογίζεσθαι i. q. λογίζεσθαι (έπι τῶν δαχτύλων ἐν ταῖς ψήφοις) 12,25 logice τὸ ἐναντίον 3,1 ἕλεγχον 157,8 c. dupl. acc. 186,3. 4 191,32 τρόπον τινά 97,12 ὁ δυνάμενος ἐπιστημόνως συλλογίζεσθαι, ἐχεῖνος οἶδε χαι παραλογίζεσθαι 198,1.2 τὸ συλλογιζόμενον i. q. ὁ συλλογισμός 49,9 συλλογισθείη? 122,8
- συλλογισμός άπλῶς 1,3 7,15 χυρίως 3,32 φαινόμενος 4,12. 22 ἀληθής, ἀληθῶς 9, 18. 20 ψευδής, ἀληθινός, μόρια τοῦ ἀλ. σ. 73,9 sq. τῶν χατηγοριχῶν σ. τὸ είδος τριττόν 2,3 sq. τὰ τῶν σ. είδη 17,13 sq. σοφιστιχός (ἐριστιχός), διαλεχτιχός, ἀποδειχτιχός 2,1 sq. 4,8 sq. 7,15 sq. al. συλλογισμός, τουτέστιν ἀπόδειξις χαὶ συλλογισμός ἀποδειχτιχός 95,11 ἐχ πιστοτέ ρων χαὶ γνωριμωτέρων δεῖ τοὺς σ. γίνεσθαι 192,26 διὰ συλλογισμοῦ λαμβάνειν dist. ἐξ ὁμολογίας 10,20 ἀποδειχνύναι, δειχνύναι ibid. 22 11,1
- συλλογιστικός τῶν ἀντικεμιάνων 18,8.9 σ. μάθοδος 1,12 9,20 58,32 59,3 114,5 197,24 συζυγία 4,10 sq. σ. είδος 4,11. 30.31 7,11 συλλογιστικῶς συλλογίζεσθαι 4,21 περαίνειν 42,27 συνάγειν 114,5 (coni. dληθῶς) συμπεραίνεσθαι 163,10
- συμβαίνειν logice 53,36 54,6 116,18 sq. saepe έx 55,25 61,6 115,33 διά τινων 146,38 155,21 παρά τι 67,13 τὸ συμβαῖνον άτοπον 180,11 181,7 τὸ συμβαῖ- νον expl. 130,16 i. q. συμπέρασμα 131,10 cf. 117,24.26.33 οὑ τὸ τῷ συμβεβη- χότι ὑπάρχον καὶ τῷ ὑποκειμένφ ἀνάγκη ὑπάρχειν 37,32 sq. 125,31.32 οὑκ ἀνάγκη τὰ τῷ διαφόρψ συμβαίνοντα καὶ τῷ λοιπῷ συμβαίνειν 150,36 sq. παραλογισμός, σόφισμα παρὰ τὸ συμβεβηχός 37,32 sq. 125,30
- συμβάλλειν med. ού μιχρά 109,15 είς 19, 10
- συμβιβάζειν το άπορούμενον 92,23
- σύμβολον. σύμβολα τῶν πραγμάτων 11,25
- συμμετρία θερμών και ψυχρών και ξηρών και ύγρών 36,20
- σύμμετρος geometr. 119,18 170,13
- συμμιγνύναι τὰ διάφορα ὑποχείμενα 53, 1.2

συμμνημονεύειν pass. τιν 132,20.21 συμπαραλαμβάνειν 184,24 συμπείθειν 67,22

- συμπεραίνειν pass. i. q. περαίνειν (?) 13, 10 med. τον λόγον 97,31 logice saepe, velut 77,14 med. 145,31 παρά τι pass. (συμπεπέρασται) 25,9. 10 τεγνηέντως 59,6
- συμπεραντιχός 120, 16 συμπεραντιχώς expl. 114,3 έπάγειν ibid. 9
- συμπέρασμα 3,34 al. χυρίως λέγεται τὸ συλλογιστιχῶς καὶ κατὰ μέθοδον συλλογιστικὴν συναγόμενον 114,5 ἀληθῶν οὐσῶν τῶν προτάσεων ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸ συμπέρασμα ἔσται ἀληθές 83,3 (cf. πρότασις) καὶ τὸ σ. ὅῆλον 89,9. 10 96,15
- συμπερασματιχός 85,26.27
- συμπεριλαμβάνειν 184,30
- συμπίπτειν 122,24
- συμπλέχειν pass. 28,27 τινί 138,2 190,1 συμπληρούν. συμπληρούντα αύτοῦ (scil.
- τοῦ γένους) τὸ είναι 38,28
- συμπλοχή πρός τι (coni. σύνθεσις) 14,6 log. 41,8
- *συμποδισμός coni. άπάτη 135,13
  - συμφύρειν pass. 51,30
- συμψεύδεσθαι έπί τινος 44,13
- συνάγειν πολλά τινα χαὶ διάφορα πράγματα 12,8 ἔχ τινος τὸν ἔπαινον εἰς 118,29 concludere saepe, velut 46,27 55,26 sq. ἐπὶ ποιοῦ τὴν ἐρώτησιν 157,33 συνάξαι 114,16 157,24 191,28 193,17
- συναθροίζειν πλούτον έχ τινος 14,23
- συναιρεΐν. ΐνα συνελών είπω 16,2 συνελόντα φάναι 165,28
- συναληθεύειν. συναληθεύσει άρα ή άντίφασις 119,29
- συναμιλλασθαί τινι 179,11
- συναμφότερος. τό σ. 38,12 143,13
- συναναιρεϊν τὸ ἐπόμενον 49,19 τὸ συναχθέν 191,12
- συνάπτειν (coni. συντιθέναι) 30,6 90,30 pass. (coni. χεχλωσμένα) 51,28 πρός τὰ προσεχῶς εἰρημένα συναπτόμενον 99,4 συνημμένως χατηγορεῖν, λέγειν (opp. διηρημένως, χωρίς) 40,16 41,1.25 184,19
- συναριθμείν τό έν άργη 46,9.11
- συναρπάζειν pass. ὑπὸ τῆς ἐρωτήσεως 54, 23
- συνδείν pass. τη όλη 3,21
- σύνδεσμος grammatice 119,32 145,11 189, 23

15*

228 συνδυάζειν

συνδυάζειν pass. μετά τινος 184,1

συνεθίζειν pass. c. inf. 129,12

- συνελαύνειν ύπόθεσιν είς τὸ ἀδύνατον 163, 11
- συνεμφαίνειν έν τινι 182,23 pass. 104,24
- συνενούν. συνηνωμένως 28,27 cf. 183,7
- συνεξαχούειν pass. 104,18
- συνεπινοείν 132, 23 167, 26 pass. 182,17 συνεπινοούμενα expl. 132,20
- συνέρχεσθαι. πάντων συνελθόντων είς το άπατηθηναί τινα 72,11
- συνεφέλχειν. συνεφέλχον coni. έλλειπτιχόν 29,19
- συνεχής (διαίρεσις) 128,5 τινός 196,27
- συνήθεια. τό άνώμαλον της σ. 67,33
- συνήθης. σύνηθες αὐτῷ (Ἀριστοτέλει) 84,7 183,21 τὰ σ. τοῖς πᾶσι (coni. τὰ xοινά) 97,20
- σύνθεσις (coni. συμπλοχή) στοιχείων, γραμμάτων 14,3 sq. τῶν πεπερασμένων χαὶ ή σ. πεπερασμένη ibid. 4 πᾶσα σ. μεριχή 41,19 τὸ χατά σύνθεσιν τρίτον εἶδος 21, 20 τρίτος τρόπος ὁ παρὰ τὴν σύνθεσιν 29,2 sq. δυνάμει τὸ διττὸν ἔχουσι οἰ παρὰ τὴν σ. 23,5 sq. δῆλον ὅτι τὸ παρὰ τὴν σ. τρόπον τινὰ παρὰ τὴν διαίρεσίν έστι 143,15. 16 τινὸς μετά τινος ibid. 23. 24
- σύνθετος. τῷ συγχατατεταγμένψ χαὶ συνθέτψ (ἀνθρώπψ) opp. τῷ ἀπλῷ χαὶ ἀχατατάχτψ τῷ χαθόλου 38,16 σ. χατηγορία 41,18.20 τὸ σ. χαὶ ὑποχείμενον i. e. τὸ πρᾶγμα 37,23 τὸ σ. opp. οὐσία 59,9 i. q. ἡ οὐσία μετὰ τῆς ποιότητος ibid.22 cf. 182,11 τοῦ σ. τὸ μέρος διαιρεθὲν οὐ διττόν 145,17 compar. 133,17 συνθέτως 29,4
- συνθεωρείν coni. συννοείν pass. έν τινι 182,26
- συνθλίβειν τινά είς άντιφάσεις 70,32
- συνίέναι c. acc. c. inf. 67,8 τῶν συνιέντων τις 74,28
- συνιστάναι (συνισταν) ἐλέγχους, σοφίσματα 1,11 3,4. 12 τὰ πολλαχῶς λεγόμενα 139, 20 demonstrare πρότασιν 23,21 119,11 δτι 16,15. 19 c. acc. c. inf. 79,10 διὰ τῆς ἐπαγωγῆς 73,16 182,19 διὰ τῆς ἀδυνάτου δείξεως 75,34 συνίστασθαι (coni. γίνεσθαι) 37,6.11 παρά τι 55,34 ἐχ 16, 31 21,8.22 sq. 137,21 144,11
- συννεύειν τινί 72,14.15

συννοείν coni. συνθεωρείν pass. Εν τινι 182,27

ouvopav 47,13 122,26 128,2 137,17

συνουσία διαλεκτική 82,31

συνουσίάζειν έν άγορα 100,9

- σύνταγμα 176,8
- σύνταξις grammatice ούτως ποιείν την σ. 7,21
- συντάττειν τί τινι 68,18 grammatice οδτω συντακτέον τό χωρίον 81,32

συντείνειν πρός δγείαν 2,11

συντελείν πρός τι 110,13 sq. (τινί) 111,9 176,31 είς 117,9 (τινί) 113,7

συντέμνειν τόν λόγον 117,34

- συντιθέναι (i. q. προστιθέναι) 29,9. 10 30,6 ή δόξα τὰ πάθη συνθεϊσα 48, 21 τὰς προτάσεις (coni. τάττειν) 99,19 τὰς ἐρωτήσεις 109,14 τινί 30,18 (opp. διαιρεϊν) 142,22. 24 144,28 147,20 159,23 al.
- σύντομος. διά σ. λόγου διδάσχειν 17,27 σ. ποιεϊσθαι τάς έρωτήσεις 110,2 122,16 συντόμως 85,22 170,15
- συντρέχειν έπι του αύτου 9,15
- συνυπάγειν pass. τη έρωτήσει 53,34
- συνώνυμος (dist. όμώνυμος). πολλάχις χαὶ ἀπὸ συνωνύμων ἀπάτη γίνεται 6,5.11 τὰ γένη συνωνύμως τῶν εἰδῶν χατηγορεῖται 38,29
- συσσημάίνειν pass. τῷ είδει τὸ γένος 183, 19
- σύστασις (τῶν σοφισμάτων) 1,17 26,12 194,13
- σφαγή plur. 25,7 43,4
- σφαλερός (άπόχρισις) 81,13
- σφάλλειν. χατά την έσφαλμένην της αίσθησεως χρίσιν 9,11 χατά το συλλογιστιχόν είδος έσφαλμένος 7,11 τον έν τινι έπιστήμη σφαλλόμενον 75,25
- σχέσις ποιά 35,13 άσχετος 152,24
- σχ ημα geom. 82,29. 30 83,19. 20 το παρα το σχ. χαλούμενον είδος της λέξεως 21,25 φαντασία το διττόν έχουσιν οί παρα το σχ. της λέξεως 23,12 δμοιός έστιν 8 σολοιχισμός τοῖς παρα το σχ. τ. λ. γινομένοις έλέγχοις 108,15 sq. cf. 150,25.35 151,14 152,1.6 al. το σχ. της προσηγορίας 68,6 151,8 logice πας συλλογισμός σοφιστικός η παρα την δλην έστι..η παρα το σχημα 135,26. 27 το σχ. ύγιές, ήμαρτημένον έχειν 5,14.15 7,10 sq. 19,1 70,22 89, 10 135,31 χατά το σχ. μη ύγιῶς,

μη χαλώς έχων, ημαρτημένος 7, 2. 3. 12. 13 19,2 90,28 136,23. 36 195,23 φυλάττειν τὸ τοῦ σχ. ίδιον 4,21 136,19 ὁ ἀσυλλόγιστον έχων τὸ σχ. 89,32 διὰ τὸ τοῦ σχ. ἀσυλλόγιστον 162,33 πρῶτον σχῆμα 4,19 δεύτερον 10,32 11,3 58,22 96,14 δύο χαταφάσεις ἐν δευτέρω σχ. 4,27 59,27 70,24 89,4.7 136,6. 21 al. τρίτον 11,6 58,17 60,7. 13 δ έχ δύο μεριχῶν ἕν τινι τῶν σχημάτων πειρώμενός τι συνάγειν 70,24 89,5 cf. 59,27

- σχηματίζειν pass. εἰς 35,19.20 χατ' ἐνέργειαν τὸν λόγον ibid. 26.27 την ἐρώτησιν χατὰ τὸ πότερον 133,13
- σχηματισμός τῆς λίξεως 21,25 35,13
- σχολή plur. εἰς ἐχεῖνα (scil. τὰ Πρότερα ἀναλυτιχά) 58,26
- σώζειν έν έαυτῷ τὸν δρισμόν 58,30 σώζει(?) καὶ ἐπὶ τούτου 16,12
- σωμα πέμπτον 101,16.28
- σωματιχός (διάθεσις) 9,16
- σωρός 51,29
- σωφροσύνη 53,32 sq.
- Τάξις τῶν ἐρωτώντων 117,8
- ταπεινός (φρόνημα) 14,27
- τάττειν (coni. συντιθέναι) προτάσεις 99,19 τὶ ἕν τινι 68,30
- ταυτολογείν 178,9
- τάγα fortasse 26,21 49,7 138,14
- ταχύς. ταχείας ποιεζοθαι τας έρωτήσεις 110,2 ταχύ adv. 89,9 ταχέως 157,32 183,14 τάχιον 122,15
- τελείν φόρους τινί 173,8 intrans. ὑπό είδος 55,4
- τέλειος. τὸ τ. ἔχειν ὑπό, ἀπό τινος 198,12. 13
- τελειούν pass. 198,14
- τελείωσις τοῦ μαθητοῦ 35,24 coni. ἐπίδοσις 197,2
- τελειωτιχός (πάθος) 35,26
- τέλεος. τελεώτερον 47,10
- τελευταίος. τελευταίον dist. συμπέρασμα 114,7.8
- τέλος expl. i. q. συμπέρασμα 140,9 142,1 περί τὸ τ. 41,12 πρός τῷ τ. 140,5
- τεμάχιον (τεμμάχιον libri). το τοῦ στίχου τ. 34,7
- τετραγωνισμός cf. 'Αντιφών, Βρύσων

- τετράγωνον 60,9 έχτός, έντος τοῦ χύχλου, τὸ μεταξύ 90,13 sq.
- τετράπηχυς (τῷ μήχει) 43,11 sq.
- τετράπους 132,5.6
- τετρασύλλαβος 12,33
- τέχνη coni. ἐπίστήμη opp. δύναμις 17,7. 8 sq. ὡς ἡ τ. παραχελεύεται 59,5 εἰδέναι, ἀγνοεῖν τὴν τ. 97,21.23 sq. expl. i. q. συλλογισμός 106,24 αἰ άλλαι τ. (opp. ἡ λογικὴ πραγματεία) 198,11.12 μετὰ τ. 97,27 ἐν τ. χαὶ μεθόδι σχοπεῖν 106,24.25
- τεχνήεις. τεχνηέντως (συμπεραίνειν) 59,6 τεχνιχός 179,2
- τέως 104,8
- τιθέναι δνομα 12,8 παράδειγμα 46,14. 19. 20 87,29 139,10. 11 την αίτίαν 129,28 168,7 τὸ σόφισμα 147,28 τὸν τρόπον ἐν τοῖς παρὰ την λέξιν 68,19 τοὺς τρόπους εἰς ἀριθμὸν ὑρισμένον 75,18 εἰς παράδειγμα pass. 164,33 med. τινὶ ὅνομα 13,34 τὸν ὁρισμόν 46,13 σόφισμα 82,18 i. q. συγχωρεῖν 75,20. 21 coni. συγχωρεῖν 148,16. 17 sq.
- τίχτειν άπάτην pass. 48,20
- τιμάν την σιωπήν 60,35
- τίς. τὸ τὶ μεριχόν ἐστι 41,19 άλλ³ άττα 49,11
- τίτανος 92,15
- τμημα της γης 145,4
- τοίνυν epanaleptice post parenthesin 108, 11 196,5
- τοιόσδε. τοιώσδε 122,3
- τοιούτος. δ τοιούτος i. q. ούτος 58,27 τοίχος 190,32 sq.
- τομή coni. χαύσις 25,12.13
- τόνος 21,23 144,33 145,6 δ έν τη λέξει τόνος 37,9 δ τ. πρός δν άδομεν χαι τους λόγους ποιούμεθα 32,22 ουδένα τ. έχον ibid. 30 άναβιβάζειν τον τ. 34,24 τον τ. τιθέναι είς 35,2.4
- τοπικός (πραγματεία) 197,16
- τόπος. δτι ούχ έστι τόπος 47,19 sq. τὰ μέρη τοῦ τ. ibid. 24 dialectice 77,1
- τοσαυταχώς 87,4
- τότε post el 91,14 168,18 τότε δη τότε (? fort. δητα) 166,22
- τοτέ μέν..τοτέ δέ 66,24
- τραγέλαφος 41,29 sq.
- τραύμα. τά έν πολέμψ τρ. 43,4 167,7
- τρέπεσθαι έπί τι 132,8

τρίγωνον 83,13 94,23 95,5 sq. 116,12 sq. τρίπηχυς 181,10 sq.

- τριττός 2,4
- τρόπος. ἀγαθὸς κατὰ τοὺς τρόπους 40, 32 — οpp. πρᾶγμα 157, 32 τρόπος τῶν παραλογισμῶν i. q. εἰδος 20,17 τρόποι expl. 109,11 οἱ τρόποὶ τῆς ἀπάτης 197,26
- τυγχάνειν c. inf. 74,26 167,19 om. partic. ων (έπτα τυγχάνοντες) 55, 15 (έν Πειραιεί τυγχάνων) 145,35 156,28 168,33 190,18 εί τύχη, τύχοι 63,36 81,15. 16 87,6 135,29 145,4 152,14 188,24 190,8 εί οδτως έτυχε 83,19 96,8 ως έτυχε 106,25 ή τυχοῦσα χαχία, λύσις 154, 38 162,23 164,1 τυχόν adv. 26,27 32,27 65,18 105,23 137,1 — τυγχάνοντα i. q. τὰ πράγματα opp. λεχτά 20,29
- τυμβωρύχος coni. ληστής 169,23 τυραννεΐν. δ τυραννήσειν μέλλων 62,26 sq.
- $\tau u \varphi \lambda \delta \varsigma$ def. 54,14 sq. cf. 140,21 sq.
- Υβρίζειν 98,4 175,32 sq.
- byela def. 36,19.20
- ύγιαζειν 197,30 τὸ τὸν ὑγιαζόμενον ὑγιαίνειν διττόν 25,29 sq. ὑγιάζεσθαι opp. ὑγιαίνειν expl. 26,30 sq.
- ύγιαίνειν opp. ύγιάζεσθαι 26,31 sq.
- ύγίανσις. ένεργεία έχειν την ύ. 26,26
- ύγιεινός 119,13 sq.
- ύγιής. τὸ συλλογιστιχόν είδος, τὸ σχημα ὑγιὰς ἔχειν 4,31 5,14 sq. 19,1 70,23 ὑγιὴς Χατὰ τὸ σχημα 90,32.33 μὴ ὑγιῶς ἔχειν χατὰ τὸ συλλογιστιχὸν είδος, χατὰ τὸ σχημα 4,30 7,2.3 ὑγιῶς συλλογίζεσθαι 8,13
- δετός. δετοῦ χαταφορά 48,25 δετοῦ χατενηνεγμένου 62,10.11
- ύλαχτείν 77,29 78,24. 30 81,15 128,22 sq.
- δλη. ή τῶν ἀνθρώπων φύσις τῆ ὅλη συνδεθεῖσα 3,21 opp. τὸ συλλογιστικὸν είδος, τὸ σχῆμα 4,9 sq. 7,1.9 sq. 135,26 ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης συμψεύδεσθαι 44,13
- ύπάγειν pass. ἀπάτη 52,26 εἰς ταύτην τὴν ἕννοιαν 49,34 logice τί τινι 26,13 68,33 εἰς 62,5 — med. 183,28
- ύπαχούειν έξωθεν 92,21
- υπαρξις φαινομένη, χυρίως 15,5 έχειν την b. έν τινι 158,29 b. έχειν ίδίαν ibid. 34

- ή τοῦ τρίτου ἀνθρώπου παρεισάγεται ὕ. 159,3.4
- ύπερβαίνειν τόν άριθμόν 21,33
- ύπερβατός (coni. xal μη xar' εδθείαν xείμενος) 176,13 ύπερβατώς άναγινώσχειν 84,5 165,19
- ύπέχειν λόγον 15, 27 (coni. ἀπολογεῖσθαι) 98,7 117,33
- ύπνώττειν 29,29
- ύποβάλλειν χαταδίχη (coni. χαταχρίνειν) 173,32
- ύπογράφειν 171,24 180,10. 13
- ύπόδειγμα 43,10 178,18 188,34
- ύποδέγεσθαι την άληθειαν 3,25
- ύποδιαίρεσις plur. των είδων 17,3
- ύποδύεσθαί τινα 91,25 την διαλεκτικήν 98,1 τὸ προσωπεῖον τῆς διαλεκτικῆς 96, 22
- ύπόθεσις 50,11 sq. χατά την ύ. 11,7 111, 30 παρά την ύ. την λέγουσαν 51,1
- ύποχρίνεσθαι την διαλεχτιχήν 94,14
- ύπολαμβάνειν δτι 63,13 συγκατανεύειν.. ύπολαμβάνονται 60,36 νομίζονται και ύπολαμβάνονται δτι απόκρισιν εποιήσαντο 130,12
- ύπόληψις 77,18 sq. αι παράδοξοι ύ. 101,24
- ύπομένειν χρημάτων άφαίρεσιν 42,17
- ύπόμνημα commentarius 58,27
- ύπονοείν 47,4 τά μη όντα ώς όντα 3,22
- ύποπίπτειν αίσθήσει 11,22 121,2 τη δράσει 125,15 λύσει 154,7
- δποστίζειν elς interpungere post 32,12 169, 11 184,29 196,26
- ύποτιθέναι 10,26 med. τὰ περὶ τῆς ἱππικῆς 33,9 ὑπόθου 79,19 ὑποκείμενα coni. περὶ ὦν ὁ λόγος ἐστί 52,33 cf. 53,2.3
- λερί ων ο κογος εσί 52,00 τ. 52,2.5 ύποφέρειν τῆ αίσθήσει τὰ πράγματα 12,10 ύποφθάνειν. ὑποφθάσας 91,11
- Φα(νειν. φαίνεται δτι 114,10 χοινόν πάντων τῶν σοφιστιχῶν ἐλέγχων τὸ φαίνεσθαι 5,7 φαινόμενα ἕνδοξα 3,23 φαινόμενος συλλογισμός expl. (opp. συλλογισμός) 4,22.23 (opp. σοφιστιχὸς σ.) 5,15.16 ἕλεγχος i. q. σοφιστιχὸς έ. 5,26.27 dist. σοφ. Ελ. 7,7 sq. 8,8 cf. 125,5 τῷ φαινομένω opp. τῷ ἀληθεία 20,11 φαινομένως opp. χυρίως, ἀληθῶς 9,10 19,27 75,14 77,6 125,3 127,26

- φάναι. οίον τί φημι; 4,13 29,6 31,15 32, 24 35,15 37,27 103,21 159,30 συνελόντα φάναι 165,28 περί των δύο, του τε διαλεκτικού φημι και τού άποδεικτικού 2,4 sim. 71,31 82,10 127,24 onul of 160,24 φανερούν 124,3
- φαντασία. αίτία τῆς φ. 16,24 τῆ φ. παραχολουθείν 3,21 Επεσθαι ταίς της όψεως φ. 48,27 φαντασίαν έμποιειν (πιθανήν) 68,1 τινός 3,9 ότι 68,9 αποτελείν τινος 114, 1 167, 21 Eyew 190, 25 pavraola διττόν dist. δυνάμει, ένεργεία 22,25 sq. φαντάσία το διττόν έχειν 23,11
- φάρμαχον άλεξητήριον, δηλητήριον 2,6.12
- φάσχειν opp. άποφάσχειν 130,8 179,26 181,23
- φεναχισμός 2,10
- φέρειν άληθη την ύλην 4,11 το αίτιον του ψεύδους 83,1 την έρώτησιν έπί τινων 126,25 τι έπί τι i. g. μεταφέρειν 13,24 φέρεσθαι έπ' άλλα 147,33 χατ' εύθειαν και αίτιατικήν φερόμενον 185,18 φέρεται έν άντιγράφοις 18,25 φέρεται δε καί άλλη γραφή 156,23 167,16 (οίον) φέρε eineiv 17,30 86,30 181,9
- φθάνειν c. inf. 142,11 φθάσαντες είπομεν 1,3 77,10 120,23
- φθέγγεσθαι τὰ φθεγγόμενα χαὶ δηλούμενα διά των δνομάτων 145,7
- φθείρειν pass. dist. διαλύεσθαι 51,26 sq. dist. 8vhoxer ibid. 34 sq.
- φθορά ού τη ζωη έναντία έστιν άλλά τώ άψύγψ σώματι 51,24 dist. διάλυσις ibid. 25 sq.
- φιλείν c. inf. 3,27
- φιλόνειχος γνώμη 121,19
- φιλοπράγμων 118,20
- φίλος. ή τούτου φίλη 98,5
- φιλοσοφία. ή χαθόλου φ. coni. ή θεολογία 120,31.32
- φιλόσοφος 118, 16 sq. κατ' άλήθειαν καί έπιστημονιχώς 16,20 δ φ. i. e. Aristoteles 4,5 138,21 186,6
- φιλοτιμείσθαι περί τι 2,9
- φλέψ. ύπό τῶν φλ. ἕλχεσθαι 93,2
- φονεύς coni. ληστής 25,8
- φόρος. φόρους τελείν τινι 173,8
- φυλαχή. την φ. ποιείσθαι πρός τι 110,24
- φυλάττειν τό τοῦ σχήματος ίδιον 4,21 τάς άργας του πράγματος 70,35 φυλάττεσθαι πρός τι 111,1

φυλετιχώς πεφυσήσθαι expl. 9,5 sq.

φυσικός. τών φ. άρχαί είσιν είδος, στέρησις, 5λη 94,9 οί φ. χαι σπερματιχοί λόyol 197,12

γρόνος

- φύσις. τὸ ἀπὸ τῆς φ. γενόμενον (opp. τὸ ὑπὸ ή φύσις τού νόμου διαταγθέν) 103,11 λέγει και ή άλήθεια 104,4 της τούτων φ. 9,28 ή φ. ήμῶν 12,2.5 μία φ. έχατέρων 62,19 μιᾶς φ. είναι 12,16 98,20 ώρισμένη φύσις 94, 1.6 διάφοροι φύσεις ibid. 12 φύσει πρώτα i. q. χοινά 7,21 aliter expl. ibid. 23 sq. τη φύσει opp. ήμιν 12,6 την φ. διάφορα opp. εν όντα τῷ ὀνόματι 44,15
- φυτόν. τό φ. της πεύχης 34,1
- φων ή. τα έν τη φωνή όνόματα χαι βήματα 11,25 opp. πράγμα 20,28 sq. 37,2 φ. άπλαι διάφορα πράγματα περιέγουσαι opp. σύνθετοι 21,4 sq. τούς έν ταζς φ. γινομένους παραλογισμούς i. q. παρά την λέξιν 37,4 φ. όξετα 86,30. 31 σημαντική 105,28
- φωνήεις. τά φ. 14,5
- Χαλχός ασγημάτιστος 31,23

γαρά 131,5

- χάριν. ότου, τίνος, άλλου χ. 1,8 10,8 131, 25 μαθήσεως γ. 100, 31 λόγου γ. 162,11 γ. μαθητείας 100, 31 χ. παραδείγματος 108,31. 32 χ. τοῦ λόγου 178,24
- χειρ λιθίνη 41,5
- χερσαίος χύων 28,21 71,29.31 77,30 78, 25.30 al. cf. xúwv
- γιτών άνδρεϊος 4,16
- χιών 69,27.28
- χολή 48,17 sq.
- χολοβαφής 48,22
- γρεία (scil. έστί) τινός 121,33
- .χρεμετιστιχός 69,26
- χρεών (έστι) 46,1 57,10 81,11 172,19
- χρηματίζεσθαι 8,4 ἀπὸ φαινομένης σοφίας 15,9
- χρηματισμός 7,32
- χρησθαί τινι επί τινος 159, 10. 11 επί τι 92,13 ypãodai 13,20 24,12 183,22 tò
  - γρασθαι τῷ τινος έργψ διττόν 26,8 sq.
- γρησιμεύειν 112,17 121,12
- γρονιχός (έπίρρημα) 189,16
- γρόνος. άλλου γρ. λαμβάνειν το υποχείμε-

231

ωφέλεια

νον 54,33 τὰ δειχνύντα ώς οὐχ ἔστι χρόνος 190,26

χρονοτριβείν τινι 3,18

- χρυσούς. έπι του παρ' Ήσιόδφ χρ. γένους opp. έπι του σιδηρού 45,32
- χρώμα 9,12.14 διακριτικόν όψεως 37,28. 29 sq. 59,12 sq.
- χώρα. χώραν έχειν 12,13. 14 188,23 πρός τι 93,6. 18 επί τινος 162,17 εύρίσχειν 28,15
- χωρείν έν τινε 197,14
- χωρίζεσθαι τοῦ σώματος 135,3.4 χεχωρισμένως τιθέναι 28,26
- xwplov locus Aristotelis 39,21 81,32
- χωρίς (coni. idia, opp. άμα) κατηγορείν 40, 12.23 sq.
- Ψεύδεσθαι. ψευδόμενος χατά την δλην, τὸ συμπέρασμα, τὰς προτάσεις 136,23.29.32 ψευδογραφεῖν geometr. οὐδεὶς διαλεχτικός
  - ψ. έπιχειρεί 93,20 δ ψευδογραφών opp. δ γεωμέτρης 99,2 sq.
- ψευδογράφημα geometr. 76,23 93,18
- ψευδογραφία. ἐν ταῖς ψ. ταῖς χατὰ τὴν γεωμετρίαν 18,19
- *ψευδογραφικός. ήψ. opp. ήγεωμετρία 195,18
  - ψευδολογία. αι άδρανεις ψ. 2,9

ψεῦδος. τὸ ψ. συνάγειν 73,21.25 xal ἐκ ψευδῶν συνάγεται ἀληθές 136,33 ἐν ταῖς προτάσεσιν, ἐν τῷ συμπεράσματι ἔχειν τὸ ψ. 137,2 εἰ ἐν τῷ συμπεράσματι (scil. τὸ ψεῦδος ἔχει), xal ἐν ταῖς προτάσεσιν ἐξ ἀνάγκης, οἱ μὴν τὸ ἀνάπαλιν ibid. 3.4

- ψηφίζεσθαι. οἱ θεοὶ πάντες ἐψηφίσαντο 34,16
- ψηφος 12,26 sq. (cf. δάχτυλος) 13,21 sq.
- ψιλός. ψιλη προσφδία (opp. δασεία) 143,33 om. πρ. 23,9
- ψιλούν grammatice opp. δασύνειν 144,34 ψιμμύθιον 92,14.16
- ψυ χ ή (ἀθάνατος) 44,35 sq. (ἄφθαρτος, ἀίδιος) 47,8 sq. (αὐτοχίνητος) 134,28 sq. (ἀρμονία) 134,3 135,6 sq. ἔστι χαὶ τῷ ψ. ἐναντίον.. ἔστι δὲ ἀνώνυμον 134,5 διὰ τί χινεῖται, ἀλλ' οὐ μᾶλλον ἀχίνητός ἐστιν 119,10

ο 226 2 92,14.16

- ώς i. q. έπεί 46,2 ώς εἰ (ώσει) ἕλεγε 32,1 68,15 107,5 108,32 140,15 146,22 al. ώς αν είπε τις 152,24 ώσανει λεγόντων 147,5 ώς c. inf. 39,18 53,23 54,33 59,29 al.
- ώσπερ άν c. part. 9,28 ώσπερ αν el.. είπεν 130,8.9
- ώφέλεια. πρός ώφέλειαν τινος 70,3 έπ² ώφελεία τινός 89,27

II INDEX NOMINUM

Άγαθός 167,29 sq.

- Άγαμέμων (τὸ ἐνύπνιον τοῦ Ἀ.) 34,3 sq. 188,8 sq.
- Άθηναϊοι 145,35 166,3.21.22 νόμος ήν Άθηναίοις τὰς διχασθείσας δίχας χυρίας είναι 173,25
- Άθηναιος έν τοϊς Δειπνοσοφισταϊς 8,32 cf. n.
- Alas (oi Alavtes) 129,8.9 141,6.7 179, 7 sq.
- A (8 (0 4 6, 13 42, 20 sq. 45, 15 61, 8 74, 6 169, 26 171, 6. 7
- [Alexander] άρχούντως έν τοις Άναλυτιχοϊς διελάβομεν 10,9 έν ταϊς ήμετέραις είς έχεινα (scil. τα Πρότερα αναλυτιχά) σχολαίς 58, 26 έν ταϊς πονηθείσαις ήμιν είς την Διαλεκτικην έξηγήσεσιν 4, 27. 28 έδείξαμεν έν τη διαλεκτική 109,16 έν τοϊς είς την 'Ρητοριχήν πονηθείσι διειλήφειμεν 98,12 έν τοῖς εἰς τὰ Φυσικά ἡμετέροις εlphraper θεωρήμασιν 178,7. 8 cf. 163, 14 alios interpretes respicit 1,9. 10. 19 7,4 34,13 sq. 109,11 confundit Protagoram et Gorgiam 15,15 Phaedrum et Phaedonem 59,25 Rhetoric. et Poetic. 33,27 Metaphys. et Ethic. Nicom. 197,3
- Άλχιβιάδης exempl. 29,32 sq. 65,2 112,1 125,33 sq. 154,17. 18
- Άνθρωπος 167,31
- Άντίλοχος (ὁ Νέστωρ τῷ παιδὶ 'Α.) 33,9
- Άντιφῶν. δ διὰ τῶν μηνίσχων τοῦ Ά. τοῦ χύχλου τετραγωνισμός 90,8.9 92,23 Άξίοχος Plat. 2,24
- Άπολλωνίδης 189,21 sq. cf. Εδαρχος
- Apyos 66,33

Άριστοτέλης. ή λογική πραγματεία τῷ Ά. πρώτως εύρεθείσα χαί παρ' αύτου τετελείωται 198,13.14 ούχ ήν .. είς τὸ παραδιδόναι μέθοδον τη άπάτη μόνον δεινός, άλλα χαι λύσιν τούτου παρασγείν πολύ δυνατώτερος 101,25.26 ού γάρ τῶ Ά. σχοπός ήν προηγούμενος περί των σοφιστιχών έλέγχων διαλαβείν . . (άλλά) περί τοῦ έλέγγειν τοὺς σοφιστάς 2,15 sq. cf. 3,3 sq. έπτα τα παρά την διάνοιαν, ούς ό Ά. Εξω τῆς λέξεως χαλει 5,20 τον τοιούτον έλεγχον (scil. τόν χαθ' όμωνυμίαν η χατά τινα των σοφιστιχών τρόπων) ούδ' έλεγχον όνομάζει ό 'Α. άλλα φαινόμενον έλεγγον και παρεξέλεγγον κτλ. 6,28 sq. ό παραλογισμός χυρίως τῷ Ά. ἐπὶ τῶν μή χαλώς έγόντων χατά τὸ σγήμα είληπται 7,12.13 cf. ibid. 1-3 είωθε πρωτον έπάγειν τὸ συμπέρασμα τὸ σοφιστιχὸν χαί τότε τιθέναι χαί τὸν συλλογισμόν 23, 35 σημειωτέον δε ότι σύνθεσιν λέγει ό Ά. και τό γωρίς τοῦ δυνατοῦ τὸ βαδίζειν χατηγορείσθαι 30,10 σύνηθες δέ έστι τῷ Ά. τοῦτο ποιείν (scil. τὸ 'ὁ Κορίσχος έτερον άνθρώπου' ώς ίσον λαμβάνειν τῷ ό άνθρωπος έτερον Κορίσχου') 39,16 σύνηθες αύτῷ τοῦτο (scil. τὸ ὑπερβατόν) 84,7 τοιαύταις γράσθαι έρμηνείαις 183,21 ίστέον ότι έφ' έχάστης τῶν αὐτοῦ έρωτήσεων το 'η ου' ώς απόχρισίς έστι χαί οίονει απόφασις και απάρνησις αντι τοῦ φανερόν δτι ούχ έστι χτλ. 83,23. 24 τώ τόδε τι έθος αύτιῦ ἐπὶ τῆς ἀτόμου γρησθαι oùslag 159,10.11 βαρείαν προσφδίαν πανταγού την περισπωμένην λέγει ibid. 28

αύτος δε χαί οίχοθεν βουλόμενος ποιήσαι τοῦ παρὰ προσφδίαν παράδειγμα ώς έχ τού 'Ομήρου τούτο έπήγαγε 34,11. 12 cf. ibid. 7.8 ή τοῦ Ά. δεινότης 112,12 τη των πρός τι διδασχαλία 39,12 Ind. IV Loci Arist. Άρίστων (coni. Πλάτων) 168,31.32 Άρχέλαος (δ Περδίχχου) 114,27 sq. Άγιλλεύς 32,11. 14 Βορυσθένης. τὸ διὰ Βορυσθένους (χλίμα) 145,5 Βρύσων. ό τοῦ Βρ. τετραγωνισμός τοῦ χύχλου 76,19.20 90,10 sq. 92,6 sq. Γαληνός (Περί τῶν παρά την λέξιν σοφ.) 22,7 142,29 Γλαύχων (τοῦ Πλάτωνος ἀδελφός) 162,11 sq. 164,16 sq. 165,9 sq. Γοργίας plur. 14,22 v. Ind. III Loci Plat. Δίων 12,32.33 Δωριχός. Ιδιόν έστι της Δ. διαλέχτου το άντὶ τοῦ διδόναι λέγειν δεδόμεναι χαὶ άντὶ τοῦ είναι τὸ ἔμμεναι 34,26.27 °Ехтюр 179,31 Έλένη 118,28 cf. Ισοχράτης °Ελληνες 189,9 Ebapyos 189,21 sq. hoav be 8 te Eb. xal ό άδελφός αύτοῦ υίοι τοῦ Άπολλωνίδου ibid. 26 Εύθύδημος. δ Εύθυδήμου λόγος συμπεραινόμενος ούτως 145,31 sq. v. Ind. Loci Plat. Εύθύφρων v. Ind. III Loci Plat. Εύχλείδης. τά τοῦ Εύχλ. ψευδογραφήματα 76,23 Ζεύς 34,4 sq. Ζήνων (ό Παρμενίδου ζηλωτής) 79,20 sq. ότι χίνησις ούχ έστιν, ώς ό Ζ. συλλογίζεται 92,29 sq. 115,31 sq. 162,35 sq. Ήσίοδος. έπι τοῦ παρ' Ήσιόδψ χρυσοῦ yévous 45,32 Θαλής, Θάλης exempl. 66,32 Odotos Hippias 33,27 Θεαίτητος exempl. 63,24. 31 Θεόφραστος (Hist. plant. V 4,3) 33,29 Θερσίτης 141,6.7 179,8 sq. Θρασύμαγος δ σοφιστής 65,15 117,33 sq. cf. Πρωταγόρας 'lλιάς 165,3 sq. 168,24 sq. ηλιον 179,7 sq. ²Ivôla (ővoc) 112,29 Ίππίας δ Θάσιος 33,27 'Ιππίαι 14,22

'Ιππόνιχος exempl. 167,29 Ίσοχράτης μη δυνηθείς αύτόθι την Έλένην έγχωμιάσαι έπαινει τοὺς αὐτῆς ἐραστάς 118,28 έv cf. Καινεύς. έχ δύο χαταφατιχών έν δευτέρφ σχήματι συνηγεν ότι τὸ πῦρ ἐν πολλαπλασίονι άναλογία έστιν 89,6 sq. Kaλλίaς exempl. 11,31. 32 36,3. 4 Καλλιχλής Plat. 14,26 (Καλλιχλήν) 102,23 103, 10 116, 4 117, 13. 20 172, 27 191, 28 Καλλιόπη exempl. 108,5 KAEIV(ac Plat. 2,24 sq. 24,15. 16 sq. Koplanos exempl. 38,4 sq. 108,5.6 123, 4 sq. 125,18 sq. 161,29 163,25 sq. 168, 15 179,23 sq. Κρίτων Plat. 2,21 v. Ind. III Loci Plat. Λάχωνες 132,28 Λάχης 106,11 Λεωδάμας exempl. 186,8 Λεωσθένης exempl. 186,8 Λυχόφρων ό σοφιστής 118,30 Maxedóves 115,6 Μαχεδονία 115,4 Μέλισσος. δ τοῦ Μ. λόγος 49,5 sq. 63, 15 sq. 190,13 194,7 M(vws v. Ind. III Loci Plat. Νέστωρ 33,9 Νιχοχλής exempl. 167,29 Ολυμπιονίχης 167,30 "Ομηρος 41,24 sq. 137,30 δπερ (scil. το παρά την προσφδίαν) έν ποιήμασιν έφη μάλιστα γίνεσθαι παρά τοῦ 'Ο. 33,7 sq. A 228 . . . . 188,8.11 B 11.12 . . . . 34,9.10 "Ονειρος 34,15 sq. Παρμενίδης έν τὸ ὄν φησι 190,10 sq. 193, 5 sq. cf. 79,19 sq. Πάτροχλος 33,8 Πειραιεύς 166,20.21 Περδίχχας 115,4 Περιχλής 62,28. 29 Περιπατητιχός 101,14.27 Πιτταχός 89,21.23 Πλάτων exempl. 11,32.33 29,27 44,7 53, 4. 5 63,36 64,5 65,1 68,5 112,1 159,2. 5 160,4 162,11 sq. 167,29 168,31.32 173,7 sq. 180,23 190,8 τό θν μοναχώς λέγεσθαι (φησί) 190,10. 14 μαλλον δέ έν τοις χατά Πλάτωνα χρόνοις (scil. oi σο-Digitized by Google

φισταὶ ἐζήτουν τὸ ἀποχρίνεσθαι ἢ ναὶ ἢ οὕ) 124,18. 20 πολὺ χαὶ τὸ τῆς πειραστιχῆς εἶδος παρὰ Πλ. ἔστιν εὑρεῖν ἔν τε τῷ Εὐθύφρονι χαὶ ἐν ἅπασι σχεδὸν αὐτοῦ τοῖς διαλόγοις 18,26 sq. cf. 89,29 ἔστι πολλὰ τοιαῦτα εὑρεῖν παρὰ τῷ Πλ. 117, 28 διάλογοι 14,24. 25 (ἐν οἶς χατὰ τῶν σοφιστῶν ἀγωνίζεται) 71,15 cf. Ind. III Loci Platonici

- Πρόαλος έν τη τῶν ἑορτῶν ἀπαριθμήσει 9,1
- Πρωταγόρας plur. 14,22 τὸν μῆνιν καὶ τὸν πήληκα ἕλεγε 106,16 sq. οὅτω (soi). τὸ ἴσως ἢ τὸ τρόπον τινὰ ἢ τὸ ἔστω προσεπιφθεγγόμενοι) καὶ Πρ. καὶ Θρασύμαχος καὶ ἀλλοι πολλοὶ τὰς ἀποκρίσεις φαίνονται ποιούμενοι 65,15 confunditur cum Gorgia 15,15 cf. 196,3 v. Ind. III Loci Plat.
- Πώλος Plat. 14,26 52,27 53,6.10.19 115,2. 11 191,27
- 'Ρόδος. τὸ διὰ 'Ρόδου αλίμα 145,5
- Σίμων 40,23 sq. δ σχυτεύς έχεινος δ τῷ Σωχράτει συγγεγονώς ibid. 26 146, 14 sq.

Σταγειρίτης. δ Στ. i. e. Aristoteles 101, 25 161,31

Στωιχός 101,14

Σωχράτης exempl. 9, 34 29, 7 sq. 37, 28 sq. 38,8.9.37 sq. 44,8 48,4.5 53,4 57,1.2 59,12.13 sq. 62,27 63,24 sq. 65,1 67,19 68,2 sq. 80,19 81,4.5 107,22. 23 111,30 112,21 116,9 122,27 sq. 126, 34 sq. 142,23 sq. 149,17 sq. 154,10.18 155,1 sq. 159,1.5 160,32.33 162,25 sq. 180,22 Platonicus 2,21. 28 14,25 52,28 53,7 sq. 115,4 116,4 117,14 172,27 173,27 μηδέν είδέναι πανταγού διαβεβαιούμενος μηδέ σοφόν τι ποιείν χαίτοι πάντα χαι λέγων χαι πράττων άπ' άχρας έπιστήμης 15, 11 sq. πρός τόν είπόντα ω Σ., άδίχως αποθνήσχεις', είρηκε 'σύ δέ άρα ήβούλου με διχαίως αποθανείν' 172, 12 - 15

- Tragicus poeta incertus (Fr. adesp. Nauck² 188) 27,12 138,12 144,6 cf. Top. 378,3
- Φαϊδρος et Φαίδων confunduntur 59,25 v. Ind. III Loci Plat.
- Φειδίας 161,16

Πρόδιχος plur. 14,22

Τάναγρα 166,21

III LOCI PLATONICI

Euthyphro generaliter . . . . 18,27 Crito c. 11 p. 50 B . . . . . . 173,26 Phaedo c. 35 p. 85 B . . . . 59,25 c. 36 sq. . . . . 135,6.7 Euthydemus generaliter . . . 3,2 c. 1 p. 271 C - 272 B . . 2,21 c. 5 275 D - 276 C . . . 2,26 24,14 sq. c. 25 p. 300 A . 36,24 sq. 57,19 sq. c. 26 p. 300 BC . 5,31. 32 27,22 sq. 82,5 sq. Protagoras generaliter . . . 3,2 71,14

•

Gorgias generaliter . . . 71,15 197,19 c. 2 p. 448 A . 15,14. 15 196,3 c. 21 p. 466 B-E. 52,28 53,6 c. 26 p. 470 D sq. . . . . 115,2 sq. c. 38 sq. . . . . 102,22 191,28 c. 38 p. 483 A. B . . . . 118,24 172,27 c. 43 p. 488 E sq. . . . . 116,4 c. 60 p. 505 C . . . . . 117,15 Respublica 17 p. 344 D sq. . . . 118,2.6 Minos c. 1 p. 313 A 161,6

IV LOCI ARISTOTELICI

Categor. generaliter
c. 3 p. 1 b 11
c. 3 p. 1b11
151,6
c. 6 p. 4 b 33 157,24
c. 9 p. 11=24 sq 183,17.18
De interpret.
c. 11 p. 20 b 31 sq 40,14
p. 20 • 35 146,19
p. 21 • 29 — 32 41,11
p. 21 • 29 - 32 41,11 c. 14 p. 23 • 27 sq 190,22. 23
Analyt. Prior.
11 p. 24 • 24 95,30
p. 24 b 18. 19 . 10,5. 8 44,27
58,6 66,4. 5
31 p. 46 * 32 198,6
32 p. 47 • 24 sq 194,8 sq.
II generaliter 140,17
15 p. 64 b 17 sq. 77,15 140,3. 31
16 6,9 45,11 47,11 176,26.
27 177,8
17 178,22
17 p. 65=38 50,9.10
19 p. 66 · 33 sq 110,14. 15
20 p. 66 b 4 sq 58,26
p. 66 b 11 10,6 sq.
Analyt. Post.
I 2 p. 71 b 21. 22 3,33. 34
I 2 p. 71 b 21. 22 3,33. 34 4 94,25
9 p. 75 • 41—43 92,10
11 p. 77•9 82,32
12 p. 77 b 13 9,22
Topica generaliter
I 1 p. 100+18-20. 94,2 195,10

Topica
p. 100 • 25. 26 44,27 58,6
p. 100 b 21 - 23 17,20 134,22
p. 100 b 24. 25 8,17
p. 101 • 15-17 71,2-4
90,3—5
2 p. 101 • 36 sq 18,28. 29
III 2 p. 117 b 3 sq 172,7.8
IV 3 p. 123=20 sq 133,24
VIII generaliter 196,21
1 p. 155 18 sq 109,17
p. 155 ^b 21—24 101,4
p. 155 b 29-157 a 5 111,3
p. 156+23 sq 110,15
p. 156 b 4 131,15
p. 157 = 1 sq 109,25.26
10 p. 161 • 1 sq 195,3
11 p. 161 • 24 sq 130,18
p. 162 • 17 5,30
13 p. 162 b 34 sq 47,12 176,27
177,9
Soph. El.
c. 1 p. 165 • 2 6,31
p. 165=34 sq 19,9
c. 2 p. 165 b 10 18,26
c. 3 p. 165 b 12 sq 17,6 99,24
p. 165 b 16 104,9
p. 165 b 18 sq 19,15
р. 165 в 20 106,9
c. 4 p. 165 b 24 5,19.20
p. 165 b 26 27,6
p. 166*6 sq 138,21
p. 166 * 14 sq 26,7
p. 166 • 17 56,26

Soph. El.
p. 166+23 sq 23,11
p. 166 b 1 sq 149,2
p. 166 b 5 159,27
c. 5 p. 167=23-27. 5,83 sq. 54,32
55,18 sq. 56,11
176,7 177,14
(p. 167=32. 33) 43,10
p. 167b27 178,16
c. 6 p. 168 27 sq 69,20
p. 168b37 sq 133,2 sq.
c. 8 p. 169b18—20 78,1
p. 169 b 25 72,26 88,15
c. 10 p. 171 • 8 138,23
c. 11 p. 17164 sq 71,11
• p. 171 • 6. 7 4,32 sq.
p. 171 b 25 sq 88,26 89,12
p. 171 b 28. 29 8,1. 2
p. 171 • 35 sq 98,29 195,17
c. 13 p. 173•34 105,33
c. 14 p. 173 b 26 sq 184,35
c. 15 p. 174=26—28 109,29 sq.
p. 17468—11 120,13
c. 19—23 37,6 72,25
c. 20 p. 177 b 16 194,2.3
c. 24 sq
c. 24 p. 179 b7 sq 126,15
~ cr 25 p. 130 b 26 174,34.35
Phys. ausc.
1 2. 3
2 p. 185 • 8-11 193,10

Phys. ausc.
p. 185=18 84,7
3 p. 186 • 8 sq 49,12
III 2 p. 202 • 7 151,10
IV 10 190,26
VI 2 p. 233+21 sq 163,13
7 p. 238=13 13,10
De caelo
I 10—II 1 75,29
De anima
II 5 р. 417 ва 35,23
(II 6 p. 418=16) 9,15
De mem. et reminisc.
c. 2 p. 452b5 186,6
Metaphys.
(A 1 p. 981*19.20) 39,12
α 1 p. 993 b 18 196,30
B generaliter 192,34
1 p. 995 • 29 sq 3,15
(p. 996*6) 190,14
4 p. 1001=9 sq 190,14
(Γ 2 p. 1004 • 10 sq.) 182,24
(I 2 p. 1053 b13) 190,14
Ethic. Nicom.
I 7 p. 1098=25 197,3
V 10 p. 1134 b 18 sq 172,20. 21
VI 4 p. 1139 • 31 17,9
p. 1140=10 17,8.9
De poet.
c. 25 p. 1461 • 22 33,26. 27

238

•

ADDENDA ET CORRIGENDA

p. 12,10 l. alodhoei

- p. 13,11 l. dpituòs
- p. 17,26 tà om. I
- p. 20,27 l. άνωτάτω (I)
- p. 21,16 l. on main (AI)
- p. 25,35 l. πρώην
- p. 27,28 ini delendum censeo cf. p. 82,14 ibid. in not. l. 31. 32
- p. 28,7 1. xlels
- p. 39,28 l. проталия
- р. 66,31 l. µалота (a I)
- p. 72,15 n. dele quod conieci

р. 103,6 1. Едечто

- р. 159 п. στόν] l. 6 τόν ibid. n. 14 l. δ alt.
- p. 160,25 τοῦ πράγματος conicio
- p. 198,4 l. από τῆς τέχνης 7 από τέχνης in not. 4 τῆ; prius.

c I

-

.

•

•

Digitized by Google

.

,

•

•

•

•

